BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
21 D
6

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

22.3.22
21. E 58
21 D 57
13.I.B.46

Digitized by Google

Digitized by Google

PRIVILEGIORVM
Sacrorum Ordinum
FRATRVM MENDICANTIVM
& non Mendicantium,

COLLECTIO.

IVXTA SACRI CONCILII TRID. REFORMATIONEM, & Sum. Pont. nouissimas confirmationes, & innouationes;

Cum Summario eorum omnium, quæ in ipsis Priuilegijs Apostolicis, & Decretis Concilij Tridentini continentur.

REVERENDO D. IOAN. BAPTISTA CONFETTIO Florentino, Protonotario Apost. Sacræ Theol. & Iuris Canonici Doctore Auctore.

TERTIA HAC EDITIONE AB ERRORIBVS PENE INNVMERIS quibus prior Typographorum incuria impressio scatebat, summo studio, diligentissimoque quorundam virorum cura candori pristino veterum collatione exemplorum integrè restituta.

AD S.D.N. CLEMENTEM VIII. PONT. OPT. MAX.

CVM PRIVILEGIIS.

BIBL. SEC. COLL. ROM. SOCIES. IHS

Ex legato Ill.mi Gorini

9

VENETIIS, Sub Signo Italiæ. M D C V I I.

Digitized by Google

Digitized by Google

S. D. N. D.

CLEMENTI VIII. PONT. OPT. MAX.

Ioannes Baptista Confettius post suæ Beatitudinis Pedum oscula Sanctorum.

CVM plures iam annos Floren. ab omnibus ferè Sacrorum Ordinum Regulariumque Sodalitatum Religiosis hominibus Conseruator (vt aiunt) fuerim, & in iudicialibus causis custos electus, Apostolicorumque ipsis concessorum Priuilegiorum, & eorumdem illorum non pauca negocia tractauerim, necesse habui ea omnia quæ extarent videre priuilegia, sed infinita penè cum essent, & eorum quædam iam obsoleta, & vetustate obruta, & alia à Maximis Sanctissimisque Romanis Pontificibus, qui iam diu de vita decesserunt, & à Sacrosancto Tridentino Concilio moderata, & aliquo modo imminuta essent; eorumdem non nisi communis, & planè confusa posset haberi notitia; & hac de causa quamplurimæ, & magnę quotidiè orirentur discordiæ inter Regulares, & Episcopos, cęterosq; Ordinarios, Curatosq; Sacerdotes; multis ego cum laborib. quæ erant dispersa, & in iure communi habentur, & in Extrauagãtib. Apostolicis Constitutionib. & alibi continentur, rogatus, in vnũ quasi locum vna cum ipsius Tridentini Concilij Decretis collegi volumen, & per multa insuper circa ea ipsa conseruanda diligenter animaduerti, obseruaui, atque notaui, quæ non solum Regularib. omnibus; & ijs præsertim qui summa in mendicitate viuunt, & illis qui principem inter eos locum obtinent, curamque eorum gerunt; verum

etiam Iurisconsultis de iure Canonico, & Ecclesiastico respondentibus, & Iudicibus causas illorum cognoscentibus, ac iudicantibus magnam vtilitatem afferre posse videbantur. Opus igitur confeci & rerum omnium quæ in ipso tractantur genera ipsa summatim exposui, vt facilè à quouis percipi poßint, & quænam ea sint, quæ integra, confirmata, & renouata restent, Ordinibus ipsis manifestè appareat. Et qua quidem distinctione, hunc maximum fructum capient Regulares, & alij: quod planè intelligent, quibus poßint vti priuilegijs, & propterea ipsi cum Episcopis cęterisque Ordinarijs minimè cõtendere audebunt, & illi immunitates eorũ haud infringere tentabunt, & sic discordiæ multæ, magnæque inter ipsos controuersiæ tollentur. Et quia omnes Religiosorum Ordines, & quocumque nomine appellentur. Sacræ Fratrum Sodalitates, à summa verèque diuina auctoritate, potestate, & concessu Maximorum Romanorum Pontificum instituta, approbata, & confirmatæ sunt, & ijsdem ipsis, & Sacrosanctæ Apostolicæ & Romanæ Sedi proximè sunt subiectæ: & ab hac tantum possunt ea dari, quę hactenus data sunt priuilegia, visum est mihi laborem omnem meum, studium, & operam tibi dicare & consecrare. Nam tibi vni, & meritò præ cæteris omnibus maximè conuenire COLLECTIONEM hanc meam Priuilegiorum Regularium Ordinum Mendicantium, non est dubitandum, à solo enim Iesu Christi, Dei & Domini nostri in terris Vicario dantur, qui vt & tu nomine & re vera Clemens, Diui Petri successor, & Ecclesiæ Episcopus, Christianorum omnium nedum Regularium Pastor, Pater, Rector, & Dominus, necnon Ecclesiasticæ Hierarchiæ sũmus & optimus Princeps, & Pontifex aperit, & nemo claudit, claudit, & nemo aperit. Accipe ergo Sanctißime & maxime Pater libenti animo librum quem ego tuus humilis fidelisque seruus, ad sanctißimos tuos pedes, quos iterum & demissè osculor, stratus, tantamque tuam (vti par est) veneratus Maiestatem, tibi inscriptum à me, & consecratum offero, atque vt pro summa tua ac paterna charitate, mei & huius voluminis, quòd ad Dei omnipotentis & Deiparæ Virginis, ac Sanctorum Dominici, Francisci, Augustini, ceterarumque Religionum Sanctorum Auctorum laudem, honorem & gloriam confeci, patrocinium, clemẽter suscipere velis, te supplex oro & obsecro. Sanctißimam Beatitudinem tuam Deus ipse Ecclesiæ suæ diutißimè fœliciterque conseruet.

REVE-

Digitized by Google

REVERENDISSIMIS
PATRIBVS
SACROSANCTIS REGVLARIVM
MENDICANTIVM ORDINIBVS
Præpoſitis Generalibus & Prouincialibus.

IOANNES BAPTISTA CONFETTIVS Florentinus Protonotarius Apoſtolicus, S.P.D.

QVOD propter Dei Gloriam, & veſtrorum Sacrorum Ordinum Reuerendiſſimi, ac Colendiſſimi Patres, dignitatem vtilitatem, & commodum, multo labore hoc volumen confecerim, & Sanctiſſimo, ac Beatiſſimo Patri, & Domino Noſtro D. Clementi VIII. Summo Romano Pontifici meritò dicatum, in lucem prodire voluerim, vobis in primis gratum me feciſſe, quod vehementer expetiueram non temerè ſum arbitratus. Nam ea omnia in eo cōtinentur Priuilegia, quæ pro veſtrarum Religionum libertate aſſerenda, iureque omni tuendo, veſtris à Maximis Romanis Pontificibus ſunt conceſſa Sodalitatibus, & inſuper, quæ mihi digna viſa ſunt, & neceſſaria, vt à me ſaltem ſummatim notarentur, quæque multis in rebus & præſertim in litibus, controuerſijs, & cauſis finiēdis maximo illis vſui eſſe poſſunt. Id quod ego ipſe earum ſæpè Conſeruator adhibitus magnoperè ſum expertus. Amoris igitur mei pignus & obſeruantiæ erga vos, veſtroſque Sacros Religioſorum hominum cœtus hic nouus meus ſit liber, quem vti iam dixi, me omniū veſtra cauſa, quorum honori & comodo inſeruire cupio, edidiſſe, fateor, ac teſtor. Valete & me vobis eſſe deditum obſtrictumque ſcitote.

LE-

Digitized by Google

LECTORI BENEVOLO
Bene agere.

HI Omnes Pontificẽs singulos Sacros Religiosorum Ordines, & Sodalitates, quam pluribus Priuilegijs, & immunitatibus, tam in dictarum Religionum nascẽtium exordio, quam etiam deinceps successiuis temporibus decorarunt, & communiuerunt. Sed quoniam Locorum Ordinarij contra præfatos Regulares de iure cõmuni fundatam intentionem habent, ita, vt exempti etiam ab eis requisiti, sua Priuilegia de quibus controuersia fuerit, ad legendum integraliter ad ipsorum exemptorum Regularium intentionem fundandam, tam in agendo, quam in defendendo, ostendere, seu transumpta tradere (prout sacra iura disponunt) teneantur: Ideo ea omnia Priuilegia, eisdem Ordinib. à præfatis Summis Pontificibus concessa, & quæ ad manus deuenere, ex illisque magis necessaria, & ad dictorum Regularium iura seruanda, & defendenda contra personas extra ordinem duntaxat concessa, vnà cum alijs Apostolicis Constitutionibus omnium fidelium reformationem tangentibus, ex authenticis transumptis extracta, & exemplata, in prima, & secunda parte huius præsentis Collectionis suo ordine impressa sunt, vt Regulares ipsi, quando eis opus fuerit, in Iudicio, & extra, illa ostendere, & exhibere, eisque frui, & vti comodè possint, & valeant.

Cap. cum personæ, de priuileg. in 6.

SVM-

Digitized by Google

SVMMORVM PONTIFICVM NOMINA.

A quibus Priuilegia infraſcripta iuxta illorum ſeriem emanarunt.

GREGORIVS	*IX.*	*SIXTVS*	*IV.*
INNOCENTIVS	*IIII.*	*INNOCENTIVS*	*VIII.*
ALEXANDER	*IIII.*	*ALEXANDER*	*VI.*
VRBANVS	*IIII.*	*IVLIVS*	*II.*
CLEMENS	*IIII.*	*LEO*	*X.*
HONORIVS	*IIII.*	*CLEMENS*	*VII.*
BONIFACIVS	*VIII.*	*PAVLVS*	*III.*
IOANNES	*XXII.*	*IVLIVS.*	*III.*
GREGORIVS	*XI.*	*PAVLVS*	*IV.*
BONIFACIVS	*IX.*	*PIVS*	*IV.*
INNOCENTIVS	*VII.*	*PIVS*	*V.*
MARTINVS	*V.*	*GREGORIVS*	*XIII.*
EVGENIVS	*IIII.*	*SIXTVS*	*V.*
NICOLAVS	*V.*	*GREGORIVS*	*XIIII.*
PIVS	*II.*	*CLEMENS*	*VIII.*
PAVLVS	*II.*		

Digitized by Google

Gli Eccellentissimi Signori Capi dell'Illustr. Conseglio di X. infrascritti, hauuta fede dalli Signori Riformatori del studio di Padoua per relation delli tre à ciò deputati, cioè del Reuerendo Padre Inquisitore, & del Circumspetto Secretario del Senato Zuanne Marauegia, & di Domino Lucio Ascarano Dottore, Lettore publico, che nel libro intitolato; Collectio Priuilegiorum Sacrorum Ordinum Fratrum Mendicantium, & non Mendicantium, di Domino Giouan Battista Confetti Fiorentino, non vi si troua cosa alcuna contra le leggi, & è degno di Stampa, concedeno licentia, che possi esser Stampato in questa Citta.

Datum die 10. Decembris 1601.

D. Piero Michiel.
D. Zuane Gussoni.
D. Anzole Bragadin.
} Capi dell'Illustriss. Conseglio di X.

Illustrissimi Consilij X. Secretarius
Leonardus Otthobonus

1603. Adi 10. Settembre.

Registrata nell'Officio contra la Biastemma.

Philippus Brocardus
Officij Con. Blasph. Coad.

Digitized by Google

COLLECTIO
Priuilegiorum
SANCTORVM ORDINVM
Mendicantium & non Mendicantium,

Reuerendi admodum Viri

D. IOANNIS BABTISTAE CONFETTII
Florentini, Protonotarij Apostolici, Sacræ Theologiæ, & Iuris Canonici Doctoris.

GREGORIVS NONVS
Romanus.

Innocentij III. nepos, ad Apicem Apostolatus assumptus est, & Coronatus 12. Kal. Aprilis, 1227. in Sanctorum numerum sollemniter adscripsit primos Ordinis Minorum, & Prædicatorum Patriarchas, & institutores, SS. Franciscum, & Dominicum, necnon Beatum Antonium de Padua, primi Ordinis, & Beatam Elisabeth tertij ordinis eiusdem S. Francisci, illorumque festiuitates in Ecclesia ab vniuersis Christi fidelibus celebrari mandauit.

I.

BVLLA CANONIZATIONIS B. FRANCISCI.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Archipresbyteris, Archidiaconis, Decanis, & alijs Ecclesiarum Prælatis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

¶ Sicut phialæ aureæ quas vidit Ioannes plenas odoramentorum, quę sunt orationes Sanctorum, in conspectu altissimi, ad abolendam nostrorum criminum corruptelam, odorē suauitatis emittunt: ita saluti nostrę credimus plurimum expedire, si eorum in terris celebrem habeamus memoriam, ipsorum merita sollemnibus recoleutes præconijs, quorum in cœlis speramus intercessionibus assiduis adiuuari. Sanè cum de conuersatione, vita, &

 meritis

Digitized by Google

meritis Beati Francisci institutoris, & Rectoris Ordinis Fratrum Minorum, qui iuxta consilium Saluatoris contemptis transitorijs, secundum promissionem eiusdem, ad cęlestia præmia feliciter, & æterna peruenit: cuius vita, & fama præclara, peccatorum depulsa caligine, ambulantium in regione vmbræ mortis, tam virorũ, quam mulierum ad fidem Ecclesiæ roborandam, & confutandam hæreticam prauitatem, viuit: & adhuc viget non modica multitudo, tam per nos, quam per multos alios fide dignos, qui miracula quę Deus per illius sancti merita operatur, plenius cognouerunt, certiores effecti: auditis etiam virtutibus, & miraculorum insignijs, & quod inter carnales, spiritualiter, & inter homines etiam, conuersationem angelicam habuisset, ipsum qui cum Christo corporaliter meruit esse in cęlestibus; & ne ipsius honori debito, & gloriæ detrahere videremur, quoadmmodo si glorificatum à Domino, permitteremus vlterius humana deuotione priuari, de fratrũ nostrorum consilio, & prælatorum omnium qui tunc temporis apud Sedem Apostolicam consistebant, Sanctorum Catalogo duximus adscribendum. Cum igitur eius lucerna sic exarsit hactenus in hoc mundo, quod per Dei gratiam iam non sub modio, sed super candelabrum meruit collocari, vniuersitatem vestram rogamus, monemus, & hortamur, per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus deuotionem fidelium ad venerationem ipsius salubriter excitantes, festiuitatem eius quarto Nonas Octobris, annis singulis solenniter celebratis, & pronuncietis constituto die similiter celebrandam, vt eius pcibus Dñs exoratus, suam nobis tribuat gratiã in præsenti, & gloriam in futuro. Dat. nono Kal. Martij, Pontificatus nostri anno 2.

II.
BULLA CANONIZATIONIS BEATI DOMINICI.

GREGORIUS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, & dilectis filijs, Abbatibus, & Prioribus, Archidiaconis, Decanis, Præpositis, Archipresbyteris, & alijs Ecclesiarum Prælatis, ad quos litteræ istæ peruenerint, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

¶ Fons sapientiæ verbum patris, Dominus noster Iesus Christus, cuius natura bonitas, opus misericordia, redimens, renouans quæ creauit, qui vineam quam de Ægypto transtulit, vsque ad consummationem seculi nõ relinquit, sapienter signa propter instabiles mentes innouat, & mirabilia, contra diffidentiam incredulitatis immutat, dum in Ecclesiæ nascentis exordio, post obitum Moysi, videlicet finem Legis, ascensurus equos in Euangeliorum quadrigis, quæ verè sunt sanitas, arcum sacri eloquij, quem donec Iudæus infirmetur intenderat, & Iuramentis quæ in patribus nobis disposuerat, suscitatis, confidentiam Hyerico, gloriam mundi quem prædicationis fremitu obstupefactis gentibus vicerat, calcaturus, viam equis suis in mari faceret, in Raab, salutem latitudinis gentium, signo coccineo figuraret. In prima quadrigarum quatuor egredientium in Zacharia de medio duorum montium æreorum, protulit equos rufos, populorum principes, fortes terræ, qui per obediẽtiã fidei, Deo Abraham patris credentium, in fundamentum noui fęderis adhærẽtes, ad Ducis instar, tinctis de Bosra (idest tribulationis angustia) vestibus, cuncta suæ signa militiæ rubricarunt, vt pro futuræ gloriæ gaudio, præsentem gladium non timẽtes, effecti martyres (idest testes) nouæ legis libro, confessionis voce subscriberent, forinsecus miraculorum signis, ad stipulationum robur appositis, librum & tabernaculum, quod Deus & non homo fixit, ac Euangelici vasa ministerij, non brutorum, sed rationabilium hostiarium sanguine tingeret, & in vniuersam spaciosi maris facie in sagena prædicationis expansa, multiplicatam super numerum, de cunctis quæ sub cœlo sunt nationibus, Ecclesiam congregarent. Sed quia præsumptio multitudinem, & malitia subsequuta est libertatem, in quadriga secunda, sub colore qui

lugentibus

Ingentibus,& pœnitentibus congruit,equeſtrem cuneum deputauit,qui ad clauſtra ſe deſertum ductus per ſpiritum,ſub noui Iſraelis auriga, Sanctiſſimo Benedicto,velut ſub altero Heliſæo filij prophetarum,communis vitæ bonum, occaſione multitudinis perditum,in iocundæ cohabitationis grata ſocietate reſtituit,& ſic vnitatis ſciſſum tete reſtituens,ac per opera pietatis,ad terram Aquilonis (vnde oē malum panditur)proficiſcens,eum fecit in ingreſſu Theſauros,vitiis,& contritis corde quieſcere, qui dedignantur in corpore peccatis ſubdito,habitare. Poſt quos quaſi lapſum renouaturus exercitum,& redditurus iubilium poſt lamentum, applicitis ad quadrigam tertiam equis albis,fratrib. Ciſtercienſ.ordinis,& florentes velut tonſarum greges,geminæ charitatis fœtib. vbetes,de pœnitentiæ lauacro fecit aſcēdere, ſancto Bernardo ariete ouium,in virtute Spiritus,qui ex alto indutus extitit,& in abundantia frumēti vallium præeunte,ut tranſeuntes liberati per eum , in fortitudine clament ad Dominum,dicant hymnum,& ponant Caſtra Dei exercituum ſuper mare . Nouo igitur Iſraele his tribus agminibus,turmis totidem,quos Philiſthim fecerant,occurrente,hora vndecima,cū dies iam declinaſſet ad Veſperam,pp iniquitatis abundātiam, charitate plurimum frigeſcente, vergeret Iuſtitiæ radius ad occaſum , quia Vineā ad quam paterfamilias operarios diuerſis tpibus,denarij conductos conuentione præmiſerat,& q̄ ſua dextera plantarat,non ſolum viciorum vepres,& ſpinæ peruaſerāt, ſed iam propemodum vulpeculæ demolientes,conuertere in alienę vitis amaritudinem,intendebant,aduerſus infeſtiſſimā multitudinem,militiā adunare voluit promptiorem. Et ſicut in præſentiarum cernimus,poſt trium, ſignis differentium , tirocinia quadrigarum,in quadriga quarta,equos varios,& robuſtos,Prædicatorū,& Minorum Fratrum agmina,cum electis Ducibus,ſimul in prælium directurus, ſpiritū Sancti Dominici ſuſcitauit,& ei velut equo,ſuæ gloriæ præbens fidei fortitudinem, & feruorem,diuinæ prædicationis hinnitum circundedit collo eius . Qui gerens à pueritia cor ſenile,ac in mortificatione carnis eligens viuere,vitæ requiſiuit authorē, & Deo deditus,ac in Nazaræum ſub Beati Auguſtini Regula conſecratus , ſedulum circa ſancta,Samuelis imitatus obſequium,in caſtigatione deſiderij, piiſſimum Danielis continuans affectum,iuſtitiæ ſemitas,& ſanctorum vias, ſtrenuus athleta cuſtodiens,& vel ad monumentum de tabernaculo Domini,de militantis Eccleſię magiſterio,ac miniſterio,non diſcedens,carnem ſpiritui,& ſenſualitatem ſubijciens rationi,& factus vnus cum Deo ſpiritus,totus in eum per exceſſum mētis pergere ſtuduit,& ſobriæ compaſſionis ſtudiis,à charitate proximi non receſſit, quo ſagittante delicias carnium,& fulgurante mentes lapideas impiorum,omnis Hæreticorum ſecta contremuit,omnis Eccleſia fidelium exultauit. Ætate creſcente,creuit,& gratia. Quando quidem inexplicabile gaudium de zelo cōcipiens animarū,ad eloquia Dei dedit animum,& per Euangelium Chriſti multos generans, in cōuerſione tam ſtrenuæ multitudinis,Euangelicæ dignitatis officium profitentis,nomen,& opus in terra meruit obtinere maiorum,paſtor,& dux inclitus in populo Dei factus,nouū Prædicatorum Ordinem inſtituit meritis,ordinauit exemplis,nec miraculis confirmare deſijt euidentibus,& probatis. Nam inter opera ſanctitatis,& ſigna virtutis,quib. in Carne poſitus clatuit,diuerſorum curans languoribus,loquelam mutis,viſum cęcis,ſurdis auditum,greſſum paraliticis,& ſanitate priſtina, multarum generibus inualitudinum reſtitutis,apertè patuit,qualis ſpiritus in eiuſdem ſanctiſſimi gleba corporis habitauit. Cum igitur ex multa familiaritate quam nobiſcum in minori conſtitutis officio,habuit,argumenta ſanctitatis ipſius,ex ingenti vitę teſtimonio conſtitiſſent,eſſetque poſtmodum de miraculorum veritate dictorum facta nobis per teſtes idoneos plena fides. Nos cum commiſſo nobis grege Domini confidentes eius poſſe ſuffragijs per Dei miſericordiam adiuuari,vt cuius in terris ſolatium gratioſæ familiaritatis habere meruimus,eius in Cœlis potenti patrocinio gaudeamus , ipſum de fratrum noſtrorum conſilentium Prælatorum, Catalogo Sanctorum adſcribi decre-

A 2 uimus,

uimus, statuentes firmiter, ac Vniuersitati vestræ præsentibus iniungentes, vt Nenis Augusti, ante diem quo posita carnis sarcina, diues meritis, penetrauit in sancta, similis sanctorum factus in gloria, eius natalitia celebretis, & faciatis solemniter celebrari, quatenus eius precibus, Deus quem viuens coluit, exoratus, gratiam in præsenti seculo, & gloriam nobis tribuat in futuro. Nos verò tanti Confessoris venerabilē sepulturam, quæ miraculorum fulgoribus generalem illustrat Ecclesiam, cupientes dignis Christianę deuotionis honoribus frequentari, verè pœnitentibus, & confessis, illam in festiuitate præfata, annis singulis, cum deuotione, ac reuerentia debita visitātibus, de omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius authoritate confisi, annum vnum de iniuncta sibi pœnitentia misericorditer relaxamus. Datum Romæ 3. Idus Iulij, Pontificatus nostri Anno 8.

III.

COMMENDAT FRATRES PRAEDICATORES ECCLESIARUM Prælatis, quibus committitur, vt quæstuantes nomine Ordinis capiant, & puniant.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Venerabilibus Fratribus, Archiepiscopis, & Episcopis, & dilectis filijs, Abbatibus, Prioribus, & alijs Ecclesiarum Prælatis, ad quos litteræ istę peruenerint, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Quoniam abundauit iniquitas, & refriguit charitas plurimorum, ecce ordinem dilectorum filiorum Fratrum Prædicatorum Dominus suscitauit. Qui non quæ sua, sed quæ sunt Christi quærentes, tam contra profligandas hæreses, quam contra pestes alias mortiferas extirpandas, se dedicarunt, euangelizationi verbi Dei, in abiectione voluntariæ paupertatis. Nos igitur eorum sanctum propositum, & necessarium ministerium, fauore beneuolo prosequentes, vniuersitati vestræ, ipsos affectuosè duximus commendandos. Charitatem vestram rogantes, & exorantes in Domino, ac per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus dilectos filios, Fratres Ordinis memorati, pro reuerentia diuina, ad officiū prædicandi, ad quod deputati sunt, recipiatis benignè, ac populos vobis commissos, vt ex ore ipsorum, verbi Dei semen deuotè suscipiant, & confiteantur eisdem (cum ipsis auctoritate nostra liceat Confessiones audire, ac pęnitentias iniungere) sedulò admonentes, pro nostra, & Apostolicę sedis reuerentia, in suis eis necessitatibus, liberaliter assistatis: quatenus ad prædicta suscipienda, vestris exhortationibus, populi præparati, tanquam bona, ac fructifera terra, pro vitiorum tribulis, incipiat segetem germinare virtutum, & dicti Fratres, per cooperationem vestram, suscepti ministerij cursum fęlicius consummando, optatum reportent sui fauoris fructum, & finem, salutem videlicet animarum. Quia verò sæpè vitia sub specie virtutum occultè subintrant, & Angelus Satanæ in Angelum lucis se plerumque simulatè transformat: præsentium vobis auctoritate mandamus, quatenus, si qui de prædictorum Fratrum ordine se dicentes, in partibus vestris prædicauerint, ad quæstum se pecuniarum cōuertendo, per quos Religionem eorum qui paupertatem professi sunt contigerit infamari, vos tanquam falsarios, capiatis, & condemnetis eosdem. Datum Lateran. 6. Idus Maij, Pontificatus nostri anno 1.

IIII.

FRATRES MINORES EIVSDEM PRAELATIS similiter commendat.

GRegorius Episcopus, &c. Archiepiscopis, & Episcopis, Abbatibus, Decanis, Archidiaconis, & alijs Ecclesiarum Prælatis.

¶Cum qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ mercedem Prophetæ recipere mereatur:

Digitized by Google

mereatur: dilectos filios Fratres Minores, qui more Apostolorum serendo semina verbi Dei, diuersas circumeunt regiones, eo deuotioni vestræ fiducialius commendamus, quo salutem fidelium propensius affectantes, ardenter cupimus, vt vobis apud Deum ex inde augeatur, cumulus meritorum. Quocirca vniuersitatem vestram rogamus, & hortamur attentè, per Apostolica uobis scripta mandantes, quatenus dictos Fratres, ad vos accedentes, vt circa lucrum animarum, & euangelizationem verbi Dei, suum ministerium exequantur, habeatis eius intuitu commendatos, cuius ijdē obsequijs sunt ascripti, benignè, ac charitatiuè recipiatis eosdem, vtpotè Catholicos & fideles, eisque fauorabiles, ac propitij in suis necessitatibus existatis, credendo firmiter, & certam de ipsis habendo fiduciam, quòd cum spiritu viuaut, spiritu & ambulent, se operarios in uinea Domini debeant inconfusibiles exhibere. Datum 2. Idus Iunij, Pontificatus nostri anno VIII.

V.

DECLARAT CASVS IN QVIBVS LICITVM EST FRAtribus Minorum ingredi Monasteria Sanctæ Claræ Monialium.

Similem declarationem fecit Gregorius XIII. quam habes infra Const. 3.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, dilectis in Christo filiabus vniuersis Abbatissis, & Monialibus inclusis Monasteriorum Ordinis Sancti Damiani, salutem, & Apostolicam benedictionem. Vestris pijs supplicationibus inclinati, Fratribus Minoribus, qui Monasteriorum vestrorum obsequijs deputantur, vt pro exercendo monasteriorum ipsorum opere, vel illis conseruandis ab incendio, seu latronibus defendendis, aut frater presbyter cum fratrum ipsorum Clerico, maturo moribus, & ętate, pro audiendis confessionibus vestris, & Extrema vnctione, & alijs Sacramentis Ecclesiasticis exhibendis vobis infirmitate cogente, ac sepeliendis corporibus decedentium sororum, Monasteria ipsa secundum formam quæ in Regula vestra noscitur contineri, ingredi valeant, liberam concedimus auctoritate præsentium facultatem. Datum Laterani, 6. Nonas Iulij, Pontificatus nostri, anno 15.

INNOCENTIVS QVARTVS Genuensis.

Creatus Pontifex anno Domini 1242. vixit in Pontificatu annos 12. & Beatum Petrum Martyrem, Ordinis Prædicatorum, Sanctorum Martyrum Catalogo adscribendum mandauit.

I.

Prædicatorum Fratribus ad Partes Orientales, & terras infidelium ad prædicandum Iesu Christi Euangelium proficiscentibus, multa priuilegia concedit.

Similem concessionem fecit Sixtus Quartus eiusdem Fratribus, quam habes infra, Constitut. 4.

INNOCENTIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filijs Fratribus de Ordine Prædic. in terras Saracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum, Aethiopum, Syrorum, Iberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zicocorum, Ruthenorum, Iacobitarum,

Nubianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Mostelitarum, Tartarorum, Hungarorum maioris Hungariæ, Christianorum captiuatorum apud Tartaros, aliarumque Infidelium nationum Orientis, seu quarumcunque aliarum partium proficiscentibus, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

¶Cum hora vndecima sit diei, hominibus vt exeant ad opus, vsque ad mundi vesperam deputata, & illud Apocalypsis eulogium, citò credatur cum matris Ecclesiæ consolatione complendum, videlicet, oportere viros spirituales, vitæ munditiam, & intelligentiæ gratiam cum Ioanne sortitos, populis, & gentib. linguis, regibusq; multis denuo prophetare, quia non sequetur reliquiarum Israel per Isaiam prophetã, saluatio, nisi (iuxta Paulum Apostolum) prius introeat gentium plenitudo. Nos licet immeriti, super Apostolicæ Sedis speculam constituti, fideliter, ac prudenter dispensandis Dei ministerijs, & operibus coadiuuandis intendimus, si vrgente plenitudine temporis, post pia priorum studia, in vineam Domini Sabaoth nouos, & plenè nouissimos, qui sapientiã longũ didicere per otium, operarios mittere procuramus. Vos igitur, quos iuxta professæ Religionis officium, zelus comedit animarum, & in quadriga quarta, quàm varijs charismatũ donis, & fidei fortitudine trahitis, vbiq; discurrere, ac vexillum Regis gloriæ procul leuare gestitis; ad Gentes quæ Iesum Christum Dñm non cognoscunt, & ad subtractionis filios, qui Sacrosanctæ Rom. Ecclesię nõ obediunt, destinamus, vobis in remissionem peccatorum omnium, iniungentes, quatenus seminaturi super aquas multas, in illo tantum qui mundum dixit se vicisse cõfisi, ad illuminationem cæteræ multitudinis, & exterminium hæreticæ falsitatis, ad confirmandum nutantium animos, & fidelium confortandos, in luce sermonis, & certitudine operis, propositum vobis iter, sine quorumlibet offensione curratis. Vt autem ministerium vestrum honoretur plenius, & honorabilius impleatur, præsentiũ vobis auctoritate concedimus, vt in terris quæ adhuc Sedis Apostolicæ magisterio nõ intendunt, proponere verbum Dei, & constitutis ibidem (non obstante si aliqua sunt excommunicatione ligati) in verbis, officio, & cibo, ac in alijs securè cõicare, & ipsos seu etiam alios, conuerti ad vnitatem Christianæ fidei cupientes, recipere, baptizare, & aggregare Ecclesiæ filijs valeatis, & presbyteri ex vobis, ipsos aggregatos possint insignire caractere Clericali, & ipsos ad Acolitatus Ordinẽ promouere. Liceat etiam vobis, ibidem redeuntibus ad obedientiam Sedis Apostolicæ, qui sunt excommunicatione ligati, absolutionis beneficium iuxta formam Ecclesiæ impertiri, & super eo dispensare cum ipsis, qui Sacros receperunt Ordines, & diuina celebrarunt officia, sic ligati, hoc ipsum vobis sit licitum, circa illos de terris eisdem, qui temporibus indebitis, vel infra ætatem legitimam, aut qui omnes eadem die, vel, superiores prætermissis inferiorib. conferre, seu recipere Ordines præsumpserunt, (si tñ in hoc seruata talis forma extiterit, per quam ordines recepissent,) vobis præterea dispensare liceat, vt illi ex nationib. vestræ prædicationi commissis, qui post susceptionem Sacrorum ordinum, vel in gradibus, & casibus à Diuina minimè Lege prohibitis, matrimonia contraxerunt, remaneant in eisdem, & hi qui ad Ecclesiæ Catholicæ redierint vnitatem, vt inter suos habitent, eisq; communicent; Nec non, quod Clerici nationum ipsarum, publicè ad obedientiam Sedis Apostolicæ redeuntes, gaudeant priuilegio Clericali. Sit etiam vobis licitum, omnium fidelium in terris prædictis confessiones audire, ac ipsis iniungere pœnitentias salutares, & excõicatos à Canone, vel alio modo, iuxta formam Ecclesię absoluere, dummodo iniuriam, & dãna passis satisfaciant competẽter. Cum irregularib. aũt partiũ earum, in casibus in quib. solent, Legati Sedis Apostolicæ dispensare, ac ẽt cum Clericis ipsarum partium, patientib. defectum natalium, (dummodò non sint de adulterio, vel incestu, aut de Regularib. procreati) sit vobis dispensandi facultas. Quam circa illos similiter habeatis, qui ab vnitate Ecclesiæ Catholicæ, seu Religione, vel Clericali Ordine discesserunt, si humiliter redire voluerint, & dignè satisfacere de commissis, ita quod ipsi Religiosi ad

sua

Digitized by Google

sua loca, salua disciplina Ordinis resumantur, & illos ex iam dictis qui excommunicationis vinculo sunt adstricti, iuxta præmissam formam, & prædictæ satisfactionis modum, absoluere valeatis, & cum irregularibus ex eisdem (sicut est expressum superius) dispensate. Ad hæc sit vobis absoluendi facultas, occisores Clericorum, & religiosarum personarum, in prædictis partibus constitutos; fundandi de nouo ibidē Ecclesias, & reconciliandi ipsas quæ sunt casu aliquo profanatæ, ac de nouo fundatis, Rectores idoneos prouidendi, & illis qui de Gentibus, vel Schismaticis nouiter sunt conuersi, dandi licentiam, vt vxores suas, cum quibus in gradibus à lege diuina non prohibitis contraxerunt, valeant retinere. De causis Matrimonialibus quas in partib. illis ad audientiam vestram deferri contigerit, legitimè cognoscendi, ac discordantes inter se ad inuicem, quod ad pacem, & cōcordiam redeant, necnon quòd inordinatè viuentes, de suis excessibus sicut iustum fuerit, satisfactionem exhibeant, compellendi per censuram Ecclesiasticam, vobis libera sit facultas. In super, in locis in quibus vos hospitari contigerit, vel in locis partium earundem, in quibus residentiam facietis, Missam, & cætera diuina celebrare officia, & in eisdem partibus, Cæmeteria benedicere, ac dare Indulgentias, commutare vota, facultatem, & licentiam habeatis. Cęterum vobis concedimus, quòd à Catholicis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis Ordines, & alia Ecclesiastica Sacramenta suscipere, & altaria portatilia, more ipsorum, à iam pręfatis Episcopis benedicta, habere, & eis vti possitis, si contingat vos aliquo casu, nostra altariola non habere, ac vester Sacerdotales, altaris pallas, corporalia, per eos qui ex vobis sunt presbyteri (cum necesse vobis fuerit) benedicere, vbi Catholicorum Episcoporum copia non habetur, necnon alia facere, quę ad augumentum Dominici nominis, & ampliationem Catholicę fidei, ac reprobationem, & irritationem illorum qui sacris traditionibus contradicunt, sicut pro loco, & pe videbitis expedire. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis aūt hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostol. eius, se nouerit incursurum. Dat. Assisij 10. kal. Aug. Pontif. nostri anno 11.

ALEXANDER QVARTVS Romanus.

Ad Summum Pontificatum assumptus anno Domini 1255. in quo sedit annis septem, Beatam Claram secundi Ordinis S. Francisci professam, in Sanctarum Virginum Catalogum retulit.

I.

Declarat conuentiones, & pacta in præiudicium Ordinis absque licentia Generalis, aut Prouincialis facta, irrita & inania esse.

Idem declaratum fuit per Honorium Quartum, infra, Const. 2. & per Iulium Secundum, Constit. 3.

ALEXANDER Episcopus, &c. Generali Ministro Fratrum de Ord. Min. Mente sollicita debent à nobis illa corrigi, ac eriam in irritum reuocari, quæ non solum iuri contraria, sed pijs locis quamplurimum sunt nociua. Sanè, lecta coram nobis tua petitio cōtinebat, ꝙ licet Fratres Ord. tui, ex statuto, seu consuetudine ipsius Ordinis absque tuo, & tuorum Prouincialiū Ministrorum assensu, nullas super his possint compositiones facere, quæ ad eundem noscuntur Ordiné pertinere; nonnulli tamen Guardiani, Custodes, & Fratres ipsius ordinis pro redimendis vexationibus, quæ sibi à religiosis personis, & Clericis secu-

laribus sæpè sæpius inferuntur, diuersas cum eis compositiones, & pacta obligationibus interpositis, & adiectis conditionibus super locis ad dictum Ordinem pertinentibus, eorumq; Cemeterijs sine tua, & ipsorum Ministrorum licentia sint inire coacti. Quare, pro parte tua humiliter petebatur à nobis, vt cum compositiones, pacta, conditiones, & obligationes huiusmodi redundent in graue detrimentum Ordinis memorati, subuenire super hoc paterna diligentia curaremus. Nos itaque tuis supplicationibus inclinati, compositiones, conditiones, obligationes, & pacta eia, quocunque nomine censeantur, quæ super præmissis, absque tua, & dictorum Ministrorum Prouincialium licentia, & assensu, contra huiusmodi prædicti Ordinis statutum, vel consuetudinem, taliter inita esse noscuntur, cum fine temeraria penitus, & indigna, præsentiũ authoritate irrita decernimus, & nullius existere firmitatis, ac Ministros, Guardianos, Custodes, & fratres eosdem, ad eorum obseruantiam non teneri. Nulli ergò, &c. Datum Anagniæ, 7. kal. Augusti, Pontificatus nostri anno 5

II.

MANDAT VNIVERSIS ECCLESIARVM PRAELATIS, vt permittant Fratribus, eorum obseruantias, Indulgentijs, ac litteris ab Apostolica Sede eis concessis liberè vti.

ALEXANDER Episcopus, &c. Archiepiscopis, Episcopis, Abbatib. Priorib. Archipresbyteris, & alijs Ecclesiarum Prælatis. Patris æterni benignitas, pro sui nominis attollenda gloria, & fidelium procuranda salute, inter personas plurimas diuinis obsequijs deputatas, viros in Ecclesia sua sancta constituit, conuersationis, & vitæ honestate conspicuos, ac scientiæ titulis insignites. Hi sunt dilecti Deo, & hominibus, Fratres Ordinis Minorum, & Prædicatorum, qui suum semper affectũ, ad amorem Cælestium dirigentes, virtutem diuini nominis per Orbem terrarum publicant, & Christianæ Religionis ampliando cultum, vigili attentione desudant. Hi sunt, qui vitam, & merita Beatissimi Pauli Apostoli contemplantes, gloriant in sola Cruce Domini, spernendo mundi solatia pro delicijs Paradisi. Hi sunt, qui hostes animæ, per Scutum fidei, Loricam iustitiæ, Gladium spiritus, salutis Galeam, Hastã perseuerantiæ debellantes, obtinere satagunt, vt Catholicis vniuersis Fidei, Spei, & Charitatis augmenta proueniant, ac perfidis veritatis via pateat, & hæreticę prauitatis insania, euanescat. De tantorum siquidem meritorum prouenit claritate, q; nos, Fratres eosdem in Christo affectu sincerissimo diligamus, & ipsos vbique terrarum, statu gaudere pacifico affectamus, pro re indigna, & nimis amara ducentes, si quis de numero fidelium, & potissimè Prælatorum, eos aliquibus turbat iniurijs, vel offensis. Rogamus itaque deuotionem vestram, & per Dei misericordiã obsecramus, per Apostolica scripta vobis mandantes, ac in remissionem vobis peccaminum iniungentes, quatenus illos qui sunt ex eis in vestris Ciuitatibus, & Diœcesib. constituti, seu qui ad præsentiam vestram quandocunque peruenerint, pro Diuina, & nostra reuerentia, affabiliter, & benignè recipere, ac eos vestræ charitatis studeatis affluẽtia confouere, permittendo vti liberè Regularibus eorum Obseruantijs, & Statutis, per Sedem Apostolicam approbatis, ac etiam Indulgentijs, & litteris, quas circumspecta pietas Sedis eiusdem olim concessisse dignoscitur, de sua gratia speciali. Cæterum prædictos Fratres, de fauoris vestri plenitudine plenius honorantes, eis liberaliter cõcedatis, vt quę sunt opportuna pro animarum salute fieri, ab eis authoritate vestra liberè valeant exerceri, præsertim, cùm ipsi cordi habeant, ministerium suum ita laudabiliter, & prudenter exequi, quod exinde apud vos possint syncæram, & stabilem beneuolentiam promereri. Preces autem nostras, quas vobis ex intimo cordis affectu dirigimus sic adimpleat vestra sinceritas, quod propter hoc vobis gratiosi fauoris pręmia opportuno tempore compensemus. Datum Neapoli, 5. Idus Aprilis, Pontificatus nostri anno 1.

CON-

III.

CONCEDIT FRATRIBUS MINORIBUS QUOD DE MALE acquisitis, & incertis relictis, possint quæcunq; sibi donantur licitè recipere.

Similem concessionem fecit Vrbanus Quartus Fratribus Carmelitis, infra, Constit. 10.

ALEXANDER Episcopus, &c. Generali, & Prouincialib. Ministris, ac Fratribus Ordinis Fratrum Minorum, fel. rec. N. Papa prædecessor noster, & nos postmodum ad instar ipsius, dilectis filijs Magistro, & Fratribus militiæ templi Hierosolymitani, pro exoneratione debitorum quibus teneri dicuntur, vt de vsuris, rapinis, & aliàs quocunque modo illicitè acquisitis, quæ Christi fideles mandāt restitui in vltima voluntate, vel dum viuunt, etiam si sospitate fruuntur, restituere sunt parati, si quibus ipsorum restitutio fieri debeat, omninò inueniri non possunt; nec non de legatis indistinctè in pios vsus relictis, non expressis locis aliquibus, vel personis, vsque ad decem millia Marcarum argenti, vbique locorum extra Regnum Alemaniæ recipere valeant, per Apostolicas sub certa forma litteras dicimur concessisse, diuersis super hoc eis executoribus deputatis. Verum, quia sicut intelleximus, dicti Magistri, & Fratres, super præmissis, quę siue vobis, siue dispositioni, vel ordinationi alicuius, vel aliquorum ex vobis quomodolibet relinquuntur, seu, si executores decedētium de talibus eorum dispositioni relictis vobis velint aliqua elargiri, vos occasione concessionis huiusmodi inquietant multipliciter, & molestant: Nos, & volentes paci, & tranquillitati vestrę paterna super hoc solicitudine prouidere, vobis vniuersis, & singulis, vt p tales litteras prædictis Magistro, & Fratribus ab Apostolica Sede concessas, nullum vobis, vestroq; Ordini præiudicium generetur, quin eisdem litteris nequaquam obstantibus, ea quæ de præmissis vobis, & ipsi Ordini relinquuntur, & ab executoribus decedentium exhibentur, recipere, ac de ijs quæ vestræ committuntur dispositioni ordinare, ac disponere liberè valeatis, authoritate præsentium indulgemus, prædictis Magistro, & Fratribus, ac, etiam executoribus eorundem, in virtute obedientię districtius inhibentes, ne vos, vel vestrum aliquos, prædictarum litterarum prætextu molestare, contra huiusmodi tenorem inquietare, seu quomodolibet perturbare præsumant. Nos enim nihilominus, omnes excommunicationis, suspensionis, interdictique sententias, quas per eosdem executores in vestros, vel vestrum aliquos occasione huius promulgari contigerit, decernimus irritas, & inanes. Nulli ergo, &c. Datum Viterbii, 17. kal. Nouembris, Pontificatus nostri anno III.

VRBANVS QVARTVS Gallus.

Coronatus Pontifex, prid. Non. Septembris, 1261. Obijt Kal. Octobris, 1264.

I.

Indulget Magistro Generali, & Prioribus Fratrum Prædicatorum, vt vota quæcunque Ordines intrantium, in obseruantias Regulares commutare valeant.

VRBANVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filijs, Magistro, Prioribus, & vniuersis Fratribus Ordinis Prædicatorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Qui ex Apostolici cura tenemur officij, circa Religionis augmentum, attenti, & vigiles

Digitized by Google

& vigiles inueniri, super his dignè votis vestris annuimus, in quibus honorem vestri Ordinis, & animarum salutem contineri sentimus. Hinc est, quod nos vestris supplicationibus inclinati, vt si aliqui, votis aliquibus sunt astricti, qui in Ordine vestro habitum Religionis assumunt, vota huiusmodi, & pœnitentias eis impositas, cum professionem in Ordine ipso emittunt, dummodò vota ipsa non fuerint de transeundo ad Ordinem obseruantiæ arctioris, Mægister, & Priores ipsius Ordinis, qui pro tempore fuerint, ac vices eorum gerentes, possint in obseruantias eiusdem Ordinis, commutare, vobis auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Viterbii, Idibus Ianuarii, Pontificatus nostri anno I.

II.

STATVIT QVOD FRATRES ORDINIS CARMELITArum, possint de vsuris, & aliàs male acquisitis, ac relictis incertis, vsque ad centum marchas licitè recipere.

Quo ad bona incerta restituenda per intrantes Religionem, vide declarationem Maris Magni, vt infra in eius summario, §. 27. & in Bulla Sixti Quarti, Const. 1.

VRBANVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filiis, Priori, & Fratribus Ordinis Beatissimæ Dei genitricis, semperque Virginis Mariæ, de Monte Carmeli, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Meritis vestræ Religionis inducimur, vt vos prosequamur gratia, quæ vestris necessitatibus esse dignoscitur oportuna. Hinc est, quod nos vestris supplicationibus annuentes, vt de vsuris, & rapinis, & aliàs malè acquisitis, si quibus harum restitutio fieri debeat omninò inueniri, & sciri non possit, necnon de quibuscunque legatis indistinctè ad pios vsus relictis, dummodò executorum testamentorum ad id accedat assensus, ac redemptionis votorum quæ fuerint authoritate Diœcesanorum Pontificum commutata (Ierosolymitano dumtaxat voto excepto) vsque ad summam centum marcarum argenti, recipere valeatis, auctoritate vobis præsentium duximus concedendum, si pro similium receptione aliàs non sitis à Sede Apostolica huiusmodi gratiam consecuti: Ita, quod si aliquid de ipsis centum marcis dimiseritis, vel restitueritis, aut dederitis illis à quibus eos receperitis, huiusmodi dimissum, vel restitutum, siue datum, nihil ad liberationem prosit eorum, nec quantum ad id, habeantur aliquatenus absoluti. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Viterbii, 16. Kal. Octobris, Pontificatus nostri anno primo.

CLEMENS

Digitized by Google

CLEMENS QVARTVS Gallus.

Ad Apicem Apostolatus assumptus, 8. Kal. Martij, 1265. Obijt iij. Kal. Decembris, 1268.

I.

Prohibet quibuscumque Ecclesiarum Prelatis, Regularium priuilegia clara, vel dubia interpretari.

Sed quibus concedatur illorum interpretatio, & quomodo fieri debeat, vide infra Constit. 1. Iulij II. & Gregorij XIIII. Constit. 3.

CLEMENS Episcopus, &c. Magistro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, & Generali Ministro, & Fratribus Ordinis Minorum. ¶ Ordinis vestri sacra religio, sub qua virtutum Domino in humilitate spiritus laudabiliter deseruitis, promeretur, vt nos ipsum Ordinem syncera diligentes in Domino charitate, illa vobis libenti animo concedamus, per quæ materia submota grauaminis, status vestri tranquillitas procuretur. Sanè, transmissa nobis conquestione monstrastis, quòd nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, & alii Ecclesiarum Prælati, vestris libertatibus derogantes, Indulgentias, seu Priuilegia vobis ab Apostolica Sede concessa interpretari, & ad suum intellectum trahere moliuntur, quamquam intellectum ipsum verba Indulgentiarum, & Priuilegiorum huiusmodi exprimere videantur, ac vos iuxta ipsorum interpretationem Priuilegia ipsa seruare compellunt, in vestrum non modicum præiudicium, & grauamen. Quia verò super hoc Apostolicę prouisionis remedium implorastis: nos vestris supplicationibus annuentes, ne præfati Archiepiscopi, Episcopi, & Prælati alii, prædicta Priuilegia, & Indulgentias, siue clara quę interpretatione non indigent, siue dubia contineant, de cætero interpretari præsumant auctoritate præsentium districtius inhibemus, volentes, vt cùm eius sit interpretari cuius est condere, interpretatio super huiusmodi dubijs, & obscuris, dictæ Sedis iudicio requiratur. Nulli ergo hominum liceat, &c. Datum Viterbii, Nonis Iulii, Pontificatus nostri Anno 4.

II.

PROHIBET NVLLVM MONASTERIVM REGVLARIVM infra spacium CCC. Cannarum à Fratrum Minorum Monasterijs mensurandarum ædificari posse, seu ædificatum recipi.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Ministris, ac Vniuersis Fratribus Ordinis Fratrum Minorum salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ad consequendam gloriam Cælestis patriæ, sic diuina pietas humilitatem vestram per suam gratiam cernitur allexisse, quòd semper ad hoc intenti estis, & vigiles, vt illam vobis, proximis per innocentis vitæ studium acquiratis. Hæc enim, & alia sancta paupertimæ Religionis vestræ merita nos inducunt, quòd sumus ex intimo cordis affectu soliciti vt in omnibus, quæ ad Dei laudem, & tranquillum statum deuotionis vestræ cupitis, habeamus prouidentię studiū efficacius. Sanè, non sine quadā turbatione animi frequenter audiuimus, quòd inter vos, & Religiosos aliques illa de causa, æmulationis, & dissensio-

dissensionis materia oriretur, qua ipsi domos, & Ecclesias Regulares iuxta loca vestra non sine vestro graui præiudicio, & dispendio manifesto quandoque construere præsumebant. Cum itaq; ad Apostolici spectet officij dignitatem, de regno militantis Ecclesię cuiuslibet scandali materiam abolere, nos dignè volentes, q̃ huiusmodi æmulationis, & dissensionis occasio per diligentiæ nostræ studium amputetur, authoritate præsentium ordinamus, & districtè inhibemus, quod nulli liceat amodò de Prædicatorũ Pęnitētiæ Iesu Christi, Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, Eremitarũ Sancti Augustini, Sanctę Claræ, alijsq; Ordinibus in paupertate fundatis, nulliq; mulierũ de prædictis, seu quibuscunque alijs Ordinibus aliquod Monasterium, Ecclesiã, vel Oratorium ædificare, seu construere, nulli quoq; seculari, vel religioso cuiuscunq; professionis, Ecclesiam, vel Monasterium, seu Oratorium iam ædificatum in aliquẽ transferre de Ordinibus memoratis infra spacium ccc. Cannatum à vestris Ecclesijs mensurandatum per aerem, etiam vbi aliàs rectè mensurati loci dispositio non permittit. Præterea statuimus, vt quicquid contra huiusmodi ordinationis, & inhibitionis nostrę tenoré, ex nunc in antea ædificatũ fuerit diruatur. Et ne de notitia Ordinum, & quantitate Cannarũ huiusmodi aliqua possit dubitatio exoriri, illos Ordines intelligi volumus in paupertate fundatos, qui ex Regula, vel Constitutionibus suis, extra septa Ecclesiarum Monasteriorum suorũ, vel officinarum eorum, & clausuram ipsorũ, nullas debent possessiones habere, q̃ si aliquis de Ordinibus ipsis possessiones in aliquibus membris suis habere, in alijs verò non habere noscatur, eum quo ad ordinationem, inhibitionem, & statutũ huiusmodi, prædictis Ordinibus in paupertate fundatis annumerari volumus, & q̃libet Cannarum ipsarum, octo palmorum lōgitudinem continere, non obstantibus varia locorum consuetudine siue priuilegijs, indulgentijs, seu litteris quibuscũque, tam supradictis, quàm mulieribus, vel eorum alicui, ab Apostolica Sede sub quacunque forma concessis, seu etiam concedendis, quæ de præsentibus specialem, & expressam non fecerint mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, inhibitionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationẽ Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Perusij, 12. Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno primo.

III.

MODERATUM PRAEDICTA CONSTITVTIO, ET Restringitur ad 140. Cannas pro Fratribus Prædicatoribus.

Ampliatur per Iulium II. pro Fratribus Minoribus de Obseruantia ad CCC. Cannas, vt infra Constit. 2.

CLEMENS Episcopus, &c Magistro, ac vniuersis Prioribus Ordinis Fratrum Prędicatorum. ¶ Quia plerumque in futurum euentibus sic humani fallitur incertitudo iudicij, vt quod vtile coniectura verisimilis, imò etiam attentata inter lum consideratio pollicetur, non solum inutile, sed damnosum reperiri contingat, nonnunquam quod consultè statuitur, postmodum consultius irritatur. Hoc quippe necessitas præsentis prouisionis euidenter ostendit. Dudum siquidem, vt inter Religiosos potissimè per nostræ diligentiæ studium æmulationis, & dissensionis tolleretur occasio, & charitatis integritas seruaretur, per nostras sub certa forma litteras ordinandum duximus, & districtius inhibendum, quòd nulli liceret ex tunc de Fratrum Minorum, pęnitentiæ Iesu Christi, Beatæ Mariæ de Monte Carmeli, Eremitarum Sancti Augustini, Sanctæ Claræ, alijsque Ordinibus in paupertate fundatis, nulliique mulierum de prædictis seu quibuscunque alijs Ordinibus ali-

bus aliquod Monasterium, Ecclesiam, vel Oratorium ædificare, seu construere, nulli quoque seculari, vel Religioso cuiuscunque professionis Ecclesiam, Monasterium, siue Oratorium iam ædificatum, in aliquem transferre de ordinibus memoratis infra spacium CCC. Cannatum à vestris Ecclesijs mensurandarum per aerem, etiam vbi aliàs rectè non permitteret loci dispositionem mensurari: statuentes, vt quicquid cō tra huiusmodi ordinationis, & inhibitionis nostræ tenorem ex tunc ædificatum existeret, dirueretur omninò. Verum, quia quod ad pacem vestram, & prædictorum, & ordinum prouisum fuerat, non solum vobis, sed etiam multis alijs qui propter prædictum diffusum cannarum spacium in huiusmodi ordinatione, ac inhibitione contentum quasi ab omnibus solennibus etiam Ciuitatibus inueniebantur exclusi ad scandalum cessisse comperimus, diuersis propterea materijs suscitatis nos super his cum fratribus nostris deliberatione præhabita huiusmodi spaciū de ipsorum fratrum consilio restringentes, ipsum ad CXL. cannas duximus reducendum, omnibus alijs quæ in præmissis litteris continentur, in suo robore duraturis. Nulli ergo, &c. Datum Viterbij, iiij. kal. Iulij, Pontificatus nostri Anno 4.

IIII.

CONCEDIT FRATRIBUS MINORIBUS CONVENTUALIBUS posse in bonis succedere, ac si essent in seculo, & de eis disponere.

Ampliorem concessionem fecit Sixtus Quartus, Fratribus Minoribus, quoad prædicta, quam habes infrà Constit. 5. & 15.

CLEMENS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, necnon Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum, salutem, & Apostolicam benedictionem.

¶Obtentu diuini nominis, cuius cultui sub sacræ vestræ Religionis obseruantia studetis mente deuotissima deseruire votis vestris libenter annuimus, & petitiones vestras in his quæ dignè deposcitis fauorabiliter exaudimus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis, quòd nonnulli Prælati, Clerici, & Laici in diuersis mundi partibus constituti asserentes vos mundo fore mortuos, nec valentes proprium possidere, vos occasione huiusmodi à quibuslibet successionibus excludere moliuntur. Quare pro parte vestra fuit nobis humiliter supplicatum, ut ne contingat vos propter huiusmodi præsumptionem talium aliquod incurrere nocumentum, congruum remedium adhibere paterna diligentia curaremus. Nos itaque vestris petitionibus benignius attendentes auctoritate Apostolica declaramus, quòd vos in temporalibus bonis in quibus succederetis in sæculo existentes, licitè possitis succedere, & bonorum ipsorum possessionem appræhendere, ac vendere liberè bona ipsa eorumque precium in vtilitatem vestram conuertere, prout vobis melius vi debitur expedire. Vniuersitas autem interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, quas contra præsentis declarationis tenorem per quemcunque fieri cō tigerit, decernimus irritas, & inanes. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Declarationis, ac Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, &c. Datum Perusij 2. Idus Februarij, Pontificatus nostri, Anno primo.

CONCE-

Digitized by Google

V.

CONCEDIT PRAELATIS ORDINIS, VT CVM proferentibus excommunicationis sententiam sine scriptis, si eo interim celebrauerint, possint dispensare.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Prioribus Prouincialibus Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exigentibus vestræ deuotionis meritis, votis vestris libenter annuimus, & petitiones vestras quantum cum Deo possumus, fauorabiliter exaudimus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis quod contingit interdum, quòd aliqui ex fratribus vestris, excommunicationis, suspensionis, aut interdicti sententias, ex quadam incautela proferunt sine scriptis, & postmodum ex quadam simplicitate, plerumque diuina officia, contra constitutionem super hoc editam, celebrãt infra mensem, super quo petijstis, eis Apostolicæ Sedis prouidentia sub ueniri. Nos igitur vestris supplicationibus inclinati, præsentium vobis auctoritate cõcedimus, vt singuli vestrum, in proprijs Conuentibus, & locis vobis commissis, cum fratribus constitutis ibidem, super irregularitate huiusmodi dispensetis, imposita eius super hoc pænitentia competenti, & quod de cetero in similibus nõ excedant. Quod si aliqui vestrũ in huiusmodi casu excesserint, cõfessoribus quos pro tẽpore vos habere cõtigerit, dispensandi modo prędicto vobiscũ, libera sit de nostra concessione facultas. Nulli ergo, &c. Datum Perusij, quinto Kal. Iulij, Pontific. nostri anno primo.

VI.

INHIBET SVB EXCOMMVNICATIONIS lata sententiæ pœna, ne Fratrum Ecclesijs, & locis iniuria, seu violentia damnabilis inferatur.

Quæ dicatur atrox iniuria, vel damnabilis violentia, vide infrà declarationem Ioannis XXII. Const. 2.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorũ Dei. Dilectis filijs Magistro, Priorib. & Fratrib. Ord. Prædic. salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ In quibusdam locis aliquando, illas prout accepimus persecutiones, & angustias sustinetis, vt vix sit vobis possibile, quòd ibidem conditioni omnium valeatis (prout cupitis) deuotum impendere famulatum. Hinc est quod nos vestræ prouidere quieti, ac malignorum maleficijs obuiare volentes, vt nullus de cętero, Ecclesias, aut loca vestra, ausu temerario præsumat infringere, aut in illis violentiam damnabilem exercere, auctoritate præsentium districtius inhibemus, illi verò qui diuini postposito timore nominis, secus facere præsumpserint, ipso facto sententiam excommunicationis incurrant, à qua non possint absolui nisi per Sedem Apostolicam, vel per confessatores, ab ea vobis, aut eidem Ordini deputatos. Nulli ergo, &c. Datum Perusij Septimo Idus Maij, Pontificatus nostri anno Primo.

VII.

DECLARAT PRIVILEGIA, ET FACVLTATES Regularibus ab Ordinarijs concessa, eis perdurare post mortem eorundem Ordinariorum, etiam ipsis Ecclesijs vacantibus, & donec de pastore illis fuerit prouisum.

CLEMENS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exigentibus vestræ deuotionis meritis, votis vestris libenter annuimus, & petitiones

iones vestras, quantum cum Deo possumus, fauorabiliter exaudimus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis, quod licet vobis à nonnullis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarum Prælatis, audiendi confessiones subditorum suorum, necnon prædicandi, & aliqua vota in alia pietatis opera commutandi, in suis Ciuitatibus, & Dięcesibus, licentia sit concessa, quia tamen ipsis prælatis decedentibus, vti licentia huiusmodi, Ecclesijs sic vacantibus dubitatis, nobis humiliter supplicastis, vt prouidere vobis super hoc paterna diligentia curaremus. Vestris igitur supplicationibus inclinati, præsentium vobis auctoritate concedimus, vt in huiusmodi casu, possitis vti tamdiu liberè prædicta licentia, donec viduatis Ecclesijs prouisum fuerit de pastore. Nulli ergò. Datum Perusij, 17. Kal. Iulij, Pontificatus nostri anno Primo.

VIII.

INHIBET FRATRIBVS AD EPISCOPATVM ASSVMptis, ne Consecrationis munus recipiant; nisi ea omnia quæ ab Ordine habent prius Conuentui resignent sub pœna suspensionis, & executionis Pontificalis Ministerij.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & vniuersis Prioribus, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicā benedictionem. ¶Prouidentia laudabilis, & salubris in cunctis vestris haberi debet operibus, vt exinde claritatem nominis in conspectu Dei, & hominum habeatis. Cum itaque (sicut asseritis) contingat interdum, quòd illi ex vobis qui de Ordine vestro ad Archiepiscopatus, & Episcopatus, & alias prælaturas Ecclesiasticas assumuntur, non considerantes quòd ex professione in ipso emissa Ordine, nihil habent proprium quòd sibi specialiter valeant [illegible]inere, libros, & alia quæ apud eos huiusmodi tempore promotionis habent, v[illegible]ous proprijs applicare secumque teportare præsumant in propriæ salutis dispendium, & dicti Ordinis non modicum detrimentum. Nos præsumptioni huiusmodi volentes salubriter refragari, Vniuersis Fratribus dicti Ordinis, ad huiusmodi Archiepiscopatus, Episcopatus, & Prælaturas de cætero assumendis, auctoritate præsentium districtius inhibemus, ne consecrationis munus quoquomodo recipiant, antequam libros, & bona contingentia Ordinem memoratum, quæ apud eos tempore suæ promotionis habere contigerit, Prioribus, & Conuentibus de quibus assumpti fuerunt, cū integritate resignēt, nisi forsan iidem Priores de consensu ipsorum Conuentuum, vsum illorum ad certum tempus eis duxerint concedendum. Alioquin eo ipso ab executione Pontificalis ministerii nouerint se suspensos, inter huiusmodi autem libros non intelligimus comprehendi, quaternulos, & illas cartulas, vel membranas, in quibus dicti Fratres sibi certa notabilia cum aliquibus priuatis sermonibus collegerunt. Nulli ergò, &c. Datum Viterbii, v. Idus Iunij, Pontificatus nostri anno Quarto.

IX.

CONCEDIT FRATRIBVS ORDINIS EREMITARVM Sancti Augustini, posse eiusdem Ordinis Mantellatis, seu Pizocheris Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis ministrare, illorumq́; corpora ad proprias Ecclesias tumulanda deferre.

CLEMENS Episcopus, &c. Dilectis filiis Generali, ac aliis Prioribus, & Fratribus Ordinis Sancti Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem. Ad fructus vberes, & infra. ¶Et vt Virgines, Viduæ, Coniugatæ personæ, Mantellatæ, seu Pizocheræ dicti Ordinis nuncupatæ tanto feruentius iuxta earum viuendi ritum, & morem, sub cura, & secundum statuta dicti Ordinis, ac ordinata

per præ-

Digitized by Google

per præfatum Bonifacium IX. nuncupatum in dictis suis litteris, vt præfertur au-ctoritate Martini, & Eugenij prædecessorum prædictorum confirmata Diuinis stu deant vacare beneplacitis, quanto maioribus priuilegijs, & fauoribus præfatæ Sedis propterea se cognouerint fore refectas, motu, scientia, & auctoritate præfatis, volumus, & eisdem personis cōcedimus, quod omnib. & singulis priuilegijs, immunitatib. & fauoribus gratijs, & indultis spiritualibus, & tpalib. Ordini, & Fratrib. prędictis, concessis, & concedendis, & quib. illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudēt, tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorū remissionem, & iniunctarū pęnitentiarum relaxationem, vti, potiri, & gaudere, ac participes esse possint, & debeant, liceatq; Fratrib. prædictis eisdem Pizochetis, & Mantellatis personis in earum etiam domibus quoties opus fuerit, Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramenta ministrare, & dum eas decedere contigerit, illarum cadauera ad eorundem Fratrum Ecclesias tumulāda deferre, etiam parochialium Ecclesiarum personarum earundem Rectorum licētia desuper minimè requisita, & contradictione qualibet non obstante. Et ne oblati eiusdē Ordinis quorū Bonifacius VIII. prædecessor præfatus in dictis suis litteris meritò cōsiderationē habuisse vr, eorum pu ę deuotionis. ad Ordinē ipsū frustrentur effectu, oīa, & singula circa Fratres, & Sorores de pęnitētia, ac Mantellatas, & Pizocheras nuncupatas, personas prędictas in prædictis, & præsentibus litteris statuta concessa, & ordinata, aut illis, & Fratribus prædictis in earum cōmodum, & fauorem indulta ad easdem dicto Ordini nunc, & pro tēpore oblatas, & cōmissas vtriusq; sexus personas eisdem scientia, & motu, & auctoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde, ac si pro eisdem oblatis personis, & circa illas emanassent, decernimus, volumus, & ordinamus.

HONORIVS QVARTVS Romanus.

Creatus Pontifex 17. Kal. Maij 1285. Obijt Romæ 16. Kal. Februarij 1287. Fratribus Carmelitanis hispida, & inculta palla indutis, cappam albam super tunica, scapulari cicerculi coloris concessit.

I.

Indulget Fratribus, quod Diœcesanis recusantibus, & vltrà quattuor menses differentibus ponere primum lapidem; vel benedicere illorum Ecclesias, & Oratoria, possint pro ijs obtinendis alios Catholicos adire Episcopos.
Istud concessit, & ampliauit Fratribus Minoribus de Obseruantia, Leo X. vt infrà in sua Const. 5.

HONORIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ex parte vestra fuit propositum coram nobis, quod licet vobis per specialia priuilegia Sedis Apostolicæ sit indultum, vt ad Ciuitates, vel Villas, vbi Religiosè, ac honestè commorari possitis, à populis euocati accedere, ibique pro vestris vsibus ædificia, & Ecclesias, siue Oratoria construere valeatis. Dięcesani tamen locorum, in Ecclesijs, seu Oratorijs, quæ de nouo vultis construere, primarium lapidem ponere, & constructa consecrare, ac Cęmeteria vobis iuxta Ecclesias, vel Oratoria prędicta benedicere denegant pro suo libito uoluntatis. Aliqui verò Dięcesanorum ipsorum cum ad Ecclesias, & loca vestra pro præmissis exequen. accedunt, propter euectionum, & personarum multitudinem

quas se-

quas fecum ducunt, grauant vos non modicum in expensis. Quare nobis humiliter supplicastis, vt prouidere vobis super hoc paterna sollicitudine curaremus. Nos itaque vestris supplicationibus inclinati, deuotioni vestræ auctoritate præsentium indulgemus, vt si Diœcesani prædicti à vobis humiliter requisiti, huiusmodi lapidem in prædictis Ecclesijs, vel Oratorijs ponere, ac Ecclesias, vel Oratoria prædicta, ac etiam Altaria vestra consecrare, & Cœmeteria benedicere denegauerint, vel id facere vltra quattuor menses distulerint, vos per quoscunque malueritis Episcopos, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentes, præmissa recipere licitè valeatis. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctam Sabinam, septimo Kalen. Decembris, Pontificatus nostri anno primo.

II.

DECLARAT COMPOSITIONES, ET PACTA INITA *cum quibuscunque personis in praiudicium iurium communium, & priuilegiorum Ordini concessorum, nulla, & irrita esse.*

Similem declarationem habes suprà ab Alexandro Quarto factam Const. 1. & infrà, Iulij II. Const. 3.

HONORIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Religionis fauor, sub qua virtutum Domino deseruitis, & fructus vberes, qui ex vestris laboribus in Ecclesia vniuersali diuina gratia cooperante proueniunt, nos inducunt, vt illa vobis fauorabiliter concedamus, per quæ ab impedimentorum obstaculis liberati, fructificare liberius in eadem Ecclesia valeatis. Sanè ex parte vestra fuit propositum coram nobis, quòd nonnulli Priores, & Fratres vestri Ordinis, in receptionibus domorum, & locorum eiusdem Ordinis, cum Prælatis, Rectoribus, & Clericis Ecclesiarum, in quarum Territorio domus, & loca prædicta consistunt, sine tua fili Magister, & alicuius prædecessorum tuorum, ac Generalis Capituli Ordinis prædicti licentia, & assensu, compositiones, & pacta varia, in præiudicium Indulgentiarum, ac priuilegiorum Apostolicæ Sedis eidem Ordini concessorum inire temerè præsumpserint, cum id eis nec ex administratione competeret, nec ex speciali esset concessione commissum, nec à te, tuisve prædecessorib. præfatæ Magister, vel ab eodem Capitulo fuerunt compositiones, & pacta huiusmodi acceptata. Quare nobis humiliter supplicastis, vt cum ex conuentionibus, & pactis eisdem præsumptis, taliter in his quæ ordini præfato tam ex Apostolicæ Sedis priuilegijs, ac Indulgentijs, quam à iure communi concessa esse noscuntur, nimium derogetur, prouidere super hoc paterna solicitudine curaremus. Nos itaq; volentes super hoc de benignitate Apostolica prouidere, præsentium auctoritate decernimus, quòd ex compositionibus, & pactis talibus, & taliter initis, in his quæ ipsi Ordini, vel personis, aut locis eiusdem siue de iure communi competat, siue per priuilegia, vel indulgentias, sint concessa, eiusdem ordinis, locis, domibus, vel personis, præiudicium nullum fiat, sed compositionibus, & pactis ipsis (dummodo nec à te memorate magister, nec à prædecessorum tuorum aliquo, vel dicto Capitulo acceptata fuerint) nequaquam obstantibus, tam ipsis Ordinis domibus, personis, & locis, quàm his cum quibus eædem compositiones, & pacta sunt inita, ius pristinum absque alicuius impedimenti obice integrum conseruetur. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei

B ausu te-

ausu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare præsumpserit, indignationẽ Omnipotentis Dei, & Beatorũ Petri, & Pauli Apostolorũ eius, se nouerit incursurũ. Datũ Romæ apud Sanctam Sabinam, 14. kal. Februarij, Põtificatus nostri anno primo.

BONIFACIVS OCTAVVS Romanus.

Factus Pontifex Kal. Februarij 1295. Obijt Romæ 5. Idus Octobris 1303.

I.

Indulget Magistro Generali, & Fratribus Prædicatorum, quod in puniendis delictis subditorum, non teneantur subtilitates, & apices iuris sequi, eisque correctis, appellationem interdicit.

BONIFACIVS Episcopus seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, Prioribus, ac Fratribus vniuersis Ordinis Prædicatorum, salutẽ, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ad augmentum continuum Religionum, & Ordinum quos Romana suscepit, & approbauit Ecclesia, paternis studijs intendentes, & considerantes attentius, quòd non intermissa sedulitas disciplinæ, Religiones, & Ordines supradictos, statusque Regulares salubriter dirigit, & conseruat, quodq; si eam perire vel remitti cõtingeret, ordo quilibet collabi necessario cogeretur, Pensantes etiam, quòd si regularium personarum correctio, rimas iuris, & apices sequeretur, huiusmodi rigor lentesceret, ac multiplici laxatione torperet. Nos vestris supplicationibus inclinati, vobis, auctoritate Apostolica indulgemus, vt ad correctiones, & punitiones Fratrum eiusdem Ordinis delinquentium infligendas, Prælati Ordinis supradicti, ad quos eadem spectare noscũtur, stimulis, & apicibus ipsis postpositis, liberè procedere valeant secundũ consuetudines approbatas, & generalia facta, & etiam facienda, ipsius Ordinis instituta. Nec volumus eisdem licere Fratribus, ab eisdem correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare pro uida in hoc deliberatione, ac maturitate debita obseruatis. Nulli ergò, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, 6. Idus Maij, Pontificatus nostri anno secundo.

IOANNES VIGESIMVSSECVNDVS Gallus.

Ad Pontificatus Apicem Auignoni assumptus, Nonis Septembris 1316. obijt ibidem Auinioni 8. Kalen. Ianuarij 1334. Beatos Thomam de Aquino, Ordinis Prædicatorum 15. Kalen. Augusti 1323. & Ludouicum Episcopum Ordinis Minorum, Idibus Aprilis anno 1316. in Sanctorum Confessorum Catalogum adscribendos mandauit.

I.

Prouibet sub excommunicationis pœna Fratribus, ne absque licentia suorum Superiorum, ad partes Infidelium se transferre audeant.

IOANNES Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ad nostrum nuper relatio fide digna peruenit auditum, quòd nonnulli Religionis gestantes habitum, sed à veritate Religionis omninò vacui, & modestia penitus alieni, ad partes quodammodo infidelium, se transferunt, in quibus pauci fideles,

ci fideles, respectu infidelium commorantur, vt ibidem facilius decipere simplicium animos,& ipsos,& alios in errores præcipitare, seu retinere valeant, sub ouium veste, ac Religionis habitu, lupinum animum occultantes: doctrinas suas reprobas,& erroneas, quibus fidelium mentes quantum in eis est, corrumpere satagunt, in ipsis partibus periculosè nimium spargere non omittunt, necnon os suum ponentes in cęlum, lingua eorum transeunte super terra Sanctæ Romanæ Ecclesiæ detrahere constitutionibus,& alia multa à fide deuia in suis sermonibus, & secretis collationibus euomere insanis auribus non verentur, ex quibus Deus offenditur, periculosa suscitantur scandala, parantur simplicibus laqueus, ipsi talium præsumptores de hæresi vehementer arguunt se suspectos, imò verè ex his fore hæretici comprobantur. Nos itaque dictis obuiare periculis, paternæ diligentiæ studiis cupientes, vniuersis, & singulis Religiosis cuiuscunque scientes, super quo eorum conscientias oneramus, præsumentes contrarium quouis modo, excommunicationis subiacere volumus sententiæ, & decernimus ipso facto, à qua nullus ab alio, quam Rom. Pont. possit, nisi duntaxat in mortis articulo absolutionis beneficium obtinere. Cæterum, vniuersis Ecclesiarum Prælatis, in virtute Sanctæ obedientiæ, districtè præcipiendo, præsentium tenore mandamus; quatenus nullos Religiosos, ad partes se transferentes prædictas, nisi per patentes sui Ordinis literas, de licentia speciali se illuc transferendi, sibi concessa, prælatis eisdem fecerint plenam fidem in suis ciuitatibus,& diœcesibus, ac terris,& locis aliis ad prædicationis officium, vel diuinorum celebrationem admittant, sed ipsos potius velut apostatas capiant, seu capi faciant, eos carcerari, custodi, donec de dicta licentia modo prædicto sibi constiterit, detinendo. Et nihilominus si quos religiosos approbare, quæ Sedes reprobauit Apostolica, vel quæ aliàs sciunt fidei obuia in suis prædicationibus, seu secretis collationibus dogmatizare præsumpserint, vt tales quibuscunque cessantibus priuilegiis, possint auctoritate Apostolica licitè capere, & carcerali custodiæ sicut suos possunt subditos mancipare, licentiam impendere. Et insuper tenore præsentium mandamus eisdem, vt de præmissis summariè,& de plano, ac sine strepitu, & iudicij figura, per se, vel per alium, seu alios, se solerter, & fideliter studeant informare, quousque de prædictis, seu eorum aliquo, reperierint reos esse, & iuxta statuta Canonum,& aliorum exemplum castigare pœnis debitis non postponant. Non obstant 16. exception. & aliis quibuscunque Priuilegijs, Indulgentijs, Gratijs, & Litteris Apostolicis eisdem Religionibus, vel Ordinibus communiter, vel diuisim, sub qua cunque forma, vel expressione verborum ab eadem Sede concessis, vel in posterum concedendis, etiam si de illa, plena,& expressa mentio, ac de verbo ad verbum præsentibus sit habenda: quæ quantum ad prædicta, vel aliquod eorundem, eisdem in nullo volumus suffragari. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum inhibitionis, mandatorum, voluntatum, constitutionis,& concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis, &c. Datum Auin. 7. Idus Maij, Pontificatus nostri anno Nono.

II.
DECLARAT QVAE SIT ATROX INIVRIA, VEL *damnabilis violenta.*

De Pœnis contra iniuriam Fratribus, & eorum locis inferentes, declarationem habes suprà Constit. 6. Clem. IIII.

PERLECTIS litteris vestris circa absolutionem excommunicatorum, vos in eis dubitare perspeximus quæ esset modica, aut leuis iniuria, circa quam sicut talis loquitur absoluendi vobis contulimus potestatem. Ad quod cum sit facti po-

 tius quàm

Digitized by Google

nius quàm iuris, quæstio, vobis prout possumus respondemus: illam videlicet modicam percussionem, aut impulsionem, pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, aut baculi, vel lapidis, quę ad liuorem, mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum non modicam, vel effusionem sanguinis non excedit, nec tam leuissimi ictus, aut pugni percussione sanguis exiret, transire in atrocem iniuriam profitemur, vt propter hoc sit ab absolutione talium abstinendum: vt tamen non solum ipsum factum, imò etiam facti qualitas, percutiendi modus, aut iniuriandi circa hoc diligentius attendatur: & ipsius facti circunstantia loci videlicet, & etiam personæ, quæ sit leuis, vel modica, grauis, aut enormis iniuria manifestius cognoscatur. Loci quidem vt in theatro, vel in foro, coram Rege, Prælato, vel Iudice, in Ecclesia, coram multis in alio loco publico alicui iniuria conferatur. Personæ, veluti si Magister, vel Iudex, aut etiam Magistratus, aut Prælatus, Pater, aut Patruus, vel aliquis in dignitate, vel personatu constitutus ab inferiori, vel humili contra naturam iuris patiatur per hæc quidem graues videantur iniuriæ, & quæ sint leues, aut modicæ tanquam ex opposito cognoscantur. Sanè quia negocij natura non patiatur, vt ad plenum omnia differantur; iudicium autem talis enormis iniuriæ vestro duximus arbitrio committendum, vt potestatem vestram cum ad hæc processeritis; teneretis, vt citrà meras huiusmodi potius, quàm vltrà eas circa absolutionem talium procedatur: ne iniuriantes de vicina absolutione confisi de facili in atroces prorumpant percussiones, vel iniurias: & sententias canonis iam periculosius contemnentes in excommunicationis sententias procliuius prolabantur. Tolerabilius est enim aliquos qui per vos etiam possunt absolui nobis, vel superiori absoluendos relinquere, quàm contra statuta Canonum imagine quadam absolutionis (quòd non fit sine grandi periculo) quemquam relinquere innodatum: cum vmbra quædam videatur in opere, veritas autem non subeat in effectu, &c.

GREGORIVS VNDECIMVS Gallus.

Coronatus Marsiliæ in Prouincia Narbonensi, 7. Idus Ianuarij 1371. Obijt Romæ 6. Kalen. Aprilis 1378.

Declarat Religionis cuiuscunque Ordinis etiam Sedis Apostolicæ Cappellanos, eorum Superioribus subiectos esse.

Concordat Concil. Trident. Cap. 4. Prohibet Sess. 25.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Per Romani Pontificis prouidentiam circunspectam, sic Sedis Apostolicæ priuilegia, & indulta moderari dignoscuntur, quod in eis materia malignandi nulli detur, ac personæ quæ sub Religione vacare debent studio piæ vitæ, à bono obedientiæ, & perseuerantia diuini seruitij nullatenus trahuntur. Sanè, nuper ad nostrum relatione fide digna peruenit auditum, quod nonnulli Religiosi etiam Mendicantes qui in Capellanos Sedis Apostolicæ se recipi procurarunt, propterea bonum obedientiæ, & correctionem recusantes, per mundum per plurimum sine suorum superiorum licentia sæpius euagando discurrunt, & quandocunque ad Romanam Curiam accedunt, asserentes sine suorum superiorum licentia se hoc facere posse.

Nos

Nos igitur in præmissis prout debito tenemur Pastoralis officij, salubriter prouidere cupientes, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, volumus, & etiam ordinamus, quod omnes, & singuli Religiosi quotumcunque Ordinum etiam Mendicantium dictæ Sedis Capellani, qui sunt, & in antea erunt, perinde eorum superioribus, & correctoribus ipsorum, in omnibus & per omnia sint subiecti, ac si prædictæ Sedis Capellani non essent. Non obstāt. exceptionibus, seu exemptionibus, & alijs quibuscunque priuilegijs, indulgentijs, gratijs, litteris Apostolicis, Capellanis dictæ Sedis, & aliàs communiter, vel diuisim sub quacūque forma, & expressione verborum à dicta Sede concessis, & in posterum concedendis, etiam si de illis plena, & expressa mentio de verbo ad verbum in præsentibus sit habenda, quæ quo ad hoc alicui in nullo volumus suffragari. Nulli ergo, &c. Nostræ Constitutionis voluntatis, & ordinationis infringere, &c. Datum Auinioni 5. Idus Nouembris, Pontificatus nostri anno tertio.

BONIFACIVS NONVS Neapolitanus.

Creatus Pontifex Romæ 3. Idus Nouembris 1389. Obijt Kal. Octobris 1404.

I.
Nonnulla Priuilegia Fratribus Ordinis Prædicatorum concedit.

BONIFACIVS Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sacræ Religionis sub qua dilecti filij, Thomas, Magister, ac Priores, & Fratres Ordinis Prædicatorum, in humilitatis spiritu deuotum, & sedulum exhibent altissimo famulatum merita prometentur, vt Apostolica Sedes, ipsos, & eorum Ordinem in illis præsertim quæ salutem animarum, ac statum quietum, & tranquillum in ipso Ordine procurare noscuntur, fauoribus benignis confoueat, & spiritualibus priuilegijs, & gratijs prosequatur. Hinc est, quòd nos ipsorum Magistri, Priorum, & Fratrum in hac parte deuotis supplicationibus inclinati, & felicis recordationis Honorij Quarti, Clementis Quarti, & Bonifacij Octaui, ac nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum vestigijs inhærentes, vt de cætero perpetuis futuris temporibus, huiusmodi Fratres vbilibet constituti, Candelas, Aquam, Sal, Palmas, & alia ornamenta in eorum Ecclesijs seruatis solemnitatibus consuetis, benedicere, & si forsan Diœcesani locorum super hoc requisiti, infra quattuor mensium spacium id facere recusauerint, vel (quod absit) eosdem Fratres propterea in expensis, aut aliàs in debitè grauare præsumpserint, ex tunc prædicti Fratres, eorum Ecclesias, Cæmiteria, Oratoria, Altaria, à quocunque maluerint Catholico Antistite, gratiam, & communionem præfatæ Sedis habente, consecrari, & benedici, ac primum lapidem inibi poni facere, quoties fuerit opportunum, vlteriori licentia Diœcesanorum huiusmodi super his minimè requisita, quodque Magister, & Priores prædicti, aut eorum Vicarij, eorum subditos Fratres, vel Sorores, qui forsan in quoscunque Fratres dicti Ordinis excommunicationis, aut alias sententias, siue pœnas, sine scriptis, aut aliàs minus ritè promulgauerint, vel manus violentas in confratres, vel alios quoscunque clericos, etiam vsque ad sanguinis effusionem, & enormem læsionem iniecerint, eosdem fratres à prædictis, & alijs excommunicationū sententijs, atque pœnis, quas propterea incurrerint (dūmodo læsio huiusmodi adeo enormis non existat, quod propterea foret meritò sedes prædicta cōsulenda) quoties ex-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE
Digitized by Google

pedierit absoluere, & cum eis super irregularitate si quam huiusmodi sententiis ligati celebrando diuina, vel immiscendo se illis, (non tamen in cõtemptum clauiũ) aut aliàs præmissorum occasione qualitercunque contraxerint, dispensare: eosque (quoad hoc) in statum pristinum restituere, & quod Confessor, quem dictus Magister, & quilibet Priorum, & Vicariorum prædictorum pro tempore, duxerint eligẽdum, eosdem Magistrum, Priores, & Vicarios, si forsan præmissorum occasione, vel aliàs qualitercunque excommunicationum, aut alias sententias, & irregularitatem huiusmodi (quod absit) incurrerent, absoluere, & cum eis dispensare, & in statũ pristinum (vt præfertur) restituere: Quodque Magister, & Priores præfati, quæcunque Monasteria Sororum sub cura dicti Ordinis, vel eidem Ordini commissa, & in futurum committẽda corrigere possint quæ quidem Monasteria, & Sorores sub ipsorum Magistri, & Priorum, seu aliorum dicti Ordinis Fratrum quibus id commiserint cotam, magisterio, & doctrina, perpetuò mancipari, & esse, & quas per eosdem Magistrum, & Priores (prout eis competit) iuxta Constitutiones eiusdẽ Ordinis volumus regulari, per se, vel alios ad hoc idoneos, tam in capitibus, quam in membris visitare, & ea quæ ibidem correctionis, seu reformationis officio inuenerint indigere, corrigere, & reformare, Priorissas, superiores, & officiales, necnon Cõuersos, & familiares ibidem instituere, destituere, mutare, transferre, & alia ibidem ordinare, & sub pęnis de quibus eis videbitur mandare, & statuere, prout secũdum Deum viderint expedire, ipsarumque Sororum confessiones diligẽter audire, eisq; pro commissis (si hoc humiliter petierint) debitam absolutionem impendere, & iniungere pęnitentiam salutarem, ac illam ex Sororibus ipsis, ac etiam Fratres dicti Ordinis, & alios quoscunque, qui, seu quę, forsan pactum de dote pro recipiendis inibi aliquibus Sororibus fecerint, vel huiusmodi dotem dederint, vel receperint, aut se de hoc qualitercunque intromiserint, ab huiusmodi prauitatis labe, necnon excommunicationum, & aliis sententiis atque pęnis, quas propterea incurrerint, vsque ad quinquennium à data præsentium computandum, absoluere, & alia circa pmissa necessaria facere, & exercere, quoties eis videbitur expedire, quodque prædictus Magister, & alii præsidentes in dicto Ordine, ad quos id pertinuerit pro tempore, & in correctionibus Fratrum eiusdem Ordinis, iuris ordine postposito, secundum consuetudines approbatas, & instituta Ordinis antedicti procedere, liberè, & licitè possint, & valeant, eius auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ex certa scientia indulgemus. Et nihilominus eisdem auctoritate, & scientia, perpetua, & irrefragabili constitutione constituimus, etiam ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, quæcunque personæ, cuiuscunque status, vel conditionis extiterint, quæ Ecclesias, siue loca quæcunq; dicti Ordinis violare, seu in eius violẽtiam damnabilem exercere præsumpserint, eo ipso excõicationis sententia sint innodatæ, à qua non nisi per Sedem Apostolicam, vel Conseruatores, eisdẽ Fratribus contra inferentes eis iniurias, vel iacturas ab eadem Sede deputatos (iniuriam passis prius debitè satisfactis) nequeant absolui, & quod nullus secularis, vel regularis, aliquod Monasterium Sororum prædictorum (nisi inquantũ earum Constitutiones, & statuta id patiantur) vel de Sedis, aut Magistri prædicti licentia speciali intrare, aut aliquæ Sororum huiusmodi inde exire quoquomodo præsumant: Contrarium verò facientes, simul excõicationis sententiæ à qua præterquam per Sedem Apostolicam, vel Magistrũ memoratos, aut aliquem ex dictis Fratribus cui Magister prædictus id commiserit: absolui non possint volumus subiacere, & quod si quis intra clausuram alicuius Monasterij huiusmodi repertus fuerit, per Superiores, seu Priores dicti Ordinis, seu de ipsorum mandato, capi, & incarcerari, & secũdum eorum arbitrium, ac delicti quantitatem puniri possit, & quod quicunque habentes generalem licentiam à sede prædicta, vel aliàs qualitercunque absoluendi in quibuscunque casibus, prætextu licentiæ huiusmodi, Fratres dicti Ordinis nequaquam absol-

uere pos-

uere possint,(Legatis Sedis Apostolicæ de latere missis duntaxat exceptis) vel nisi id eis specialiter, & expressè concedatur. Et insuper statuimus, & etiam ordinamus, quod quorumcunq; Mendicantium Ordinum Fratres, huiusmodi Prædicatorum Ordinis Fratres, aut Sorores subiectas eisdem, in eorum Confratres, aut Sorores, & vigore quarumcunq; litterarum Apostolicarum super hoc hactenus forsan concessarum, vel in posterum concedendarum, etiam q̃ ad patem, vel arctiorem possint transire Ordinem continentium, nisi in eis de Ordinibus, à quibus recedunt, & ad quos transferendi se licētiam obtinuerint, necnõ de præsentibus, & eorum toto tenore specialis, & expressa mētio habeatur, nõ possint recipere; Quodq; nullus ex Fratribus, aut Sororibus prędictis, aliquem, vt aliquam ex Fratribus, aut Sororibus huiusmodi, coram quocunque Iudice qui non sit de dicto Ordine, ex quacunque causa conuenire, seu facere conueniri, nec à correctione quacunque, seu altàs ab aliquo Prælato, seu Fratre dicti Ordinis quauis occasione appellare, aut contra eos querelam proponere, nisi prius coram Prouinciali, seu Conuentuali Priore, seu prędicto Magistro, & successiuè in Generali Capitulo dicti Ordinis, causam, & querelam suam proposuerit, verbo, vel scriptis, quodque Ordinis prædicti contra Ordinis Minorum, nec eiusdem Ordinis Minorum Fratres Inquisitores hæreticæ prauitatis pro tempore existentes, contra huiusmodi Ordinis Prædicatorum Fratres, aut ét dicti Ordinis Prædicatorũ Fratres Inquisitores: sine licentia p̃dicti Magistri, aut Priorum Prouincialium contra ipsorum Confratres eiusdem Ordinis, inquirere nequaquam possint, aut debeant, sed si quid Prædicatorum contra Prædicatorum Fratres, seu Minorum, contra Minores Fratres Inquisitores huiusmodi contra Prædicatorum Ordinum Fratres prædictos de prauitate huiusmodi præsenserint, id ad Sedē prædictā, vel præfatorum Fratrum superiores deferre teneātur, & quod nulli de Ordine Mendicantium iuxta Ecclesias, vel Oratoria dictorum Fratrum Prædicatorum, vbilibet constituta, Ecclesias, vel Oratoria alia infrà centum, & quadraginta cannarum spacium construere, seu construi facere, aut constructa recipere possint, aut debeant, seu quoquomodo præsumant, omnibus, & singulis supradictis & aliis quibuscũque quorum interest, vel interierit quomodolibet in futurum, auctoritate Apostolica præfata districtius inhib. ntes, ne contra statuta, & ordinationes, ac tenorem præsentium venire, aut quicquam attentare, seu innouare quoquomodo præsumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane: si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nõ obstantibus Constitutionibus Apostolicis, Priuilegijs, Gratijs, Indulgentijs, necnon Statutis, & Consuetudinibus Ordinum prædictorum contrariis, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, etiam si de illis, & totis eorum tenoribus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum, esset in præsentibus mentio facienda, & aliis contrariis quibuscunque. Nulli ergò omninò, &c. Si quis autem, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, V. Kalen. Maii, Pontificatus nostri anno Tertiodecimo.

II.

STATVIT QVOD GENERALIS POSSIT PROCVRATOREM *Ordinis in Romana Curia instituere, & destituere eiusq; officium declarat.*

BONIFACIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilecto filio Thomæ Magistro Ordinis Fratrum Prædicatorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Personam tuam nobis, & Apostolicæ Sedi deuotam, ac Religionis zelo conspicuam, tuis exigentibus meritis paterna beneuolentia prosequentes, illa tibi libenter concedimus, quæ ad statum prosperum, & tranquillium Fratrum Ordinis Prędicatorum tendere dignoscũtur. Hinc est, q̃d nos tuis deuotis in hac parte

Digitized by Google

supplicationibus inclinati, vt tu, & successores tui Magistri dicti Ordinis qui fuerint pro tempore, aliquem ex fratribus huiusmodi ad hoc idoneum in dicti Ordinis Procuratorem deputare, & instituere, & institutum ab ipso officio amouere, & alium loco eius ponere semel, & pluries, & toties quoties tibi, & successoribus tuis videbitur, & placebit, qui ipso facto omnium Prouinciarum, Conuentuum, Monasteriorum, Hospitalium, & locorum ipsorum Ordinis, & personarum eorũdem, ac aliorum prędictorum, & ipsi Ordini subiectorum, censeatur, & sit verus procurator, cuiusq; procurationis officium, vacante Magisterio ipsius Ordinis, nullatenus expiret, donec super hoc, per Magistrum proximè succedentē aliter ordinetur: Dictusq; procurator possit, & valeat causas quascunq; tam ciuiles, q̃ criminales, Ecclesiasticas, siue mundanas, quas voluerit assumere, p dicto ordine, locis, & ipsorum locorũ cõuentibus, & officialib. ac personis pdictis, & ipsorũ quolibet, ac ẽt eorum noie, & pro eis tã coniunctim, quam diuisim, per se, vel alium, seu alios, tam in Romana Curia, q̃ extrà, contra quascunque personas, Collegia, & Vniuersitates, mouere, prosequi, defendere, & agere, & appellare in iudicio, & extrà, tam in prima, q̃ in secunda, & tertia instantiis, ẽt in his, in quib. requiritur speciale mandatũ toties quoties, semper, & quandocunque sibi videbitur, & placebit, secũdum potestatem per te, vel successores tuos huiusmodi sibi traditam, vel tradendã, perinde ac si, ab Ordine, & locis, officialibus, & personis prædictis, sibi data esset omnimoda potestas, cum pleno, libero, & generali, & speciali mandato ad causas antedictas, tibi, & successoribus tuis Magistris huiusmodi, de Apostolicæ potestatis plenitudine, & ex certa scientia, tenore præsentium indulgemus. Constitutionibus Apostolicis, necnõ Statutis, consuetudinibus Ordinis, prouinciarum, & locorum prædictorum contrariis iuramentis, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, & aliis contrariis non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò, &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum, V. Kal. Maii, Pontificatus nostri anno XIII.

III.

CONCEDIT GENERALI, ET PRIORIBVS PROVINCIALIBVS Ordinis Eremitarum S. Augustini, posse Mantellatas, seu Pizocheras ad instar Mantellatarum, Ordinis Prædicatorum, & Minorum recipere.

BONIFACIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. In sinu Sedis Apostolicæ Sacer Ordo Fratrum Eremitarum Sancti Augustini consistens, sic splendet per incrementa virtutum: quod dignè meretur præcipuè attolli fauoribus, ac spiritualibus gratiis confoueri, & nos equidem Ordinem ipsum libenter prosequimur prærogatiua fauoris, & augmenta suorum successuum in his præsertim, quæ diuini cultus augmentum, & Sacræ Religionis propagationem respiciũt paternis affectibus promouemus. Hinc est, quod nos dilectorum filiorum Prioris generalis, & fratrum dicti Ordinis precibus annuentes, ac cupientes, vt Ordo prædictus eo proficiat felicioribus incrementis, quo maioribus fuerit gratiis à Sede Apostolica cõitus, Apostolica auctoritate præsentium tenore statuimus, cõcedimus, volumus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, tam generali, quam cuilibet officiali Priori in dicti Ordinis secundum morem, & instituta eiusdem Ordinis in quibuscunque Prouinciis constitutis, tam præsentibus, q̃ futuris, sit licitum, ac permissum, quascunq; mulieres si aliàs sint idoneę, & aliud Canonicũ non obstat, q̃ habitum regularem prędicti Ordinis ad instar Mantellatarum, seu Pizocheratũ Ordinum fratrum Minorum, & Prędicatorum habere voluerint, & gestare, tam virgines, ac matronas, quam uiduas in Mantellatas, seu Pizocheras dicti Ordinis Eremitarum recipere, & admittere, ac earum singulis habitum regulam eiusdem Ordinis Eremitarum ad instar huiusmodi

Mantella-

Mantellatarum, seu Pizocheratum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum præfatorum, prout secundum Deum saluri animarum earundem salubrius visum fuerit expedire etiam exhibere. Quæ sic recipiendæ auctoritate præfata gaudeant, & gaudere possint, & debeant, tam exemptionis priuilegio, quam omnibus immunitatibus, libertatibus, indulgentijs, ac alijs priuilegijs quibuscunque præfato Ordini Eremitarum eiusque fratribus, ac personis per Sedem Apostolicam iam concessis, & quæ in posterum concedentur, quatenus huiusmodi exemptionis priuilegium, immunitates, libertates, indulgentiæ, ac quæcunque alia priuilegia ipsis Prioribus, & Fratribus ordinis Eremitarum competunt, vel competere possunt, seu poterunt. Et Priores, & Fratres, ac loca ipsa esse capacia eorundem: Volentes insuper, & auctoritate prædicta decernentes, quod exemptionis præfatæ priuilegium, immunitates, & alia supradicta etiam ad iam per ipsos, & Fratres Ordinis Eremitarum receptas, & Mantellatas, seu Pizocheras huiusmodi plenariè se extendant, ipsæque illis gaudere possint, & debeant, prout de recipiendis Mantellatis, & Pizocheras huiusmodi est expressum. Constitutionibus Apostolicis, ac Statutis, & consuetudinibus, tam vestri, quam aliorum Ordinum quorumcunque, & alijs contrarijs non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis, Decreti, Statuti, Voluntatis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, septimo Idus Nouembris, Pontificatus nostri anno vndecimo. Datum Romæ apud Sanctos Apostolos, quarto Idus Iulij, pontificatus nostri anno nono. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & communionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Florentiæ, anno incarnationis Dominicæ, millesimo quadringentesimo trigesimoquarto, 13. kalen. Augusti, pontificatus nostri anno quarto.

IIII.

CONCEDIT OMNIBVS VTRIVSQVE SEXVS Christi fidelibus, verè pœnitentibus, & confessis, visitantibus Ecclesiam Fratrum Minorum in monte Aluerniæ, in die sollemnitatis Stigmatum B. Francisci, eandem indulgentiam visitantibus Ecclesiam S. Mariæ de Portiuncula de Assisio conceptam.

BONIFACIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Vniuersis Christi fidelibus præsentes litteras inspecturis salutem, & Apostolicam benedictionē. Splendor paternæ gloriæ, qui sua mundum illuminat ineffabili charitate pia vota fidelium de clementissima ipsius maiestate sperantium, tunc præcipuè benigno fauore prosequitur, cum deuota ipsorum humilitas sanctorum precibus, & meritis adiuuatur. Cum itaque sicut accepimus, ad Ecclesiam domus Fratrum Ordinis Minorum sitam in Monte Aluernæ Aretinæ Diœcesis in quo Dominus Noster Iesus Christus, Beatum Franciscum suis sacratissimis Stigmatibus insigniuit, tam Tusciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis causa maxima confluat populi multitudo. Nos cupientes, vt Ecclesia ipsa congruis honoribus frequentetur: & vt Christi fideles, eo libentius causa deuotionis confluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono cœlestis gratiæ vberius conspexerint se refectos: de omnibus Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus verè penitentibus, & confessis, qui dictam Ecclesiam decimaseptima die mensis Septembris in qua annis singulis huiusmodi Stigmatum sollemnitas celebratur, deuotè visitauerint, annuatim illam indulgentiam, & remissionem peccaminum concedimus: quæ visitantibus Ecclesiam Sanctæ

ctæ Mariæ de Portiuncula Assisien. Dioc. à primis vesperis primæ diei mensis Augusti, vsque ad secundas vesperas subsequentis diei annuatim, auctoritate Apostolica, vt asseritur est concessa. Volumus autem, quod si aliàs visitantibus dictam Ecclesiã, vel ad eius conseruationem, seu fabricam manus porrigentibus adiutrices; aut alias inibi pias elemosinas erogantibus, seu aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per nos concessa fuerit, præsentes litteræ nullius existant roboris, vel momenti. Datum Perusij, Kalend. Decembris, Pontificatus nostri, anno quarto.

INNOCENTIVS SEPTIMVS Sulmonensis.

Coronatus Romæ, 3. Nonas Nouembris, 1404.
Obijt 8. Idus Nouembris 1406.

I.

Indulget Fratribus ex obedientia itinerantibus, & copiam confessarij ex proprio ordine non habentibus, quod possint Regulari Sacerdoti alterius Ordinis, vel presbytero seculari licitè sua peccata confiteri, & absolui.

Similem concessionem fecit Sixtus IIII. Fratribus Minoribus, quam habes infrà Const. 6.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro Generali, Prouincialibus, Prioribus Ordinis Prædicatorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Prouenit ex vestræ deuotionis affectu, quo uos & Romanam Ecclesiam reueremini, vt petitiones vestras) illas præsertim quę Fratrum vestri Ordinis animarumque salutem concernunt) & quas ex deuotionis feruore prodire conspicimus, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam admittamus. Sanè petitio pro parte vestra nobis nuper exhibita continebat, quòd plerunque contingit, nõnullos ex Fratribus vestri Ordinis per eorum superiores ad diuersas mundi partes negocijs pro tempore ingruentibus, destinari, & huiusmodi fratres neminem interdum ex fratribus eiusdem Ordinis præsertim presbyterum penes se habere, cui sua peccata valeant confiteri: Quare nobis humiliter supplicastis vt animarum Fratrum eorundem saluti, & eorum quieti prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinatis, fratribus huiusmodi quos pro tempore (vt præfertur) itinerare; & per eorum superiores mitti contigerit, ut si aliquem presbyterum idoneum ex professoribus dicti Ordinis habere non possint, quemcumque alium presbyterum idoneum, & discretum, religiosum, vel secularem, in eorum confessorem eligere valeant, qui confessiones eorum audire, & eorum confessionibus diligenter auditis, pro commissis eis debitam absolutionem impendere, ac pœnitentiam salutarem iniungere, liberè, & licitè possit, nisi talia fuerint, propter quæ Sedes Apostolica sit meritò consulenda, auctoritate Apostolica de speciali gratia tenore præsentium indulgemus. Nulli ergò, &c. Datum Viterbij, 16. kal. Nouemb. Pontificatus nostri anno 1.

MAR-

Digitized by Google

MARTINVS QVINTVS Romanus.

Creatus Pontifex Constantiæ, X. Kalend. Nouembris, 1417. Obijt Romæ X. Kal. Martij, 1431.

I.

Statuit quod Mendicantes ad Monasticos Ordines (Cartusien. dumtaxat, excepto) absque Sedis Apostolicæ licentia transire non possint.

MArtinus Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Viam ambitiosæ cupiditatis, religiosis potissimè mendicantibus præcludere cupientes, ad alios ordines, præsertim Monasticos, fucatis tamen coloribus, asserentibus ob frugem melioris vitæ, ac arctioris obseruantiæ, tam Sancti Benedicti, qnam Cistercieñ. Camalduleñ. Vallis vmbrosæ, Canonicorum Regularium Ordinis Sancti Augustini, vel aliorum Monasticorum Ordinũ conuolare nitentibus, licentiam à Sede Apostolica, seu Legatis, aut Nuntijs eiusdem Sedis, de transferendo se à Mendicantium Ordinibus ad Monasticos ordines, ea ratione præsertim (vt verisimiliter prout facti euidentia docet est præsumendum) quod libentius degant, dignitatesque, & beneficia Ecclesiastica consequi valeant, & ex certis alijs causis honestati non consonis, obtinentibus: ac ualentes conseruationi Ordinum Mendicantium ẽt prouidere; auctoritate Apostolica ex certa scientia tenore præsentium declaramus, ac decernimus, & statuimus, quod de cetero nullus Religiosus de Ordinib. Mendicantium quorumcunque, & cuiuscunq; status, conditionis, vel religionis existat, quomodocunq;, & qualitercunq;, possit, vel debeat, virtute cuiuscunque licentiæ, & indulti Apostolici, seu Pęnitentiariæ nostræ curam gerentis, uel alia quauis auctoritate, hactenus, etiam per bullas Apostolicas facultatum quarumuis, tam Legatorum, & Nunciorum Sedis Apostolicæ, necnon Pęnitẽtiariæ huiusmodi pro tempore curam gerentis, quam aliorum quorumcunque, sub quauis potestate, aut auctoritate, maximè de transferendis Fratribus, aut aliquibus præsertim Ordinum Mendicantium professoribus, in genere, vel in specie, ab Ordinibus huiusmodi Mendicantium ad Monasticos, sub quacunque verborum conceptione appareant, admitti, vel recipi per aliquos etiam superiores Ordinis, seu Monasterij, aut loci, Monastici, seu aliàs in Monachum, vel in Fratrem alicuius ex Ordinibus Monasticis supradictis, vel alijs expressis, & non expressis Ordinibus (Cartusiañ. duntaxat excepto) sub pœna excommunicationis: quam tam recipientes, quam recepti ipso facto incurrant, & quam ex nunc prout ex tunc, & è contra in quemlibet transgressorem quomodolibet in præmissis, scientia, & auctoritate præfatis proferimus in his scriptis, & à nemine, nisi duntaxat à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, excommunicati huiusmodi possint absolutionis beneficium quomodolibet obtinere: & nihilominus secus, vel aliter acta non teneant, & nullius existant efficatiæ, roboris, vel momenti. Decernentes etiam, & volentes, quod si quis hactenus virtute cuiusuis licentiæ, seu indulti huiusmodi, fuisset receptus ad aliquem Monasticum Ordinem, & habitum consuetum gestari per Monachos talis Ordinis suscepisset, siue professionem emiserit, siue non, sub dicta pœna teneatur in Monasterio, in quo receptus fuerit, etiam si beneficia Ecclesiastica, seu rectorias Ecclesiarum quorumuis obtineat, stare in eius totali vocatione in huius-

modi

modi Ordine Monastico,& altissimo deseruire. Si quis autem prętextu huiusmodi licentię,cum habitu,vel sine,quomodolibet vagando incideret, monitione præuia teneatur,& debeat infra terminum quindecim dierum à die monitionis huiusmodi computandorum,ad eius Religionem,& ordinem,vnde cum licentia,vel sine exiuerit,redire. Quod si efficere neglexerit,post ipsum terminum,tanquam notorius Apostata,& excommunicatus,in omnibus,& per omnia debeat per quemlibet reputari, & tractari,etiam per inuocationem auxilij brachij secularis,quoties fuerit opportunum. In futurum autem nullus ex professoribus alicuius ex Ordinibus Mendicantium huiusmodi,ad aliquem Monasticum Ordinem(Certusień. duntaxat excepto) possit, aut debeat per quemcunque recipi, vel admitti, virtute alicuius licentiæ,vel indulti,absque Sedis eiusdem licentia speciali,sub dictis pœnis,& nihilominus secus facta non teneant ipso iure huiusmodi licentijs,& indultis, necnon Constitutionibus Apostolicis,& Mendicantium Ordinum prædictorum, etiam si de his specialis,& expressa mentio,& de verbo ad verbum in litteris nostris mentio habenda foret,& alijs contrarijs non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò,&c. nostræ declarationis,decreti,statuti,prolationis infringere,&c. Si quis &c. Datum Gebennis,4. kal. Aug. Pontificatus nostri anno primo.

EVGENIVS QVARTVS Venetus.

Ordinis Canonicorum Regularium, ad Pontificatum assumptus V. Idus Martij 1431. Obijt Romæ 7. Kal. Martij 1447. Qui Beatum Nicolaum de Tolentino, Ordinis Eremitarum S. Augustini, in Sanctorum Christi Confessorum Catalogum retulit, Nonis Iunij, Anno Domini 1446.

I.

Auctoritatem Generali Ministro Ordinis Minorum tribuit, visitandi, corrigendi, gubernandi, atque regendi Monasteria Monialium Sanctæ Claræ.

EVGENIVS Episcopus,seruus seruorum Dei. Dilecto filio Generali Ministro Ordinis Minorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ad statum singulorum fidelium præsertim religiosarum personarum salubriter dirigendum,prout ex debito pastoralis obligamus officij,intendentes ad ea maximè per quæ ipsarum reformatio subsequatur libenter adhibemus solicitudinis nostræ partes. Sanè sicut ex fide dignorum relatione percepimus, non nulla Monasteria Monialium Ordinis Sanctæ Claræ in diuersis locis consistentia,propter non nullarum Abbatissarum, ac in eis degentium culpam Monialium quę plerumque à iugo Regularis obseruantiæ deuiantes, laxioremque quam deceat vitam ducunt, ac propter varias dissensiones,& scandala, quæ in eisdem Monasterijs quotidie oriuntur non modica reformatione indigere noscuntur. Nos igitur in præmissis debitè prouidere cupientes,ac sperantes,quod tu propter impositum tibi dicti Ordinis gubernandi,& regendi onus,ad eius,& Monasteriorum prædictorum reformationem,& ad debitum statum reductionem eo diligentius incumbens, quo maiori fueris per nos auctoritate munitus Tibi omnia,& singula huiusmodi Monasteria,eorumque personas,tam in capite,quam in membris,auctoritate nostra visitandi: ac ea de quibus tibi videbitur aperta Monasteria sub debita clausura ponendi, necnon ipsorum Abbatissas secundum demerita earum deponendi,& alias de nouo instituendi,& destituendi.

Digitized by Google

fituendi. Moniales quoque cum rebus, & bonis suis de vno Monasterio ad aliud transferendi. Bona insuper vnius Monasterii ad aliud applicandi; & omnia alia, & singula agendi, faciendi, & statuendi, quæ in ipsis Monasterijs, secundum Deum pro earundem, & personarum hmôi statu, vtilitate, reformatione, & quiete, ac diuini cultus obseruantia, de consilio tamen, & assensu discretorum correctionis, & reformationis officio noueris indigere. Contradictores etiam auctoritate nostra per censuram Ecclesiasticam, & alia iuris remedia appellatione postposita compescendi. Inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore præsentium facultatem concedimus, & etiam potestatem. Constitutionibus Apostolicis, ac Statutis consuetis Monasteriorum, & Ordinis prædictorum confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis: ceterisq; contrarijs nô obstantibus quibuscunque, seu in eisdem Abbatissis, & Monialib. à Sede Apostolica sit indultum, q. mutari, visitari, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1431. quarto Idus Maij, pontificatus nostri, anno primo.

II.

HANC EANDEM AVCTORITATEM Vicario Generali, Prouincialibus, eorumque Vicarijs, super eisdem Monialibus concedit.

Hoc idem Decreti; Sixtus IIII. infrà Constit. 12.

EVGENIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilecto Filio Fratri Iacobo de Præmadinis, de Bononia, Ord. Minor. professori de obseruantia regulari, salutem, & Apostolicam benedictionem. Ordinis tui præsertim familiarum in regulari obseruantia Domino famulantium, ob quorum religionis sanctimoniam, & multiplicium virtutum dona, maximi in populo Christiano animarum fructus prodire cernuntur, curam gerentes solerter: illa libenter concedimus, per quę earundem familiarũ, etiam vtriusq; sexus augumento conseruationiq; melius, ac facilius consuli intelligimus. Sanè cum post concordiam inter filios Fratres, qui dicuntur Côuentuales, & vos, & alios, quibus de regulari obseruantia est appellatio, vtriusq eiusdemque Minorum Ordinis tecus factam, nos intendentes quod post dilectum filium Fratrem Ioannem de Capistrano, tui Ordinis de Obseruantia in partib. Cismontanis Vicarium, alter illius successor crearetur, eidem per litteras Apostolicas commiserimus, quod vbi, & quando sibi placeret, ante sui officij finem, Vicarios, & discretos prouinciarũ sibi subiectarũ pro alterius Vicarij electione aliàs creatione capitulariter congregaret, & facta huiusmodi Congregatione in Alma Vrbe, apud Aręceli locum cum tu in ea fueris Canonicè in Cismontanũ Vicariũ electus: nos electionem ipsam confirmauerimus, postmodumque dilectus filius Antonius de Ruscombus, Sacræ paginę professor, Ordinis pręfati generalis minister, te duxerint confirmandum, prout prędicta omnia constant per litteras Apostolicas, & prędicti Generalis, quas hic haberi volumus pro sufficienter expressis, ad nostramque notitiam peruenerit, esse in tui Vicariatus partibus Cismontanis nonnulla Monasteria Sanctę Clarę, quarum familię in Obseruantia Regulari viuentes partim primi, partim & secundi, partim tertij Ordin. partim aliter appellatę, sub tuo Vicariatu, & à te: tuisque successoribus regi, & gubernari intentissimis dicuntur desiderijs affectare: Nos qui certo tenemus, easdem mulierum monacharum, siue fororum familias

optimam,

Digitized by Google

optimam, & saluberrimam sub vobis gubernationem, f. habere continuè habituras felicia incrementa, earundem mulierum Monacharum siue Sororum appellatarũ Monasteria, & loca, & familias, vbicunque intra tui Vicariatus terminos in regulari obseruantia uiuentes, tam præsentes, quam futuras, tuo, & tuorum Vicariatus Cismõtani officio successorum curę gubernationi, atque regimini auctoritate Apostolica præsentium tenore subijcimus, ac subiectas, & suppositas esse uolumus, atque decernimus. Intendentes eadem auctoritate atque volentes: ꝙ tu, & successores tui, per vos ipsos, & alios quos duxeritis substituendos, potestatem, & facultatem habeatis easdem Moniales, atque Sorores siue primi, siue secundi, siue tertij, aut alterius Ordinis S. Claræ, & B. Francisci signanter, collegialiter, & in communi viuentes, & earum Monasteria, atque loca, tam in capite, quam in membris visitandi, corrigendi, amouendi, deponendi, transferendi, & omnia alia, & singula faciendi, quæ generalis minister Ordinis vestri in eisdem Monasterijs, & locis de iure, & de consuetudine posse facere consueuit. Prouinciales autem Vicarij vobis subditi, eandem potestatem, & facultatem habeant, quas Ministri Prouinciales etiam de iure, vel de consuetudine habere consueuerunt. Et vt supradictæ Moniales, ac Sorores melius gubernentur, volumus, quod in electione, & creatione Abbatissarum Ministrarũ, & Matrum, illæ tantum ex ipsis Monialibus, & Sororibus vocem habeant: quæ per annos tres, vel circa, in earundem Monasterijs, vel Collegijs fuerint. In qua creatione, & electione maior pars votorum ad minus medietatem superans, debet conuenire. In omnibusque tertij Ordinis Sororum, & Monialium Collegijs, Fratres tui Ordinis de accessu, & ingressu se habeant, sicut obseruatur in Monasterijs Sanctæ Claræ. Si autem visitatoribus eorum, & Sororibus tertij Ordinis, quæ minimè viuunt collegialiter, esset concessa à Sede Apostolica aliqua facultas, & auctoritas: nos ipsas præsentium tenore auctoritate Apostolica reuocantes: volumus, quod tu, & tui Vicariatus officio successores, huiusmodi Visitatores amouendi, & alios instituendi auctoritatem, & facultatem habeatis. Præterea, cum in Regula Beatæ Claræ iubeatur ieiunium perpetuum, quod nimis rigorosum tenemus: placet, & volumus, quod supradictæ, & Tertij, & aliorum Ordinum Sorores solummodo teneantur ad illa ieiunia, ad quæ vos Fratres Ordinis Minorum Regulam obseruantes obligati estis, & eosdem modos seruent in cibis quadragesimali tempore, exceptis debilibus, & infirmis. In alijs verò ieiunijs, vt sunt Quattuor Tempora, Vigiliæ Apostolorum, & similium, seruetur consuetudo regionis, secundum quam liceat eis etiam oua, & lacticinia comedere. Cum etiam in Monasterijs Sorores, siue Monachæ incedant nudis pedibus discalceatæ, quod nimis rigorosum existimamus, placet, & volumus, quod Sorores, siue Monachę possint deferre illa, quæ nomine calciamentorum non censentur, puta cuquos ligneos, & sandalia, atque etiam cum opportunum fuerit, calciamẽta. Item cum in aliquibus Monasterijs, Locis, & Congregationibus iniungatur silentium perpetuum, quod quidem nimis rigorosum existit, tibi, tuisq; in officio successoribus, & prouinciatum vobis subiectarum Vicarijs, cum discretorum consilio dispensandi, tam in cibis, quam in quibuscunque alijs perpetuis, quam in silentio supradicto, concedimus facultatem. ¶ Insuper cum dilectus filius Frater Ioannes de Capistrano, tuus in Vicariatus officio prædecessor, declarauerit, ꝙ in Regula prima Beatę Clarę contineantur centum & tria præcepta Regularia, in quorum transgressione Moniales, siue Sorores professæ peccatum mortale incurrunt, idque nimis durum, & scrupulosum indicemus, auctoritate, & tenore præsentium declaramus, & volumus, ꝙ in nullius prædictorum transgressione præterquam eorum quattuor, quæ concernunt principalia vota, obedientiæ scilicet, paupertatis, castitatis, & clausuræ, & super electione abbatissæ, & depositione, peccatum mortale incurrant. Item, cũ q̃dam prædictarum Monasteria, & Loca in mendicitate viuant, placet, & dispensamus, ꝙ interculo, siue cibis, sagina, & lardo vti possint. ¶ Constitutionib. Apostolicis, & priuilegijs,

gijs,

gijs, immunitatibus, & gratijs, ac indultis omnib. & singulis supradictis Monasterijs, & Locis, ac eorum Capellanis per Sedem Apostolicam, & aliter quomodocunque concessis, alijsque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis, decreti, intentionis, placiti, existimationis, concessionis, declarationis, volũtatis, & dispensationis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, 1456. Nonis Februarij, Pontificatus nostri anno Sextodecimo.

III.

NONNVLLA PRIVILEGIA CONGREGATIONI *Monachorum Sanctæ Iustinæ Ordinis Sancti Benedicti concedit.*

EVGENIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. ¶ Et si quaslibet personas seculi desiderijs abdicatis, omnium conditori domino, sub Regulari obseruantia famulantes, Apostolicis fauoribus, & præsidijs ex iniuncto nobis desuper Apostolicæ seruituris officio, conseruare tenemur, laudabilem tamen, Deoque & hominibus acceptam Congregationem Monachorum de obseruantia Sanctæ Iustinæ, Ord. S. Benedicti, nobis, & Rom. Ecclesiæ immediatè subiectam propensiorib. priuilegijs, & gratijs prosequi satagimus, & eisdem potiores curas, & sollicitudines assiduis studijs adhibemus. Sanè, cũ plerumque contingat, præfatos Monachos, ordinationum suscipiendarum causa, extra Monasteria vagari, atque in plurimorum tumultu cum alijs secularibus ordines recipere, ex quo eorum deuotio perturbatur, & quies, volumus, ac auctoritate Apostolica ex certa scientia statuimus, & decernimus, quatenus ipsius Congregationis monachi, præsentes, & futuri, omnes etiam sacros ordines, ad quos per eorum superiores præsentati fuerint, à quocunque maluerint Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicę Sedis habente statutis à iure temporib. absq; aliquo dictorum Monachorum examine, recipere valeant, atque huiusmodi Antistites, in dictæ Congregationis Monasterijs, & locis dumtaxat aduocare. Quibus liceat Apostolica auctoritate absque alia licentia, & contradictione Diœcesani, nulla vt præfertur examinatione præmissa, Monachos ordinare, Missas celebrare, Ecclesias, Altaria, & vasa consecrare, vestes benedicere, & alia Pontificalia exercere. Nec propterea volumus, Diœcesanum Loci, iuris sui præiudicium incurrere. Porrò, vt Abbatum, Priorum, Monachorum Conuersorũ, Commissorum, & Nouitiorum, præsentium, & futurorum Congregationis huiusmodi, deuotio amplius propagetur, & eorum animarum saluti fructuosius consulatur, vt Confessores idonei, quos præfati Monachi de suorum voluntate superiorum, aut ipsi superiores pro libito elegerint, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, plenam semel tantum in mortis articulo remissionem, eis qui in synceritate fidei, vnitate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, ac obedientia, et deuotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonicè intrantium persistentibus, auctoritate Apostolica concedere valeant, ipsorum Monachorum deuotioni indulgemus, sic tñ, quòd ipsi Confessores de quibus ijs, de qb. fuerit satisfactio impendenda, illam præfatæ Congregationis personis, prout illas contigerit, per se, vel alios, sicuti congruerit, faciendam iniungant, quam ipsæ facere iuxta earum possibilitatem teneantur. Et ne quod absit, aliqua ex præfatis personis propterea procliuiores reddantur, ad illicita in posterum committenda; volumus, quòd si ex confidentia remissionis huiusmodi aliqua forsan commiserint, quo ad illa eis prædicta remissio nullatenus suffragetur, quodque singuli ex præfatis Monachis Clericis quam primum concessione absolutionis huiusmodi gaudere voluerint,

septem

Digitized by Google

septem Psalmos Pœnitentiales, cum Litanijs, & Orationib. consuetis, Conuersi vero, & Commissi, aut qui præfatos Psalmos dicere commodè non potuerint, quinquagies Pater noster, & totidem Aue Maria, singulis hebdomadis ad dicendum inchoare debeant, ac iuxta huiusmodi impositionem, legitimo cessante impedimento, per annum integrum, etiam si totidem plus minusve ex alia quauis causa eos dixisse, aut dicere oportere contingeret, nihilominus dicere, & complere teneantur, cessante verò prædicto impedimento, quam primum commodè poterunt impositionem huiusmodi reficere teneantur. Præterea, ipsis Præsidenti, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, Monachis, Rectoribus, Conuersis, Commissis, & Nouitijs, qui pro tempore fuerint, indulgemus per præsentes, quod si diebus illis quib. hi accessus ad Stationes Ecclesiarum in Vrbe pro indulgentijs, si quinque Altaria sui loci, aut pauciora, si tot non habuerint, visitauerint, semelq; Miserere mei Deus, pro singulo altari pro felici Statu S.R.E. dixerint, similem, seu tantam Indulgentiam, qualem, & quantã, hi qui dictas Ecclesias Vrbis in die Stationum visitant, consequi solent, consequantur: si verò ipsos contingat propter obedientiam, aut alias causas pro bono ipsius Congregationis, exire propria Monasteria, & vbicunque commodius potuerint totidem Altaria in quacunque Ecclesia dicendo semel Miserere mei Deus, pro quolibet Altari, vt præmittitur, visitauerint, aut Conuersi, seu Commissi, aut alij nescientes Miserere mei, si dicta altaria visitantes, ter Pater noster, & totidem Aue Maria, pro quolibet Altari dixerint, eandem etiam Indulgentiam consequantur. Quodque huiusmodi Congregationes Sacerdotes in itinere constituti, aut aliàs ad hoc causa subsistente, ante diem, & vsque ad nonam inclusiuè celebrare valeant, tenore præsentium duximus concedendum. Præterea, si contingat, Ciuitates, Terras, vel Loca in quibus Monasteria, siue loca dictæ Congregationis existant, Ecclesiastico esse supposita Interdicto, ipsa tamen dictæ Congregationis Prælati, Monachi, Conuersi, Commissi, Nouitij, & Capellani, necnon Laici, qui intra septa ipsorum locorum pro tempore habitauerint, à præfatæ Congregationis Monachis ad id deputatis, ianuis clausis, interdictis exclusis, & submissa voce, Missas, & alia diuina officia audire, & celebrare, ac Ecclesiastica Sacramenta licitè ministrare, & suscipere valeant, præsentium tenore statuimus. Liceat insuper præfatis, Præsidenti, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, & Rectoribus præfatæ Congregationis præsentibus, & futuris, personas volẽtes eorum Congregationi sociari, quæ Religionem, locum, & ordinem alium quẽcunque etiam arctiorem ingredi vouissent, tali voto non obstante, ad probationem professionemq; recipere, easque auctoritate Apostolica, ab ipso voto absoluere, & cum ipsis dispensare. Dummodò in tali religione, seu ordine de quo vouissent, professionẽ non emiserint. Quod si tamen ante professionem emissam ab ipsa recesserint Congregatione, huiusmodi dispensatio nullius sit roboris, vel momenti. Necnon, quod præfati Præsidens, Visitatores, Abbates, Priores, & Rectores, cum Commissis, quamdiù in Monasterijs suis, aut sub obedientia eorũ vixerint, super omnibus votis (excepto duntaxat voto Religionis) eadem auctoritate valeant dispensare. Cum verò aliquis quocunque excommunicationis vinculo innodatus, vellet congregationem ipsam altissimo famulaturus ingredi, liceat dictæ Congregationis Prælatis, & qui locum eorum in ipsorum absentia constituuntur, ingredienti huiusmodi, iniunctis ei iuxta possibilitatem restitutione, & pœnitentia salutari, tanquam vni ex Monachis præfatæ Congregationis beneficiũ absolutionis impendere, ac ad probationem recipere, ita tamen si in prædicta perseuerauerit congregatione vsque ad professionem inclusiuè, alias in eandem ipso facto reincidat excommunicationem. Præterea, cũ sæpè contingat ob deuotionem quam ad Monachos præfatæ Congregationis nonnullæ personæ habent singularem, ad huiusmodi Monachos pro earum salute animarum recurrere. Nos volentes earum deuotioni satisfacere, quod liceat dictæ Congregationis Prælatis, siue Monachis deputatis à suis superioribus ad audiendas huiusmodi personarũ

sonarum confessiones accedere, illasque audire, ac personæ ipsæ eis confiteri possint, absque alia suorum superiorum licentia. Necnon eis pœnitentia, & satisfactione iniunctis, quoties oportuerit absoluere ab omnibus, & singulis peccatis, præter quam Sedi Apostolicæ duntaxat reseruatis, necnon à quibuscunque suspensionum, excommunicationum, & interdicti sententijs, alijsque Ecclesiasticis censuris, & pœnis, quas à iure, vel ab homine latis, satisfactione iniuncta incurrisse quomodolibet censebuntur: Insuper, & vota oia permutare, ac in omnibus, & singulis casibus, etiam ordinarijs, aut per Synodales, seu Prouinciales Constitutiones reseruatis, cũ eis dispensare, præter censuras, pœnas, vota, & casus, de quibus esset merito Sedes Apostolica consulenda, eisque ac omnibus qui ad præfatos Monachos ob huiusmodi deuotionem recurrerint, Eucharistiæ Sacramentum ministrare valeant, de specialis dono gratiæ in fauorem obseruantiæ Regularis licentiam elargimur. Plane vt hmôi Congregationis Monachi in vitæ honestate, & odore bonæ famæ, apud Deũ, & homines cõseruentur, & quia ibi cautius est agendum, vbi maius imminet periculum animarum, eadẽ auctoritate statuimus, quòd nulli hominũ liceat qualcũque mulieres Laicales, seu Religiosas, cuiuscũque ætatis, status, gradus, auctoritatis, vel cõditionis existãt, quauis occasione ducere, siue ipsis mulieribus ingredi, seu cõmorari intra septa Monasteriorum præfatę Cõgregationis. Quod si aliter sciẽter attentatũ fuerit, tã ipsæ mulieres, quam earum ductores, sed & ipsi receptatores, si voluntariè hoc fecerint, ipsofacto sententiã excommunicationis incurrant, à qua dictæ Congregationis personæ absolui possint per Præsidentem, & Visitatores Congregationis hmôi. Quin ẽt ne præfatæ Cõgregationis Monachi, ab eorum quiete distrahi. Rom. Curiã pro obtinendis licentijs frequentare cogantur, quod in omnib. casib in quib. de iure communi Prælatis, & Monachis dictæ Congregationis auctoritas, siue licẽtia, seu dispensatio Ordinarij esset necessaria, si ab eodem exempti non essent, Prælatis, Abbatibus Prioribus, & Rectoribus hmôi, qui pro tempore fuerint, vna cum eorum Conuentibus, de licentia tamen, & consensu Congregationis Capituli generalis, aut Præsidentis cum maiori parte Visitatorum, auctoritate Apostolica, absque eo quod ad Sedem Apostolicam habeant recursum, hmôi licentiam, auctoritatem, & dispensationem, tenore præsentium indulgemus. Volentes insuper, quod Prælati Congregationis præfatæ (licet benedictionis munus non acceperint, perinde tamen Monasteria, & religiosa loca ipsius Congregationis regere, & administrare, atque omnes actus in ipsis valeant exercere, & insignia deferre, omniaque paramenta Ecclesiastica benedicere, ac si munus huiusmodi fuissent consequuti. Sanè, cum religionis fauore nonnullla cõcedantur, quæ alias interdici solent quod si qui ex Monachis Congregationis præfatę defectum natalium patiantur, in Monasterio tamen aliàs laudabiliter conuersati fuerint, vt huiusmodi defectu non obstante, ad sacros Ordines, ac officia, prelationes, dignitates, honores eorum Monasteriorum iuxta illorum Constitutiones, liberè, & licitè valeant promoueri, Congregationi memoratę tenore præsentiũ indulgemus. Quodque vt animarũ eorum saluti prouideatur, Prælati, Monachi, & personæ dictę Congregationis, quocunq; nomine censeantur, propter participationem etiam in diuinis cum excommunicatis, suspensis, & interdictis, à iure vel Statutis Ordinariorum, nullam excommunicationis, seu cẽsuræ, aut peccati maculam incurrant, nisi ipsi excõmunicati, essent specialiter denunciati. Sepulturam quoque in locis, & Monasterijs præfatæ Congregationis præsentibus, & futuris, liberam esse volumus, & eorum deuotioni, & liberę voluntati qui se illic sepeliri delibe rauerint (nisi fortè excommunicati, seu interdicti sint, aut etiam publicè vsurarij) nullus obsistat, saluo tamen iure illarum Ecclesiarum à quibus corpora assumuntur. Adijcientes etiam, quòd si quandoque contigerit, per aliquem, aut plures actus contra huiusmodi, aut quęcunque alia decreta, priuilegia, indulta, gratias, immunitates, & ordinationes præfatę Congregationi concessa, aut illorum ali-

G quod,

quod, a quocunque, cuiuscunque conditionis, dignitatis, gradus, seu status existat, ex negligentia, vel ignorantia præsentium, vel futurorum, quibus hæc conceduntur, aut alia quauis causa propter quam fuerit aliter attentatum, vel pro tempore obseruatum, ignoranter, vel scienter, nullum tamen præiudicium, decretis, priuilegijs, indultis, gratijs, immunitatibus, & ordinationibus huiusmodi volumus generari, sed in suo vigore atque robore permanere. Non obstantibus in Constantiensi, & aliis & Concilijs, à fel. rec. Innocentio IIII. Martino V. & alijs summis Pontificibus prædecessoribus nostris editis Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam si de illis specialis, & expressa præsentibus mentio habenda esset, quibus omnibus quo ad præmissa specialiter derogamus. Necnon Monasteriorum, Prioratuum, & Ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ uoluntatis, concessionis, statuti, adiectionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ, 1436. pridie Kal. Iulij Pontificatus nostri anno Sexto. A. de Florentia.

NICOLAVS QVINTVS Genuensis.

Pontificatum Romæ adeptus est, 3. Non. Martij 1447. Obijt Kalend. Aprilis 1455. & Beatum Bernardinum Senensem, Ord. Minorum, inter Sanctos Confessores anno magni Iubilæi tunc suo tempore occurrenti sollemniter coaptauit.

I.

Decernit Moniales Virgines, & Mantellatas Ordinis Carmelitarum, omnibus Priuilegijs gaudere, quibus Moniales Ordinis Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Augustini gaudent, & fruuntur.

NICOLAVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Cum nulla fidelium conuentio sub aliquo Religionis colore absque Summi Pontificis potestate fieri valeat, ne conuentus Religiosarum Virginum, Viduarum, Biguinarum, Mantellatarum, aut aliquæ particulares ex ijs sub habitu & protectione Ordinis Beatissimæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ de monte Carmeli degentium, aut quæ in posterum offerentur, absque Apostolicæ auctoritatis munimine viuere videantur: harum tenore præsentium decernimus, vt Ordo præfatus, ac eiusdem Ordinis Magister Generalis, & Priores Prouinciales, circa præfatarum receptionem, vitæ modū, admissionem, & protectionem, illis eisdem & prorsus similibus priuilegijs gaudeāt quibus Ordines Prædicatorum, & Eremitarum Sancti Augustini gaudent, & vtuntur. Dummodo Virgines, Viduæ, Biguinæ, Mantellatæ prædictæ continenter, & honestè viuant, ieiunentque, ac omnia alia faciant, & obseruent quæ Virgines, Viduæ, Biguinæ, & Mantellatæ Ordinum Prædicatorum continenter, & honestè viuentes secundum earum ordinationes, & statuta faciunt, & obseruant. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, 1452. Nonis Octobris. Pontificatus nostri anno Sexto.

II.

PROHIBET ORDINARIIS SUB EXCOMMUNICATIONIS pœna eo ipso incurrenda, ne Fratres capiant, incarcerent, perturbent, & molestent.

Quod procedit hodie præterquam in casibus per Concilium Trident. Sess. 7. cap. 14. & Sess. 25. c. 14. expressis, & per S. D. N. Clementem Octauum declaratis infrà numer. 1.

NICOLAVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Et si cunctorum fidelium quorumlibet immeriti ex supremi Pontificatus officij curam gerimus, statu salubriter dirigendo nostræ sollicitudinis partes libenter adhibemus, ad ordinem tamen Fratrum Minorum, eo specialis nostræ mentis oculos flectimus, quo ex illo fructus vberes in agro dominico continuo prouenire conspicimus, & vt omnium aduersantium ab eis ademptis amfractibus cum pacis dulcedine, & quietis amœnitate sub regulari habitu in mandatis domini valeant libentius gloriari. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti Filij Angeli de Perusio, Ministri generalis, & Fratrum dicti Ordinis petitio continebat: quòd licet ipsi Fratres ipsorumque domus, & loca per speciale Sedis Apostolicæ priuilegiũ ab omni iurisdictione, & superioritate quorumcunque Ordinariorum sint exempti pariter, & immunes, & duntaxat Romano Pontifi. ac Sedi Apostolicæ immediatè subiecti existant, nihilominus nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, eorumque Vicarii, siue alij locorum Ordinarij in diuersis mundi partibus, & præsertim in Hispaniæ, & Legionis regnis consistentes, eosdem Fratres molestare, perturbare, inquietare, capere, carcerare, ac de eorum domibus inuitos expellere, & detinere præsumunt, in graue ipsorum Archiepiscoporum, & Episcoporum, ac aliorum Ordinariorum huiusmodi animarum periculum, & dictæ Sedis contemptum, ac Fratrum, & Ordinis prædictorum damnum, & præiudicium, & scandalum plurimorum: quare, pro parte Ministri, & Fratrum prædictorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt super hoc eis prouidere de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur illo volentes eisdem Ministro, & Fratribus præsidio subuenire, per quod huiusmodi personarum præsumptio retundatur, & eisdem Archiepiscopis, Episcopis, & Officialibus, & alijs Ordinariis antedictis præcludatur aditus similia committendi, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica præsenti irrefragabili Constitutione statuimus, & mandamus, quòd nulla persona, cuiuscunq; dignitatis status, gradus, vel conditionis existat, de cætero eosdem Fratres molestare, perturbare, capere, carcerare, vel de eorum domibus antedictis inuitos expellere quoquomodo præsumat, quòd si id sui quispiam contra hanc nostrã Constitutionem temerè venire præsumpserit, & ab ipsis Fratribus monitus à præmissis resipiscere quoquomodo contempserit, excommunicationis pœnam ipso facto incurrat. Et nihilominus, ne eisdem Fratribus delinquendi tacitè concedi videatur impunitas, aut occasio malignandi, Ministro generali dicti Ordinis pro tempore existenti concedimus, quod omnes, & singulos Fratres, siue in Monasterijs Monialium, siue in alijs Domibus, Conuentibus, Eremitorijs, & locis dicti Ordinis commorantes, etiã ab obedientia, visitatione, & correctione dicti Ministri per specialia Sedis Apostoli-

ex indulta se exemptos esse preter regulę statutorum, dicti Ordinis formam prætendentes, non obstantibus quibuscunque priuilegijs, exemptionibus, indultis, & litteris Apostolicis, eis, eorumq; Monasterijs, siue Domibus, Cõuentibus, locis prefatis, & Eremitorijs, per nos, vel Sedem Apostolicã in genere, vel specie concessis, de quibus in nostris litteris habenda esset mentio specialis, iuxta Constitutiones, & regularia instituta antiqua dicti Ordinis corrigere, visitare, punire, & emendare, ac in criminibus grauioribus si res ipsa exegerit, cum moderamine tamen, torturæ subijcere possit, & valeat, auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam cõcedimus, ac pariter facultatẽ Constitutionibus Apostolicis, ac dicti Ordinis iuramento confirmatione Apostolica, vel quacunq; firmitate alia roboratis ceterisq; contrarijs non obstãtibus quibuscunq;. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Statuti, Mandati, & Concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare pręsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei, & Beatorũ Petri, & Pauli Apostolorũ eius, se nouerit incursurũ. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę, Millesimo, quadringentesimo, quinquagesimo, decimoseptimo Kal Februarij. Pontificatus nostri Anno IIII Marcellus L. de Costiaris.

IIII.

STATVIT QVOD MONIALIVM ABBATISSAE *non nisi ad triennium eligantur, illasque à maiori Monialium parte factas, Canonice electas declarat.*

De eadem materia vide infra Gregorij XIII. Const. 6.

NICOLAVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Digna reddimur attentione solliciti, vt admittendis earum votis: quæ illecebris mundanis, ac mortalis viri thoro propulsis: an illius qui speciosus est præ filijs hominum beneplacitis sub Regulari obseruantia laudabiliter conuersantur beneuolum impartiamur assensum. Hinc est, quòd nos cupientes vt vniuersa, & singula Monasteria, & loca Monialium seu Sororum Ordinis Sanctę Clarę, siue Sancti Damiani, vel Minorissarum, illarumque personæ, quę sub cura, & regimine Fratrum Ordinis Minorum, de Obseruantia nuncupatorum, degunt, ac illæ personæ quæ in ipsis Monasterijs, & locis quæ sicut accepimus sub Regulari obseruantia dicti Ordinis Sanctæ Claræ altissimo iugiter famulãtur, eo feruentius, & deuotius Diuinis obsequijs se ccaptent: quo se per nos, & Sedem Apostolicam specialibus gratiis munitas fore conspexerint: dilecti filij Iacobi de Præmadinis Professoris, & generalis Vicarij domorum Ordinis, & obseruantiæ eorundem in Citramontanis partibus consistentium supplicationibus inclinati: auctoritate Apostolica præsenti perpetua, & irrefragabili Constitutione statuimus, & ordinamus, quod in antea perpetuis futuris temporibus omnia, & singula monasteria, domos, & loca Ordinis Sanctę Clarę prędicta per Abbatissam, seu Matres Monialium, quarum videlicet singulorum Monasteriorum, Domorum & locorum prędictorum singularum Abbatissarum, seu Matrũ Monialiũ electiones, si à maiore parte earũ vel numero dumtaxat factę fuerint canonicę cẽseantur; ad ipsorũ Monasteriorum, Domorũ, siue locorum, Moniales, aut Sorores Ordinẽ ipsum professas, & quę per triennium, vel circa in prędictis Monasterijs moram traxerint, spectent, & pertineãt, ac prędictarum Abbatissarum, seu Matrum Monialium dignitates, vel officia huiusmodi per annum tantum durent: temporeque illo decurso, etiam si iustas renũciationes non fecerint, vacent, ac vacare censeantur, regantur, & gubernẽtur, ac regi, & gubernari debeant necnon omnes, & singulę nunc pręsentes, & futurę Abbatissę, seu

sę, seu Matres Moniałiũ, Monasteriorũ, Domorũ, & locorũ, earum, præsentes videlicet in fine anni à datis præsentium, futurę verò à die electionis earũ cõputandi regimini, & administrationi Monasteriorum Domorum, & locorum suorum in Vicariorum prouincialium prouinciarum eiusdem Ordinis Fratrum Minorum de obseruantia in quibus Monasteria, & loca ipsa consistunt, vel saltem visitatorum Monasterij Domorum, seu locorum prædictorum, per eosdem Vicarios in Congregatione Fratrum deputandorum, & ad id ab eisdem Vicarijs potestatem habentium manibus, ac in præsentia Sororum, seu Monialium Monasteriorum, seu locorum huiusmodi ad id specialiter vocatarum, sub excommunicationis pœna, quam secus facientes incurrant, ipso facto renunciare, & cetera Litteras quoq; sigillum, & claues monasteriorum, & officinarum restituere teneantur & sint astrictæ: Quodque Moniales, & Sorores prædictæ nisi de Vicarijs, vel Visitatoris huiusmodi expressa licentia aliquam ad Religionem, vel professionem recipere, & nisi à præfato Vicario, seu Visitatore pro idoneo reputatus fuerit, in earum Capellanum aliquem recipere seu receptum retinere præsumant. Præterea omnibus, & singulis mulieribus Monialibus, seu Sororibus, seruientibus, aut pro eis eleemosynas quærentibus, præsentibus, & futuris, quod quotiescunque pro parte Abbatissarum huiusmodi requisitæ fuerint, earum Monasteria cum consilio discretarum intrare, nonnunquam, etiam in præcipuis sollemnitatibus pro ipsarum consolatione (licentia tamen prius per eas desuper à Vicario prouinciæ obtenta) cum ipsis Monialibus, vel Sororibus comedere, quodque confessor Monialium, seu Sororum huiusmodi, vel alius Frater eiusdem Ordinis ad hoc per Vicarium prouinciæ huiusmodi pro tempore deputatus, in omnibus, & per omnia iuxta formam, & tenores priuilegiorum, ac concessionum eisdem Monialibus, vel Sororibus eis quo ad ipsarum personas desuper à Sede prædicta, seu aliàs quomodolibet concessorum, in omnibus præterquam dictæ Sedi casibus reseruatis quoties fuerit opportunum ipsarum seruientium confessionibus diligenter auditis, eis pro commissis, excessibus, criminibus, & delictis debitam absolutionem impendere, & iniungere pœnitentiam salutarem, necnon ipsas seruientes si id humiliter petierint à quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti alijsque sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, quibus pro tempore innodatæ fuerint, in forma Ecclesiæ consueta, iniunctis sibi pro modo culpæ pœnitentia, & alijs quæ tunc fuerint iniungenda absoluere, eisque Eucharistiæ, seu Extremæ vnctionis Sacramenta Ecclesiastica ministrare liberè, & licitè valeant Diœcesanorum locorum, ac Rectorum Parrochialium Ecclesiarum, & cuiusque alterius licentia super hoc nullatenus requisita, auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus. Non obstantibus fel. record. Clem. Papæ V. prædecessoris nostri, & quibusuis alijs Apostolicis Constitutionibus, necnon Monasteriorum, & Ordinis Sanctæ Claræ prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque & indulgentijs, ac literis Apostolicis ipsis Ordinis Sanctæ Claræ, & Monasterijs suo quacunque verborum forma in specie, seu genere per Sedem eandem aliàs quomodolibet concessis, quibus omnibus eorum, etiam si de ipsis, illorumque totis tenoribus de verbo ad verbum præsentibus habenda foret mentio specialis, illis aliàs in suo robore permanentibus, quoad præmissa derogare intendimus, & expresse derogamus per præsentes, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò &c. nostrorum statuti, ordinationis, concessionis, intentionis, derogationis, infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, M. CCCCXLVII. Nonis Martij, Pontificatus nostri Anno Primo.

PIVS SECVNDVS TVSCVS.
Senensis, ex Piccolhominea familia.

Coronatus Romæ 3. Non. Septembris 1458. Obijt Anconæ xix. Kal. Septemb. 1464. Beatam Catherinam Senensem anno 1461. iij. Kalen. Iulij æterna gloria coronadonatam declarauit, illamque in Sanctarum Virginum Catalogum quas Romana veneratur Ecclesia redigi, & ascribi mandauit: necnon litteras Canonicationis Sancti Vincentij à Calixto III. sollemniter factas, confecit, cum illę ab eodem morte prauento fieri minimè potuissent.

I.

Statuit quod Generales Ordinum Mendicantium omnimodam habeant iurisdictionem super suos fratres cuiuscunque Vniuersitatis priuilegio gaudentes.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs, Prædicatorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, atque Minorum, & aliorum Ordinum Mendicãtium Generalibus, salutem, & apostolicam benedictionem. ¶ Religiosorum excessus, quos antiquus hostis eo solicitius suscitat, quo eorum vitæ meritoriæ ardentius æmulatur, tanto amplius detestantes, quanto ex illis maiora scandala, in mentibus fidelium oriuntur, ad illos reprimendum, & castigatione debita coercendum, congruum nos decet remedium adhibere. Cum itaque (sicut accepimus) dilecti filij Prouinciales vestrorum ordinum laudabilem consuetudinem diutius obseruatam imitantes, nonnullos ex fratribus Ordinum Prędicatorum ad hoc idoneos, ad literarum studia, in locis vbi illa vigere noscuntur, causa adipiscendi scientię margaritam destinare consueuerint, quorum non nulli iuuenili & humana fragilitate causantibus, interdum à semita rationis deuiantes discoli, & vagabundi effici solent, & proprię salutis immemores. Quo fit, vt sua ue, iugum domini contemnentes, pręlatis suis obtemperare, eorumque salutares correptiones, & disciplinam effugere, quinimò dispicere, & multimodè eludere contem nant, & vt id impunè efficiant, Rectorum, Gubernatorum, & Conseruatorum studiorum siue priuilegiorum eorundem prędidia, & patrocinia, quibus se protegi, & tueri valeant satagunt, exquisitis modis implorant, se ab ipsorum ordinum superiorum iurisdictione, potestate, & correctione exemptos esse prætendentes, & similiter Baccalarij, Lectores, Biblijstæ, siue alij officiales pro tempore in domibus & Cõuentibus Ciuitatum, & locorum, in quibus studia huiusmodi vigere noscuntur deputati, cum excessus aliquos commiserint, siue aliter deliquerint, vel eorum inscitia, aut imperitia exigente, ab huiusmodi eorum officijs depositi fuerint ad ipsum præsumere moliantur, in graue ordinum prædictorum præiudicium, animarum suarum periculum, Regularis disciplinæ vilipendium, & contemptum, ac scandalum plurimorum. Nos itaque attendentes, quod si ad reprimendos excessus huiusmodi, & talium pręsumptiones temerarias cohibendum, neruus publicę disciplinę lentescat, eorum voluntas fit procliuior ad peccandum, & impunitatis exemplum periculosus in alios deriuatur, ac volentes super his de opportuno remedio prouidere, descretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus omnes, & singulos vestrorum Ord. professores, qui spiritu rebelliones assumpto, talia ppetrare pſum-pserit,

pferint, cuiuscunque gradus, vel conditionis existant, nisi (canonica monitione præmissa) à cœptis resipuerint, & debitam à vobis pro commissis pœnitentiam humiliter susceperint, ac mandatis vestris efficaciter obtemperare studerunt cum effectu, tandiu excommunicatos, ac omnib. Magisterij, Baccalatiatus, Lectoriæ, Biblij status officijs, alijsq; dignitatibus, & honoribus dictorum Ordinum exutos, priuatosq; auctoritate Apostolica nuncietis, & ab alijs, vbi, quando, & quoties expedierit, nunciari, & si eorum contumacia, proteruitas, vel rebellio id exegerit, carceribus ad pœnitentiam peragendam retrudi, & mancipari faciatis, donec spiritu consilij sanioris resumpto, vestris monitionibus, & mandatis studuerint, cum emendatione prioris vitæ, humiliter obedire, & ab huiusmodi excommunicationis sententia, meruerint à Sede Apostolica, vel à vobis absolutionis beneficium obtinere. Non obstantibus quibuscunq; priuilegijs, exemptionibus libertatibus, indultis, & gratijs studijs generalibus quorumcunq; Ciuitatum, & locorum Apostolica, vel alia quauis auctoritate concessis, etiam si de illis, eorumq; totis tenoribus in præsentibus, de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis, eisq; specialiter aut alijs sub forma certa, vel specifica derogandum, quæ eisdem fratribus & professoribus (quo ad hoc) nolumus in aliquo suffragari, etiam si hoc in eisdem caueretur expresse, cęterisq; contrarijs quibuscunque, aut si professoribus Ordinum prædictorum, vel quibusuis alijs, communiter, vel diuisim à Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicati non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę. 1458. XV. kal. Nouembris, Pont. nostri anno Primo.

II.

MANDAT INHIBENDO SUB EXCOMMUNICATIONIS latæ sententiæ pœna, vniuersis cuiuscunque Ordinis Regularibus, ne audeant disputare, prædicare, vel publicè, vel priuatè verbum facere aut alijs suadere, esse hereticum, vel peccatum, tenere, seu credere Sacratissimum Domini Nostri Iesu Christi sanguinem in triduo passions eiusdem, ab ipsa Diuinitate quomodolibet fuisse, vel non fuisse diuisum, donec super dubietate huiusmodi quid sit tenendum, fuerit per Sedem Apostolicam difinitum.

PIUS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad futuram rei memoriam. ¶ Ineffabilis summi prouidentia patri ad hoc nobis, quamuis immeritis vniuersalis Ecclesiæ regimen pia dignatione commisit, vt tanquam de summo vertice ad infirma refluentes intuitum, quid pro Sacræ Religionis expediat propagatione felici, & qualiter illius multiplicatis plantationibus Religio ipsa floridè dilatetur, solertius intendamus, omnesque inquietudinis, & molestiæ fomites subtrahamus: sic quoque statui omnium Religiosorum in humilitate Altissimo famulantium oportunè prouideamus, quod omnibus ab ipsis sublatis molestijs, in Religionis obseruantia, iugique perseueratione quietus intendere valeant. Sanè, cum dudum inter dilectos filios Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres (sato te zizanie operante) super eo quod eorum aliqui in ipsorum prædicationibus preciosum Sanguinem Domini Nostri Iesu Christi in triduo passionis eiusdem separatum fuisse ab ipsius Sanctissima Diuinitate asseuerabant: alij verò fo te contrarium tenebant, dissensionis materia exorta foret, ex qua ad tantam inter eos altercationem, vt accepimus deuentum extitit, vt facilè mentibus fidelium posset scandalum generari, & licet aliàs nos ad obuiandum prædictis, auditis ij, quę circa pręmissa vtraque pars dicebat, & allegabat, silentiũ imposuerimus, ac materia

Digitized by Google

ipsam indiscussam pro tunc reliquerimus, ac mandauimus de huiusmodi dubietate amplius disceptationem aliquam fieri non debere: Quia tamen verendum foret, ne ex contrarietate prædicta, in mentibus eorundem Christi fidelium aliqui scandali ad eorum animas illaqueandas euenire possit, matura præmeditatione curauimus omnibus sinistris euentibus in præmissis, prout ex debito Pastoralis officij astringimur, obuiare. Vt igitur in Ecclesia Dei Orthodoxæ fidei vnitas præseruetur, & de cetero tollatur occasio in huiusmodi controuersias, incidendi, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus, quod nulli Fratrum Prædicatorũ deinceps liceat de supradicta dubietate disputare, prędicare, vel publicè, aut priuatè verbũ facere, seu alijs suadere, quod videlicet hereticum, vel peccatum sit, tenere Sãguinem ipsum Sacratum, vt præmittitur, triduo passionis eiusdem Domini Nostri Iesu Christi, ab ipsa Diuinitate quomodolibet fuisse, vel non fuisse diuisum, vel separatum, donec super dubietatis huiusmodi decisione, quid tenendum sit, fuerit per nos, & Sedem Apostolicam, diffinitum. Mandantes propterea vniuersis & singulis eorundem, & aliorum quorumcunque Ordinum per totum Orbem constitutis Fratribus cuiuscunque status, gradus, vel conditionis existant præsentibus, & futuris, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna quam ipso facto incurrant, & à qua nisi in mortis articulo constituti, nisi per nos, aut successores nostros, absolui possint, ne contra statutum, & ordinationem nostram prædictam venire, aut facere, vel tentare quoquo modo præsumant; nec non omnibus, & singulis prædictorum & aliorũ Ordinum Prælatis, vt in virtute sanctæ obedientiæ transgressores omnes, quos in pœnam huiusmodi incidisse, aut contra prædicta dixisse, vel fecisse præsumpserint, dignis pœnis, diris que carceribus puniri, & mancipari procurent: ac Fratribus ipsis vtriusque, seu alterius Ordinis mandat de cetero sub eisdem pœnis si aliquem Fratrem, seu alium hæreticum propterea proclamare, aut hęresis ex hoc labem incurrisse constiterit, illam, vel illos, apud Sedem Apostolicam denunciare teneantur, & debeant, quodque inter alias quascunque Ecclesiasticas, secularesuè personas, nullus Fratrum Ordinum prædictorum, seu aliorum, aliquem de prædictis infamare aut de illo quomodolibet proclamare præsumat, quinimò, vt fratres ipsi Prædicatorum, & Minorum Ordinum huiusmodi, mutuo se diligant, & cum charitate pertractent, secundum Ordinum ipsorum instituta & Regularis obseruantiæ Regulam, sub pœna præmissa auctoritate præfata tenore præsentium iniungimus: decernentes ex nunc, omnes, & singulos fratres Ordinum prædictorum, qui prædicta non obseruare, vel illis contrafacere, vel venire studuerint cum effectu ad omnes actus legitimos Religiosorum, & Ordinum, ipsorum penitus inhabiles, & incapaces; necnon irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Mandati, Iniunctionis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Anconæ, Anno Incarnationis Dominicæ 1464. kal. Augusti, Pontificatus Nostri Anno sexto.

PAVLVS

Digitized by Google

PAVLVS SECVNDVS Venetus.

Romæ coronatus V. Idus Septembris, 1464. Obijt V. Kalen. Augusti 1471.

I.

Facultatem Generali, Prouincialibus Vicarijs, ac Prioribus Congregationis Lombardiæ Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, concedit, exhibendi viris Mantellum nigri coloris, habitui eiusdem Ordinis Fratrum conformem; illosq; singulis priuilegijs Ordinis gaudere posse, & debere declarat.

PAVLVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Vicarijs, ac Prioribus Congregationis Lombardiæ, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exposcit vestræ deuotionis syncæritas, & Religionis promeretur honestas, vt illa vobis libenter concedamus, quæ deuotioni personarum, & diuini cultus augumento, animarumque saluti fore commoda dignoscuntur. Sanè, pro parte vestra exhibita nobis nuper petitio continebat, quod in Prouincia Lombardiæ nonnullæ laicæ zelo deuotionis accensæ, ad instar Mantellatarum sub obedientia Fratrum Prædicatorum, vel Minorum, aut Seruorum, Beatæ Mariæ Ordinum existentium, Mantellum, seu habitum Mantellatum sub obedientia Fratrum Ordinis vestri recipere desiderant: Quare pro parte vestra asserentium, quòd vos Mantellum, seu habitum huiusmodi mulieribus ex indulto Apostolico aliàs vobis concesso exhibere potestis, & exhibetis, quodque ipsæ mulieres Priuilegijs, & Indultis Fratribus dicti vestri Ordinis quomodolibet concessis, etiam gaudent. Nobis fuit humiliter supplicatum, vt vobis, ac successorib. vestris exhibendi omnibus, & singulis laicis, ac alijs deuotis personis maribus, Mantellum, seu habitum Mantellatum huiusmodi licentiam concedere, & aliàs super his opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & successoribus vestris qui pro tempore fuerint, exhibendi omnibus, & singulis personis honestis laicis masculini sexus, hoc à vobis deuotè requirentibus, Mantellum, seu habitum Mantellatum nigri coloris, & habitui Fratrum eiusdem vestri Ordinis in colore conformem, ad instar aliorum Mantellatorū præfatorum, dummodo aliud canonicum non obstet, ita q; liceat ipsis laicis recipere, & gestare mantellum, seu habitum huiusmodi per vos eis exhibitum, quibusuis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium plenam, & liberam concedimus facultatem. Et nihilominus ipsis laicis, quibus taliter mantellum, seu habitū huiusmodi exhibueritis, quòd omnibus, & singulis priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, & indultis, tam spiritualibus, quā temporalibus, præfatis vestris Ordini, & Congregationi Apostolica, aut alia quauis auctoritate in genere concessis, ad instar aliorum Mantellatorum prædictorum, etiam gaudere possint, eadem auctoritate concedimus, & indulgemus. Nulli ergò omninò hominum liceat hāc paginam nostræ concessionis, & Indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ 1470, Pridie Kalend. Septembris, Pontificatus nostri anno Sexto.

PORTAN-

PORTANTES SOLVM CORRIGIAM Gaudent Priuilegijs.

FRATER Benignius de Ianua Vicarius Generalis Cõgregationis Lombardiæ Fratrum Eremitarum Sancti Augustini de Obseruantia, omnibus, & singulis præsentes litteras inspecturis, Salutem. significamus in testimonium veritatis, Sanctissimum Dominum Innocentium Octauum 1490. die 3. Iulij, viuæ vocis oraculo concessisse, vt suscipientes habitum Mantellatorum, siue Mantellatarum Ordinis nostri, licet habitum illum cum licentia, Prioris loci non retineant, neque continuè deferant, Corrigiam tamen retinentes, ac deferentes, eisdem Priuilegijs, immunitatibus, & indulgentijs gaudeant quibus ipsi Mantellati, & Mantellatæ gaudent, & gaudere possunt. Et hanc concessionem, & gratiam fecit, vt supra viuæ vocis oraculo, præsentibus Reuerendissimo D.D. A.tt. Sanctorum Ioannis, & Pauli presbytero Cardinali, Magnifico Florentinorũ Oratore, me Fratre Benigno suprascripto, præsente Reuerendo Magistro Mariano de Genezano Sacræ Theologiæ professore, patre Fratre Taddeo de Ipporegia Priore Taurini, quare pro satisfactione deuotionis earum personarum quæ pro bono animarum suarum hunc habitum Corrigiamque suscipere voluerint, hanc attestationem fecimus, & de rei veritate testimonium reddere voluimus, cum impressione sigilli nostræ Congregationis. Datum in Conuentu nostro Sanctæ Mariæ de Populo almæ Vrbis, prima Augusti 1490.

Vers. Adiutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit Cælum, & Terram. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oratio.

ORamus te domine sanctæ Pater Omnipotens æterne Deus, vt hanc Corrigiam benedicas, ad restringendos lumbos, & renes, vt omnis persona quæ portauerit eam gratam tibi continentiam, mandatorumque tuorum obedientiam seruet, & intercedentibus Beata Maria semper Virgine, Beatoque Patre nostro Augustino, vitam consequatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

¶Deinde aspergantur aqua benedicta, & adoleantur incenso Corrigiæ, & eas recipientes. Et quando cinguntur, dicatur, siue cantetur hymnus. MAGNÆ PATER AVGVSTINE. Et ille, qui cingit Corrigiam, dicat. Præcingat te Dominus zona iustitiæ, & constringat in te dilectionem Dei, & proximi, per Christum Dominum nostrum.

¶Quibus cinctis, dicuntur infrascriptæ Orationes. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus.

ADesto supplicationibus nostris Omnipotens Deus, & famulis tuis hac Corrigia ad tui nominis laudem, honoremque præcinctis, quibus fiduciam sperandæ pietatis indulges, intercedente Beato Augustino Confessore tuo, atque Pontifice, ob cuius etiam reuerentiam, & deuotionem præcincti sunt, consuetæ misericordiæ tribue benignus effectum. Per Dominum nostrum &c. ℟. Amen. Oremus.

DEVS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da huic famulo tuo, vel famulabus tuis, ad tui laudem, ac Beatæ Mariæ semper Virginis, deuotionemque, & reuerentiam Beati Patris nostri Augustini, nuper præcincto, vel præcinctis, seu præcinctæ in Ecclesiæ spiritu recta sapere, & de eius semper consolato-

Digitized by Google

consolatione gaudere. Per Dominum nostrum, &c. in vnitate eiusdem Spiritus Sancti Deus,&c. Oremus.

CОncede nos famulos,vel hanc famulam tuam,vel hunc famulum tuum,quę sumus Domine Deus,perpetua mentis,& corporis sanitate gaudere,& gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione à præsenti liberari tristitia,& æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen. Oremus.

PRætende domine famulis tuis de præsenti pręcinctis dexteram cęlestis auxilij, vt te toto corde perquirant,& quæ dignè postulant,consequi mereantur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen. ¶Postremo benedicantur.

Benedictio Dei Omnipotentis,Pa✝tris, & Fi✝lij, & Spiritus✝ sancti,descendat super vos,& maneat semper vobiscum. ℟. Amen.

SIXTVS QVARTVS

Franciscus de Ruuere Ligur, ex villa Albizola Sauonen. Diœcesis Piscatoris Filius, summo hominum Piscatori Petro in Apostolica Sede successit, die 15. Kalend. Septembris, Anno reparatæ salutis 1471. Puerulus deuotus fuit Regulæ Sancti Francisci, in qua felicissimi ingenij specimen edidit, deinde Patauij lauream Magisterij in Sacra Theologia suscepit. Sui Ordinis Minister Generalis extitit, deinde in Collegium Cardinalium adscriptus est, sedit in Apostolica Sede annos XIII. & dies V. D. Bonauenturam olim Ordinis sui Cardinalem, virum doctissimum (cuius corpus Lugduni magna veneratione reseruatur) inter diuos retulit. Festum Conceptionis Gloriosissimæ Virginis Mariæ confirmauit, & approbauit, multisque Priuilegijs Prædicatorum, & Minorum: aliorumque Mendicantium Ordines insigniuit.

I.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Regimini Vniuersalis Ecclesiæ meritis licet insufficientibus disponente Domino pręsidentes, curis perurgemur assiduis, vt iuxta creditæ nobis desuper dispensationis officium quieti subditorum quorumlibet (pręsertim sub Religionis habitu studio vacantium, pię vitę in quorum vtique prosperitate reficimur) iugi quantum nobis ab alto conceditur sollicitudinis studio intendamus, & vt ea quę pro diuini cultus, & Religionis incremento, animarumque salute à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus prouidè facta sunt, substantialitatis ambiguitatibus quę exinde emersisse noscuntur in sua integritate persistant, nostri ministerij partes interponimus efficaces. Dudum si quidem à felicis recordationis Eugenio Papa Quarto prędecessore nostro, litterę emanarunt tenoris subsequentis

BVLLA MARIS MAGNI.

I.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Regimini vniuersalis Ecclesię meritis licet insufficientibus disponente Domino pręsidentes, curis perurgemur assiduis, vt iuxta creditę nobis desuper dispensationis officium, quieti subditorum quorumlibet pręsertim sub Religionis Prędicatorum habitu studio vacantium pię vitę, in quorum vtique prosperitate re-

Digitized by Google

ritate reficimur) iugi quantum nobis ex alto conceditur sollicitudinis studio intendamus, & vt ea quæ pro diuini cultus, dictæ Religionis incremento animarumque salute à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus prouidè facta sunt, sublatis ambiguitatibus quæ exinde emerfisse noscuntur in sua integritate presistant, nostri ministerij partes interponimus efficaces Dudum siquidem à felicis recordationis Eugenio Papa quarto prædecessore nostro, litteræ emanauerunt tenoris subsequentis. Eugenius Episcopus, seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex in quo potestatis plenitudo consistit, ad statu Ecclesiasticum personarum sua præsertim mundanis abiectis illecebris, sub sacro Religionis iugo altissimo vota reddentium, & circa fidelium animarum salutem, necnon hæreticorum & aliorum infidelium quorumlibet debitam conuersionem prædicationibus, & doctrina continuè laborantium, libenter intendens, nonnunquam per suos prædecessores in earum fauorem gesta innouat, & approbat, ac confirmat, prout id conspicit, in Domino salubriter expedire. Hinc est, quod nos dilecti filij Bartholomæi Ordinis Fratrũ Prædicatorum, ac Theologiæ professoris, necnon generalis totius Ordinis huiusmodi Magistri, deuotis in hac parte supplicationibus inclinati, quasdam felicis recordationis Gregorij XI. ad instar nonnullorum Romanorum Pontificum prædecessorum suorum dilectis filijs Magistro, Prioribus, & Fratribus vniuersis eiusdem Ordinis per eum concessas, necnon alias Martini V. prædecessorum nostrorum ei concessarum huiusmodi confirmatorias litteras, quas diligenter inspici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ex certa scientia innouamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus. Tenor verò singularum prædictarum litterarum talis est. ¶ Martinus Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs, Magistro, Prioribus, & Fratribus vniuersis Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. Ex Apostolicæ Sedis prouisione, ac personarum Deo deuotarum, præsertim sub Regulari obseruantia, & in fauorem fidei Catholicæ Domino famulantium, studio piæ vitæ, deuotione prouenire dinoscitur, vt Romanus Pontifex quandoq. prædecessorum suorum Romanorum Pontificum gesta innouet, & in nouatione restauret, & auctoritate fulciat innouata. Hinc est, quòd nos, vestris deuotis in hac parte supplicationibus inclinati, quasdam litteras felicis recordationis Gregorij Papæ XI. prædecessoris nostri ad instar nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum suorum, vobis & Ordini vestro concessas, quas diligenter inspici, & examinari, quorumque tenorem de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ex certa nostra scientia innouamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Tenor verò dictarum litterarum talis est. ¶ Gregorius Episcopus, seruus seruorum Dei Dilectis filijs, Magistro, Prioribus, & Fratribus vniuersis Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. Virtute conspicuos sacri vestri Ordinis professores, qui contemplationi cælestium feruenter inuigilant, & piæ vitæ studio sine intermissione desudant, decet per Apostolicæ circumspectionis sic prouidè dirigi, & solicitè confoueri, vt alicuius prætextu calumniæ, nullum internæ pacis excidium, nullumque religiosi status perferant detrimentum, sed in his robur, & vigorem habeant, per quæ circa cultum Diuini nominis, deuotis, & quietis mentibus inualescant. Hinc est, quòd cum sicut nobis exponere curauistis, tu fili Magister, & prædecessores tui, iuxta eiusdem Ordinis consuetudinem obseruatam hactenus, ac a Sede Apostolica toleratam, statim postquam electi secundum prædicti Constitutiones Ordinis extitistis, Fratrum ipsius curam gesseritis, Magisterij officiũ plenè, ac liberè in omnibus exercentes, ijdemque Fratres vobis deuotè, ac humiliter obedierint, & intenderint reuerenter, ac in eodem ordine sit statutum, vt Magister ipsius qui pro tempore fuerit, à Magisterij officio amoueri valeat à

diffi-

diffinitoribus Capituli generalis: Nos volentes amb guitatis scrupulum in hac parte de vestris cordibus amputare, ac Ordinem ipsum præfatę Sedi immediatè subiectum, à Sede approbatum eadem, honestate floridum, præclarum scientia, & virtute facundum, priuilegio Apostolicę gratię attollere singulari, vestris supplicationibus inclinati, deuotioni vestræ ad instar felicis recordationis Bonifacij VIII. & Benedicti XI. Roman. Pontif. prædecessorum nostrorum, vt successores tui, fili Magister, qui erunt pro tempore, statim postquam electi secundum Constitutiones fuerint supra dictas, eo ipso veri eiusdem Ordinis Magistri effecti, curam animarum Fratrum ipsius Ordinis plenè habeant, & liberè gerant, ipsosque Fratres auctoritate propria ligare, ac soluere, necnon in eodē Ordine agere valeant, quę ipsi, & præfati Ordinis diffinitores iuxta prędictas Constitutiones eisdem Ordini, & Fratribus secundum Deum viderint expedire, aliasque possint officium Magisterij licitè in omnibus exercere, ijdemque Fratres, tibi Magistro, & successoribus tuis deuotè, & humiliter obediant, & intendant. Et pręfati successores, & tu Magister, à diffinitoribus Capituli generalis Ordinis ipsius, secundum Ordinis Constitutiones eiusdem, absolui, & amoueri possitis, auctoritate Apostolica indulgemus. Ratum habentes, & firmum, quicquid super præmissis per te Magister, dictosque prędecessores Fratres, & diffinitores factum, & obseruatum est hactenus, concessa tibi exequendi magisterij officium quoad præmissa omnia, & alia, libera facultate. Fratres autem de Ordine vestro, quos secundum Constitutiones ipsius Ordinis Conuentibus vestris deputandos duxeritis in Lectores, sine alterius cuiuscunque licentia, liberè in domibus prædicti Ordinis legere, & docere valeant in Theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget studium generale, ac etiam quilibet in facultate ipsa doctuius, vt Magister incipere solemniter consueuit. Et licet Episcopis, & Diæcesanis debitam, & deuotam obedientiam impendatis, nolumus tamen, quòd circa instituta, & pręcipuè super institutione, & destitutione Priorum eiusdem Ordinis, ex hoc præiudicium aliquod incurratis. Quando verò in aliquo Capitulo, vel Conuentu vestri Ordinis de Prouinciali, vel Conuentuali Priore occurrerit electio facienda, si ex aliqua causa factam electionem à Fratribus eiusdem Ordinis quorum interest, non contingat forsitan confirmari, superior ad quem confirmatio electionis huiusmodi pertinet, aliquem de illis fratribus quos ipsi electores, vel maior pars eorum per litteras suas ab eo petierint, qui ad ipsum pro electi confirmatione trasmittunt eis de nostra licentia concedere valeat in Priorem. In electionibus quoque eorundem Magistri, & priorum prouincialium ipsius Ordinis fratribus qui debent electionem huiusmodi celebrare (cum eos frequenter de remotis partibus oporteat conuenire) tempus super hoc statutum à iure non currat, nec ipsi in hac parte iuris regulis coarctentur. Et quia eiusdem Ordinis Fratres de locis ad loca ipsius Ordinis sępius transmittuntur, propter quod stabilem, & perpetuam in certis, & determinatis eiusdem Ordinis domibus non faciunt mansionem, quia etiam bonos, & idoneos, ac probatos a vobis Fratres facitis ad ordines promoueri, liceat vobis ordinandos Fratres eiusdem Ordinis, quibuscunque malueritis Catholicis Pontificibus communionem, & gratiam Apostolicæ Sedis habentibus præsentare, ipsisque Pontificibus præsentatos à vobis Fratres sine qualibet examinatione per eosdem Pontifices facienda, & absque omni promissione, vel obligatione ipsorum ordinandorum Fratrum, ad ordines promouere. In locis autem in quibus degitis, liceat vobis habere Oratoria, in quibus cum Altari portatili possitis missarum sollemnia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam recipere Ecclesiastica Sacramenta. Cum generale interdictum fuerit, in Ecclesijs, & Oratorijs vestris, & alijs quibuscunque cum ad loca perueneritis Ecclesiastico supposita interdicto, clausis ianuis, interdictis, & excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, & submissa voce, liceat vobis celebrare diuina, & Ecclesiastica recipere sacramenta

dummodò

dummodò causam non dederitis interdicto, nec contingat id vobis specialiter interdici, nec Ecclesiæ, vel Oratoria ipsa fuerint specialiter interdicta. Ijs verò qui in vestris morantur obsequijs, cuncta liberè ministrare possitis Ecclesiastica Sacramenta, & ipsos cum decedunt in vestris Oratorijs sepelire. Si quando autem in terris in quibus residetis, vel earum personas, excommunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgati, pueri vestris seruitijs deputati, negociorumque vestrorum procuratores, & operarij, qui in vestris locis, eorum operibus personaliter continuè institerint, huiusmodi sententiis obnoxij minimè habeantur, ibique possint audire diuina, iuxta formam quæ locis ipsis, eo casu à Sede Apostolica est concessa, nisi eidem causam dederint, vel excommunicati specialiter, seu interdici contingat eosdem. Et quia vos extremam patientes pro Christi nomine paupertatem, exhortationis pro studio, bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis semitam laudabiliter reuocatis, concedimus, vt in excommunicatorum terris liberè commorari, & ab eis tunc etiam quando vos, vel ipsos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere valeatis. Magister quoque, & singuli Priores, Prouinciales, & Conuentuales, ac vices eorum gerentes in Prouincijs, & Conuentibus, ac locis sibi commissis pro dictis Fratribus constitutis ibidem, necnon, & Fratribus alijs eiusdem Ordinis, interdum ad eos declinantibus vndecumque, absolutione, & dispensatione indigentibus, siue priusquam intrauerint Ordinē, siue post, in casibus quibus excesserint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurrerint sententias a iure, vel à iudice generaliter promulgatas, & huiusmodi sententijs innodati, aut in locis suppositis Ecclesiastico interdicto diuina officia celebrantes, vel suscipientes Ordines sic ligati, notam irregularitatis incurrerint, absolutionis, & dispensationis beneficium valeant impartiri nisi adeo grauis fuerit, & enormis excessus, quod sint ad eandem sedem meritò destinandi. Fratres etiam vestri quos pro tempore vos Magister, & Priores, tam Prouinciales, quam Conuentuales, necnon, & vices vestras gerentes, in proprijs habueritis Confessores, absolutionis, & dispensationis beneficium vobis (cū expedierit) valeant impartiri, iuxta formam concessionis super absolutione, & dispensatione fratrum eiusdē Ordinis superius vobis factæ. Ad hæc volentibus vestro aggregari Collegio, qui, su suspensionis, aut interdicti, vel excommunicationis sententijs à iure, vel à iudice promulgatis, generaliter sunt ligati, absolutionis beneficium (obseruata forma canonica) impartiri, ipsosque in Fratres recipere, ac eos qui post assumptum habitum, vel professionem emissam recoluerint se talibus in seculo fuisse sententijs innodatos, secundum formam ipsam, vos Magister, & singuli Priores, Prouinciales, & Cōuentuales, ac vices vestras gerentes, valeatis absoluere, & cum irregularibus dispensare, si forsitan talibus innodati sententijs, vel in locis interdicto suppositis Diuina præsumpserint officia celebrare, uel Ordines susceperint, ita tamen, quod si aliqui ex huiusmodi eisdem sententijs propter debitum sint astricti, satisfaciant, vt tenentur. Ceterum uestra discretio cautè prouideat, vt Apostolicæ Sedis, legatorum ipsius, & ordinariorum locorum, in absolutionibus huiusmodi scandalum euitetur. Porro quieti vestræ prouidere uolentes, quod per litteras Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu delegatorum ipsius, conueniri à quoquam minimè ualeatis, & quod ad pecuniam colligendam cogi non possitis inuiti, per litteras ipsius sedis de cetero impetrandas, quodque nullus uestrum correctionis, seu uisitationis, uel inquisitionis officium, Monasterijs, uel Ecclesijs, siue quibuscunque personis impendere, uel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denunciationes sententiarum, interdicti, & excommunicationum procedere, aut recipere curam Monialium, seu Religiosarum quarumlibet personarum, teneatur, per Apostolicas litteras impetratas, & in posterum impetrandas, nisi huiusmodi Apostolicæ litteræ, de hoc indulto, & Ordine uestro expressam fecerint mentionem, auctoritate uobis Apostolica indulge-

Digitized by Google

indulgemus. Concedimus etiam, ut ad uisitãdum aliqua Monasteria Monialium cuiuscunque ordinis compelli aliquatenus non possitis, aut recipiendum commissiones causarum, seu sententiarum executiones, vel alia contingentia causas ipsas, per litteras præfatæ Sedis, in quibus facta non fuerit de indulgentia huiusmodi mentio specialis, siue per Legatos, vel Delegatos, ipsius. Nullus insuper Archiepiscopus, vel Episcopus, nullusque alius Prælatus Ecclesiasticus, vel eorum Vicarij, vel officiales, ad portandum, vel deferendum litteras, vel exequendum, aut denunciandum sententias contra principes seculares, Communitates. Populos, seu quoscunque benefactores vestros, nullusque Delegatus, vel Ordinarius iudex, ad faciendum citationes, vel commissiones recipiendas, siue quod sitis in causis aliquibus assessores, seu ad alia, lites, & controuersias contingentia, in causis quę coram ipsis tractantur, quemquam vestrum compellere valeant, sine prædictæ Sedis mandato, & licentia speciali, expressam faciente de hac indulgentia mentionem; nec quisquam vestrum parere, vel intendere teneatur super his monitionibus, & mandatis, aut iussionibus eorundem, aut facere, vel implere, quod in hac parte duxerint iniungendum. Ceterum Magistri, & singuli Priores Prouinciales, atque ipsorum Vicarij, illos ex Fratribus de quibus auctoritate litterarum Sedis Apostolicę, vel Legatorum ipsius Archiepiscopis, & Episcopis, vel alijs quibuscunque prouisum extitit, vel in posterum contigerit prouideri, corrigere, ac non obstante contradictione aliqua, possint ad suum Ordinem reuocare, nec per litteras eiusdem Sedis, seu Legatorum ipsius iam de cetero obtinendas, aliquos de Fratribus ipsius Ordinis, præfatis Archiepiscopis, & Episcopis, aut alijs teneantur in socios deputare, nisi dictæ litteræ Apostolicæ obtinendæ de indulto huiusmodi, & ordine ipso expressam fecerint mentionem, & aliàs id honestati Ordinis, & illorum saluti viderint expedire. Nullus autem Legatus nisi de latere nostro missus, auctoritate litterarum Sedis Apostolicæ specialem de hoc indulto, & Ordine vestro non facientibus mẽtionem, nullusque Prælatus, aut aliqua persona religiosa, vel secularis, de fratribus eiusdem Ordinis, seu Cardinalis Romanæ Ecclesiæ, ad sua, seu Ecclesiæ negocia pro uranda, vel secum manendum, aliquos assumere valeat, nisi quos Magister, vel Prior Prouincialis ipsorum, tanquam idoneos, & discretos sibi duxerint assignandos, quos etiam volumus subiacere Ordinis disciplinæ. Illos verò Ordinis ipsius Fratres, qui ad prædicandum crucem, vel inquirendum contra hæreticam prauitatem, seu ad alia huiusmodi negocia sunt, vel fuerint deputati, vbicunque à Sede Apostolica, tu fili Magister, tuique successores, remouere, seu reuocare, & penitus transferre, ipsisque, q̃ supersedeant iniungere, aliosque substituere (cum expedire videritis) licitè, & liberè valeatis, ac in eos (si contrauerint) censuram Ecclesiasticam exercere: ac quilibet Prior Prouincialis vel eis Vicarius, eiusdem Ordinis, id ipsum in sua prouincia circa fratres ipsius Ordinis, quibus ab eadem Sede similia cõtigerit in illa committi, facere possit, non obstantibus aliquibus litteris, vel indulgentijs Apostolicis, impetratis, uel in posterum impetrandis, quæ de hoc non fecerint mentionem. Inhibemus quoque, ne quis post professionem in Ordine uestro factam, ab ipso Ordine sine Magistri, uel sui Prioris licentia discedat, discedente uerò absque cautione litterarum alterius ipsorum prætextu alicuius priuilegijs Apostolicæ Sedis, nullus audeat retinere. Quod si fortè retinere præsumpserit, uobis Magister, & singuli Priores dumtaxat, & uestris Vicarijs, licitum sit in ipsos discedentes Fratres excommunicationis sententiam promulgare, detinentes verò eosdem secum, vel in Monasterijs, seu Ecclesijs suis, (nisi eos eiecerint) postquam eis denunciatum fuerit, excommunicationis sententiæ volumus subiacere, non obstãte, quod excommunicari, suspendi, vel interdici non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto huiusmodi mentionem. Si verò aliqui de Fratribus vestri Ordinis post obtentam licentiam à Sede prædicta, aut à vobis, ad

Religionem

Digitized by Google

Religionem aliam transeundi, infrà duos, vel tres menses se ad illam Religionem suæ saluti congruam non contulerint, & ipsius non susceperint habitum Regularem, licitum sit vobis singulis Magistro, & Prioribus, ac vices vestras gerentibus, contra ipsos, tanquam contra alios vestri Ordinis Apostatas procedere, secundum quod honestati dicti Ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui post susceptionem habitus alterius Religionis, infrà tempus probationis nuda professione facta, inde præsumpserint resilire, aut etiam si post professionem huiusmodi ad Religionem laxiorem, seu mitiorem Ordinem transierint, vel (quod absit) ad seculum reuertantur, vos, volumus contra ipsos rigorem vestri Ordinis exercere. Apostatas quoque vestri Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & aliàs subdere disciplinæ rigori possitis, per vos, ac etiam alios, in quocunque habitu contigerit eos inueniri, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii secularis. Inhibemus etiam, ne Fratres quos ab Ordine vestro pro suis culpis per Magistrum, vel Priores, ac eorum Vicarios expelli contigerit, vel qui egressi fuerint proprio suo motu, prædicare, confessiones audire, seu docere præsumant, nisi ad alium Ordinem in quo licitè huiusmodi exerceantur officia, transierint, de nostra vel Magistri, seu Prioris, vel Vicariorum ipsorum licentia speciali. Quod si fortè ipsi contra huiusmodi inhibitionem nostram, aliquid super præmissis temerè attentare præsumpserint, vos Magistri, & singuli Priores, vel vestri Vicarii, in illos quos infrà fines prædicationis suæ iuxta consuetudinem Ordinis uestri districtos inueneritis, talia perpetrantes, monitione præmissa, auctoritate nostra, excommunicationis sententiam valeatis promulgare. Eiectos autem de Ordine vestro, vel egressos, qui receptione in eodem Ordine suis culpis exigentibus reddiderint se indignos, & alios Fratres eiusdem Ordinis ex rationabili causa ad quoscunque Ordines approbatos, præterquam ad Beati Augustini hospitalariorum, & aliorum Religiosorum arma portantium, ad vitandam occasionem euagandi, vos Magister, & singuli Priores, seu vestri Vicarii, cum testimonialibus litteris, auctoritate nostra, licentiandi liberam habeatis facultatem. Nos enim districtius inhibemus ne tales ad alium ordinem aliter transire, vel aliqui eos recipere seu retinere præsumant, absq; licentia speciali Sedis Apostolicæ, faciente de hoc plenariam mentionem, Inhibemus etiam, vt nulli, siue sit in Religionis Ordine, siue extra Ordinem constitutus, habitum vestrum, aut ita consimilem, quod propter eum frater prædicaror credi possit, deferre liceat, absque mandato Sedis Apostolicæ speciali. Et vt dicta inhibitio maiorem consequatur effectum, statuimus, vt hi qui habitum vestrum, aut sibi similem prædicto modo deferre præsumpserint, ad deponendum ipsum per Diœcesanos locorũ (cum à vobis requisiti fuerint) monitione præmissa, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compellantur. Ceterum, cum humilitas vestra sibi de latitudine orbis terræ nihil præter domos, & hortos cum virgultis præmiorum obtentu cœlestium duxerit reseruandum, nos piè volentes, quod illorum fructus vestræ paupertatis vsibus applicentur, vt de dictis hortis, & virgultis vestris nulli decimam teneamini exhibere, vobis auctoritate præsentium indulgemus, districtios inhibendo, ne quis à vobis de præmissis aliquid exigere, vel extorquere præsumat. Quia verò nonnulli vestræ Religionis habitum assumentes, diuersis personis quæ sciri, & inueniri non possunt, aliqua bona restituere interdum tenentur, vobis Magistro, & Prioribus, ac Vicariis prædictis concedimus, vt singuli vestrum, in locis sibi commissis, bona ipsa in pios vsus conuertere valeant, prout secundum Deum videtint expedire. Sepulturam quoq; in locis, Cemiterijs, & Ecclesijs vestris concedimus, & eam liberã esse censemus, vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri desiderauerint (nisi excommunicati, vel interdicti, aut etiam publici vsurarij fuerint) nullus obsistat, salua tamen iustitia illarum Ecclesiarum à quibus mortuorum corpora assumãtur, districtius inhibentes,

vt vlli

vt vlli Religiosi, vel seculares, vobis inuitis, aliquorum corpora defunctorum in vestris Cemiterijs sepelire, aut in Ecclesijs vestris missarum sollemnia, vel pro animabus eorum qui loca vestra tumulandi feruntur, ibidem exequias celebrare sine vestro assensu, & voluntate præsumant. Inhibemus insuper vniuersis fratribus Ordinis vestri, ne aliqui eorum, alij quam Prælatis suis peccata sua confiteri præsumant; nisi necessitatis vrgente articulo, vel nisi forsan Magister, vel Prior proprius alicui fratri dederit fratri alteri eiusdem Ordinis licentiam confitendi. Vniuersis autem Ecclesiarum prælatis, & alijs inhibemus, ne confessiones vestras vobis inuitis audire, vel compellere nos ad Synodos, seu conuocationes suas accedere, vel cum eis extra Ciuitatem, vel intrà processionaliter exire, aut suis Constitutionibus subiacere, vel capitula, scrutinia, vel Inquisitiones in locis vestris, vel alibi, de vobis facere, aut fidelitatem iuramento firmatam, & annualem obedientiam à Prioribus, & Supprioribus vestris exigere, aut de ipsorum institutione, vel destitutione siue de statutis vestri Ordinis se aliquatenus intromittere, seu prohibere ne ad Ciuitates, vel Villas vbi Religiose, & honeste commorari possitis, à populis euocati audeatis accedere, ibique pro vestris vsibus construere ædificia, Ecclesias, seu Oratoria, aut in accedentes fratres, seu construentes huiusmodi, vel receptatores ipsorum, excommunicationis sententiam ferre præsumant. Concedimus quoque vobis, vt de illis quæ in ornamentis vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniuersario, septimo, vigesimo, trigesimo, siue alijs ad perpetuum cultum diuinum, seu pro pietantijs, aut victu ad sustentationem vestram, vel indumentis, nec non pro annuis censibus redimendis, ad quarum solutionem aliquæ domus vestri Ordinis obligari noscuntur, vel de domibus, prædijs, & hortis, alijsque locis vobis secundum instituta vestri Ordinis opportunis, aut de his quæ pro huiusmodi domibus prædijs, hortis, & locis emendis vobis legantur, dummodo præmissa non conuertantur in alios vsus, sed in illos dumtaxat pro quibus relinquuntur, aut alios etiam qui in hac concessione, vel indulgentia continentur, nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne quis à vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum seu decedentium hæredibus, de præmissis, aut de his quæ vobis in vltimis voluntatibus absolutè leguntur, vel aliàs pro vestris necessitatibus conferuntur, aliquid exigere, vel extorquere præsumat, districtius inhibemus. Ad hæc liceat fratribus vestri Ordinis, cum de prioribus locis suis ad alia loca se transferunt, tam ædificia, seu omnem ædificiorum materiam, locorum quæ dimittunt, (dedicatis Ecclesijs dumtaxat exceptis) quam libros, calices, & paramenta, secum ad alia loca transferre, ac ædificia ipsa cum solo, & alijs ad eadem loca pertinentibus, præter Ecclesias vendere, ipsorumq; precium in aliorum locorum ad quæ dicti Fratres se transferunt, ædificationem seu aliàs in eorum vtilitatem conuertere, secundũ quod eis videbitur melius expedire. Et ne aliqui Archiepiscopi, vel Episcopi, aut alij Ecclesiarum prelati, seu quæuis alia persona Ecclesiastica, vel secularis, prædicta loca seu bona occupare, accipere vel vsurpare, aut quoquo modo sibi vendicare præsumant, absque dictæ Sedis licentia speciali, districtius inhibemus. Indulgentes vobis, vt ad præstationem procurationum legatorum prædictæ Sedis: vel Nunciorum ipsius, seu Diœcesanorum locorum, aut exactionum, vel collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quantumcunque minimè teneamini: nec ad ea soluenda per litteras dictæ Sedis, aut Legatorum, aut Nunciorum eiusdem, seu Rectorum terrarum Ecclesiæ Romanæ impetratas, seu in posterum impetrandas, cuiuscunque tenoris fuerint, in perpetuum compelli possitis, nisi dictæ Sedis litteræ impetrandæ plenam, & expressam de indulto huiusmodi, & dicto ordine fecerint mentionem. Ceterum, cum felicis recordationis Innocentius Papa IIII. prædecessor noster, olim duxerit statuendum, vt exempti quantacunque gaudeant libertate, nihilominus tamen, ratione delicti seu contractus, aut rei de qua contra

D ipsos

ipsos agitur, ritè possint coram locorum Ordinarijs conueniri, & illi quoad hoc suam in illis iurisdictionem prout ius exigit, exercere. Nos vobis vt occasione Constitutionis huiusmodi, nullum libertatibus, & immunitatibus vobis, & Ordini vestro, per priuilegia, & indulgentias ab Apostolica Sede concessis, vel in posterum concedendis preiudicium generetur, auctoritate præsentium indulgemus, decernentes vos, seu personas vestri Ordinis, in prędictis casibus, ordinarijs ipsis minimè subiacere. Decernimus ergò irritum, & inane, quicquid contra tenorem Concessionum, Constitutionum, & Inhibitionum huiusmodi per quoscunque fuerit attentatum, & Interdicti, Suspensionis, & Excommunicationis sententias, si quas contra Concessiones Constitutiones, & Inhibitiones easdem, in vos, vel vestrum aliquos, vel loca vestra, seu benefactores, vel executores, aut hęredes prędictos, in posterum promulgari contigerit penitus non tenere. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrarum Concessionum, Constitutionum, & Inhibitionum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Auinioni II. Nonas Martij. Pontificatus nostri anno Quarto. Ceterum vt earundem litterarum tenor sic insertus omnimodam rei seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, vt illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem tenor ipse omnia habeat, quæ haberent originales litteræ supradictæ, & eadem prorsus huiusmodi tenori fides adhibeatur, quandocunque, & vbicunque siue in iudicio, vel alibi fuerit exhibitus vel ostensus, & eidem stetur firmiter in omnibus quæ eisdem originalibus litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur si forent exhibitæ, vel ostensæ, nec per hoc originales litteras dicti Gregorij seu Bonifacij, aut Benedicti, ad quarum instar illæ sunt editæ, producere, seu ostendere teneamini. Verum, ne dubitationes, ac controuersiæ, quæ aliàs vos pluribus laboribus, & expensis vexauerunt, de cetero vobis fiant, ex certa scientia decernimus, vt dictum priuilegium Gregor. Papæ XI. in iudicio, & extrà, in qualibet sua dispositione inuiolabiliter obseruetur. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, illa præsertim felicis recordationis Clementis Papæ V. prædecessoris nostri, edita in Concilio Viennen. quæ incipit (Dudum) necnon priuilegijs, gratijs, & concessionibus Apostolicis, in genere, vel specie quibusuis Ecclesijs, personis, siue locis, sub quauis forma, vel expressione verborum, etiam si de his habenda esset in præsentibus mentio specialis, seu per quæ præsentibus non expressa, aut totaliter de verbo ad uerbum non inserta, earum in toto seu in aliqua parte sui, effectus posset aliqualiter impediri, & alijs contrarijs quibuscunque. Nos autem ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his, aut eorum aliquo à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Declarantes, clausulam illam, videlicet, (salua tamen iustitia Ecclesiarum illarum à quibus mortuorum corpora assumuntur) in omnibus alijs debere intelligi, prætetquam in his de quibus in ipso priuilegio specialiter cauetur, quòd canonica portio minimè exigatur. Nulli ergò, &c. Datum Romæ apud Sanctos Apostolos, XII. kal. Iulij, & Pontificatus nostri anno X. Ceterum, vt quarumlibet litterarum earundem tenor sic insertus omnimodam rei seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica prædicta decernimus, vt illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem tenor ipse per omnia habeat, quæ haberent singulæ originales litteræ supradictæ, & eadem prorsus huiusmodi tenori fides adhibeatur, quandocumque vel vbicunque, siue in iudicio, vel alibi, vbi fuerit exhibitus, vel ostensus, ac eidem stetur firmiter in omnibus, quæ singulis eisdem originalibus litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur si forent exhibitæ, vel ostensæ, nec per hoc originales litteræ Gregorij, seu Bonifacij, & Benedicti, vel Martini huiusmodi, præfati Magister, Priores, & Fratres producere, seu ostendere teneantur

Volentes,

Volentes etiam auctoritate Apostolica, & scientia supradictis ac hatū fetie decetnentes, quod priuilegium Gregorij Papæ XI. huiusmodi in iudicio & extrà, in qualibet sui dispositione inuiolabiliter obseruetur. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, illa præsertim piæ memoriæ Clementis Papæ V. etiam prædecessoris nostri in Concilio Viennen. edita, quæ incipit. Dudum: necnon priuilegijs, gratijs, & Concessionibus Apostolis in genere, vel in specie quibusuis personis, Ecclesijs, seu locis, sub quauis forma, aut verborum expressione concessis, etiam præsentibus, si de illis præsentibus habenda foret mentio specialis: seu per quæ non expressa, aut totaliter de verbo ad verbum non inserta, earum in toto seu in aliqua parte, sui effectus posset aliqualiter impediri, & alijs contrarijs quibuscunque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his, vel eorum aliquo à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo, &c. Datum Florentiæ, anno incarnationis Domini 1443. Idibus Aprilis, Pont. nostri anno decimo. Nos igitur qui dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum, & personarum eius statum prosperum, & tranquillum: propter vberes fructus quos Ordo ipse multa præfulgens gloria meritorum, & gratia sanctitatis in agro militantis Ecclesiæ in propagationem fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, ac producit, & in futurum producturum fore, spe firma tenemus, palmites suos à mari vsque ad mare, & etiam ad barbaras extendēdo nationes, intensis desideramus affectibus, Gregorij, Martini, & Eugenij, ac aliorum prædecessorum nostrorum qui Ordinem prædictum Fratrum Prædicatorum, alijs varijs priuilegijs, non immeritò decorarunt, vestigijs inhærentes, motu proprio, non ad eorum dicti Ordinis Fratrum professorum, vel alterius pro eis, nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera voluntate, & deliberatione, ac ex certa nostra scientia, prędictas Gregorij, & quascunque alias quorumcunque aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum litteras, dicto Ordini Fratrum Prædicatorum, ac illius domibus, & professoribus in genere, sub quacunque verborum forma concessas, quas ac si de verbo ad verbum vna cum prædictis litteris Eugenij prædecessoris præfati præsentibus insertæ forent, haberi volumus pro expressis, ac omnia, & singula in illis contenta auctoritate Apostolica, tenore præsentium, approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, ac pro potiori cautela omnia, & singula per Gregorium, & Martinum, & Eugenium aliosque prædecessores prędictos in eisdem litteris pro, & in fauorem dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum quomodolibet ordinata, statuta, decreta, concessa, & indulta fieri, & obseruari debere, auctoritate, motu, & scientia, prędictis, de nouo ordinamus, statuimus, atque decernimus, ac eidem ordini Prædicatorum illiusque domibus, & professoribus concedimus, & indulgemus. Et quia sicut accepimus, nosque ipsi experientia didicimus in minoribus constituti, circa litteras, & priuilegia huiusmodi nonnulla dubia postmodum sunt exorta, habita super his consideratione decenti, motu, auctoritate, & scientia prædictis, litteras eiusdem Gregorij prędecessoris in ea parte in qua concedit dicti Ordinis professoribus, vt liceat eis in locis in quibus degunt habere oratoria, & in eis cum altari portatili etiam tempore interdicti, ianuis clausis, missarum sollemnia, & alia Diuina officia celebrare, & quod eorum insistentes obsequiis, censuris generaliter promulgatis non ligentur cum contingat eos persæpè requiri, vt etiam extra oratoria super huiusmodi altari portatili celebrent Diuina officia, & ad illa, interdicti tempore, tertij ordinis S. Dominici de pœnitentia nuncupati Fratres, & Sorores, ac suos, & illorum procuratores admittant, extendentes concedimus eisdem fratribus, vt non solum in oratoriis, & locis in quibus degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti, honesto, possint super altari portatili huiusmodi Missas, & alia Diuina officia liberè, & licitè celebrare, exceptis Ecclesiis ab Ordinarii iurisdictione non exemptis, quoties illud eisdem Fratribus,

D 2 per

Digitized by Google

per Ordinarios ex causa contingeret inhiberi. Et vt liceat eis tempore interdicti, Fratres, & Sorores dicti Ordinis B. Dominici de pœnitentia nuncupati, necnon ipsorũ Fratrum Prædicatorum, ac fratrum, & Sororum dicti tertij Ordinis procuratores, & negotia gerentes vtriusque sexus, admittere ad Diuina. Præterea, quia idem Gregorius prædecessor in dictis suis litteris Magistro, Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, & eorum Vicariis, absoluendi Fratres eiusdem Ordinis, necnon Fratribus dicti Ordinis quos ipsi Magister, Priores Prouinciales, & Conuentuales habuerint pro tempore in confessores, absoluendi ipsos Magistrum Priores, Prouinciales, ac Conuentuales ab excessibus, & censuris, nisi talia forent, propter quę essent ad Sedem Apostolicam merito destinandi, ac eum eis desuper dispensandi, concedit, & propterea qui sunt destinandi persępè reuocetur in dubium: Vt absoluentium, & absoluendorum, dispensantium, & dispensatorum, pro tempore puritati conscientię cõsulamus, declaramus, hæreticos relapsos, Schismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent, dumtaxat esse ad Sedem prædictam meritò destinandos. Reliquis verò omnibus etiam Symoniæ qualitercunque irretitis, posse per illos quibus inibi conceditur, absolutionis beneficium, & dispensationis gratiam iuxta, casuum indulgentiam impartiri. Et vt dicti Ordinis professorib. omnis vagandi tollatur occasio, & ad Apostolicam Sedem recurrendi subtrahatur pro posse necessitas, Magistro, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs, defectum natalum ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem, patientibus, necnon cum his, qui ex quauis causa præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum irregulares forent, dispensandi cum dicti Ordinis Prędicatorum professoribus, post quam ipsum Ordinem professi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiusmodi non obstantibus, irregulares ipsi, ad quoscunque etiam sacros ordines promoueri, & in illis etiam altaris ministerio ministrare, & iam ipsi irregulares, quam defectum natalium patientes prædicti, ad quascunque administrationes, & officia eligi, recipi, & assumi, illaque gerere, & exercere liberè, & licitè valeant, motu, & scientia, ac auctoritate prędictis, concedimus per præsentes. Eam verò partem litterarum eiusdem Gregorij prædicti, in qua sepulturam in Ecclesijs Fratrum dicti Ordinis liberam esse voluit (salua iustitia Ecclesiarum) à quibus corpora assumuntur, declarantes, libertatem huiusmodi intelligi debere, etiam quo ad hoc vt fratres ipsi, nullius super hoc petita licentia, parrochias in quibus corpora prædicta forent, cum cruce processionaliter ingredi, & corpora ipsa leuare, ad eorum Ecclesias sepeliendi causa deferre possint, vbi hoc consuetum foret, vel presbyteri de leuatione requisiti hoc facere recusarent. Nec cogantur inuiti, etiam prætextu cuiuscunque consuetudinis, ipsi, vel defunctorum consanguinei, illa ad parochiales Ecclesias, aut alia loca deferre, & cum illis, vel sine, inibi celebrare, vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua Diuina officia, ante, vel post sepulturam eorundem. Iustitiam verò Ecclesiarum à quibus corpora ipsa assumuntur, iuxta Martini prædicti prædecessoris voluntatem saluam esse debere decernimus, in omnibus alijs casibus præter eos, in quibus eorundem Gregorij, Martini, & Eugenij prædecessorum nostrorum specialia priuilegia, Fratres ipsi ab huiusmodi solutione quartæ sunt exempti, nec in aliquo casu, de candelis, quæ ad manus Fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis verò casibus quam in præmissis in quibus quarta ipsa soluenda veniret, conuentiones (si quæ sunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Ecclesiarum Rectores initę.) laudabiles, & honestæ in pęsterum obseruentur. Et si forte per nos, vel Sedem Apostolicam, de pijs legatis, dispositis, & relictis, in genere, vel in specie, decima, seu alia portio, vel quota, alieri piæ, vel non piæ causæ, ex quauis causa hactenus concessa foret, aut in futurum concedi, & solui, aut dati, mandati

mandati contingeret. Fratres, prædictos, ac illorum domos, & eis legata, & relicta, aut, alias in eorum fauorem exposita in concessionibus, & mandatis huiusmodi decernimus, ac volumus non includi, nisi de ipsis Fratribus, ac præsenti decreto, ac voluntate nostris, non per generales clausulas quæ etiam specialem mentionem im portare uiderentur, sed vera, & specifica mentio fiat in eisdem. Indultum verò eiusdem Gregorij prędecessoris, de decimis non soluendis, ad quæcunque bona dictorum fratrũ, & quascunque decimas, etiam quas vulgò Papales appellant, & Apostolica Sedes pro Christianæ fidei defensione, aut alijs imminentibus persępè necessitatibus incidit, & quæcunque alia onera, motu, & scientia prædictis extendimus, decernentes fratres ipsos Prædicatores, et si per quoscunque exemptos etiam medicantes solui mandarentur, cum quibusuis derogatorijs, fortioribus clausulis, ad illarum solutionem non teneri, & in illorum solutione cessando, censuras & pœnas aliquas non incurrere, nisi præsentibus non per generales, & alias clausulas specialem mentionem importantes, non aliàs sit derogatum specificè, eorum de verbo ad verbum inserto tenore. Et ne prætextu Constitutionis Innoc. IIII. prædecessoris nostri, quę incipit: (Volentes) locorum Diœcesani, & alij Ordinarij, ac alij quicunque, in personas, & loca Fratrum Prædicatorum contra eiusdem Gregorij prædecessoris ordinationem, sibi quancunque iurisdictionem & superioritatem vendicare præsumant, districtus inhibemus, ne quispiam absque dictæ Sedis speciali commissione, & auctoritate, in personas, domos & loca, dicti Ordinis Prædicatorum, vtpotè prorsus exempta, aliquas Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti sententias, specialiter uel generaliter quomodolibet promulgare, aut in personas, domos, & loca huiusmodi aliquam præeminentiam, superioritatem, & iurisdictionem quomodolibet exercere præsumant, etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei de qua contra ipsos ageretur, vbicunque initur contracteus, committatur delictum, & res ipsa consistat. Decernimus quoque ex nunc, quaslibet Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti sententias, & quoscunque processus, quasuis pęnas, & sententias generales, vel speciales continentes, quos, vel quas promulgari vel haberi, & omnia quæ contra Fratres, domo & loca dicti Ordinis quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione, vtpotè notoria, non aliter allegata, nullius roboris, vel momenti esse, & pro infectis haberi debere. Præterea, quia vel parochialium Ecclesiarum Rectores pręfati, erga illos qui dicti Ordinis prędicatorum Fratribus eorum peccata confitentur, persępè in exhibitione Eucharistię, & Extremę vnctionis se reddunt difficiles, concedimus ipsis Fratribus Ordinis Prędicatorum, vt personis eis confessis, quibus Rectores pręfati sine rationabili causa denegaue[illegible] malitiose distulerint Eucharistię, & Extremę unctionis Sacramenta [illegible] super quo eorundem confessorum assertioni stari debeat, illa petentibus possint impunè exhibere. Et cum aliquando contingat Monasteria Monialium Sancti Augustini sub cura, habitu, & constitutionibus Fratrum Prędicatorum degentium, Monialibus destitui, adeo, vt de eorum reformatione spes nulla supersit, conuenientiusque sit, quod illorum sic destitutorum bona ad ipsos Fratres deueniant, quorum erant curę commissa, quam ad alios, illa quę sic destituta existunt, & destitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus in perpetuis vsibus Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, quibus ex forma regiminis ipsius Ordinis competit, applicamus, ita vt fratres ipsi possint de illis, & eorum monasteriorum structuris, & ędificijs, pro eorum voluntate disponere, prouiso, quod illorum Ecclesię, & Oratoria, ad profanos vsus non redigantur, sed in illis quandoque Diuina celebrentur officia. Insuper, cum nonnulli ad Ordinem prędictum Fratrum Prędicatorum specialem gerentes deuotionis affectum, ordinent eorum cadauera cum habitu fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, aut Sororum dicti Ordinis de pœnitentia

sepeliri, ne ex illorum corporum dilatione ad alia loca Ordini, & fratribus prædictis iniuria irrogetur, decernimus, tales apud Fratres ipsos esse sepeliendos, etiam si alibi suam elegissent sepulturam, nec posse etiam in loco per eos electo, cum habitu prædicto quomodolibet sepeliri, aut ad sepeliendum portari, absque Fratrum domus loci in quo tales decesserint expressa licentia, & assensu. Ceterum ne sine ratione parochialium Ecclesiarum, apud quas eorundem Fratrum domus constructæ fuere, aut construentur in posterum, locorum Ordinarij in eosdem Fratres aliquam superioritatem sibi vendicare tentarent, fratrum eorundem quies in aliquo perturbaretur, concedimus eisdem Fratribus, vt in sic concessis, & quas eis concedi contigerit, curatis Ecclesijs, possint per Capellanum per eos, pro eorum nutu ponendum, & amouendum, curam huiusmodi exercere. Qui quamdiu Capellanatus huiusmodi fungetur officio, ac si dicti Ordinis Prædicatorum professor existeret, dictorum Fratrum Prædicatorum libertate, & exemptione vbique fruatur. Ecclesiæ verò prædictæ, & illarum bona, illa qua domos dicti Ordinis prærogatiua lætentur. Rursus intelleximus, quod etsi bonæ memoriæ Ioannes XXII. prædecessor noster, illorum opinionem qui asserebant, quod confessi Fratribus, prædicti, vel aliorum Ordinum Mendicantium ad audiendas confessiones iuxta iuris dispositionem deputatorum pro tempore, renebantur eorum peccata Rectori eorum parrochialis Ecclesiæ iterum confiteri, reprobauerit. Et deinde prædecessor, reprobationem huiusmodi approbans, contra talia asserentes, tanquam de hæresi suspectos, per locorum Ordinarios inquiri, & procedi mandauerit, ac successiuè piæ memoriæ Nicolaus Papa V. similiter prædecessor noster, gesta in præmissis, à Ioanne, & Eugenio prædecessoribus, robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit, nihilominus, adhuc nonnulli eorum adhærentes proteruiæ, opinionem prædictam, & desuper factos damnatos, & male sonantes, ac reprobos articulos, veros esse affirmare non verentur. Vt talium præsumptuosa temeritas tanto minus inualescat, quanto plurium erit superiorum correctione damnata, concessam contra tales per eiusdem Eugenij prædecessoris litteras locorum Ordinarijs facultatem, ad Inquisitores hæreticæ prauitatis extendimus, ac volumus, quod Inquisitores ipsi quicumque fuerint, eadem qua Ordinatij contra tales auctoritate fungantur. ¶Postremo, cum Fratres Ordinis Minorum, sicut & prædicti Prædicatorum Ordinis professores, pro fidei Catholicæ dilatatione continuo indefessè laborent, fructusque afferant in Dei Ecclesia salutares, & propterea fuerint varijs per Sedem prædictam priuilegijs decorati, vt quos par labor, pariaque merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, & fauores, concedimus eisdem professoribus Ordinis Prædicatorum, vt concessis fratribus Minoribus, & eisdem Ordinis Minorum Fratribus, præmissis, & alijs concessis prædictis fratribus Prædicatoribus priuilegijs, indulgentijs, gratijs, fauoribus, indultis, tam spiritualibus quam temporalibus, à prædictis & alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, aut alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia ac si nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro expressis, & nostræ approbationis munimine solidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere) potiri, & gaudere possint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & per omnia prorsus, & sine vlla differentia, perinde, ac si quæ vni ex Ordinibus prædictis sunt concessa, vtrique simul nominatim concessa fuissent, aut concederentur in posterum. Et quæ de Magistro generali, ac Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs, necnon Monasteriorum Monialium Sancti Augustini, sub eorundem fratrum Prædicatorum cura, & secundum ipsius Ordinis fratrum Prædicatorum instituta viuentium sunt statuta, in generali, & prouincialibus ministris, ac Vicarijs dicti ordinis fratrum Minorum, nec non & Monasteriorum Sororum Sancti Damiani nuncupatarum, censeantur esse statuta.

Digitized by Google

se statuta. Districtius inhibentes eisdem locorum ordinarijs sub interdicti ingressus Ecclesiæ, & suspensionis à regimine, & administratione Ecclesiarum, & parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & alijs quibuscunque sub excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis earundem Parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda pœnis, eo ipso per eos qui contrafecerint incurrendis, ne ordines prædictos Fratrum Prædicatorum, & Minorum, ac illorum domos, & professores præter, aut contra Martini, Gregorij, & Eugenij, aut aliorum quorumcunque prædecessorum nostrorum, & præsentium nostrarum litterarum tenorem, inquietare, seu molestare, & eos, aut testamentorum vltimarumque voluntatum executores, & hæredes prædictos, seu quoscunque alios, directè, vel indirectè, ad solutionem alicuius quartæ parochialis, seu Canonicæ, vel alterius portionis, seu oneris, & faciendum celebrari aliquod officium in eorum Ecclesijs, vel alibi, dum apud ipsos fratres decedentium cadauera tumulantur, ante vel post eorum sepulturam cogere, nec confessis dictis fratribus Prædicatoribus, & Minoribus pro tempore, Eucharistiæ, seu Extremæ Vnctionis Sacramenta, sine rationabili causa denegare, vel illorum exhibitionem malitiosè differre, aut eorum parochianis, ne dictis fratribus confiteantur prohibere, vel persuadere, nec etiam ad præmissa, seu aliquod præmissorum, auxilium, consilium, vel fauorem, directè, vel indirectè quoquo modo præsumant. Et nihilominus cuilibet in dignitate Ecclesiastica constitutio, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Ecclesiæ Canonico per vniuersum orbem, qui desuper per dictorum Ordinum Priores, Guardianos, & Fratres, ac illorum, seu ad commodum eorum Romanæ Ecclesiæ Synodicos, desuper fuerint requisiti, per Apostolica scripta in solidum mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios præmissa, vbi, & quando opus fuerit, sollemniter publicantes, ac eisdem Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordinibus, ac illorum domibus, & professoribus in præmissis, efficacis defensionis præsidio assistentes faciant eos pacifica possessione, vel quasi, priuilegiorum, & concessionum huiusmodi gaudere, non per ordinarios, & Rectores prædictos, aut quoscunque alios, indebitè molestari, aut eis grauamina, iniurias atque damna inferri, seu quomodolibet irrogari, ac etiam summariè, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij sola facti veritate inspecta, contra quoscunque cuiuscunque qualitatis, vel conditionis existant, & quacunque Ecclesiastica etiam Patriarchali, Archiepiscopali, vel Episcopali, aut mundana forent dignitate, & exemptione muniti, in quibuscunque causis per eos mouendis, quacumque ratione, vel causa, quæ excogitari posset, eis ministrent iustitiæ complementum, exequendo quod per eos fuerit ordinatum, & illos quos censuras, & pœnas prædictas incurrisse constiterit, irretitos esse declarent, ac faciant, & mandent, interdictos, suspensos, & excommunicatos publicè nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, illos quoties opus fuerit iteratis vicibus aggrauare procurent, contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Non obstantibus Constitutionibus Bonifacij, quibus cauetur, ne quis extra suam ciuitatem, & Dyœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltrà vnam dietam à fine suæ Diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne iudices à Sede Apostolica deputati extra Ciuitates, & Diœceses in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alijs vices suas committere præsumant. Et de duabus dietis in Concilio generali, necnon quæ incipit. Super Cathedram Bonifacij. Et dudum. Viennen. Concilij, ac Calisti Papæ III. Etiam prædecessoris nostri litteris, alijsque Apostolicis: ac etiam in Prouincialibus, & Synodalibus Conci-

lijs editis specialibus, vel generalibus, necnon Ottonis, & Octoboni olim in Regno Angliç Apostolicç Sedis Legatorum constitutionibus, Ecclesiarum quoque, ac locorum quorumlibet statutis, & consuetudinibus, inter quoscunque dictorum Ordinum fratrum Prędicatorum, & Minorum professores, ac locorum Ordinarios, seu Rectores prędictos initis, & conclusis, ac hactenus obseruatis pactis, & conuentionibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, quę Gregorius, Martinus, & Eugenius pręfati prędecessores, in prędictis eorum litteris voluerunt non obstare contrarijs quibuscunque, quibus omnibus illa, ac si de verbo ad verbum insererentur, & derogatoriarum derogatorias clausulas in se continerent, pręsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, quo ad pręmissa, specialiter, & expressè derogamus. Aut si Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Rectoribus pręfatis, seu quibusuis alijs, communiter, vel diuisim, a Sede pręfata indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut vltrà, vel extrà certa loca, ad iudicium euocari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia, generali, vel speciali, cuiuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus earum impedriri valeat quomodolibet, vel differri, de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcumque alia quæ in futurum per nos, vel Sedem Apostolicam quomodolibet concedi, statui, decerni, vel ordinari contigerit contra Gregorij, Martini, & Eugenij aliorumque prædecessorum nostrorum prædictorum, & præsentium litterarum huiusmodi tenorem, necnon secus super his à quoquam, qua uis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita, & inania, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus. Et quia difficile foret præsentes litteras ad singulas prouincias originaliter destinare, volumus & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis earum, manu notarij publici, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, aut alicuius Archiepiscopi, vel Episcopi, seu dictorum Ordinum Magistri, & Generalis Ministri sigillo munitis, ea prorsus in iudicio, & extrà, vbicunque exhibita, vel ostensa forent, fides adhibeatur, ac si ipsæ originales litteræ forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Approbationis, Constitutionis, Ordinationis, Statuti, Decreti, Concessionis, Indulti, Declarationis, Concessionis, Inhibitionis, Ampliationis, Voluntatis, & solidationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. CCCC. LXXXIIII. Pontif. nostri, Anno quarto.

VI.

BVLLA AVREA PER QVAM PLVRA alia priuilegia conceduntur.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶Sacri Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordines, instar duorum primorum fluminum à cælestium voluptatum, & amænitatum à Paradiso egredientium sacrosanctæ vniuersalis Ecclesię terram, ne mundanarũ cupiditatum, & vitiorũ calore arescat, pclarę doctrinę, virtuosorũ operũ, ac multiplicium meritorum imbribus irrigantes, magis illã indies fructuosam efficiunt. Hi sunt duo Seraphin, qui

qui in sublime contemplationis,& Seraphici amoris alis eleuati; à terrenisq; rebus ab stracti,assiduo diuinarum laudem clamore,& immensorum beneficiorum humano generi à summo opifice Deo exhibitorum declaratione,feruentissimis prædicationibus populos instruendo,& ad cœleste iter dirigendo insistentes, multiplicata talenta eis credita, Domino Deo mundæ segetis animarum scilicet Redemptoris Nostri Iesu Christi preciosi sanguinis effusione redemtorum, copiosos in horrea Sanctæ Ecclesiæ manipulos referunt. Hi sunt duæ turbæ per quas Dominus præcipit ad pabulum sacri Euangelij vniuersum populum assiduis prædicationibus aduocari,vt in oēm terram exiret sonus eorum, & redderent sibi populum acceptabilem,& bonorum operum sectatorem. Ad prædictorum igitur Prædicatorum,& Minorum Fratrum ordines quos pro eorum amplissimis meritis, & vberrimis fructibus quos in Dei Ecclesia continuè afferunt præ ceteris,paterna charitate diligimus, nostræ considerationis intuitum dirigentes; illa eis libenter concedimus,quæ in eis optatæ quietis fructum inducant,& statum eorum faciant pacificum & tranquillum. Dudum siquidē,vt ordinum eorundem professorum statur,& quieti consuleremus Motu proprio nonnullas litteras diuersorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum dictis Ordinibus concessas,& in illis contenta approbauimus,& quo ad aliqua declarauimus,ampliauimus,& extendimus, ac nonnulla de nouo eis concessimus,prout in diuersis nostris litteris desuper confectis plenius continetur.Cum autem sicut postmodum accepimus, per huiusmodi ampliationes,declarationes,extensiones,& concessiones,adhuc totali eorundem ordinum, & illorum professorum quieti,plenè,vt expedit non consulatur,asseraturq; à nonnullis per easdem litteras,omnes gratias spirituales,& temporales dictis ordinibus, & eorum domibus,& fratribus à prędecessoribus nostris concessas, approbatas non fore. Nos attenta meditatione pensantes,quantum vtilitatis ad exaltationem Christianæ fidei,& Euangelicæ veritatis ordinum prædictorum professores hactenus attulerunt,& afferre valeant,addiuuante domino in futurum ac propterea volentes (vt tenetur) eorum tranquillitati vberius prouidere. Motu simili, non ad ipsorum Fratrum,& Sororum, aut alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam sed de,nostra mera liberalitate,& ex certa nostra scientia,quascunque litteras, & gratias spirituales, & temporales, concessiones, & Indulgentias, ac peccatorum remissiones,in genere,vel in specie Fratribus, & Sororibus Prædicatorum, & Minorum ordinum, ac domorum eorundem, necnon visitantibus illorum Ecclesias,capellas, & oratoria concessas, quarum tenorem, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur haberi volumus pro expresso, præsentium tenore approbamus, & robur firmitatis perpetuæ obtinere decreuimus, proq; potiori cautela, Apostolica auctoritate de nouo iuxta litterarum desuper concessarum continentiam, & tenorē concedimus,& largimur. Et vt Ecclesiæ domus, & Oratoria Prædictorum, Minorum Ordinum prædictorum per vniuersum Orbem constructæ ædificatę, & quæ construi, & ædificari contigerit in futurum, congrua deuotione,& veneratione à Christi fidelibus visitentur, ac quę imperfectæ sunt perficiantur, & ad complementum deducantur, & completæ conseruentur, & manuteneantur, necnon paramentis, & alijs ad Diuinum cultum inibi necessarijs debitè ornentur, ipsiq; Christi fideles ad dictas Ecclesias eo libentius confluant, & ad præmissa manus promptius porrigant adiutrices,quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratiæ conspexerint se refectos. De omnipotentis Dei misericordia ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, Vniuersis, & singulis Christi fidelibus,vtriusque sexus,verè pœnitentibus,& confessis,qui Ecclesias,& Oratoria domorum Fratrum prædictorum in singulis Sancti Dominici,& Sancti Francisci,centum annos,& totidem quadragenas, & in Sanctorum Petri Martyris, Thomę de Aquino,

Vincen-

Vincentij, & Sanctæ Catherinæ de Senis, ac Sanctorum Antonij de Padua, & Ludouici Episcopi, Bernardini, & Sanctæ Claræ, & Beatæ Elisabeth, festiuitatum diebus, à primis vesperis, & per totam diem ipsarum festiuitatum quinquaginta annos, & totidem quadragenas deuotè visitauerint annuatim, & manus ad præmissa, aut eorum aliqua porrexerint adiutrices, de iniunctis eis pœnitentijs, misericorditer in domino relaxamus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Et vt prædictorum Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres tanto feruentius Diuinis beneplacitis insistant, quanto maioribus se viderint spiritualib. gratijs fore munitos, omnib. & singulis Prædicatorum, & Minorum Ordinum professorib. qui nunc sunt, & pro tempore perpetuo erunt, vt confessor idoneus eorundem Ordinũ quem quilibet pro se, de sui superioris licentia duxerit eligendum, eorundem confessione diligenter audita, pro commissis per eos excessibus, & peccatis, semel in vita, in forma confessionalis per nos edita, in mortis verò articulo plenariam absolutionem, peccatorum huiusmodi remissionem impendere valeant, etiam si ante factam eorundem Ordinum professionem eos decedere contingeret similibus motu scientia, & auctoritate indulgemus. Facultatem verò à prędecessoribus nostris concessam Magistro Generali, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs Prędicatorum, ac Generali, & prouincialibus ministris, & eorum Vicarijs, necnon custodib. Minorum Ordinum prædictorum, super absolutione, Fratrum eorundem Ordinum suorum, & dispensatione cum eisdem, in quibuscunq; casib. (pręterquam illis pro quibus essent ad Sedem Apostolicam mittendi) & per nos approbatam, cum declaratione casuum pro quibus mittendi sunt perstringentes, volumus quod Magister, & Minister generales præfati, & eorum vicarij & illi, quib. ipsi Magister, & Minister generales pro tempore id duxerint committendum dũtaxat, & nõ alij facultate prædicta de cetero vti possint, illam omnibus alijs penitus adimẽtes. Et ne propter Monasteria Monialium, seu Sororum sub cura, & institutis Ordinis prędicti fratrum Prædicatorum, & Sãctæ Claræ, seu Sancti Damiani, Ordinum sub eiusdem Fratrum Minorum Ordinis cura degentia, Sancti Dominici Francisci de pœnitentia nuncupatorum Ordinum vtriusque sexus personas, contingat eorundũ Fratrum quietem turbari, motu, scientia, & auctoritate prædictis, statuimus, quod huiusmodi Monasteria, & loca, eorumq; Abbatissæ, & Priorissæ, Procuratores, Syndici, oblati, & vtriusque tertij Ordinis prędicti de pœnitentia nuncupatæ personę prædictæ, eisdem Priuilegijs, Immunitatibus, Gratijs, fauoribus, concessionibus, facultatibus, & indultis spiritualib. & temporalibus, prædictis, Fratrum Prædicatorum, & Minorum Ordinib. ac illorum professoribus, domib. & locis, ac Procuratoribus, Syndicis, Oblatis, & Commissis, seu alias quomodolibet per prædecessores nostros, aut nos hactenus concessis, & in posterum concedendis, quauis auctoritate, quatenus earum sexui, & statui non contradicant, liberè, & licite vti possint, & debeant, in omnibus, & per omnia, prorsus, & sine vlla differentia, ac si eisdem Monasterijs, locis, & personis, Abbatissis, Syndicis, Procuratorib. Oblatis & Commissis, sororum, & Monialium earumdem, ac personis vtriusque sexus de pœnitentia huiusmodi, nominatim concesse forent, & concederent expresse. Preterea, quia vt intelleximus, exortis nonnunquam Controuersijs inter locorum Ordinarios, eorumque Vicarios, seu Officiales, Curatos, & Fratres prædictorum Ordinum, varijs occasionibus, locorum Ordinarij eorumq; Vicarij, seu Officiales, & curati, prædicti, ne Christi fideles fratribus ipsis pias elemosinas erogare præsumant, & etiam sub censuris inhibere, ac erogantes excommunicatos fore, prædicare, seu prædicari facere, seu pronunciare præsumunt. Locorum Ordinarijs, eorumque Vicarijs, seu Officialibus, & curatis, prædictis; ac etiam alijs quibuscunque dicta auctoritate mandamus, vt ab huiusmodi persuasionibus, inhibitionibus, & mandatis de cetero prorsus omninò abstineant, decernentes inhibitiones ipsas, & mandata, nullius existe

re fir-

re firmitatis,& illis contrauenientes,censuris huiusmodi minimè ligari, ac eosdem persuadentes,& inhibentes,mandatoq; nostro huiusmodi obtemperare non curantes(nisi pœnituerint,& persuasiones,ac inhibitiones,& prædicta reuocauerint infra triduum,postquam desuper requisiti fuerint) eo ipso ordinarios interdicti ingressus Ecclesiæ,& suspensionis à regimine,& administratione suarum Ecclesiarum. Alios verò inferiores ab eis excommunicationis sententiam incurrere. Cum autem nonnulli ad Ordines prædictos Prædicatorum, & Minorum specialiter gerentes deuotionis affectum,eorum cadauera cum habitu Fratrum Prædicatorum, vel Min. seu Fratrum,vel Sororum de pœnitentia vtriusque Ord.prædictorum,sepeliri mandēt, & persæpè antequam moriantur & habitum huiusmodi eis postulant exhiberi, decernimus habitum huiusmodi per priorem Domus Ord. Prædicatorum, aut Guardianum Domus Ord. Min. loci in quo tales decedere continget,vel per superiorem Prælatum ipsorum Ordinum Domorum,seu Prioratus, & Guardianæ, vel cui illi duxerint committendum duntaxat,& non per alium quauis auctoritate, vel prælatione fungentem exhiberi debere, qui prædictum habitum recipientibus declarare teneantur,apud eorum ordinum Ecclesias debere sepeliri in eorum habitu,quorum habitum suscipiant,& illorum sic indutorum cadauera discooperta,nullo pallio,vel tegumento superimposito,cum habitu huiusmodi ad sepulturam deferri,posse,Ordinariorum etiam sub censuris prohibitione locorum qualibet in contrarium edita non obstante, quas quo ad hoc modificamus. Et ne ex habilitatibus ad vnum, vel plura beneficia Ecclesiastica in titulum,vel commendam obtinenda, cum facultate interim donec illa assequantur pro capellanis aliorum in beneficijs Ecclesiasticis deseruire,& quod etiam postquā beneficia huiusmodi assecuti fuerint, in domibus dicti Ordinis residere,cameras habere, in illas,ac in generalibus atq; prouincialibus Capitulis Fratrum eorundem Prędicatorum,& Minorum Ordinum,vocem actiuā, & passiuam habere,ac priuilegijs,fauoribus & gratijs,& indultis concessis ipsorum ordinum professoribus gaudere possint,pręfatis Ordinibus,& illorum professoribus grauamen inferatur,eisdem motu,& auctoritate decernimus,huiusmodi concessas, & quas concedi contigerit habilitationis litteras,intelligi,& interpretari debere, vt fratres ipsi quibus litteræ huiusmodi concessæ sunt,& concedentur in posterum,quādocunq; per Sedem prædictam postquam aliquod beneficium adepti fuerint pacificè,aut pro capellanis in aliquib. Ecclesijs cœperint deseruire,concessionibus prædictis(prout vocem actiuam,& passiuam,residentiam in domibus dictorum ordinū, ac retentionem dictarum domorum,camerarum,& alia quæ ordinum, ac retentionem dictarum domorum,camerarum,& alia quæ ordinum præfatorum sunt, concernunt)de dictorum Prælatorum consensu duntaxat gaudere possint,& non aliàs, nec alio modo. Idem statuentes de promotis ad Cathedrales etiam titulares appellatas Ecclesias,& alias Ecclesiasticas dignitates.Ceterum,vt dictorum Ordinum professores,qui Inquisitores hæreticæ prauitatis pro tempore in diuersis mundi partibus deputantur,tanto diligentius eorū officia studeant exercere,ac ab illicitis, & eis prohibitis abstinere,quanto cognouerint posse,eorum errores facilius corrigi,& puniri, quod Magister Prædicatorum,& Minister Minorum Ordinum prædictorum Generales(præfati,nunc & pro tempore existentes,gesta pro tempore per ipsos Inquisitores suorum Ordinum respectiue examinare, & querelas contra illos propositas audire,ac super illis quantum eis iustum,& æquum videbitur)statuere,& ordinare. Et si in aliquo eos deliquisse inuenerint,illos iuxta excessus exigentiam, etiam per eorum ab officio amotionem,ac aliàs corrigere,& punire,dictosque Inquisitores secundum quod æquum,& iustum,aut necessarium videbitur(non tamen in vna eademq; diœcesi multiplicate)liberè & licitè valeant Et prædicatorum in Minorum, & e contra Minorum Ordinum prædictorum Inquisitores in Prædicatorum Ordinum huiusmodi professores quoscunq;, officio inquisitionis huiusmodi fungi,illud-

que

que exercere nullatenus possint absque Sedis Apostolicæ licentia speciali, de præsentibus litteris specificam, & expressam faciente mentionem. Postremò, quia prædicatorum, & Minorum Fratrum prædictorum Ordinum professores pro fidei Catholicæ dilatatione, incremento, & defensione, continuè indefessè laborant, & eorum exemplari vita, prædicationibus verbi Dei, audiẽtia Confessionum, sana doctrina, assidua Sacrarum literarum instructione, & deuota Diuinorum officiorum celebratione, hæreticorum extirpatione, alijsq; in numeris pijs operationib. præ ceteris ordinum mendicantium professoribus fructus in Ecclesia Dei salutares copiosius attulerunt hactenus, & continuè afferre nõ cessat, atque allaturos in futurum Deo propitio spe firma tenemus, & propterea conuenit, vt ipsi præ ceteris ampliores fauores, & gratiarum prærogatiuas à præfata Sede recipiant, & reportent, aliorumque ordinum mendicantium in indultis & priuilegijs apud Sedem præfatam gaudeant, ne illis inferiores esse videantur. Omnes, & singulas gratias, concessiones, indulgẽtias, & peccatorum remissiones, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta spiritualia, & temporalia, qualiacunque sint Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum, ac Seruorum Beatæ Mariæ Fratrum Ordinibus, & illorum Ecclesiis, Oratorijs, & domibus, prioribus, Fratribus, & Sororibus, Cõuersis, & Oblatis, ac vtriusque sexus personis de pœnitentia nuncupatis, à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus prædictis, & à nobis, aut alijs auctoritatem habentibus, quæ omnia, ac si nominatim exprimerentur haberi hic volumus pro sufficienter expressis, coniunctim, vel diuisim, In genere vel in communi concessa, eisdem, & eorum cuilibet, Prędicatorum, & Minorum Fratrum Ordinib. Domibus, Ecclesijs, Oratorijs, Generali Magistro, Ministro, Priorib. & Ministris Prouincialib. Conuentualib. Priorib. Guardianis, Sororibus, Oblatis Conuersis, & vtriusque sexus tertij Ordinis, seu de Pœnitentia nuncupatis, & alijs eorundem Ordinum personis, de nouo concedimus & in eis locum habere volumus, ac si eisdem nominatim directè, & expressè concessa fuissent. Mandantes etiam motu, & scientia, & auctoritate prædictis, vt dum Priuilegiorum, Indulgentiarum, Prærogatiuarum Concessionum, exemptionum, Immunitatum, Facultatum, & Indultorum, dictorum Fratrum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ originales litteræ seu transumpta authẽtica, ex illis, pro, & in fauorem Ecclesiarum, domorum, & fratrum prædictorum Prædicatorum, & Minorum Ordinum, adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur, tam in iudicio, quam extra iudicium, & alijs locis, quib. opus fuerit, ac si pro, & in fauorem dictorũ Ordinũ Ecclesiarum, Domorum, & Fratrum Prædicatorum, & Minorum à Sede Apostolica emanassent, ac eis, & cuilibet ipsorum fuissent immediate concessæ. Inhibentes districtius ipsis locorum Ordinarijs sub interdicti ingressus Ecclesiæ, & suspensionis à regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, ac parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & alijs quibuscunque, sub excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis earundem Ecclesiarum Parochialium, & omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pęnis, eo ipso qui contrafecerint incurrẽdis, ne personis quibuslibet Ecclesiasticis, vel secularibus in genere, vel in specie, directè, vel indirectè aliquid inhibeant, præcipiant, ordinent, vel statuant quo minus ordines prædicti, illorum domus, & professores, prædictis gratijs eis concessis liberè vti possint. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis suspensionibus, reuocationibus, & restrictionibus, ac prouincialibus, & Synodalibus Concilij editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, necnon Parisiensis, & aliorum locorum generalium studiorum Vniuersitatibus & Curiæ vicegerẽtiæ Auinionensis, & quibusuis ordinarijs Prælatis, ac personis concessis, & concedendis litteris priuilegijs, ac per illos deputatis in eis conseruatoribus Priuilegiorum huiusmodi facultatibus, & iurisdictione, cum quibusuis Clausulis etiam derogatoriarum

derogatoriis,

Digitized by Google

derogatorijs,ac fortioribus,& insolitis,quibus,omnibus illa etiam si de eis eorumque totis tenoribus,& datis,non per huiusmodi generales clausulas etiam specialem mentionem importantes,sed specifica,& indiuidua,ac de verbo ad verbum,seu quæuis alia mentio habenda esset,præsentibus pro expressis habentes,illis aliàs in suo robore permansuris:quo ad præmissa specificè,& nominatim derogamus,& ea nemini in præiudicium p̄ emissorum suffragari posse,aut debere,ac irritum,& inane quicquid secus contigerit attentari decernimus;necnon omnibus illis quę in dictis litteris nostris præfatis ordinibus concessis volumus non obstare , ceterisque contrarijs quibuscunque. Verum quia difficile foret pręsentes litteras ad singulas prouincias originaliter destinare,volumus,& dicta auctoritate decernimus , quod transumptis earum,manu notarij publici , & Curiæ causarum Cameræ Apostolicę Auditoris, vel protectoris qui est,& qui pro tempore erit,aut alicuius Archiepiscopalis,vel Episcopalis seu cuiuscunque in dignitate constituti sigillo munitis,ea prorsus in iudicio, & extra,vbicunque exhibita, vel ostensa fuerint,fides adhibeatur indubia , ac si ipsę originales litterę forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostrę Approbationis,Constitutionis,Concessionis,Largitionis, Indulti,perstrictionis,voluntatis,ademptionis,statuti,mandati,decreti,inhibitionis,& derogationis infringere,&c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę 1479. 7.kal. Augusti,Pont.nostri Anno Octauo.

III.

REVOCATIO RESTRICTIONIS POTESTATIS *absoluendi Fratres vt in dicta Bulla Aurea continetur.*

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs Vicarijs Fratrum Obseruantię Hispanię, & Lombardiæ Ordinis Prędicatorum, ac omnibus Prioribus,& vices gerentibus eorundem Fratrum ipsis Vicarijs subiectis, Salutem , & Apostolicam benedictionem. ¶ Quoniam omnes Ordinis vestri de Obseruantia Fratres pro eorum absolutionibus,& dispensationibus obtinendis, ad Magistrum generalem præfati vestri Ordinis ire tenentur, & obligantur , iuxta tenorem Bullę Aureę nuncupatę in qua talis restrictio apponitur,idque Fratribus ipsis magno sit incommodo;propter varios discursus pro quaque re faciendos. Volentes eorum commoditati,& quieti in hoc consulere, supplicationibusque in hac parte nobis porrectis inclinati, vobis,& cuilibet vestrum facultatem & potestatem concedimus,absoluendi,& dispensandi cum Fratribus ipsis,sicuti aliàs ex priuilegio qđ dicitur Mare Magnū facere poteratis,antequā talis Bulla Aurea nūcupata, emanasset. Illa cæterisq; contrarijs nō obstantibus quibuscunq; Datum Romæ apud Sanctum Petrū sub annullo Piscatoris, Die 28. Maij 1481. Pontificatus nostri anno decimo.

IIII.

MVLTA PRIVILEGIA PATRIBVS AD *Prædicandum Iesu Christi Euangelium in terras infidelium euntibus concedit.*

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Apostolicæ seruitutis officium cui dante domino præsidemus, nos admonet, vt sicut bonus pastor ad oues Christicolas pascendas aures nostræ contemplationis extendimus,& earū necnon partium,& regionum,ac temporū qualitatibus pensatis,ad earundē Christicolarum salutē vigilemus,& ijs q̄ à nostris præde-

prędecessoribus circa ea circunspectè emanasse comperimus, illorum vestigia imitantes, consimilibus facultatibus, & gratijs (dum a nobis petitur) robur Apostolici muniminis adijciamus. Dudum siquidem felicis recordationis Pij Papæ II. prædecessoris nostri litteræ emanarunt, quas præsentibus annotari fecimus, & quarum tenor sequitur, qui talis est. Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Deum leuamus in circuitu oculos nostros, & gregem dominicum sollicitudini nostræ (disponente Domino) commissum vndique mentis acie contemplamur ex debito Pastoralis officij vigilem curam impendimus, vt cultores vineę Sabaoth sic cultui satis intendant, vt eius virtuosi palmites extirpatis spinis & tribulis, latius extendantur, sic ille cęlestis agricola, & pius paterfamilias ad excolendam Vineam suam diuersis horis, & tempore seruos misit, ne fructus propter cultorum inopiam deperiret, sed potius virtutum, & bonorum operum germinaret. Cum verò in terris infidelium messis quidem sit multa, operarij verò pauci, ne ager Dominicus spinis, & vepribus repleretur, nõnulli prædecessores nostri de florido Prædicatorum Ordine ad irrigandum imbre sanctæ prædicationis corda Aquilonarium, & Orientalium Nationum, aliquos direxerunt filios, & alumnos, qui flante spiritu, plenos manipulos in horrea sanctę matris Ecclesiæ portauerũt. Sed prohdolor temporibus nostris venit inimicus homo, & superseminauit zizania in medio tritici, cũ per Turcarum potentiam Christianorum aliquas Nationes suo impiissimo dominatui subiecerit. Inde fit, vt nos eo efficacius operam impendamus, quo magis gregem Dominicum à diro Serpente conspicimus crudelius laniati. Vtque opportunis remedijs commodius prouideatur, Nos dilecto filio Christophoro de Viterbio Ordinis Prædicatorum Sacræ Theologię professori, totius Societatis peregrinantium propter Christum inter gentes, Vicario Generali, & hæreticæ prauitatis Inquisitori per nos deputato, & constituto, & alijs suis successoribus pro tempore deputandis in partibus Orientalibus, tam fidelium, quam in fidelium constitutis, & quam maximè in Ciuitatibus Caffæ, & Peræ, Chij, & in terris Saracenorum Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum. & Ethyopum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zirorum, Ruthenorum. Syrorum, Iacobitarum, Nubianorum, Nestorianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Agolesticorum, Tartarorum, Catelorum, Hungarorum maioris Vngariæ, & aliorum qui nondum Sacramenta fidei perceperunt, vt ipse Vicarius, & eius successores, & deputandi ab ipsis pro tempore dicti Ordinis Fratres possint singulorum Christi fideliũ quorumcunque Dięcesis, & locorum ad ipsos pro tempore confluentium, confessionem audire, & pro cõmissis (etiam, si talia fuerint propter quæ Sedes Apostolica foret merito consulenda) pœnitentiam salutaré iniungere, necnon a quibusuis sententijs excõmunicationis, tam ab homine, quam à iure latis, ac aliis censuris, & pęnis quomodocunque, vel qualitercunque illas incurrerint, seu ligati, absoluere, necnon (dummodò tales bigamiæ labe respersi non sint) super irregularitate, si quam quouis modo, & causa incurrerint, dispensare, ac huiusmodi confessione audita, Eucharistię, & Extremæ vnctionis, aliaque Ecclesiæ Sacramenta ministrare. Insuper, vt singuli Confessores Idonei, quos Vicarius, & Fratres partium prædictarum dicti Ordinis duxerint eligendos, omnium peccatorum suorum de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, plenariam remissionem in mortis articulo impendere, vel si aliàs copiã confessorum habere nõ voluerint, dummodò contriti; existant, eandem Indulgẽtiã cõsequantur. Quodque Confessores ipsi singulorum confessiones audite, & pro commissis quoties ipsi videbitur, etiam si talia sint propter quę Sedes Apostolica meritò sit consulenda, debitam absolutionem impendere, ac pęnitentiã salutaré iniungere necnõ ipsorum fratrũ singulos, à quibuscunque sententijs, cẽsuris, & pœnis in ipsos quauis auctoritate ꝓmulgatis absoluere, & sup irregularitate p ipsos quoquo modo contractis dispensare, omnemque inhabilitatis, & infamiæ maculam (dummodò à

bi-

bigamia non processerint)abolere liberè,& licitè valeant. Insuper, vt ipsorum Fratrũ bonorum operum fructus amplius valeant propagari, vt Vicarius,& Fratres pro tẽpore existentes, præfata singula loca aliàs pro habitatione,& vsu Fratrum dicti Ordinis idonea,& in illis domos, monasteria, cũ Ecclesijs, Campanilibus, Campanis, Dormitorij, Hortalitijs,& alijs necessarijs officinis erigere: Quæ quidem loca, domus,& Monasteria recepta,& erecta,& eorum personæ,& omnibus,& singulis priuilegijs, indulgẽtijs, immunitatibus,& indultis, alijs locis, domibus, monasterijs,& personis Ordinum Prædicatorum à Sede Apostolica quoquomodo concessis vtuntur,& gaudent, vti pariter debeant,& gaudere. Insuper, vt Vicarius,& Fratres prædicti omnibus,& singulis gratijs, libertatibus, exemptionibus, priuilegijs, indulgentijs & indultis, quibus Prouincialis,& Fratres prouinciç Terræ sanctæ vtuntur,& gaudent,& quæ Romani Pontifices Fratrib. Prædicatoribus dictæ Societatis hactenus concesserunt, etiam vti,& gaudere valeant. Quodque Fratres ipsi schismaticos,& excommunicatos, seu interdictos quoscunque, etiam quantumcumque notorios, nisi quos Vicarius, seu deputati per eum euitare mandauerint, euitare minimè, teneantur. In super, omnibus & singulis Christi fidelibus, qui de bonis sibi à Deo collatis pro centenario videlicet vnũ, pro liberatione fidelium captiuorũ de manibus infidelũ, seu pro erectione,& fundatione, seu manutentione domorũ & Monasteriorũ, pro vsu,& habitatione dictorũ Fratrũ erogauerint, liceat eligere Cõfessores idoneos, qui cõfessione eorũ diligẽter audita ab omnib. peccatis, criminibus,& excessibus, etiã in casib. Sedi Apostolicæ specialiter vel generaliter reseruatis, semel dũtaxat, deinde quoties fuerit opportunũ (dũmodò talia sint, propter q̃ Sedes Apostolica specialiter cõsulenda non fuerit) absoluere,& pœnitentiam salutarem iñgere, necnon omniũ peccatorum in mortis articulo, remissionem impendere licitè valeant auctoritate Apostolica singulis prædictis prout eos contingit tenore præsentium indulgemus. Insuper, prædicto,& alijs qui pro tempore fuerint dictarum partium Vicarijs, supernaraliũ,& ætatis infra vigesimum tertium annum defectibus, cũ personis,& Fratribus Ordinem prædictum profiteri volentibus,& professis, vt ad omnes Sacros Ordines vsque ad presbyteratus Ordinem inclusiuè,& singulas Ordinis Prælaturas,& officia in dictis partibus promoueri,& in illis ministrare valeant dispensandi Necnon Notarius ad actus publicos in fauorem Fidei Christianæ conscribendos, creandi,& instituendi, dicta auctoritate, tenore præsentium, concedimus facultatem. Insuper, vt fidelium feruentius deuotio in fide crescat, vt omnes,& singulæ vtriusque sexus personæ, quæ prædicationibus dictorum Fratrum interfuerint,& illas cum proposito se emendandi audierint, singulã singulis vitibus vnius anni,& quadraginta dierum indulgentiam consequantur. Quodque Fratres,& Sorores de pœnitentia S. Dominici, quos Vicarius, seu ab eo deputati Fratres pro tempore recipient,& aliç vtriusque sexus personæ, quæ in societate B. Virginis sub Capitulis,& ceremonijs per ipsos Vicarium, seu Fratres ordinandis, altissimo deuotè famulabuntur, Confessores eligere, qui confessionibus eorum diligenter auditis, ipsis confessis,& contritis, plenariã in mortis articulo omniũ suorũ peccaminũ remissionem impendere valeant.

Postremò, vt idem Vicarius,& Inquisitor alios Inquisitores hæreticæ prauitatis in prouincijs de quibus sibi videbitur supradictis substituere,& ordinare valeat. Et vt liberius ijdem Vicarius,& Fratres viuere valeant,& Deo confidentius deseruire, in omnes,& singulos cuiuscunque status, gradus,& conditionis existat, qui bona mobilia, siue immobilia videlicet possessiones, domos, apothecas, libros, calices, paramẽta, instrumenta,& omnia alia ad diuinum cultum pertinentia, ad vsum,& commodum Fratrum necessaria contra ipsorum Vicarij,& Fratrum voluntatem occupantes,& detinentes, excommunicationis sententiam promulgamus, à qua nolumus à quoquam absolui posse, nisi prius restitutione, vel cum eodem Vicario, siue Fratribus conuentione facta de ipsius, siue de ipsorum beneplacito,& libera voluntate. Et vt

ipse

ipse Vicarius talentum sibi creditum sine impedimento, & obstaculo valeat exercere, ex certa nostra scientia, ipsam Societatem, quæ per nonnulla Capitula generalia dicitur esse diuisa, reintegramus, & reponimus, ac in idem Corpus, vt prius erat reponi volumus, & mandamus, præsertim omnes conuentus Lithuaniæ, Russiæ, Podoliæ, Valachiæ maioris, & minoris, non obstantibus quibuscunque litteris, & ordinationibus capitulorum generalium in oppositum concessis, & concedendis, declarantes, & mandantes, tales conuentus, & nationes amodo esse sub Vicario dictę societatis peregrinantium. Quia verò conditio temporis hoc requirit, volumus, & mandamus, vt Fratres qui dicuntur Vniti, vel Armeni, quod non obstantibus priuilegijs aliquorum Summorum Pontificum, etiam si de ipsis priuilegijs de verbo, ad verbum deberet fieri mentio specialis, (ut secundum quod prius fuerant) ipsi Vicario in omnibus, & per omnia subdantur, & de eis disponere possit sicut de ceteris sui Ordinis Fratribus, nō obstantibus Apostolicis, ac in generalibus, vel specialibus Concilijs editis, constitutionibus, & ordinationibus, quibus quantum præsentibus aduersantur, derogari volumus, etiam si talia sint, de quibus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio præsentibus esset habenda, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, excommunicationis, voluntatis, mandati, & declarationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sāctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1464. pridie Idus Iunij, Pontificatus nostri anno Sexto. ¶ Quare, pro parte dilecti filij Baptistæ Fatinanti de Ianua, dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum professoris Vicarij Generalis, in terris peregrinantium supradictarum, per dilectum filium Martialem Auribelli, Sacræ Theologię professorem, & Priorem Generalem dicti Ordinis deputati, & instituti, nobis fuit humiliter supplicatū, vt præmissis, & in dictis litteris contentis, Apostolici muniminis robur adijcere, ac omnes & singulas facultates dicto Christophoro in præmissis litteris concessas eidem Baptistę pari modo concedere, & aliàs in præmissis oppotunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes fidem Catholicam vigere, augmentari, & etiam manuteneri, præfati Baptistę in hac parte supplicationibus inclinati, litteras Apostolicas prædictas cum omnibus, & singulis indulgentijs, concessionib. indultis, & clausulis in eis contentis, necnon Societatem prædictam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium ratificamus, approbamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, illasque perpetuò viribus subsistere decernimus, easque ad conuentum Ciuitatis Chij harum serie extendimus, necnon vniuersos, & singulos eiusdem Ordinis Fratres qui dicuntur Vniti, vel Armeni, aut aliàs, vt præfertur, dicta auctoritate eidem Societati subijcimus, ipsamq; Societatem præfata auctoritate approbantes, & confirmantes, omnibus, & singulis cuiuscunque dignitatis, gradus, conditionis, vel ordinis existant, sub excommunicationis pœna quam eo ipso incurrāt, ne Societatem prædictam in præmissis, seu aliàs quomodolibet impedire, seu inquietare, vel molestare, seu ipsam diuidere, extinguere, & separare, aut aliàs de illa se intromittere quoquo modo pręsumant, districtius inhibemus. Præterea, vt dictus Baptista in præmissis vtilius, & diligentius se gerere possit, & habere, sibi omnes, & singulas facultates, & auctoritatem per præfatum Pium prędecessorem dicto Christophoro olim concessas, pari modo, & absque vlla differentia perinde in omnibus, & per omnia, ac si dictæ insertę litterę ad instantiam ipsius Baptistę emanassent, concedimus per pręsentes, decernentes ex nunc, irritum, & inane, si secus super ijs a quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus, & singulis, que idem prędecessor in dictis suis litteris voluit non obstare, cęterisque contrarijs qui-

Digitized by Google

ctijs quibuscunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ ratificationis, approbationis communitionis, extensionis, confirmationis, inhibitionis, concessionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hac attentare præsumpserit, indignationem Omnipotẽtis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1473. kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno secundo.

V.

CONCEDITVR FRATRIBVS ITINERANTIBVS & eorum Prælatis, quandocumque Sacerdotibus extra Ordinem confiteri posse.

DILECTI Filij Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Supplicari nobis humiliter fecistis, vt cum in Constitutionibus, & Priuilegijs vestri Ordinis expresse caueatur, ne Fratres Ordinis eiusdem, præterquam suis Prælatis, & de eorum licentia Fratrib. dicti Ordinis confiteantur, dignaremur concedere, vt aliquando alterius Ordinis Sacerdotibus maximè necessitate exigente, possint confiteri: Nos vt cum maiori animi quietæ, & conscientiæ pace fratres vobis subdit altissimo famulari possint, huiusmodi supplicationibus inclinati, vt Fratres vestris vel aliorum Prælatorum, & suorum qui pro tempore erunt licentia; solummodo, tamen cum itinerauerint, vel fuerint extrà Conuentus eorum, prout eis concederis, confiteri possint, & vos quomodocunque Sacerdotibus cuiuscunque secularis, seu Regularis Ordinis cõfiteri valeatis, tenore præsentium Apostolica auctoritate concedimus, & indulgemus Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 11. August. Anno Domini 1479. Pontificatus nostri anno Nono.

VI.

FACVLTATEM CONCEDIT FRATRIBVS PER singulas domus Ordinis constitutis, vtriusque sexus fidelium forensium confessiones audiendi, & ab omnibus censuris, & peccatis absoluendi, & vota commutandi in eorum Ordinariorum absentia.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Sedis Apostolicæ gratiosa benignitas, pijs quarumlibet, & præsertim sublimium, ac aliarum sub regulari castimonia domino militantium personarum, votis illis præcipuè per quæ Christi fideles suarum animarum salutem Deo propitio facilius adipisci, & eorum deuotio augeri valeant, libenter annuit. Sanè, pro parte tam charissimorum nostrorum in Christo Ferdinãdi, & Elisabeth Castellæ, & Legionis regnorum Regis, & Reginæ illustrissimorũ, quam Vicarii Generalis, & vniuersorum Priorum, ac Fratrum Ordinis Prædicatorum reformatorum nuncupatorum in dictis Regnis consistentium dilectorum filiorum nobis nuper exhibita petitio continebat, quod si prædictus, & pro tempore existens generalis Vicarius, in qualibet domo dicti Ordinis ei subiecta, vbi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius absentia singuli Priores, siue Præsidentes singularum domorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore existentes, ac quattuor prædicti Ordinis professores presbyteri idonei per Vicarium, & singulos Priores, siue præsidentes prędictos in singulis domibus deputandi, possint confessiones vtriusque sexus Christi fidelium forensium ad

Digitized by Google

singulas domos prædictas accendentium, & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties quoties ibidem confitebuntur, liberè audire, & eos ab omnibus, & singulis peccatis, excessib. & delictis, per eos commissis, atque excommunicationis sententijs, & censuris, & pœnis in singulos fideles prędictos in genere, vel in specie ordinaria, auctoritate latis, de quibus Christi fideles se absolui petierint (dum tamen non sint propter quæ Sedes prædicta sit meritò consulenda) in loci Ordinarij absentia dumtaxat, absoluere, & eis super præmissis pœnitẽtiam salutarem iniungere, ac vota peregrinationis, & abstinentiæ per eosdem fideles emissa, quæ loci Ordinarius si pręsens esset commutare posset, & ipsi fideles commode adimplere non poterunt, & in ipsius loci Ordinarij absentia, in alia pietatis opera commutare, necnon omnibus, & singulis Christi fidelibus tam forensibus, quam, & in Ciuitatibus, & locis in quibus domus ipse consistunt, commorantibus, Eucharistiæ Sacramentum quocunque tempore (festo Resurrectionis Dominicæ dũtaxat excepto) eorumdem fidelium parochialium Ecclesiarum Rectorum, & quorumlibet aliorum licentia minimè requisita ministrare possint, perpetuò statueretur & ordinaretur, profectò deuotio fidelium eorumdem ad domus Fratrum prędictorum ex magno deuotionis feruore pro consequendis spiritualibus alimentis accurrentium, augeretur, & eorumdem fidelium animæ ferculo diuini sermonis decẽtius reficerentur, ipsiq; fideles ad imitationem Religionis huius facilius inuitatẽtur. Nos igitur, qui singularum Christi fidelium animarum salutem quærimus Regis, & Reginæ, ac Vicarij Priorum, & Fratrum prædictorum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo statuimus, & ordinamus quòd prędictus, & pro tempore existens Generalis Vicarius, in qualibet domo dicti Ordinis ei subiecta, vbi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius absentia singuli Priores, siue præsidentes prædictis in singulis deputandi, possint confessiones vtriusque sexus Christi fidelium forensium ad singulas domos prædictas occurrentium & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties quoties ibidem confitebuntur, liberè, audire, & eos ab omnibus, & singulis peccatis, excessibus, & delictis per eosdem commissis, ac confessis, necnon excommunicationum sententijs, & pœnis in singulos fideles prædictos in genere, vel in specie ordinaria auctoritate latis, de quibus ipsi fideles se absolui petierint (dum tamen talia non sint propter quę Sedes Apostolica prædicta meritò sit consulenda) in loci Ordinarij absentia dumtaxat absoluere, & eis super præmissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac uota peregrinationis, & abstinentię per eosdem fideles emissa, quę loci Ordinarius si præsens esset, commutare posset, & ipsi fideles commodè adimplere non poterunt, in ipsius loci Ordinarij absentia, in alia pietatis opera commutare: necnon omnibus, & singulis Christi fidelibus, tam forensibus, quam in Ciuitatibus, & locis in quibus ipsę domus consistunt, commorantibus, Eucharistiæ Sacramentũ quocunque tempore (festo prædicto dũtaxat excepto) eorundem fidelium Parochialium Ecclesiarum Rectorum absentium, & quorumlibet aliorum licentia minimè requisita, ministrare liberè, & licitè possint, & valeant (parce tamen) ne quærele inde eueniant. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginã nostrorum Statuti, & Ordinationis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctũ Petrum, Anno Incarnationis Dominicę, Millesimo, quadringentesimo, septuagesimo septimo, quinto Idus Iunij. Pontificatus nostri anno Septimo.

STATVIT

Digitized by Google

VII.

STATVIT QVOD SEPELIENDI CVM HABITV Ordinis patente, & sine pallio, aut alio tegumento ad sepulturam apud Ordinis Ecclesias deferantur, & impedimentibus pœna excommunicationis decernitur.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Apostolicæ mansuetudinis exempla nos admonent, vt fidelium personarum deuotionem, animarumque salutem procuremus. Et quæ pro Sacrę Religionis Beati Francisci honore processisse concernimus, vt illabata persistant, roburque Apostolicę confirmationis à nobis petitum fauorabiliter impendamus. Sanè pro parte dilectorum Zaneti de Vrino, Generalis Ministri, & Capituli Ordinis Fratrum Minorum in Ciuitate nostra Ferratiensi, præterito festo Pentecostes celebrati, nobis exhibita petitio continebat, quod licet ab exordio dictę Religionis, deuota inoleuerit consuetudo, videlicet, quòd multis Reges, & Principes, nobiles, & populares in mortis articulo requisierint, & sæpè requirant, in habitu dictæ religionis mori, & sepeliri, & veluti Fratres patenter vsque ad locum sepulturę deferri, in cuius deuotionem approbantes, quasdam sic sepeli eligentibus, Indulgentias concesserunt. ¶Nihilominus nonnulli Curati, & Ecclesiarum Rectores, in Vltramontanis, & alijs Regionibus, ipsam deuotionem irridentes, & penitus extinguere cupientes, suos parochianos contumeliosè impediunt, ne sic in extremis voluntatibus sepeliri eligant, nolentes corpora de domibus defunctorum leuare, nec eorum Ecclesias' funera sic composita cum habitu, nisi linteo, vel pallio cooperta deferri permittunt, nec etiam per vicos ad locum sepulturę deportari in scandalum plurimorum, & pręiudicium Religionis, & pręfatæ deuotionis. ¶Quare pro parte Generalis, & Capituli prędictorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt super hoc opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶Nos igitur eorundem prędecessorum vestigijs inhęrentes, omnibus, & singulis vtriusque sexus personis in habitu prędicto sepeliri volentibus, quod id eis liceat, sine tamen alicuius præiudicio, Apostolica authoritate perpetuò indulgemus, districtius inhibentes Pręlatis, & Rectoribus Ecclesiarum, sub excommunicationis pœna, quam Canonica monitione prēmissa contrafacientes incurrant, & à qua per alium, quam per Romanum Pontificem, & in mortis articulo duntaxat absolui non possunt, ne aliter sepeliri volentibus, quouis modo impedimentum afferant, sed permittant illos patenter ad Ecclesias, & locum sepulturæ in habitu huiusmodi deferri, iure Rectorum parochialium Ecclesiarum, & cuiuslibet alterius in omnibus semper saluo. ¶Non obstantibus, & Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque. ¶Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario, contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1472. Octauo Idus Septembris Pontificatus nostri anno secundo.

Digitized by Google

VIII.

CONCEDIT QVOD VNIVERSI FRATRES, ET SORORES tertij Ordinis Prædicatorum, possint Priuilegijs omnibus, & immunitatibus tam fori, quam personæ, & rerum, sicut aliæ personæ Ecclesiasticæ gaudere.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sacro sancta Romana Ecclesia, sub religionis habitu domino famulantes, ex assuetæ pietatis officio propensius diligere consueuit, & ne indebitis agitentur molestijs, tanquam pia mater opportunis fauoribus confouere. Sanè, pro parte dilectorum filiorum Leonardi de Perusio Generalis Magistri Ordinis Prædicatorum, ac vniuersorum Fratrum, & dilectarum in Christo filiarum vniuersarum Sororum tertij Ordinis Beati Dominici de Pœnitenta nuncupati, in dicto Ordine consistentium, nuper nobis exhibita petitio continebat, quod licet nonnulli Romani Pontifices prædecessores nostri diuersa pro immunitate eorum concesserint priuilegia, & quam plures in vtroque iure peritissimi, quod ipsi Fratres, & Sorores debent gaudere libertate Ecclesiastica, vt personæ Religiosæ affirment, nihilominus Ciuitatum Communitates, ac Potestates, aliique locorum officiales seculares, noua eis realia, & personalia in dies grauamina libertati Ecclesiasticæ contraria indicere præsumunt. Quare, pro parte generalis Magistri Fratrum, & Sororum eorundem nobis fuit humiliter supplicatum, vt eisdem Communitatibus, Potestatibus, & Officialibus, ne huiusmodi grauamina inferant prohibere, aliásque eis super hoc opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, Communitatibus Potestatibus, & Officialibus præfatis sub excommunicationis pœna, quam (si moniti non resipuerint) eo ipso incurrant, ne eisdem ueris non quæsitis, aut propterea receptis Fratribus, & Sororibus continentibus, & non coniugatis, qui secundum Regulam & instituta dicti Ordinis Regularia viuunt, & perseuerant, grauamine aliqua libertati Ecclesiasticæ contraria indicere, aut ipsos Fratres, & Sorores quo minus gaudeant priuilegijs, & immunitatibus tam fori, quam personæ, & rerum, sicut aliæ personæ Ecclesiasticæ: quomodolibet impedire præsumant, auctoritate Apostolica tenore præsentium inhibemus. Et nihilominus vniuersis, & singulis Patriarchis Archiepiscopis, & alijs locorum Ordinarijs, ac quibuslibet personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Patriarchalium, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis pro tempore existentibus, in Ciuitatibus, & locis prædictis, & cuilibet eorum, qui desuper fuerint requisiti ab aliquo Fratrum, seu Sororum prædictorum, per Apostolica scripta mandamus. Quatenus præmissa, vbi, & quando eis expedire videbitur, sollemniter publicantes, non permittant eosdem Fratres, & Sorores contra inhibitionis nostræ huiusmodi tenorem, per quoscunque quauis auctoritate indebitè molestari, & illos quos propterea huiusmodi excommunicationis sententiam incurrisse eis constiterit, excommunicatos nuncient, & faciant alijs nunciari, ac omnibus arctius euitari, donec ab huiusmodi indebitis molestijs per eos dictis Fratribus, & Sororibus illatis, cum effectu destiterint, contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus & Constitutionibus ordinationibus Apostolicis, necnon locorum municipalibus statutis etiam confirmatione Apostolica, vel alia quauis firmitate roboratis contrarijs quibuscumque, seu si aliquibus communiter, vel diuisim à Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenã, & expressam

ac de

ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Cęterum quia difficile foret præsentes litteras ad singula loca in quibus fratres, & sorores prædicti, illis indigerent deferre, volumus, & præfata auctoritate decernimus; quòd earum transitum pro manu notatij publici, ac curiæ causarũ Cam. Apost. aut alicuius Epalis, vel Archiepalis sigillo munito, ea prorsus in iudicio, & extra vbicunque exhibitum fuerit, fides adhibeatur, ac si ipsæ originales litterę forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ. M.CCCC.LXXV. Tertio Nonas Octobris. Pont. nostri anno quinto.

IX.

INDVLGET CONVERSIS, ET SACRIS NON initiatis in Sacristas deputatis, ordinis Eremitarum Sancti Augustini quod corporalia, & vasa sacra licite tangere possint.

BEATISSIME Pater, cum Fratres professi Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Congregationis Lombardiæ, Conuersi nuncupati, dum in domibus, Fratrum dictæ Cõgregationis Sacristiæ curam gerunt, eorum officium Sacristiæ huiusmodi commodè exercere non possint, nisi tangant Calices, Corporalia, & purificatoria eorum. Supplicant S. V. vniuersi Fratres Congregationis pdictæ, quatenus puritati conscientię eorum consulentes, q Conuersi prefati, qui nũc, & pro tpe erunt Cõgregationis prędictæ, & quilibet eorum quamdiu curam Sacristiæ illius valorum, & paramentorum in domibus dictæ Congregationis habebunt, Calices, Patenas, & purificatoria huiusmodi, absque conscientiæ scrupulo, nudis manibus tangere, & pertractare quoties liberè, & licitè valeant, ad instar fratrum Ordinis Minorum, quibus hoc per Sedem Apostolicam est concessum, eis cõcedere dignemini de gratia speciali non obstantibus Constitutionibus, & Ordinis iuramento, &c. roboratis, statutis, &c. cęterisque contrarijs quibuscũque cum clausulis opportunis, & consuetis, [Fiat ut petitur in necessitate. Fiat. I.] Et perpetuo duret pro præsẽtibus, & futuris. Et quod sola signatura sufficiat. Fiat. F. L.

Idem X.

CONCEDIT FRATRIBVS MONIALIBVS, AC utriusque sexus Tertiarijs Ordinis Sancti Dominici, quolibet anno in festo eiusdem Sancti Dominici suorum peccatorum plenariam indulgentiam.

Similem Remissionem concessit Sixtus V. in festo Sancti Francisci, & aliorum Sanctorum Ordinis Minorum, quam habes infra Const. 3.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Iniunctum nobis Apostolicæ seruitutis officium tunc dignè peragere credimus, dum Christi fidelium salutem animarum procuramus. Hinc est, quòd nos cupiẽtes quod vniuersi, & singuli vtriusque sexus Fratrum, Prędicatorũ de Obseruantia, ac tertij Sancti Dominici de pænitentia nuncupatorũ Ordinum Fratres, & Sorores ad quos sicut accepimus charissimus in Christo filius Ferdinandus, & charissima in Christo filia nostra Helisabeth Castellæ, & Legionis Rex, & Regina illustres, singularem gerunt deuotionis affectum; altissimo quietus possint in humilitatis spiritu reddere famulatum, auctoritate Apostolica tenore presentium perpetuò statuimus,

Digitized by Google

& ordinamus, quòd omnes, & singuli vtriusque sexus dictorum Ordinum Fratres, & Sorores reformati nuncupati qui sub obedientia Vicarij Generalis dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum reformatorum nuncupatorum in Castellæ, & Legionis Regnis existunt, & in futurum existent verè pœnitentes, & confessi anno quolibet in festo eiusdem Sancti Dominici † & semel in mortis articulo, omniũ peccatorũ suorum plenariam indulgentiam † ac omnes indulgentias, & peccatorum remissiones quas certis anni temporibus nonnullas Almæ vrbis nostræ Ecclesias stationes nuncupatas visitantes consequuntur, Ordinis Fratrum Minorum professoribus per Sedem Apostolicam concessas perpetuò consequantur. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostri Statuti, & Ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit; indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1478. Tertio kalendas Iunij, Pontificatus nostri anno Septimo.

VIII.

DECERNIT FRATRES, ET MONIALES TERTII Ordinis Sancti Francisci pleno iure Generali, & Prouincialibus eiusdem Ordinis subiacere debere, & ab eis visitare, & corrigi posse.

SIXTUS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filiis Zaneto de Vtiuo Generali, & vniuersis Prouincialibus Ministris Ordinis Fratrum Minorum per vniuersum Orbem constitutis, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Romani Pontificis Prouidentia circunspecta, personas sub Religionis habitu diuinis vacantes beneplacitis, studio piæ vitæ benigno fauore prosequitur, quæ pro ipsarum personarum status augmento pro inde facta sunt, vt illibata persistant, Apostolico consueuit munimine roborare. Dudum siquidem per felicis recordationis Innocentium Papam Quartũ prædecessorem nostrum: accepto, quòd Ministri, & Fratres tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia in Italia, & Regno Siciliæ constituti, cupiebant ad illa deuotionis augmenta procedere, per quæ felicitatis æternę præmiũ eis posset felicius prouenire; idem prædecessor eorum Ministrorum, & Fratrum supplicationibus inclinatus, vniuersis Ministris Prouincialibus vestri Ordinis Fratrũ Minorum per Italiam, & Regnum præfatum constitutis, suis litteris mandauit, vt opportunis temporibus per eos, aut dicti eorum Ordinis fratres ad hoc idoneos, Ministros, & Fratres dicti Ord. tertij in Italia, & Regno prędicto cõsistẽtes pro tpe, visitarent, & eos regularibus disciplinis instruerent, corrigerẽtq́, & reformarent ibidem, tam in capite, quam in membris, quæ correctionis, & reformationis officio cognoscerent indigere, prout in eisdem litteris plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, vos cupiatis prædictas, & quascumque alias Apostolice Sedis litteras vobis aliquam superioritatem, potestatẽ & auctoritatem in eosdem Ministros, & Fratres tertii Ordinis de pęnitentia nuncupatos, quomodolibet concedentes, & in illis contenta pro eorum subsistentia firmiori nostræ approbationis munimine roborari, & ad Ministros, ac fratres dicti Ordinis extra Italiam consistentes, extendi, pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut prædictas litteras Innocentii prædecessoris prefati; necnon omnia, & singula alia priuilegia vobis in ipsos Ministros, ac fratres dicti tertii Ordinis potestatem & auctoritatem aliquam quomodolibet concedentes approbate, roburque perpetuę firmitatis obtinere debere, decernere, ac aliàs vobis, & eorumdem fratrum tertij

Ordi-

Digitized by Google

Ordinis prosperiori, ac feliciori regimini opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, prædictas, & quascumque litteras alias huiusmodi per quas vobis aliqua superioritas, præeminentia, & auctoritas in eiusdem tertij Ordinis Fratres, & Sorores tribuitur, Apostolica auctoritate præsentium tenore approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, & ad vos Ministros Generalem, & Prouinciales, ac Vicarios fratrum dicti Ordinis vestri de Obseruantia nuncupatorum, necnon Ministros fratres dicti tertij Ordinis, etiam extra Italiam, & Regnum Siciliæ, huiusmodi per vniuersum orbem consistentes, eadem auctoritate extendimus, necnon vobis, & successoribus vestris pro tempore existentibus, Generali, ac Prouincialibus Ministris, & Vicarijs prænominatis de Obseruantia dicti Ordinis Fratrum Minorum, ac eosdē Ministros Fratres, & Sorores tertij Ordinis vbilibet infrà prouincias vobis, & eisdē successoribus vestris, Generali, & Prouincialibus Ministris, & Vicarijs commissas, consistentes, charitatiuè in capite, & membris visitandi, & iuxta Regularia instituta dicti Ordinis instruendi, reformatione, & correctione indigentia, etiam per ablationem mantelli, & habitus tertij Ordinis si id qualitas excessus exegerit, corrigēdi, & reformãdi, uolētesque, ad ipsū tertium Ordinem, & illius uiuendi modū aggregari, recipiēdi, & habitū, siue mantellū iuxta morem dicti Ordinis eis exhibēdi, ac ipsis Ministris, Fratribus, & Sororibus tertij Ordinis Visitatorem, siue Cōfessorē dicti Ordinis Fratrum Minorum Conuentualiū, vel de Obseruantia nuncupatorū, prout eis plus placuerit, ad id moribus, vitæ sanctimonia, & ętate idoneum, qui etiam illis omnia Ecclesiastica Sacramenta ministrare habeat pro tempore in vestris Prouincialibus Capitulis, vel Congregationibus dictorū Fratrum de Obseruantia nuncupatorum, vel extra prout opportunum videbitur, assignandi, eadem auctoritate licentiam concedimus, & etiam facultatem, & districtius inhibentes locorum Ordinarijs, & alijs quibuscunque personis, cuiuscuis status, gradus, vel conditionis existant, & quacumque auctoritate fungantur, ne prætextu quarumuis litterarum, & facultatum, eisdem forsan concessarum, & pro tempore concedendarum, de præmissis quæ ad vos spectant se quomodolibet impedire præsumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his per quoscumque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter aliquid contigerit attentari. Non obstantibus quibus quibuscunque alijs forsan circa præmissa eis per Sedem Apostolicam concessis facultatibus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis antedictorum ordinum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs, & litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter, non inserta vestræ facultatis explicatio huiusmodi impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumcunque tenoribus de verbo ad verbum, præsentibus habenda esset mentio specialis: quibus omnibus quo ad præmissa illa hic pro expressis habitis etiam si in eis illa videlicet quibus per huiusmodi generales clausulas non intelligeretur derogatum, vel aliæ Clausulæ derogatoriæ continerentur, quo ad præmissa specialiter, & expressè derogamus, cęterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Approbationis, Constitutionis, Extensionis, Voluntatis, Concessionis, Inhibitionis, Decreti, & Derogationis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę 1471. 18. kal. Ianuarij, Pont. nostri Anno Primo.

Digitized by Google

XII.

CONCEDIT LICENTIAM FRATRIBUS MINORIBUS loca eis minus commoda, deserendi.

Dilecto filio Vicario Generali Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ Vltramontano.

SIXTVS Papa IIII. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. Fecisti nobis humiliter supplicari, quòd pro tua, ac fratrum tuæ curæ commissorum quiete, & consolatione, dignaremur concedere, vt loca quæ Regulari Obseruantiæ minus commoda sunt, vel inopia incolarum debitè reparari non possunt, aut alias dictis Fratribus onerosa noscuntur, licet ob deuotionem populorum, vel principum contemplatione, cum beneplacito Sedis Apostolicæ recepta fuerint in manibus Ordinariorum locorum dimittere liberè, & licitè valeres. Nos itaque totis desiderijs Regularis Obseruantiæ profectum affectantes, deuotis huiusmodi supplicationibus paternæ in domino annuentes, deuotioni tuæ præsentium tenore licentiam, & facultatem omnimodam damus, concedimus, & impartimur, ea loca quę fratribus tuæ curæ commissis minus commoda esse cognoueris, vel alias onerosa, in omnib. Prouincijs Vicariatus tui in manibus Ordinariorum locorum liberè dimittendi, & illa licitè deserendi, prout tibi uisum fuerit expedire: super quibus tuam conscientiam oneramus, constitutione felicis recordationis Bonifacij Papæ Octaui, prædecessoris nostri prohibente, loca semel recepta non deseri, & alijs Apostolicis Constitutionibus, dictique Ordinis, Statutis, & Consuetudinibus etiam iuramento, vel quauis alia firmitate roboratis, ceterisque fortè contrarijs non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 22. Martij, Anno Incarnationis Dominicę, 1481. Pontificatus nostri anno Vndecimo.

XIII.

CONFIRMAT PRIVILEGIA CONCESSA ORDINI Minimorum à Pirrho Archiepiscopo Consentino illaque ad omnes Diœceses extendit.

Prædicta Priuilegia confirmata, & ampliata fuerunt per Iulium II. dictis Fratribus, vt infrà Const. 4.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilectis filijs, Fratri Francesco de Paula, ceterisque Fratribus Eremitis, Eremitorij, seu Oratorij S. Francisci de Paula Consentinensis Diœcesis, pręsentibus & futuris, salutem, & Apost. benedictionem. ¶ Sedes Apostolica, ęqua in omnibus semper distributrix, ea, quę pro Diuini cultus augmento, ac piorum locorum, & personarum, præsertim sub humili, & religioso habitu in eis degentium commodo, & vtilitate piè facta sunt, vt illibata persistant: libenter, cum ab ea petitur Apostolici muniminis consueuit adijcere firmitatem, ac benigno fauore ea, quæ sunt pro animarum salute concedere, illisque vt eo deuotius, quo quietius altissimo famulari possint, suæ protectionis munimen impartiri. ¶ Dudum siquidem pro parte Francisci nobis exposito, quòd olim postquam venerabilis frater noster Pyrrhus Archiepiscopus Cosentinus, tibi, vt quoddam Oratorium, siue Ecclesiam, sub vocabulo Sancti Francisci, in tenimento de Paula, Cosentinæ Diœcesis ædificare posses, licentiam concesserat: utque

Oratorium

Oratorium huiusmodi proprijs manibus,& expensis cum dormitorio, pro tuis,& sociorum tuorum vsu,& habitatione, pro magna parte ædificaueras,& nonnullos socios vitam Eremiticam ducentes, receperas, ipseque Archiepiscopus prædictum Oratorium,siue Ecclesiam,vna cum omnibus iuribus,& pertinentijs suis,tibi,tuæque Congregationi in perpetuum donauerat,& nonnulla alia tuæ,& sociorum tuorum deuotioni,& saluti conuenientia,salutifera,& opportuna concesserat,fecerat,& ordinauerat,quodque Oratorium,siue Eremitorium prædictum adhuc pro sufficienti habitatione tui,& Eremitarum prędictorum perfectorum omninò non erat, illudq; pijs Christi fideliũ eleemosynis cũ dormitorio, & alijs necessarijs officinis,tu, ac Eremitæ tui socij huiusmodi continuè ædificabatis, ampliabatis,& exornabatis. ¶Nos tunc tuis,& Eremitarum prædictorum in ea parte supplicationibus inclinati,venerabili Fratri nostro Episcopo Sancti Marci,eius proprio nomine non expresso,per alias nostras litteras dedimus in mandatis,vt si, & postquam vocatis, qui forent euocandi,de præmissis sibi legitimè constaret,cócessionem, & litteras dicti Archiepiscopi,ac omnia,& singula in ipsis litteris contenta,prout ea concernebant, auctoritate Apostolica approbaret,& confirmaret,suppleretque omnes, & singulos defectus,si qui forsan interuenissent in eisdem, & in euentum approbationis, confirmationis, & suppletionis huiusmodi, vobis prædictis Eremitis, vt omnibus, & singulis priuilegijs, indulgentijs, & gratijs, quibus frater Petrus de Pisis, nuncupatus, ceterique Eremitæ,potiebantur,& gaudebant, uti, & gaudere pariformiter, & absque ulla differentia liberè,& licitè posseris,& valeretis, concessimus, prout in eisdem nostris litteris desuper confectis plenius continetur.¶Cum autem sicut exhibita nobis nuper proparte vestra petitio continebat,Venerabilis Frater noster, Goffredus Episcopus S. Marci prædictus,ad executionem prædictarum nostrarum litterarum,illarum forma seruata procedens(quia sibi vocandis,de à nobis expositis legitimæ constitetat) licentiam, donationem, concessionem,ordinationem,& litteras Archiepiscopi prædicti omniaque,& singula in eis contenta,prout ea concernunt, auctoritate Apostolica approbauerit,& confirmauerit,suppleueritque omnes & singulos defectus,qui interuenerunt in eisdem,prout in quodam publico Instrumento desuper confecto dicitur plenius contineri.¶Quodque Pyrrhus Archiepiscopus prędictus,inter alia per eum vobis tunc concessa,prædictum Eremitorium, siue Ecclesiam Sancti Francisci,& alia quæcumque loca, Ecclesias,& oratoria, per vos in posterum recipienda,cum omnibus iuribus,& pertinentijs,Eremitisque, & personis inibi pro tempore degentibus,ac rebus omnibus ad vos,locaque vestra quomodolibet pertinentibus,& spectantibus,ab omni iurisdictione,subiectione,& superioritate Matrum Ecclesiarum, ac sua, suæque Ecclesiæ Cosentinen.ceterumque personarum in perpetuum exemit,& liberauit, ac sub protectione,submissione, & iurisdictione Sedis Apostolicæ specialiter, & expressè remiserit,& relaxauerit:Et sicut eadem petitio subiungebat,à nonnullis asseritur,nostras prælibatas litteras, ac confirmationem,approbationem & defectuum suppletionem,cęteraque omnia alia,& singula per prædictum Goffredum Episcopum Sancti Marci illarum vigore facta, & inde sequuta quęcumq; iuribus nó subsistere,pro eo quod Archiepiscopus prędictus per suas prædictas litteras te Fratrem Franciscum in superiorem huiusmodi tuę Cógregationis Patrem, Rectorem,& Priorem,seu quouis alio nomine nuncupandum dederit,& deputauerit,cui Congregationi pręesses,ac uita,& exéplis profuisses, tuisque monitis,mandatis,& præceptis salubrib.omnes Congregationis huiusmodi personæ obedire,& parere deberent,ipsisq; tuis Eremitis Fratrib.facultatem concessit,te in suum Superiorem,& priorem, ac vna tecum alios quoscumque Superiores, & Priores,& Officiales Canonicè eligendi,nec non statuta,& ordinationes pro huiusmodi vitę obseruantia,a iure tamen Diuino, & Sanctorum patrum institutionibus non deuiantia,faciendi,tibiq; & huiusmodi officialib.omnimodam iurisdictionem

ordina-

ordinariam in spiritualibus, & temporalibus Congregationis huiusmodi personarum, etiam si Sacerdotalis, seu quauis alia præfulgerent dignitate, ac locorum iurisdictiones animalium, & rerum omnium ad te, tuamque Congregationem quomodolibet spectantium, & pertinentium, quoscunque quoque rebelles, & inobedientes, omniumque huiusmodi congregationis personarum delinquentium peccata, & delicta, & cuiuscunq; generis maleficia, & crimina, prout iuris foret, puniendi, huiusmodiq; delinquentes incarcerandi, disciplinandi, condemnandi, liberandi, absoluendi, cetera q; faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa vobis viderentur fore necessaria, & opportuna, & quæ ipsemet Archiepiscopus facere posset. ¶ Sacedotibus verò huiusmodi Congregationis, seu Secularibus, vel Regularibus per vos eligendis, Missas etiam ante diem, & in quocunque loco ad hoc congruo, & honesto cum altari portatili celebrandi, Eucharistiæ, & alia quæcunque Ecclesiastica Sacramenta liberè, & licitè tibi, huiusmodique tuæ Congregationis personis, quoties deuotio ingrueret, & necessitas postularet, absque quacunque superioris licentia ministrandi, ad quę suscipienda extra loca huiusmodi compelli non possetis. ¶ Confessiones audiendi, & ab omnibus casibus, excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, ac super quacunque irregularitate, eidem Archiepiscopo tam à iure, quam ab eo reseruatis, & præmissis toties, quoties opus foret, & esset, absoluendi, & dispensandi, ac vota quæcunque permutandi, & relaxandi, & pœnitentiam salutarem iniungendi. ¶ Loca, oratoria quæcunque, & Ecclesias licite accipiendi, retinendi, quascunque etiam personas Ecclesiasticis, & seculares ad vos venientes, & vobiscum moram trahere, & habitum, quem geritis, profiteri, & recipere volentes, ad habitum, & professionem obseruantiæ castitatis, paupertatis, & obedientię acceptandi, & recipiendi. ¶ Necnon vt omnibus, & singulis priuilegijs, gratijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, quibus Fratres Sancti Francisci, ceterique mendicantes fruuntur, & vtuntur, frui, vti possetis, & valeretis, ac possent, & valerent, indulsit, ac vobiscum, super his opportunè dispensauit, huiusmodique Oratoriū, siue Ecclesiam Sancti Francisci de Paula, ac alia quęcunque loca, oratoria, & Ecclesias per vos in posterum acquirenda, & acceptanda, cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis, Eremitisque, & personis, ac rebus omnibus, & singulis ad vos, vestraque loca quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, personisque huiusmodi inibi pro tempore degentibus ab omni iurisdictione, subiectione, superioritate Matrum Ecclesiarum, ac sua, suęque Ecclesię Consentin. ceterarumque personatum ex certa sua scientia, & motu proprio in perpetuū exemit, & totaliter liberauit, ac sub protectione, submissione, iurisdictione, & superioritate Sedis Apostolicæ prędictę totaliter, specialiter, singulariter, & expressè remisit, & relaxauit, prout in litteris dicti Archiepiscopi plenius continetur. ¶ Et de eisdem nihilominus concessionibus, gratijs, & indultis vobis sic vt prę mittitur per prędictum Archiepiscopum concessis, in dictis alijs nostris litteris specialiter, & singulariter mentio facta non fuerat, sed sub clausula generali dumtaxat, videlicet dicendo: Non nulla alia vestrę deuotioni, & saluti conuenientia, salutifera, & opportuna. ¶ Et similiter sub eadem Clausula, & non facta alia expressione per dictum Goffredum Episcopum Sancti Marci, prędicta omnia, & singula approbata, & cum suppletione defectuum, confirmata fuerant, prout in nostris, ac dicti Archiepiscopi litteris, ac instrumento publico desuper confecto plenius cōtinetur, pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut omnia, & singula præmissa, concessiones, gratias, & indulta vobis per Archiepiscopum prædictum concessa, facta, & indulta, nec non approbationem, confirmationem, defectuumque suppletionem, ceteraque omnia, & singula per prædictum Goffredum Episcopum, vigore nostrarum litterarum prædictarum desuper facta, & inde sequuta quæcunque rata, & grata habentes, approbare, confirmare, ac omnes, & singulos defectus qui interuenerunt in eisdem supplere, ac alias in præmissis, & circa ea vobis de opportuno

portuno

Digitized by Google

portuno remedio prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶Nos igitur vestris in hac parte supplicationibus inclinati, donationem, concessionem, ordinationem, constitutionem, remissionem, relaxationem, indulta, gratias, & litteras prædicti Archiepiscopi, omniaq; & singula in eis contenta, nostras alias, ac dicti Archiepiscopi literas, ac probationem, cōfirmationem, & defectum suppletionem per prædictum Goffredum Episcopum factas, ac processus desuper habitos, & inde sequuta quæcunque, omniaque, & singula, quæ in prædictis nostris, & prænominatis Archiepiscopi litteris, & processibus, & instrumentis publicis desuper habitis contenta, pro sufficienter expressis, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, rataque, & grata habētes, auctoritate Apostolica, ac ex certa nostra scientia laudamus, approbamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, supplemusq; omnes & singulos defectus qui interuenerunt in eisdem: decernentes nostras prædictas litteras, ac processus desuper habitos, & inde sequuta quæcunque valere, ac roboris firmitatem tenere, proinde, ac si omnia, & singula vobis per prædictum Pyrrum Archiepiscopum concessa, & ipsius Archiepiscopi litteris contenta, in sæpe nominatis nostris litteris specialiter, & singulariter narrata & expressa fuissent. ¶ Et insuper vos, & vestrum quemlibet, ac eremitorum, siue Ecclesiam Sancti Francisci de Paula prædictum ceteraque omnia, & singula eremitoria, ecclesias, & loca per vos in quibuscunque ciuitatibus, & Diœcesibus, ac vilibet hactenus recepta, & in posterū recipienda cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis, & eremitasque & personas in illis pro tempore degentes, ac res, & bona quæcunque mobilia, & immobilia ad vos & eremitas & personas, ac vestrum quemlibet, ac loca, eremitoria, & ecclesias huiusmodi quomodolibet communiter vel diuisim spectantia, & pertinentia, ab omni iurisdictione, dominio, potestate, visitatione, correctione, & superioritate prædicti, ac pro tempore existentis Archiepiscopi Cosentini, & aliorum Archiepiscoporum, Episcoporum, ordinariorum, Iudicum, & Superiorum quorumcunque, etiā aliorum, in quorum Iurisdictione, Ciuitatibus, & Diœcesibus eremitoria, loca, ecclesiæ, vos, & eremitæ, ac personæ, res, & bona huiusmodi consistunt, & consistere poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate, & scientia prædictis, de speciali gratia, tenore præsentium prorsus eximimus, & totaliter etiam liberamus; Ac sub beati Petri, & Sedis memoratæ, ac Romanæ Ecclesiæ, & nostra protectione suscipimus: ac exempta, & immunia esse volumus, nobisque, & successoribus nostris Romanis Pōtificibus canonicè intrantibus, ac dictę Sedi immediatè subiacere. ¶Itaque Archiepiscopi, Episcopi, Ordinarij, Iudices supradicti, ratione delicti, seu cōtractus, aut rei, de qua ageretur, vbicunq; committatur delictum, vel ineatur contractus, aut res ipsa consistit, nullam in vobis, ac eremitorijs, locis, & ecclesijs, eremitis, & personis huiusmodi, ac rebus, & bonis prædictis iurisdictionem, potestatem, & dominiū possint quomodolibet exercere, sed dūtaxat coram dicta Sede, vel eius Legatis, vos, & eremitæ, ac aliæ personæ in locis, Ecclesijs, & Eremitorijs huiusmodi pro tempore degentes teneamini de iustitia respondere. ¶Et insuper vobis omnibus, & Eremitis, ac personis, locis, ecclesijs ac Eremitorijs huiusmodi, vt omnibus, & singulis priuilegijs, indulgentijs, concessionibus, gratijs, indultis, ceterisq; omnibus, & singulis in præsentibus, & alijs nostris, ac ipsius Cosentinensis Archiepiscopi litteris sępè dictis, ac per eas habitis processibus prædictis contentis, vobis, ac Eremitorijs, Ecclesijs, & locis huiusmodi concessis, & concedendis in quacumque Ciuitate, & Diœcesi, ac vbique, & in quocunque loco, auctoritate Apostolica prędicta vti, & gaudere, eaque omnia, & singula in huiusmodi nostris, ac alijs, & prędicti Archiepiscopi prę nominati litteris, & processibus desuper habitis contenta cuiusuis superioris super his, aut aliquo præmissorum licentia minimè requisita, ac quibuscunque etiam contradictionibus, exceptionibus, & impedimentis remotis, prædicta auctoritate Apostolica liberè, & licitè exercere possitis & valeatis. ¶Quæ etiam omnia, & singula in præsentibus,

præsentibus,& alijs nostris litteris,ac processibus desuper habitis contenta,& auctoritate,scientia prædicta de specialis dono gratiæ concedimus,& indulgemus per præsentes.fe.re.Innocentij Papæ IIII.prædecessoris nostri contra exemptos, quæ incipit,Volentes & qualibet alia constitutione Apostolica contraria non obstante.¶Decernimus quoque ex nunc omnes,& singulas excommunicationum,suspensionum,& interdicti,aliasque ecclesiasticas sententias,censuras,& pœnas,ac processus, quos,& quas contra vos,& Eremitas,ac personas,Ecclesias,Eremitoria,& loca huiusmodi,& vestrum quemlibet,promulgari contigerit,vel haberi,irritas,& irritos,& inanes,ac nullius existere firmitatis,vel momenti. ¶Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ laudis,approbationis,confirmationis, communitionis, suppletionis decreti,exemptionis,liberationis,susceptionis,voluntatis,concessionis,& indulti infringere,vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei,& Beatorum Petri,& Pauli Apostolorum eius,se nouerit incursurum. Datum Romæ,apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1474. Sexto Kalendas Iun. Pontificatus nostri anno tertio.

XIIII.

CONFIRMAT, DECLARAT, AC STATVIT, quomodo Fratres Minores possint succedere in bonis, & hæreditates eis deferri, relinqui, cum facultate Generali atque Prouincialibus concessa, Syndicum, vel Oeconomum extra ordinem eligendi, & deputandi.

Huiusmodi priuilegium fuit per Ioannes xxij. reuocatum per suam Extrauangan. quæ incipit Ad conditorem, sed postea per Paulum IIII. fuit confirmatum, & innouatum cum derogatione dicta Extrauangan. Ioannes XXII. vt infrà. Const. 2.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam memoriam. ¶Dum fructus vberes quos Sacri Ordinis fratrum Minorum professores circa propagationem religionis,& fidei in agro militantis Ecclesiæ per incrementa temporum magnis laboribus,crebris vigilijs,& indefesso animo produxerũt hactenus, producunt,ac in futurum producturos spe firma confidimus,diligenter attendimus dignum censemus,& congruum vt in ijs quæ illorum prosperitates, & commoda concernere possent,eos benignis fauoribus prosequimur. Dudum siquidem felicis recordationis Martinus Papa quartus prædecessor noster,cupiens honesta adhibere remedia quibus dicti ordinis pura obseruantia in suo vigore seruaretur,ut fratres eiusdem Ordinis exclusis quibuslibet sollicitudinibus,liberius,& quietius diuinis vacarent obsequijs,ac offerentium,& donantium,aut in vltima voluntate relinquentium dicto ordini seu illius fratribus aliquid propter Deum pia intentio non fraudaretur, Romana Ecclesia ad quam omnium rerum mobilium,& immobilium quibus fratres ipsi vti possunt ius proprietas,& dominium nullo medio pertinet: & ad quam fratres ipsi quoties necessitas ingruebat,vel vtilitas persuadebat recurrere soliti erant à cura, & sollicitudine prouidendi eorumdem Fratrum necessitatibus releuaretur, necnon hæredum, & executorum piarum voluntatum defunctorum etiam negligentijs obuiaretur,ipsique Fratres secundum modos permissos,& licitos relictis sibi eleemosinis gaudere valerent,per quasdam litteras suas Apostolica auctoritate, & de potestatis plenitudine voluit,statuit & decreuit,quòd speciales personæ per Generalem,ac Prouinciales Ministros,ac custodes dicti Ordinis nominandæ in præmissis administrationem legitimam generalem,& liberam dicta auctoritate gererent, & vti

Digitized by Google

reri legitimiq; administratores, Oeconomi, Syndici,& auctores essent, ac res ipsas, & eorũ precium prędictasque elemosinas nomine ipsius Romanæ Ecclesiæ reciperent,& in ipsorum Fratrũ vtilitates prout eis liceret ex Regula vel eius declaratione,sicut & quando ab eisdem Generali,& aliquo ex Prouincialibus Ministris,cu stodibus in Prouincia,vel custodia sibi decreta,vel ab eisdem Fratribus de ipsorũ Generalis,vel Prouincialis Ministri,ac custodis assensu forent requisit,cõuertere possent,& deberent,cũ plena,generali,& libera potestate petendi,recipiẽdi,alienãdi,trãsigendi,paciscendi,conueniendi,cõpromittendi,renunciandi,refutandi, quietationem faciendi,cõparendi,agendi,defendendi,ac in animam eorum de calumnia vitanda,& de veritate dicenda iurandi,& cuiuslibet alterius generandi iuramentum præstandi,cum illis,& contra illos qui huiusmodi res mobiles,& immobiles, aut precium earum,vel relictas eleemosynas Fratribus in testamentis occuparent, vel violenter auferrent,siue contra voluntatem Fratrum quomodolibet detinerẽt,& generaliter in omnib. causis pro rebus,& locis huiusmodi ad ipsã Romanam Eccesiã spectantibus ipsorum Fratrum vsui concessis,necnõ pro immunitatibus,libertatib. iuribus,priuilegijs,& indulgentijs eorũ,fine cuiuslibet dationis,aut cautionis onere pręfata auctoritate in iudicio,& extra plenã generalẽ,& liberã potestatẽ haberent. Concessit quoque eisdẽ Generali,& Prouincialib. ministris,necnon custodib. plenã, generalem,& liberã potestatem personas huiusmodi quæ nõ essent de dicto Ordine pro singulorum locorũ indigentia nominandi,& personas easdem, ac earum quamlibet reuocãdi,& eorũ loco alios subrogandi,vel nominandi per supradictũ modũ nominationis,quoties opportunus foret,qui eandem in prædictis,vel similem haberent potestatem. Et deinde piæ memoriæ Martinus Papa Quintus etiam prædecessor noster,per alias litteras suas concessit præfato Generali (donec aliud per Sedem Apostolicã foret ordinatũ)facultatem concedendi procuratoribus domorũ,& locorum dicti Ordinis pro tẽpore existentibus,vt possessiones,& bona quæcumque mobilia,& immobilia,ac annuos prouentus,hactenus præfato Ordini,& eius Conuentibus relicta,& in posterum relinquenda,aut alijs nominibus acquisita,vice,& nomine Romanę Ecclesiæ recipere,tenere,& possidere,ac ipsorum fructus, redditus, & prouentus,petere,exigere,& percipere,ipsosque in commodum,& vtilitatem ipsorum Fratrum,Conuentuum,& locorum eorumdem,& aliàs in vsus eius quibus relicta,& deputata forent dumtaxat,& de ipsorum Fratrum cõsilio,requisitione, & assensu conuertere,& exponere possent,& deberent, prout in singulis dictorum prædecessorum litteris huiusmodi plenius continetur. Cum autem,sicut exhibitia nobis nuper pro parte dilecti filij Zaneti de Vrino dicti Ordinis Generalis Ministri,& Theologiæ professoris,petitio continebat,nosque etiam dum in minorib. constituti ipsius Ordinis Generalis Ministri fungeremur officio,experientia comprobauimus,dicti Ordinis Fratres Domino benedicente pullulauerint,quòd propter eorum multiplicationem frigescente nonnunquam erga nos in nonnullis mundi partib. fidelium charitate ex incerta mendicitate,& minutis eleemosynis se sustentare, & illis qui sacrę Theologiæ studijs,vt eorũ ingenia rore sapientiæ illustrant, multos ad seniles actus dirigere possent operam præbent necessaria ministrare, structuras, & ædificia domorum dicti Ordinis conseruare non possunt illaque plurimum ad ruinam tendere dignoscantur,& à nonullis reuocetur in dubium, an personæ per eosdẽ generalẽ,& Prouinciales Ministros,ac Custodes iuxta litteras pręfati Martini Quinti prædecessoris nostri pro tempore nominatę hæreditates in quibus domus,seu Fratres dicti Ordinis,aut domorum eorumdem Ecclesiæ,vel Capellæ,aut picturæ,seu fabricę instituuntur,vel substituuntur,& quę ad eos(si capaces forent)aliàs deuoluerentur petere consequi,& habere possint nomine præfatæ Romanę Ecclesię,& bona hęreditatum earundem vendere,& in vsus licitos eorundem fratrum conuertere valeant,iuxta prędictarum litterarum continentiam, fueritque propterea pro

parte

parte dicti Zaneti de Vrino nobis humiliter supplicatum, vt voluntatem statutum, decretum, concessiones, ac quascunque alias litteras a Sede Apostolica circa præmissa dicto Ordini concessas, ac in illis contenta dicta prædecessorum pro illorum subsistentia firmiori nostræ approbationis munimine roborare, ac aliàs prædictorum fratrum necessitatibus opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur præfati Ordinis, qui omnium conditori gratissimus est, & præ deuotionis fidelium acceptus, vt illius personarum quarum prædicationibus verbi, & Euangelicæ veritatis, Sacrorumque eloquiorum explanatione, consilijs, & charitatiuis admonitionibus fideles ipsi circa animarum suarum salutem magna commoda consequuntur, statum prosperum, & felicem intensis desiderijs affectantes, necnon pias decedentium, quorum amplius non redit arbitrium, voluntates executioni mandari, & ex eis quæ diuinæ propiciationis intuitu pia largitione fidelium conceduntur structuras, & ædificia domorum dicti Ordinis, ac studium Sacræ Theologiæ in Ordine prædicto manu teneri, & eiusdem Ordinis professoribus huiusmodi studio vacare volentibus, vt id commodè facere possint, subueniri: Christianæ Republicę per maximè vtile, ac necessarium fore, ac inter summè meritoria, & Deo grata opera nõ immeritò connumerari posse, & debere putari, huiusmodi supplicationibus inclinati prædictas, & quorumcunque aliorum Romanorum Pontificum etiam prædecessorum nostrorum, & præsertim recolendæ memoriæ Eugenij Papæ IIII. circa præmissa dicto Ordini similiter concessas litteras Apostolicas, & in eis contenta dicta auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, ac de plenitudine potestatis supradictæ præsentium tenore approbamus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere, & obseruari debere decernimus. Et nihilo minus volumus, ac eisdem auctoritate, scientia, & potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus institutiones, & substitutiones, relicta, legata, donationes inter viuos, & cã mortis, aliæque piæ, & non piæ dispositiones quæcunque, quocunque nomine nuncupentur, tam simplices, & puræ, quam conditionales, & modales, fratres, & domos dicti Ordinis, ipsarumque domorum Ecclesias, Capellas, picturas, & fabricam, seu illorum commodum, & fauorem quomodolibet concernentes hactenus factæ, & in posterum perpetuis futuris temporibus faciendæ, etiam si in tempore institutionũ, substitutionum, relictorum, fideicommissorum, legatorum, donationum, aliarumq; dispositionum huiusmodi Fratres ipsi, in quorum fauorem emanarent nõdum Ordinem prædictum ingressi forent: eidem Romanæ Ecclesiæ, & de illa Ordini, & Fratribus, ac locis eorundem factæ esse intelligantur, & eundem plenarium sortiantur effectum, quem sortirentur, si nominatim, & expressè præfatæ Romanæ Ecclesiæ, & de illa, ac in eius fauorem factæ forent: nec possint prætextu incapacitatis eorundem Fratrum quouis modo de inualiditate notari: Hæreditates verò, quæ eisdem Fratribus in sæculo forent ab intestato deferentur præfatæ Romanæ Ecclesiæ, quæ ipsorum Fratrum locum quo ad hoc tenet deferantur, ipsa quoque Romana Ecclesia quo ad hæreditates, & bona, quæ Ordinem ipsum ingredientes sub conditione mortis eorum sine filijs restituere grauati sunt, filiorum locum teneat, sicut tenent Monasteria proprium habentia in communi, si tales grauati illum ingressi forent. Quodque eadem Romana Ecclesia, & pro ea illius Syndici, iuxta litterarum prædictarum Martini IIII. prædecessoris nostri præfati tenorem pro tempore nominati in substitutionibus, relictis, legatis, donationibus, alijsque pijs, & non pijs dispositionibus prædictis, necnon ex illis, quæ ab intestato professoribus dicti Ordinis (si capaces forent) deferrentur, hæreditatibus, & bonis, quæ ingredientes ordinem ipsum sub conditione mortis eorum sine filijs restituere grauati sunt, id totum petere, consequi, & habere possint, ac si institutiones, relicta, legata, donationes, aliæque dispositiones huiusmodi, in ipsius Romanæ Ecclesiæ vtilitatem nominatim emanassent, vel emanarẽt, ipsæque ab intestato hæreditates ipsi Romanæ Ecclesiæ siue ipsius fisco delatæ forẽt, & quod

& quod retinerent filij talium de restituendo sub conditione mortis, sine filijs grauatorum si extarent. Habeant quoque Syndici præfati circa præmissa partem quam idē Sixtus Quartus prædecessor eos habere voluit circa in eisdem litteris suis contēta facultatem. Volumus tamen, quod bona, quę eos nomine eiusdem Romanæ Ecclesię præmissarum, & præsentium litterarum tenoris vigore consequi contigerit, iuxta earundem tenorem alienare, & in vsus licitos eorundem Fratrum (præsertim in fabricam, & restaurationem structurarum, & ædificiorum domorum Fratrum, eorundem, necnon manutentionem studij Sacræ Theologiæ, & studentium in illa sustentationem) conuertere debeant, & teneantur de consilio, & assensu Fratrum, eo- Capituli Conuentus, vel loci, cui talia relicta, & legata sunt, auctoritate dicti Generalis, vel Ministri prouincialis etiam accedente. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis Regularibus institutis, & illorum declarationibus, necnon iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis Statutis, consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, decreti, voluntatis, statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quadringentesimo septuagesimo primo, pridie Kal. Martij, Pontificatus nostri anno primo.

XV.

CONFIRMAT INDVLGENTIAM S. MARIAE de Portiuncula de Assisio concessam à Bonifacio VIII. visitantibus Ecclesiam Fratrum Minorum in Monte Aluernia, cum facultate absoluendi à casibus reseruatis.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Pastoris ęterni, qui pro salute humani generis se in precium immolare non abnuit, vices quamuis immeriti gerentes in terris, cunctorum Christi fidelium animarum salutem continuè exquirimus in ijs, quæ propterea à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris emanasse comperimus, vt firma perpetuò, & illibata persistant, libenter cum à nobis petitur, Apostolici adijcimus muniminis firmitatem, ac illa, & alia de nouo concedimus, prout animarum saluti in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem per bonæ memoriæ Bonifacium Papam VIII. in sua obedientia, de qua partes illæ tunc erant, nuncupatum accepto, quod ad Ecclesiam Domus Ordinis Fratrum Minorum sitam in Monte Aluerniæ Aretinæ Diœcesis, qua Dominus noster Iesus Christus Beatum Franciscum suis Sacratissimis Stigmatibus insignuerat, tam Tusciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis causa maxima confluebat populi multitudo, idem Bonif. omnibus Christi fidelibus verè pœnit. & confessis, qui dictam Ecclesiam decimaseptima die mensis Septembris in qua annis singulis huiusmodi stigmatum sollemnitas celebratur, deuotè visitarent annuatim illam indulgentiam, & peccatorum remissionem, quæ visitātibus Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula Assisinatæ Diœcesis à primis vesperis, primę diei mensis Augusti vsque ad secundas vesperas sequentis diei, annuatim auctoritate Apostolica, vt asserebatur concessa erat, per quasdam primo concessit, & deinde felicis recordationis Sixtus Papa Quartus, etiam prædecessor noster cupiens, vt Ecclesia prædicta congruis frequentaretur honoribus, & quod fideles præfati eo libentius deuotionis causa confluerent, ad eandem quanto cognoscerent indulgentiam

tiam huiusmodi fore plenius auctoritate Apostolica munita concessionem prædictã, & prout eam côcernebant omnia, & singula in dictis litteris contenta per alias suas litteras approbauit, ac robur perpetuę firmitatis obtinere debere decreuit. Et nihilominus vt fideles prędicti indulgentiam huiusmodi facilius consequerentur Vicario Fratrum Prouinciæ Tusciæ, secundum morem dicti Ordinis, & eo à Prouincia prędicta absente, Guardiano dictæ domus pro tempore existenti, deputandi aliquos fratres dicti Ordinis idoneos presbyteros in numero sufficienti, qui dicta die decima septima Septembris, & quatuor alijs diebus illam immediatè præcedentibus Christi fidelium eorundem confessionibus diligenter auditis eisdem fidelibus in singulis casibus, in quibus minores Pœnitentiarij in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe soliti erant absolutionis beneficio prouidere, & pœnitentiam salutarem iniungere valerent, facultatê concessit prout in singulis litteris prædictis plenius côtinetur. Nos igitur, qui ad eundem Sanctum singularem gerimus deuotionis affectum, cupientes, vt Ecclesia prædicta congruis frequentetur honoribus, ac Christi fidelibus in die eò libentius deuotionis causa confluant, quo ex hoc ibidem dono cœlestis gratiæ vberius conspexerint se refectos, singulas litteras prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta, auctoritate præfata ex certa nostra scientia tenore præsentium approbamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decernimus, dictamque indulgentiam in omnibus, & per omnia de nouo concedimus, & nihilominus, vt fideles ipsi indulgentiæ, & remissionis huiusmodi facilius participes effici possint, Vicario, & Guardiano præfatis deputandi aliquos Fratres dicti Ordinis idoneos presbyteros in numero sufficienti, qui per tres dies ante sollemnitatem huiusmodi, & ipso die sollemnitatis cum alio die sequenti Christi fidelium eorundem ad dictam Ecclesiam pro consequenda indulgentia huiusmodi confluentium confessiones audire, eis diligenter auditis ipsos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, in casibus, in quibus Ordinarij locorum de iure, vel de consuetudine possunt absoluere ac vota quęcunque vltramarino, visitationis liminum Apostolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Iacobi in Compostella, Castitatis, & Relig. votis dumtaxat acceptis, in alia pietatis opera commutare, ac Eucharistię, & alia Sacramenta Ecclesiastica eis dictis diebus ministrare, ac eorum corpora si eos decedere contigerit in Ecclesia dictæ domus sepelire, quodque ipsi Vicarius, & Guardianus, etiam omnia, & singula pręmissa per seipsos facere liberè, & licitè valeant, auctoritate pręfata tenore pręsentium plenam, & liberam concedimus facultatem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusuis suspensionibus, & limitationibus similium indulgentiarum, & facultatum, per nos, & Sedem Apostolicam hactenus factis, & faciendis in posterum ex quibuscunque causis, & cum quibusuis clausulis etiam derogatoriarum derogatorijs, quas ad pręsens nullatenus extendi declaramus, necnon omnibus illis quę in singulis litteris prædictis ijdem prędecessores noluerunt non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod tam nouam, quam antiquam Ecclesiam dictę domus visitantibus huiusmodi indulgentiam, & remissionem consequatur dictamque Indulgentiam ad huiusmodi nouam Ecclesiam in omnibus, & per omnia extendimus pręsentibus perpetuis temporibus valituris. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę approbationis, concessionis, indulti, extenssionis, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserint, indignationẽ omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum, anno Incarnat. Dom. Millesimo, quadringentesimo, septuagesimo tertio, Non. April. Pontif. nostri anno tertio.

CON-

XVII.

CONFIRMATIO EIVSDEM INDVLGENTIE.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Vniuersis Christi fidelibus præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ex iniuncto nobis officio pastorali, ad ea libenter intendimus, per quæ Christi fidelium deuotio, & animarum salus valeant adaugeri. Dudum siquidem per bonæ memoriæ Bonifaciũ VIII. in sua obedientia nuncupatum accepto, quod ad Ecclesiam domus Ordinis fratrum Minorum insitam in Monte Aluerniç Aretinæ Diœcesis, in quo dominus noster Iesu Christus Beatum Franciscum suis Sacratissimis Stigmatibus insigniuit tam Tusciæ, quam etiam multarum aliarum, partium deuotionis causa maxima confluebat populi multitudo, idem Bonifacius, omnibus Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, qui dictam Ecclesiam decimaseptima die mensis Septẽbris, in qua annis singulis huiusmodi stigmatum sollemnitas celebrantur, deuotè visitarent, annuatim illam Indulgentiam, & peccatorum, emissionem concessit, quę visitantibus Ecclesiã Sanctę Mariæ de Portiuncula Assisinatę Diœcesis à primis Vesperis primæ diei Mensis Augusti, vsq; ad secũdas vesperas sequentis diei annatim, auctoritate Apostolica, vt asserebatur, erat concessa, prout in eiusdẽ Bonifacij litteris plenius continetur. Nos igitur qui ad pręfatum Sanctum in cuius Ordine à teneris annis nutriti, dum ad Cardinalatus honorem assumpti fuimus, & Gñalis Ministri fungebamur officio specialem confluant ad eandem, & altissimo gratias referãt quanto cognouerint indulgentiam huiusmodi fore plenius Apostolica auctoritate munitam, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, concessionem prædictam, & prout eam concernunt omnia, & singula in dictis litteris contenta dicta Apostolica auctoritate approbamus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus. Et nihilominus, vt fideles prædicti indulgentias huiusmodi facilius consequantur, Vicario fratrum Prouinciæ Tuscię secundum morem dicti Ordinis, & eo à prouincia prædicta absente Guardiano dictę domus pro tempore existenti, deputandi aliquos Fratres dicti Ordinis idoneos presbyteros in numero sufficiẽti qui dicta die 17. Septembris, & quattuor alijs diebus illam immediatè pręcedentibus Christi fidelium eorumdem confessionibus diligenter auditis, eisdem fidelib. in singulis casibus in quibus minores pœnitentiarij nostri in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe soliti sunt absoluere de absolutionis beneficio prouidere, & pęnitentiam salutarem iniungere liberè & licitè valeant, facultatem concedimus per pręsentes perpetuis futuris temporib. duraturis. Volumus autem, quod si dictam Ecclesiam visitantibus, aut alias aliqua alia indulgẽtia in perpetuum, vel ad tempus nondum elapsum duratura per nos cõcessa fuerit pręsentes nostrę litterę nullius sint roboris, vel momenti. Datum Romę apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicę, Millesimo, quadringentesimo septuagesimo quinto, Quarto Kalẽd. Februarij, Põtificatus nostri Anno Quinto.

XVIII.

CONCEPTIONEM IMMACVLATAE VIRGINIS *Deuotè celebrantibus in eodem festo, & in eius octauis illæ eadem Indulgentiæ tribuuntur, quas Christi fideles in Corporis Christi sollemnitate consequuntur.*

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Cum præcelsa meritorum insignia quibus Regina Cœlorum Virgo Dei Genitrix gloriosa sedibus prælata sydereis, quasi Stella matutina perrutilans deuotè considerationis indagine perscrutamur, & infrà pectoris arcana reuoluimus, quòd ipsa vtpotè via misericordiæ, mater gratię, & pietatis, vnica humani generis consolatrix, pro salute fidelium, qui delictorum onere pergrauantur sedula oratrix, & peruigil ad regem quem genuit intercedit, dignum quin potius debitum reputamus, vniuersos Christi fideles, vt Omnipotenti Deo cuius prouidentia eiusdem Virginis humilitatem ab æterno respiciens, pro reconcilianda auctori humana natura lapsu primi hominis æternæ morti obnoxia iam sui vnigeniti habitaculum, Sancti Spiritus præparatione, constituit, ex qua carnem nostræ mortalitatis pro redemptione populi sui assumeret, & immaculata virgo post partum nihilo minus remaneret, de ipsius immaculatæ Virginis mira Conceptione gratias, & laudes referant, & instituta propterea in Dei Ecclesia missas, & alia diuina officia dixerint, & illis interfuerint, indulgētijs, & peccatorum remissionibus inuitare: vt exinde fiant eiusdem Virginis meritis, & intercessione diuinæ gratiæ aptiores. Hac igitur consideratione inducti, eiusdem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, hac in perpetuum valitura constitutione statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli Christi fideles vtriusque sexus qui Missam, & officium Conceptionis eiusdem Virginis Gloriosæ, iuxta piam, deuotā, & laudabilem ordinationem dilecti filij Magistri Leonardi de Nogarolis, Clerici Veronensis, Notarij nostri, & quod deluget à nobis emanauit Missæ, & officium huiusmodi institutionem in die festiuitatis Conceptionis eiusdem Virginis Mariæ, & per octauas eius deuotè celebrauerint, & dixerint, aut illis horis Canonicis interfuerint, quoties id fecerint, eandem prorsus Indulgentiam, & peccatorum remissionem exinde consequantur, quam iuxta felicis recordationis Vrbani IIII. in Concilio Viennensi approbatæ, ac Martini Quinti & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum Constitutiones consequuntur, illi qui Missam, officium, & horas Canonicas in festo Corporis, & Sanguinis Domini nostri Iesu Christi à primis Vesperis, & per illius octauas, iuxta Romanæ Ecclesiæ institutionem celebrant, dicunt, aut Missæ Officio, & horis huiusmodi intersunt, præsentibus perpetuis futuris temporibus valiturum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Domini millesimo, quadringentesimo septuagesimo sexto, Tertio Kalend. Mart. Pontificatus nostri Anno sexto.

EXCOM-

XIX.

EXCOMMVNICATIONEM IPSO FACTO incurrere declarantur Prædicatores, & alij, asserentes, seu prædicantes; omnes illos, qui tenent, aut affirmant Gloriosam, & Immaculatam Dei Genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel hæreticos esse, eiusdemq; Conceptionis officium celebrantes, aut audientes grauiter peccare.

Hæc Constituto cum præcedenti innouata fuit per Concilium Tridentinum Sess. V. Decreto de peccato originali in fine, & per Pium V. confirmata, & ampliata, vt infrà in suis Const. num. 21.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Graue nimis gerimus, & molestum cum sinistra nobis de quibusuis Ecclesiasticis personis referuntur, sed in eorum qui ad prædicandum Verbum Dei sunt deputati excessibus prædicando commissis, eo grauius prouocamur, quo illi periculosius remanent incorrecti, cum facilè deleri nequeāt, qui multorum cordib. sic publicè prędicando diffusius, & damnabilius imprimuntur errores. Sanè sicut accepimus non nulli diuersorum ordinum professores ad prædicandum verbum Dei in diuersis Ciuitatibus, & locis partibus Lombardiæ deputati, non ignari, quod Sancta Romana Ecclesia de intemeratæ semperque Virginis Gloriosæ Mariæ Conceptione festum celebrat, & speciale, ac proprium officium ordinauit, in eorum prædicationibus ad populum publicè affirmare hactenus non erubuerunt, & quotidie prædicare nõ cessant, astante populi multitudine, omnes illos qui tenēt, & affirmant eandem gloriosam, immaculatam Dei genitricem Virginem Mariam absque peccati originalis macula fuisse conceptam, hęreticos esse, & ipsam Romanam Ecclesiam solam spiritualem conceptionem, seu sanctificationem eiusdem Virginis Mariæ celebrare, ac huiusmodi eorum prędicationibus non contenti, confectos super his suis assertionibus libros in publicum ediderunt, ex quorum prædicationib. & assertionibus huiusmodi non leuia scandala in partibus illis in mentib. Christi fideliū sunt exorta, & maiora exoriri formidamur in dies. Nos igitur huiusmodi temerarijs ausibus & peruersis à veritate penitus alienis assertionibus, & scandalis, quę exinde in Dei Ecclesia exoriri possent, quantum nobis ex alto conceditur obuiare volentes, motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione huiusmodi assertiones prædicatorum eorumdem, & aliorumlibet qui affirmare præsumerent eandem Sanctam Romanam Ecclesiam de spirituali dumtaxat conceptione, & sanctificatione eiusdem Virginis gloriosę festū celebrare, & eos qui crederent, & tenerent eandem Dei genitricem ab originalis peccati macula in sua conceptione præseruatam fuisse, propterea alicuius hęresis labe pollutos fore, vtpote falsas, & erroneas, ac à veritate alienas, editosque desuper libros pdictos id continentes, auctoritate Apostolica præsentium tenore reprobamus, & dānamus, ac motu, & auctoritate prędictis statuimus, quod prædicatores verbi Dei, & quicumque alij cuiuscumque gradus, ordinis, & conditionis fuerint, qui de cetero ausu temerario præsumpserint in eorum prędicationibus ad populum, seu alias quomodolibet affirmare, huiusmodi per nos sic reprobatas, & damnatas assertiones, & opiniones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, postquam de præsentibus scientiam habuerint, excommunicationis sententiam, & ęternę maledictionis pœnam eo ipso incurrant, a qua ab alio quam à Romano Pontifi-

ce, & illius proprio ore expressa causa huiusmodi propter quam censuras prædictas incurrerint (nisi in mortis articulo constituti) nequeant absolutionis beneficium obtinere. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationib. Apostolicis contrarijs quibuscunque, seu si aliquib. communiter seu diuisim à Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi vel excõmunicari nõ possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Pari damnationi, & censuræ subijcientes illos, qui prædicare, docere, aut aliàs verbo, vel scriptura affirmare præsumerent, hæreticum fore, credere eandem Virginem Gloriosam à peccati originalis macula præseruatam non fuisse. Et ne de præmissis aliqui valeant ignorantiam allegare, volumus quod locorum. Ordinarij præsentes litteras in Ecclesijs consistentibus in eorum Ciuitatibus, & suarum Diœcesum locis insignibus, dum maior inibi populi multitudo ad Diuina conuenerit, ac sermonibus ad populum, mandent, & faciant publicari. Præterea, quia difficile foret præsentes litteras ad singula loca in quibus expediens fuerit deferre, etiam volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem transum pro manu publici notarij confecto, & authenticato, & alicuius prælati Ecclesiastici sigillo munito, vbique fetur, prout staretur eisdem originalibus litteris si forent exhibitæ, vel ostensæ Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reprobationis, damnationis, statuti, ordinationis, voluntatis, & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorũ Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ millesimo, quadringentesimo, octogesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

IX.

MANTELLATAS, ET PINZOCHERAS, necnon, vtriusque sexus Oblatas, Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, omnibus, & singulis priuilegijs, gratijs, indultis, & immunitatibus ipsi Ordini, & Fratribus concessis gaudere, atque eis Sacramenta Eucharistiæ, & Extrema vnctionis per Fratres in proprijs illorum domibus ministrari, necnon dictarum personarum cadauera ad eorũdem Fratrum Ecclesias tumulanda deferri debere, & posse, declarat.

Ex Mari Magno Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuã rei memoriã. ¶ Dũ fructus vberes quos Sacer Ordo Fratrum Eremitarum Sancti Augustini in agro, & infra. Et vt Virgines, Viduæ, & coniugatæ personæ Mantellatæ seu Pinzocheræ dicti Ordinis, nuncupatæ, tanto feruẽtius iuxta earum viuendi ritum, & morem sub cura, & secundum instituta dicti Ordinis, ac ordinata p Bonifacium Nonum nuncupatum, in dictis suis litteris, vt præfertur auctoritate Martini, & Eugenij prædecessorum confirmata, Diuinis studeant vacare beneplacitis, quanto maioribus priuilegijs, & fauoribus præfatæ Sedis, propterea cognouerint se fore refectas, motu scientia, & auctoritate præfatis volumus, & eisdem personis concedimus, quod omnibus, & singulis priuilegijs, immunitatibus, fauoribus, & gratijs, & indultis spiritualibus & temporalib. Ordini, & fratrib. prædictis concessis, & concedendis, & quib. illi ingenere quomodolibet potiunt, & gaudẽt, tã in vita, q̃ in mortis articulo et circa peccatorũ remissionem, & iniunctarum pœnitentiarum relaxationem,

Digitized by Google

tionem, vti, potiri, & gaudere, ac participes esse possint, & debeant. Liceatque fratrib. prædictis eisdem Pinzocheris, & Mantellatis personis, & in earum etiam domib. quoties opus fuerit Eucharistiæ, & Extremę Vnctionis Sacramenta ministrare, & dum eas decedere contigerit, illarum cadauera ad earumdem Fratrum Ecclesias tumulanda deferre, etiam Parochialium Ecclesiarum personarum eorumdem Rectorum licentia desuper minimè requisita, & contradictione qualiber non obstante, & ne oblati eiusdem Ordinis quorum Bonifacius VIII. prædecessor noster in suis litteris meritò considerationem habuisse videtur, eorum purę deuotionis ad Ordinē ipsum frustrentur effectu, omnia, & singula circa fratres, & Sorores de Pœnitentia, ac Mantellatas, & Pizocheras nuncupatas, prædictas in prædictis, & pręsentibus litteris statuta, concessa, & otdinata, aut illis & fratribus prædictis in eorum commodum & fauorem indulta, ad easdem dicto Ordini nunc, & pro tempore, oblatas, & commissas vtriusque sexus personas eisdem scientia, & motu, & auctoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde, ac si pro eisdē oblatis, personis, & circa illas emanassent, decernimus, volumus, & ordinamus. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1474. septimo Idus Februarij, Pontificatus nostri anno quarto.

INNOCENTIVS OCTAVVS Genuensis.

Ex familia Cibò, Sixto IIII. charissimus, qui eum in illustrissimum Cardinalem Ordinum redegit, post Sixtum verò communi congratulatione Summi Pontificatus insignia Romæ suscepit, pridie Idus Septemb. 1484 obijt deinde in vrbe vij. Kalend. Augusti. 1492. & in Basilica Sancti Petri sepultus est.

I.

Priuilegia Congregationi Illicitanæ Ordinis Eremitarum Sancti Augustini de Obseruantia concedit.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ex prouisionis nostræ debet prouenire subsidio, vt ius suum vnicuique conseruetur. Hinc est, quod nos tenore quarumdam litterarum fel. record. Eugenij PP. IIII. prædecessoris nostri, in Registro litterarum ipsius prædecessoris repertum, pro eo quod sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Priorum, & fratrum, Sancti Saluatoris Syluę lacus de Illiceto, & Sancti Leonardi ad Sanctæ Mariæ de Montespecchio, necnon S. Antonij supra Balneum Petrioli, domorum Societatis de Illiceto nuncupatæ, Ord. fratrum Eremitarum Sancti Augustini, Senen. & Grossetan. Diœcel. petitio continebat, ipsi huiusmodi tenore ex certis causis se asserunt indigere de registro ipso de verbo ad verbum transcribi, & ad ipsorum supplicantium instantiam præsentibus annotari fecimus, qui talis est. Eugenius Episcopus, seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Regimini vniuersalis Ecclesiæ, quamquam immeritò disponente Domino præsidentes, curis perurgemur assiduis, vt iuxta credite nobis dispensationis officium, circa subditorum quorumlibet sub regulari obseruantia studio vacantium pię vitę, in quorum vtique prosperitate reficimus statum salubrem, & prosperè dirigendum sollicitudinis officio intendamus, & his quæ ad laudem, & gloriam Diuini nominis, sacrique cultus augmentum, necnon Religionis

Digitized by Google

propagationem illorum profuturã cognoscimus, opẽ, & operã quãtũ cum Deo possumus impẽdimus efficaces, vt per nostrę operationis ministerium, & Apostolici fauoris præsidium personæ huiusmodi earumque Monasteria, & loca, singulis ab eis sub latis dispendijs, prosperis gratulentur euentibus, ac in spiritualibus, & temporalibus felicia suscipiant incrementa. Dudum siquidem nonnulli Generales Priores Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, Priorem, & Fratres præsentes & futuros domus S. Saluatoris Syluæ Lacus dicti Ordinis, Senen. Diœce. sub regulari obseruantia eiusdem Ordinis degentes, à cuiuslibet ab ipso Generale Priore inferioris obedientia, iurisdictione, & correctione eximentes, illos sub protectione sua assumpserunt: & quod dicti Fratres singulis triennijs singula Capitula Generalia in mense Maij in vna ex domibus ipsorum ad id per eorum Vicarium generalem deputanda, celebrare, ac in huiusmodi Capitulis vnum Præsidentem tunc celebrandi Capituli cuius officium Vicarius liberè resignare tenetur, & à quo ipse Vicarius ab huiusmodi officio absolui deberet, quique eumdem Vicarium pro delictis per eum commissis si puniendus foret, necnon electionem noui Vicarij pro tempore Canonicè celebratam confirmare haberet, primo, & deinde vnum ex eis in ipsorum omnium & singulorum domorum societatis fratrum eorumdem generalem Vicarium eligere possent, quodque in Vicarium electus huiusmodi perdictum Præsidentem confirmaretur, & postquam confirmatus fuisse, in omnes, & singulos fratres societatis huiusmodi easdem, ac prorsus similes, iurisdictionem, & potestatem quam in illos dictus Generalis prior habet, & exercet, ac potest habere, & exercere, & quoties opus foret oẽs, singulos Priores domorum eiusdem societatis, Prior ipsius domus S. Saluatoris quem per Fratres eiusdem domus S. Saluatoris, illos videlicet qui in Capitulo vocem habent eligi, & eius electionis confirmationem ad dictum Vicarium pertinentem, & quem Priorem singulis annis eligi, vel de nouo confirmare voluerint, dumtaxat excepto quoties opus foret instituere veleret, necnon ipse Vicarius si eisdem fratrib. domus S. Saluatoris, videretur in Priorem dictæ domus S. Saluatoris, dummodo annis singulis officium Prioratus huiusmodi resignet, eligi posset. Nonnulla quoq; alia diuersa, assignationes, concessiones, licentias, gratias & indulta concesserunt, quorum aliqua per generalia ipsius Ordinis Capitula quędam vero auctoritate Apostolica, confirmata fuerunt. Priori domus S. Saluatoris, & fratribus societatis huiusmodi, omnia in perpetuum successiuè concesserunt, prout in Apostolicis, & diuersis eorumdem Generalium Priorum litteris dicti Ordinis sigillo munitis, de quibus nobis legitimè constitit, & quæ inspici, & examinari fecimus diligenter, quorumq; omnium tenores de verbo ad verbum præsentibus pro insertis haberi volumus, plenius continetur. Cum autem sicut accepimus, tam S. Saluatoris prædicti qui in exemptionis assignationum, concessionem, licentiarũ, gratiarum, & indultorum, eorumdem possessione, vel quasi existant, quam S. Leonardi, & S. Mariæ, de Montespecchio, necnon S. Antonij supra Balneum Petriuoli domorum dicti Ordinis, & prędictæ ac Grossetaneæ Dięc. Priores, & Fratres mundanis spretis oblectationibus, iuxta salutaria præfati Ordinis instituta, in huiusmodi obseruantia exemplariter viuentes, varijs, & diuersis hactenus multiplicauerint, prout in dies multiplicant virtutum meritis charitatis, & ipsius obseruantiæ vnione virtutum domino iugiter famulando, ad diuini nominis laudem, ac singulare, & præcipuum salutis plurimorum exemplum. Nos qui ex iniuncto nobis licet immeritis Apostolicæ seruituris officio, syncetis desideramus affectib. vt per nostræ operationis ministerium singula Religionum loca, eorum personis cum exultatione spirium sub debito professionis obsequio culmina meritorum scandentibus votiua in spiritualibus, & temporalibus suscipiant incrementa, & directioni statui, & confirmationi Fratrum societatis huiusmodi prouidere volentes, ac sperantes, quod eorum vita laudabili, & fructuosis operibus prædictę, necnon aliæ

Digitized by Google

eis forsan de cetero concedendæ domus in eisdem spiritualibus & temporalibus prosperos atque felices successus dante Domino consequantur, vt ipsi Priores & Fratres eo feruentius. Diuinis beneplacitis se coaptent, quo se per nos, & Sedem Apostolicā specialibus fauoribus, & gratijs communitos, fore cōspexerint, eorumdem Priores, & Fratrum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, tenore præsentium exemptionem, assignationem, concessionem, gratias, & indulta prædicta, ac omnia, & singula in præfatis litteris contenta, & inde secuta, cum infrascriptis tamen additionibus, & moderationibus, approbamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, supplemus quoque omnes, & singulos defectus si qui forsan interuenerint in eisdem, & nihilo minus, & pro potioris cautelæ suffragio omnes, & singulos in S. Saluatoris, S. Leonardi, Beatæ Mariæ, & S. Antonij domib. prædictis pro tēpore degentes, priores, & fratres ac domos, ipsas illarumque possessiones, iura, & bona mobilia, & immobilia quælibet ab omni dominio, potestate, superioritate aliena, & iurisdictione prouincialis prouinciæ in qua domus præfatæ consistant, & aliorum dicti Ordinis Fratrum quibuscumque ipsius Ordinis dignitatibus fungentium, præsentium, & futurorum Generale præfati Ordinis Priore dumtaxat excepto, perpetuo eximimus, & penitus liberamus, necnon sub cura, regimine, gubernatione, & correctione Vicarij Generalis per eos pro tempore eligēdi submittimus pariter, & subijcimus, ac quod omnes, & singulis Fratres domorum prædictarum in aliqua ex eisdem domibus ad hoc per Vicarium huiusmodi deputanda singulis triennijs, vel aliàs quando, & quoties negociorum, personarum, locorum, & temporum qualitate pensata Vicario, & Visitatoribus fratrum dictæ societatis pro tempore existentibus opportunum fore videbitur. seruatis aliàs solemnitatibus, & ceremonijs in generalibus Capitulis Fratrum dicti ordinis seruari solitis generalia capitula, Fratrum ipsius societatis, ad quæ dictus Vicarius, & singuli priores domorum earumdem ad minus si fieri poterit cum singulis diffinitoribus illorum personaliter accedere sint astricti celebrare, & in huiusmodi Capitulis quamprimum inibi fratres vocales congregati fuerint, vnum in præsidentem tunc celebrandi Capituli, cuius officium tātum triduo duret, in cuius; manibus, antiquus Vicarius officium Vicariatus liberè resignet & à quo ipse Vicarius ab huiusmodi officio absoluatur, quique electionem noui Vicarij canonicè celebratam insimul cum Visitatoribus dictæ Societatis cōfirmare possit, & deinde aliquos Visitatores, ac subsequenter vnum ex eis in ipsorum, ac omnium, & singularum domorum prædictarum generalem Vicarium, de cuius vita, & per eum in officio Vicariatus, huiusmodi gestis in subsequenti Capitulo postquam à dicto officio fuerit absolutus, aliàs iuxta institutiones Ordinis antedicti inquiratur, & examinetur, necnon per dictum præsidentem si puniēdus fuerit, puniatur, absoluatur, & per Capitulum Societatis huiusmodi reliğatur, ac confirmetur in omnia, & per omnia, quemadmodum aliàs in generalibus Capitulis fratrum dicti Ordinis, Generalis Prior ipsius Ordinis inquiri, & examinari, puniri, absolui, reeligi & confirmari consueuit, eligere possint, & valeant, quodque electus in Vicarium, qui per Præsidentem, & Visitatores prædictos confirmetur postquam electus & confirmatus fuerit (vt præfertur) in omnes, & singulos fratres Societatis huiusmodi, easdem, ac prorsus similes iurisdictionem, & potestatem, quas generalis Prior dicti Ordinis pro tempore existens in illos habet, & exercere potest, habeat, & exerceat, necnon quoties opus fuerit, Priores domorum, & Conuentuum prædictorum, priore dictæ domus S. Saluatoris, quem per fratres ipsius domus S. Saluatoris illos videlicet, qui in Capitulo vocem habent, annis singulis eligi, ac cuius electionis confirmatione, nisi forsan ipse Vicarius, qui lapso anno ab officio Vicariatus huiusmodi eo ipso absolutus intelligatur. In Priorem huiusmodi electus eo ipso absque alia confirmatione, quod Vicarius in Priorem electus confirmatus intelligatur ad dictum Vicarium

pertinere debere, volumus, atque decernimus (dumtaxat excepto) instituere, & amouere: propterea quod in huiusmodi celebrandis Capitulis, dictus Vicarius cum aliquibus diffinitoribus singularum domorum earundem, quæcunque quodcunque, & qualiscunque statuta, & ordinationes, dum tamen Regulæ, aut constitutionibus dicti Ordinis, ac Sacris Canonibus non obuient, sintque rationabilia, & honesta edere, facere, condere, ac eorum omnia, & singula in toto, vel in parte quoties opportunum videbitur corrigere, mutare, illisque addere, ac dictus Vicarius ipsa omnia, & singula per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia, tamen eiusdem iuris apicibus, litiumque anfractibus non seruatis, per fratres dictæ Societatis irrefragabiliter obseruare facere, necnō Vicarius insimul cum Visitatoribus prædictis, quoties illos in loco, in quo tunc ipse Vicarius commorabitur adesse contigerit, alioquin per seipsum super statutis, & ordinationibus, necnon concessionibus, gratijs, indultis, & per nos confirmatis prædictis dummodò id, super quo dispensatio requiritur, aliàs Societatem ipsam non concernat, quo casu ad generale Capitulum per Fratres Societatis huiusmodi pro tempore celebrandum dispensatio pertineat, & dispensatio, quę per Vicarium, ac maiorem, & saniorem partem huiusmodi Capituli aut ipsum Vicarium, & diffinitores præfatos fier, dumtaxat legitima censeatur dispensare, præfatus quoq; Vicarius quoties eum abesse contigerit, aut aliàs sibi videbitur, loco sui vnum, duo, vel plures, & quot ei placuerit Vicarium, seu Vicarios, cum facultate, de qua sibi videbitur instituere, & destituere, necnon ad domos dictæ Societatis transmittere, & insuper, quod generalis Prior dicti Ordinis pro tempore nullum ex Fratribus dictæ Societatis ab ipsa societate remouere, nec aliquem ex fratribus prædicti Ordinis cuiuscunq; gradus, vel condit. ipse Frater existat, ad ipsam Societ. vel aliquam illius domum transferre absq; Vicarij pro tempore, & maioris partis Societ. eorundem consensu, quauis etiam rationabili causa vllo vnquam tempore possit, quoties ei placuerit, per se insimul cum vno ex Visitatoribus societatis huiusmodi quem ad hoc duxerit eligendum, vel per Vicarium dictæ Societatis dumtaxat, & non per alios, vnam, vel plures, domum, seu domos, ac ipsam Societatem visitare, & secundum constitutiones Ordinis, quos culpabiles reperit, corrigere, & punire, quodque fratres domorum earundem præsentes, & futuri ponere vnum, & alia ad victū necessaria, vbicunque cum saccis & sportis publicè mendicandi quærere, ac recipere, & si forsan vllo tempore aliquam, seu aliquas fratrum dicti Ordinis Societatem, vel Societates, sub Regulari obseruantia eiusdem Ordinis degentium, huiusmodi Societati vniri, & aggregari pro tempore contigerit, quod in sic vnitarum societatum fratres, ac ipsæ vnitæ Societates omnibus, & singulis exemptionibus, concessionib., assignationibus indultisque prædictis, ac præsentibus nostris litteris, & in eis contētis vti pariter, & gaudere liberè, ac licitè possint, & valeant, eisdem auctoritate, & sciētia perpetuò, statuimus, decernimus, & ordinamus, ac fratribus societatis huiusmodi præsentibus, & futuris quandiù sub dicta obseruantia vixerint, prædicta, ac de nouo omnia, & singula, exemptiones, concessiones, assignationes, gratias, & indulta, per nos confirmata, huiusmodi concedimus; pariter, & indulgemus per præsentes. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus, etiamsi de illis, quorum omnium tenores, & præsentibus haberi volumus pro expressis, specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda sit, vel non, dicti Ordinis iuramento, Confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac litteris Generalis Prioris dicti Ordinis pro tempore existentis, & de consensu generalis Capituli ipsius Ordinis sub quacunque forma forsan in posterum emendandis, cæterisque negotijs contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod si quod absit obseruantia huiusmodi in dicta Societate cessare contigerit præsentes litteræ nullius sint roboris, vel momēti. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis,

tionis,communionis,suppletionis,exemptionis, liberationis, submissionis, subiectionis,Statuti,constitutionis, ordinationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit,indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Senis,anno Incarnat.Dom.M.D.XXXXIII.octauo Id.Septembris,Pontif.nostri,an.XIII.

II.

COMMVNICAT PRIVILEGIA CONGREGATIONVM, ET Ordinis Eremitarum S. Augustini vicissim, nonnullaque alia priuilegia concedit.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, dilectis filijs Mariano de Genezano Congregationis Iesu Illiceti, & Taddæo de Ipporegia Congregationis Lombardiæ nuncupatæ, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Vacantibus sub Religionis obseruantiæ studio piæ vitæ, Apostolici fauoris præsidium libenter impendimus,& in his, quæ solidationem status, necnon perpetuam pacem, & tranquillitatem eorum respiciunt, nos ei gratiosos, & fauorabiles exhibemus. Cupientes igitur, vt vos, & qui pro tempore erunt vestrarum Congregationem Vicarij, & Fratres sub Regulari obseruantia altissimo famulantes, quos idem Ordo, & habitus, ac eadem Regularis obseruantia Diuina opitulante clementia coniungit paribus fauoribus ex Apostolicæ Sedis munificentia potiamini; vestris in hac parte supplicationibus inclinati, omnia, & singula exemptionis, immunitatis, libertatis, facultatis,indulgentiarum, & gratiarum, priuilegia, concessiones, & indulta, quæcunque, & qualiacunque vni Congregationum vestrarum,& Ordini vestro,per nos,& prædecessores nostros Romanos Pontifices,ac Ordinem ipsum quomodolibet concessa, quæ omnia qualiacunque sint,ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, haberi volumus pro expressis,ad alteram Congregationum ipsarum,& illius Vicarium,Visitatores,& Fratres,domos,& personas,& bona,& econtra auctoritate Apostolica præsentium tenore extendimus,& volumus,ac decernimus ea omnia sic dictissimi concessa,siue communiter Ordini,siue Congregationibus prædictis, & quæ concedi contineret in futurum communiter suffragentur in omnibus & per omnia prorsus,& sine vlla discrepantia,ac si vobis communiter à principio concessa fuissent,& cōcederentur in futurū. Et vobis modernis,& pro tēpore existentibus vestrarum Congregationum Vicarijs,& Visitatoribus,vt vestes corporalia, & paramenta quæcunque Altariū in Missarum,& diuinorum celebratione necessaria benedicere;ac vobis,& pro tēpore existentibus vestrarū Cōgregationū fratribus expleto Matutinum officio,etiā ante lucis auroră,Missam celebrare possitis,dicta auctoritate cōcedimus. Et ne vestrarum Congregationū professores nunc,& pro tēpore existētes, sine Capituli,& Vicarij Cōgregationis eorū expressa licentia,ad aliquā dignitatē,vel administrationē extra Ordinē prædictū, quauis auctoritate assumantur, & assumi procurēt,vel patiantur,nec ad alios Ordines,seu Religiones etiā arctiores, se trāsferāt,aut quouis quæsito colore ab obedientia Prælatorum suæ Cōgregationis recedere,seu se subtrahere quoquomodo præsumār sub excōmunicationis latæ sententiæ pœna,in quā ipsi,& eos recipientes eo ipso incurrant,præfata auctoritate statuimus,eisdemq; Vicarijs illos sic recedentes,& se subtrahētes repetendi,ac ipsos & recipiētes illos excōmunicationis sententiā incurrisse declarandi,illamq; iteratis vicibus aggrauandi,necnon contradictores quoslibet,& rebelles per censuram Ecclesiasticam, & alia iuris remedia,inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis, compescendo. Et illos,qui præmissorum occasione censuras aliquas incurrissent, ad eorum

ad eorum obedientiam redeuntes, ab illis iniuncta pœnitentia salutari, & alijs quæ de iure fuerint iniungenda, in forma Ecclesiæ consueta, absoluendi, & super irregularitate Diuinis se immiscendo contracta, dispensandi, in eadem auctoritate concedimus facultatem, & præsentibus litteris nullatenus censeri esse derogatum, nisi illarum de verbo ad verbum inserto tenore, non autem per clausulas generales huiusmodi insertionem importantes, contigerit derogari, necnon irritum, & inane, quicquid secus super his à quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, prælibata auctoritate decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & & ordinationibus Apostolicis, necnon Statutis, & consuetudinibus Congregationū & Ordinis prędictorum, etiam Apostolica auctoritate, vel quauis alia firmitate roboratis, contrarijs quibuscunq; seu si aliquibus communiter vel diuisim à Sede Apostolica indultum esset, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginā nostræ extensionis, constitutionis, concessionis, statuti, decreti, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prę́sumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicę, millesimo, quadringentesimo, octuagesimo septimo, 17. Kal. Decemb. Pontificatus nostri anno quarto.

III.

INDVLGENTIAS STATIONVM VRBIS Fratribus professis, Nouitijs, Conuersis, & Monialibus Ordinis, & Congregationis Eremitarum Sancti Augustini, præsentibus, & futuris concedit.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, dilectis filijs Vicario Generali, & Fratribus professis, Nouitijs, Conuersis, & Monialibus Congregationis obseruantiæ Ordinis Eremitarum S. Augustini, præsentibus, & futuris, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Cum aliàs accepissemus, fe. rec. Sixtum PP. Quartum prædecessorem nostrum, Indulgentias Stationum Almæ Vrbis visitantibus tempore Quadragesimali Ecclesias stationum concessas, vobis concessisse, Nos vt spirituali consolationi vestræ per amplius consuleretur, illas confirmauimus. In præsentiarum verò, volentes vos uberiori gratia prosequi, indulgentias prædictas vobis tempore Quadragesimali dumtaxat concessas, ad stationes totius anni tenore præsentium extendimus. Et nihilominus, si contingat aliquem vestrum occasione prędicationis, audientię confessionis, quæstuationis, aut alia quacunque legitima causa, de mandato superiorum à proprijs, siue deputatis domibus, & monasterijs abesse, in quacunque Ecclesia, & loco, etiam vnum tantum Altare habente, si ante dictum altare eas orationes, quę ex concessione Apostolica ante tria altaria fieri iubentur, ter dixerit, præfatas totius anni indulgentias perinde consequatur, ac si eas coram tribus altaribus in dictis domibus, & Monasterijs deputatis dixerit, harum serie indulgemus. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die 7. Decembr. 1490. Pont. nostri, anno sexto.

ALEXANDER SEXTVS

Rodericus Borgia è Lenziola Valentianorum apud Hisp. Familia Calixti III. ex sorore Nepos, prid. Id. Sept. 1492. Summus Pontifex Romæ coronatus est, annum Magni Iubilæi, septimò ad limina SS. Apostolorum celebrauit, obijt demum Romæ, 15. Kal. Sept. 1503. & in Sacrario Basilicæ Sancti Petri sepultus fuit.

I.

Statuit, quod in processionibus huiusmodi præcedentiæ ordo seruetur, videlicet, quod inter Fratres Conuentuales, & Obseruantes S. Francisci, nulla separatio, seu diuisio fiat.

De materia præcedentiæ in processionibus, & funeralibus seruanda habes infrà Gregorij XIII. Const. 17.

Dilecto filio Hieronymo de Torniellis, Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum, VI. Generali citra montes, Commissario nostro.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Exponi nobis nuper fecisti, quod licet aliàs pro bono pacis, & concordia, ac ad euitandas dissensiones quibus Religiosi omninò carere debent, voluerimus, & decreuimus, quo ad præcedentiam inter Fratrum Minorum, & Eremitarum Sancti Augustini de Obseruantia nuncupatorum Ordinum professores, in processionibus, in quibus præfati professores pro tempore interueniunt Ciuitatum, ac locorum consuetudinem, vbi aliud non apparet, obseruari debere, tamen aliquando contingit, professores dicti Ordinis Sancti Augustini Conuentuales, velle se inter Fratres Conuentuales Ordinis Fratrum Minorum, & præfatos Obseruantes Ordinis eiusdem Minorum intromittere. Quare nobis de remedio supplicari fecisti opportuno. Nos igitur attendentes æquum, & conueniens fore, quod professores dicti Ordinis Minorum de Obseruantia in dictis processionibus à fratribus Cõuentualibus non separētur: auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, indictis processionibus illum modũ, & ordinẽ circa præcedentiam obseruari debere in Obseruantibus Ordinis tui, qui in Conuentualibus obseruatur, ita vt nulla inter eos separatio, & diuisio fiat. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus ordinum prædictorum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 14. Iulij, 1501. Pontificatus nostri anno nono.

POTE-

II.

POTESTATEM TRIBVIT GENERALI, AC PROuincialibus Ordinis Minorum incorrigibiles eijciendi ab Ordine.

Dilectis filijs Generali Cismontano, & Vltramarino Vicarijs Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte filij salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Cum sicut nobis nuper exponi fecisti, interdum contingat in Ordine vestro aliquos Fratres adeò humani generis hoste procurante in reprobum sensum datos reperiri, vt nulla ex re corrigi, & rectam ad semitam reduci possint. Nos attendentes dicti Ordinis quieti, & conseruationi obseruantiæ vestræ omninò concedere, vt personæ sic incorrigibiles, ne alios corrumpant, & inficiant, à vobis eijciantur, tibi, & generali Vicario pro tempore existenti, per vos met ipsos dumtaxat, & alijs Vicarijs prouincialibus dicti Ordinis per eos, cum consensu maioris partis Capituli prouincialis Religiosos dicti Ordinis, quos sic incorrigibiles reperieritis, tanquam membra putrida habitu vestro expoliandi, & à vobis eijciendi, ac contra quoscunque eis forsan auxilium, consiliũ, vel fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quæsito colore supradicti habitus delatione præstantes, etiam cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis, per censuras Ecclesiasticas, ac alia iuris opportuna remedia appellatione postposita procedendi, omniaque alia, & singula in præmissis, & circa ea necessaria quomodolibet, & opportuna faciendi, gerendi, & exequendi, auxilium quoque brachij sęcularis, si opus fuerit, inuocandi, plenam, liberam, & omnimodam auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus facultatem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, cęterisque contrarijs quibuscunque. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. sub ann. Piscatoris, die 15. Iunij, 1501. Pont. nostri ann. 9.

III.

CONCEDIT VICARIIS GENERALIBVS, ET Prouincialibus facultatem sibi casus occultos reseruandi, & absolutionem illorum alijs interdicit.

Hæc reseruatio iuxta formam Decreti S. D. N. Clementis VIII. fieri debet quam habes infrà Const. 3.

Dilecto filio Hieronymo de Torniellis Fratrum Minorum de Obseruantia citrà monte Vicario Generali.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Intelleximus aliquos ex Religiosis Ordinis tui, alijs asserere velle, quòd Vicarius Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis seu Guardiani domorum Ordinis eiusdem, casus de occultis sibi reseruare non possunt. Quare nobis super hoc de remedio supplicari fecisti opportuno. Nos igitur felici, & prospero statui dicti Ordinis, & obseruantiæ vestræ paterna charitate consulere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica

Apoſtolica tenore præſentium decernimus, Vicarium Generalem, vel Prouincialē, aut Guardianos pro tempore exiſtentes, præfatos caſus de occultis inter Religioſos dicti Ordinis veſtri, ſibi poſſe reſeruare, & poſt reſeruationem huiuſmodi, nullū dicti Ordinis inferiorem ab eis abſoluere poſſe, & ſi abſoluat, nullam eſſe abſolutionē, & incidere in pœnam abſoluentium à caſibus non conceſſis, nec Miniſtrum Generalem dicti Ordinis abſoluere, nec licentiā concedere poſſe abſoluendi ab huiuſmodi caſibus ſic reſeruatis per Prælatos familiæ veſtræ, nullumque profeſſorem dictæ familiæ ſi illam egrediatur, parentib. propinquis, vel affinibus ſuis quouis modo nec aliquo indulto Fratrib. conuentualibus dicti Ordinis ad hoc conceſſo gaudere poſſe Nec etiam Conuentus occaſione profeſſoris ſic ægredientis, ius aliquod in hereditate, vel quauis alia ſucceſſione propinquorum quod licet acquirere, & conſequi poſſe, & quia intelleximus ſepè numero contingere, quod tempore Paſchatis nauigantes ad partes Sclauoniæ ſe cōferunt, qui à Rectoribus parochianis nullā habent Eccleſiaſtica ſacramenta recipiendi licentiam, Religioſis dicti Ordinis tui, dictis in inſulis degentib. & in Paſchate dictis nauigantibus cōfeſſis Euchariſtiam miniſtrare liberè, & licitè poſſint de ſpecialis dono gratiæ indulgemus. Et quia decreuimus Moniales Sanctæ Claræ primæ, & ſecundæ Regulæ, ac Sorores Tertij Ordinis de Pœnitentia nuncupati, viuentium in Congregatione Ordinū ſub cura veſtra, & pro maiori parte ex eleemoſynis Chriſti fideliū, & labore manū ſuarū victum, ac veſtitum recipiant, abſolutionem alicuius decimæ, ſeu taxæ, aut collectæ pro tempore impoſitarū cogi non poſſe, & reperiuntur aliquæ ex eis, quæ licet aliquid proprij habeant, tamen non ſufficit eis ad quotidianas expenſas, ad ſolutionem huiuſmodi ob earum paupertatem cogi non poſſe, non obſtantib. præmiſſis, ac cōſtitutionib. & ordinationib. Apoſtolicis, ſtatutis quoq. & cōſuetudinib. dicti Ordinis, iuramēto, cōfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceteriſque contrarijs quibuſcūque Verum, quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca, in quibus expediens fuerit deferre, volumus auctoritate præfata, & decernimus, quod illarum trāſūptis manu publici Notarij inde rogati ſubſcriptis, & ſigillo tuo, vel aliorum Cōmiſſariorum, ac ſubſtitutorum, vel ſubſtituendorum, ſeu alicuius Prælati, aut perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtituti, munitis, ea prorſus fides indubia adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctū Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 24. Iulij. 1501. Pontificatus noſtri, anno nono.

IVLIVS SECVNDVS.

Iulianus antea ex Ruuerea Stirpe Sauonæ litteris Liguſtici oppido natus, Sixti IIII. Nepos, cuius auſpicijs ex Epiſcopo Carpentracenſi Card. tit. S. Petri ad Vinc. Epiſc. Oſtienſis, Auinionis Legatus creatus eſt, & clauſo deinde Conclaui Summus Pontif. omnium votis inauguratus, & coronatus eſt 5. Kal. Decembr. 1503 obijt Romæ, nono Kal. Martij. 1513. & in Baſilica Sancti Petri ſepultus fuit.

I.

Facultatem interpretandi priuilegia tam conceſſa, quàm concedenda, necnon Ordini Cōſtitutiones Generali Ord. Prædicatorum tribuit, nonnullaq; priuilegia concedit.

Dilecto filio Thomæ de Vio, Caietano, Generali Magiſtro Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa Secundus. Dilecte fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionē. ¶ Conſiderantes, quod multa tibi in tanta cura accidere poſſunt, quæ Sanctæ Sedis auxilium, & benignitatem requirunt, illis duximus de Apoſtolicæ Sedis plenitudine

ſuccurrendum

succurrendum. Itaque volumus, & tibi concedimus, quod si in Constitutionibus Ordinis Prædicatorum, aut circa priuilegia, indulta, gratiasque, & exemptiones ab ipsa Sancta Sede illi concessa, & concedenda, concessasve, aut concedendas, quæ etiam & quas harum tenore, & eiusdem Sedis auctoritate confirmamus, aliqua ambiguitas emerserit. Tu illam (quoad serenitatem illarum conscientiam, quæ tibi subiectæ sunt duntaxat) possis auctoritate Apostolica declarare. ¶ Insuper vt ipsi Ordinis præsidentes vultum pecoris sui agnoscere queant, Nullum personas Ordinis eiusdem confessionalibus, vel indulgentiæ litteris, etiam per Sanctam Sedem emissis, vel emittendis (nisi consensu tuo accedente, & eo durante) gaudere possint ¶ Et insuper, quod mulieres prædicti Ordinis, quæ Sorores de Pœnitentia nuncupantur, & collegialiter viuunt (si tibi placuerit, & illæ hoc cupiant) ex benignitate Apostolica tria vota religionis in manus tuas, aut illorũ, quos ad hoc duxeris deputandos emittere licitè valeant. ¶ Binos præterea Fratres tibi de more socios, quorum vnus Prouincialis terræ Sanctæ, alter scriba esse solet, & laboribus pro tanta Religione susceptis impediti, studiorumque exercitijs commodè interesse non possunt (si aliàs scientia sunt idonei, & eos gradus, ac honores non habeant) ad Bacchalariatus, & Magisterij Theologiæ gradus, & honores valeas promouere. ¶ Hæc tibi prædictæ Sedis auctoritate sic concedimus, vt etiam eadem simili auctoritate tuis successoribus indulgemus. Non obstantibus præmissis, Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Statutis, & Consuetudinibus Ordinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, & indultis, ac litteris Apostolicis, etiam in forma Breuis, illi Ordini, aut personis eius, sub quibusuis verborum formis & Clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, & insolitis concessis, aut concedendis. Quibus illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes (illis alias in suo robore permansuris) hac vice duntaxat derogamus. Ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 14. Decembris 1509. Pontificatus nostri anno septimo.

II.

DECLARAT REDUCTIONEM CLEMENTIS IIII. DE Monasterijs per alios Mendicantes infra 140. cannas ædificandis pro Fratribus Minoribus de Obseruantia, non esse intelligendam, quibus de nouo primum priuilegium eiusdem Clementis iiij. concedit.

Dilecto filio Vicario generali Vltramontano Ordinis Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ.

IVLIVS Papa ij Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exponi nuper nobis fecisti, quòd inter alia priuilegia à Summis Pontificibus prædecessoribus nostri Ordinis fratrum Minorum concessa ac per fel. re. Sixtum IIII. etiam prædecessorem nostrum, ac per nos respectiuè confirmata, ac de nouo concessis à fel. re. Clemente Papa IIII. prædicto Ordini eius paupertimo statu considerato, vt idẽ Ordo in eadem arctissima paupertate, ac professionis suæ puritate, & integritate ad Dei seruitium, & eius Ecclesiæ fructum tranquillè conseruetur, concessum fuit, vt propè domos Fratrum prædicti Ordinis certi vtriusque maximè fœminei sexus Religiosi in eodem priuilegio contenti intra spacium trecentarum cannarum domos, seu Monasteria ædificare minimè possent, sub certis censuris, & pœnis in eodem priuilegio contentis. Quod quidem priuilegium Fratribus Ordinis Prædicatorum etiã concessum

concessum fuit, vt omnia priuilegia omnibus alijs Mendicantium Ordinibus prædicto maximè Prædicatorum Ordini concessa, Ordini Fratrum Minorum fuissent communia, & huiusmodi Minorum Ordinis Fratres illis vterentur, petirentur, & gauderent, ac si eis specialiter, & expresse concessa fuissent. Præterea, Clemens iiij. prædecessor prænominatus, ob nonnullas causas animum suum mouentes, priuilegium prædictum quod prædicti Ordinis Prædicatorum Fratribus côcesserat ad spacium centum quadraginta cannarum, reduxit, prout in omnium Summorum Pontificum præfatorum litteris desuper confectis plenius continetur. Sed quia à nonnullis hæsitatur, an ex eo quod prædictorum Fratrum Prædicatorum priuilegia præfatis fratribus Minoribus communicata sunt, priuilegium præfatum trecentarum cannarum prædictarum eisdem fratribus Minoribus specialiter concessum, ad prædictas centum quadraginta cannas sine alia speciali coarctatione, seu reductione esse coarctatum, vel reductum. Quare pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Sacrę Religionis Fratrum Minorum prędictorum honestatem, paupertatem, ac puritatem considerantes, merito, inducimur, vt eam specialibus fauoribus, & gratijs prosequamur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, prędictam coarctationem, seu reductionem contra prędictum fratrum Prędicatorum priuilegium factum, prędictis fratribus Minoribus nocere non debere, nec pręfatam priuilegiorum communicationem in damnum, sed in fauorem prędictorum fratrum Minorum esse concessam. Et ideò confirmationem, & nouam concessionem per prędictum Sixtum quartum, & per nos respectiuè factam, in suo robore permanere debere auctoritate Apostolica declaramus, ac potiori pro cautela idem priuilegium, & inde secuta quęcumque prędictis fratribus Minoribus confirmamus, & approbamus. Et quatenus opus sit prędictarum trecentarum cannarum priuilegium tenore pręsentium auctoritate pręfata eisdem Fratribus Minoribus de nouo concedimus; Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus Apostolicis, priuilegiis quoque, & indultis, ac quibuscunque Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die vigesima prima Maii, Millesimo quingentesimo nono, Pontificatus nostri anno sexto.

III.

DECLARAT QVASCVMQVE CONVENTIONES PER quascumque ordinis personas concordatas transactas, & expeditas sine assensu Generalis Minimorum, nullas esse, illasque irritas declarandi auctoritatem, nonnullaque alia priuilegia concedit.

Venerabilibus fratribus Archiepiscopo Granatensi, & Episcopo Malaginen. ac dilecto filio Vicario Episcopi Malaginen. in spiritualibus Generali, & eorum cuilibet.

IVLIVS Papa II. Venerabiles fratres, & Dilect[illegible] ,& Apostolicam benedictionem. ¶ [illegible] liàs venerabilem Fratrem [illegible] n. conseruatorem ordinis Minimorum deputauimus [illegible] pus foret,) dicto Ordini, & illius personis, & frat[illegible] ,quod Decanus, & Capitulū Ecclesię Sancti Vlr[illegible] par[illegible] sie. S. Aegidij de Abbatis vill[illegible] forent, tam in d[illegible] se, aut inquie[illegible] que, qui [illegible]

in posterum eligerent, cum relictis fratribus ipsius domus de Abbatis villa, fratribus integraliter restituerent, nec ipsi, nec alij, prædictos, & quoscumque alios fratres dicti Ordinis de cetero super sepulturis, & corporibus illorum, qui in dictę domus de Abbatis villa, & alijs eiusdem Ordinis Ecclesijs sepeliri eligerent, pro tempore impedire præsumerent, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna inhiberet, ac S. Vlfrani, & S. Aegidij Ecclesias: nec non alias, ad quas corpora defunctorum, qui in dicta de Abbatis villa, & alijs ceterarum domorum Ordinis huiusmodi Ecclesijs restituerentur, concederet, ac desuper statueret, & ordinaret, prout de iure foret faciendum. ¶Et deinde pro parte dicti filij Franc. de Paula, dicti Ordinis institutoris, nobis exposito, quòd fratres Ordinis Minimorum, potentiam Decani, & Capituli, ac Rectoris prædictorum plurimorum formidabant. Nos per alias nostras in forma Breuis, litteras, præfato Pariensi Episcopo, ac Ven. fratri Archiepiscopo Turonen. ac dilecto filio Abbati Monasterij S. Saturnini Tolosan. Diœces. commisimus, ac dedimus in mandatis, quatenus in præmissis eisdem Fratribus assisterent, & ad executionem prædictorum, & aliarum quarumcumque litterarum dicto Ordini per Sedem Apostolicam, aut aliàs quomodolibet concessarum, & in posterum concedendarum in quocunque loco, & Diœcesi opus foret, ac quoties pro parte Franc. & aliorum Fratrum Prædictorum, ac quorumcunq. superiorum, & correctorum domorum, ac locorum dicti Ordinis, requisiti fuissent procederent, ac Decanum, & Capitulum, necnon Rectorem præfatos, & alios quoscunque priuilegiorum Ordinis Minimorum huiusmodi transgressores, vbicunque pro tempore degentes, etiam extrà prædictam, & quascunque Diœceses, & prouincias, (quoties opus foret, coram eis euocari facerent, & per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia compellerent, & compescerent, inuocato etiam ad id) si opus foret auxilio brachij secularis, & sententias, ac censuras ipsas aggrauarent, & reaggrauarent, & alia necessaria, & opportuna facere curarent, aliàs iuxta dictarum litterarum continentiam, & tenorem in omnibus, & per omnia, perinde ac si hæ prædictæ à principio eorum, cuilibet directæ fuissent, ipsique in illis Conseruatores specialiter deputati fuissent, prout in singulis litteris prædictis plenius continetur. ¶Cum autem sicut præfatus Franciscus de Paula nobis nuper exponi fecit, tunc Prouincialis, & Fratre nostræ domus de Abbatis villa, seu aliqui ex eis cum Decano, & Capitulo præfatis, super tumulandis corporibus defunctorum huiusmodi, ad certam concordiam, seu transactionem deuenerint, per quam inter alia voluerunt, quod processus, præmissorum occasione, eatenus facti, & qui in posterum fierent, nullius essent roboris, & momenti. Quodque ex tunc de cetero, corpora eorum qui apud Ecclesiam dictę domus de Abbatis villa eligerent sepulturam, immò ad dictam Ecclesiam S. Vlfrani cum luminaribus deferri, & inibi duabus Missis celebratis, & luminaribus, cum alijs funeralibus, iuribus, & obuentionibus, eisdem Decano, & Capitulo relictis, ad Ecclesiam domus de Abbatis villa huiusmodi portare deberet, prout in quodam instrumento publico de super confecto, dicitur plenius contineri. ¶Et quia concordia, & transactio per Prouincialem, & fratres præfatos factæ huiusmodi, contra tenorem priuilegiorum, eidem Ordini concessorum, & licentia, & consensu præfati Fran. dicti Ordinis Generalis correctoris, per Sedem prædictam deputati, sine cuius licentia illæ fieri non poterant, & in maximum dicti Ordinis præiudicium facta fuerunt. Idem Franc. Generalis Correcror nobis humiliter supplicari, fecit, concordiam, & transactionem supradictas. ac sententiam cuiuscunque Iudicis secularis super commissis pro Decano, & Capitulo, & contra fratres dictæ domus de Abbatis villa latam, nullas, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse declarare, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & vestrum cuilibet præsentium tenore mandamus, quatenus concordiam, & transactionem, ac prædictas, & quascunque alias per quoscunque

iudices

Digitized by Google

iudices feculares, fuper funeralibus, & quartis, & alijs contra prædictam de Abbatis villa, & aliàs dicti Ordinis domos, & illarum fratres hactenus latas, & in posterum ferendas sententias, nullas fuisse, & esse, auctoritate nostra declaretis, & prout de facto processerunt, cassetis, & annulletis, ac eisdem Francisco, & fratribus assisten. priuilegia dicto Ordini concessa obseruari faciatis. ¶ Quodque quascumque conuentiones per quoscunque dicti Ordinis prouinciales, & Vicarios Generales, speciales, ac quoscumque alios fratres, seu eorum procuratores, vbicumque, & quomodocumque, & sub quibuscumque clausulis, & formis factas, concordatas, transactas, & expeditas, quæ per præfatum Franciscum, vel successores suos dicti ordinis generales Correctores, seu Capitulum Generale dicti Ordinis acceptatæ, confirmatæ, & ratificatæ non fuerint. nullius esse roboris, & momenti declaretis, si & prout de iure fuerit faciendum. ¶ Et pro manutenenda, & conseruanda regula dicti Ordinis, in qua expresse inhibetur, ne fratres ipsi vltrà quinquaginta annos particularia quæcunque suffragia in dicto Ordine acceptent, & suscipiant, vt particularia quorumcunque dicti Ordinis fundatorum, & fundatricum, ad quæ ipsi obligantur, suffragia huiusmodi sub omnium dicti Ordinis suffragiorum, & bonorum generalitate suscipere, & acceptare, singulisque priuilegijs, gratijs, & indultis, omnibus quattuor Mendicantibus Ordinibus, & eorum cuilibet per sedem prædictam, seu aliàs quomodolibet, concedendis, & etiam Ordini prædicto iam concesso, & confirmato priuilegio, confessiones audien. iuxta illius formam, & tenorem vbiuis, frui, vti, & gaudere valeant. ¶ Quodque dicti Ordinis domorum fundatores, fundatrices, & procuratores, & procuratrices, tutores, & tutrices, eorumque vtriusque sexus liberi, necnon dicti Ordinis Conseruatores præsentes, & futuri, omnium, & singularum Missarum, Ieiuniorum, Orationum, & Sacrificiorum, ac quorumcumque aliorum bonorum, in toto huiusmodi Ordine Minimorum de cetero faciendorum, & recitandorum, participes fore, & illis communicata sint, & esse debeant. ¶ Quodque Fratres dicti Ordinis Conseruatores Minimorum, etiam Canonicos Cathedralium Ecclesiarum, & Officiales, ac Vicarios ipsorum, sibi eligere, & quod tales in Conseruatores taliter per eos electi, ex nunc per nos deputati censeantur, possintque contradictores quoscunque excommunicare, & censuras iteratis vicibus aggrauare, ac loca quæcunque Ecclesiastico subijcere interdicto, ac omnia alia quæ possunt Conseruatores, ab alijs Fratribus aliorum Ordinum Mendicantium, iuxta priuilegia eis super hoc concessa, electi. ¶ Quodque singula priuilegia, indulgentiæ, gratiæ, & indulta, alicui ex domibus ordinis Minimorum huiusmodi hactenus per nos, vel Sedem prædictam, aut aliàs quomodolibet concessa, ad omnes, & singulas alias domos dicti ordinis Minimorum hactenus constructas, & construendas, intelligantur concessa, ac si in specie cuilibet earundem concessa fuissent, & illa ad quamlibet domorum extensa, & de nouo concessa sint, & esse censeantur, dicta auctoritate statuatis, & ordinetis. ¶ Non obstantib. præmissis, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri, de vna, & duabus dietis in concilio Generali editis, & alijs Constitutionibus, & Ordinationibus, Apostolicis, ceterisque contrarijs, etiam si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem Sede indultum fuerit, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes, plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris. Die xxix. Martii 1507. Pontificatus nostri anno quarto.

Digitized by Google

IIII.

PRIVILEGIA CONCESSA A PYRRHO ARCHIEPISCOPO Consentinensi Ordini Minimorum, & à Sixto quarto approbata, confirmat, & declarat, ac quædam alia de nouo concedit.

IVLIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dudum ad sacrum ordinem, &c. [Hic ommittitur tenor, cum habeatur suprà in priuilegio eiusdem Pyrrhi, & Bulla confirmationis Sixti IIII.] ¶ Nos igitur qui Regularem Obseruantiam in locis religiosis vigere, & augeri, ac religiosarum personarum, præsertim sub humili habitu in humilitatis spiritu Deo seruientium commodum, & tranquilitatem intensis desideramus affectib. eundem Franciscum de Paula à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Pyrrhi Archiepiscopi, & Goffredi Episcopi Sancti Marci, ac Sixti, & Innocentij, necnon Alexandri prædecessorum prædictorum, ac nostras præfatas litteras, nec non omnia, & singula in eis contenta, Auctoritate Apostolica præfata, tenore præsentium approbamus, innouamus, & confirmamur, ac præsentis scripti patrocinio communimus.

¶Illaque omnia, & singula Francisco de Paula, & alijs Ordinis Minimorum huiusmodi Frattibus, & personis, ac illorum Ecclesijs, domibus, & locis constructis, & construendis sub Minimorum nomine, & auctoritate, & tenore præmissis, de nouo concedimus, & indulgemus.

¶Ac pro potiori cautela, omnia, & singula in dictis litteris quomodolibet cōtēta, & quo ad hoc Franciscus de Paula, & alij Ordinis Minimorum hmōi Fratres pro tpe existentes, tā quattuor Mendicantiū, quam aliorum quorumcumque, quantumcumque priuilegiatorum Ordinum, quascunq; religiosas personas ad se venientes, & habitum per eos gestari solitum sumere volentes, primitus verbo, vel scripto à suis immediatis superiorib. per se, vel per interpositam personam petita licentia, quamuis non obtenta, ad Minimorum Ordinem, & habitum huiusmodi recipere.

¶Necnon confessiones quarumcunque personarum, tam Religiosarum, quam Ecclesiasticarum, & secularium vbilibet audire, & illis auditis personas ipsas, & earum quamlibet, iuxta formam, & tenorem priuilegij per præfatum Sixtum prædecessorem Ordini Minimorum huiusmodi, ac illius personis, & Fratribus dudum concessi, & confirmati, absoluere, ac pœnitentiam salutarem illis iungere valeant.

¶Necnon, Ordinis Minimorum huiusmodi, Ecclesiæ, & Oratoria, Domus, & loca, tam recepta, quam recipienda, tanquam Sedis, & Ecclesiæ Romanæ huiusmodi specialia Oratoria, Ecclesiæ, domus, & loca, cum omnibus iuribus, & pertinentiis suis, prorsus ab omni decimarum, & oblationum persolutione, seu iurisdictione perpetuò libera sint & esse censeantur.

¶Ac sub Beati Petri, & dictæ Sedis, & nostra protectione immediatè subiaceant. Ipsiusque Ordinis Minimorum Fratres pro tempore existentes, de hortis, ac virgultis, & alijs quibuscunque bonis Ordinis Minimorum domibus, & illarum Ecclesijs huiusmodi pro tempore relictis, & legatis, Ac super luminaribus, & aliis rebus Diuino cultui pro tempore dedicatis, Decimas, aut oblationes aliquas, etiam ex noualibus, vel quartam ex funeralibus soluere minimè teneantur, nec ad id à quoquā cuiuscūq; nobilitatis, aut dignitatis existat, valeāt quomodolibet coarctari. ¶Quodque Ordini Minimorum huiusmodi ac illius personis, & domibus per Sixtum, & Innocentium prædecessores prædictos, sub Eremitarum nomine dudum concessa priuilegia,

priuilegia, sub nouo nomine mutatis in eis nominibus Eremitæ, ac Eremitarum, in Minimi,& Minimorum,ac Eremitorij, & Eremitoriorum in domorum Ordinis Minimorum huiusmodi nomina,ceterisque singulis ad hunc effectum de necessitate mutandis,innouata,& mutata sint,& esse censeantur.

¶ Necnon super omnibus,ac singulis Maris magni,& alijs quibuscunque bullis, quatuor mendicantium ordinibus, & eorum cuilibet quomodocunque concessis, vnum vel plura transumpta coniunctim,aut diuisim facere queant,perinde,ac si illa mutatis in eis nominib. quorumcunque Romanorum Pontificum prædecessorum, & ipsorum mendicantium in nostrum,& Fratrum Ordinis Minimorū huiusmodi nomina,ceterisque singulis ad hunc effectū de necessitate mutādis, concessa forent.

¶ Ac quod transumptum,seu transumpta huiusmodi taliter facta,& manu alicuius Notarij publici subscripta,ac sigillo alicuius Prælati Ecclesiastici sigillata, Ordini Minimorum huiusmodi,ac illius personis,& Fratribus pro tempore existentibus adeo vbique locorum suffragentur, ac si singulæ prædictæ Bullæ præfatis quatuor mendicantium Ordinibus per quoscūque prædecessores prædictos, quomodolibet concessę,quas hic pro expressis,& insertis habere volumus, Fratribus ipsis Minimis eorum Ordini præfato,etiam sub Minimorum nomine specialiter, & expressè indultæ fuissent,ac pro eis principaliter emanassent.

¶ Quodque Sanctæ Trinitatis,tunc ad Ecclesiam Sancti Stephani Giemmi, & aliam Sancti Rocchi,tunc etiam ad monasterium Sancti Saturnini Tolosani Ordin.Sancti Augustini pleno iure spectantes Ecclesias,ac illarum domos,necnon reliquam Sancti Blasij,per dilectam in Christo filiam nobilem mulierem modernam Dominam de Borbon, ac venerabilem Fratrem nostrum modernum Episcopum Gratianopolitanum,etiam tunc dicti Monasterij Abbatem.

¶ Necnon omnia,& singula alia Oratoria,Ecclesias, reliquas domos, loca, Conuentus,& bona in Galliæ, Calabriæ, Siciliæ, Hispaniæ, Bœmiæ,& alijs Regnis, ac Italiæ Picardiæ, Aquitaniæ, patrimonij Paulensis,& Paternæ, alijsque Prouincijs, Ciuitatib. locis quibuscunq; Ordini Minimorum, ac illius personis, & Fratrib. & præfatis quomodocumque concessa,& p Franciscum de Paula,& alios Fratres Ordinis Minimorum huiusmodi vigore, priuilegij Sixti prædecessoris prædicti recepta, & per eos eatenus possessa,absque alia noua concessione Apostolica perpetuò pacifice possidere valeant,ac super illis,aut aliquo eorū,à quoquā suo molestari nequeāt.

¶ Et quòd Fratres ipsi Minimi,in eorum Ecclesijs constructis, & construendis, Curialib. mercatorib. peregrinis,ac transeuntibus & alijs quibusuis, Eucharistiæ Sacramentum (quoties opus fuerit) ministrare,ac ministrari facere.

¶ Necnon eiusdem Ordinis Minimorum apostatas, & gyrouagos quoscumque vbilibet repertos,& quibuscunque litteris, ac prouisionibus Apostolicis,etiam quasi cumque derogatoriarum derogatorias Clausulas in se continentibus munitos,quas in nullatenus suffragari posse decernimus, inuocato etiam ad id (quatenus opus fuerit) auxilio brachij secularis capere,incarcerare,ac punire, seu capi, incarcerari, & puniri facere,liberè,ac licitè valeant.

¶ Et præfati Ordinis Minimorum Fratres, Sorores,& Oblati, necnon vtriusque sexus Christi fideles tertij Ordinis Minimorum huiusmodi, ac eiusdem Ordinis Conseruatores per fratres Minimos huiusmodi pro tempore Capitulariter electi.

¶ Ac tutores,& tutrices,fundatores,& fundatrices; Procuratores, & procuratrices,ac eorum vtriusque sexus liberi procreati,& procreandi, semel in vita, & ita in morte sibi.

¶ Ac quæcumque personæ in dicto Ordine Minimorum de cetero recipiendæ, in earum ingressu plenariam omnium peccatorum suorum veniam, & indulgentiam consequi.

¶ Ac quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam recitando.

religionis emittere, nonnulla declarari desideras. Et proinde supplicasti humiliter, vt in præmissis, opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

¶Nos igitur qui religiosorum quieti, quantum cum Deo possumus, libenter consulimus, volentes occasiones tollere vagandi, attendentesque quod multa in prædicta declaratione concessa sunt, quæ in Bulla prædicta continentur, eiusdem sanctæ Sedis auctoritate decernimus, quod illi quibus in prædicta declaratione concessa est potestas absoluendi, & dispensandi, licitè possint, perpetuis temporibus absoluere, & dispensare ab omnibus, & singulis, ac si prædicta Bulla in Cœna Domini non esset facta, nec fieret. Præterquam à conspiratione in Romanum Pontificem, & ab illis propter quæ prædictus prædecessor noster declarando voluit ad eandem sanctam Sedem etiam recurrendum.

¶Sorores quoque de Pœnitentia Beati Dominici nuncupatæ, collegialiter viuentes, & volentes vouere tria religionis vota, iuxta nostram concessionem, eadem auctoritate volumus, vt profiteantur obedientiam tibi, & pro tempore existenti Magistro Generali, vel alteri vices generalis magistri, gerenti, vsque ad mortem, secūdum regulam B. Augustini, & propter hoc tamen, non teneantur ad clausuram, nec ad officium diuinum, magis quàm ex sua regula tertij habitus tenentur.

¶Et quod exemptæ tamquam dictæ Religionis membra, gaudeant omnib. priuilegijs, actiuè, & passiuè, quibus fratres ordinis supradicti gaudent, modo priuilegia illa sexui non repugnent.

¶Non Obstantib. quibuscunque Apostolicis Constitutionibus, ordinationibus, suspensionibus, reuocationib. & restitutionibus, ac etiam constitutionib. & ordinationibus, necnon priuilegiis, & consuetudinibus dicti Ordinis, vel dictarum sororum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis. Necnon Curię vicegerentis, Auenionen. & quibusuis ordinariis prælatis, ac personis, concessis, & cōcedendis, litteris, priuilegiis, & facultatibus, cum quibusuis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis. Quibus omnibus etiam si de eis, & supradictis omnibus, eorumq; totis tenoribus, & datis, non per huiusmodi generales clausulas, etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, seu quæuis alia mentio habenda esset, præsentibus pro expressis habentes, (illis aliàs in suo robore permansuris, quo ad præmissa) specificè, & nominatim derogamus nemini in præiudicium pręmissorum suffragari posse, aut debere, ac irritum, & inane quicquid secus contigerit attentari, decernimus. Ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die 27. Februarii, 1510. Pontificatus nostri anno septimo.

VI.

NVLLVM EX FRATRIBVS PRAEDICATORVM ORDINIS à correctione prælatorum eiusdē Instituti appellare sub quibusdam pęnis decernit.

De materia appellationis huiusmodi alias declarationes habes infrà, per Leonem X. Const. 10. & per Gregorium XIII. Const. 1. & in decreto Sacræ Congregationis Regularium, quod post Constitutionem Sixti V. simul cum nonnullis alijs eiusdem Congregationis decretis impressum existit.

Dilecto filio Thomæ de Vio, Caietano, Magistro generali Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa II. Dilecte filii salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Exposuisti nobis, quod in Ordine Prædicatorum tuæ curæ commisso, quandoq; pars turbatur, & regularis vita impeditur, ob appellationes ab absolutione ab officiis, vel

II.

POTESTATEM TRIBVIT GENERALI, AC PROuincialibus Ordinis Minorum incorrigibiles eijciendi ab Ordine.

Dilectis filijs Generali Cismontano, & Vltramarino Vicarijs Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte filij salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Cum sicut nobis nuper exponi fecisti, interdum contingat in Ordine vestro aliquos Fratres adeò humani generis hoste procurante in reprobum sensum datos reperiri, vt nulla ex re corrigi, & recta in ad seniram reduci possint. Nos attendentes dicti Ordinis quieti, & conseruationi obseruantiæ vestræ omninò concedere, vt personæ sic incorrigibiles, ne alios corrumpant, & inficiant, à vobis eiiciatur, tibi, & generali Vicario pro tempore existenti, per vosmetipsos dumtaxat, & alijs Vicarijs prouincialibus dicti Ordinis per eos, cum consensu maioris partis Capituli prouincialis Religiosos dicti Ordinis, quos sic incorrigibiles reperentis, tanq tam membra putrida habitu vestro expoliandi, & à vobis eijciendi, ac contra quoscunque eis forsan auxilium, consiliũ, vel fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quæsito colore supradicti habitus delatione præstantes, etiam cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis, per censuras Ecclesiasticas, ac alia iuris opportuna remedia appellatione postposita procedendi, omniaque alia, & singula in præmissis, & circa ea necessaria quomodolibet, & opportuna faciendi, gerendi, & exequendi, auxilium quoque brachij sęcularis, si opus fuerit, inuocandi, plenam, liberam, & omnimodam auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus facultatem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. sub ann. Piscatoris, die 15. Iunij, 1501. Pont. nostri ann. 9.

III.

CONCEDIT VICARIIS GENERALIBVS, ET Prouincialibus facultatem sibi casus occultos reseruandi, & absolutionem illorum alijs interdicit.

Hæc reseruatio iuxta formam Decreti S. D. N. Clementis VIII. fieri debet quam habes infrà Const. 3.

Dilecto filio Hieronymo de Torniellis Fratrum Minorum de Obseruantia citrà monte Vicario Generali.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Intelleximus aliquos ex Religiosis Ordinis tui, alijs asserere velle, quòd Vicarius Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis seu Guardiani domorum Ordinis eiusdem, casus de occultis sibi reseruare non possunt. Quare nobis super hoc de remedio supplicari fecisti opportuno. Nos igitur felici, & prospero statui dicti Ordinis, & obseruantiæ vestræ paterna charitate consulere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate

Apostolica

Apostolica tenore præsentium decernimus, Vicarium Generalem, vel Prouincialē, aut Guardianos pro tempore existentes, præfatos casus de occultis inter Religiosos dicti Ordinis vestri, sibi posse reseruare, & post reseruationem huiusmodi, nullū dicti Ordinis inferiorem ab eis absoluere posse, & si absoluat, nullam esse absolutionē, & incidere in pœnam absoluentium à casibus non concessis, nec Ministrum Generalem dicti Ordinis absoluere, nec licentiā concedere posse absoluendi ab huiusmodi casibus sic reseruatis per Prelatos familiæ vestræ, nullumque professorem dictæ familiæ si illam egrediatur, parentib. propinquis, vel affinibus suis quouis modo nec aliquo indulto Fratrib. conuentualibus dicti Ordinis ad hoc concesso gaudere posse Nec etiam Conuentus occasione professoris sic egredientis, ius aliquod in hereditate, vel quauis alia successione propinquorum quod licet acquirere, & consequi posse, & quia intelleximus sepè numero contingere, quod tempore Paschatis nauigantes ad partes Sclauoniæ se cōferunt, qui à Rectoribus parochianis nullā habent Ecclesiastica sacramenta recipiendi licentiam, Religiosis dicti Ordinis tui, dictis in insulis degentib. & in Paschate dictis nauigantibus cōfessis Eucharistiam ministrare libetè, & licitè possint de specialis dono gratiæ indulgemus. Et quia decreuimus Moniales Sanctæ Claræ primæ, & secundæ Regulæ, ac Sorores Tertij Ordinis de Pœnitentia nuncupati, viuentium in Congregatione Ordinū sub cura vestra, & pro maiori parte ex eleemosynis Christi fideliū, & labore manū suarū victum, ac vestitum recipiant, absolutionem alicuius decimæ, seu taxæ, aut collectæ pro tempore imposita rū cogi non posse, & reperiuntur aliquæ ex eis, quæ licet aliquid proprij habeant, tamen non sufficit eis ad quotidianas expensas, ad solutionem huiusmodi ob earum paupertatem cogi non posse, non obstantib. præmissis, ac cōstitutionib. & ordinationib. Apostolicis, statutis quoq. & cōsuetudinib. dicti Ordinis, iuramēto, cōfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, cæterisque contrarijs quibuscūque Verum quia difficile foret præsentes litteras ad singula quæque loca, in quibus expediens fuerit deferre, volumus auctoritate præfata, & decernimus, quod illarum trāsūptis manu publici Notarij inde rogati subscriptis, & sigillo too, vel aliorum Cōmissariorum, ac substitutorum, vel substituendorum, seu alicuius Prelati, aut personæ in Ecclesiastica dignitate constituti, munitis, ea prorsus fides indubia adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si essent exibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctū Petrum, sub annulo Piscatoris, die 24. Iulij. 1501. Pontificatus nostri, anno nono.

IVLIVS SECVNDVS.

Iulianus antea ex Ruuerea Stirpe Sauonæ litteris Ligustici oppido natus, Sixti IIII. Nepos, cuius auspicijs ex Episcopo Carpentracensi Card. tit. S. Petri ad Vinc. Episc. Ostiensis, Auinionis Legatus creatus est, & clauso deinde Conclaui Summus Pontif. omnium votis inauguratus, & coronatus est 5. Kal. Decembr. 1503 obijt Romæ, nono Kal. Martij. 1513. & in Basilica Sancti Petri sepultus fuit.

I.

Facultatem interpretandi priuilegia tam concessa, quàm concedenda, necnon Ordini Cōstitutiones Generali Ord. Prædicatorum tribuit, nonnullaq; priuilegia concedit.

Dilecto filio Thomæ de Vio, Caietano, Generali Magistro Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa Secundus, Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionē. ¶ Considerantes, quod multa tibi in tanta cura accidere possunt, quæ Sanctæ Sedis auxilium, & benignitatem requirunt, illis duximus de Apostolicæ Sedis plenitudine succurrendum

succurrendum. Itaque volumus, & tibi concedimus, quod si in Constitutionibus Ordinis Prædicatorum, aut circa priuilegia, indulta, gratiasque, & exemptiones ab ipsa Sancta Sede illi concessa, & concedenda, concessasve, aut concedendas, quæ etiam & quas harum tenore, & eiusdem Sed auctoritate confirmamus, aliqua ambiguitas emerserit. Tu illam (quo ad serenitatem illarum conscientiam, quæ tibi subiectæ sunt duntaxat) possis auctoritate Apostolica declarare. ¶Insuper vt ipsi Ordinis præsidentes vultum pecoris sui agnoscere queant, Nullumus personas Ordinis eiusdem confessionalibus, vel indulgentiæ litteris, etiam per Sanctam Sedem emissis, vel emittendis (nisi consensu tuo accedente, & eo durante) gaudere possint. ¶Et insuper, quod mulieres prædicti Ordinis, quæ Sorores de Pœnitentia nuncupantur, & collegialiter viuunt (si tibi placuerit, & illæ hoc cupiant) ex benignitate Apostolica tria vota religionis in manus tuas, aut illorũ, quos ad hoc duxeris deputandos emittere licitè valeant. ¶Binos præterea Fratres tibi de more socios, quorum vnus Prouincialis terræ Sanctæ, alter scriba esse solet, & laboribus pro tanta Religione susceptis impediti, studiorumque exercitijs commodè interesse non possunt (si aliàs scientia sunt idonei, & eos gradus, ac honores non habeant) ad Bacchalariatus, & Magisterij Theologiæ gradus, & honores valeas promouere. ¶Hæc tibi prædictæ Sedis auctoritate sic concedimus, vt etiam eadem similí auctoritate tuis successoribus indulgemus. Non obstantibus præmissis, Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Statutis, & Consuetudinibus Ordinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis; priuilegijs quoque, & indultis, ac litteris Apostolicis, etiam in forma Breuis, illi Ordini, aut personis eius, sub quibusuis verborum formis & Clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, & insolitis concessis, aut concedendis. Quibus illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes (illis alias in suo robore permansuris) hac vice dumtaxat derogamus. Cæterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 14. Decembris 1509. Pontificatus nostri anno septimo.

II.

DECLARAT REDUCTIONEM CLEMENTIS IIII. DE Monasterijs per alios Mendicantes infra 140. cannas ædificandis pro Fratribus Minoribus de Obseruantia, non esse intelligendam, quibus de nouo primum priuilegium eiusdem Clementis iiij. concedit.

Dilecto filio Vicario generali Vltramontano Ordinis Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ.

IVLIVS Papa ij Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Exponi nuper nobis fecisti, quòd inter alia priuilegia à Summis Pontificibus prædecessoribus nostri Ordinis fratrum Minorum concessa ac per fel. re. Sixtum IIII. etiam prædecessorem nostrum, ac per nos respectiuè confirmata, ac de nouo concessis à fel. re. Clemente Papa IIII. prædicto Ordini eius pauperrimo statu considerato, vt idẽ Ordo in eadem arctissima paupertate, ac professionis suæ puritate, & integritate ad Dei seruitium, & eius Ecclesiæ fructum tranquillè consequetur, concessum fuit, vt propè domos Fratrum prædicti Ordinis certi vtriusque maximè fœminei sexus Religiosi in eodem priuilegio contenti intra spacium trecentarum cannarum domos, seu Monasteria ædificare minimè possent, sub certis censuris, & pœnis in eodem priuilegio contentis. Quod quidem priuilegium Fratribus Ordinis Prędicatorum etiã

concessum

concessum fuit, vt omnia priuilegia omnibus alijs Mendicantium Ordinibus prædicto maximè Prædicatorum Ordini concessa, Ordini Fratrum Minorum fuissent communia, & huiusmodi Minorum Ordinis Fratres illis vterentur, potirentur, & gauderent, ac si eis specialiter, & expresse concessa fuissent. Præterea, Clemens iiij. prædecessor prænominatus, ob nonnullas causas animum suum mouentes, priuilegium prædictum quod prædicti Ordinis Prædicatorum Fratribus cõcesserat ad spacium centum quadraginta cannarum, reduxit, prout in omnium Summorum Pontificum præfatorum litteris desuper confectis plenius continetur. Sed quia à nonnullis hæsitatur, an ex eo quod prædictorum Fratrum Prædicatorum priuilegia præfatis fratribus Minoribus communicata sunt, priuilegium præfatum trecentarum cannarum prædictarum eisdem fratribus Minoribus specialiter concessum, ad prædictas centum quadraginta cannas sine alia speciali coarctatione, seu reductione esse coarctatum, vel reductum. Quare pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Sacræ Religionis Fratrum Minorum prędictorum honestatem, paupertatem, ac puritatem considerantes, merito, inducimur, vt eam specialibus fauoribus, & gratijs prosequamur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, prędictam coarctationem, seu reductionem contra prędictum fratrum Prędicatorum priuilegium factum, prędictis fratribus Minoribus nocere non debere, nec pręfatam priuilegiorum communicationem in damnum, sed in fauorem prędictorum fratrum Minorum esse concessam. Et ideò confirmationem, & nouam concessionem per prędictum Sixtum quartum, & per nos respectiuè factam, in suo robore permanere debere auctoritate Apostolica declaramus, ac potiori pro cautela idem priuilegium, & inde secuta quęcumque prędictis fratribus Minoribus confirmamus, & approbamus. Et quatenus opus sit prędictarum trecentarum cannarum priuilegium tenore prę̃sentium auctoritate pręfata eisdem Fratribus Minoribus de nouo concedimus; Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus Apostolicis, priuilegiis quoque, & indultis, ac quibuscunque Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die vigesima prima Maii, Milesimo quingentesimo nono, Pontificatus nostri anno sexto.

III.

DECLARAT QVASCVMQVE CONVENTIONES PER quascumque ordinis personas concordatas transactas, & expeditas sine assensu Generalis Minimorum, nullas esse, illasque irritas declarandi auctoritatem, nonnullaque alia priuilegia concedit.

Venerabilibus fratribus Archiepiscopo Granatensi, & Episcopo Malaginen. ac dilecto filio Vicario Episcopi Malaginen. in spiritualibus Generali, & eorum cuilibet.

IVLIVS Papa II. Venerabiles fratres, & Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Alias venerabilem Fratrem Episcopum Parisien. conseruatorem ordinis Minimorum deputauimus, eique mandauimus (quoties opus foret,) dicto Ordini, & illius personis, & fratribus assisteret, & non permitteret, quod Decanus, & Capitulũ Ecclesię Sancti Vltrani, & eorũ Officiales, ac Rector parochialis Ecclesię S. Aegidij de Abbatis villa Ambian. Diœc. aut alij quicũq; cuiuscumq; dignitatis forent, tam in dicta Diœces. quam alibi, in aliquo damnificare, molestare, perturbare, aut inquietare vllatenus auderent; quinimmò corpora defunctorum quorumcumque, qui in Ecclesia domus de Abbatis uilla, in eorum vita sepeliri elegerant, seu qui in posterum

in posterum eligerent, cum relictis fratribus ipsius domus de Abbatis villa, fratribus integraliter restituerent, nec ipsi, nec alij, prædictos, & quoscumque alios fratres dicti Ordinis de cetero super sepulturis, & corporibus illorum, qui in dictæ domus de Abbatis villa, & alijs eiusdem Ordinis Ecclesijs sepeliri eligerent, pro tempore impedire præsumerent, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna inhiberet, ac S. Vlfrani, & S. Aegidij Ecclesias: nec non alias, ad quas corpora defunctorum, qui in dicta de Abbatis villa, & alijs ceterarum domorum Ordinis huiusmodi Ecclesijs restituerentur, concederet, ac desuper statueret, & ordinaret, prout de iure foret faciendum. ¶Et deinde pro parte dicti filij Franc. de Paula, dicti Ordinis institutoris, nobis exposito, quòd fratres Ordinis Minimorum, potentiam Decani, & Capituli, ac Rectoris prædictorum plurimorum formidabant. Nos per alias nostras in forma Breuis, litteras, præfato Parienſi Episcopo, ac Ven. fratri Archiepiscopo Turonen. ac dilecto filio Abbati Monasterij S. Saturnini Tolosan. Diœces. commisimus, ac dedimus in mandatis, quatenus in præmissis eisdem Fratribus assisterent, & ad executionem prædictorum, & aliarum quarumcumque litterarum dicto Ordini per Sedem Apostolicam, aut aliàs quomodolibet concessarum, & in posterum concedendarum in quocunque loco, & Diœcesi opus foret, ac quoties pro parte Franc. & aliorum Fratrum Prædictorum, ac quorumcunq. superiorum, & correctorum domorum, ac locorum dicti Ordinis, requisiti fuissent procederent, ac Decanum, & Capitulum, necnon Rectorem præfatos, & alios quoscunque priuilegiorum ordinis Minimorum huiusmodi transgressores, vbicunque pro tempore degentes, etiam extrà prædictam, & quascunque Diœceses, & prouincias, (quoties opus foret, coram eis euocari facerent, & per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia compellerent, & compescerent, inuocato etiam ad id) si opus foret auxilio brachij secularis, & sententias, ac censuras ipsas aggrauarent, & reaggrauarent, & alia necessaria, & opportuna facere curarent, aliàs iuxta dictarum litterarum continentiam, & tenorem in omnibus, & per omnia, perinde ac si hæ prædictæ à principio eorum, cuilibet directæ fuissent, ipsique in illis Conseruatores specialiter deputati fuissent, prout in singulis litteris prædictis plenius continetur. ¶Cum autem sicut præfatus Franciscus de Paula nobis nuper exponi fecit, tunc Prouincialis, & Fratre nostræ domus de Abbatis villa, seu aliqui ex eis cum Decano, & Capitulo præfatis, super tumulandis corporibus defunctorum huiusmodi, ad certam concordiam, seu transactionem deuenerint, per quam inter alia voluerunt, quod processus, præmissorum occasione, eatenus facti, & qui in posterum fierent, nullius essent roboris, & momenti. Quodque ex tunc de cetero, corpora eorum qui apud Ecclesiam dictæ domus de Abbatis villa eligerent sepulturam, immò ad dictam Ecclesiam S. Vlfrani cum luminaribus deferri, & inibi duabus Missis celebratis, & luminaribus, cum alijs funeralibus, iuribus, & obuentionibus, eisdem Decano, & Capitulo relictis, ad Ecclesiam domus de Abbatis villa huiusmodi portare deberet, prout in quodam instrumento publico de super confecto, dicitur plenius contineri. ¶Et quia concordia, & transactio per Prouincialem, & fratres præfatos factæ huiusmodi, contra tenorem priuilegiorum, eidem Ordini concessorum, & licentia, & consensu præfati Fran. dicti Ordinis Generalis correctoris, per Sedem prædictam deputati, sine cuius licentia illæ fieri non poterant, & in maximum dicti Ordinis præiudicium facta fuerunt. Idem Franc. Generalis Corrector nobis humiliter supplicari, fecit, concordiam, & transactionem su prædictas. ac sentētiam cuiuscunque Iudicis secularis super commissis pro Decano, & Capitulo, & contra fratres dictæ domus de Abbatis villa latam, nullas, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse declarare, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & vestrum cuilibet præsentium tenore mandamus, quatenus concordiam, & transactionem, ac prædictas, & quascunque alias per quoscunque

iudices

iudices seculares, super funeralibus, & quartis, & alijs contra prædictam de Abbatis villa, & aliàs dicti Ordinis domos, & illarum fratres hactenus latas, & in posterum ferendas sententias, nullas fuisse, & esse, auctoritate nostra declaretis, & prout de facto processerunt, cassetis, & annulletis, ac eisdem Francisco, & fratribus assisten. priuilegia dicto Ordini concessa obseruari faciatis. ¶ Quodque quascumque conuentiones per quoscunque dicti Ordinis prouinciales, & Vicarios Generales, speciales, ac quoscumque alios fratres, seu eorum procuratores, vbicumque, & quomodocumque, & sub quibuscumque clausulis, & formis factas, concordatas, transactas, & expeditas, quæ per præfatum Franciscum, vel successores suos dicti ordinis generales Correctores, seu Capitulum Generale dicti Ordinis acceptatæ, confirmatæ, & ratificatæ non fuerint, nullius esse roboris, & momenti declaretis, si & prout de iure fuerit faciendum. ¶ Et pro manutenenda, & conseruanda regula dicti Ordinis, in qua expressè inhibetur, ne fratres ipsi vltrà quinquaginta annos particularia quæcunque suffragia in dicto Ordine acceptent, & suscipiant, vt particularia quorumcunque dicti Ordinis fundatorum, & fundatricum, ad quæ ipsi obligantur, suffragia huiusmodi sub omnium dicti Ordinis suffragiorum, & bonorum generalitate suscipere, & acceptare, singulisque priuilegijs, gratijs, & indultis, omnibus quattuor Mendicantibus Ordinibus, & eorum cuilibet per sedem prædictam, seu aliàs quomodolibet, concedendis, & etiam Ordini prædicto iam concesso, & confirmato priuilegio, confessiones audien. iuxta illius formam, & tenorem vbiuis, frui, vti, & gaudere valeant. ¶ Quodque dicti Ordinis domorum fundatores, fundatrices, & procuratores, & procuratrices, tutores, & tutrices, eorumque vtriusque sexus liberi, necnon dicti Ordinis Conseruatores præsentes, & futuri, omnium, & singularum Missarum, Ieiuniorum, Orationum, & Sacrificiorum, ac quorumcumque aliorum bonorum, in toto huiusmodi Ordine Minimorum de cetero faciendorum, & recitandorum, participes fore, & illis communicata sint, & esse debeant. ¶ Quodque Fratres dicti Ordinis Conseruatores Minimorum, etiam Canonicos Cathedralium Ecclesiarum, & Officiales, ac Vicarios ipsorum, sibi eligere, & quod tales in Conseruatores taliter per eos electi, ex nunc per nos deputati censeantur, possintque contradictores quoscunque excommunicare, & censuras iteratis vicibus aggrauare, ac loca quæcunque Ecclesiastico subijcere interdicto, ac omnia alia quæ possunt Conseruatores, ab alijs Fratribus aliorum Ordinum Mendicantium, iuxta priuilegia eis super hoc concessa, electi. ¶ Quodque singula priuilegia, indulgentiæ, gratiæ, & indulta, alicui ex domibus ordinis Minimorum huiusmodi hactenus per nos, vel Sedem prædictam, aut aliàs quomodolibet concessa, ad omnes, & singulas alias domos dicti ordinis Minimorum hactenus constructas, & construendas, intelligantur concessa, ac si in specie cuilibet earundem concessa fuissent, & illa ad quamlibet domorum extensa, & de nouo concessa sint, & esse censeantur, dicta auctoritate statuatis, & ordinetis. ¶ Non obstantib. præmissis, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri, de vna, & duabus dietis in concilio Generali editis, & alijs Constitutionibus, & Ordinationibus, Apostolicis, ceterisque contrarijs, etiam si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem Sede indultum fuerit, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes, plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris. Die xxix. Martij 1507. Pontificatus nostri anno quarto.

Digitized by Google

IIII.

PRIVILEGIA CONCESSA A PYRRHO ARCHIEPISCOPO *Consentinensi Ordini Minimorum, & à Sixto quarto approbata, confirmat, & declarat, ac quædam alia de nouo concedit.*

IVLIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dudum ad sacrum ordinem, &c. [Hic ommittitur tenor, cum habeatur suprà in priuilegio eiusdem Pyrrhi, & Bulla confirmationis Sixti IIII.] ¶ Nos igitur qui Regularem Obseruantiam in locis religiosis vigere, & augeri, ac religiosarum personarum, præsertim sub humili habitu in humilitatis spiritu Deo seruientium commodum, & tranquilitatem intensis desideramus affectib. eundem Franciscum de Paula à quibuslibet excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Pyrrhi Archiepiscopi, & Goffredi Episcopi Sancti Marci, ac Sixti, & Innocentij, necnon Alexandri prædecessorum prædictorum, ac nostras præfatas litteras, nec non omnia, & singula in eis contenta, Auctoritate Apostolica præfata, tenore præsentium approbamus, innouamus, & confirmamur, ac præsentis scripti patrocinio communimus.

¶Illa que omnia, & singula Francisco de Paula, & alijs Ordinis Minimorum huiusmodi Fratribus, & personis, ac illorum Ecclesijs, domibus, & locis constructis, & construendis sub Minimorum nomine, & auctoritate, & tenore præmissis, de nouo concedimus, & indulgemus.

¶Ac pro potiori cautela, omnia, & singula in dictis litteris quomodolibet cōtēta, & quo ad hoc Franciscus de Paula, & alij Ordinis Minimorum hmōi Fratres pro tpe existentes, tā quattuor Mendicantiū, quam aliorum quorumcumque, quantumcumque priuilegiatorum Ordinum, quascunq; religiosas personas ad se venientes, & habitum per eos gestari solitum sumere volentes, primitus verbo, vel scripto à suis immediatis superiorib. per se, vel per interpositam personam petita licentia, quamuis non obtenta, ad Minimorum Ordinem, & habitum huiusmodi recipere.

¶Necnon confessiones quarumcunque personarum, tam Religiosarum, quam Ecclesiasticarum, & secularium vbilibet audire, & illis auditis personas ipsas, & earum quamlibet, iuxta formam, & tenorem priuilegij per præfatum Sixtum prædecessorem Ordini Minimorum huiusmodi, ac illius personis, & Fratribus dudum concessi, & confirmati, absoluere, ac pœnitentiam salutarem illis iungere valeant.

¶Necnon, Ordinis Minimorum huiusmodi, Ecclesiæ, & Oratoria, Domus, & loca, tam recepta, quam recipienda, tanquam Sedis, & Ecclesiæ Romanæ huiusmodi specialia Oratoria, Ecclesiæ, domus, & loca, cum omnibus iuribus, & pertinentiis suis, prorsus ab omni decimarum, & oblationum persolutione, seu iurisdictione perpetuò libera sint & esse censeantur.

¶Ac sub Beati Petri, & dictæ Sedis, & nostra protectione immediatè subiaceant. Ipsiusque Ordinis Minimorum Fratres pro tempore existentes, de hortis, ac virgultis, & alijs quibuscunque bonis Ordinis Minimorum domibus, & illarum Ecclesijs huiusmodi pro tempore relictis, & legatis, Ac super luminaribus, & aliis rebus Diuino cultui pro tempore dedicatis. Decimas, aut oblationes aliquas, etiam ex noualibus, vel quartam ex funeralibus soluere minimè teneantur, nec ad id à quoquā cuiuscūq; nobilitatis, aut dignitatis existat, valeāt quomodolibet coarctari. ¶Quodque Ordini Minimorum huiusmodi ac illius personis, & domibus per Sixtum, & Innocentium prædecessores prædictos, sub Eremitarum nomine dudum concessa priuilegia,

priuilegia, sub nouo nomine mutatis in eis nominibus Eremitæ, ac Eremitarum, in Minimi,& Minimorum,ac Eremitorij, & Eremitoriorum in domorum Ordinis Minimorum huiusmodi nomina,ceterisque singulis ad hunceffectum de necessitate mutandis,innouata,& mutata sint,& esse censeantur.

¶ Necnon super omnibus,ac singulis Matis magni,& alijs quibuscunque bullis, quatuor mendicantium ordinibus, & eorum cuilibet quomodocunque concessis, vnum vel plura transumpta coniunctim,aut diuisim facere queant,perinde,ac si illa mutatis in eis nominib. quorumcunque Romanorum Pontificum prædecessorum, & ipsorum mendicantium in nostrum,& Fratrum Ordinis Minimorū huiusmodi nomina,ceterisque singulis ad hunc effectū de necessitate mutādis, concessa forent.

¶ Ac quod transumptum,seu transumpta huiusmodi taliter facta,& manu alicuius Notarij publici subscripta,ac sigillo alicuius Prælati Ecclesiastici sigillata,Ordini Minimorum huiusmodi,ac illius personis,& Fratribus pro tempore existentibus adeo vbique locorum suffragentur, ac si singulæ prædictæ Bullæ præfatis quatuor mendicantium Ordinibus per quoscūque prædecessores prædictos, quomodolibet concessę,quas hic pro expressis,& insertis habere volumus, Fratribus ipsis Minimis eorum Ordini præfato,etiam sub Minimorum nomine specialiter, & expressè indultæ fuissent,ac pro eis principaliter emanassent.

¶ Quodque Sanctæ Trinitatis,tunc ad Ecclesiam Sancti Stephani Giemmi, & aliam Sancti Rocchi,tunc etiam ad monasterium Sancti Saturnini Tolosani Ordin. Sancti Augustini pleno iure spectantes Ecclesias,ac illarum domos,necnon reliquam Sancti Blasij,per dilectam in Christo filiam nobilem mulierem modernam Dominam de Borbon, ac venerabilem Fratrem nostrum modernum Episcopum Grationopolitanum,etiam tunc dicti Monasterij Abbatem.

¶ Necnon omnia,& singula alia Oratoria, Ecclesias, reliquas domos, loca, Conuentus,& bona in Galliæ, Calabriæ, Siciliæ, Hispaniæ, Bœmiæ,& alijs Regnis, ac Italiæ Picardiæ, Aquitaniæ, patrimonij Paulensis,& Paternæ, alijsque Prouincijs, Ciuitatib. locis quibuscunq; Ordini Minimorum, ac illius personis, & Fratrib. & præfatis quomodocumque concessa,& p Franciscum de Paula,& alios Fratres Ordinis Minimorum huiusmodi vigore, priuilegij Sixti prædecessoris prædicti recepta, & per eos eatenus possessa,absque alia noua concessione Apostolica perpetuò pacifice possidere valeant,ac super illis,aut aliquo eorū,à quoquā suo molestari nequeāt.

¶ Et quòd Fratres ipsi Minimi,in eorum Ecclesijs constructis, & construendis, Curialib. mercatorib. peregrinis,ac transeuntibus & alijs quibusuis, Eucharistiæ Sacramentum (quoties opus fuerit) ministrare,ac ministrari facere.

¶ Necnon eiusdem Ordinis Minimorum apostatas, & gyrouagos quoscumque vbilibet repertos,& quibuscunque literis, ac prouisionibus Apostolicis,etiam quascumque derogatoriarum derogatorias Clausulas in se continentibus munitos,quas sis nullatenus suffragari posse decernimus, inuocato etiam ad id (quatenus opus fuerit) auxilio brachij secularis capere,incarcerare,ac punire, seu capi, incarcerari, & puniri facere,libere,ac licitè valeant.

¶ Et præfati Ordinis Minimorum Fratres, Sorores,& Oblati, necnon vtriusque sexus Christi fideles tertij Ordinis Minimorum huiusmodi, ac eiusdem Ordinis Conseruatores per fratres Minimos huiusmodi pro tempore Capitulariter electi.

¶ Ac tutores,& tutrices,fundatores,& fundatrices; Procuratores, & procuratrices,ac eorum vtriusque sexus liberi procreati,& procreandi, semel in vita, & ita in morte sibi.

¶ Ac quæcumque personæ in dicto Ordine Minimorum de cetero recipiendæ, in earum ingressu plenariam omnium peccatorum suorum veniam, & indulgentiam consequi.

¶ Ac quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam recitando.

G 2

religionis emittere, nonnulla declarari desideras. Et proinde supplicasti humiliter, vt in præmissis, opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

¶Nos igitur qui religiosorum quieti, quantum cum Deo possumus, libenter consulimus, volentes occasiones tollere vagandi, attendentesque quod multa in prædicta declaratione concessa sunt, quæ in Bulla prædicta continentur, eiusdem sanctæ Sedis auctoritate decernimus, quod illi quibus in prædicta declaratione concessa est potestas absoluendi, & dispensandi, licitè possint, perpetuis temporibus absoluere, & dispensare ab omnibus, & singulis, ac si prædicta Bulla in Cœna Domini non esset facta, nec fieret. Præterquam à conspiratione in Romanum Pontificem, & ab illis propter quæ prædictus prædecessor noster declarando voluit ad eandem sanctam Sedem etiam recurrendum.

¶Sorores quoque de Pœnitentia Beati Dominici nuncupatæ, collegialiter viuentes, & volentes vouere tria religionis vota, iuxta nostram concessionem, eadem auctoritate volumus, vt profiteantur obedientiam tibi, & pro tempore existenti Magistro Generali, vel alteri vices generalis magistri, gerenti, vsque ad mortem, secũdum regulam B. Augustini, & propter hoc tamen, non teneantur ad clausuram, nec ad officium diuinum, magis quàm ex sua regula tertij habitus tenentur.

¶Et quod exemptæ tamquam dictæ Religionis membra, gaudeant omnib. priuilegijs, actiuè, & passiuè, quibus fratres ordinis supradicti gaudent, modo priuilegia illa sexui non repugnent.

¶Non Obstantib. quibuscunque Apostolicis Constitutionibus, ordinationibus, suspensionibus, reuocationib. & restitutionibus, ac etiam constitutionib. & ordinationibus, necnon priuilegiis, & consuetudinibus dicti Ordinis, vel dictarum sororum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis. Necnon Curię vicegerentis, Auenionen. & quibusuis ordinariis prælatis, ac personis, concessis, & cõcedendis, litteris, priuilegiis, & facultatibus, cum quibusuis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis. Quibus omnibus etiam si de eis, & supradictis omnibus, eorumq; totis tenoribus, & datis, non per huiusmodi generales clausulas, etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, seu quæuis alia mentio habenda esset, præsentibus pro expressis habentes, (illis aliàs in suo robore permansuris, quo ad præmissa) specificè, & nominatim derogamus nemini in præiudicium pręmissorum suffragari posse, aut debere, ac irritum, & inane quicquid secus contigerit attentari, decernimus. Ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die 27. Februarii, 1510. Pontificatus nostri anno septimo.

VI.

NVLLVM EX FRATRIBVS PRAEDICATORVM ORDINIS à correctione prælatorum eiusdẽ Instituti appellare sub quibusdam pęnis decernit.

De materia appellationis huiusmodi alias declarationes habes infrà, per Leonem X. Const. 10. & per Gregorium XIII. Const. 1. & in decreto Sacræ Congregationis Regularium, quod post Constitutionem Sixti V. simul cum nonnullis alijs eiusdem Congregationis decretis impressum existit.

Dilecto filio Thomæ de Vio, Caietano, Magistro generali Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa II. Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Exposuisti nobis, quod in Ordine Prædicatorum tuæ curæ commisso, quandoq; pars turbatur, & regularis vita impeditur, ob appellationes ab absolutione ab officiis, vel

exemptione à iurisdictione Priorum prouincialium. Quodque prouidere dignaremur de benignitate Apostolica humiliter supplicasti.

¶Nos attendentes, quod non solum à Religionis iugo, communi ratione, sed dicti Ordinis perpetuis statutis appellationes dissonant, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, vt si quis Frater dicti Ordinis, aut Soror sub cura, & habitu eiusdem ob absolutionem ab officio prioratus prouincialis, vel Conuentualis, seu Monasterijs, à quocunque superiore dicti Ordinis habente potestatem absolutionem huiusmodi faciendi, factam, vel faciendam, appellauerit, etiam prætextu grauaminis, aut appellationi huiusmodi quocunque nomine interpositæ inhæserit, sit ipso facto, absque alia declaratione absolutus, aut absoluta ab huiusmodi officio, pro quo appellatum est.

¶Pro augmento vitæ Regularis, volumus, & declaramus, quod Magister generalis pro tempore possit in fauorem regularis vitæ, eximere non solum Conuentus fratrum à cura, & iurisdictione Priorum prouincialium, sed etiam Monasteria Sororum sub cura, & habitu eiusdem Ordinis, & Collegia, ac personas qualescunque tertij habitus, quamuis secundum Constitutiones dicti Ordinis, tam Fratrum, quam Sororum, & statuta, ac priuilegia Apostolica, fundationesque Monasteriorum nonnullorum specialiter cautum sit, vt Prouincialibus subsint.

¶Statuimus nihilominus, & decernimus, omnes appellationes ab exemptionib. huiusmodi interponendas, nullius esse roboris in contrarium facien. Constitutionib. & ordinationib. Apostolicis dicti Ordinis iuramento, vel quauis alia firmitate roboratis, consuetudinib. priuilegijs in specie, vel in genere, quibusuis, quauis auctoritate concessis, & in posterum concedendis, cum clausulis derogatorijs, & derogatoriarum derogatorijs fortiorib. & insolitis, etiam si de eis, eorumque tenoribus specialis, indiuidua, & expressa de verbo ad verbum, & non per clausulas id importantes, esset mentio habenda, alijsque non obstantibus quibuscunque Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 24. Nouemb. 1511. Pontificatus nostri, anno octauo.

VII.

CONCEDIT GENERALI ORDINIS MINORUM, QUOD POSSIT cum suis Fratrib dispensare, vt per eos in vnaquaque Missa nouem, seu septem collecta recitare pro totidem integralib. Missis valeant, ac suffragentur.

Similem, & ampliorem concessionem habes infrà per Leonem decimum Const. 7. & Const. 8.

Dilecto filio Fratri Francisco Binet Ordinis Minimorum Correctori Generali.

IVLIVS Papa II. Dilecte filij salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Sacer ordo per quondam Franc. de Paula, exemplaris vitæ Religiosum institutus, & per nos approbatus, & per quem Ecclesiam Dei multiplicib. splendorib. illustrari speramus, à nobis, & Sede Apostolica promeretur, vt illius quieti, & corroborationi, vigili cura intendamus. Cum itaque superiori anno prædictus Franc. qui dicti Ordinis Corrector per sedem prædictam deputatus fuerit, ad meliorem vitam à Domino conuocatus, in Gallia fuisset vita functus. Nos cupientes dicto Ordini opportunè prouideri, gñale Cap. Fratrum dicti Ord. in Alma Vrbe nostra, in domo S. Trinit. dicti Ord. celebrari, inibiq; Correctorē gñalē eligi iussimus, atq; mandauimus, ac pro eiusdem Ordin. directione, illi dilectum filium nostrū Marcū tituli S. Mariæ Transtiberim presbyterum Cardinalē Senogallien. nrō, & dictæ Sedis nomine præsidere volumus. Cū añt in Capit. hmōi (Spiritu sancti gra cooperante) via scrutinii in gñalem Correctorē electus, ac ibidem publica electione, in qua consenserunt capitulantes

pitulantes fratres diuersarum regionum in huiusmodi electione voces hñtes, ipsorũq; nominibus alta,& intelligibili voce perlectis,& aliis ad hmôi electionem necessariis inibi iuridicè peractis,à prędicto Marco Cardinale auctoritate nostra,licet plurimum retinens,confirmatus,& ad officium huiusmodi suscipiendum in virtute Spiritus Sancti, & ad sanctæ obedientiæ meritum astrictus, & coram nobis, ac prædicto Marco,ac dilecto etiam filio nostro Roberto tituli S. Anastasiæ, officiũ generalatus huiusmodi spontè,& liberè resignasti, quam renunciationẽ tuam admittere recusauimus,tibique vt officium huiusmodi,& triennium pro quo electus fueras,diligenter exerceres,mandauimus in Generalem confirmatus fuisti. ¶ Et sicut nobis nuper exponi fecisti,dubitas ꝑpter eiusdem Ordinis, regulam nouissimè per nos approbatam,& confirmatam,& alia in huiusmodi, tui generalatus officio nouo, ac vniuersali visitatione, quam per vniuersum Ordinem huiusmodi perficere (cũ Dei gratia)speras,tam à tuis, q̃ aliis plurimis aliorum Ordinum Religiosis,plura,variaq; impedimenta tibi afferri, propter quæ negotiis dicti Ordinis tui opportunè prouidere posse non confidis,nisi auctoritas nostra tibi suffragetur. ¶Nos itaq; tuis in hac parte supplicationibus inclinati,quod super omnes,& singulos Ordinis minimorum huiusmodi pro tempore vbilibet existentes fratres, cuiuscunque etiam status,conditionis,& gradus existant,auctor,nostra plenariam,& omnimodam potestatem,facultatem,& iurisdictionem quibuscunq; Generalibus Correctoribus tui Ordinis per priuilegia Apostolica concessam,& nuper per nos,in eorundem Marci,& Roberti Cardinalium pręsentia,tibi,ve,vocis oraculo de nouo attributam,& ẽt concessam,etiam in vtroque foro liberè exercere,ipsique dicti Ordinis Minimorum fratres tam prælati,quam alii inferiores vbilibet existẽtes,quacũq; ẽt Apostolica auctoritate muniti, tibi tanquam vero legitimo, & immediato Prælato, & Generali Correctori dicti Ordinis Minimorum per nos,vt prefertur, confirmato, & substitutis, seu deputatis per tuas patentes litteras, tuisque mandatis, & Regulæ prædicti Ordinis tui non contrariis,humiliter, & cum effectu parere, ac obedire, ac prædictam Regulam per nos approbatam, & confirmatam, cum omnibus circa illam per nos declaratis,auctoritate nostra à te reuerenter suscipere teneantur.

¶Et cũ vita Ordinis Minimorum huiusmodi, sit ceteris aliorum Religiosorum arctior,& strictior,sub excommunicationis latæ sententiæ pœna mandamus, quod tam recipientes,quam recepti,& concedentes,ipso facto incurrere debeant.

¶Quod Fratres ipsi ad nullum alium quantumlibet etiam priuilegiatum Ordinem prætextu quorumcunq; priuilegiorum,cuicunq; alteri Ordini, ẽt sub quacũq; verborum forma quolibet cõcessorum,absq; nr̃a, & tua, aut gñalis Correctoris pro tpe existentis licentia spãli transire possint. ¶ Nec eiusdẽ Ordinis Minimorum domos, vel bona quęcũq; ad Ecclesias prędicti tui Ordinis quomodolibet pertinẽtia, aliis quibuscunq; personis sęcularib.Regularibus Ecclesiasticis,de Ordine Minimorum hmôi,non existentib.concedere audeant,vel pręsumant. ¶Et ꝙ Fr̃es contrafacientes,auctorit.nostra prędicta(quoties opus fuerit,excommunicare, necnon iteratis vicibus aggrauare,necnon per alias censuras Ecclesiasticas,& alia iuris remedia compescere,& ad ordinem Minimorum reducere,reuocare, & recuperare, seu reduci,& reuocari facere,& cum eisdem fratrib.Ordin.Minimorum hmôi eadem auctor.dispensare ipsosque,& ipsorum quemlibet,punire,ac corrigere,absoluere,& absolutionem huiusmodi etiam aliis demandare. ¶ Et si in huiusmodi visitatione tua, vel aliàs, in aliquibus domib. & locis dicti Ordin. Minimorum tam pro Ecclesiarum fabricis,quam aliis fratrum necessitatibus, missarum multitudinem copiosam inuenires,& cognosceres,quod illæ per fratres domorum, & locorum hmôi in Ecclesijs illorum, iuxta obligationem per eosdem fratres factam, aut relinquentium, ordinationem celebrari non possint, prout in Pariensib. & Ianuen. domib. per illarum fratres esse cognouisti,vt eum fratrib.domorum,& locorum huiusmodi: nũc

& pro tempore ibidem degentib. & eorum quomodolibet dispensare possis, & quod dispensatio super his per te facienda, à nobis facta censeatur, eisdemque fratribus vt nouem collectas per eos, seu eorum quomodolibet in vnaquaque missa recitate pro nouem missis, ac septem collectas, pro septem missis, sicque de alijs descendendo, seu citra dictum numerum, cum omnium, & singularum domorum, & locorum huiusmodi fratrum, ac etiam totius Ordin. Minimorum huiusmodi suffragiorum, orationum, sacrificiorum, ieiuniorum, vigiliarum disciplinarum, & aliorum quorumcunque bonorum Generalitate singulis eiusdem ordinis benefactoribus, & benefactricibus, qui missas ipsas in Ecclesijs domorum, & locorum hmôi, recitandas dederint, adeò plenè, & integrè valeant, & sufficiant, ac si missę huiusmodi pro eis, & eorum quolibet, iuxta piam eorum deuotionem, & intensionem, particulariter recitarentur, & particulariter recitatę forent, licentiam concedimus. ¶ Necnon omnes, & singulas, Ordini Minimorum huiusmodi, & eius personis per nos, & prædecessores nostros, seu sedem prædictam, & eius legatos tam S. Francisci, de Paula, quam alijs quibuscunque eiusdem Ordin. Minimorum domib. tam generaliter, quam particulariter subquacunque verborum forma, etiam stationum Vrbis, & aliarum Eccles. eiusdem, indulgentias quascunque, iuxta priuilegiorum eiusdem Ord. Minimorū formam, & tenorem, & hactenus quomodolibet concessas in viridi obseruantia existentes, & de nouo de speciali gratia concedimus, non obstantib. præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis necnon quibusuis reuocationibus per nos, vel aliàs, etiam sub quacunque verborum serie factis, & in posterum faciēdis, ac statutis, & constitutionib. dictorum Ordinum iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscunq. Volumus insuper, quod transumptis supra præsentibus pro tempore factis, & sigillo alicuius prælati Ecclesiastici munitis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis, & signatis, tam in iudicio, & extra illis fides adhibeatur, quanta adhiberetur, si ipsæ originales litteræ forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romę apud Sanctum Petr. sub an. Pisc. die 27. Martij, 15[illegible]. Pontificatus nostri, anno quinto.

VIII.

DECLARAT QVOMODO PRIVILEGIORVM communicatio inter Prædicatorum, & Minorum Ordines vniuersaliter facta, sit intelligenda.

Venerabilibus Fratribus Salamantino Pascen. & Cordu ben. Episcopis, & eorum cuilibet.

IVLIVS Secundus. Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam benedictionē. ¶ Alias ad supplicationem charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis, & infra. Quodq. in prædicta priuilegiorum, gratiarum, & indultorum præfatorum cōmunicatione, tam vniuersaliter per prædecessores nostros iori Ordini Minorum, quam etiam per nos particulariter prædictorum regnorum fratribus facta, eaque quo ad absolutionem, dispensat vel aliàs ad priorem, Generalem, seu Magistrum Ordinis Prædicatorum spectare ad Ministrum, vel Vicarium, generalem fratrum Minorum pertineant, & eaquæ ad Priores Conuentuales, idest prælatos singularum domorum Ordinis Prædicatorum, & eorum Vicarios similiter spectant, ad Guardianos, & eorum Vicarios. Ordinis Minorum, & ea, quæ ad Priores, seu Vicarios, vel Subpriores prouinciales, idest prælatos, qui medij sunt, quocunque nomine censeantur, & vocentur, interdictum Generalem, seu Magistrum Ordinis, & priores Conuentuales, eorumque Vicarios simili modo spectant, ad Ministros, & Vicarios prouinciales, ac custodes, qui etiam medij sunt inter Mini-

strum,

ſtrum, & Vicarium generalem, & Guardianos,eorumque Vicarios,& ſimiliter pertineant,& ſicut de poteſtate prælatorum, ſcilicet de prælatis ad prælatos dictum eſt, ita de Congregationibus vnius ad Congregationes alterius Ordinis,& de fratribus priuatis,id eſt ſine prælatura,ad fratres priuatos, & de feſtiuitatibus, ad feſtiuitates in his caſibus,in quibus congregationibus,uel fratribus priuatis, aut feſtiuitatibus unius Ordinis aliquid conceditur,congregationibus fratribus priuatis,ac feſtiuitatibus alterius Ordinis,nunc,& pro tempore reſpectiuè conceſſa intelligatur. Ita quod ea,quæ in honorem Sanctorum Dominici,Petri martyris,Thomæ de Aquino,Catherinę de Senis, Fratribus,uel locis Prædicatorum ſunt conceſſa,omnia illa fratribus Minoribus præfatis,eorumque locis,in feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, Antonij,Ludouici,Bernardini,Bonauenturæ,quinque Martyrum dicti Ord.qui apud Marrochium, Martyrij coronam adepti ſunt,& Sanctæ Claræ,& in alijs feſtiuitatibus dicti Ordin.Minorum,licet ſint in minori numero, quam feſta ipſorum Fratrum Prædicatorum ſint,intelligantur conceſſa,ad tollendam quamcunque hęſitationem & indeforte ortum ſcrupulum auctoritate , & tenore præfatis declaramus. Dat.Romæ apud Sanctum Petrum,ſub annulo Piſcat.die prima Iunij,1509. Pontificatus noſtri, anno ſexto.

L E O D E C I M V S.

Ioannes Medices Florentinus,literis apprimè eruditus, Aetate iuuenis,ſed moribus, & doctrina verè ſenex,& grauis.Cardinalium Collegio ſub Innocentio VIII. cooptatur,deinde in Concilio Lateranenſi annos fermè xxxvij.natus an.Domini,1513.Sub Kalend. Aprilis,per Cardinalem Oſtienſem in Presbyterum, & Epiſcopum prius cõſecratus,Summus Pontifex Romæ coronatus fuit, ſacros Mendicantium Ordines deuotionis affectu æquè proſequutus eſt, illoſque diuerſis priuilegijs decorauit, & præſertim Sacram Ordinis Camaldulenſ. Congregationem,quam etiam ſpecialiter dilexit,ad plurimorum ſuorum Monaſteriorum, beneficiorum, locorumque primæua iura , à quibus temporum,& hominum iniuria ceciderat,magna ex parte reſtituit,atque redintegrauit ac D Brunum Alemanum Ordinis Cartuſienſium,necnon D.Franciſcum à Paula Calabrum Ordin. Minimorum fundatores,in cæleſti Hyeruſalem inter Beatorum choros iam receptos,æternaque gloria coronatos,Sanctorum Confeſſorum Catalogo adſcribendos fore ſollemniter declarauit.Obijt apud Villam Mantianam Diæceſ.Portuenſ.Kalend.Decembris, 1521. cuius cadauer Romam delatum, in Baſilica Sancti Petri primò,& deinde in Eccleſia Sanctæ Mariæ ſupra Mineruam conditum fuit.

I.

Moderatio priuilegiorum, & exemptionum Ordinum Mendicantium,& aliorum Religioſorum, in Generali Concil. Later. edita.

LEO Epiſcop.ſeruus ſeruorum Dei,ad perpet.rei mem.Sacro approbante Cõcilio. ¶ Dum intra mentis arcana reuoluimus, & diligenti conſideratione penſamus,operoſa ſolicitudinis ſtudia,continuoſque labores pro Diuini nominis gloria exaltatione Catholicæ Fidei,Eccleſiæ vnitate ſeruanda, & inſtitutione, ac ſalute fidelium animarum per Coepiſcopos , eorumque ſuperiores, in diuerſis orbis partibus ad regimen ſuarum Eccleſiarum à Sede Apoſtolica conſtitutos, necnon Fratres diuerſorum Ordinum præſertim Mendic. indefeſsè , & indeſinenter impenſos , tanta ex eorum in vinea Domini fructuoſis operibus & opportune, ac laudabiliter geſtis, cordi noſtro prouenit ſatiſfactio, vt

ijs, quæ ad pacem, & quietem inter eos conseruandam conducere cognoscimus, omni studio intendamus. Nouimus enim. Episcopos ipsos in partem solicitudinis nostræ assumptos fuisse, quorum honor, & sublimitas (teste Ambros. nullis potest cõparationibus adæquari. Religiosos et in agro Dominico ꝓ Christianæ Religionis defensione, & ampliatione cõplura fecisse, ac vberes fructus protulisse, & in dies singulos proferre, ita vt eorundem Episcoporum ac Religiosorum bonis operibus, Orthodoxam Fidem incrementa sumpsisse, & per orbem terrarum vndique dilatam fuisse, fidelium nullus ignoret. Et sicut ipsi sæpe numero vigilantissima, & solerti cura schismata in Dei Ecclesia extinguere, & Ecclesiæ vnitatem reddere, & vt eidem Ecclesiæ pacis tranquillitas daretur, innumeros labores subire non dubitauerunt, ita quoq; par est, eos inter se nostris prouisionib. pacis vinculo, ac fraterna charitate, & vnitate coniungi, vt eorum concordi doctrina, & mutuis operib. vberiores in Ecclesia Dei fructus prouenlant. Sanè cupientes, vt iura spiritualia, quæ ad Dei laudem, & Christi fidelium animarum salutem pertinent, & quorum exercitium præfatis Episcopis, & eorum superiorib. in suis diœcesib. (cum ipsi in partem solicitudinis, vt præfertur assumpti, ac diœceses distinctæ, & cuilibet eorundem Episcoporum assignatæ fuerunt) commissum extitit, per ipsos Episcopos exerceantur, & ius illa liberè exercendi quantum fieri potest eis illæsum præseruetur, & si aliqua dictis Fratribus Mendicantib. in eorundem Episcoporum læsionem, per Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam concessa fuerint, concessiones huiusmodi eisdem Religiosis factas in subsequentibus duximus moderandas, vt ipsi fratres potius ab eisdem Episcopis omni cum charitate foueréntur, quàm aliquo modo molestentur, & inquietentur. Vnã enim est Regularium, sęcularium, prælatorum, & subditorum, exemptorum, & non exemptorum vniuersalis Ecclesia, extra quam nullus omninò saluatur. Eorumque omnium vnus Dominus, vna fides, & propterea decet eos qui eiusdem sint corporis, vnius etiam esse voluntatis, & sicut Fratres nexu inuicem charitatis astricti sunt, sic non conuenit alterum in alterius iniuriam, seu iacturam prosilire, dicente Saluatore: Hoc est præceptum meum, vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. Ad conseruandam igitur inter Episcopos, & eorũ superiores, ac prælatos, & fratres huiusmodi mutuam charitatem, & beneuolentiã, diuini quoque cultus augmentum, pacemque, & tranquilitatem vniuersalis Ecclesię status, quod ita demum fieri posse cognoscimus si vnicuique, quantum fieri potest, sua iurisdictio conseruetur, Sacro approbante Concilio, statuimus, & ordinamus, quod Episcopi, & eorum superiores, & alij prælati præfati, parochiales Ecclesias ad eosdem fratres rõne locorum suorum legitimè spectantes, quod ea, quæ ad parochianorum curam, & Sacramentorum conseruationem, administrationemque pertinẽt, sine tamen visitatorum insolito grauamine, vel impensa) visitare, & illarum curam gerentes, & circa illam delinquentes (si Religiosi fuerint) iuxta ipsius Ordinis Regularia instituta, intra septa Regularis loci, sęculares verò presbyteros, & fratres huiusmodi beneficia obtinentes, liberè tanquam suæ iurisdictioni subiectos punire. Ac tam prælati quàm presbyteri seculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, missas in Ecclesijs domorum eorundem deuotionis cã celebrare volentes, celebrare possint. Ipsique fratres tales celebrare volentes libenter recipere debent. Ac ab eisdem prælatis ad processiones sollemnes pro tempore faciendas requisiti (dummodò eorum loca suburbana vltra vnum milliare à Ciuitatib. respectiuè non sint remota) accedere. Necnon superiores eorundem fratrum, fratres, quos ad audiendas cõfess. subditorum eorundem prælatorum pro tempore elegerint, eisdẽ prælatis personaliter exhibere, ac præsentare (si eos sibi exhibere, & præsentare poterint,) alioquin eorum Vicarijs, dũmodo ad prælatos vltra duas dietas accedere nõ cogantur omninò teneantur. Possintque illi per eosdẽ Episcopos, & ꝓlatos sup sufficiẽti litteratura, & aliqua (saltẽ huiusmodi Sacramẽti peritia dumtaxat) examinari tali-

talibusque præsentatis, & admissis, vel etiam indebitè recusatis confitentes, constitutioni quæ incipit Omnis vtriusque sexus [quo ad confessionem dumtaxat] satisfecisse: censeantur. Ipsiq; Fratres etiam forensium confessiones audire valeant. Laicos autem, & Clericos sæculares à sententijs ab homine latis, nullatenus absoluere possint. Eucharistiæ verò, & Extremæ vnctionis aliaque Ecclesiastica Sacramenta illis quorum etiam infirmorum, ac decedentium confessiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa sibi dare denegasse, dare nequeāt, nisi denegatio sine legitima causa facta, vicinorum testimonio probata, aut requisitio coram notario publico facta, doceretur. Eorumdem verò Fratrum obsequio insistentibus Sacramenta huiusmodi nullatenus ministrare valeant, nisi illorum durante obsequio. Facta autem, & conuentiones inter eosdem Fratres, & Prælatos, atque Curatos pro tempore inita, valeant, nisi per subsequutum Capitulum proximum Generale, vel Prouinciale, refutata, & per eos refutatio huiusmodi intimata debito tempore fuerit. Parochias autem cum Cruce ad leuanda funera eorum qui apud Ecclesias domorum, & locorum eorumdem suam elegerint sepulturam, intrare non possint, nisi prius præmonito, & requisito, ac recusante parochiano presbytero, & tunc sine eius, ac Ordinarij præiudicio (nisi eisdem Fratribus super hoc antiqua consuetudo quæ sit in viridi obseruantia, & cum pacifica possessione suffragetur.) Volentes quoque sepeliri in habitu eorumdem fratrum in claustro non degentes, sed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima voluntate sepulturam sibi liberè eligere possint. Quodque Fratres ipsi ad Ordines promouendi, per Ordinarios de Grammatica, & sufficientia examinari, & dūmodo competenter respondeant, per eosdem Ordinarios liberè admitti. At nullatenus in eorum Ecclesijs seu domibus, aut alijs eorum locis ab alio quam à Diœcesano Episcopo, nisi prius ipso Diœcesano Episcopo, vel eius Vicario super hoc cum debita instantia requisito, & absque rationabili causa contradicente vel eo à Diœcesi absente, ad dictos Ordines promoueri debeant. Nec ab alieno Episcopo consecrationem Ecclesiæ, vel Altaris, aut Cæmiterij benedictionem petere, seu in Ecclesijs per eos pro tempore ædificandis, primum lapidem per alienum Episcopum poni facere possint, nisi vbi Ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia, & instantia requisitus, sine legitima causa recusauerit. Et absque Curatorum consensu Sponsum, & Sponsam benedicere nequant. Et vt debitus honor Matrici Ecclesiæ reddatur, tam ipsi Fratres, quàm alij Clerici seculares, etiam super hoc Apostolicæ Sedis priuilegio muniti, die Sabbathi maioris hebdomadæ antequam campana Cathedralis, vel Matricis Ecclesiæ pulsauerit, campanas in Ecclesijs suis pulsare minime possint. Contra facientes pœnam centum ducatorum incurrant. Censuras autem per eosdem Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrici Ecclesia Ciuitatum, necnon in Collegiatis, & Parochialibus Ecclesijs Castrorum, & Oppidorum respectiuè sollemniter publicatas, quando super hoc ab eisdem Ordinarijs requisiti fuerint, in Ecclesijs domorum suarum publicare, ac seruare. Et vt animarum vtriusque sexus Christi fidelium saluti vberius consulatur, illos quorum confessiones pro tempore audierint, cuiuscumque status, & conditionis fuerint, ad soluendum decimas, siue aliam bonorum siue fructuum quotam, in locis in quibus decimæ ipsæ, aut similia solui consueuerunt, ēt sub onere conscientiarum suarum monere, & hortari, ipsisque etiam illas soluere recusantibus absolutionē denegare, & super hoc requisiti, id populo etiam publicè prædicare, & persuadere teneantur. Conseruatores autem eisdē fratribus pro tempore à Sede Apostolica deputandi, doctrina, & probitate præstantes, & in Ecclesiastica dignitate constituti esse debeant, & coram eis per eosdem Fratres quibus dati fuerint, vltra duas dietas à loco suæ solitæ habitationis nullus trahi possit. Priuilegijs super hoc aliàs eis concessis nulla tenus suffragantib. Excommunicati quoq; Ordinem Mendicantium profiteri volentes, vbi de interesse tertij agetur, absolui non possint, nisi præuia satisfactione. Procuratores quoque, & negocio-

negociorum gestores ac operarij eorumdem Fratrum seruitijs insistentes, sententijs excommunicationis promulgatis illaqueati sint, & esse censeantur, si illis causam de derint, aut dantibus, consilium, auxilium, vel fauorem præstiterint. Fratres autem, & Sorores tertij Ordinis, necnon Mantellati, Cortigiati, Pizocharæ, Cordellati, & alij quocunque nomine nuncupati, in proprijs domibus habitantes, sepulturam vbi voluerint eligere valeant, sed die Pascatis tantum Euchatistiam, necnon Extremam vnctionem ceteraque Ecclesiastica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & ad onera quę laicis incumbunt perferenda, teneantur, ac in foro sęculari coram Iudicibus secularibu, conueniri possint. Et ne censura vilescat Ecclesiastica, & minoris authoritatis interdicti sententia reputetur, ijdem dicti tertij Ordinis ad diuina audienda in Ecclesijs suorum Ordinũ tẽpore interdicti nullatenus admittantur, si causam dederint interdicto, vel causam ipsam nutriant seu foueant, aut dantibus, auxilium, consilium, vel fauorem quoquo modo præstiterint. Collegialiter autẽ viuentes, seu cũ Claustralibus habitãtes, ac mulieres virginalẽ, seu cęlibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitã ducentes, priuilegijs quibus Fratres Ordinis cuius tertiæ regulæ habitũ gestant gaudere debeant. Omnia etiã singula supradicta ad reliquos Religiosos Ordinum quorumcumque extendi, & per eos etiam seruari debere volumus atque decernimus. Saluis tamen in reliquis desuper non expressis, tam Episcoporum quam Fratrum, & aliorum Religiosorum prædictorũ iuribus, quibus per præmissa in aliquo præiudicare seu quicquam in nouare non intendimus. Nõ obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac statuti, & cõsuetudinibus dictorum Ordinũ iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, & indultis, ac litteris Apostolicis contra præmissa, seu aliquod præmissorũ eisdem Ordinibus concessis, etiam in Mari magno contentis, quibus etiam si ad illorum derogationẽ de eis eorumque totis tenorib. specialis, specifica, expressa, indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clausulas id importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma seruãda esset, illorũ tenores præsentib. pro sufficiẽter expressis, & insertis habẽtes, specialiter, expressè derogamus. Ceterisque cõtrarijs quibuscũq; Decernẽtes ex nũc irritũ, & inane, si secus sup his a quoquã quauis authoritate, sciẽter, vel ignorãter cõtigerit attẽtari, Eosdẽ insuper fratres in virtute sanctæ obedientiæ monemus, vt eosdẽ Episcopos loco sanctorũ Apostolorum subrogatos pro debita, & nostra, ac Apostolicæ Sedis reuerentia, congruo honore, & conuenienti obseruantia venerentur. Ipsos quoque Episcopos hortamur, ac per viscera misericordiæ Dei nostri requirimus, vt Fratres ipsos affectu beneuolo prosequentes, charitatiuẽ tractent, ac benignẽ foueant, seque illis minimẽ difficiles, aut duros, vel morosos sed potius faciles, mites, propitios, piaque munificentia liberales exhibeãt, ac in omnibus prædictis tanquam in agro Dominico cooperatores, eorumque laborum participes, prompta benignitate recipiant. Eorum que iura cum omni charitate custodiant, atque defendant, vt tam Episcopi quã Fratres præfati, quorũ opera velut lucernæ ardẽtes supra montẽ posita omnibus Christ fidelibus lumen præbere debent, ad Dei laudem, fidei Catholicę exaltationem, populorumque salutem, de virtute in virtutem proficiant, ac exinde a largissimo boni rum omnium retributore Domino, perhennis vitæ pręmium consequi mereantur Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, derogationis, decreti, monitionis, exhortationis, & requisitionis infringe, re, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se no uerit incursurum. Datum Romę in publica Sessione in Lateranen. Sacrosancta Basil ica sollemniter celebrata. Anno incarnationis Domini M. D. XVI. decimanona Decembris, Pontificatus nostri anno quarto.

DECLA-

Digitized by Google

II.

DECLARAT VOTVM TERTII HABITVS

cuiuscunque Ordinis Fratrū, & Sororū simpl licem esse, illosq; ac illas, priuilegijs, & immunitatib. quib. Fratres Ordinis cuius Tertiæ Regulæ habitū gestant fruun tur, etiam in proprijs domibus seorsum habitantes vti, & frui debere de cernit, non obstante eiusdem Concilij Lateranensis moderatione.

LEO Papa decimus. Ad futuram rei memoriam. ¶ Nuper in Sacro Lateranensi Concilio in reformatione Priuilegiorum Religiosis concessorum, inter alia statuimus, quod Frartes, & Sorores tertij Ordinis, necnon Mantellari, Corrigiati, Pizochare, Cordellati, & alij quocunque nomine nuncupati, in proprijs domibus habitantes, sepulturam vbi voluerint, eligere valeant, sed die Paschatis tantum Eucharistiam, ac extremam vnctionem, cæteraque Ecclesiastica Sacramenta (pœnitentiæ sacramento dumtaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & ad onera quæ laicis in cōmūi pferenda teneantur. Et ne censura vilescat Ecclesiastica, & minoris authoritatis interdicti sntia reputetur, ijdē dicti tertii Ordinis ad diuina audiēda nullatenus admittantur, si eam dederint Interdicto, vel ipsā eam nutriāt, aut foueant, aut dātibus, auxiliū, consiliū, vel fauorē quoquomodo pstiterint. Collegialitet verò viuētes, seu cū claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem seu celibem, aut castam vidualem, expresso voto, & sub dicto habitu vitam ducentes, priuilegijs quib. Fřes Ordinis cuius tertiæ regulæ habitum gestant, gaudere debeant, prout in Constitutione dicti Lateranensis, Concilij eodem approbante Concilio desuper edita plenius continetur. Cum autem sicut accepimus a quibusdam nimium curiosis vertatur in dubium, an votum prędictum de voto solemni religionis intelligatur, cum illud tria substantialia comprehendat, obedientiam scilicet, paupertatem, & castitatem, & circa dictas mulieres virginalem, seu castam vidualem vitam ducentes, de virginitate, & castitate tantummodo mentio fiat. Nos ad tollendum omne dubium, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, harum serie decernimus, & declaramus, quòd in præmissis, de voto sollemni religionis minimè intelligi debeat, ita vt mulieres virginalem, aut cælibem vitam simplicitet viuentes, etiam in consanguineorum, & affinium suorum, aut propriis domibus, vel seorsum habitantes; priuilegijs, & immunitatibus prædictis in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant. Nō obstantibus omnib. illis, quę in dicta Constitutione nostra voluimus non obstare. Cererisque contrarijs quibuscumque. Datum Romæ sub annulo Piscatoris, die prima Martij, 1518. Pont. nostri anno quinto.

III.

DE VNIONE FRATRVM ORDINIS MINORVM

de Obseruantia, & Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium, Ministrorumque, & aliorum officialium electione, & officio.

LEO Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriā. ¶ Omnipotens Deus cuius perfecta sunt operā, qui cuncta sapientissimè condidit in numero, pondere, & mensura, & cuius nutu omnia reguntur, Romanum Pontificem sic Catholicæ præfecit Ecclesiæ, vt quæ diuino honori, salutique fidelium cognouerit accommoda, non solum faciat, sed quantum in ipso fuerit aspirante cęlesti gratia ad debitæ perfectionis perducat effectum. Sanè diebus nouissimis, cum Generalissimum Capitulum totius Ordinis Beati Francisci conuocari fecissemus, illud que in domo Aracæli de Vrbe dicti Ordinis celebrari debere ordinauissemus, pro

vnione

vnione vniuersali Fratrū prędictorum sub vno capite reformato, inter alia facienda pro votiua hmōi vnione, de venerabilium fratrum nostrorum Sanctę Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, consilio, & assensu, necnon ad Regum, & Principum Christianorum humiles, & instantissimas preces, auctoritate Apostolica statuimus, & ordinamus. Quod de cetero perpetuis futuris temporibus, Minister generalis totius Ordinis S. Francisci, à solis, & de solis reformatis fratrib. dicti Ordinis viuentibus absque priuilegijs bona temporalia concernentibus eligi debere. Cui omnes, & singuli Fratres secundum regulam eiusdem B. Francisci subiecti, & obedire tenerentur. Et deinde fratres Conuentuales cum priuilegijs eis à Sede Apostolica concessis viuētes, ac redditus, & possessiones alia vel bona temporalia secundum huiusmodi priuilegia retinere volentes per alias nostras litteras etiam statuimus, & ordinamus, q̄ vnum ex eisdem Fratrib. Conuentualibus vita & moribus idoneū sibi eligere possent, qui eorū Magister Generalis appellatur, & eorumdem fratrum Conuentualiū sub dictis priuilegijs viuentium, curam gerere, & electionis de se factę confirmationem à dicto Ministro generali totius ordinis petere deberet, prout in litteris prędictis plenius continetur. Cumque in Capitulo Generalissimo in dicta domo de Ara cœli huiusmodi nuper per fratres reformatos celebrato, ibidem præsentibus auctoritate nostra Protectore ipsius ordinis, & alijs duobus ex Sanctę Romanę Ecclesiæ Cardinalibus, ad id à nobis specialiter deputatis, die ad hoc per nos assignata fratres ipsi vocem in electione Ministri Generalis huiusmodi habentes, dilectum filiū Christophorum de Forliuio, qui Vicarius Generalis fratrum Minorum de familia tunc fuerat, in Ministrum Generalem totius Ordinis Sancti Francisci ritè, & rectè Fratres verò Conuentuales cum priuilegijs, vt pręfertur viuentes in domo Sanctorum Apostolorum etiam de Vrbe, dicti Ordinis, ad id etiam legitimè congregati, dilectum filium Antonium Marcellum vita, & moribus idoneum in Magistrum Generalem fratrum Conuentualium huiusmodi etiam elegissent. Nos cum adiuimus electiones de Ministro, & Magistro præfatis per eosdem Fratres iuxta ordinationes nostras prædictas spiritu sancto id operante summa cum charitate, ac pace, & vnione, factas fuisse, dictum Antonium in Magistrum fratrum Conuentualium electum coram nobis præsentem in domino benediximus, ac benedictionem nostram huiusmodi pro confirmatione quam à prefato Ministro Generali petere tenebatur, pro hac vice dumtaxat sufficere voluimus, ac desiderantes per eosdem Christophorum Ministrum, & Antonium Magistrum sic electos, & eorum successores fratres sibi commissos sub prospero, & felici regimine gubernari, ac in pacifico, & in tranquillo statu conseruari posse cogitauimus tali modo prouidere, quod de cętero odor bonæ famæ eorumdem Fratrum, apud omnes Christi fideles etiam Reges, & Principes Religionis Christianæ perpetuis futuris temporibus redoleat, & pax, & vnio plurimum ab omnibus desiderata conseruetur, omnisque desiderij occasio, quæ humani generis procurante inimico exoriri posset, extinguatur, & penitus tollatur, aliqua per eosdem Ministrum, & Magistrum ali[...]que ip[...]us [...]r[...] i[...]is pr[...] f[...]ssores firmiter, & inuiolabiliter seruanda, Motu proprio & ex certa n[...]stra scientia ac matura cum eisdem Cardinalibus Præsidentibus deliberatione præhabita, duximus statuenda, videlicet, quod præfati Antonij Magistri Generalis fratrum Conuentualium successores, ab eisdem Fratribus Conuentualibus pro tempore electi, confirmationem ab eodem Ministro Generali, & successoribus suis Ministris Generalibus totius ordinis, quemadmodum Vicarij generales tunc de familia nuncupati, petere tenebantur. Ac quod Magister nunc, & pro tempore electus ad regimen fratrum Conuentualium Sācti Frācisci iuxta dictā nostrā ordinationē Magister Generalis fratrū Cōuētualiū in perpetuū appellari deat. Quodq; in singulis prouincijs deputati ad regimē fratrū Conuentualiū de cetero Magistri Prouinciales Fratrū Conuentualiū, cū suis sigillis vocari, & a Ministris ꝓuincialibus regularis obseruātię in ꝓuincijs iuxta morē dicti ordinis

ordinis respectiuè pro tempore existentibus confirmationem electionum de eis pro tempore factarum, eo modo quo Vicarij Prouinciales olim de familia nuncupati a tunc Ministris Prouinciarum fratrum Conuentualium petere tenebantur. Quodque tam Generalis, & prouinciales Ministri præfati tam antequam post Generalis, & aliorum Magistrorum confirmationem huiusmodi tam de Generali, & prouincialibus quam alijs fratribus Conuentualibus huiusmodi, & eorum, ac aliorum tertij ordinis Fratrum, & Sororum, nuncupatorum, qui eatenus sub Ministro Generali Conuentualium fuerant regimine nullatenus se intromittere, aut eos per, se, vel suos Commissarios visitare, seu corrigere possint, nec aliquam iurisdictionem, seu superioritates in ipsos exercere valeant, præterquam cum ipsum Ministrum generalem pro tempore existentem ad ipsorum fratrum Conuentualium domos, & loca declinare contigerit, quo casu ipse Minister eosdem fratres Conuentuales paterne visitare, ipsique fratres Conuentuales eundem Ministrum Generalem tanquam totius dicti Ordinis superiorem omni cum charitate, & dilectione recipere debeant, dummodo idem Minister Generalis nunc, & pro tempore existens nihil iudicialiter circa ipsos fratres Conuentuales, ac domos eorum, & loca, ac et Monasteria Monialium sub eorum cura degentium exerceat, nisi eo modo, quo Minister generalis tunc Fratrum Conuentualium super fratres de familia, & eorum domos, & loca, & Monasteria Monialium tēpore conuocationis dicti Capituli generalissimi exercebat, exercere possit. Et insup Generali, & Prouincialibus Ministris pro tempore existentib. sub excommunicationis latę sententiæ pœna prę[c]ipimus, & mandamus, ne directè, vel indirectè etiam fauore dominorum temporalium, Ciuitatum, & Vniuersitatum Oppidorum, Terrarum, & Villarum, ac personarum Ecclesiasticarum etiam Prælatorum quorumcunque, seu eorumdem Cardinalium, siue alio quæsito colore, vel ingenio malitiosè, quòd domus, & loca fratrum Conuentualium, seu Monasteria Monialium curæ Magistro Generalis Conuentualium huiusmodi subiecta, & quæ hactenus sibi dicto ministro generali Fratrum Conuentualium fuerant, eis quoquo modo auferantur, procurare pręsumant. Et nihilominus quicquid in contrarium attentatum fuerit si eo ipso irritum, & inane. Domus autem, & loca, ac Monasteria Monialium Magistro Generali Fratrum Conuentualium ea subiecta esse intelligi volumus, q̄ Apostolica, vel alia auctoritate Ministro Generali ante celebrationē dicti Capituli Generalissimi proximè in dicta domo Aracœli celebrati subiecta erāt & in quorum possessione ipse tunc Minister Generalis Conuentualium existebat, præsertim domus, seu Conuentus Assisij, & Sancti Saluatoris de Vrbe, aliæque quā plures domus, ac multa Monasteria Monialium quę eidem Ministro Generali tunc immediatè subiecta erant, quę omnia ex nunc Magistro Generali Conuentualium immediate subiecta perpetuò sint, & esse censeantur, exceptis domibus, & locis, ac monasterijs monialium dictorum in Frarum reformatorum per priores litteras nostras huiusmodi nuper vniris, quæ Generali, & Prouincialib. Ministris in suis prouincijs respectiuè in omnibus subiecta remanere volumus. Statuimus et quòd si fratres Conuentuales quandoque se reformare voluerint, reformatio ipsa iuxta priuilegia Apostolica eis concessa per suos generalem, & prouinciales Magistros dūtaxat fieri debeat, nisi vbi fratres alicuius domus, seu Conuentus ad veram, & regularem obseruantiam, & omnimodam Generalis, & Prouincialium Ministrorum obedientiam venire, & generali, ac alijs Ministris præfatis se subijcere volent. Quo casu si fratres illarū domorum in quib. à decem vsque ad viginti tres in alijs verò domib. in quibus numerus à viginti vsque ad quemcumbue numerum fratrū eorūdem Conuentualium fuerit, duę tantū partes subiectioni, & submissioni huiusmodi consenserint, tunc Generalis, & alij Prouinciales Ministri pro tempore existentes, domos Fratrum subiectioni, & submissioni huiusmodi modo præmisso consenuentium quacumque contradictione non obstante, domos fratrum Conuentualium

liũ,& illarum fratres huiusmodi liberè,& licitè recipere possint. Domos verò fratrum Conuentualium in quibus minor numerus quam denarius fuerit, etiam de omnium fratrum Conuentualium earũdem domorum consensu,nullatenus recipere valeant,sed illę Generalis,& aliorum Prouincialium Magistrorum reformationi liberè dimittantur. Singulis verò fratribus Conuentualibus ad Generalem,& Prouinciales ministros transire volentibus,ab eorum superiore prius petita licet nõ obtenta licentia,liberam transeundi licentiam,& facultatem concedimus. Pręterea, volumus quod illi ex fratribus Conuentualibus qui de cetero vitam reformatã sub Generalis seu Prouincialium Magistrorum cura ducere voluerint, sub eorum regimine permanere possint,dummodo aliquo signo notabili distinctiuo distinguantur, & discernantur ab illis qui vitam regularem sub Generali seu Prouincialibus Ministris ducant,prout Generalis Minister, & Magister inter se conuenerint bonis præfatorum domorum reformandorũ immobilibus, & omnibus quorũ fratres reformati non sunt nec capaces esse volunt generali,& alijs prouincialibus Magistris ad eorum liberam dispositionem liberè remanentibus. Et ne inter reformatos, & conuentuales fratres præfatos super præcedentia dissensio,& contentio oriri possit,volumus,& etiam statuimus,quod inter eos talis ordo seruetur. Videlicet quod in processionibus,& funeralibus,ac exequijs, necnon omnibus alijs actibus publicis, fratres Conuentuales fratribus regularis obseruantiæ locum digniorem relinquere teneantur. Si tamen aliqui graduati seu antiqui Patres aut Guardiani domorum Conuentualiũ remanere vellent cum quibusdam fratribus antiquioribus sub Generali, & Prouincialibus Ministris viuentibus,tunc & in hoc casu,vt euitetur dissensio huiusmodi,& perfecta vnio conseruetur, simul incedere, ipsiq; Conuentuales semper eorum crucem,& vexillum per eos deferri solitum deferre liberè, & licitè valeant. Postremò,omnia & singula priuilegia,& indulta dicto Ordini tam per nos, quam per alios quoscunq; Romanos Pontifices hactenus concessa eisdem fratribus Regularis Obseruantiæ, ac Conuentualibus (inquantum præmissis non sint contraria) auctoritate, & tenore præsentium inuicem perpetuo communicamus, & suffragari volumus,eaque omnia etiam illis de nouo concedimus. Quocirca Cameræ Apostolicæ generali Auditori,necnon vniuersis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & Ecclesiarum Prælatis,ac quibuscumq; in dignitate Ecclesiastica constitutis per sonis,per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli præsentes nostras litteras,& in eis contenta quæcumque,vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ministrorum,aut alicuius ipsorũ super hoc requisiti fuerint,sollemniter publicantes,eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistẽtes, faciant eos præsentibus litteris,ac omnibus,& singulis in eis contentis pacificè frui,& gaudere. Non permittentes eos desuper inter se,ac etiam per quoscunq; alios quauis auctoritate,& potestate fungentes quomodolibet indebitè molestari, aut perturbari, Contradictores per censuras Ecclesiasticas,& alia iuris opportuna remedia appellatione postposita compescendo,Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus quibuscunq; litteris Apostolicis,& indultis etiam sacri Concilij Constantiensis dictæ religionis fratribus familiis,congregationibus, denominationibus,aut alicui eorum siue illarum auctoritatibus, & institutoribus sub quibusuis verborum formis sollemnitatibus,& clausulis fortioribus, & insolitis concessis, seu forsan in futurũ concedendis, quibus (et si ad illorum derogationem de illis eorũq; totis tenoribus specialis,specifica,expressa,indiuidua,ac de verbo ad verbũ, nõ autem per generales clausulas id importantes, mentio seu quęuis alia expressio habenda,aut aliqua alia exquisita forma seruanda esset)illorum omnium tenores pręsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris,hac vice dũtaxat specialiter,expresè derogamus, contrariis quibuscunq. Aut si Ministris,& Magistris,ac Fratrib. præfatis, vel quibusuis alijs communiter, vel diui-

Digitized by Google

vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret presentes litteras ad quælibet loca vbi opus fuerit deferre, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod transũptis præsentium manu Notarij publici signatis, & alicuius Prælati Ecclesiastici sigillo munitis, ea prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quę adhiberetur si præsentes originales litteræ essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum præcepti, statuti, communicationis, conclusionis, mandati, derogationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorũ eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ Apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę, Millesimo, quingentesimo, decimoseptimo, pridie Idus Iunij, Pontificatus nostri anno Quinto.

IIII.

STATVIT POENAS CONTRA CONTEMNENTES priuilegia Fratrum, eorumq; bona, & iura occupantes.

Dilecto filio Priori Generali Ordinis Eremitarum Sancti Augustini.

LEO Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Licet sponte nostra inclinati magnopere simus, vt quæ ad Ordinum religiosorum decus, vtilitatem, & ornamentum accommodata sunt, libenter prompteque faciamus tamen fit animus noster, voluntasque paratior, cum eorum, qui ipsis Ordinibus prefecti sunt, virtute, ac diligentia ad bene religiosis consulendum inuitamur. Quare cum te quem pręter cęteras, & animi, & ingenij dotes, hic etiam singulari dono decorauit Altissimus; vt esses ei in omni genere famulatus, & ad populum pręceptis Euangelicis copiosissimè, atque ornatissimè exponendis maximo concursu, & vtilitate fidelium, & ad fratres tuos generali curę totius ordinis integerrimè, ac summa cum industria administranda aptissimus, & omniũ commendatione maximè celebris, etiã videamus de salute, tranquillitate gregis, & Ordinis tibi commissi sollicitum, iustissimis tuis precibus, ac meritis adducti, libenter nostrę, & Apostolicę auctoritatis firmamentum ijs, quæ tibi per prædecessores nostros concessa sunt, adijcimus. Ac in primis quidem, vt obuiam eamus nonnullis, quos audiuimus tua, siue ordinis tui, vel loca, vel iura, vel fratres vexare, nec nostris, prædecessorumue nostrorũ Romanorũ. Pontif. scriptis, priuilegijsq; Ordini tuo concessis (vt meritò deberent) parere quorum temeritatem, vel importunum ausum, vel retundendum, vel oinò comprimendum duximus. Quamobrem, cum Religioni tuę Eremitarum S. Augustini, multa tui causa concesserimus, vel confirmauerimus, ac optemus, vt quę spiritualia sunt per multorum fidelium mentes quam cumulatissimè diffundantur, iccircò statuimus, vt quicquid indulgentiarum, & gratię Fratribus, Monialibus, Mantellatis, Corrigiatis concessum est, id omne vtri sexui concessum, intelligi, Viris scilicet, atque Mulieribus, modo à Generali, & Priore, vel Rectore alicuius loci Ordinis auctoritate, gratię assequendę facultatẽ obtinuerit. Et quoniã omnes tui Ordinis, iã res, quę personas, immediate sub Apostolica Sede esse volumus iccircò mandamus omnib. Christi fidelib. vt nemo bona. Ordinis vestri, vel occupare, vel vexare audeat, quod tam de personis prædictis, quam de locis, Conuentibus, possessionib. & alijs quibuscũque reb. ad loca, personasve pertinentia intelligi volumus, siue pecunia, siue mobilia ea sint. Et si vel occupantes, uel uexantes

H à Fra-

Digitized by Google

à Fratribus tuis moniti, non integrè per tridui spacium, omnia restituerint, aut verare omninò destiterint, excommunicationis nodos incurrere, à qua absolui, nisi à Sede Apost. & in mortis art. non possint. Quod si saeculares vestro Mari magno, vel cuiquam concessionũ vestrarũ contraire temerè audeant, pro excommunicatis publicari volumus. Si clerici, praeter censuram supradictam, dignitatibus, & beneficijs Ecclesiasticis priuatos esse, eaque liberè impetrari posse decernimus. Confirmamusque quicquid de Apostatis, vel Ordinem exeuntibus, quod quidem volumus interpretari, & intelligi, tam de ijs, qui hactenus Ordinem ipsum exierint, quam de ijs, qui in posterum fortasse exituri sunt, tam per fel. rec. Martinum Quintum, quam per Iulium Secundum, praedecessores nostros per litteras Apostolicas vestro concessum est Ordini, aliaque omnia, & singula, quae in Quinternione Maris magni, seu in quibusuis alijs litteris Apostolicis, eidem Ordinis concessis continentur. Praeterea, vt omnia quam firmissima sint, quae vobis eadem Sedes elargita est: Motu proprio, & ex certa scientia, atq; de plenitudine potestatis statuimus, & decernimus, vt haec nostra concessio, & quaecunque alia, vel tibi, vel tuo Ordini facta, siue per se siue per communionem, quam fecimus cum alijs ordinibus, & congregationibus, eandem omninò vim, atque efficaciam perpetuò habeant tam in iudicio, quam extra iudicium, quam si plumbeo sigillo obsignatae essent, habeantq; quod intelligi volumus tam de ijs, quae in forma Breuis, quam de ijs, quae per supplicationes expedita sunt, in quibus placuit, quod sola signatura sufficeret. Quamobrem, tam omnibus praemissis, quam quaecunque alia fuerunt tuo Ordini vtcumque concessa, siue ipsa exemplaria, siue eorum transumpta ostendantur Praelati alicuius, aut publici Notarij manu signata, aut etiam Generalis ordinis sigillo firmata, eodem motu, scientia, & potestate decernimus, mandamusque, eandem omninò, & vim eis inesse, & fidem adhiberi, ac si plumbi signum haberent. Quod si quis huic nostro decreto, ac concessioni, aut cuiquam aliarum, quae tuo Ordini, vtcumque factae sunt, contraire, aut minus integrè cedere, & parere ausus sit, volumus, vt eandem poenam incurrant. Irritum, cassum, atque inane faciendo, quicquid contra hanc concessionem, aut contra quantumcunque aliam, vtcunque ordini vestro factam, etiam quicquid aduersus leges, aut regulam, aut constitutiones, aut difinitiones, aut mores Ord. tui, siue à fratrib siue à congregationib. siue à saecularibus, siue ab Ecclesiasticis personis, vel in hũc vsq; d.e, vel in posterũ impetratũ, vel attentatũ fuerit, et si ab Apostolica Sede expresse cõtra hoc quicq̃ cõcessum fuerit, qd oẽ nullius momẽti, & pro infecto haberi volumus, nisi h.s nostris litteris non p gñales clausulas, sed de verbo ad verbũ (ordine cõlentiẽte) derogatũ fuerit. Nõ obstantib. praemissis, aut Apostolicis priuilegijs, litteris, Constitutionib. & Ordinationib. alijsq; quibuscunq; in contrariũ facientib. siue à sede Apostolica, siue à quocũq; alio quauis dignitate prędito concessis hactenus, aut in posterũ concedendis. Quibus ẽt si expressa, ac de verbo ad verbum, aut quocunq; alio modo mentio fieri deberent, cũ oĩa in praesentib. p expssis in specie habentes, in specie, expresseq; derogamus, ac quatenus cõtraria sint, nullius omninò momenti esse volumus. Quod si quis his fidem non adhibuerit, aut non plenissimè acquieuerit, poenam subeat, quam suprà constituimus. Datum Romae apud Sanctum Pet. sub an. Pisc. die 6. Maij, 1514. Pont. nostri, anno secundo.

V.

VISITANTIBUS ECCLESIAS FRATRUM ORDINIS MINIMOrum in quibusdam anni sollemnitatibus indulgentias vnà cum facultate à casibus reseruatis absoluendi concedit.

LEO Episcop. seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Vniuersis Christi fidelib. praesentes litteras inspecturis salutẽ, & Apostolicã benedictionẽ.

Pastoris

¶Pastoris æterni, qui vt humanum genus ab æterna damnatione eriperet, se in ara Crucis immolari non abnuit, vices, quamuis immeriti gerentes in terris, id super reliqua vota nostra, feruenter optauimus, vt cunctos fideles, quos ipse sui pretiosi sanguinis sparsione, Deo patri reconciliare curauit, quorum regimen, & gubernationem nobis commisit, ad recolendam iugiter memoriam suæ passionis, & visitandum Ecclesias, aliqua religiosa loca, præsertim sub inuocatione Beatæ Mariæ Virginis, cuius vbera, ipsum Redemptorem nostrum lactare meruerunt, fundata, inuitemus, & prout in Domino conspicimus salubriter expedire, frequentius excitemus. ¶Cupientes igitur, vt IESV MARIÆ Thuronen. & Beatæ, ac omnium Sanctorum Ambasien. necnon eiusdem Beatæ MARIÆ totius gratiæ Parisien. ac Sanctæ Helenæ Siemen. ordinis Minimorum domuum Ecclesiæ, ad quas, vt accepimus, Beatus Franciscus de Paula, dicti Ordin. institutor, & dum viueret, Generalis Corrector singularem gerebat deuotionis affectum, congruis frequententur honorib. & Christi fidelium deuotio, ad Ecclesias ipsas, & Domini nostri Iesu Christi passionem magis augeatur. ¶Ipsique fideles eo libentius confluant ad easdem, quò ex hoc ibidem dono, cælestis gratiæ vberius conspexerint se refectos, de omnipotentis Dei misetic. & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus, & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, qui Ecclesias alicuius ex prædictis, vel alijs domibus dicti Ordinis, in celebritate omnium Sanctorum, & dictæ Beatæ Mariæ assumptionis, & eiusdem Annunciationis, ac Pentecostes festiuitatibus, à primis vesperis celebritatis, & singularum festiuitatum huiusmodi, vsque ad occasum solis sequentis diei annuatim deuotè visitauerint, & inibi in dictæ passionis memoriam quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam huiusmodi recitauerint, decem annorum, & totidem quadragenarum indulgentiam in Domino misericorditer concedimus.

¶Et vt Christi fideles prædicti, qui ad Ecclesias ipsas, pro huiusmodi consequenda indulgentia pro tempore confluerent, huiusmodi indulgentiæ facilius participes esse possint, omnium, & singularum constructarum, & construendarum domorum Ordinis Minimorum huiusmodi Correctoribus, nunc, & pro tempore existentibus, deputandis mois singulis sex, aut plures presbyteros idoneos seculares, aut dictorum domorum fratres, qui in celebritate, & alijs festiuitatibus prædictis, & die præcedenti, in dictis Ecclesijs eorumdem confluentium confessionibus diligentes auditis, eis pro commissis per eos prædictis, etiam in singulis casibus Episcopalibus absolutionis beneficiorum impendere, & pœnitentiam salutarem iniungere, necnon vota quæcumque per eos, pro tempore emissa, (Religionis, & castitatis, ac vltramarino, necnon liminum Apostolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Iacobi in Compostella, votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeant, licentiam, & facultatem tenore præsentium concedimus, præsentibus, perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, decernimus, & declaramus, quòd si contingat nos, aut Sedem Apostolicam, in posterum huiusmodi indulgentias, & facultates reuocare, cassare, & annullare, seu suspendere, quòd præsentes litteræ, ac in eis contenta quæcunque, nullatenus includantur, nec per tales, uel alias reuocationes, cessantes, declarationes, decreta, & suspensiones, sublata quomodolibet intelligantur, etiam si de huiusmodi intentione nostra, & mente, non derogandi specialis, expressa, & non per generales clausulas, quæ huiusmodi specificam mentionem importare viderentur, aut importarent, etiam fierent. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, 1513. pridie Non. Maii, Pontific. nostri anno Primo.

VI.

RECVSANTIBVS ORDINARIIS, AVT NEGLIGENTIBVS *Regularium Ecclesias consecrare, licet eis quemlibet alium Catholic. Epi. pro illis consecrandis aduocare, dictasque Ecclesias pollutas benedicendi, & reconciliandi eorundem Regularium Prælatis condonatur facultas.*

Dilectis filijs Citramontanis, & Vltramon. Generalibus, & Prouincialibus Vicarijs, necnon Guardianis Fratribus Ordinis Minorum de Obseruantia nuncupatis.

LEO Papa II. Dilecti filij salutem, & Apost. benedictionem. ¶Religionis suadet honestas, & deuotionis vestræ promeretur affectus, vt vos Apostolici fauoris suffragio prosequentes, precib. vestris præsertim commodum, & decorem ordin. vestri concernentib. (prout possumus) fauorabiliter annuamus. Cum itaq; sicut nob. nuper exponi fecistis, dudum fe. re. Sixtus Papa Quartus prædecessor noster, vobis, vt paramenta, & ornamenta Ecclesiastica, ac Corporalia, & alia, in quib. Chrisma non interuenit, benedicere possitis, gratiosè concesserit, & ab illo tempore in possessione benedicendi paramenta, & corporalia huiusmodi, secundum limitationem inter vos in Capitulis vestris factam, fueritis, ac in diuersis etiam remotis partib. & Insulis de nouo ab infidelibus recuperatis, diuersæ domus Ordinis vestri constructæ existant, & in dies construantur, & Ordinarii locorum non semper in suis Ciuitatibus, & diœcesib. resideant, & interdum in remotis agant, & sæpius contingat loca, & cæmiteria earundem domorum sanguinis effusione, seu aliàs pollui: ac illarum fratres non semper Ordinarios locorum pro illis reconciliandis adire possint: immò quandoq; illis graue, seu dispendiosum existat, ad illos quandoq; per tres dietas ab eorum domib. distantes accedere, nobis humiliter supplicari fecistis, vt cũ piæ mem. Pius Papa II. etiam prędecessor noster, dilectis filiis Fratrib. Minoribus indultum Ecclesias, & cæmiteria sua benedicendi, & reconciliandi cõcesserit: ac interdum ex his præsertim in remotis agentes, quandoq; per duas dietas adiri nequeant, vobis super his opportunè prouidere de benignitate Apos. dignaremur. Nos igitur, qui in religiosarum person. vota per quæ eorum dispẽdiis obuiatur, ac cõmodis, & profectib. prouideretur, studio charitatis libenter ꝓsequimur, hmôi supplicationib. inclinati, vobis, & pro tpe existentib. Generalib. & Prouincialib. ac Guardianis vestrorũ ord. obseruantiæ, vt Ecclesias, Oratoria, & loca quæcunq; recepta, & recipienda, nõdum consecratas, seu consecrata, facta prius requisitione ab Epo locorum, eisq; recusantib. per quẽlibet alium Catholicum Episc. gr̃am, & cõione dictæ Sedis habentem, consecrari facere. Ac uestri Ordinis Gñalibus, &; Prouincialibus, Vicariis, & Custodibus, & Guardianis pro tempore existentib. præfatis: vt cũa, & singula eiusdem Ord. & obseruantiæ, Ecclesias, Cæmiteria, & Capitula, & Oratoria vbicunq; existentia, receptas, & recepta, recipiendas, seu recipienda: ac paramenta, & ornamenta, ac alia quæcunq; ad Diuinum cultum, & vsum vestrum necessaria, in quib. Crisma non interuenit, pro vestro vsu tantum sollemni benedictione, ac etiam per Vicarium, seu Guardianos, aut alios ad hoc à vobis in vestris Capitulis generalibus prouidè deputandos benedicere. Ac illos, seu illa, & eorum qualiber, sanguinis, seu seminis effusione, seu aliàs quomodolibet pollutas, seu polluta, quoties opus fuerit aqua per uos, præsertim in locis remotis, vbi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non poteritis, benedicta reconciliare liberè, & licitè valeatis, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus, non obstantib. quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialib. & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, uel specialib. Constitutionibus, & ordinationibus, cæterisque contrariis quibuscunque. Dat Ro. apud S. Petrũ, sub ann. Piscat. die 3 Febr. 1514. Pontificatus nostri, anno primo.

INDVL-

Digitized by Google

VII.

INDVLGET FRATRIBVS MINORIBVS DE OBSERVANTIA, quod eorum conscientiæ satisfaciant dicendo vnam missam pro multis, pro quibus non datur eis eleemosyna æquiualens vnius Iulij.

Similem concessionem Iulij II. habes suprà, Const. viij. & infrà, Constitut. sequenti.

Dilectis filijs Vicarijs Generalibus, & vniuersis Fratribus Ordinis Minorum de Familia, seu Obseruantia, nunc, & pro tempore vbicunque degentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Cum sicut accepimus, propter deuotionem, quam vtriusque Christi fideles ad Ordin. Fratrum Minorum de obser. gerunt, contingat sæpius, vt fideles ipsi plures missas per eosdem Frat. celebrandas, elargita eis aliqua eleemosyna committant, & in aliquib. regionib. in eleemosynam celebrationis vnius missæ certa pecuniæ quantitas, valdè parua, & tenuis dari consueuit, adeò quod vos ob eleemos. quæ singulariter à plurib. elargitur, tot missas, quot sunt largientes, pro singulis celebrare non valeatis. Vnde dubitatis super his conscientias vestras prægrauari. Quare pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, vt vobis pro tempore existentib. fratrib. Ordin. & obseruantiæ prædictorum, & conscientiarum vestrarum puritati, paterna cura de benignitate Apost. prouidere dignaremur. Nos itaq; qui ordinem vestrum propter vberes, & salutiferos fructus, quos Ordo ipse in agro Domini in dies producere non cessat, in viscerib. charitatis gerimus, vestrisq; in hac parte supplicat. inclinati, vobis, ac pro tempore existentibus Fratrib. Ordin. & obseruantiæ prædictorum, quod celebrando vnam missam dumtaxat, si eleemosina æquiualens vnius Iulij non elargitur, etiam si duas, tres, aut quattuor, vel plures missas celebraturi, occasione diuersarum, vel plurium eleemosynarum huiusmodi essetis, & in dicta celebranda missa, pro omnibus, qui pro dictis missis in eleemosynam vsque ad summam huiusmodi, contribuerint, vel contribuerint in futurum, commemorationem in genere faciendo, in hac conscientiarum vestrarum puritati satisfactum fore, & esse auctoritate Apostolica decernimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis litteris Apostolicis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros prædicto ordini, sub quibusuis verborum formis, & expressionibus, ac clausulis quantumcunq; fortissimis, & insolitis concessis, & concedendis, quibus tenores illarum, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, inquantum præmissis contrariari viderentur, specialiter, & expressè derogamus. Cæterisque contrarijs quibuscunque. Ceterum, quia difficile foret, præsentes ad singula loca, quibus opus esset, deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod illorum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigilli alicuius Vicarij prouincialis ordinis huiusmodi communitis, tanta fides adhibeatur, quanta adhiberetur præsentib. si essent exhibitæ, vel ostensæ in medium. Dat. Romæ apud Sanctum Petr. sub annulo Piscat. die 23. Martij, 1517. Pontificatus nostri, anno quinto.

VIII.

CONCEDIT CORRECTORI GENERALI Ordinis Minimorum, quod possit cum suis Fratribus dispensare vt per eos in vna quaque. Missa nouem, seu septem, vel minus Collectæ recitari pro tot integrali bus. Missis valeant, & suffragentur, ac si singulæ pro singulis diceretur.

LEO X. Ad perpetuam rei mem. Vniuersis, & singulis presentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicã bñdictionẽ. ¶ Exposcit dilectorum filiorum Fratrum Ord. Minimorum, deuotionis syncetitas, & Religionis prometetur honestas, vt eorum pijs petitionib libenter annuamus. ¶ Licet aliàs fel. rec. Iulius Papa I I. prædecessor noster. Dilecto filio Francisco Binet, tunc Correctori generali dicti Ordinis, per suas in forma breuis litteras concesserit, quod ipse in visitatione domorum dicti Ordinis, quam iuxta illius regularia instituta facere tenebatur, vel aliàs in alijs quib. domib. vel locis dicti ordinis, tam pro Ecclesiarum frabricis, quam alijs fratrum necessitatibus Missarum multitudinem copiosam inuenitet, & cognosceret. Quòd illæ per fratres locorum, & domorum huiusmodi in Ecclesijs eorum, iuxta obligationem per eosdem fratres factam, aut relinquentium ordinationem celebrari, non possunt, prout in Ianuensi, & Parisiensi domibus per illorum Fratres, factum esse cognouerat, vt cum fratribus locorum, & domorum huiusmodi, aut etiam ibidem pro tempore degentibus, & eorum quolibet dispensare posset. Ita quod dispensatio super his per eundem Franciscum facta ab eodem prædecessore facta censeretur, cum eisdem fratribus. ¶ Ac nouem collectæ, per eos, aut eorum quẽlibet, in vnaquaque Missa recitatæ, pro nouem Missis, ac septem missis, atque de alijs descendendo, seu citra dictũ numerum, cum omnium, & singulorum locorum, & domorũ huiusmodi fratrum, ac etiam totius ordinis Minimorum huiusmodi suffragiorum, orationum, sacrificiorum, ieiuniorum, vigiliarum, disciplinarum, & aliorum quorumcunque bonorum generalitate, singulis eiusdem ordinis benefactoribus, & benefactricibus, qui missas ipsas in Ecclesijs domorum, & locorum huiusmodi recitandas dederint, adeò plenè, & integrè valerent, & sufficerent, ac si missæ huiusmodi, & pro eis, & eorum quodlibet, iuxta piam eorum deuotionem, & intentionem particulariter separatim recitatæ fuissent prout in dictis litteris plenius continetur. ¶ Cum autem sicut nobis nuper dilectus filius Germanus Lionner modernus Corrector Generalis dicti ordinis exponi fecit, pro eo, quod officiũ Correctoriatus præfati Francisci expirauit antequam domos dicti ordinis, partium Boemiæ, & Alemaniæ visitaret, quarũ fratrib. pro illorum sustentatione, aut aliàs deuotionis causa duo baiochi, seu septem quatrini monetę Iuliæ, pro celebratione vnius missæ, per Christi fideles communiter dati consueuerunt, & adeò pauci fratres in eisdem domib. existunt, quod non possunt singulas missas pro singulis eleemosinis celebrare. ¶ Dubitauit ipse generalis Corrector, vigore earum litterarum eidem Francisco tunc Correctori concessarum, posse cum dictis, ac alijs Fratribus domorum Boemiæ, & Alemanię huiusmodi, necnon Regni Neapolitani, ac Sicilię Terię laboris, ac Calabrię dispensare, vt singuli Fratres dictarum domorũ in celebratione vnius missæ, vnius Sancti, vel Sanctæ, vel alias quomodocunque, ad eorundem fratrum deuotionem recitatæ, seu etiam mortuorum, septem, vel nouem commemorationes, pro septem, vel nouem particularibus, & integralibus missis, etiam si missę huiusmodi specialiter de Requiem, vel de quocunque Sancto, vel Sancta, vel aliàs integraliter recitatę forent. ¶ Pro quib. etiam tanquam pro missis specialiter de Requiem, vel de quibuscunque Sanctis integraliter celebrandis eleemosynas vndecunque receperant, satisfacere valeant, ac commemorationis huiusmodi, per eosdẽ fratres ad eorum deuotionem in vnica eorum missa taliter facta, illę plenè valeant, & eis, quod missas huiusmodi celebrare mandauerint suffragen-

suffragentur, ac super illis taliter recitatis fratres ipsi exonerentur, proinde ac si iidem fratres septem, aut nouem missas specialiter de Requiem, vel de quocunq; Sancto, seu de diuersis Sanctis, vel aliàs, iuxta quorumcumq; benefactorum huiusmodi piam deuotionem, & intentionem, integraliter diuersis diebus celebrassent. ¶ Pro parte eiusdem Germani, nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmissis pro eorum conscientiæ pace prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶ Nos itaque huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus fratribus domorum dicti Ordinis in partibus Alemaniæ, & Boemiæ pro tempore consistentium, vt de cetero perpetuis temporibus, in celebratione vnius Missæ, vel nouem commemorationes ad eorum deuotionem, pro tempore recitatæ, pro septem, vel nouem, specialibus, & integraliter missis, etiam si illæ specialiter de Requiem, vel de quibuscunq; Sanctis recitandæ forent, vel aliàs quomodocunque, etiam si pro illis recitandis eleemosynas recepissent, seu in posterum reciperent, plenè satisfacere valeant. ¶ Ac Commemorationes huiusmodi de quibuscumq; Sanctis, vel etiam defunctorum, vel aliàs eorundem fratrum deuotionem, taliter factæ eisdem fidelibus, quod eleemosynas huiusmodi, pro ipsis missis celebrandis eisdem fratribus, pro eorum sustentatione dederint, seu in posterum eos dare contigerit, plenè suffragentur. Ipsiq; fratres super singulis missis huiusmodi cum septem, vel nouem collectis, ad eorum deuotionem taliter recitatis, integraliter in eorum conscientijs exonerentur, perinde ac si fratres ipsi singulas missas huiusmodi, & earum quamlibet specialiter de Requiem, vel de ipsis Sanctis, aut eorum quolibet, vel aliàs quomodocunq; iuxta piã benefactorum huiusmodi, & cuiuslibet eorum deuotionem, & intentionem diuersis dieb. integraliter celebrassent, celebrare. Quodq; dicti ordinis Generalis Corrector, pro tempore existens, cum omnibus fratribus quorumcũq; domorũ dicti Ordinis Minimorum, in dictis & aliis quibusuis regnis, & locis consistentium, super dictis missis, modo præmissis, celebrandis, dispensare, liberè, & licitè valeat auctoritate Apostolica tenore præsentium licentiam concedimus, pariter & indulgemus, non obstantibus Constitutionib. ordinationibus Apostolicis, ceterisq; contrariis quibuscunque. Dat. Romæ apud Sanctum Pet. sub an. Piscat. die 23. Iulii, 1513. Pontificatus nostri anno primo.

IX.

INDVLGENTIAM PLENARIAM, ET REMISSIONEM OMNIVM peccatorum vtriusque sexus Christi fidelibus visitantibus Ecclesiam Sanctissimæ Trinitatis Ordinis Minimorum de Vrbe, festis quibusdam cuiuslibet anni diebus, concedit cum facultate à casibus absoluendi.

Indulgentia huiusmodi extensa fuit ad omnes eiusdem Ordinis domos, & Ecclesias per Clementem VII. Const. 2. & per eundem Leonem Const. 5.

LEO Episcop. seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Etsi cunctę orbis Eccl. siæ, sub sanctorum fundatæ vocabulis, sint pia deuotione fidelium venerandæ, illas tamen, quæ in honorem, & sub vocabulo Sãctæ, & indiuiduæ Trinit. dedicatæ noscuntur, eo ex celebriori memoria conuenit venerari, quæ ipsa Sancta Trinit. immediatius, & perfectius vota fidelium dirigit, & ad gratias exauditionis admittit. Cupientes igitur, vt claustrum domus eiusdem Sanctæ Trinitatis in Monte Pincio de Vrbe Ordinis Minimorum à Beato Francisco de Paula instituti, & à fel. recor. Alexandro Sexto, & Iulio secundo Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, & à nobis approbati, ac pluribus, & diuersis priuilegiis decorati, commoda fratrum dictæ domus habitatione constitui cœptum ceterius perfici valeat, ac Ecclesia eiusdem domus, ad quam Romanus Populus, & etiam Curiales, ac al j

Digitized by Google

Christi fideles diuersarum nationum singularem gerunt deuotionis affectum, congruis frequentetur honorib. ac Christi fideles ipsi, eò libentius deuotionis cã confluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono cœlestis gratiæ conspexerint, se refectos, de omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius authoritate confisi, omnib. & singulis vtriusque sexus Christi fidelib. verè pœnitentib. & confessis, seu firmum confitendi propositum habentibus, qui prædictam Ecclesiam Sanctissimæ Trinitatis singulis diebus Dominicis cuiuslibet Quadragesimæ, & in Resurrectionis, & Ascensionis Domini Nostri Iesu Christi, Pentecostes, & eiusdẽ Sanctiss. Trinitatis, ac Natiuitatis eiusdem D.N. Iesu Christi festiuitatum diebus, à primis Vesperis singularum Dominicarum, & festiuitatum, seu dierum huiusmodi vsque ad occasum solis cuiuslibet ipsarum, deuotè visitauerint, & ibidem in honorem Sanctissimæ Trinitatis ter orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam recitauerint annuatim, singulis earumdem Dominicarum, & festiuitatum diebus huiusmodi, plenariam, & veram omnium peccatorum suorum remissionem & indulgentiam, Eisdem verò Christi fidelib. vniuersis qui Ecclesiam prędictã à media cuiuslibet anni Quadragesima, vsque ad octauas Paschæ inclusiuè annuatim similiter visitauerint, dictasque Dominicas orationes, & Salutationes Angelicas ibidem similiter recitauerint, similes omninò indulgentias, quas consequuntur, seu pro tempore consequentur singuli Ecclesiam Beatæ Mariæ de Populo visitantes, auctoritate Apostolica tenore præsentium in Domino concedimus, & elargimur.

Alijs verò singulis Dominicis diebus cuiuslibet respectiuè anni, Ecclesiam ipsã modo prædicto visitantibus, triginta annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentijs misericorditer in Domino relaxamus. Et vt Christi fideles ipsi, indulgentiarum huiusmodi commodius participes esse possint, Correctori dictę domus pro tempore existenti, confessores religiosos dicti Ordinis, qui eosdem Christi fideles, ad eandem Ecclesiam pro huiusmodi indulgentijs consequendis dictis singulis diebus dominicis Quadragesimæ, vsque ad octauam Paschę inclusiuè, etiam cuiuslibet anni diebus singulis accedentes, eorum confessiones audire, eorumque confessionib. diligenter auditis, eosdem à quibuscunque casib. etiã Apostolicę Sedi reseruatis (exceptis cõtentis in bulla Cœnæ Domini) absoluere possint, & valeant, deputandi auctoritate Apostolica, tenore præsentium de vberiori gratia licentiam, & facultatem etiam concedimus, pariterque indulgemus Nõ obstantibus Constitutionib. Ordinationib. Apostolicis, ac quibusuis & suspensionib. similium, vel dissimiliũ indulgentiarũ pro tempore factis, cęterisque contrarijs quibuscũque, præsentib. perpetuis futuris temporib. valituris. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ, 1518. kalendas Iulij, Pontificatus nostri anno sexto.

X.

SUB POENA EXCOMMUNICATIONIS PROHIBET Fratribus ne adeant Iudices seculares, seu Ecclesiasticos, & extra Ordinem in causis criminalibus, & correctionis.

De hac materia habes concordantias in Iulij II. Constit. 6. in Gregorij XIII. Const. 12.

LEO Papa X. Vniuersis, & singulis præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Romani Pontificis, in quo diuina dispositione potestatis plenitudo consistit, prouidentia circunspecta, statum personarum quarumlibet (pręsertim sub religionis iugo degentium) diligenter intendens, ad ea partes solicitudinis interponit, per quæ earumdem personarum paci, quieti, & tranquillitati valeat prouideri, & ad ea quæ propterea prouidè statuta, & ordinata dicuntur fuisse, vt firma perpetuò, & illibata persistant, Apostolici muniminis adijcit firmitatem,

tatem, aliasque desuper ordinat, & disponit, prout personarum, & temporum qualitate pensata, id conspicit in domino salubriter expedire. Sanè per dilectum filium nostrum Thomã tituli Sancti Sixti, Presbyterum Cardinalem, ac Magistrum generalem totius Ordinis Prædicatorum nobis exposito, quod licet olim Bonifacius Nonus in sua obedientia nuncupatus statuerit, & ordinauerit, quod nullus ex Fratribus Prædicatorum, aut Sororibus sub obedientia eorumdem Fratrum degentibus aliquem, seu aliquam ex fratribus dicti Ordinis, vel Sororibus sub dicta obedientia coram aliquo iudice, qui de dicto Ordine non esset, ex quacunque causa conuenire facere, nec à correctione quacunque, seu aliàs ab aliquo prælato, seu fratres dicti Ordinis, quauis occasione, vel causa appellare, aut contra eos querelam proponere posset, aut deberet, nisi prius causa prouinciali, seu conuentuali Priore, & Magistro, & successiuè in Capitulo Generali dicti Ordinis, & causam, vel querelam suã, verbo, vel in scriptis proposuerit, prout in litteris desuper confectis, plenius contineri dicitur. Nihilominus nonnulli Fratres, & Sorores Ordinis, & obedientiæ huiusmodi coram priuilegiorum suarum prouinciarum, congregationum, personarũ, vel totius Ordinis conseruatoribus, vel Cameræ Apostolicæ Ciuitatis nostræ Auinionensis, vel alijs Ecclesiasticis, aut secularibus iudicibus, seu Curijs conueniri. Nõnulli etiam, à correctione suorum officiorum appellare non formidant, vnde ordo Prædictus laborib. & impensis plurimis grauatur, obedientia, & vita regularis eneruatur, pluraq; alia in conuenientia sequuntur. Nos qui ad Ordinem prædictũ, illiusque personas singularem gerimus deuotionis affectum, eiusque statũ tranquillũ plurimum desideramus, litterarum prædictarum tenorem præsentib. pro sufficienter expresso, & inserto habentes, statutum, & ordinationem huiusmodi, & prout concernunt omnia, & singula in dictis litteris contenta, auctoritate Apostolica motu proprio, & ex certa scientia, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari, decernimus.

Supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan interuenerunt in eisdem. Ac pro potiori cautela, omnia, & singula, etiam sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, eo ipso incurrenda, authoritate pfata, tenore præsentium, statuimus, & ordinamus. Inhibentes sub eadem pœna quibusuis Iudicibus Ecclesiasticis, & secularib. etiam Conseruatoribus Priuilegiorum dicti Ordinis, aut quarumcumque personarum, congregationum, aut domorum, & monasteriorum eiusdem, & Cameræ Apostolicæ Auinionensis, ne querelas huiusmodi Fratrum & Sororum, contra alios Fratres dicti ordinis suscipiant, vel de eis cognoscant. Et causas coram eis pendentes ad ordinarios iudices dicti Ordinis remittant, ac quotiescunque processus inter Fratres, & Sorores præfates, coram alijs, quam iudicibus ordinarijs dicti Ordinis habendos, & sententias faciendas, nullas, & inualidas, nulliusque roboris vel momenti fuisse, & esse, sicque per quoscunque iudices, & Commissarios etiam causarũ Palatij Apostolici Auditores, in qualibet instantia pronunciari, & diffiniri debere sublata eis, & cuilibet eorum aliter interpretandi, & iudicandi facultate, & authoritate, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam, quauis authoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Et nihilominus vniuersis, & singulis venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, Abbatibus, & alijs personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanorum, & aliorum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis committimus, & mandamus, quatenus ipsi, aut eorum quilibet, dum, & quoties pro parte singulorum Prouincialium, & priorum, ac illorum superiorum dicti Ordinis fuerint requisiti, litteras nostras, ac omnia & singula præmissa, à quibusuis iudicib. Ecclesiasticis, & secularib. etiam Conseruatorib. Priuilegiorum dicti Ordinis, aut cuiuscunque eius Prouinciæ, vel Congregationis, inuiolabiter obseruari faciant, contradictores per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia cõpescẽdo, inuocato (si opus fuerit) auxilio Brachij secularis. Non obstantib.

felicis

felicis recordationis, Bonifacij Papę octaui prædecessoris nostri, inter alia cauetur expresse, ne quis extra suam Ciuitatem, vel Diœcesim, nisi incertis exceptis casibus, & in illis vltra vnam dietam à fine Diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne iudices à Sede præfata deputati extra Ciuitatem, vel Diœcesim, in quib. deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alij, vel alij vices suas committere præsumant. Et de duab. dietis in Concilio generali editis, necnon personis vltra certum numerum ad iudicium non vocandis, & alijs constitutionibus, & ordinationib. Apostolicis, Priuilegijs quoque, indultis, & litteris, Apostolicis, prædicto, & quibusuis, alijs Ordinibus, Prouincijs, Congregationibus, & personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, concessis, confirmatis, & approbatis, quibus, tenorem illorum, ac si de verbo ad verbum, præsentibus insererentur, pro expressis, habentes (illis alias in suo robore permansuris) hac vice, dumtaxat, specialiter, & expresse, motu, & scientia præmissis derogamus, ac nulli in præiudicium præmissorum suffragari volumus. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apost. non facientes plenam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret præsentes litteras, originaliter ad omnia loca (in quib. opus essent) deferri; Volumus, & prædicta authoritate decernimus quod earum transumptis, manu notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius in dignitate Ecclesiastica constituti, munitis, ea fides indubia, in iudicio, & extra, vbicunque opus fuerit, adhibeatur, quæ originalib. ipsis adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ, Dat. Ro. Apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 29. Aprilis, 1518. Pontificatus nostri Anno sexto.

XI.

STATVIT ILLOS AB ORDINE EXPELLI posse, qui grauia crimina, & enormia delicta per eos in seculo commissa, tempore professionis tacuerunt.

Dilectis filijs, Vicarijs Generalibus, & Prouincialibus, ac Fratribus vniuersis familiæ Fratrum Minorum de Obseruantia vbilibet constitutis.

LEO Papa X. Dilecti filij, salutem, & Apost. Benedictionem. Cum sicut nobis exponi fecistis, vos ab illis, qui ordinem vestrum Minorum de obseruantia suscipere, & ad illum ingredi cupiunt, inquirere, antequam a vobis recipiantur, soleatis, videlicet si sint fideles, & Catholici, de nullo errore suspecti, matrimonio nõ ligati, corpore sani, animo prompti, debitis expediti, conditione liberi, ætatis saltem sexdecim annorum, nulla infamia vulgari maculati, competenter literati, vel ad labores fratribus honestos, & vtiles apti, aut talis conditionis existant, quod eorum receptio, clero, & populo non modicam ædificationem afferat. Et sicut eadem expositio subiungebat, contingat sæpius, quod aliqui eorum ad huiusmodi ordinum susceptionem, & quod maius est, professionem dolosè, & fraudulenter recipiant, sese criminosos, vel scandalosos fore, licet in rei veritate aliter existant, & eorum receptio, & professionis emissio. Propter grauia, & vulgaria, quibus maculati existũt, delicta, de quibus vos recognitionem, & notitiam tunc habere non potestis, graue scandalum, & perturbationem Religioni vestræ huiusmodi nonnũquam affert. Quare cum ex taciturnitate delictorum, & grauium excessuum huiusmodi vestræ exemplaris normæ grauia nonnunquam etiam in Christi fidelibus populis murmuratio-

rationem de receptione talium virorum facinorosorum, de quibus vos (vt præmittitur) tunc nullam notitiam habebatis, scandala, & murmurationes, & bonorum operum subtractiones subsequantur. Nobis propterea humiliter supplicari fecistis, vt vobis in præmissis, ad obuiandum tot, & tantis scandalis, pro Religionis vestræ, & animarum vestrarum puritatis conseruatione, prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque vestram Religionem, quæ domino concedente, inter alios vberrimos bonorum operum fructus exhibere consueuit, in sua puritate maneat, ac tot murmurationib. & scandalis obuiare volentes, vobis, quod omnes, & singulos ad vestram religionem confugientes, etiam professos, qui grauissimis, & scandalosis delictis notati, & diffamati fuerunt, quæ fraudulenter, & dolosè in earum receptione, seu professionis emissione (monitione super his per vos præmissa) tacuerunt, non obstante, quod iam per vos recepti, & professiones per eos emissę fuerunt, ne morbida, & infecta: pecus ouile domini corrumpat, alijsque cedat in exemplum, à domibus, & conuentibus vestris prout conscientiæ vestrę, (quam super hoc oneramus) visum fuerit, & iustum, & honestum fore decreueritis, expellere, & remouere liberè, & licitè possitis, & valeatis authoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus pariterque indulgemus. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & Ordinis vestri huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ; apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris. Die 15. Martij 1516. Pontificatus nostri anno quarto.

III.

DECLARAT QVOD AVDIENTES MISSAS diebus festis in Ecclesijs fratrum præcepto Ecclesiæ satisfaciant.

LEO Papa X. vniuersis, & singulis præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Intelleximus quosdam in dubium reuocare, & perinde timoratis conscientijs scrupulum inijcere, si Christi fideles, qui Dominicis, & festis diebus extra Ecclesias suas parrochiales, missas audiunt in Ecclesijs Fratrum Ordinum Mendicantium, Ecclesiæ præcepto de Missa audienda, satisfaciant. Nos n. ambiguitatem huiusmodi penitus tollere volentes, vt cum synceriori conscientia fideles quique Deo creatori suo seruiant, auctoritate Apostolica tenore præsentium notum facimus, omnes Christi fideles vtriusque sexus, qui (non contempto proprio Sacerdote parochiali) in Ecclesijs Fratrum Ordinum Mendicantium, Dominicis, & festis diebus Missas audiunt, satisfacere pręcepto Ecclesiæ de Missa audienda, nec in aliquam labem mortalis peccati, pœnamuè propterea incurrere. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Et quia difficilè foret pręsentes litteras nostras originaliter ad loca omnia, (vbi opus foret) deferri, volumus, & decernimus, vt earum transumptis, manu notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius prælati in dignitate Ecclesiastica constituti munitis, ea fides (vbi opus fuerit) detur, quæ originalibus ipsis daretur, si exhibitæ forent, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 13. Nouembris, 1517. Pontificatus nostri, anno quinto.

BONA-

XIII.

BONA IMMOBILIA ALIENANDI FACULTATEM Generali, & Prouincialibus Minorum de obseruantia concedit, non obstante vltima testatorum voluntate.

Hac facultate vti possunt Fratres Conuentuales Sancti Francisci, & alij Regulares, cum bona in communi retineant, sed Minores de Obseruantia ex quo in communi bona immobilia non retinent alienare per se ipsos non possunt, sed, quidem per personas extra Ordinem iuxta priuilegium Martini V. Sixti IV. & Pauli IV. & Pij IV. per eorũ superiores electas, id eis facere licet.

Dilectis filijs Generali, ac vniuersis Prouincialibus ministris Ordinis Minorum regularis obseruantiæ, nunc, & pro tempore existentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij, salutem, & Apost. Benedictionem. Cum sæpè numero accidat, quod pro vrgenti necessitate, aut aliqua euidenti vtilitate bona immobilia Conuentuum, locorum, ac monasteriorum Monialium, prouinciarum vestrarum respectiuè commissarum alienare, vel permutare expediat, & ea se offert opportunitas, quæ semel prætermissa, magnam affert iacturam. Nos hoc paterno affectu considerantes, indemnitati, & vtilitati Monasteriorum, Conuentuum, & locorum huiusmodi, quantum cum Deo possumus, opportunè consulere cupientes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, vt pro emergentibus necessitatibus, & euidentibus vtilitatibus Conuentuum, & locorum vestri Ordinis, & Monasteriorum Monialium Ordinis Sanctæ Claræ, necnon tertij ordinis Beati Francisci de pœnitentia nuncupati, in dictis Prouincijs consistentium, vendere, alienare, ac permutare, quælibet bona immobilia de consensu duarum partium Conuentuum domorum, & Monasteriorum, quorum dicta bona fuerint, ac de consensu maioris partis earumdem, etiam vltra triennium locare (vltimis testatorum voluntatibus non obstantibus) dummodò in Conuentuum, locorum, & Monasteriorum ipsorum euidentem vtilitatem, habita diligenti informatione, à duobus aut tribus bonis viris locorum, in quibus bona consistent, cedere dignoscatur, super quo prudentiam vestram, & bonorum virorum huiusmodi requirimus, & conscientiam oneramus, licentiam & facultatem harum serie vobis concedimus. Insuper, vt locationes in præiudicium domorum, & Monasteriorum ipsorum factas retractare. Permutationes, & venditiones quæ per ignorantiam Constitutionis fel. re. Pauli Papæ II. prædecessoris nostri in euidentem tamen vtilitatem, & necessitatem factæ fuerint, (dum id constet coram Vicario Episcopi loci) confirmare, & approbare possitis, & valeatis, præsentium tenore, eadem authoritate indulgemus. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, præsertim dicti Pauli nostri prædecessoris, alijsque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius Curiæ Episcopalis munitis, eadem prorsus fides, tam in iudicio quam extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si illæ essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris di 27. Nouembris 1519. Pontificatus anno octauo.

EA-

XIIII.

EADEM FACVLTAS PRAELATIS FRATRVM Prædicatorum super bonis alienandis tribuitur.

Similem Concessionem fecit Clemens.VII. fratribus Prædicatorum Const. III.

Dilectis filijs, Magistro Generali, & Vicario Congregationis Sancti Marci, Ordinis Prædicatorum.

LEO Papa decimus. Dilecti filij, Salutem, & Apostolicam benedictionem. Pro pastorali officio nostro, bonorum omnium Ecclesiasticorum & Religiosorum locorum vtilitatem affectantes, tenore præsentium concedimus, vt pro tempore existens tam Magister Generalis, quam Vicarius Congregationis Sancti Marci Ordinis Prædicatorum, sibi subditis in Italia Conuentibus, fratribus, Monasterijs, sororibus seu Monialibus, nec non Collegijs, ac personis vtriusque sexus de pœnitentia dicti Ordinis nuncupatis, concedere possit, quod commutare, & vendere possint bona immobilia quæ nunc habent, & in posterum iusto titulo habituri sunt, pro euidenti vtilitate ipsorum Conuentuum, Monasteriorum, vel Collegiorum, prouiso tamen quod pretium eorum (si vendantur) centum ducatorum auri de Camera, secundum communem æstimationem, valorem annuum non excedat, & in emptionem, & augmentum aliorum immobilium magis vtilium, aut necessariorum cum effectu conuertatur. Et ad hoc accedat assensus maioris partis vocalium Conuentus, Monasterij, vel Collegij cuius sunt, Constitutionibus, & Ordinationib. Apostolicis, & specialiter felicis recordationis Pauli II. prædecessoris nostri contra alienantes res Ecclesiasticas, ceterisque in contrarium non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo piscatoris, die 15. Iunij Anno Domini 1514. Pontificatus nostri anno secundo.

XV.

PRIVILEGIA, ET INDVLTA QVAEDAM Monialibus ordinis S. Claræ concedantur.

Dilectis in Christo filiabus vniuersis Abbatissis, & Monialibus ac Conuentibus Monasteriorum quorumcunque Ordinis Sanctæ Claræ sub perpetua clausura, ac regimine Fratrum Minorum de Obseruantia Altissimo famulantibus.

LEO Papa X. Dilectæ in Christo filiæ, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum (sicut nobis nuper exponi fecistis) in Regula Sanctæ Claræ sub qua, & suaui religionis iugo, ac cura Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum gratum Domino redditis famulatum, & Diuinis beneplacitis insistitis, nonnulla cõtineantur quæ mentibus vestris dubia existunt, & declaratione Apostolica indigere noscuntur, nobis propterea humiliter supplicari fecistis, vt circa huiusmodi regulæ obseruantiam, sine aliqua hæsitatione, ac mentium, & conscientiarum vestrarum perturbatione, & scrupulo, insistere possitis, quæ ambigua,

sunt

sunt per nostræ declarationis ministerium vobis plana, & aperta reddere, de benignitate Apostolica dignaremur: & sicut eadem expositio subiungebat, circa obseruantiam diuini officij ex prima Regula Beatæ Claræ contineatur, quod Sorores litteratæ faciant diuinum officium secundum consuetudinem Fratrum Minorum legendo sine cantu, & quæ litteras nesciunt dicant Pater noster, & pro defunctis dicant etiam in Vesperis septem Pater noster, & Requiem æternam. Pro matutino xij. Et sorores litteratæ teneantur dicere officium mortuorum, & ex secunda Regula Ordinis Sanctæ Claræ huiusmodi per fel. re. Vrbanum Papam V. prædecessorem nostrum cum prima satis obscura videretur declarata, contineatur, quod de Diuino officio tam in die, quam in nocte Domino persoluendo, taliter obseruetur, videlicet, quod hæ quæ legere, & cernere nouerint, secundum consuetudinem Ordinis Fratrum Minorum Diuinum officium debeant celebrare, illiteratæ verè dicant pater noster, & pro defunctis dicant vij. Pater noster, cum Requiem æternam, pro Matutino xij. Pater noster, tempore quo Sorores literatæ faciunt officium mortuorum. Et quia etiam ex declaratione per Vrbanum prædecessorem huiusmodi facta (vt præfertur) mentibus vestris adhuc pleuè satisfactum non est, cum tam ex prima quam secunda Regula huiusmodi Sorores litteratæ teneantur dicere officium mortuorum tamen circa officium mortuorum huiusmodi certam declarationem, an vesperas, aut vigilias mortuorum dicere in Choro semper, & quotidie debeatis cum Fratres Minores officium mortuorum huiusmodi, nisi temporibus ex ordinario Romano, & eorum constitutionibus statutis non persoluāt, non habetis: propter quod in magna conscientiarum fluctuatione, & mentium vestrarum perturbatione existitis: Et insuper cum difficile semper sit, esse in Choro in omnibus horis, & nunquam deficere, aliquando occupatione satis leui, aliquando tedio, aliquando alia negligentia, & aliquando vos aliquam horam vobis eligatis per vos ipsas, aut cum socia horas huiusmodi persoluere, cumque multum difficile sit conscientijs timoratis, interpretari, quæ sit illa necessitas, quæ excuset à Choro, propterea vtrum Monialis sana sub pęna peccati horas in Choro semper persoluere teneatur, posito, quod in Choro dicatur officium ordinariè, vt consuetum est, à competenti numero Monialium, iuxta copiam inibi residentium, & quod propterea, quibus in Choro non interest, non omittit per seipsam, aut cum socio omnium officium persoluere, petatis declarari. Præterea cum asseratur pię memoriæ Innocentium Papam VIII. seu alium Romanum Pont. prædecessorem nostrum, ad tollendos discursus fratrum Ordinis huiusmodi, quod fratres ipsi dicendo quinque Pater noster, cum Aue Maria coram Sacramento Altaris, infirmi in grabatis suis pro felici statu Sanctę Matris Ecclesiæ, dicendo, vt supra, habeant eandem met indulgentiam, quæ est secūda die Augusti in Sancta Maria de Angelis, siue de Portiuncula apud Assisium, prout illo die à deuotis Populis lucrantur. Item, quod dicendo alia quinque pater noster, & Aue Maria, cum Gloria Patri, in fine cuiuslibet Pater noster, & ipsi fratres stationes Vrbis, subiungendo vnum Pater noster, & Aue Maria pro intentione Domini concedentis Et insuper piæ memoriæ Pius Secundus, etiam prædecessor noster, eisdem fratribus Vltramontanis, vt Septem Psalmos pœnitentiales dicendo cum Litanijs, indulgentias stationum Vrbis haberent, & consequerentur indulserit, & ipsis fratribus toties quoties Coronam Domini Iesu Christi, & Virginis Mariæ dicerent, plenariam haberent indulgentiam, concessum fuisse asseratur. Quare, vt præmissa vobis ex officio pastoralis officij nostri, pro quiete conscientiarum vestrarum, ne contra conscientiam agendo, ad gehennam ædificare videamini, plena, & aperta facere, atque declarare, & super officio huiusmodi persoluendo, quomodo vos habere debeatis, ac in facultatib. quo ad Participationem gratiarum fratrib. Minoribus huiusmodi, sub quorum cura, & regimine concessarū, qualiter participati, & in facultate absolutionis peccatorū vestrorū, quæ forma seruanda sit, more

pij

pij Patris,& ex benignitate Apostolica,qua vos tāquam peculiares in Christo filias prosecuti sumus,& prosequimur,aperire,& discernere dignaremur.Nos itaque pręmissis,& infrascriptis supplicationib.paterna beneuolentia annuētes,ac sup pmissis omnib. vobis taliter per nostræ declarationis oraculū prouidere, & sic plana facere volentes,& ei,cui iugiter inseruitis cū conscientiarū,& mentiū vestrarū quiete , & pace,& gratū, & acceptum reddere valeatis famulatum . Circa præmissa omnia, prius habita matura deliberatione,omnibusque diligenter præmeditatis, & considератis,auctoritate Apostolica ex nostra scientia,& de Apostolicæ potestatis plenitudine,tenore præsentiū duximus declarandum,& concedendum,vt sequitur. Primò videlicet,quo ad officium defunctorū,declaramus,vos dumtaxat tęneri sicut fratres Ord. Minorū,quorū ritui in Diuinorū psolutione vrā vobis præcipit Regula conformari,quod satis declarasse vr̄ præfatus Vrban.prædecessor nr̄,vbi dicit Sorores illiteratas non teneri ad dicendū Pr̄ nr̄ pro mortuis,nisi eo tempore,quo in Choro Choristæ officiū faciunt mortuorū,& verbū illud teneantur,dicimus referri ad obligationem vigiliarū,& vesperorum,prout in Breuiario annotatur,& non ad Pater noster, quæ illiteratis sororib. pro tali suffragio per Regulam indicūtur , Quo verò ad obligationem persoluendi officiū in Choro,decernimus ętiam sanas non teneri sē per officium Diuinū in Choro persoluere,humana considerata fragilitate , & sexus fœminei debilitate,qa difficultor conscientia timorata sciret discernere necessitatem excusantem:consideratis diuersis,ac varijs occupationib. & impedimentis,quę superueniūt continuè in administratione rei familiaris Monasteriorum vestrorū,attento,q̀ die noctuque benè,& sollemniter,ac sine intermissione collegialiter in Choris vestris officiū Diuinum persoluitur,& iuxta formam per Regulam vobis traditā, cū reuerentia decantatur,exonerantes tamen conscientiā vestram,discretioni Abbatissarum pro tempore existętiū committimus,vt quando , & quomodo siue cū quib.sit hæc remissio , siue exemptio toleranda, solerter inuigilent,& diligenter aduertant,& prudenter concedant,ne sub colore pietatis,ex nimia indulgentia permittant in aliquam Sororum,seu Monialium habitū generari Diuinæ offensionis.

Quantùm verò attinet ad participationem in gratijs fratrib. Minorib. sub quorum regimine viuitis concessis,simili declaratione decernimus,tantò magis vobis esse concessas,quantò minor occasio datur discurrendi,quo fit,vt indulgentias Sanctæ Mariæ de Angelis , siue Portiunculæ in Assisio, secundi diei Augusti,& de quinque Pater noster cum gloria patri coram Sacramento Altaris recitandis , & de Psalmis Pœnitentialib.pro stationib. Vrbis,quæ fratrib.dicuntur esse concessę,ad vos extendimus,& vobis,prout eis suffragari volumus,& quatenus opus sit,de nouo pro vestra,& eorundem fratrum consolatione concedimus. Insuper verò quantū facultatem absolutionis concernit,concedimus,vobis,vt in omnib. sollemnitatibus Domini Sabaoth,Virginis Mariæ omnium Sanctorum,Patris vestri Sancti Francisci,ac matris vestrę Sanctę Claræ,Confessores vestri possint in absolutionibus vestrarum confessionum,eis de peccatis vestris factarum , vos plenariè absoluere,& pœnitentiam salutarem iniungere. Et quoties Sacram sumitis Communionem , ea die plenariam indulgentiam consequi. Præterea,quia accepimus, Abbatissas , & Moniales Parisiens.& Albianens. Monasteriorum Sanctę Claræ huiusmodi , ad beatam Agnetem,& Gloriosissimas vndecim mille Virgines singularem gerere deuotionis affectum,eis nunc,& pro tempore existentib.& quibusuis alijs Abbatissis, & Conuentibus Monasteriorum dicti Ordinis Sanctę Claræ hunc ritum obseruare volentib.quod amodo in antea beatę Agnetis,& vndecim millium Virginū huiusmodi festa perpetuis futuris temporibus sub ritu duplicis maioris celebrare, liberè,& licitè possint,& valeant,concedimus pariterque indulgemus . Pręmissas autem declarationes,attestationęs,decreta,concessiones,& indulta vobis, & vestrū singulis perpetuò facimus,vt omni semota ambiguitate , et priori conscientia

sub

sub suaui Religionis iugo, cui estis perpetuò addictæ, preces ad Dominum liberiori mẽte fundere, & perpetua pace, & spirituali consolatione gaudere possitis, sperantes eo acceptiores preces vestras apud eum, cui proprium est misereri semper, & parcere, futuras, quo omni soluto fluctuationis obstaculo, intentius illas persoluere, & eo nobis, & Sancta Romana vniuersali Ecclesia, sedulius, & feruentius orare poteritis, prout vos quas in visceribus charitatis habemus, & tanquam peculiares, ac dilectissimas in Christo filias paterna beneuolentia, & cura amplectimur, facturas non dubitamus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & Ordinis prædictorum, iuramento, cõfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & cõsuetudinibus ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque. Ceterum, quia difficile esset præcentes litteras in singulis locis, & Monasterijs vestris, & alibi, vbi opus est, ostẽdere, vel exhibere, volumus, & eadem auctoritate concedimus, quod transumptis ipsarum manu alicuius Notarij publ. subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis, vbique plena fides adhibeatur, veluti adhiberetur propriis originalibus, si in medium ostensæ essent, vel exhibitæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 29. Martij 1515. Pontificatus nostri anno tertio.

XVI.

ECCLESIAE FRATRVM MINORVM DE Obseruantia non possunt specialiter interdici, nisi ipsi causam dederint interdicto, vel nisi procurans interdictum, prouideat Fratribus ad victum sufficienter necessaria.

Dilectis filijs Generali, ac vniuersis, & singulis Prouincialibus Ministris Fratribus Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia.

LEO Papa X. Dilecti filij, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum Sancta Regula vestra sit, Domini nostri Iesu Christi sacrosanctum Euangelium in humilitate, & paupertate obseruare, dignum quin potius debitum reputamus, vestris necessitatibus (quantum cum Deo possumus) subuenire, præsertim dum id Regum Catholicorum exposcit deuotio. Nuper siquidem relatione charissimi in Christo filij nostri Caroli, Romanorum, ac Hispaniarum Regis Catholici, intelleximus, sæpè numero contingere, nonnullas Ecclesiasticas personas, in Romana curia, vel extra eam litigantes, ac diffinitiuas sententias, & executoriales litteras desuper obtinentes, aut alias gratias prosequentes, Ecclesias, domorum vestri Ordinis, Ecclesiastico supponi facere interdicto, etiam si ciuitas, seu Oppidum in quo domus ipsa consistit minimè interdicatur, ex quo vos, qui solum ex fidelium eleemosinis victum quæritis, non paruum suscipitis detrimentum, cum fideles ipsi ad dictas Ecclesias pro diuinis audiendis officijs accedere non valentes, ab eorum consuetis deuotionibus, & vobis fieri solitis eleemosinis, retrahantur. Quare præfatus Carolus Rex, qui ob exemplarem vestrum viuendi modum, ad ordinem prædictum singularem gerit deuotionis affectum, nobis supplicari fecit, vt necessitati vestræ prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos huiusmodi honestis supplicationibus inclinati vobis quod de cetero perpetuis temporibus, Ecclesiæ domorum vestri Ordinis, ad cuiuscunque personæ etiam Cardinalatus honore, vel alia fulgentis dignitate instantiam, per Auditores causarum Sacri Palatij, seu eorum loca tenẽtes,

Digitized by Google

tes, aut quoscunque alios iudices, seu ordinaria, ac etiam nisi tota Ciuitas, seu Oppidum, vbi domus huiusmodi consistit Apostolica auctoritate, aut speciali commissione manu propria Pontificis signata, & in publica signatura proposita, Ecclesiastico supponatur interdicto, interdici non possint. Ac quod in eis degentes Fratres, ad ipsius interdicti obseruationem minimè teneantur. Nec propterea irregularitatis maculam, aut aliquas sententias, censuras & pœnas incurrere debeant. Quodque vobis, dummodo causam non dederitis interdicto huiusmodi, vt ianuis apertis, & campanis pulsatis, missas, & alia Diuina officia celebrare valeatis, nisi persona ad cuius instantiam interdictum fuit appositum in eisdem domibus degentibus fratribus, de alimentis, & alijs victui necessarijs rebus competenter prouideri fecerit, auctoritate Apost. tenore præsentium indulgemus. Ac præsentes per quascunque alias concedendas litteras Apostolicas, nullatenus suspensas, reuocatas, seu alteratas censeri. Ac quia difficile foret præsentes ad vnaquaque loca deferri posse, quod eorum transumptis sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, ac manu Notarij publici subscriptis, eadem fides, in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentib. si exhibitæ, vel ostensæ fuissent, adhiberetur. Ac si secus super ijs à quoque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter actum fuerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceteris quibuscunque. Dat. Romæ apud Sanctum Petr. sub annulo Piscat. die 23. Iulij, 1519. Pontificatus nostri, anno Septimo.

XVII.

DE PRAEDICATORVM OFFICIO, EORVMQVE EXAmine, & superiorum approbatione.

LEO Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sacro approbante Concilio. Supernæ maiestatis præsidio, per cuius ineffabilem prouidentiam cælestia simul, & terrena diriguntur, super gregem Dominicum nobis commissum, speculatoris officium (quantum imbecillitati nostræ conceditur) exercentes, totaq; mente nobiscum ipsi reuoluentes, inter cetera complura, & magna ad nos pertinere, vt munus prædicationis, quod in Ecclesia Dei præcipuum, ac per necessarium, magniq; fructus, atq; vtilitatis, dummodò rectè, & ex syncera charitate erga Deum, & proximum, præceptisq; & exemplis Sanctorum Patr. qui hæc profitentes cum fidei fundatione, & propagatione plurimum Ecclesiæ contulerunt, exerceatur: quippè quod Redemptor noster primus fecit, & docuit, & eius præcepto, & imitatione duodenus ille Apostolorum numerus, quasi totidem Cæli, Dei veri gloriam enarrantes per orbem terrarum, vniuersum genus humanum, quod sub peccati iugo vetusta seruitute continebatur, sensim ab eorum tenebris educentes, & ad perpetuæ salutis lucem excitantes, verbum ipsum in omnem terram, & fines orbis terræ, tum ipsi prius, tum deinde sui successores longè, lateq; propagauerunt, altissimeq; fundarunt, vt qui nunc tantum subeunt onus, meminisse debeant, crebertissimeque secum reuoluere, præter auctoris ipsius, ac fundatoris Iesu Christi pientissimi redemptoris, Petri ēt, & Pauli ceterorumq; Apostolorum, & Dñi discipulorum se vices, quo ad officiū, subire, ac sustinere. Sanè fide dignorum relatione percepimus, qd nonnulli Prędicatores nostris tpibus, quod dolentes referimus, non attendentes, se eorum, quos diximus, & insuper Sāctorum Ecclesiæ Doctorum, aliorumq; Sacram Theologiam profitentium, qui assistendo iugiter Christianis, ac se falsis Prophetis iectam fidem subuertere annitentibus opponentes, Eccleſiā militantē, illæsam prius, per se talem esse manifestarunt, officium exercere, & nisi vtilia concurrenti eorum sermonibus populo ad vitiorum extirpationem, virtutum laudem, animarum de-

Digitized by Google

nique salutem fidelium meditanda, & perficienda debere assumere: multa tamen,
varia contra institutiones, & exempla, quæ diximus, quandoque etiam scandalosa
populis prædicare, quod mentem certè naturam mirum in modum commouit, dũ
nobiscum ipsi mente voluimus, quod illi officij immemores sui, in suis sermonib.
non ad vtilitatem audientium, sed ad suam potius ostentationem laborantes, vanis
quorundam auribus blandiuntur, qui ad hoc iam deuenisse apparent, vt verificetur
dictum Apostoli ad Thimotheum ita scribentis: (Erit enim tempus, cum sanam
doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coaceruabunt sibi magistros pru-
rientes auribus, & à veritate quidem auditum auertent, ad fabulas autem conuer-
tentur, quorum falsas, & inanes mentes, prædicantes ipsi prælati, non modo in re-
ctam, veramque viam reducere minimè student, sed illas maioribus etiam erro-
ribus implicant, dum sine vlla Canonum attestatione, vel reuerentia, immo con-
tra ipsas Canonicas Sanctiones Sacrę Scripturæ sensum multifariam peruerten-
tes, temereque, ac perperam plerumque interpretantes, contra veritatem prædi-
care, terroresque, ac minas, multaque mala propediem affutura, iamque ingruen-
tia, nulla prorsus legitima ratione muniti, sed suo dumtaxat sensui obsequentes,
comminantur, repræsentant, adesseque asseuerant, plerumque etiam vana quæ-
dam, & inania, & alia huiusmodi populis ingerere, & (quod enormius est,) ab
æternitatis lumine, & sancti spiritus admonitione, aut infusione, illa se habere assere-
re audent. Cumque ij sub confictorum miraculorum mendacijs, varios errores,
fraudesque disseminant, denique populos, quos in Euangelica doctrina sedulò in-
struere, & in vera fide retinere, & conseruare deberent, sermones suos à sensu, &
præceptis vniuersalis Ecclesiæ retrahentes, a sacrisque Constitutionibus, quas maxi-
mè sequi deberent, deuiantes, auditores suos amouent, ac longè faciũt à salute. Per
hęc namque & alia huiusmodi simpliciores homines, vt ad deceptionem procli-
uiores è via salutis, & obedientia Romanæ Eccles. deuiantes, in errores varios per-
facile inducuntur. Propterea Gregorius huius muneris peritissimus, & feruore
charitatis incensus, prædicatores vehementer hortatur, & monet, vt dicturi ad po-
pulum, prudentes, cautique accedant, ne dicendi impetu rapti, illæ borum errori-
bus, quasi iaculis audientium corda configant, & cum sapientes fortasse videri de-
siderant, decepti, separatę virtutis compagem insipienter discindant. Sępè namque
verborum effectus amittitur, cum loquacitate importuna, vel incauta, audientium
corda leuigantur. Et sanè in nullo alio rudem ij plebem maiori damno, scandalo-
que afficiunt, quam cum vel tacenda prædicant, vel falsa, & inutilia docendo, eam
in errorem inducunt. Quæ quoniam huic Sacrę Religioni Diuinitus institutæ, ut
noua, & aliena, omninò contraria esse noscuntur, graui certè, accuratoque sunt exa-
mine digna ne scandalum populo Christiano, & ipsorum auctorum, ac aliorum a-
nimabus interitum pariant. Nos igitur sanctæ Dei Ecclesiæ, cui disponente Domi-
no præsidemus, quæ quidem vna est, & vnum Deum prædicat, colit, ac vnam fidẽ
firmiter, & syncerè confitetur, iuxta illud Prophetæ vaticinium. Qui habitare
facit vnius moris in domo, vniformitatem, quantum cum Deo possumus, posthabi-
tam, reducere, & retentam conseruare, quinque populo verbum Dei prædicant, ta-
les esse cupientes, vt eorum prædicatione, Dei Ecclesia nullum scandalum patiatur,
& si qui corrigibiles sunt, ab his, quæ proximis nostrisque temporibus præsumpse-
runt, cum nonnullos eorum, præter illa quæ diximus, prædicationibus non viam
amplius Domini in virtute docentes, non Euangelium (vt deberent) explanentes,
sed conficta miracula, & noua, ac falsa vaticinia, aliaque leuia, & ab anilibus fabulis
parum distantia, magnumque scandalum parientia, nulla deuotionis, & auctorita-
tis, eiusque improbantis, ac repellentis hæc, habita ratione, vastis clamob. imprime-
re, ac suadere vbique canentes, & ne Pontificali quidem dignitate fulgentibus, &
alijs Ecclesiæ prælatis parcentes, quibus potius honorem, ac reuerentiam exhibere
debe-

Digitized by Google

deberent, sed in eorum personas, ac statum audacter, ac temerè inuehi consueuisse, & alia huiusmodi commisisse constat, in futurum abstineant, vt tam periculosum contagiosumque malum, ac mortifera pestis radicitus euellatur, & arefactum ita penitus deleatur, vt nec memoria eius remaneat: Sacro approbante Concilio statuimus, & ordinamus, ut nullus tam Clericus sæcularis, quam cuiuscunque etiam Mēdicantium Ordinis Regularis, aut quiuis alius, ad quem facultas prædicandi, tam de iure, quam de consuetudine, vel priuilegio, aut aliàs pertinet, ad huiusmodi officium exercendum admittatur, nisi prius per superiorem suum respectiuè diligenter examinatus, quare conscientiam ipsius superioris oneramus, ac morum honestate, ætate, doctrina, probitate, & prudentia, & vitæ exemplaritate ad illud aptus, & idoneus reperiatur, & hic, quocunque postea prædicaturus accesserit, de huiusmodi examine, & idoneitate sua per litteras authenticas, seu aliàs sui examinatoris, approbatorijsque, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs fidem legitimè faciat. Mandantes omnibus qui hoc onus sustinent, quique in futurum sustinebunt, vt Euangeliū veritatem, & sanctam Scripturam, iuxta declarationem, interpretationem, & ampliationem Doctorum, quos Ecclesia, vel vsus diuturnus approbauit, legendosque hactenus recepit, & in posterum recipiet, prædicent, & explanent nec quicquam eius proprio sensui contrarium, aut dissonum adijciant, sed illis semper insistant, quę ab ipsius Sacræ Scripturæ verbis, & prefatorum Doctorum interpretationibus, rite, & sane intellectis, non discordant. Tempus quoque præfixum futurorum malorum, vel Antichristi aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel asserere, nequaquam præsumant, cum veritas dicat. (Non esse vestrum nosse tempora, vel momenta, quæ Pater posuit in filia potestate,) ipsosque, qui hactenus similia asserere ausi sunt, mentitos, ac eorum causa reliquorum etiam rectè prædicantium auctoritati non modicum detractum fuisse constet, inhibentes omnibus, & singulis Clericis sæcularibus, vel Regularib. præfatis, cetertisque cuiuscunque status, gradus, & ordinis existant, qui hoc onus assument, ne de cetero in sermonib. suis publicis, aliquæque futura ex litteris Sacris constanter prædicere, nec illa à Spiritu sancto, vel Diuina reuelatione se habuisse affirmare, & alienas, inanesque diuinationes asseuerando, aut alio quocunque modo tractando assumant, sed ex diuinæ vocis præcepto. Euangelium omni creaturæ cum vitiorum detestatione, & virtutum commendatione ennucleent, & declarent, & pacem, ac dilectionem mutuam à Redemptore nostro tantopere commendatam, vbique fouentes, non scindant vestem inconsutilem Christi, sed ad Episcoporum, & Prælatorum, ac aliorum superiorum, eorumque statutus scandalosa detractione, quos coram vulgo, & laicis non modo incautè, sed etiā intemperanter reprehendunt, & mordent, & ab eis male gestorum expressis quandoque nominib. aperta, & manifesta redargutione abstineant. Denique Constitutionem felicis recordationis Clementis Papæ V. quæ incipit: Religiosi quam tenore præsentium innouamus, & approbamus, inuiolabiliter ab eis obseruari debere decernimus, vt hac ratione ad vtilitatem populi prædicantes, & cum Domino lucrifaciente, talentum quod ab illo acceperant, superlucrari, & eiusdem gratiam, & gloriam consequi mereantur. Ceterum, si quibusdam eorum, Dominus futura quædam in Dei Ecclesia inspiratione quadam reuelauerit, vt per Amos prophetam ipse promittit, & Paulus Apostolus Prædicatorum princeps, Spiritum, inquit, nolite extinguere, prophetias nolite spernere, hos aliorum fabulosorum, & mendacium gregi cō numerari, vel aliter impediri minimè volumus. Extinguitur namque ipsius gratia Spiritus, Ambrosio teste, si incipientibus loqui feruor contradictione sopitur, & tūc Spiritui Sancto iniuria certè fieri dicitur. Et quoniam res magni momenti est, eo quod non de facili credendum sit omni spiritui, sed sint probandi spiritus, teste Apostolo, an ex Deo prouenant, volumus, vt lege ordinaria tales assertæ inspirationes antequam publicentur, aut populo prædicentur, ex nunc Apostolicæ Sedis examini

referuatæ intelligantur. Quod si fine moræ periculo id fieri non valeret, aut vrgens necessitas aliud suaderet: tunc eodem Ordine seruato, Ordinario loci notificentur vt illis adhibitis secum tribus, aut quattuor doctis, & grauibus viris, & huiusmodi negocio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt, (super quo eorum conscientias oneramus) licentiam concedere possint. Si quis autem contra p̄missorum aliquod committere quidquam ausus fuerit, vltra pœnas cõtra tales à iure statutas, excommunicationis etiam sententiam, à qua non nisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo constituti, absolui possint, eos incurrere volumus. Et vt eorum exemplo alij attentare similia minimè audeant, eis prædicationis etiã officium interdictum esse perpetuò decernimus. Non obstantibus ordinationibus, ac priuilegijs, & indultis, & litteris Apostolicis, Ordinibus, & personis præfatis, etiam in Mari magno comprehensis, ac etiam à nobis forsan approbatis, innouatis vel etiam de nouo concessis, quæ quoad hoc, nolumus eis in aliquo suffragari. Nulli ergò omninò liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, mandati, inhibitionis, innouationis, approbationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ in publica Sessione, in Lateranen. Sacrosancta Basilica sollemniter celebrata, Anno Incarnationis Domini, Millesimo, quingentesimo, vigesimoquinto, 14. kalen. Ianuarij, Pontificatus nostri anno Quarto.

XVIII.

BVLLA

COMMVNICATIONIS OMNIVM PRIVILEGIORVM Mendicantium, tam concessorum, quam concedendorum inter vniuersos, & singulos eorundem Mendicantium Ordines, illorumque ad singulas Domus, loca, Ecclesias, & personas Generalis extensio.

LEO Papa X. vniuersis, & singulis Christi fidelib. presentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Dudum per nos accepto, quod Romani Pont. prædecessores nostri, aliqui ad Minorum, alij verò ad Eremitarum Sancti August. alij ad Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, reliqui ad Prædicatorum Ordinum Fratres, & domos, iuxta ipsorum vota, deuotionis affectum gerentes, illorum singulis nonnullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, indulta, ac dona, tam spiritualia, quam temporalia, per diuersas ipsorum litteras, respectiuè concesserunt.

Nos ad singulos Ordines prædictos, singulasque ipsorum Ordinum domos, vbi religiosè viuitur, indifferenter, absque acceptione personarum, deuotionis affectum æqua lance gerentes, omnes, & singulas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, indulta, tam spiritualia, quam temporalia, qualiacumque illa essent, quæ Prędicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, Seruorũ Beatæ Mariæ, ac Minorum Fratrum, in domib. & illorum Ecclesijs, Oratorijs, ac Ecclesias ipsas, & Oratoria protempore visitantibus, cuiuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, & præsidentibus, non solum Generalibus, & Prouincialibus, Fratribusque, & Sororibus, necnon Monialibus, & Conuersis, Oblatis, ac vtriusque

que ferut personis, de pœnitentia, seu tertij habitus nuncupatis, à dictis prædecessoribus, aut à nobis, ipsisque successoribus, aut aliàs auctoritatem habentibus coniunctim, vel diuisim in genere, vel in specie concessa fuerunt, aut in posterum concedentur. illa, & omnia singula, ac nominanter exprimerentur, pro sufficienter expressis tunc habentes, singulis Ordinibus prædictis, illorumque singulis Eccles. Oratorijs, & Ecclesias, ac Oratoria visitantibus cuiuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus necnon domibus & Conuentualibus Fratribus, etiam & Sororibus vel Monialibus, Conuersis quoque & Oblatis, ac vtriusque sexus personis de pœnitentia nuncupatis & alijs singulorum Ordinum prædictorum, motu proprio, & ex mera nostra scientia, & liberalitate, de Apostolica authoritatis plenitudine communicauimus. Illaque omnia, & singula interdictorum Ordinum personas, pariformiter, communia fuisse, & esse volumus, prout in singulis litteris prædictis plenius continetur. Et deinde, sicut accepimus, nonnulli fratres dictorum Ordinum, volentes sapere plus quam oportet, atque ad ipsorum nutum verba ipsa interpretantes, diuersis tã secularibus, quam etiam alijs personis publicè, & priuatè suggesserint, quod ipsi seculares visitando vnam dictorum Ordinum, domum, omnes, & singulas indulgentias, & remissiones peccatorum per dictos prædecessores nostros, quam per nos domui Beatæ Mariæ de Populo de Vrbe concessas, consequi poterant, perinde, ac si dictam domum Sanctæ Mariæ de Populo visitarent, quod præter ipsorum prædecessorum, & nostram mentem fuisse, & esse dignoscitur. Attendentes igitur, quod indulgentia intuitu Religionis concessa, ad seculares extendi non debet, volentes, mẽtem dictorum prædecessorum, & nostram declarare, & omnem ambiguitatem, & occasionem tollere, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, volumus, & auctoritate Apostolica declaramus, quod vniuersi, & singuli dictorum Ordinum Fratres, & Moniales, tertijque Ordinis vtriusque sexus, & familiares tantum dumtaxat, omnibus, & singulis indulgentijs, & gratijs, per eosdem prędecessores, & nos, domui Beatæ Mariæ de populo de Vrbe, vt præfertur, concessis, & concedendis, vtantur, potiantur, & gaudeant, vti potiri, & gaudere possint, quomodolibet in futurum, perinde ac si ipsi dictam domum Beatę Mariæ de Populo, his diebus, & festiuitatibus, quibus indulgentię huiusmodi concessæ fore dignoscuntur, personaliter visitarent, quodque vigore prędictarum litterarum, seculares gratijs, & indulgentijs huiusmodi vti, & gaudere non possunt: inhibentes nihilominus in virtute Sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis latę sententię pœna, eo ipso per contrafaciẽtes incurrenda, omnibus, & singulis Fratribus cuiuscunque Ordinis existentibus, & quibuslibet alijs personis, ne deinceps, nec indulgentias, & gratias huiusmodi Sanctæ Mariæ de Populo, de Vrbe, ad seculares extendi prædicent, aut publicè, vel priuatè nuncient. Non obstantibus præmissis, aut quibusuis alijs Apostolicis Cõstitutionibus, Priuilegijs quoque, & indultis dictis Ordinibus cõcessis, quæ quoad præmissa reuocamus, cassamus, & annullamus, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Volumus autem, & auctoritate Apostolica decernimus, quod præsentibus transumptis, manu Notarij publici signatis, & alicuius prælati aut personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ sigillo munitis, ea fides prorsus in iudicio, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur si præsentes litteræ essent exhibitę, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 10. Decembris, 1519. Pontificatus nostri anno septimo.

Digitized by Google

XIX.

CONFRATERNITATEM ROSARII BEATAE *Mariæ Virginis approbat, & omnes, & singulas indulgentias à suis prædecessoribus illius Confratribus concessas confirmat, illasque ac multas alias de nouo addendo concedit.*

Similem concessionem, & confirmationem fecit Pius V. Const. 17.

LEO Episcopus seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. ¶ Pastoris æterni, qui vt humanum genus redimeret in ara Crucis imolari non abnuit vices licet immeriti gerentes in terris, id super reliqua cordis nostri vota potissimum optamus, vt cunctos fideles quos preciosissimi sanguinis sui aspersione, Deo patri reconciliari curauit, quorumcunque regimen, & gubernationem nobis commisit, ad salubria pietatis opera, & præcipuè ipsius pastoris eiusque Beatissimæ, ac semper Virginis intemeratæ Genitricis apud ipsum pro nobis aduocatæ, cultum, & deuotionis affectum, quib. in immarcessibiles in Cælis Thesauros recondere, & cœlestis patriæ ciues effici possint, frequenter inuitemus, & his quæ propterea prouidè concessa fuisse percepimus, vt firma perpetuò & illibata persistant, cum à nobis præsertim p seculares Principes, & alias personas nobis, & Apostolicæ Sedi gratas, & deuotas, humiliter petitur, nostræ approbationis, & innouationis libenter adijcimus firmitatem, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte dilectorū filiorum Prioris, & Fratrum domus Prædicatorum Coloniensium, nuper exhibita petitio continebat; quod olim prout in historijs legitur, à Sancto Dominico quædam Cōfraternitas vtriusque sexus fidelium, de Rosario eiusdem Beatæ MARIAE Virginis nuncupata, ad honorem Angelicæ salutationis instituta, & in diuersis mūdi partibus prædicata fuit, & sequentibus signis; Sed cum ipsa Confraternitas decursu temporis ferè neglecta fuisset, & in obliuionem transisset, ac anno 1475. Ciuitas, & Diœcesis Coloniensis grauibus bellis premeretur, eadem Confraternitas ad laudem, & honorem præfatæ Virginis, vt Ciuitas & Diœcesis prædicta meritis, & intercessionibus eiusdem Virginis ab eis liberaretur, in Ecclesia dictæ domus innouata, & de nouo instituta fuit, cum certo modo orandi, videlicet, quod Confratres, & Sorores eiusdem Confraternitatis, tribus diebus cuiuslibet hebdomadæ, ad honorem Dei, & præfatæ Virginis, ac contra imminentia mundi pericula legerent coniunctim, vel diuisim toties Angelicam salutationem quot sunt Psalmi in Psalterio Dauidico singulis decem salutationib. huiusmodi, orationem Dominicam semel pponendo, vt modum orandi huiusmodi Psalteriū, siue Rosariū eiusdem Beatæ Virginis vulgariter appellatum. Quam quidem Confraternitatem in dicta Ecclesia de nouo institutam, postmodum bonæ memoriæ Alexander Episcopus Foroliuiensis tunc Apostolicæ Sedis cum potestate legati de latere per totam Germaniā Nūcius, singulari deuotione permotus, & se in eandem confraternitatē recipi, atq. conscribi uolens, & petens, ad preces claræ memoriæ Federici tertij Romani Imperatoris, auctoritate Apostolica approbauit, confirmauit, & ratificauit, ac omnibus, & singulis utriusque sexus fidelibus dictę Confraternitatis Confratribus, & consororibus, in singulis quinque ipsius Beatissimæ MARIAE Virginis præcipuis festiuitatib. scilicet Annunciationis, Visitationis, Assumptionis Natiuitatis, Purificationis centum. Et quoties p se uel p alium dictum Rosariū legerēt, uel legi facerēt, seu Sabbathis, & festiuis dieb. decātationi Salue Regina, q̄ post Cōpletoriū, in dicta Ecclesia eiusdē Beatissimę Virginis, vbi dicta Cōfraternitas instituta extitit, & quod ipse Nuncius antea consecrauerat, cantabatur, interessent, 40. dies Indulgentiarum concessit, & post verò felicis recordationis Sixtus Papa Quartus prædecessor noster accepto per eum quod Confraternitas, huiusmodi in dicta Ecclesia de nouo instituta fuerat, voluit,

voluit,& ordinauit quod omnes, & singuli confratres vtriusq; sexus confraternitatem prædictam seruantes, tam in dicta ciuitate Coloniensis, quam & alibi vbicumque locorum, tunc & pro tempore existentes, verè pœnitentes, & confessi, qui orationem dominicam,& salutationem Angelicam prædictam, modo præmisso dicerent in singulis Natiuitatis, Annunciationis, Assumptionis, eiusdem Beatæ Virginis MARIÆ festiuitatibus, indulgentiam septem annorum, & totidem quadragenarum consequerentur. Et deinde supplicationibus tunc Ducis, & Ducissæ Britanniæ inclinatus, præfatum Psalterium, seu modum orandi eadem auctoritate approbauit, illumq; tolerandum fore, ac cunctis fidelibus, eo modo orare licere decreuit, & declarauit, ac vt omnes, & singuli Christi fideles ad deuotionis opera, ad dictum modum orandi, frequentius inducerentur, vniuersis & singulis Christi fidelibus, modo prædicto orare volentibus, vbilibet, ac tunc, & pro tempore existentibus pro qualibet vice qua sic vt præmittitur orarent, pro qualibet quinquagena præfati Psalterij, quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis pœnitentijs in domino relaxauit, prout in ipsius Sixti prædecessoris litteris insuper confectis, quas perpetuò durare voluit, plenius continetur. Et successiuè piç memoriæ Innocentius Papa Octauus, etiam prædecessor noster cum anno domini 1483. 13. dies mensis Octobris, quidam Bartholomeus de Comartis de Bononia, tunc dicti ordinis generalis Magister, eiusdem ordinis Prouincialibus Capitulum generale in alma Vrbe celebraret, Bartolomei Generalis viuç vocis oraculo omnibus qui tunc erant, & in futurum essent de dicta confraternitate, & per hebdomadam dicerent Psalterium Beatæ MARIÆ Virginis huiusmodi plenariam omnium peccatorum suorum remissionem semel in vita, & semel in mortis articulo, ac etiã receptis per litteras ad beneficia dicti ordinis, non autem quęstum sed deuotionis causa concessit, de qua concessione per litteras Testimoniales ipsius Bartholomei sui secreti sigilli, seu signati vitalis impressione munitas constat, & insuper Fel. mem. Raymundus tituli Sãctæ Mariæ Nouæ presbyter Cardinalis, tũc per Germaniam dictæ Sedis Legatus, eisdẽ Confratribus, & Consororibus pro quolibet Rosario centum dies indulgentiarum perpetuò, & similiter plures ac diuersi locorũ ordinarij singuli indulgẽtiam 40. dierum concesserunt, prout etiam in Raymundi Cardinalis Legati, necnon Alexandri Episcopi, & Nuncij, & Ordinariorum huiusmodi, singulis desuper confectis litteris dicitur plenius contineri. Cum autem sicut eadem petitio subiungebat, dilectus filius nobilis vir Ioannes Dux, & Dilectæ nobis in Christo filiæ nobiles mulieres Maria ipsius Ioannis Ducis consors Ducissa Iuliacen. & Mõten. ac Sibilla Marchionissa Brandeburgensis dictæ Mariæ Ducissæ genitrix, necnon dilectus ẽt filius magister Ioannis Ingenolzel. Præpositus Ecclesię Sancti Victoris Coloniensis Diœcesis, litterarum Apostolicarum maioris præsidentiæ abbreuiator, necnõ notarius scriptor, & familiaris, continuus Commensalis noster, ob singularem, & synceram q̃ ad ipsam intemeratam Virginem gerunt deuotionem, ac dicti Prior, & Confratres cupiãt omnia, & singula præmissa etiam per nos approbari, cõfirmari, & innouari. Quare pro parte, tam Ioannis Ducis, & Mariæ Ducissæ, ac Sibillæ Marchionissæ, necnon Ioannis Præpositi, q̃ Prioris, & Fratrum Prædicatorum nobis fuit humiliter supplicatũ, vt præmissa omnia, & singula pro illorum substantia firmiori approbare, confirmare, & innouare, aliasq; in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pijs votis eis in hac parte paternè annuentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium, Confraternitatem, ac ritum siue modum orandi hmõi necnon omnes, & singulas indulgentias tam p Sixtum, & Innocentium p̃decessores, q̃ Legatum, Nuncium, & Ordinarios prędictos, vt pręfertur concessas, & desuper confectas litteras, ac oĩa, & singula in eis contenta approbamus, confirmamus, & innouamus, ipsasque indulgentias de nouo perpetuò concedimus, & vt Ioannes Dux, & Maria, Ducissa, & Sibilla Marchionis-

sa, ac Ioannes Præpositus, necnon Prior, & Fratres præfati, necnon omnes, & singuli alij Christi fideles, ea deuotionis opera, & per dictum modum siue ritum orandi eo frequentius inducantur, quo exinde facilius animarum suarum salutem consequi sperauerint, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, Ioanni Duci, Mariæ Ducissæ, Sibillæ Marchionissæ, Ioāni Præposito, Priori, ac Fratribus Prædicatoribus, & eorum singulis, ac vniuersis, alijsq; vtriusq; sexus Christi fidelibus dictæ Confraternitatis confratribus, & consororibus vbilibet existentibus, tàm præsentibus q̄ futuris, verè pœnitentibus, & confessis, seu contitendi propositum habētibus, qui ter in hebdomada dictum Rosariū deuotè orauerint, vt piè fertur, pro qualibet vice alios decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentiis misericorditer in dño relaxamus, ac quod oēs prædicti eorum, singuli in Pascha resurrectionis, & festiuitatibus prędictis, ac tribus diebus singulis festiuitatum earumdem prę cedentibus cuicunq; presbytero domus Ordinis Prædicatorum fratrum professorum per eorum singulos pro tempore eligendos peccata sua confiteri valeant, ipseq; presbyter eorum confessionibus diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos, ab omnibus, & singulis excōcationibus, aliisq; Ecclesiasticis sētis, censuris, & pœnis, a iure vel ab homine quauis occasione vel causa, latis, & promulgatis, necnon sacrilegiis, incestibus, adulteriis, pęnitentiarum iniunctarum, & diuinorum officiorum, & ieiuniorum omissionibus, alijsq; eorū peccatis, criminibus, excessibus, delictis, quantumcumq; grauibus, & enormibus, in singulis etiam Sedi Apostolicæ reseruatis casibus, (contentis in bulla singulis annis die cœnę Domini legi consueta, duntaxat exceptis) absoluere, & eis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac iuramenta quęcumq; sine alicuius præiudicio relaxare, & vota quæcumque, (vltra marina, visitationis liminum beatorum Petri, & Pauli præfatorum, ac sancti Iacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare liberè possit, Ordinarij, & Archidiaconi loci, ac Rectorum parochialium, & cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita; quodq; pro receptione, & conscriptione aliquorum confratrum siue consororum in dicta Confraternitate nihil omninò temporale exigi debeat, sed spontè oblata dumtaxat recipi possint, perpetuò statuimus, & ordinamus, præsentibus, quas, illarumq; effectum, & in eis contenta sub cuiusuis similium, vel dissimilium indulgentiarum facultatum concessionum, & gratiarum reuocationibus, suspensionibus, vel modificationibus etiam pro anno Iubilei, & in fauorem fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe; seu expeditionis contra infideles, vel aliàs quacumq; de causa per nos, & sedem prædictam nunc, & pro tempore factis, nullatenus comprehendi, sed illis non obstantibus dictis Christi fidelibus omnes suffragari, ipsosq; illis gaudere, seu vti debere, decernimus, perpetuis futuris temporibus duraturis, non obstantibus præmissis, & constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq; contrarijs quibuscumque. Ceterum, quia difficile foret præsentes litteras, ad singula quæcumq; loca in quibus expediens foret deferri volumus, & auctoritate prædicta etiam decernimus, quod earumdem præsentium litterarum transumptis manu vnius, vel plurium Notariorum publicorum subscriptione, & sigillo alicuius prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, plena, ac tanta fides adhibeatur, & adhiberi possit, & debeat in omnibus, & per omnia, sicut ipsis originalibus si essent in medium exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, concessionis, & inhibitionis, infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1520. Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno octauo.

NON-

XX.

NONNULLA PRIVILEGIA FRATRIBVS ORDINIS *Minorum viue vocis oraculo tribuuntur.*

LEO Papa X. Viuæ voci s oraculo infrascriptas gratias concessit Ordini Fratrũ Minorum instante, & de illatũ concessione testimonium ferente, Reuerendiss. Domino Laurentio tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbytero Cardinale, quas ex eius litteris authenticis excerpsimus.

Confirmauit, & de nouo concessit facultatem Fratribus audiendi in Confessionibus omnes, & singulos quarumcunq; Diœcesum, & in illis exttaneos, & forenses absoluendi, etiam in casibus quos Diœcesani locorum in quibus ad audiendum deputati sunt, duxerint concedendos, & omni tempore præterquam in die resurrectionis Dominicæ, Sacremenium Eucharistiæ licitè ministrandi.

Quòd tempore interdicti, aut cessationis à Diuinis, possint duo, vel plures, extra Ecclesiam in domibus suis, officium Diuinum dicere. Et quòd quando extra Chorum fratres dicunt horas canonicas, si casu transeuntes personæ interdictæ aliquid audierint, non propterea incurratur aliqua censura. Nec teneantur euitare laborantes in suis domibus, diebus quibus laborauerint, etiam si non sint familiares, & seruitores continui commensales fratrum, & eis soluatur salarium.

Quod fratres dicendo Diuinum officium in Choro, vel extra Chorum, satisfaciãt præcepto capituli, Dolentes, de celebr. Miss. de dicendo studiosè pariter, & deuotè, ac etiam Regulæ suæ, etiam si propter aliquam fatigationem, vel aliam causam, dicant sedendo, vel deambulando, vel non integrè proferendo verba prout sunt scripta, propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem, propter defectum linguæ, seu aliàs qualitercumq; imperfectè dicant, aut cum mentis distractione, & sensuum vagatione, dum tamen, non ex malitia hoc faciant, & quòd qui cum talibus malè proferentibus, vel aliàs supra dictos defectus facientibus, dicunt officium, non teneantur iterare ab alijs imperfectè dicta, aut ab eis non integrè audita propter distantiam localem, vel strepitum, seu aliam causam, sed satisfaciant præcepto Ecclesiæ, & Regulæ suæ, qualitercumque audiendo quæ alij debent dicere, præsertim in Choro.

¶Item quòd siue propter febrem, aut dolorem intensum, vel aliam infirmitatem, fratres fuerint grauati, & afflicti, satisfaciant dicendo pro horis Canonicis Psalmum, Hymnum, Pater noster, Aue Maria, vel alia, iudicio Prælati, aut Præsidentis loci, seu Conuentus assignanda, & hoc quando medicus corporalis (si commodè poterit haberi) dixerit esse nociuum.

Item quòd dicendo quinquies Pater noster cum Aue Maria, & in fine cuiuslibet Gloria patri, & pro SS. vnum Pater noster, cum Aue Maria, similiter cum Gloria Patri, quacumq; hora diei, vel noctis, & quocumq; loco dicant, s. in Choro, Ecclesia, Claustro, Oratorio, ac Cella, lucrentur Stationes, & indulgentias tam Vrbis, quam etiam Portiunculæ, siue Hierusalem, ac Sancti Iacobi in Compostella.

Idem Leo X. instante, & de eis testimonium ferente Reuerendissimo D. Gabriele Merino, Archiepiscopo Barren. & Episcopo Legionen. concessit infrascripta, videlicet. Quòd quilibet Fratrum Minorum de Obseruantia in Sabbatho in Ramis palmarum dicens Psalmos Pœnitentiales, vel quinque Pater noster, cum totidem Aue Maria, ante Sacramentum Altaris, posset liberare vnam animam à Purgatorij pœnis, voluit tamen quòd fratres prædicti in perpetuum die qua prædicta gratia venerit, dicant pro Sanctitate sua vnam Coronam Beatæ Virginis Mariæ, & quòd in die S. Ioannis ante portam Latinam, & in die eiusdem Sancti, videlicet, tertia die post Natiuitatem Domini, idem possint prædicti Fratres.

CLE-

CLEMENS SEPTIMVS
Iulius Medices,

Iuliani Laurentij fratris filius, Florentinus, miles Sancti Ioannis Hyerosolimitani Leonis Papæ X. Patruelis frater, cuius auctoritate Cardinalis designatus, mortuo Adriano Sexto, Cardinalium suffragijs ad Summum Pontificatus Apicem ascendit, ac die Iouis 6. Kalen. Decembris 1523. coronatur. Qui cum Beatum Antonium Florentinum Sacræ Theologiæ professorem, ex gremio sacri Ordinis Prædicatorum, & ex officio Vicariatus Generalis, Congregationis eiusdem Regularis Obseruantiæ in Archiepiscopum Florentinum assumptum, Sanctorum Dei Catalogo, atque Beatorum Confessorum, & Doctorum consortio ab eodem Adriano prædecessore suo sollemniter ascriptum, & aggregatum, reperisset super illius Canonizatione litteras Apostolicas, quas idem Adrianus morte præuentus conficere minimè potuerat, conficiendas decreuit, Annumq; Iubilæi 1525. octauò celebrauit, obijt Romæ 6. Kalen. Octobris, 1534. & sepultus fuit in Basilica Sancti Petri, deinde vero ad Ecclesiam S. Mariæ supra Mineruam translatus fuit.

I.

Conseruatores Ordinis Minimorum Fratribus deputat: illorumque officium, & potestatem tribuit, & declarat.

Similem declarationem in huiusmodi Conseruatorum materia habes suprà in bulla Maris Magni Sixti IIII. & infrà Const. 4. Pij V. & Decreto 12. Sacræ Regularium Congregationis.

Vniuersis, & singulis Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, & Prioribus, & alijs personis in dignitate Ecclesiastica constitutis ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, necnon eorumdem Archiepiscoporum, & Episcoporum Officialibus, seu Vic. in Spiritualibus generalibus, vbilibet constitutis.

CLEMENS Papa VII. Venerabiles fratres, & dilecti filij, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Conquestionem dilectorum filiorum Generalis, & Prouincialium, ac aliorũ, Correctorum, & vniuersorum Fratrum Ord. Minimorum S. Francisci de Paula, percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, alijque Ecclesiarum Prælati, & Rectores, eorumque Vicarij & officiales, ac Clerici, & aliæ Ecclesiasticę personæ, tam Religiosæ quam Seculares, necnon Laici, Communia Ciuitatum, & Diœcesum, ac aliarum diuersarum partium, qui nomen domini vacuum recipere non formidant, à prædictis Correctoribus, & Fratribus quarta canonica seu alias portiones ex rebus, & bonis eis ratione funeralium, & Christi fidelium priorum legatorum ad certos, & determinatos vsus, præsertim ad fabricam Ecclesiarum, domorum, & locorum suorum, seu in eleemosinam, aut alias sibi piè relictis, vel erogatis, ac decimas fructuum ex possessionib. & petijs terrarum ad eos legitimè spectantibus, & pertinentibus prouenientium, contra Priuilegia, & Indulta Apostolica, eis, & Ordini, ac domibus prædictis

dictis concessa, exigunt, & inde exigere conantur, ac relicta, & erogata huiusmodi indebitè occupata detinent, seu ea detinentib. aut decimas, & portiones huiusmodi exigentibus præstant auxilium, consilium, vel fauorem, & aliàs ipsis super his ac alijs libertatibus, priuilegijs, & indultis, domibus, & Ordini prædictis, illorumq; personis, tam à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, quàm aliàs ritè à regib. & alijs Principibus secularibus concessis; Necnon bonis, rebus, & alijs iuribus ad dictas domos, illarumq; Sacristias spectantibus, multiplices molestas, iniurias, & iacturas inferunt, eosque coram diuersis tàm Ecclesiasticis, quam Secularibus iudicibus ad iudicium trahunt; Nonnulli etiam dictum Ordinem professi post emissam ab eis Regularem professionem, apostatantes ad aliorum Ordinum loca se trãsferunt, & sæpius per secularium habitationes, secundum vana sui cordis desideria vagando, insolenterq; & scandolosè viuendo, se ab obedientia, & subiectione suorũ Prælatorum, etiam prętextu indultorum, seu licentiarum à Sede Apostolica surreptitiè impetratarum, subtrahũt, in contemptum Religionis, & animarum suarum periculum, & scandalum plurimorum. Quare generalis, & prouinciales, ac alij correctores, & fratres prędicti, nobis humiliter supplicare fecerunt, vt non eis valde reddatur difficile pro singulis quærelis ad Sedem prædictam habere recursum, prouidere ipsis super hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur qui pro debito pastoralis officij, Religiosarum personarum quorumlibet dispendijs occurrimus, & profectibus libenter intendimus aduersus exactores, occupatores, detentores, præsumptores, molestatores, & iniuriatores, ac subtrahentes se ab obedientia huiusmodi; Illis volentes eisdem Correctoribus, & Fratrib. subuenire, per quod illorũ compescatur temeritas, & alijs aditus committendi similia præcludatur. Discretioni vestræ, per hac scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut vnus, vestrum, per vos, vel aliũ seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus deputati estis, Conseruatores, & Iudices, prædictis Generali, prouincialib. & alijs Correctoribus & Fratribus efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittatis eosdem super libertatibus, priuilegijs, indultis, rebus, & bonis prędictis ab eisdem, & quibuslibet alijs indebitè molestari, vel eis grauamina, vel damna, seu iniurias irrogari, aut coram quibuscumque iudicib. ordina ijs, vel de legatis, etiam. Apostolicis, quauis occasione, vel causa, etiam criminali, eosdem fratres trahi, facturi Generali, prouincialibus, & alijs correctoribus, ac fratribus prędictis cum ab eis, vel procuratoribus suis, aut eorum aliquo fuerit requisiti de prędictis, & alijs personis quibuslibet super restitutione bonorũ, ac rerum, & iurium prædictorum, necnon libertatum, priuilegiorum, & indultorũ prędictorum & aliorum eis pro tempore concessorum, obseruatione. Necnon professorum, & se ab obedientia subtrahentium huiusmodi ad regularia loca dicti Ordinis reuocatione, & reductione, de quibuslibet molestijs, iniurijs, atque damnis pñtibus, & futuris, in illis videlicet quæ iudicialem requirunt indaginem summariè simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicij, in alijs verò prout qualitas eorum exegerit, iustitiæ complementum ministrare inhibendo etiam quibuscumque iudicibus prædictis, tam in principio quam in medio, vel in fine causæ, ne in causis dictorum fratrum, et Criminalibus eisdem inuitis se quomodolibet intromittat, ac occupatores, seu detentores, exactores, præsumptores, molestatores; ac iniuriatores huiusmodi, necnon inobedientes, & rebelles, cuiuscunque dignitatis, status gradus, ordinis vel conditionis extiterint, quãdoque, quotiescunque expedierit, auctoritate nostra per Censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc(si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, illos, quos censuras, & pœnas per vos pro tempore latas incurrisse constiterit, eas incurrisse declarare, (& quoties opus fuerit etiam iteratis vicibus) aggrauare curetis. Cæterum, si per summariam informationem super his per vos habendam, etiam vobis constiterit, quod ad loca in quibus

occupato-

occupatores, detentores, exactores, præscriptores, molestatores, & iniuriatores huiusmodi, ac alios quos præsentes litteræ concernunt, pro tempore morati continge rit, pro monitionibus ipsis, & citationibus de eis faciendis, tutus non pateat accessus: Non vobis citationes, & monitiones quaslibet per edicta publica locis affigen da publicis, & partib. illis vicinis, de quibus sit verisimilis coniectura, quod ad notitiam citandorum, & monendorum huiusmodi peruenire valeat, plenam, & liberã concedimus, tenore præsentiũ facultatem ac volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod monitiones sic factę, perinde eosdem citatos & monitos arctent, ac si eis personaliter intimatæ extitissent; Non obstantibus tam fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dũmodo non vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium non trahatur, quàm alijs quibuscunque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis iàm de iudicibus dele gatis, & conseruatoribus, quam personis vltra certum numerum ad iudicium non vocantibus. Necnon quibusuis priuilegijs, & indultis Apostolicis, quibusuis personis secularibus, vel regularibus, Militijs, Communitatibus, Vniuersitatibus, Capitu lis, Castris, Villis, Terris, & locis prædictis, ac quibusuis Cathedralibus, ẽt Metropolitanis vel Collegiatis, aut alijs Ecclesijs, Capitulis, Conuentibus, Monasterijs, Hospitalib. & alijs pijs locis, ẽt motu proprio, & ex certa scientia, etiam de non trahendis eorum subditis, vel personis ipsarum Ecclesiarum, Ciuitatum, Vniuersitatum, Castrorum, Villarum, & locorum respectiuè extra eas, aut coram illis iudicibus, & personis, quam eis ẽt vigore quarumcumque litterarum Apostolicarum, aut aliàs quibusuis modis, & qualitercumque, & sub quibusuis verborum formis, & clausulis, etiam plena expressa, specialis, specifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficientes expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus. Quodque vos filij Canonici, Officiales, & Vicarij de personis, quę deputari possint Conseruatores non sitis, seu si aliquibus communiter, vel diuisim ē prædicta sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici nõ possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, & earum personis, locis, & ordinibus, & nominibus proprijs mentionẽ ceterisque contrarijs quibuscunque. Ceterum, volumus, & Apostolica auctoritate de cernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per aliũ inchoatũ quamuis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus, quodque à datis præsentium sit vobis, & vnicuique vestrum in præmissis omnibus, & eorum singulis, cœptis, & non cœptis præsentib. & futuris, perpetua potestas, & iurisdictio attributa, vt eo vigore, eaque firmitate possitis in præmissis omnib. cœptis, & non cę ptis, præsentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac si pręd icta omnia, & singu la coram vobis cœpta fuissent, & iurisdictio vestra, & cuilibet vestrum in prædictis omnibus, & singulis per citationem, & modum alium perpetua legitimum extitisset, constitutione prædicta super Conseruatoribus, & alia qualibet in contrarium edi ta, non obstantibus Volumus etiam, & Apostolica auctoritate decernimus, quod ip sarum transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Curię Eccle siasticę, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem pręsenti bus perpetuis futuris temporibus valituris. Dat. Romę apud Sanctum Petrum, sub ann. Piscat. die 19. Martij, 1524. Pont. nostri an. primo.

DECLA-

II.

DECLARAT PRIVILEGIA, ET GRATIAS, ET *Indulgentias vni domui Ordinis Minimorum concessas, ad omnes, & singulas eiusdem Ordinis domos extensas esse, illasque de nouo concedit.*

Dilectis filijs Fratribus Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula.

CLEMENS Papa VII. Dilectis filijs salutem, & Apostolicam benedictionem. Deuotionis augmentum vobis Deo propitio prouenire confidimus, si in his, quæ statum vrm tranquillitatem concernunt, nos vobis gratiosos, & fauorabiles exhibuerimus, cunctaq; sicut nobis nuper exponi fecistis, licet dum fel. record. Iulius II. & Leo X. Rom. Pont. prædecessores nostri, omnia, & singula priuilegia, immunitates, & indulgentias, exemptiones, & indulta alicui domui vestri Ordinis Minim. S. Francisci de Paula particulariter, seu domib. alicuius Prouinciç eiusdem Ord. specialiter concessa, ad omnes, & singulas domos ipsius Ord. extendi voluerit. Ac idem Leo prædecessor omnibus, & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus. Ecclesias vestrarum domorum in Penthecoste, & Annunciationis, & Assumptionis gloriosæ Virg. Mariç festiuitatibus necnon in festiuitate Omniū Sanct. deuotè visitantib. decem annorum, & totidem quadragenarum, indulgentiam misericorditer elargitus fuerit. Necnon Correctorib. earūdem domorū, sex, aut plures, idoneos Confessores pro dictorū Christi fidelium confessionib. audiendis deputandi facultatem concesse sit. Nichilominus à nonnullis nimium curiosis, hæsitatur, an domus post concessionem prædictam, de nouo constructę, seu susceptæ, eisdem priuilegijs gaudere, & Correctores præfati tempore indulgentiarum huiusmodi tot Confessores, quot necessarij fuerint, deputare possint. Nos dicti vestri Ordinis vberes fructus in militanti Ecclesia afferentes, prosperum, & tranquillū statum, ac felicem successum, paterno zelantes affectu, ac ne super præmissis aliquod hesitationis dubiū exoriri possit, prouidere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, omnia, & singula priuilegia, immunitates, indulgentias, exemptiones, & indulta, vni, aut pluribus domibus. Ord. huiusmodi specialiter concessa, ad omnes, & singulas ipsius Ord. domos de nouo susceptas, & suscipiendas, eadem auctoritate Apost. per præsentes de nouo extendimus, & ampliamus, ipsasq; domos susceptas, & suscipiendas, eisdem priuilegijs, immunitatibus, gratijs, & indulgentijs alijs domib. specialiter concessis, pariformiter, & æquè principaliter potiri, & gaudere, ac si singulis domib. susceptis ac suscipiendis, & Christi fidelib. illorū Ecclesias visitātib. specialiter cōcessę fuissent. Ac tempore indulg. Correctores domorum huiusmodi, tot, quot iuxta multitudinē populi necessarij fuerint Confessores deputare posse, & sic ab oib. censuris absoluere debere, auctorit. & tenore prædictis decernimus, & declaramus, non obstantib. quibusuis, ac in Prouincialibus, & Synodalib. Constit. editis Generalibus, vel specialib. Constitutionibus, & ordinationibus, ceterisque contrarijs quibuscunq. Dat. Romæ apud Sanctum Pet. sub annulo Piscat. die 22. Septembris, 1532. Pontificatus nostri anno nono.

SACVL-

III.

FACVLTAS DANDI LICENTIAM VENDENDI ET alienandi bona immobilia Generali, & Prouinciali Romano Ordinis Prædicatorum tribuit.

Eandem facultatem concessit Leo X. Fratribus Minorum Const. 14. Sed ampliorem concessit Gregorius XIII. priori Generali Fratrum Ordinis Eremitarum quam habes Const. 7.

Dilectis filijs Magistro Generali, & Prouinciali Romano reformato Ordinis Prædicatorum.

CLEMENS Papa VII. Dilecti filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecit Dilectus filius Thomas de Strozzijs Ordinis Prædic. professor. Quòd licet aliàs fel. rec. Leo Papa X. prædecessor n. f. per suas in forma breuis litteras tam Magistro generali, quam Vicario Cōgregationis S. Marci de Florentia, Ordinis prædicti pro tpe existentib. facultatem sibi subditis in Italia Conuentibus Fribus, Monasterijs, Sororib. seu Monialib. necnō Collegijs, ac personis vtriusq; sexus de pœnitententia dicti Ordin. nuncupatis, bona immobilia pro euidenti vtilitate ipsorum locorum, ac personarum permutare, & vendere possent licentiā dandi subdat die vigesima quinta Iulij Pontificatus eiusdem, anno secundo, concesserit, quia tñ à nonnullis in dubium reuocari posset, an litteræ prædictæ censeantur reuocatę, eo quod nos nuper certis ex causis tunc expressis, Congregationē Sancti Marci suppressērimus, ac penitus extinxerimus, domosq; ac loca, necnō vtriusq; sexus personas quascunq; Cōgregationis suppressæ, & extinctę hmōi sub prouincia Romana perpetuò existere, ac Per prouincialem dictæ prouinciæ Romanę, reformatum perpetuò regi, per nostras sub plumbo litteras, sub Dat. sexto kal. Nouemb. Pont. nři an. septimo, instituimus, & voluimus. Nos ad hmōi dubium tollendū auctoritate Apost. tenore præsentiū cōcedimus vt pro tpe existēs tā Magister Generalis, q̄ Prouincialis Prouincię Romanę reformatæ hmōi sibi subditis in Italia Conuentib. Fratrib. Monasterijs, Sororibus, seu Monialib. necnon Collegijs, ac personis vtriusq; sexus de Pœnitentia dicti Ord. nuncupatis, dicta facultate vti possint, videlicet licentiā concedēdi bona Conuentū, & locorum hmōi ad certum tēpus, ac in perpetuū locandi, vel in emphyteusim ad lineam masculinam concedendi, siue commutandi, aut vendendi, vel quocumq; alio titulo alienandi bona immobilia, & preciosa mobilia minus vtilia, quæ nūc hēnt, & in posterū iusto titulo habituri sunt, tā pro satisfactione debitorum aliàs pro necessitate, seu vtilitate Conuentuū, & locorū prędictorū contractorū, aut eadem vtilitate suggerente contrahendorum, quam alia euidenti vtilitate ipsorū Conuētuum Monasteriorum, vel Collegiorū, prouiso tamen quod precium ipsorum bonorū immobiliū (si vendātur) uel aliàs quouis modo alienentur, centū ducatorū auri de Camera fm cōem ęstimationē valorē annuū nō excedat, & in emptionem, reparationē, aut augmentū aliorū immobiliū, aut necessarium bonorum, seu pręfatorū debitorum realem solutionem cum effectu conuertatur, & ad hoc accedat consensus duarum partium vocalium Conuentus, Monasterij, vel Collegij, cuius sunt, Cōstōnibus, & Ordinationib. Apostolicis, ac felicis record. Pauli II. prædecessoris nři, contra alienantes res Ecclesiasticas, ceterisq; in contrarium facientib. non obstantibus quibuscunq. Dat. Romæ apud Sanctum Pet. sub ann. Piscat. die 15. Februarij, 1531. Pontificatus nostri, anno Octauo.

DECLA-

IIII.

DECLARAT, FRATRES MINORES CONVENTVALES SVB *obedientia Magistri Generalis existentes, iuxta B. Francisci Regulam viuere, & priuilegijs vniuerso Ordini concessis, vti, & frui posse.*

Istorum Fratrum Priuilegia confirmauit eis Paulus II. vt suprà, Constit. 1.

CLEMENS Papa VII. Dilectis filijs Fratri Antonio Saxolino Generali, & Prouincialib. Magistris, ac Fratribus Ord. Minorum Conuentualium, Nuncupatorum. Dilecti filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Religioni deditis Apost. fauoris præsidium libenter impendimus, & ne spiritualiter, vel temporaliter detrimenta, & in contemplationis suauitate tranquillum Domino reddere possint famulatum, nostri Ministerij partes propensius adhibemus. Cum itaque dudum fel. rec. Leo Papa X. prædecessor noster, pro vniuersali vnione vestrum, & aliorum Fratrum d. Ord. B. Francisci inter alia per diuersas suas litteras statuerit, quod ex tunc de cetero, perpetuis futuris temporibus Min. Gen. totius Ord. S. Franc. huiusmodi, à solis reformatis d. Ord. viuentib. absq; priuilegiis bona temporalia concernentib. eligi deberet. Cui omnes, & singuli Fratres secundum Reg. B. Franc. se subiicere, & obedire tenerentur, & deinde, quod vos filiis fratres Conuentuales cum priuileg. à Sede Apost. concessis viuentes, redditus, & possessiones, ac bona temporalia secundum huiusmodi priuilegia retinere volentes, vnus ex vobis idoneum, qui vester Mag. Gen. appellaretur, & vestram curam gereret, eligere possetis, ac ex tunc à Reformatis Min. Gen. à vobis filii fratres Conuentuales Mag. Gen. electi fuerint. Et sicut nobis nuper exponi fecistis. Quia in Regula Sancti Francisci huiusmodi, ac Ord. vestri Minorum statutis, & consuetudinib. necnon priuilegiis, & indultis Apost. eisdem Ordini & illius Fratribus concessis nulla de Mag. Gene. aut Prouincialib. Magistris, dumtaxat de Min. Gen. & Prouincialib. ministris mentio facta sit, ab aliquib. hesitari posset, an vos & pro tempore existens Gen. & Prou. Mag. necnon Fratres conuentuales Ord. Min. huiusmodi, ex quib. d. Min. Gen. eligi consueuerat, secundum Regulam S. Franc. & statuta huiusmodi viuatis, & an priuileg. & indulta olim Ministri Gen. concessa vobis suffragentur. Nos qui prosperum statum vestrum quos in visceribus gerimus charitatis, paterno zelamur affectu. Attendentes propter mutationem nominis Ministri in Magistrum vestra regularia instituta mutata non esse, ac volentes priuilegia, & indulta vobis concessa illæsa permanere, & quieti vestræ consulere, ac propterea huiusmodi hæsitationis materiã summouere vestris in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apost. decernimus, & declaramus vos, & pro tempore existentes fratres conuentuales eiusdem Min. sub d. Mag. Gen. viuentes non aliter, quam iuxta B. Franc. ordin. vestri institutoris Regulam viuere, necnon priuilegiis, & indultis prædictis, absque vlla differentia, aut exceptione vti, potiri, gaudere, illaque vobis suffragari debere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si nomina huiusmodi mutata non fuissent, & sic per quoscunq; iudices quauis auctoritate fungentes sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoq; & inane, quicquid secus contigerit attentari, non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusuis concessionib. sub quibuscunq; tenorib. & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in contrarium forsan factis, & faciẽdis, quas quo ad præmissa nemini suffragari volumus, ceterisq; contrariis quibuscunque. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. sub ann. Piscatoriis, die 1. Decemb 1524. Pont. nost. 1, anno primo.

CON-

V.

CONFIRMATIO, ET AMPLIATIO PRIVILEGIORUM Fratrum Monialium, & Confratrum Ord. Carmelitarum.

Similem confirmationem istius Ord. Fratribus fecit Gregorius XIII. quam habes suprà, Const. 9.

CLEMENS Episc. seruus seruorum Dei, ad perpet. rei memor. Ex Clementi Sedis Apost prouisione, necnon personarum Deo deuotarum sub Religionis iugo, & regulari castimonia Dño militantium pia deuotione prouenire dignoscitur, vt. Ro. Pont. quandoq; per prædecessores suos Ro. Pont. pro personarum earundem, ac illarum locorum felici successu, & quiete, ac Christi fidelium pijs operibus, vacantium aïatum salute concessa, & approbet, & innouet, ac innouata com muniat, & alia de nouo concedat, prout in Dño conspicit salubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Nicolai Audet Generalis, ac Prouincialium, & Priorum Ordinis B. M. Virg. de Monte Carmelo, necnon confratrum vtriusq; sexus Cõfraternitatum in Ecclesijs domorum eiusdem Ord. institutarum nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias fel. rec. Ioannes XXII. & Alex. V. Ro. Pont. prędecessores nostri vniuersis, & singulis Christi fidelib. qui confraternitatem de Monte Carmelo ingredi, seu confratrum Confraternitatum huiusmodi numero ascribi, ipsiusq; Ordinis Statuta obseruare, ac habitum dicti Ordin. deferre, seq; fratres, & sorores dicti Ordin. appellare, ita quod si mulier virgo castitatem, vidua verò continentiam, coniugata autem matrimonij iura, prout Sancta Eccl. præcipit tempore earum ingressus inuiolabiliter seruare velle promitterent, & obseruarent, tertiã partem suorum peccatorum in Dño relaxarunt, ac ipsa gloriosiss. Dei genitrix semper Virgo Maria ipsorum confratrum, seu religiosorum, ac sororum animos post eorum transitum suis intercess. continuis, ijs suffragijs, & speciali protectione adiuuabit, quodq; confratres ipsi g̃rum earundem prædecessorum participes fieri volentes, horas Canonicas, iuxta formam ab Alberto Patriarcha dicto Ord. concessam, & ordinatam recitare, ignari verò litterarum dieb. quibus Sancta Eccl. ieiunare præcipit ieiunare, necnon quarta feria, & sabbatho toto tempore vitæ eorum, prę terquã die qua aliquam ex ferijs pręd ctis Natiuitatis D. N. Iesu Chri, occurrere contigerit à carnibus abstinere deberent. Ac etiã nonnulli alij Ro. Pont. etiam prædecessores nr̃i, quamplura, & diuersa priuilegia, immunitates, exemptiones, prǽsertim quartã funeraliũ presbyteris sæcularibus non soluendi, ac indulta indulgentias, & peccatorum remissiones, ac gratias dicto Ordini, illiusque fratribus, Monialib. Sororib. & vtriusque sexus personis, ac monasterijs Monialium, & domib. Sororum, eorumque Ecclesijs, & locis quibuscumque, & per modum extensionis, seu communicationis, ac aliàs concesserunt, prout in diuersis eorundem prædecessorum litteris desuper confectis dicitur plenius contineri. Quare pro parte Generalis prouincialium Priorum vtriusq; sexus confratrum prædictorum asserentium refrigescente in dies fidelium deuotione domos fratrum, & Sororum, ac monasteria huiusmodi non modica reparatione indigere, & propterea fideles ipsos ad temporalia bona pro huiusmodi reparatione concedenda spiritualib. bonis, & gratijs inuitare oportere, ac ad id inducere necesse foret, nobis fuit humiliter supplicatum, vt priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, & gratias, ac alia prædicta approbare, & innouare, & inuiolabiliter obseruari mandare, illaque pro potiori cautela de nouo concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur dicti Ordinis quem prę ceteris in visceribus gerimus charitatis prosperũ, & trãquillũ statum, ac animarũ salutẽ, sno zelan-

zelantes affectu, huiusmodi supplicationibus inclinati, Ioannis, & Alexandri, ac aliorum prædecessorum nostrorum litteras, ac per eosdem prædecessores omnia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, etiam non soluendi quartam funeralium presbyteris sæcularibus (quo ad fratres domorum in possessione, quartam ipsam non soluendi existentes dumtaxat,) ac indulta indulgentias (citra plenarias) peccatorum remissiones, & gratias Ordini, & illius Fratrib. Monialibus, Sororibus, & vtriusq; sexus confratribus, & personis, domib. Monasteriis, Ecclesiis, & locis quibuscunque, etiam per modum extensionis, seu communicationis, & aliàs quomodolibet, etiam per nos, & Sedem Apostolicam concessas quorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere, ipsosq; Fratres, Moniales, Sorores, personas, monasteria, domos, Ecclesias, & alia loca huiusmodi omnibus, & singulis priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, indulgentiis (citra tamen plenarias) peccatorum remissionibus, & gratijs, quibusuis congregationibus dicti, & aliorum Ordinum, etiam Mendicantium, fratribus, & personis, ac congregationibus suæ professioni non contrariis, aliisque ordinibus quibuscunque, etiam non mendicantium, quomodolibet concessis, & cõcedendis in genere, vti frui, & gaudere posse, atq; dere in omnib. & per oĩa, perinde ac si eis cõcessa fuissent, decernimus. Necnõ potiori ꝓ cautela ea oĩa ẽt de nouo cõcedimus, ipsosq; Ord. fratres ab Inquisitorib. hæreticæ prauitatis penitus eximimus, & sub i sa, ac dictæ Sedis protectione suscipimus, ac eisdem Inquisitorib. sub excõicationis latę sniæ, & officiorum suorum priuationis pœnis districtè inhibemus, ne de dictis Fratribus ẽt rõne criminis hæresis quoquomodo se intromittere præsumant. Decernentes irritũ, & inane quicquid per eos scienter, vel ignoráter contigerit attentari. Omnibusq; & singulis vtriusq; sexus confratribus, & cuilibet eorum aliquem presbyterum idoneum sæcularem, vel cuiuslis Ordinis, ẽt Mẽdicãtiũ, & de Obseruantia Regularẽ in suũ possint eligere confessorẽ, q vita ets comite eos, & eorũ quemlibet à qbusuis, ẽt maioris ex õica e onis, suspensionis, & interdicti, aliisq; Ecclesiasticis sniis, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa protẽpore latis, & à quibusuis ẽi pro tpe irretiti fuerint, etiam si illorum absolutio Sedi prædictæ specialiter, vel generaliter, præterquam si per litteras in Cœna Dñi legi solitas reseruata foret, ac quorumcunq; votorum, & iuramentorum, nection Ecclesiæ præceptorum transgressionibus periuriorum, symoniæ, & homicidii mentalis, vel casualis reatibus, manuum violẽtarum, in quasuis personas Ecclesiasticas, non tamen Episcopos, vel eorum superiores depræteritè iniectionibus, ieiuniorum, horarum canonicarum, diuinorum officiorum, ac pœnitentiarum iniunctarum in toto, vel in parte omissionibus, omnibusq; aliis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcũq; grauibus, & enormibus, etiam talibus, propter quæ Sedes prædicta meritò consulenda foret in casibus dictæ Sedi qualitercumque reseruatis, exceptis contentis in dictis litteris Cœnę Domini, semel in vita, & in mortis articulo, de aliis verò dictæ Sedi non reseruatis casibus, toties quoties opportunum fuerit eorum confessionibus diligenter auditis absoluere, illisque pro commissis pœnitentiam salutarem iniungere, vota verò visitationis quæcunque vltramarina (Liminum beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de Vrbe, & Sancti Iacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera cõmutare, & iuramẽta quæcumq; sine tertii p ęiudicio relaxare, ac omnium eorum peccatorum semel in vita, & in mortis articulo, vt præfertur etiam si tunc non subsequatur, plenariam remissionem, & absolutionem, ẽt auctoritate Apostolica impẽdere possit. Liceatque omnibus, & singulis vtriusque sexus confratribus prædictis, cuilibet eorum habere Altare portatile cum debitis reuerentia, & honore, super quo in locis ad hoc congruentibus,

K & hone-

& honestis, etiam non sacris, & quauis etiam Apostolica auctoritate interdictis, seu tempore cessationis à diuinis, dummodo causam non dederint huiusmodi interdicto, seu cessationi, & per eos non stet quo minus pareatur Apostolico interdicto, etiā antequam illucescat dies, circa tamen diurnam lucem, seu circa meridiem cum qualitas negotiorum pro tēpore ingruentium id exegerit in eorum præsentia, clausis ianuis excommunicatis, & interdictis exclusis non pulsatis campanis, & submissa voce missas, & diuina officia per Sacerdotes sæculares, vel regulares huiusmodi celebrare, ac quocumque tempore Eucharistiam, & alia Sacramēto Ecclesiastica à quocumque maluerint presbytero idoneo, & vbicumque sint Rectoris parochialis Ecclesiæ præiudicio recipere, & administrare liberè, & licitè valeant. Et si contingat eos, vel eorum aliquem tempore interdicti hmōi ab humanis decedere, corpora eorum Ecclesiasticæ cum aliqua honesta tamen funerali pompa tradi possint sepulturæ. Quodque singulis. Quadragesimalibus, & alijs cuiuslibet anni temporib. & diebus Stationum Basilicarum, & Ecclesiarum Almę Vrbis Romæ, & extrà illius muros vnam, vel duas Ecclesias, aut vnum, duo, vel plura altaria in partibus illis, vbi eos, seu eorum aliquem residere, seu quo declinare contigerit, quas, vel quilibet eorum duxerint eligendas, vel eligenda, deuotè visitando, tot, & singulas, ac similes indulgentias, & peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur si singulis diebus easdem singulas dictę Vrbis, & extra eam Ecclesias, pro stationibus huiusmodi deputatas personaliter visitarent. Insuper etiā, omnib. vtriusque sexus Christi fidelibus, qui pro Monasteriorum, & domorum reparatione, ac fratrum huiusmodi sustentatione manus porrexerint adiutrices, supradictas indulgentias consequi possint, & consequantur. Omnib. verò, & singulis alijs Christi fidelibus vtriusque sexus, qui dictum ordinem illiusque domos, & Monasteria, fratres, sorores, & moniales huiusmodi suis eleemosinis, & subsidijs pro tempore iuuerint, & manutenuerint vt ipsi, & quilibet eorum omnium precum, suffragiorum, eleemosynarum, ieiuniorum, orationum, Missarum, Horarum Canonicarum, disciplinarum, peregrinationum, & cęterorum spiritualium bonorum, quæ pro tempore in vniuersali Sacrosancta Ecclesia militante fiunt, in perpetuū participes fiant, & omnib. eius meritis gaudeant, ac omnib. alijs, qui gratijs eorundem confratrum gaudere voluerint aliquam eleemosynam, siue charitatem, prout eis, ac præsidentibus confraternitatum huiusmodi visum fuerit, dando, & largiendo gratiarum huiusmodi participes fiant, indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti ordinis statutis, & consuetudinibus, et iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegijs, indultis, & litteris Apostolicis per quoscunque Rom. Pontif. prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prędictam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, reuocatiuis modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mētis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis Clausulis, quomodolibet etiā pluries concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiam si pro illorū sufficienti derogatione de illis, eorūque totis tenoribus specialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu queuis alia expressio habēda, aut exquisita forma seruanda forent, & in eis caueatur expressè, quod illis nullatenus derogari possit, illorumque omnium, necnon quarūcumque etiam in forma Breuis litterarum occasione præmissorum quomodolibet confectarum, & quorumcumque in eis contentorum tenores, pręsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id seruandos pro indiuiduo seruatis habentes, hac vice dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expressè derogamus, necnon omnib. illis quæ præfati prædecessores in eorum litteris voluerunt, non obstare, cæterisque contratijs

Digitized by Google

tratijs quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentium tranſumptis manu alicu ius publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ indignitate Ecclesiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extrà adhibeatur, quę præſen tibus originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum approbationis, innouationis, conceſſio nis, exemptionis, ſuſpenſionis, inhibitionis, decretorum indulti, derogationis, & vo luntatis, infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apo ſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo trigeſimo. Pridie Idus Augusti, Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

VI.

PRIVILEGIVM DE CELEBRANDA MISSA PRO *anima à Purgatorio liberanda Fratribus Ordinis Minimorum, & eorum prælatis in domo Sanctiſſimæ Trinitatis de Vrbe exiſtentibus, viuæ vocis oraculo cócedit.*

NOS Laurentius Epiſcopus Albanenſis, Sanctæ Romanę Eccleſię Cardinalis Sanctorum, quattuor, ac maior pœnitentiarius, vniuerſis, & ſingulis Christi fidelibus, præſentes litteras noſtras inſpecturis, fidem facimus, & atteſtamur. ¶ Qualiter Sanctiſſimus in Chriſto pater, & Dominus noſter Dominus Clemens, diuina prouidétia Papa VII. ad humiles preces noſtras, dilectis nobis in Chriſto Venerabilib. Religioſis, Correctori domus Sanctiſſimę Trinitatis de Vrbe, Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula, ac alijs Fratribus domus Sanctiſſimę Trinitatis dumtaxat Generali verò, ac Zeloſo, necnon Prouincialibus, & localibus correctoribus, & alijs ſuperioribus Ordinis, etiam pro tempore exiſtentibus, ac vni cuiuslibet ipſorum ſecundum Religionis ingreſſum, antiquiori ſocio, vbicumque ſe transferre ex merito obedientiæ contigerit, vt ſingulis ſecundis, & quartis ferijs cuiuslibet hebdomadæ totius anni, miſſas pro animabus defunctorum celebrare volentes, eaſdem indulgentias pro animabus defunctorum celebrare volentes, eaſdem indulgentias pro animabus defunctorum huiuſmodi conſequantur, ac ſi in Eccleſia Sancti Sebaſtiani, Laurentij, & Anaſtaſij, etiam Gregorij, & Potentianę, extrà, & intrà muros Almę vrbis celebraſſent, ac pari modo Miſſæ huiuſmodi animabus defunctorum, pro quibus eas celebrandas duxerint, ſuffragentur, perinde, ac ſi in præfatis, & alijs quibuſcunque, etiam qualitercúque priuilegiatis Eccleſijs intrà, & extra muros Vrbis celebraſſent, facto nobis deſuper viuæ vocis oraculo. Conceſſit pariter, atq; indulſit pręſentib. perpetuis futuris temporib duratutis, & in contrarium facientib. non obſtantibus quibuſcunque. In quorum omnium fidem litteras noſtras fieri, noſtrique ſigilli oblongi iuſſimus appenſione communiri. Datum Romę, in ædibus noſtris, ſub anno à natiuitate Domini 1524. Die verò 10. Menſis Iulij, Pontificatus Sanctiſſimi Domini in Chriſto patris, & Domini Noſtri D. Clementis, diuina prouidentia Papę VII. Anno primo.

VII.

PRIVILEGIA QVAECVNQVE ORDINVM MENDI- *cantium, & non Mendicantium fratribus Minoribus de Obſeruantia conceduntur, innouantur, & communicantur.*

CLEMENS Papa VII, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum fructus vberes, quos ordo ſacer dilectorum filiorum fratrum Minorum Regularis obſeruantiæ in agro militantis Eccleſię cum propagatione religionis, ac defenſione, &

augmento Fidei Catholicæ, ac salute Christi fideliũ produxit hactenus, & in dies producit, diligenter attendimus, dignum, quin potius debitum putamus, vt eius statum prosperũ, & tranquillum omni diligentia procuremus, illiusque religiosas personas specialib. fauoribus, & gratijs prosequamur, hinc est, quod nos motu proprio & ex certa nostra scientia tenore præsentium omnia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, præsertim, non soluendi Clericis Secularib. quartam funeralium quo ad fratres in possessionem non soluendi quartam huiusmodi existentes ac omnia & singula indulta, indulgentias, peccatorum remissiones, & gratias dicto minorum, ac S. Claræ, ac tertio de Pænitentia nuncupato ordinib. illorumq; fratrib. monialib. sororib. & vtriusque sexus personis, ac Monasterijs, domib. Ecclesijs, & locis quibuscumque etiam per modum extensionis, seu communicationis, & aliàs quomodolibet per quoscumque Rom. Pontif. prædecessores nostros, ac nos, & sedem prædictam concessa auctoritate Apost. tenore præsentium approbamus, & innouamus, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere ipsosque fratres, moniales, sorores, personas, monasteria, domos, Ecclesias, & alia loca huiusmodi omnib. & singulis priuilegijs, immunitatib. exemptionibus, concessionib. indultis, indulgentijs, peccatorum remissionib. & gratijs, quibusuis, cõ congregationib. dictorum ordinum, aliorumque ordinũ mendicantiũ quomodolibet concessas, & concedendas, necnon etiã quibusuis facultatibus, & gratijs suæ professioni regularis obseruantiæ non contrarijs, alijs ordinib. quibuscumque non mendicantibus quomodolibet concessis, & cõcedendis vti, frui, & gaudere posse, atque debere in omnib. & per omnia perinde, ac si eis concessa specialiter fuissent, & constitutiones in vltimo capitulo generali dicti Ord. Min. Reg. Obseruantiæ in prouincia Burgen. Regni Castellæ factas, plenam roboris firmitatem obtinere, & ab omnib. quamdiu per Capitulũ aliud Generale dicti ordinis mutate non fuerint, inuiolabiliter obseruari debere, necnon regulam ipsam per sanctũ Franciscũ pro fratrib. Ord. Min. institutam obseruabilem, meritoriam, fundatam super sacrum Euangeliũ existere, & quoscũque cuiuscunque status, dignitatis, aut conditionis scribentes aut asserentes regulam ipsam non meritoriam, vel inobseruabilem, seu sacro Euangelio repugnantem esse, in hoc eorũ assertionem huiusmodi non esse tenendam, nec admittendam authoritate, & tenore præmissis decernimus, ac volumus, & mandamus, ipsosque fratres ab inquisitorib. hæreticæ prauitatis eximimus. & sub nostra, & Apostolicæ Sedis protectione suscipimus, ipsisque Inquisitoribus sub excommunicationis sententia, & officiorũ suorum priuatione inhibemus, ne de dictis fratribus etiam ratione criminis hæresis quoquomodo se intromittere præsumant, sicque per quoscunque tam ordinaria quam delegata, & mixta auctoritate, fungentes iudices, & personas vbique iudicari, cognosci, atque decidi debere, sublata eis, & eorũ cuilibet, quauis aliter iudicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, necnon irritũ, & inane, si secus super his, à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter cõtigerit attentari, esse decernimus, & nihilominus venerabili fratri Archiepiscopo Florentino, & dilecto filio Vicario nostro in Vrbe, nunc, & pro tempore existentib. committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorũ per se, vel alium, seu alios, auctoritate nostra faciant præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, plenũ effectũ sortiri, illisque monasteria, domos, fratres moniales, & Sorores, ac personas minorũ, & sanctæ Claræ, ac tertij Ordinis prædictorũ, & alios quoscunque quos quomodolibet concernunt pacificè frui, & gaudere. Nec permittant quemquã contra tenorem præsentiũ modo aliquo impediri, molestari, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per priuationem quorumcunque beneficiorum suorum Ecclesiasticorum, & inhabilitatis ad illa, ac alia in posterum obtinenda, ac quascũque de quib. videbitur cẽsuras, & pœnas ac alia iuris opportuna remedia, appellatione postposita cõpescendo, inuocato etiã ad hoc (si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Non

Non obstantib. fel. rec. Bonifacij VIII. prædecessoris nostri, etiam de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis edita, ac alijs Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, & quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegiis, indultis, & litteris Apostolicis, per quoscumq; Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis Clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, reformatis, & innouatis, quibus etiam, si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenorib. specialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per Clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut exquisita forma seruanda foret, & eis caueatur expresse, qd illis nullatenus derogari possit, illorumq; omnium, necnon quarumcunq; etiam in forma Breuis litterarum occasione præmissorum quomodolibet confectarum, & quorumcunq; in eis contentorum tenores, præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnō modos, & formas ad id seruandas pro indiuiduis seruatis habentes, hac vice dumtaxat illis aliàs in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expressè derogamus: necnon omnib. quæ in dictis concessa sunt, non obstantibus contrariis quibuscunque, & aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possit, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod præsentium transumptis manu alicuius publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscat. die 30. Maij 1525. Pontificatus nostri anno secundo.

PAVLVS TERTIVS

Alexander Farnesius ex antiqua, & nobili Romana familia oriundus, Leone X. ex Diacono S. Eustachij Episcopus Tusculanus à Clemente VII. Ostiensis, Senatusque Princeps institutus, septuagenarius, Comitijs Vaticanis Patrum suffragijs electus Non. Nouembris, Ann. 1534. Summus Pontifex coronatus est, Societatem nominis IESV confirmauit, ac Generale Concilium Tridentinum indixit, obijt Romæ 4. Idus Nouembris, 1549. & sepultus fuit Romæ in Basilica Sancti Petri.

I.

Priuilegia, & indulta Ordinis Minorum Conuentualium Sancti Francisci confirmat, nonnullaque alia eis decernit.

Similem declarationem fecit in fauorem dictorum Fratrum Clemens VII. vt suprà Constit 4.

Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Magistris, vniuersisque Fratribus Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum.

PAVLVS Papa III. Dilectis filiis Generali, & Prouincialibus Magistris, Vniuersisque fratribus Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum. Dilectis filiis, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Exhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, quod licet quamplura

priuilegia, exemptiones, immunitates, libertates, gratiæ, & indulta, vobis, & Ordini vestro per diuersos Rom. Pontif. & Præsertim Sixtum IIII. per quasdam sub pridie Kalend. Septemb. incipientes Vniuersalis Ecclesiæ, Mare magnum nuncupatas, & Leonem X. prædecessores nostros, per alias super electione Magistri Generalis eiusdem Ordinis vniuersaliq; vnione, & concordia inter vos, & fratres dicti Ord. Min. de Obseruantia nuncupatorum initis, sub pridie Idus Iunij, datis, eorum Pontificatus 4. & 5. respectiuè annis desuper confectas sub plumbo litteras, Bullam concordiæ nuncupatas, concessa fuerint, & inter cætera vobis per Sedem Apost. indultum fuerit, quod in temporalibus bonis in quibus de iure succederetis, si in sæculo maneretis, succedere. Necnon legata, relicta, eleemosinas, & quamcumq; pecuniarū summam, aliaq; bona, quæ vobis in futurum relinqui, vel elargiri contingeret recipere, tenere, & habere, ac in vestros vsus conuertere, omnibusque, & singulis alijs priuilegijs, exemptionib. immunitatib. libertatib. gratiis, & indultis fratrib. dicti Ordinis Minorum de Obseruantia nuncupatis, & illorum Ordini prædictis quomodolibet concessis vti frui, & gaudere liberè, & licitè possetis, prout in singulis prædictis, & alijs desuper confectis litteris plenius continetur, ipsaque priuilegia, exemptiones, immunitates, & libertates, gratiæ, indulta, & concessiones, in viridi sint obseruantia; cupitis tamen pro maiori animi vestri satisfactione priuilegia, exemptiones, immunitates, libertates, gratias, indulta, & concessiones huiusmodi auctoritate nostra roborari. Quare nobis humiliter supplicari fecistis, vt votis vestris huiusmodi annuere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui quorumlibet Christi fidelium præsertim Religiosorum qui salutiferos fructus in agro dominico continua eorum cultura producunt, votis quātum nobis cum Deo licet annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia & singula priuilegia, exemptiones, immunitates, libertates, gratia, indulta, & concessiones huiusmodi, & desuper confectas litteras, quarum omnium tenores hic pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & confirmamus ac præsentis scripti patrocinio communimus. Decernentes ea (ita tamen quod temporalia bona vobis per prædecessores nostros concessa de superioris vestri licentia tantum, in vestros vsus particulares conuertere possitis) inuiolabiliter obseruari, & vobis suffragari debere: Sicque per quoscunque iudices, & Commissarios quacunque auctoritate fungentes, & sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere: Irritum quoq; & inane si secus super his à quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Eaque quatenus opus sit innouamus, & de nouo concedimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Ordinum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis quibusuis in contrarium forsan concessis, vel concedendis. Quibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de eis eorumq; totis tenoribus specialis specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio, seu quauis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus etiam quod præsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 27. Octobris, 1540. Pontificatus nostri anno sexto.

II.

ECCLESIAE FRATRVM MINORVM VBI CONVENTVS existunt, Conuentuales vocari debere mandatur, & sepulturæ in eis haberi conceduntur.

Similem Declarationem, & Concessionem fecit Fratribus Prædicatoribus Gregorius Nonus, quæ cum sit eadem, & illis, & alijs per communicationem deseruiat omittitur.

INNOCENTIVS Quartus Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Fratribus Ordinis Minorum salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum tanquam veri & fideles Christi Ministri elegeritis vobis in Domini mansiones, dignum esse credimus vt habitacula vestra inter alias honorabiles congregationes fidelium statuamus. Hinc est igitur quod vestris supplicationibus inclinati, præsentium auctoritate decernimus, vt Ecclesiæ vestræ omnes vbi Conuentus existunt Conuentuales vocentur, vobis nihilominus licentiam concedentes, vt in ipsis Ecclesijs ad opus Fratrum, & familiæ vestræ habere liberè cæmiteria valeatis. Nulli ergò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & constitutionis, infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Lugduni, Nonis Aprilis, Pontificatus nostri Anno septimo.

III.

FACVLTAS AMPLISSIMA PRAEDICANDI, CONFESSIONES audiendi, & absoluendi, R. Patribus Societatis IESV conceditur.

DILECTIS FILIIS.

Moderno, & pro tempore existenti Præposito, & Socijs Societatis IESV in alma Vrbe nostra Canonicè institutis.

PAVLVS Papa III. Dilectis filiis salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Cum inter cunctas solicitudines nostras quibus nos premit Pastorale officium, illa sit præcipua, vt gregi Dominico nobis superna dispositione commisso animarum cura non desit, ne illum antiquus serpens humano generi inimicus iam defessum, & imparatum inuadat. Attendentes igitur ad fructus vberes quos in Domini uinea hactenus produxistis, & producere non desinitis, uestræ Religionis integritati, scientiæ, doctrinæ, moribus, & experientiæ plurimum in Domino cōfidentes, uobis quos aliàs & Societatem vestram Dei Iesu approbandam, confirmando, & benedicendo, atq; perpetuæ firmitatis munimine roborando, sub Apostolicæ Sedis protectione suscepimus. Et cuilibet uestrum, qui ad hoc onus idoneus repertus, & per uestrum Societatis Præpositum pro tempore existentem deputatus fuerit, in quibusuis Ecclesijs, & locis, atq; plateis cōibus, seu publicis, & aliàs vbiq; locorum Clero, & populo verbū Dei prædicandi, proponendi & interpretandi, ac eos viam veritatē edocēdi, & ad bene, beateq; viuendū, ita vt in vobis verbo pariter, & exemplo ædificentur in Dño hortandi, & monendi. Necnon illis ex vobis, qui presbyteri fuerint quorumcunque vtriusque sexus Christi fidelium ad uos undiq; accedentium Confessionibus diligenter auditis, ipsos & eorum singulos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque grauibus, & enormibus etiam

K 4

bus etiam Sedi Apostolicę reseruatis, & à quibusuis ex ipsis casibus resultantibus sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis (exceptis cõtentis in Bulla quę in die Cœnæ Domini solita est legi) absoluendi, atque eis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungendi, necnon vota quęcunque per eos pro tempore emissa (Vltramarinis visitationis liminum Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de Vrbe, ac Sancti Iacobi in Compostella, necnon Religionis, & Castitatis votis dũtaxat exceptis) in alia pietatis opera cõmutandi, &c. Datis Romę apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die tertio Iulij, anno Domini 1545. Pontificatus nostri anno vndecimo.

PAVLVS QVARTVS

Ioannes Petrus Caraffa Neapolitanus Ordinis Diui Dominici institutum in ipsa pueritia petijt, sed hinc à Parentibus optimo proposito reclamantibus, vi abductus est, & ad Archigymnasia frequentiora Italiæ literis instituendus dimissus palmam retulit Sacra Theologia, Latinis, Græcis iuxta ac Hebrais litteris apprimè edoctus, apud Pontificem sui nominis splendor plurimum effulsit, à quo Archiepiscopatu Theatino donatus est, eo deinde relicto, nouum Collegium Patrum Theatinorum à Theate Oppido sic dictorũ, celebre hodie in Italia instituit, quod à Clemente Septimo anno 1428. confirmatũ fuit. Demum Presbyter Cardinalis designatus Marcello II. successit anno 1555. Septimo Kal. Iunij. Et festum D. Dominici Prædicatorum Ordinis fundatoris, Nonis Augusti, necnon Festiuitatem Cathedræ qua ipse Beatus Petrus Apostolus Romæ primum sedit, singulis annis perpetuis futuris temporis, die 18. Ianuarij in vniuersis orbis Ecclesijs sub duplici officio respectiuè sollemniter celebrari voluit, statuit, atque mandauit. Obijt Romæ 15. Kal. Septembris, 1559. & sepultus fuit in Basilica Sancti Petri, & deinde ad Ecclesiam Sanctæ Mariæ supra Mineruam translatus.

I.

Facultatem Fratribus Ordinis Minorum de Obseruantia, eorumque Prælatis, sibi personas extra Ordinem in eorum Syndicos, & Oeconomos eligi tribuit, qui nomine Sanctæ Romanæ Ecclesiæ temporalia negotia pertractẽt, cum derogatione speciali Constitutioni Ioan. XXII. Ad Conditorem, necnon priuilegia Ordinis à prædecessoribus condonata, confirmat, & innouat, ac illa, & quædam alia addendo, de nouo concedit.

Hanc eandẽ facult. confirmauit Pius IIII. sub dat. Ro. apud S. Petr. die 27. Apr. 1561. Pont. eiusdem an. 2. Cuius Constõnis tenor in præsenti Collectione non ponitur, cum idẽ habeatur in seq. Bulla Pauli III. quo alia istius Ord. priuilegia, etiam à Greg. XIII. Const. 8. & à Sixto V. Const. 6. confirmata fuere.

PAVLVS Papa IIII. Ad perpet. rei mem. Ex Clementi Sedis Apostolicę prouisione, necnon personarum Deo deuotarum professus sub regulari castimonia Dño militantium, pia deuotione prouenire dignoscitur, vt Romanus Pontifex quandoque per prędecessores suos Romanos Pontifices, pro Religionis cõseruatione, & augmẽto, ac personarum earundem quiete, & cõmodo, cõcessa, approbet, & innouet, ac approbata, & innouata Apostolica auctorit. communiat, vt eo firmiora persistãt, quo sępius fuerint eiusdẽ Sedis auctoritate circũfulta. Sanè pro parte dilecti filij Clemẽtis de Monelia, Ministri Gñalis Ord. Fratrum Min. regularis obseruãtiæ, nobis nuper exhibita petitio cõtinebat, quod cũ inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth. Dei gratia, Ordo ipse magnos probitatis, & doctrinæ, ac animarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferte

ferre connetur, ac exinde pro suis sanctis studijs, honestisque laboribus, proque salute animarum, Ab Apostolica Sede, cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo idē fortiter tutatus est, tam spiritualia, quam temporalia subsidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus & sancta sua officia, ac vitam suam regularem, facilius, atque expeditius exequi, & transigere possint, & cęteræ Religiosæ personę, ordinesq; alijs exemplo ipsorum, promptiores, alacrioresque ad sua officia persoluenda reddātur. Cumque etiam ex ipsius Sedis prouisione, ac benigna dignitate prouenire dignoscatur, vt Romanus Pont. quandoque prædecessorum suorum Romanorum Pōtif. gesta innouet, ac innouationē, & reuocationem restauret, & Apostolica auctoritate innouata, & restaurata muniat, & fulciat, ac in pristinum statum reponat, & reducat. Et propterea nonnulli Romani Pont. prædecessores nostri nonnullas gratias concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, & absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia, & singula priuilegia, & indulta, tam spiritualia, quam temporalia, etiam per solam signaturam, aut per oracula, viuę vocis, vel aliàs etiam contra apostatas, tam pro foro conscientię, quam foro fori, tam prædictis Fratrum Minorū, quam Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato Ordinibus illorumque superioribus, fratribus Monialibus & Sororibus ac vtriusque sexus personis, & monasterijs, domibus Ecclesijs, & locis quibuscunque dictorum Ordinum, nunc, & pro tēpore existentibus, in genere, vel in specie, etiam per modum communicationis, siue extensionis priuilegiorum inter se, ac etiam cum alijs quibuscunque ordinibus Mendicantibus & non Mendicantibus. Et fel. record. Gregorius IX. Bonif. VIII. Alexander Quartus, Nicolaus V. Eugenius etiam Quartus, Leo X. Clemens VII. Paulus similiter Tertius, ac Iulius etiam Tertius, ac alij Romani Pont. prædecessores nostri, & Sedes Apostolica, tam super exemptionibus, etiam ab Ordinariorum locorum, & Legatorum, etiam de latere, ac hæreticæ prauitatis Inquisitorum, iurisdictione, visitatione, & correctione, quam etiam ab omni impositione, collecta, decima, subsidio, quarta, & quinta funeralium, & legatorum partibus, pedagijs, & gabellis, ac alio quocunque grauamine per Sedem eandem pro tempore impositis concesserint, ac piæ mem. Martinus Quartus, etiam prædecessor noster, qui considerans, quod Fratres Ordinis Minorum regularis obseruantiæ huiusmodi, pro nulla re temporali, iuxta eorundem professionem, & regularia instituta, possunt in iudicio experiri, vt exclusis quibuscunque sollicitudinibus liberius, & quietius diuinis possent vacare obsequijs, & offerentium donantium, & concedentium, aut in vltima voluntate relinquentium, Ordini Fratrum Minorum, vel illius fratrib. prædictis aliquid ꝑpter Deū, pia intentio non fraudaretur, ac hæredum, & executorū negligentijs obuiari posset, ac vt ipsi fratres secundū modos licitos, & cōgruos, ipsi Ordini relictis sibi in testamētis nō fraudarentur, inter alia disposuit, ꝙ Generalis, & Prouinciales Ministri, ac custodes vniuersi pro tēpore ipsius Ord. Fratrū Minorum possent nominare speciales ꝑsonas, q̄ non essent de dicto ordine, pro locorum indigentia singulorum, quas ꝑsonas taliter ꝑ ipsos nominatas pro tēpore in ijs legitimā administrationē, & generalē, & liberā gerere, & ipsos veros, & legitimos administratores, Necconomos, syndicos, & actores esse, & de plenitudine potestatis constituendo, auctoritate Apostolica decreuit, qui res ipsas, & rerū ꝓdictarū precium, & prædictas eleemosynas nomine Romanæ Ecclesiæ, ad quam rerum mobilium, & immobilium quib. fratres vti possunt, ius, proprietas, & dominium nullo medio spectat, reciperent per eosdem In fratrum ipsorum vtilitates, prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulæ conuertendas, sicut & quādo à Generalib. & Prouincialibus Ministris, & custodibus prædictis, & eorum singulis pro tempore in prouincia, vel custodia sibi decreta, vel ab eiusdem fratribus de assensu eorum, extitissent requisiti, ac eædem personę petendi, exigendi, recipiendi, alienandi prædicta, transigendi quoque

& pa-

præmissa, ac omnia, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, etiam ab Inquisitoribus præfatis, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruatoria, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum alijs ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus, eiusdem fratrum minorum regularis obseruantiæ, ac Sanctæ Claræ, & de pœnitentia tertio, ordinibus, etiam in congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorundem superiorum ordinis Min. regul. obseruantiæ huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque superiorum Fratrib. Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus, etiam singularibus personis, necnon Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis, quibuscumque, in genere, & in specie, etiam per solam Signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut aliàs, tam per præfatos, ac quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros ac nos, & Sedem prædictam; quam Imperatores, Reges, & alios Principes sub quacumque forma & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, Necnon cum omnib. & singulis in eis contentis Clausulis, decretis, & declarationib. singulas desuper confectas litteras, & in eis contenta (etiam prout largius in aliquib. earum eis concessum est) interpretando, & inde secuta quæcumque illorum omnium tenores, & formas datas, effectus, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbũ inserentur præsentib. pro sufficienter expressis habentes, dicti auctoritate Apostolica, tenore præsentium ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine approbamus, & innouamus, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnon Ordinib. Fratrum Minorum regularis obseruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato, etiam in congregatione, sub obedientia fratrum Minorum obseruantiæ huiusmodi degentibus superiorib. Fratrib. Monialibus, etiam Tertiarijs nuncupatis Sororibus, Personis, Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis præfatis, etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi, suffragari, illisque frui, vti, & gaudere quando & quoties opus fuerit, posse, & debere, in iudicio, & extra, ac ẽt in foro conscientiæ, in omnib. & per omnia, perinde, ac si specialiter, & expressè eisdem frum Minorum, an Sanctæ Claræ, & Tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus concessa fuissent, decernimus. Supplentes oẽs, & singulos iuris, & facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela, & ampliori dono gratiæ illa omnia, & singula, quæ per præfatos prædecessores nostros, ac Imperatores, Reges & Principes, ac nos, & Sedem eandem, concessa, statuta, & ordinata fuerunt, ẽt iuxta ampliorem, & fauorabiliorem illorum intelligentiam, & interpretationem, & præsertim, vt exclusis quibuscũq; sollicitudinib. libentius, & quietius diuinis possint vacare obsequijs frs Minorum Reg. obser. hmõi, & aĩarum saluti per amplius proficere, & offerentium, donantium, & concedentium, aut in vltima voluntate relinquentiũ ordini prædicto, vel frbus ordinis Min. huiusmodi aliquid propter Deum pia intentio non fraudetur, ac hæredum, & executorum negligentijs obuietur, ac vt ipsi fratres secundũ modos licitos, & congruos ipsi Ord. relictis sibi in testamẽtis mobilib. & immobilib. bonis, & alijs etiam pecuniarijs sibi quomodolibet oblatis, concessis, legatis, & donatis, pro tempore, ẽt pro missis, & alijs diuinis officijs eleemosinis, & alijs reb. non fraudentur, & quod Gñalis de per se, in toto Ordine, & singuli Prouinciales, Ministri, ac custodes vniuersi, pro tempore existentes ipsius Ord. fratrum Minorum in suis Prouincijs, & custodijs respectiuè, & ad hoc ab eis respectiuè deputati frẽs pro tempore, possint noiare speciales personas, quę non sint dę dicto Ord. Minorum, pro locorum indigentia singulorum, qñ, & quoties opus fuerit in singulis eorum Conuentib. quas personas taliter nominatas pro tempore, in ijs administrationem legitimam, & generalem, ac liberam gerere, & ipsos veros, & legitimos administratores, Oeconomos, & Syndicos, & actores esse de potestatis plenitu-

dine

dine constituendo, eadem auctorit etiam decernimus, qui res ipsas, & rerum ipsarũ, pciũ, & prædictas eleemosinas nomine Romanæ Ecclesiæ (ad quam rerum omniũ mobilium, & immobilium, quibus fratres vti possunt ius, proprietas, & dominium nullo medio spectat) recipiant, & recipere possint, & debeant per eosdem in fratrũ ipsorum vtilitates, etiam pro victu, & vestitu eorum, ac reparatione Conuentuum & aliarum rerum, locorum, Conuentuum, & Fratrum hmõi necessitatibus pro tẽpore conuertenda, sicut, & quando à dictis Generali, in toto Ordine, & Prouincialibus Ministris, ac Custodibus prædictis, & eorum singulis, pro tempore in prouincia, vel custodia sibi decreta, vel ab eisdem fratribus de assensu eorum extiterint requisiti, ac eædem personæ petendi, exigendi, recipiendi, alienandi prædicta, transigendi quoque, paciscendi, conueniendi, compromittendi, commutandi, remittendi, refutandi, quietationem faciendi, agendi, defendendi, ac in animas eorum de calumnia, & veritate dicenda, iurandi, & cuiuslibet alterius iuramentum præstandi, cum illis, & contra illos, qui huiusmodi res mobiles, & immobiles, aut precium earum, vel relictas eleemosinas fratribus in testamentis, aut aliàs eis donatas, & concessas occuparent, vel violenter auferrent, siue contra voluntatem fratrum quomodo libet retinerent, & generaliter in omnibus causis pro rebus, & locis huiusmodi ad ipsam Ecclesiam spectantibus, ipsorum fratrum vsui concessis, necnon pro immunitatibus, & libertatibus, iuribus, & priuilegijs, ac indulgentijs eorundem sine cuiuslibet satisdationis, & cautionis onere, plenam, generalem, & liberam habeant auctoritatem præfata auctoritate Apostolica in iudicio, & extra illud, potestatem cõcedimus, reuocandi quoque personas easdem, & earum quamlibet, ac alias subrogandi, vel nominandi, per supradictum modum nominationis quoties opportunum fuerit, quæ eandem in prædictis, vel similem habeant potestatem, plenam, & liberam, etiam Generali, ac Prouincialibus Ministris, ac Custodibus huiusmodi, & eorum singulis, vt præfertur, eadem auctoritate facultatem etiam concedimus. Nec propter præmissa fratres Minores huiusmodi contra Regulam Sancti Franc. quam professi sunt, & profitentur in futurum, siue contra statuta Regularia sui Ordinis huiusmodi in aliquo facere, nec fecisse, immo cum illius obseruatione quo ad hoc, & pura, & sana conscientia sine alicuius conscientiæ scrupulo vixisse, eatenus, & in posterum viuere. Et sic per quoscunque iudices, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Et insuper vt pro tempore deputatos Confessores, Fratres Ordinis minorum obseruantię huiusmodi omnium quarumcumque diœcesum vtriusque sexus Christi fidelium ad eos pro tempore recurrentium confessiones audire, eosque etiam in casibus, & censuris, qui bus eis per priuilegia Sedis Apostolicæ, etiam per modum communicationis, & extensionis quorumcumque Ordinum, etiam Minimorum hactenus concessum est, posse absoluere, & singuli ordines, etiam Minorum (quorum priuilegia eidem Ord. Minorum sunt communicata, & extensa) absoluere consueuerunt, absoluendi, ac pęnitentiam salutarem iniungendi, & omni tempore, præterquam in die Resurrectionis Dominicæ Sacramentum Eucharistiæ, tam illis, quam alijs quibusuis personis licitè ministrandi, Apostolica auctoritate prædicta indulgemus, ac de nouo concedimus in omnibus, & per omnia, ita quod Ordines superiores Fratres Moniales, Sorores, Personæ, Monasteria, Domus, Ecclesiæ, & loca prædicta, illis tã in genere, quam in specie concessis, vt præfertur, vti potiri, & gaudere possint, & debeant. Ac ab ipsis Inquisitoribus, impositionibus, grauaminibus, oneribus, decimis quarta, & quinta etiam funeralium, & aliorum quorumcumque eis legatorum, & oblatorum, ac concessorum pro tempore, necnon Pedagijs, & Gabellis, ac omnibus & singulis alijs supradictis libera penitus, immunia, & exempta auctoritate Apo-

sto-

stolica,& tenore prædictis, etiam concedimus, & indulgemus, ac statuimus, & ordinamus. Et nihilominus venerabilibus fratribus Archiepiscopo Rothomagensi, & Episcopo Conchensi,ac dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apost. Auditori, p præsentes committimus, & mandamus,quatenus ipsi.vel duo,aut vnus eorum p se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra præsentes,litteras,& in eis contenta quæcumque,plenum effectum sortiri, illisque omnes quos concernunt pacificè frui,& gaudere. non permittentes quemquam desuper per quoscunque quomodoli bet indebitè molestari.Contradictores quoslibet, & rebelles etiam per quascunque (de quibus eis videbitur) censuras,et pœnas Ecclesiasticas,ac alia opportuna iuris remedia appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis, seruatis processibus, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam, ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis,ac Constitutionibus super cathedram Bonifacij,et dudum Viennensis Concilij, ac Clementine Religiosi,de priuilegijs,et dudum,de sepulturis,ac etiam. Ex frequentibus, de sententia excommunicationis, ac Extrauagante, Ad Conditorem, Ioan. XXII. cum alijs Constitutionibus eandem materiam præd.ctæ Extrauagantis tangentibus,seu concernentibus, ac Regulis Cancellariæ Apostolicę, iam editis, et in futurum edendis, ac piæ memoriæ Bonifacii Papæ Octaui,etiam prędecessoris nostri, de vna, et in Concilio Generali de duabus dictis editis(dummodò vltra tres dietas aliquis vigore præsentium ad iudicium non trahatur) et alijs Apostolicis, ac Prouincialibus, Capitularibus,Generalibus,et Specialibus Constitutionibus, et Ordinationib. etiã in vltimo Generali Concilio Lateranensi celebrato, et alijs Concilijs editis,necnon statutis,et consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, et litteris Apost. etiam in forma Breuis per Leonem X.Clementem Septimum,Paulum Tertium, Iul. etiam Tertium, præfatos,ac quoscunque alios Rom. Pont. prædecessores nostros, ad Sedem eandem etiam motu proprio,ac scientia, et potestatis plenitudine similib. ac cum quibusuis irritatiuis,annullatiuis,cassatiuis,etiam priuilegiorum eorundem reuocatiuis, restrictiuis,præseruatiuis,exceptiuis,restitutiuis,declaratiuis, mentis attestatiuis,ac derogatoriarum derogatorijs,alijsque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis,et innouatis, quibusuis personis,et ordinibus,in contrarium forsan concessis,confirmatis,et innouatis: Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione,de illis,eorumque totis tenoribus specialis, specifica,expressa,et indiuidua,ac de verbo ad verbum,non autem per clausulas generales idem importantes, mentio,seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret,vt in eis caueatur expressè, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, et forma derogari possit; tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent,præsentibus pro sufficienter expressis,& insertis habentes,illis alias in suo robore permansuris,hac vice dumtaxat,specialiter, & expresse derogamus. Aut si aliquib. communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici,suspendi,vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas,nõ facientes plenam,& expressam de verbo ad verbum,de indulto huiusmodi mentionem. Cæterisque contrarijs quibuscunque. Verum,quia difficile foret præsentes,litteras ad singula quæque loca,in quib. forte opus esset, deferri. Volumus,& pariter Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis manu Notarij publici subscriptis,& sigillo alicuius personæ in dignitate Eccl. constitutæ, seu Curiæ Ecclesiasticæ munitis,eadem prorsus fides in iudicio,& extra illud adhibeatur,quæ adhiberetur,si forent exhibitæ,vel ostensæ. Dat. Rom. apud Sanctum Marcum,sub ann. Piscat. de prima Iulij, 1555. Pontificatus nostri anno primo.

CON-

Digitized by Google

II.

CONFIRMATIO, ET AMPLIATIO PRIVILEGIORVM *Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, necnon totius Ordinis Congregationum, Fratrum, Monialium Corrigiatorum, Mantellatarum, ac Confraternitatum.*

Dilecto Filio Gabrieli Veneto, totius Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini Priori Generali.

CLEMENS Episc. seruus seruorum Dei, dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Romanus Pont. quandoque per prædecessores Ro. Pontifices pro personarum sub Religionis iugo, & regulari castimonia Deo seruientium prospere, & felici successu, ac quiete concessa approbat, & innouat, ac innouata cõmunit, & alia de nouo concedit prout in Domino conspicit salubriter expedire. Sanè præ ceteris curis, quæ permultæ sunt, demandato tibi Generalatus officio incumbentibus, hæc cura potissima est, vt priuilegia, exemptiones, gratias, & indulta ab eisdem Rom. Pontificibus Ordini Sancti Aug. commissa, & illius Fratribus concessa in suo robore conseruentur, & firmiter obseruentur. Et propterea nobis humiliter supplicare fecisti, vt omnia, & singula priuilegia, indulta, immunitates, exẽptiones, libertates, & gratias, ab ipsis prædecessoribus concessa, & forsan, etiam per viam communicationis, & ampliationis extensa, & ampliata approbare, & innouare, ac aliàs in pmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos ad vberes fructus, quos in agro Dominico præfatus Ordo produxit, debitum respectum habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, omnia, & singula priuilegia, gratias, concessiones, immunitates, libertates, facultates, & exemptiones etiam per modum extensionis, & communicationis, ac ampliationis tibi, & Ord. tuo, & vtriusque sexus etiam Corrigiatis, & Mantellatis, atque alijs personis, Congregationibus, Confraternitatibus, domibus Monasterijs, Ecclesijs, & locis quibuscunque per eosdem Rom. Pontifices prædecessores nostros, & præsertim per fel. rec. Bonifacium viij. & Sixtum iiij. & Iulium ij. & Leonem X. aliosque Romanos Pont. prædecessores nostros hactenus quomodolibet concessa, & innouata, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum præsentib. insererentur, pro expressis, & insertis haberi volumus, auctoritate Apost. tenore præsentium approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari decernimus, ac pro potiori cautela illa cum illorum extensionibus ampliationibus communicationibus, etiam de nouo concedimus, ipsosque fratres Moniales, Sorores, personas, Monasteria, domos, Ecclesias, ac alia loca religionis huiusmodi, omnibus & singulis priuilegijs, exemptionibus indultis, & gratijs quibusuis, dicti, & aliorum Ord. etiam Mendicantium, etiam de Obseruantia nuncupatorum, ac Ordinis Prædicatorum, Carmelitarum, B. Mariæ Seruorum, ac Minimorũ, & aliorum quorũcunque Ordinum Fratribus & personis, ac Congregationib. Confraternitatib. illorumque Ecclesijs, Oratorijs, Domib. alijs pijs locis, illorumque Priorib. Fratrib. & Sororib. Conuersis, & Oblatis, Corrigiatis, Mantellatis, & de Penitentia nuncupatis, & alijs vtriusque sexus personis, per eosdẽ Prædecessores, ac ẽt per nos hactenus quomodolibet ẽt viuę vocis oraculo in genere cõcessis, & in posterum forsan concedendis, & præsertim fel. rec. Clementis IIII. prædecessoris nostri, inter alia disponentis, quod nulli ex Mendicantium Ordinum professorib. Ecclesias, Oratoria, Loca, vel Domos propè Ecclesias, Oratoria, vel Domos Fratrum Minorum, & Prædicatorum Ordinũ prædictorũ per tre-

trecentas cannas per aerem distantes construere, vel ædificare, seu construi, vel ædificari facere possent, vti, frui, & gaudere posse, & debere in omnibus, & per omnia, perinde, ac si tibi, & ordini tuo, ac fratribus, Monasteriis, Ecclesijs, & locis eiusdem ordinis tui concessa fuissent, scientia, auctoritate, & tenore prædictis etiam decernimus illorumq; transumpta tibi dictoque tuo Ordini illiusque personis, locis, & bonis in iudicio, & extra illud, vbicunq; per te, vel aliis dicti Ordinis tui personas, seu illarum nomine fuerint exhibita, vel ostensa, suffragentur, ac si in eis tuus Ordo, illiusq; Prælati, personæ, & loca nominatim fuissent, & essent expressa: non obstantibus quibuscumq; Apostolicis suspensionibus, reuocationibus, & restrictionibus, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, & specialibus Constitutionibus, nec non Parisiensis, & aliorum locorum generalium studiorum Vniuersitatibus, & Curiæ Viceren. Auinionen. & quibuscunq; Ordinarijs Prælatis, & personis concessis litteris, ac Priuilegijs, etiam si ad illorum derogationem de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clausulas, id importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliquali alia exquisita forma seruanda esset, illorum tenoris præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat quoad præmissa specialiter, & expressè derogamus, & illa nemini præiudiciū præmissorum suffragari posse, aut debere etiam decernimus, necnon omnibus illis quæ præfatos Prædecessores in suis litteris voluerunt non obstare, cęterisq; contrariis quibuscumque. Volumus autem quod transumptis præsentium manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ muniris, eadem prorsus fides vbicunq; adhibeatur, tam in iudicio, quam extra illud, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si illæ essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die vltimo Octobris, 1530. Pontificatus nostri, anno septimo.

P I V S Q V A R T V S

Ioannes Angelus, Bernardini Medices Mediolanensis filius, summa & admiranda in rebus gerendis prudentia, Paulo IIII. mortuo diuini consilij, & bonitatis gratia concordibus suffragijs eligitur in ipsis Natalis Domini ferijs anno 1560. Epiphania demum festo de more Romę coronatus est, & Sacrosancti Oecumenici, & Generalis Concilij Tridentini sessionibus finem imposuit, illasque, & in eis singula contenta, statuta atque decreta auctoritate Apostolica confirmauit. Obijt Romæ 5. Idus Decembris 1565.

I.

Declaratio quod Concilij Tridentini Decreta circa reformationem, & ius positiuum à Kal. Maij 1564 tantummodò ligare cęperunt.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Sicut ad Sacrorum Conciliorum decreta, ac Canones, auctoritas atq; confirmatio Apostolicæ Sedis, & debet, & solet accedere: ita si qua super eis exorta sit dubitatio, eiusdem Sedis iudicio, & declaratione tollenda est. Ad aures nostras peruenit, multos esse qui dubitarent ex quo tempore cęperint decreta Sacri Generalis Concilij Tridentini ad reformationem, & ius positiuum dumtaxat spectantia, eos ad quos pertinent, obligare, illa præsertim quæ tempora certa præstituunt ad Prouinciales Diœcesanasq; Synodos celebrandas, ad Sacros Ordines suscipiendos,

piendos, ad Religionem profitendam, ad parochiales Ecclesias aliaque beneficia Ecclesiastica quæ eiusdem Concilij decretis retineri prohibitum fuit resignanda, & ad complures res huiusmodi exequendas, ac alias omnes ad prædictam reformationem iusque positiuum tantum spectantes, quæ obseruari, aut euitari debeant. Nos itaque vt omnis controuersia dubitatioque tollatur, Motu proprio, eam rem prout rationi, iuri, & æquitati conuenire censuimus, duximus declarandam. Nam etsi ipsius Concilij decreta etiam de venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio, & assensu, in Consistorio nostro secreto confirmata à nobis fuerunt, sub finem mensis Ianuarii, & ab eo etiam tempore apud hanc Sanctam Sedem obseruari cœperunt, quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter emendateq; imprimendis necessariò consumptum fuit, & iure etiam communi sancitum est, vt Constitutiones nouæ vim non nisi post certum tempus obtineant, æquum nobis, & iustum visum est, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem, iusq; positiuum dumtaxat spectantia à Kal. Maij proximè præteriti omnes obligare cœpisse, neque post eam diem excusationem cuiusquam, quod ea ignorauerit, admittendam, atque ita Apostolica auctoritate declaramus, ac definimus, & ab omnibus iudicari debere mandamus, atque statuimus. Decernentes irritum, & inane, si quid secus à quoquam quacũq; dignitate, auctoritate, & potestate prædito contigerit iudicari. Non obstantibus Constitutionib. & ordinationib. Apostolicis, alijsq; in contrarium facientib. quibuscumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, definitionis, mandati, statuti, & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo sexagesimo quarto, Quintadecima Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno quinto.

II.

REVOCATIO OMNIVM PRIVILEGIORVM, CONFESSIONALIVM Maris magni, aliarumque gratiarum Regularium Ordinibus, Locis, Ecclesiis, ac Hospitalibus concessarum, in ijs tantum, in quibus Decretis Concilij Tridentini aduersantur.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶In principis Apostolorum Sede, meritis licet imparibus, diuina dispositione constituti, nihil neque vniuersali Ecclesiæ curę, & solicitudini nostræ commissæ, salubrius, neque iniuncto nobis Apostolicę seruitutis officio, decentius præstare possumus; quam quòd prouidentia nostra Oecumenicum Concilium Tridentinum, sicut nostris potissimum auspicijs, summaq; Sanctorum Patrum concordia per Dei misericordiam fœliciter absolutum fuit, ita per vniuersos, qui Christiana pietate censentur, vbiq; suscipiatur, & remotis quibuslibet obstaculis, ab omnibus æqualiter obseruetur. ¶Cum itaq; in eodem Concilio quàm plura salubria, & ad vniuersalem morũ reformationem valde vtilia, decreta, atq; statuta, maturo, præsentium ipsorum examine præcedente, sint edita, quibus multa, atq; diuersa priuilegia, exemptiones, immunitates, dispensationes, facultates, conseruatoriæ, indulta, & vt vocant, confessionalia, & Mare magnum, & aliæ gratiæ, quæ varijs, tam Cathedralibus, etiam Metropolitan. quam Collegiatis Ecclesiis, Monasterijs, Conuentibus, & alijs Religiosis, etiam fratrum mendicantium Domibus, & Ordinibus, necnon sancti Spiritus in Saxia Sancti Io Lateranens. ac incurabilium de Vrbe, Sancti Augustini Vienn, & Sancti Bernardi Iuten. alijsq; hospitalibus, militib. eorumq; Capitulis, & Conuentibus, & Vniuersitatibus, etiam studiorum generalium Collegijs, tam sæcularibus, quam

Digitized by Google

bus,quam Ecclesiasticis,Confraternitatibus,Societatibus,& tam principis Apostolorum de Vrbe,quam alijs fabricis,& Sanctæ Cruciatæ,alijsque pijs locis,& operibus,necnon Patriarchis,Archiepiscopis, Episcopis, Prælatis, Abbatibus, Abatissis,prioribus,præpositis,& alijs ecclesiasticis, tam sæcularibus, quam diuersorum ordinum,& militiarum regularibus,ac etiam laicis cuiuscunque dignitatis,& status ac gradus,excellentiæ ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus vtriusque sexus personis, necnon aliquibus Notarijs,& etiam de latere Legatis,atque Nuncijs tam perpetuò,quam ad tempus per plures Rom. Pontif. prædecessores nostros,ac nos,& Sedem Apostolicam,eiusque Legatos hactenus, etiam motu proprio,& ex certa scientia,ac de Apostolicæ potestatis plenitudine,seu etiam Imperatorum, Regum, Ducum & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiā de Fratrum nostrorum consilio, diuersimode, varijsque temporibus in genere, vel specie,& quauis etiam honesta causa concessa, & etiam pluries confirmata , & innouata fuerunt, in plerisque contrariantur. ¶ Nos quibus in primis cordi est, tam Sancta,& Ecclesiæ Dei salubertima decreta, suos (vt par est) effectus vbique consequi,& ab omnibus obedienter obseruari,priuilegiorum,exemptionum,immunitatum,facultatum, conseruatoriarum,indultorum,confessionalium,Maris magni, & aliarum gratiarum prædictarum,ac quarumcumque Apostolicarum, & aliarum litterarum desuper confectarum, processuumque decretorum, & aliorum inde sequutorum tenores,ac si de verbo ad verbum insererentur,præsentibus pro sufficienter expressis,& plenè insertis,habētes,Motu proprio,& ex certa scientia,ac de Apostolicæ potestatis plenitudine,quod eadem omnia & singula priuilegia, exemptiones,immunitates, facultates dispensationes, conseruatoriæ,indulta, confessionalia, Mare magnum,& aliæ gratiæ,in his omnibus,& singulis, in quibus illa statutis,& decretis Concilij huiusmodi contrariantur,ipso iure reuocata, cassata, & annullata, ac ad ipsius Concilij terminos,atque limites reducta , & esse censeantur, nec quicquam aduersus ipsa decreta,& statuta quo minus vbique,& apud omnes obseruentur in aliquo suffragari posse, sed ea perinde haberi, & reputari debere,ac si nunquam emanassent,authoritate Apostolica tenore præsentium declaramus,ac etiam, statuimus,& ordinamus. ¶ Decernentes nihilominus,omnia,& singula,quæ vigore priuilegiorum, exemptionum immunitatum,et dispensationum,facultatum,conseruatoriarum,indultorum,confessionalium,et aliarum quarumcumque gratiarum huiusmodi,post id tempus,quo Concilium obligare cępit,facta,& gesta,quomodolibet fuerunt,et in posterum fient, in his, in quibus dicti Concilij decretis aduersantur,nulla,inualida,& irrita esse,censeri, ac nemini etiam quantumlibet, vt præfertur,qualificato, tam in foro (quod aiunt) fori, quam conscientiæ,suffragari posse, & debere. ¶ Et ita per quoscunque locorum ordinarios,aliosque iudices, & commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S.R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate,in vtroque foro iudicari,& definiri debere,ac quicquid secus a quoquam,quauis auctoritate scienter, vel ignoranter,attentari contigerit, irritum,& inane decernimus. ¶ Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis cæterisque contrarijs quibuscunque Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis,statuti,ordinationis,& decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præsumpserit , indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius , se nouerit incursurum Datum Romæ apud Sanctum Petrum , anno Incarnationis Dominicæ 1565. 13. kalendas. Martij, Pontificatus nostri, anno VI. Cæs. Glorierius. Pius Episcopus Narnien. H. Cumyn.

¶ Anno à Natiu. Domini 1565. Indictione 6. die verò 24. Mensis Februarij, Pontificatus Sāctissimi in Christo Patris,& D.N.D. Pij, diuina prouidētia Papæ IIII Anno

Digitized by Google

eius sexto. Retroscriptæ litteræ Apostolicæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apostolicæ, pe nos Nicolaum de Mathęis, & Camillum Cherubinum, S. D. N. Papæ Cursores, Philibertus Phapius Magister Cursorum.

IIII.

INDVLGENTIAS VISITANTIBVS CAPELLAM Rosarij Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia Sanctæ Mariæ super Mineruam, de Vrbe, siue associantibus processionem in festiuitatibus ipsius Gloriosæ Virginis concedit.

Istius Confraternitatis Indulgentias vide supra in Leone X. Constitut. 19.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Vniuersis Christi fidelibus, præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Dum præclara meritorum insignia, quibus gloriosa Dei genitrix Maria, Cælorum Regina, quasi matutinum sydus irradiat, deuotæ considerationis indagine contemplamur, dignum, quin potius debitum arbitramur, vt Capellas, & Confraternitates in eius honorem erectas, ac constitutas, quibusuis fauoribus, & gratijs prosequamur, vt etiam Christi fideles ad eandem gloriosam Virginem ardentius excolendam, ac venerandam excitentur. Itaque cum nobis innotuerit Capellam, & Confraternitatem Rosarij in honorem præfatæ Virginis, in Aede S. Mariæ supra Mineruam, non sine magno fidei, ac deuotionis augmento, iamdiu erectam esse, volentes Christi fideles ad eam piæ deuotionis affectu donis quoque spiritualibus animare, & de misericordia Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, eiusdem auctoritate confisi, omnib. verè pœnitentibus, & confessis, vel firmum animum temporibus statutis confitendi habentibus, qui Capellam eiusdem Rosarij in dicta Ecclesia S. Mariæ super Mineruа constitutam, deuotè visitauerint, & in festiuitatibus, & sollemnitatibus, eiusdem gloriosæ Virginis, videlicet Purificationis, Annunciationis, Visitationis, Assumptionis, Natiuitatis, Præsentationis, & Conceptionis, à primis Vesperis, vsque ad occasum Solis festiuitatum huiusmodi visitauerint, vel processionem associauerint, Plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem consequantur, misericorditer elargimur in domino. Confirmantes nihilominus, omnes, et singulas indulgentias, non tamen plenarias, et prærogatiuas, siue per alios Summos Pontifices prædecessores nostros, siue alias quascumque personas, ab eisdem Pontificib. facultatem habentes, siue etiam per nosmetipsos, eidem Capellæ siue Confraternitati, alias concessas. Nulli ergo liceat hanc paginam nostræ concessionis, ordinationis, voluntatis, et confirmationis infringere, aut ei temerario ausu contrauenire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorũ Petri, et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Volumus autem quod præsentium sola signatura sufficiat, et vbique fidem faciat.

PIVS QVINTVS

Antonius ex familia Gisleria oppido Boschen, Diœces. Tortonens. in Prouincia Lombardia natus 15. annum agens D. Dominici institutum professus, cū antiqua Ordinis disciplina, nomen Michaelis assumpsit, Hinc egregiè doctus in Philosophicis, & Theologicis exercitationibus Romam veniens à Paulo IIII. ob insignem eius pietatem, & grauitatem Hæreticorum inquisitioni perficitur, Episcopatu Nepesino donatur, & in Collegiū Cardinalium adscribitur tandem Pio IIII. vita functo, Summus Pontifex omnium suffragijs coronatur die natalitio suo, Kalendas Ianuarij, anno 1566. in festo Sancti Antonij incæpte eius vitæ Anno 62. statuit festum D. Thomæ de Aquino Ordinis Prædicato-

Digitized by Google

dicatorum die 7. Martij, qua ipse doctor migrauit in Cælum perpetuis futuris temporib in Ciuitate, & Regno Neapolitano vt vniuersi Christi fideles ab omnibus vetitis, ac Seruilibus operibus laboribusque abstinentes sub duplici maiori officio sicut eius generis aliàs sollemnitates, quæ ex Ecclesiæ præcepto seruantur, seruent; in alijs autem Orbis terræ partibus, quemadmodum Sanctorum quatuor Ecclesiæ Doctorum festiuitates, ex præcepto Bonifacij Papæ VIII. celebrantur in futurum singulis annis sollemniter venerentur; Suorumque prædecessorum priuilegia omnibus sacris Mendicantium Ordinibus, aliorumque non Mendicantium Congregationibus confirmauit, & de nouo concessit; illaque inter eos pariter communicauit, & extendit. Quæ licet deinde per Gregorium decimumtertium ad terminos Concilij Tridentini fuissent reducta, seu reuocata, tamen sub Pontificatu eiusdem Gregorij Decimitertij, per tunc temporis Cameræ Apostolicæ Auditorem in vim diuersarum litterarum, priuilegiorum confirmatoriarum ab eodemmet Gregorio cum Clausulis etiam priuilegiorum reuocatiuis, postea emanatarum, tamquam restituta, executioni demandatæ fuere. Obijt Romæ Kalendas Maij 1572. & in Basilica Sancti Petri sepultus est.

I.

Declaratio quod Ordo Minimorum Sancti Francisci de Paula inter Ordines Mendicantium comprehenditur, illorumque priuilegijs gaudeat.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Apostolicæ Sedis benignitas sicut ex debito pastoralis officii erga omnes fideles Generaliter effectum charitatis extendit: sic eos quos sub Regularis obseruantiæ iugo diuino cultui emancipatos esse cognoscit, speciali tenetur patrocinio confouere. Exponi nobis sanè nuper fecerunt, dilecti filij Fratres Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula, iam dudum Apostolica auctoritate approbati, quod licet inter alia eis concessa priuilegia, & indulta, omnia, & singula quattuor Mendicantium Ordinum priuilegia ad Ordinem Minimorum huiusmodi, ac illius professores, & Domos, & eorundē Ecclesias per Sedem Apostolicam extensa, & ampliata fuerint, & propterea Fratres Ordinum huiusmodi, etiam sub Mendicantium nomine comprehendi debeant, nē super præmissis, à quoquam molestari possint. Cum tamen (sicut eadem expositio subiungebat) ex eo quod nos nuper in quadam declaratione per nos super Mendicantium Fratrum Ordinibus, certis tunc expressis de causis facta, præter Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum Mendicantium Ordines, etiam illis Beatæ Mariæ Seruorum inseri voluerimus, ac propterea facilè à quibusdam dubitari meritò posset, quòd si Ordinis Minimorum Fratres huiusmodi, sub illis comprehendi voluissemus, nos specialem etiam de illis mentionem omnino fecissemus. Quare ne super præmissis vnquam dubitari contingat, iidem Fratres nobis humiliter supplicari fecerunt, vt sibi in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos attendentes, eos (cum actu mendicent) non nisi honesta de causa in mendicantium ordinem esse adscriptos, ac propterea sua priuilegia illæsa conseruare volentes, eosque, & eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon quarumcumq; litium, & causarum statūs, ac merita, nomina, & cognomina iudicum, coram quibus illæ pendent, collitigantium, aliorumque. ¶ Necnon quorumcumq; priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eis concessarum, præsentibus pro

 expressis

expressis habentes, causasque huiusmodi ad nos harum serie auocantes, illasq. penitus, & omninò extinguentes, ac litigantibus huiusmodi perpetuum super præmissis silentium imponentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias tam per nos nuper, quam quoscumq. Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem eandem quomodolibet Mendicantib. Ordinib. concessa, ad præfatum Minorum Ordinem de nouo extendimus, & ampliamus, ipsosque verè Mendicantes esse, & sub Mendicantium Ordinib. esse, & comprehendi debere.

Necnon omnia, & singula Concilij Tridentini decreta pro Mendicantib. Ordinibus declarata, & modificata, etiam pro Ord. Min. huiusmodi declaramus, & modificamus. ¶ Districtius in virtute sanctæ obedientiæ, ac alijs arbitrio nostro infligendis pœnis, inhibentes quibusuis locorum Ordinarijs, ac aliis quibuscumque, ne eosdem Fratres Ord. Min. contra eos sic concessa priuilegia molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant. ¶ Decernentes quoque, præsentes litteras, nullo vnquam tempore de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari vllatenus posse, minusuè sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restitutionib. & aliis contrarijs dispositionib. tam per nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, alijsque efficaciorib. & insolitis Clausulis, irritatibusque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcumque tenorum existant, includi, sed illis non obstantib. in suis robore, & efficacia persistere, & quoties, illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, etiam sub data per ipsos Fratres Ord. Min. eligenda, de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse, & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistant, vim validi & efficacis contractus inter dictam Sedem, & præfatorum Ordinum Mendicantiũ Fratres huiusmodi habere, sicque per quoscunque iudices & commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinal. sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

¶ Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiscopo Theatino, & Episcopo Amerino, ac dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generali Auditori per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, & quoties, pro parte eorumdem fratrum Ordinis Minimorum fuerint requisiti, sollemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra ipsos Fratres Ordinis Minimorum huiusmodi, voluntate, statuto, declaratione, & alijs præmissis, omnibus, & singulis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos per quoscumque quomodolibet molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo. ¶ Et nihillominus legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras, et pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ab hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Nõ obstantib. præmissis, ac felicis recordationis Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri, de vna, et Concilii generalis de duob. dictis, dummodò vltra tres dictas, qs vigore psentium ad iudicium non extrahatur, & alijs, necnon in Prouincialib. & Synodalib. Concilijs editis specialib. et generalib. constitutionib. & ordinationib. ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinib. priuilegiis quoq. indultis, et litteris Apostolicis sub quibuscumque tenorib. et formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum

toriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausis, irritantibus quoque, & alijs decretis, in genere, vel in specie, & quomodolibet per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros præfatos, ac nos, & sedem præfatam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, etiam consistorialiter, & de fratrum nostrorum consilio necnon Apostolicæ potestatis plenitudine concessis, confirmatis, & innouatis. Quib. omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expressè derogamus contrarijs quibuscumque, aut si aliquib. communiter, vel diuisum, ab eadem sit sede indultū quod interdici suspendi, vel excommunicati non possint per litteras Apostolicas, non facientes, plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 9. Nouembris 1569. Pontific. nostri anno secundo.

II.

EXEMPTIONES, ET PRIVILEGIA OMNIBUS *Mendicantium Fratribus Monachis, ac Monialibus conceduntur.*

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum ad vberes quos Sacri Mendicantium Ordines in agro Dominicò quotidie faciunt fructus, attentè respicimus, & attentæ considerationis indagine perscrutamur, ipsorum Religionis synceritatem, & voluntariæ paupertatis habitum, in quib. sub humilitatis spiritu, deuotum Altissimo præstatis, famulatum, dignum, quiin potius debitum reputamus, vt illis ea libenter concedamus, per quæ remotis quibuslibet grauaminibus promptiores eiusdem altissimi inhæreant seruitijs. Hinc est, quod nos volentes eosdem Mendicantium Ordines, & dilectos filios eorum Fratres, & Monachos, cæterasque personas, ac etiam Moniales quaslibet eiusdem Ord. sub illorum cura degentes specialib. fauorib. & gratijs prosequi. Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporib. Omnes & singuli Mendicantium Ordinum huiusmodi Fratres, Monachi, & Dilectæ filiæ in Christo Moniales, seu Sorores, & aliæ vtriusque sexus personę Regul. vbilibet per totum Christianum orbem diffusi, & constituti, illorumque Monasteria, Cœnobia, Domus, Conuentus, Ecclesiæ, Capellę, Oratoria, & alia loca, etiam vnita, ac membra, & dependentia, necnon terrę cultæ, & incultę, possessiones, prædia, agri, & alia omnia, & singula mobilia, & immobilia, ac se mouentia, & vbilibet, ac in quibuscūque reb. consistentia bona, necnon eorum in dictis bonis laboratores, Coloni, Arrendatarij, Locatarij, & Affictuarij, negotiorumque suorū gestores vniuersi quomodolibet nuncupati, nunc, & pro tēpore existentes in perpetuum, ab omnib. & singulis exactionib. tam Vrbanis, quam Rusticis, necnon Datijs, Gabellis, Pedagijs, vectigalibus, Collectis, impositionib. & onerib. ordinarijs, & extraordinarijs, ac tam realib. quam personalib. meris, & mixtis, ēt subsidio triennali, & augmento, ac sæcularib. equorū taxis, Militūq. hospitijs, ac aliàs quibuscumque nominib. nuncupatis, quauis auctoritate, quomodolibet imponi consueuerunt, in futurum imponentur, ac ratione quarūcūq. mercium, & rerum cuiuscumq. generis, vel qualitatis existant tam per mare, & aquā dulcē, quā per terram vndecumq. & quomodocumq. pro tēpore delatarū, necnon animaliū quorumcumq. mortuorū, & viuorum, & quæ alias quomodolibet, & ex quauis causa, ac super quibuscumq. reb. tam in Alma Vrbe nostra, quam extra eam vbilibet locorum exigunt, & in futurum exigent, necnon à contributionibus & solutionibus illis faciendis, ac tam pro victu, & vestitu, quam

quocumque alio vsu suo tantum, ac tam emendo, quam vendendo, & aliàs quomodolibet negociando, necnon etiam à solutione quadrantis pro singulis libris carniũ de animalibus, quæ nunc, & pro tempore ex Armentis occidi contigerit, necnon etiam quæ in suis ædibus, prædijs, & possessionibus priuatis, detinent, & nutriunt, ac a contributione sumptuum, & expensarum, quæ aliquando pro pontibus, vijs, aqueductibus, muris, mœnibus, alijsue machinis struendis, & reparandis, seu reficiẽdis, ac Ciuitatum, Terrarum, & locorum quorumcunque fortificationibus, necnon etiam alias in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quam extra eam, vbilibet penitus, & omninò liberi, immunes, & exempti, ac liberæ, & exemptæ, liberaque immunia, & exempta sint, & esse censeantur, ac pro talibus teneantur, & reputentur. Quodque terræ, agri, possessiones, & loca aratiua, vt præfertur, in illis, quæ aliquando pro pascuis animalium ad certum tempus reseruantur, nullatenus vnquam comprehendantur, nec comprehendi censeantur, ac etiam Monasteria, Cœnobia, aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcumque Militum, tam equitum, quam peditum hospitijs, quemadmodum magno cum nostro dolore hucusque in plerisque locis factum comperimus, nequaquam assignentur, nec assignari debeant. Et insuper, quod fructus, redditus, prouentus, introitus, & alia quæcumque bona Monasteriorum, Cœnobiorum, & aliorum locorum Regularium præfatorum, ab alijs q̃ à Syndicis, & Procuratorib. Religiosis Fratrib. Monachis, & Monialib. alijsq. personis præfatis exigi, illaque dumtaxat in beneficium loci, & sustentationem ipsorum Religiosorum, Fratrum, & Monialium expendi, nec per alios quoscumque quouis nomine censeantur, nec in alium, quam præmissum vsum conuerti, seu expendi possint, neque debeant, nisi de consensu superiorum illius loci, cui data, vel concessa signata, aut donata fuerint, seu ad quem alias spectabunt, nec etiam soli tutores, aut curatores, seu protectores, & alio nomine Sanctesij, aut alias nuncupati, de eisdem bonis vllo modo disponere possint: Quodque idipsum etiam de eleemosinis oblationibus, & quibuscumque alijs donatiuis intelligi, & obseruari debeat. Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò statuimus, ordinamus, volumus, & declaramus, necnon fratres, Monachos, Moniales, ac alias Regulares personas, eorumque Monasteria, Cœnobia, Conuentus, Ecclesias, Capellas, Oratoria, & alia loca hac terras, possessiones, ꝑdia, agros, & bona, necnõ Laboratores, Colonos, Arrendatarios, Locatarios, Affictuarios, ac Gestores, prædicta vt præfertur libera, immunia, & exempta eisdem auctoritate, & tenore facimus, ac fore, & esse decernimus, Mandantes propterea dilectis filijs modernis, & pro tempore existentibus Cameræ Apostolicæ Camerario, Præsidentibus, & Clericis, ac Commissarijs Agentibus, & Officialibus quibuscunque, vt omnibus, & singulis, tam virorum, quam mulierum Monasterijs Mendicantium Ordinum huiusmodi existentibus, sub ditione nostra tẽporali medietate constituris, tantum sal quantum pro eorum vsu suffecerit singulis annis omni dilatione cessante, & contradictione remota contribuere, & assignari facere debeant realiter, & cum effectu, districtius etiam in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac excommunicationis maioris latæ sententiæ, ac duorum millium ducatorum auri de Camera pro vna Basilicæ Sancti Petri de Vrbe, & pro altera medietatibus singulis Monasterijs, & locis præfatis, quæ molestari seu perturbari contigerit irremissibiliter applicandorum pœnis, eo ipso, si, & quoties contrafactum fuerit incurrendis, inhibentes, tam illis, quam dilectis filijs Legatis, Vicelegatis, Gubernatorib. Potestatib. Datio Gabellarum, onerum, & aliorum præmissorum exactoribus, Conductoribus, & Appaltatoribus, necnon quibusuis communitatib. & Vniuersitatibus, illarumque Officialibus, & personis, alijsque quibuscumque ad quos spectat, & quomodolibet spectabit in futurũ, quatenus præmissa omnia, & singula inuiolabiliter, & ꝑpetuo obseruent, ac ab omnib. obseruari faciãt neq; fratres Monachos, Moniales, & alias Religiosas ꝑsonas, aliosque supradictos,

super

super præmissis quomodolibet molestent, & perturbent, neque permittant per quascumque quomodolibet molestari, seu perturbari; Et si quis contradicere, aut quouis modo contrauenire præsumpserit, per mandatum executiuum contra ipsum, cuiuscumque dignitatis, status, ordinis, vel præeminentiæ fuerit, ipso facto procedi. Et sic per quoscumque iudices, & commissarios quauis auctoritate fulgentes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter atte ntari, irritum, & inane decernimus: Quocirca, venerabilib. Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, siue eorum Vicariis in spiritualibus generalibus, necnon dilectis filiis Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis Archidiaconis, Canonicis, & capitulis, ac aliis quarumcumque Ecclesiarum Prælatis, & personis vbilibet, & in quibuscumque Religionibus, terris, & locis existentibus, ac aliis ad quos quomodolibet spectat, per præsentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Fratrum, Monachorum, Monialiũ, aliarumque Religiosarum personarum præfatorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos statuto, ordinatione, voluntate, declaratione, constitutione, deputatione, mandato, inhibitione, decreto, aliisque præmissis pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per Camerarium, Præsidentes Clericos, & Commissarios Cameræ huiusmodi, necnon Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Collectores, Gabellarios & Exactores prædictos, aut quoscunque, ad aliquam solutionem, contributionem, vel præstationem, præmisso cum occasione quomodolibet facienda, quouis modo cogi, & compelli, aut alias contra præsentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, aliasque opportunas censuras, & pœnas, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras, & pœnas huiusmodi incurrisse declarando, interdictum Ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii sæcularis. Non obstan. fel. record. Bonifacii Papæ Octaui prædecessoris nostri de vna, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium non extrahatur, ac omnib. illis, quæ in contrarium per quoscumque Officiales, & quosuis alios, ac præsertim per Officiales, & Ciuitatis nostræ Bononiensis, & quosuis alios adducta sunt hactenus, & deducentur in posterum, ac adduci, & allegari possent: necnon quibuscumque Iudicib. etiam Palatii nostri causarum Auditorib. ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalib. super præmissis inter quoscumque quomodolibet pendentibus, ac etiam instructis, & ad sententiam deductis, vel etiam à sententia terminatis, nisi in fauorem Ecclesiæ fuerint: Et præsertim quædam lite inter huiusmodi Regulares, ac Ciues, & Communitatem dictæ Ciuitatis Bonon. in Romanæ Curia, quas, & quam, ac omnes processus, & scripturas productas, & producendas, ac Registra, & sententias, vbiuis comparentes, & latas, ac ferendas, ad nos auocamus, & penitus extinguimus, cassamus, annullamus, & delemus, perpetuumque desuper silentium imponimus; Necnon quibusuis Apostolicis, ac Prouincialibus, & Synodalib. Conciliis editis generalib. vel specialib. Constitutionib. et Ordinationibus, etiam cõtra exemptos quomodolibet editis, et edendis, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, et Cõsuetudinib. priuilegiis quoque indultis, et litteris Apostolicis illis, et eorum singulis, sub quibuscunque tenoribus et formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficaciorib. efficacissimis, ac insolitis Clausis irritantibusque et aliis Decretis in genere, et specie, etiam motu simili, et certa scientia, Consistorialiter, et

Digitized by Google

alias quomodolibet, etiam iteratis vicib. in contrarium concessis, & approbatis, & innouatis; Quibus omnib. illorum tenores præsentib. pro sufficienter expressis habentes. Illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat, specialiter, & expressè, derogamus contrariis quibuscunque aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Dat. Ro. apud Sanctum Marcum, sub ann. Piscat. die 29. Iulii, 1566 Pont. nostri, anno primo.

III.

DECLARATIO PRIVILEGIORVM FRATRUM ORDINIS Prædicatorum, & Conseruatoris Vniuersalis.

PIUS Papa V. Vniuersis, & singulis Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, Canonicis, ac earundē Parochialium, Archiepiscoporum, Officialibus, seu Vicariis, in spiritualibus generalibus vbilibet constitutis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

¶ Ad hoc nos Deus prætulit in familiam domus suæ, vt singulis opportuna prouisionis auxilia fidelis seruitutis iniuncta prouidentia, pro tempore dispensantes, Religiosorum quorumlibet, præsertim Fratrum Ord. Prædic. in humilitatis spiritu, sub Relig. iugo, Deo seruientium, necessitatib. intendamus, dispendiis, & oppressionib. diuina cooperante clementia salubriter occurramus. Sanè licet, Nos & quamplures Rom. Pontif. prædecessores nostri, propter vberes fructus, quos dictus Ordo Fratrū Prædicatorum, multa præfulgens gloria sanctitatis in agro militantis Ecclesiæ in propagationem fidei Orthodoxæ, catenus produxerat, ac in futurum producturum fore, firma spe sperabatur & vt Fratres ipsi quietius eorum sanctis officiis, vitæq; Regulari, ac verbi Dei Prædicationibus libentius, & alacrius ad ipsius fidei Christianæ propagationem incumbere valerent, & incumberent, cum effectu, quamplura priuilegia, indulta, gratias, exemptiones, & immunitates eis concesserint.

. Et inter cætera, per quasdam alias nostras litteras declarauerimus, Canonem Sessione 24 cap. 4. Tridentini Concilii, per quem omnibus Regularib. etiā in suorum Ordinum Ecclesiis, contradicente Episcopo, prædicationis officium interceditur, Fratres huiusmodi, quando à suis Generalibus, vel eorum Ministris, Prouincialibus, ad id deputati fuerint, non comprehēdere, neq; eos afficere, immò voluerimus, quod in eorum Ecclesijs, quando eis placeret, licitè, etiam absq; vllo impedimento, vel contradictione, etiam Episcopi, nisi ipse prædicaret, licet in Cathedrali Ecclesia, tunc prædicare possent.

. Circa autem quartam funeralium, de qua in Ses. 25. c. 13. eiusdem Cōcilii nequaquam domos, seu Conuentus, & Monasteria, quæ à quadraginta annis citra, tūc fundata existebant, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de Monasteriis, seu domib. ante quadraginta annos fundatis, & quæ ipsam quartam soluere consueuerunt, & tantum ceræ, & aliorum, quæ tpe, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non aūt de Missis, seu legatis, vel aliis fratrib. ipsis, seu Monialib. relictis, aut aliàs quomodolibet donatis, solui dēre, sicq; decretū Concilii hmōi, quoad dictā quartam funeralium soluendam, intelligendum esse decreuimus, Vbi verò non est consuetudo soluendi quartam funeralium huiusmodi, de nullo supraiscriptorum solui debere declarauimus. Nec ad quartam, seu aliam partem eorum, quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum, quæ dictis Ecclesiis, seu fratribus etiam pro eorum victu, aut aliàs relinqui, vel dari contingeret, aliquid contribuere tenerentur, ac curatis, seu parochialiū Ecclesiarum Rectorib.

Digitized by Google

Rectorib. ius tantum sepulturæ eis solui consuetum, nec aliquid, quamuis partes ad earum libitum Ecclesijs ipsorum fratrum, seu eisdemmet fratribus alia quæcunque tribuissent, seu elargiti fuissent, quando in eorum Ecclesijs corpora mortuorū sepeliuntur, vt eis soluere, seu ad aliquorum onerum contributionem eisdem curatis faciendam teneri, nec propterea impediri posse fratres ipsos, quin possent defunctorum corpora præfata, ad eorum Ecclesias tumulanda deferri facere.

Neque dictos fratres, illorumque loca, etiam si curam animarū haberent, aut quęcunq; beneficia eis vnita ad aliquam contributionem pro Seminario, aut decimarum aliquarum solutionem pariter teneri, nec cogi posse, imò illos, & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca ab illis quomodolibet dependentia, eorumque bona quæcunq; tam ad eos, quam ad Moniales præfatas quomodolibet pertinentia, à quibuscunque decimis. primitijs, quartis, medijs & alijs fructuū partib. necnon subsidijs charitatiuis, etiam per nos, ex quacumque cā concessis, ac alijs quibuscumque onerib. tam ordinarijs, quam extraordinarijs. Necnon ab omni iurisdictione, & superioritate Ordinariorum locorū, ita vt Ordinarij ipsi aliquam iurisdictionem, siue potestatem in eos exercere, siue eos eorum iurisdictioni subijcere, vel aliquid contra eos facere minimè possent exemerimus, & liberauerimus.

Nihilominus, sicut accepimus, nonnulli Episcopi, siue aliorum Ordinarij, alijque Ecclesiarum Pręlati, necnon Canonici, siue Capitulares personę, ac parochialium Ecclesiarum Rectores, & alię tam Ecclesiasticę, quam sæculares personæ, qui non cessant dictos fratres, & Moniales, eorumque personas, siue Oeconomos, & Procuratores, super pręmissis diuersimodè molestare, & ipsos in eorumdem quiete, & spiritualib. muneribus turbare.

Alij enim pretendentes, quod cum Canon Concilij huiusmodi, super quos, vt præfertur, nostra emanauit declaratio, loquatur, nisi de vna quarta Cathedrali, seu parochiali Ecclesiæ solui consueta, nec dictum Concilium, nec nos cogitauerimus duab. quartis, scilicet vbi cōsueuit solui, & Cathedrali, ac parochiali Ecclesijs, & ideò dictis in locis cessare dispositionem dictę, declarationis nostræ, & Canonis Concilij.

Alij verò etiam prætendentes (dictis nostris declarationib. non obstantib.) Fratres prædictos quantumcumque ab eorumdem superiorib. approbatos, in eorum Ecclesiis, & locis prędicare non posse, nisi primò se coram Ordinariis ipsis, siue eorum Vicariis, & licentiam suorum Superiorum muneris dictę prædicationis præsentauerint, & ab eisdem Ordinariis, seu dictis eorum Vicariis benedictionem obtinuerint.

Alii etiam locorum Ordinarii, necnon Canonici, & Capitulares personę, tā Metropolitanarum, & Cathedralium, quam Collegiatarum, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, siue alię personæ Ecclesiasticę, etiam prætendentes dictos fratres alienas parochias cum eorum Cruce eleuata ad leuanda cadauera, eorum, qui in Ecclesiis Domorum, & locorum eorumdē fratrum elegerint sepulturam, intrare, & dicta cadauera ad ipsorum fratrum Ecclesias pro eis inibi tumulandis, recusante ipso loci Ordinario, siue Capitulo, vel Rectore deferre, seu deferri facere non posse.

Alii etiam ex consuetudine prętendentes, quod fratres ipsi eum eorum Cruce non possint leuare cadauera defunctorum ex eorumdem domib & eorū funus exequi, sed Capitulis, siue Capitularib. personis, seu Rectorib. ipsis id tātum licere, & primò ad ipsorum Capitulorum, siue Presbyterorum Ecclesias dicta corpora deferri debere, & in eisdem Ecclesiis funus, siue funeris officium peragi, postea verò per ipsos presbyteros retentis funeralib. vniuersis, siue solutis sibi certis pecuniis per hęredes defuncti pro funere, & exequiis, siue missis in eorumdē Ecclesiis celebrandis cūc, & non aliis licere fratrib. corpus, siue cadauer defuncti ad eorū Ecclesiā deferre.

Alii etiam prætextu diuersarum consuetudinum, & concordatorū, etiā cum dictis fratrib. initorum, prætendentes à dictis fratribus, & Monialib. velle habere, & sibi exigere licere quartam, seu aliam portionem, etiam quorumcumque Legatorum,

& seu

Digitized by Google

& seu aliarum piarum largitionum, ipsis fratribus, & Monialibus, siue eorumdem domib. Ecclesijs, & locis quomodocumq; factarum.

Alij etiam prętendentes iurisdictionem, & superioritatem in dictos fratres, & Moniales, eorundemq; Domos, Conuentus, Monasteria, et Loca exercere posse, & propterea ipsos fratres, et Moniales, ad solutionem diuersorum onerum, et impositionum, dictorumq; subsidij, et decimarum cogunt, et compellunt.

Alijq; in erectione, siue institutione, et acquisitione nouorum Locorum, siue Domorum, Conuentuum, et Ecclesiarum dicti Ord. et aliàs præmissorum occasione eosdem fratres, et Moniales molestant, et perturbant, contra nostrarum, et dictorum prædecessorum nostrorum litterarum formam, et tenorem.

Nos præmissis, & alijs similib. grauaminib. perturbationib. & molestijs fratribus, & Monialibus præfatis illatis, eorumdemque Fratrum, & Monialium quieti, & tranquillitati consulere, & vt fratres ipsi facilius, & promptius eorumdem officia, & vitam regularem, ac munus prædicationis eis iniunctum, ad summi Dei laudem, & fidei Catholicæ propagationem exequi, & adimplere, illisq; incumbere possint, & ad illa promptiores reddantur, opportunè prouidere, ac omnem ambiguitatem, etiam nostræ amplioris declarationis ministerio remouere volentes, ipsosq; fratres, & Moniales, & eorum singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; Ecclesiastici s sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quib. quomodolibet innodati existunt, & ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes. Necnon litterarum præfatarum, ac cuiuslis litis, & causæ, desuper inter quoscunq; & in quauis instantia pendentis status, ac merita, nominaq; & cognomina Iudicum, & colligantium, eorumq; iura, & titulos, ac sententiarum desuper forsan latarum, necnon transactionum, siue conuentionum inter eos initarum, ac instrumentorum, aliarumq; scripturarum desuper quomodolibet confectorum, & inde secutorum quorumcunq; tenores, præsentib. pro expressis habentes. Motu proprio, non ad alicuius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia, nostris, omnes lites, causas, controuersias, & quæstionum materias, super præmissis, & eorum occasione, inter fratres, & seu etiā Moniales præfatos ex vna, necnon Episcopos, & Locorum Ordinarios, & Canonicos, siue Capitulares personas, parochialium Eccl. Rectores, & alias quascunq; personas Eccl. & Sæculares præfatas, partes ex altera, coram quocunq; Iudice, seu quibusuis Iudicib. Ecclesiasticis, & Sęcularibus, etiam Sedis Apost. de latere Legatis, ac Vicelegatis, ac etiam ab eadem Sede Delegatis, & subdelegatis, ac alijs quibusuis, etiam Sanctæ Ro. Eccl. Cardinalib & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, quomodolibet in prima, seu alia quacumque etiam forsan vlteriori instantia introductas, & adhuc forsan pendentes, etiam forsan si super illis, etiam contra dictos Fratres, & Moniales, per vnam, vel plures sententias iudicatum, et inter ipsas partes concordatum, siue transactum desuper fuerit, Apostolica auctoritate, tenore præsentium ad nos auocamus eaq; omnia et singula cassamus, et extinguimus, ac pro cassis, et penitus extinctis haberi volumus, et declaramus, eisdemq; Episcopis, locorum Ordinariis, Vicariis, Canonicis, Capitularibus personis, necnon parochialium Ecclesiarum Rectoribus, et ceteris personis Ecclesiasticis, et sęcularibus, desuper perpetuum silentium interponimus.

Necnon omnia, et singula priuilegia, indulta, concessiones, suppresiones, extinctiones, vniones, incorporationes, applicationes, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, communicationes, indulgentias, et alias quascumq; gratias dicto Ordini fratrum Prędicatorum, et eiusdem pro tempore existentibus Magistro Generali, Prouincialibus, Fratribus, & Monialibus pręfatis, eorumdemque Domibus, Conuentibus, Monasterijs, Ecclesijs, et Locis, ac Membris, Colonis.

Seruito-

Seruitoribus, Procuratoribus, Oeconomis, ac alijs personis quibuscumque, dicti Ordinis regulam profitentib. etiam oblatis, & tertij habitus Monialib nuncupatis, per quoscumque Roman. Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem præfatam ac dictæ Sedis Legatos, Vicelegatos, Episcopos, locorum Ordinarios, & quascumque alias personas, sub quibuscumque tenorib. & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarū derogatorijs, alijsque quibusuis clausulis, statutis, & etiam irritantib. decretis, hactenus quomodolibet concessa approbata, & innouata, litterisque desuper tam sub plumbo, quam in forma Breuis, & aliàs quomodolibet confectas, & expeditas, ac prout ea omnia, & singula per eosdem prædecessores, ac nos, & Sedem præfatã, aliosque prędictos, concessa, approbata, & innouata fuerunt. Quorū omnia, & singulorū tenores, formas, & datas, ac si de verbo ad verbū inserentur, pręsentib. haberi volumus pro expressis, eisdem auctoritate, & tenore approbamus, confirmamus, & innouamus, illaque omnia, & singula efficacia existere, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri. Necnon ab omnibus, & singulis quauis etiam de latere Legati, Vicelegati, necnon Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quauis alia Ecclesiastica, siue Sæculari, & temporali præfulgeant dignitate, & pręeminentia, etiam sub sententijs, censuris, & pœnis in eisdem contentis, perpetuo inuiolabiliter obseruari decernimus.

Et insuper, quod Fratres dicti Ordinis (ab eorum Superioribus tamen approbati) in eorum Ecclesijs, quando eis placuerit, etiam quod in Cathedrali Ecclesia (nō tamē ab Episcopo mox prędicetur,) liberè, & licite absque aliquo impedimento, siue etiam ipsius Episcopi contradictione, & absque eo, quod coram dicto Episcopo se non præsentauerint, nec eidem licentiam muneris prędicationis huiusmodi exhibuerint, & ab eodem Episcopo benedictionem, vt prefertur, non obtinuerint, pręd care, & munus prædicationis huiusmodi exequi.

Necnon Fratres ipsi quæcūque corpora defunctorū, qui se in eorum Ecclesijs sepeliri ordinauerint, vel si à defunctorū heredib. siue curam funeris habentib. vocati fuerint, ipsorū Fratrū Cruce eleuata, etiam sine dictorū Canonicorum, ac Capitularū personarū, necnon Curatorū, vel aliorum Presbyterorum interuentu ex ipsorū defunctorū domibus leuare, eaque accipere, & associare, ac ad ipsorum Fratrū Ecclesias directè deferri, & in eorum Ecclesijs (non tamen tempore interdicti) sepeliri facere (saluo dumtaxat iure Parochialij) Nec fratres ipsi ad alterius cuiuslis contrariæ consuetudinis, vsus, siue moris, obseruationem teneri, vel super præmissis à quoquam quauis auctoritate, molestari, seu perturbari possint, vel debeant.

Quartam autem funeraliū, quoad Domos, siue Conuentus, & Monasteria ipsius Ordinis, tempore dicti Concilij Tridentini ante quadraginta annos fundata & erecta, & ratione illorū vbi consuetu lo illam soluendi tantū extitit, ac de ceteris, & alijs, quæ deferūtur iuxta cadauerdū ad sepulturam defertur, non autem de alijs quibusuis eisdem Fratrib. seu Monialib. aut eorū Domib. Conuentib. Monasterijs Ecclesijs, & locis, etiam pro funeris, siue anniuersarij, aut Missarū celebratione donatis, legatis, siue aliàs quomodolibet largitis, vbi duę quartę forsan solui consueuerint, vna parochiali Ecclesię, alia verò Episcopo, siue Cathedrali, aut Collegiatę Ecclesię, siue Canonicis, & Capitulo eiusdem, vna tantum, scilicet Episcopo, Vbi verò consuetudo illam soluendi nonfuit, siue domus, Conuentus, & Monasteria dictorum fratrum, et Monialium, post quadraginta annos erecta, siue fundata fuerint, nequaquam nec vllo modo soluere, seu tradere, omnem aliam pręmissis contrariam consuetudinem, siue morem harum serie cassantes, & extinguentes, ac omnib. & singulis quorum interest desuper perpetuum silentium imponentes.

Minus-

Minusque Fratres, et Moniales ipsi, ad aliquorum onerum Realium, vel personalium, etiam ratione eorundem Domorum, seu Conuentuū, Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum, ac quorūcumque beneficiorum, eisdem vnitorum, etiam si, vt præfertur, curam animarū habeant contributionem, siue solutionem etiam pro Seminario, & decimarum, quarumcumque subsidij etiam charitatiui, & Triennalis nuncupati, nunc, & pro tempore per nos, & quoscumque Romanos Pontifices, aut Sedem præfatam impositorum, & imponendorum ex quauis causa, quantumcumque vrgentissima teneantur, vel desuper aliter molestari possint, seu debeant.

Quodque fratres, & Moniales præfati, vbique locorum nouas domos, siue Conuentus, & Monasteria, ac Ecclesias, dictorum Ordinū, cum claustris, & cellulis, refectuarijs, dormitorijs, absque officijs necessarijs, Ordinarij loci, siue cuiusuis alterius licentia, desuper minimè requisitā, construere, ædificare, erigere, & instituere, nec pariter super his molestari possint siue debeant, eisdem auctoritate, et tenore, etiam perpetuo, statuimus, ordinamus, et declaramus, eisque Fratrib. et Monialibus, super præmissis omnibus, et singulis licentiam, et facultatem concedimus, et impartimur.

Ac etiam ipsos Fratres, et Moniales, eorumque Domos, Monasteria, Beneficia, et ab illis quomodolibet dependentia Loca, ac Bona quæcūque, cuiuscūque qualitatis, et quantitatis existant, dictorumq; bonorum colonos, laboratores, & conductores, ac oblatos, tertij habitus Moniales, aliasque personas presatas, a quibusuis decimis, etiam prædialibus, et primitiis, quartis, medijs, et alijs partib. fructuum, ac à subsidiis, etiam charitatiuis præfatis, ac ab omni iurisdictione, et Superioritate quocumque locorum Ordinariorum, etiam de nouo, quatenus opus sit auctoritate, et tenore similibus eximimus, et liberamus, ac exemptos, liberos, et immunes penitus esse volumus, necnon, quatenus opus sit illos, eorumque singulos in ius, et proprietatem Beati Petri, et Sedis Apost. ac sub eorum speciali, et immediata protectione suscipimus, ac eos solum, et dumtaxat immediatè Sedi præfatæ, et nobis, ac pro tempore, existenti Romano Pontifici, subiacere decernimus, et declaramus.

Et vt Fratres, et Moniales à præmissis molestiis, et perturbationib. subleuati, quietius Altissimo famulari, & vberiores fructus quotidie in agro Domini, pro Christianæ Religionis defensione, & amplificatione perferre possint, tam vos omnes, & singulos supradictos, quam quascumque alias personas indignitate Ecclesiastica vbilibet & in quibusuis Mundi partibus constitutas, & quoscunque locorum Ordinarios, ac eorum Vicarios, & officiales, Necnon Canonicos Metropolitanarum, & aliarum Cathedraliū Ecclesias, per eosdem Fratres, & seu Moniales, ac dicti ordinis Fratrum, superiores, & Domorum Priores, ac eorum singulos pro tempore eligendos, in eorum, & dictorum eorumdem priuilegiorum, indultorum, concessionum, & gratiarum, & singulorum aliorum præmissorum. Conseruatores, & Iudices vnicos, qui quandiu dictum officium exercuerint, à nemine quo minus illud exerceatis, & exerceant, sub aliquo prætextu, ac sub excommunicationis, siue suspensionis à diuinis latæ sententiæ, quam eo ipso ir currere volumus, et declaramus respectiuè pœna impediri, vel molestari possitis, et possint, dicta auctoritate deputamus. Ita quod vos, seu alij quicumque sic electi, sub excommunicationis, et seu suspensionis latæ sententiæ pœna huiusmodi, quam statim, quod munus, siue officiū Conseruatoris huiusmodi acceptare, et debitè, ac plenariè exequi neglexeritis, absque alterius declarationis ministerio incurrere volumus, nec ab aliquo quam a nobis, et pro tempore existente Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo) absolui posse, eosdem Priores, Superiores, et Fratres, ac Moniales, etiam tertij habitus Oblatos, et alios presatos, ac eorum singulos aduersus inferentes eis, aut eorū

Procura-

Digitized by Google

Procuratoribus, Agnentib. Seruitoribus, & Familiaribus in præmissis, & eorumdem aliquo, molestias, siue perturbationes alquas, seu iniurias, grauamina, vel damna, in personis, rebus, & bonis, seu exigendo ab eis vectigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera, defendere, præseruare ac omnem eorum iurisdictionem exercere, necnon sentententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, contra rebelles, & inobedientes cum effectu promulgare, ac omnib. facultatib, Conseruatoribus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, illiusque Fratribus, & personis per quascumque litteras Apostolicas quomodolibet concessis vti, ac priuilegia Superiorib. Prioribus, & Fratribus, ac Monialib. præfatis pro tempore concessa, eis obseruari facere debeatis, & debeant.

Neque Superiores, Priores, Moniales, Oblati, & cæteræ personę ordinis huiusmodi, & ab eis dependen pręfatę coram alijs quam vobis, & dictis Conseruatorib. etiam vigore, seu prętextu quarumcumque constitutionum, & ordinationum, aliquorum Regnorum, etiam quod non habentes Superiorem in illis Regnis, coram sęcularibus Iudicib. respondere debeant, ac teneantur in iudiciū vocari, vel aliàs molestari, quauis occasione, vel causa, possint, vel debeant. Quodque ipsi fratres. & Moniales Oblati, & aliæ personæ pręfatę, siue Auctores, siue Rei existant, coram aliquo alio Iudice Ordinario, vel Delegato, quam prædicto suo Conseruatore (coram quo primo vnam sententiam diffinitiuam, antequam ipsi ad aliud iudicium euocentur, seu causa committatur, vel transferatur, obtinere debeant, & teneantur) vt præfertur, etiam quauis occasione vel causa molestari, vel in iudiciū trahi, siue ad iudicium euocari, vel agere minimè possint, siue debeant eisdem auctoritate, & tenore, etiam statuimus, & ordinamus, & decernimus.

Et insuper aduersus molestatores, inquietatores & alios iniuriatores huiusmodi, volentes eisdem Ordini, Magistro Generali, Priorib. Superioribus. Fratribus Monialibus, Oblatis, Seruitoribus œconomis, Procuratoribus, & alijs eorum personis pręfatis, illo remedio prouidere, per quod ipsorum compescatur temeritas, & alijs aditus, & voluntas committendi similia pręcludatur. Discretioni vestræ per pręsentes mandamus, quatenus vos, vel duo, aut vnus vestrum, per vos, vel alium, seu alios etiam si sint extra loca, in quib. estis deputati Conseruatores, & iudices Ordini Fratrum Prędicatorum, ac illius pro tempore existentib. Magistro Generali, Priorib. Superiorib. Fratribus, Monialibus, Oblatis pręsentibus, & futuris, quibusuis alijs personis prędictis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittatis eos super ijs, ac eorū priuilegijs, immunitatib. & gratijs, concessionib. facultatibus, exemptionibus, indultis, ac alijs quibusuis eisdem concessis per quoscunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiarum Prælatos, necnon eorū Vicarios, Officiales, Capitula, Collegia, & Clericos, ac Ecclesiasticas personās, tam sæculares, quā S. Benedicti, S. August. Cistercien. Cartusien. Cluniacens. Præmonstratens. & aliorū quorūcumque Ordinū, & Congregationum, ac Hospitales S. Ioannis Hierosolymitani, & S. Iacobi de Spata, ac Iesu Christi, & quarūcunque aliarū Militiarum Religiosos, & Milites, exemptos, & non exemptos, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Milites, & laicos, Communitates Ciuitatum, Vniuersitates Oppidorū Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac alias singulares personas, Ciuitatū, & Diœcesium, ac quarumcunque aliarum partium, super pręmissis, & eorum aliquo, quouis prętextu, & quæsito colore, & contra pręmissorum singulorum tenorem, & formam, indebitè molestari, aut eis, vel eorum alicui, molestias grauamina, damna, seu iniurias, & iacturas, irrogari, facturi dictis Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialib. Oblatis, alijsque personis prędictis, cum ab eis, aut eorum aliquo fueritis requisiti super dictorum priuilegiorum, indultorū, exēptionum, libertatum, facultatum, & aliarum gratiarum pręfatarum obseruatione. Necnon super qbusuis molestijs, damnis iniurijs atque iacturis sibi pro tēpore illatis,

Matis, seu inserti comminatis, in illis videlicet, quæ iudicialem requirunt indaginē summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, in alijs verò, prout qualitas eorum exegerit iustitię complementum, Molestatores, & iniuriatores huiusmodi, necnon contradictores, quoslibet, & rebelles, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis extiterint, quandocunque, & quotiescūque expedierit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, appellatione post posita compescendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis: & nihilominus legitimis super his per vos habendis seruatis processib. illos, quos censuras, & pœnas præfatas, ac aliàs per vos toto tpē latas incurrisse vobis constiterit, eas incurrisse declaretis, ac censuris, & pœnis prædictis, quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus, aggrauare curetis. Cęterum, si per summariam informationem, per vos super ijs habendam, etiam vobis constiterit, quod ad loca, in quib. molestatores, & iniuriatores huiusmodi, Necnon cæteros, quos præsentes litteræ concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionib. requisitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus. Nos vobis, monitiones, requisitiones, & citationes, ac inhibitiones quaslibet, tam contra in iudicio præsentes, quam alios quoscūq; sua quomodolibet interesse putantes, & quacunque auctoritate, siue dignitate præfulgentes, in decreto, siue executione dictæ citationis, siue inhibitionis nominandos, ei sub eisdē censuris, ac alijs arbitrio vestro imponendis, & applicandis pœnis, etiam pecuniarijs, etiam per edicta publica locis affigenda publicis, & partib. illis vicinis. de quibus sit verisimilis coniectura, quòd ad ipsorum monitorum, requisitorum, & citatorum notitiā peruenire valeāt, faciedi, & decernēdi, eosq; citādi, ac eisdē molestatoribus, iniuriatoribus, contradictoribus, & rebellibus, ac alijs quibus opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, ac alijs pœnis etiam pecuniarijs suo arbitrio moderandis inhibendi, easq; incurrisse modo p̄missso declarādi, aggrauandi, & auxiliū brachij sęcularis inuocandi. Necnon causas, & controuersias qualscunque dictorum Fratrum, Monialium, & dicti Ordinis Superiorum Oblatorum, ac aliarum personarum pręfatarum, super quibusuis rebus, & negocijs, motas, & mouendas, actiuè, & passiuè cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, & emergentibus annexis, modo præmisso, & tam coniunctim, quam diuisim, arbitrio vestro audiendi, cognoscendi, decidendi, & in suis statu, & terminis reassumendi, & fine debito finiendi, & terminandi, & earumdem, Necnon sententias per vos ferendas, postquam transiuerint in rem iudicatam, vel aliàs de iure executioni locus fuerit, debitè exequendi, & executioni demandandi, plenam, & liberam earundem tenore præsentiū concedimus facultatem, & potestatem. Ac volumus, & eadem Apostolica auctoritate decernimus. Quod monitiones, requisitiones, citationes, & inhibitiones sic factæ, huiusmodi, ipsos monitos, requisitos, citatos, & inhibitos arctēt, perinde, ac si eis factæ, insinuatę, & intimatæ personaliter extitissent.

Sicque in præmissis omnibus, & singulis, per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales: sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Ac irritum, & inane, quicquid secus super his, à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus, tam felic. rec. Bonifacij Papæ VIII. prędecessoris nostri, qua cauetur, nę quis extra suam Ciuitatem, vel Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis, vltra vnam dietam à fine suæ diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne Iudices à Sede prędicta deputati extra Ciuitatem, & diœcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alijs vices suas committere præsumant, & de duab. dietis in Concilio Generali edita, dūmodò vltra tres dietas aliquis vigore

præsen-

præsentium ad Iudicium non trahatur. Seu quod de aliis quam manifestis iniuriis, & violentijs,ac aliis,quæ iudicialem non requirunt indaginem,pœnis in eos,qui se eus egerint,& in id procurantes,adiectis, Conseruatores se nullatenus intromittant, quam aliis quibuscunq; Constitutionibus à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, tam de iudicibus delegatis , quam personis vltra certum numerum ad iudicium non vocandi,aut aliàs editis, quæ vestræ in hac parte possent iurisdictioni,aut potestati , eiusq; libero exercitio quomodolibet obuiare . Quodque vos filii Canonici, Officiales , & Vicarii non sitis de personis quæ deputari possunt in Conseruatores. Priuilegiis quoque,indultis,& litteris Apostolicis,ac exemptionibus,facultatibus, & aliis Conseruatorijs per nos , ante eosdem prædecessores nostros Romanos Pontifices,quibusuis Ecclesijs,Monasterijs,Hospitalibus,& aliis piis locis. Necnon Ordinibus,Congregationibus,Militiis,Communitatibus,& aliis Collegiis,ac Vniuersitatibus etiam studiorum generalium,Ciuitatibus,Castris, Terris, & Locis,ac personis tam Ecclesiasticis,quam Sæcularibus,cuiuscunq; dignitatis,etiam Patriarchali,Episcopali, Archiepiscopali, & alia maiori dignitate , seu auctoritate fungentib.ac Capitulis,Conuentibus,Ducibus, & aliis Dominis temporalibus, etiam per modum Statuti perpetui,etiam motu,& scientia similibus,ac quibusuis alijs personis,cuiuscunq; qualitatis,conditionis,gradus,præeminentiæ,seu dignitatis, ac Vniuersitatibus,etiam studiorum generalium,seu Collegijs , etiam exemptis , sub quibuscumq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis,aliisq; efficaciorib.& insolitis Clausulis,etiam de non trahẽdis, irritantibusque, & aliis Decretis,etiam Mare magnum, seu Bulla aurea, nuncupatis , aut aliàs quomodolibet cõcessis,& innouatis. Quibus omnibus,& singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione,de illis eorumq; totis tenoribus,specialis,specifica, expressa, & indiuidua,ac de verbo ad verbum,non autem per Clausulas generales idem importantes,mentio,seu quæuis alia expressa habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores hmõi,ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent,præsentibus pro sufficienter expressis habentes,illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè pari motu derogamus,contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter,vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici , suspendi , vel excommunicari,seu extra, vel vltra certa loca ad iudicium euocari non possint per litteras Apostolicas,non facientes plenam,& expressam,ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi,& eorum personis,locis, ordinibus, & nominibus proprijs mentionem,& quælibet alia dicta Sedis indulgentia generali,vel speciali,cuiuscunque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam , vel totaliter non insertam,effectus huiusmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet,vel differri,& de qua eiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis .

Cæterum,etiam volumus,& dicta Apostolica auctoritate decernimus,quòd quilibet vestrum prosequi valeat articulum,etiam per alium inchoatum,quamuis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus.

Quodque à data præsentium sit vobis,& vnicuique vestrum in præmissis , & eorum singulis cœptis,& non cœptis præsentibus,& futuris perpetuata potestas,& iurisdictio attributa , vt eo vigore, eaque firmitate possitis in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis,præsentibus,& futuris,& pro prædictis procedere,ac si prædicta omnia,& singula coram vobis cœpta fuissent , & iurisdictio vestra , & cuiuslibet vestrum in prædictis omnibus , & singulis per citationem , vel modum alium legitimum perpetuata extitisset , constitutione prædicta super Conseruatoribus , & alia qualibet in contrarium edita non obstante.

Et quia difficile foret præsentes litteras ad singula,in quibus de eis fides forsan facienda fuerit,loca deferre,etiam volumus,& eadem auctoritate Apostolica decernimus,

mus, quod præsentium transumptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, aut Curiæ Ecclesiasticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis Originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Præsentib. perpetuis futuris temporibus duraturis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Septembris, 1571. Pontificatus nostri anno sexto.

IIII.

REVOCATIO LICENTIARVM QVIBVSCVMQVE MVLIERIBVS concessarum ingrediendi Monasteria, & loca quorumcumque Ordinum Regularium.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Regularium personarum, quæ relicto sæculo Dei se obsequio dedicarunt, pro commisso nobis officio, quieti consulere cupientes, ad ea remouenda, quæ Religiosum earum propositum impedire possunt, curam nostram libenter intendimus, vt nulla re, quæ eas à Diuino cultu auocent, præpeditæ secundum Ordinum suorum Regularia instituta, & decretum Sacri Tridentini Concilij, tranquillis mentibus gratum altissimo impendere possint famulatum. Quia igitur, & Cartusiensium Ordinis, & aliorum Regularem vitam professorum, quies non parum solet (sicut accepimus) perturbari, propterea quod mulieres modestiæ matronalis oblitæ, Domos, ac Monasteria eorum, contra ipsorum instituta, prætextu confessionalium aut aliarum litterarum Apostolicarum ingredi audeant, ipsis etiam Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & aliis Præsidentibus aliquãdo recusantibus, & renitentibus, non sine magna eorum molestia, nec sine graui laicorum etiam offensione, ac scandalo, si quando admitti nimis facilè videantur; huic rei prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas facultates, ac licentias ingrediendi Monasteria, ac domos Cartusiensium, & aliorum quorumcumq; Regularium Ordinum, etiam Mendicantium, Mulieribus, cuiuscunq; status, gradus, Ordinis, conditionis, & quacumq; dignitate, ac præeminentia præditis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscumq; verborum tenoribus, & formis, & cum quibuscumq; etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisq; fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis ab Apostolica Sede quomodocumq; concessas, quarum tenores perinde, ac de verbo ad verbum præsentibus insererentur, haberi volumus pro expressis, tenore præsentium reuocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus. Districtiũ prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licentias prætendentibus, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, postquam harum licentiarum notitiam habuerint, à qua non possint nisi à nobis, aut à Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolui, præterquam in mortis articulo, ne dictas domos & Monasteria ingredi audeant. Ipsi verò Monasteriorum, & Conuentuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & aliis Præsidentibus quocumq; nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus, siue Mendicantibus, siue non Mendicantibus, sub priuationis officiorum, quæ in præsentia obtinent, & inhabilitatis, in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à Diuinis, ipso facto, sine alia declaratione incurrendis pœnis, nec eas introducere, admittereve præsumant. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisq; contrariis quibuscunque. Volumus autem, & mandamus, vt hę litteræ ad valuas Basilicę Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, atq; in acie Campi Florę de more publicentur. Quia verò difficile foret has litteras ad omnia loca deferri, volumus, & declaramus, vt earum exemplis, & transumptis manuscriptis vel im-

vel impressis, & manu alicuius Notarii Publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prelati munitis, par vbique fides habeatur, ac si presentes exhibite essent vel ostense. Datum Rome apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die xxiij. Octobris, millesimo quingentesimo, sexagesimosexto, Pontificatus nostri Anno primo.

V.

DE CLAVSVRA MONIALIVM CVIVSCVNque Ordinis, & Religionis.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Circa pastoralis officij nobis meritis licet imparibus, desuper commissi curam, quantũ nobis ex alto permittitur inuigilantes, assiduè ad ea perque singulis erroribus, & excessibus obuiatur, ac personis quibuslibet, præsertim sexus virginitatem suam altissimo vouentibus, sub Religionis iugo Christo Saluatori in castitatis holocausto famulari affectantibus semita iustitiæ, & honestatis declinantibus ne quicquã in eis reperiatur in congruum, quod in Regularis ponat honestatis gloria maculam, & diuinam meritò possit offendere maiestatem, opportunè succurritur, libenter intendimus, ac in his nostre vigilantiæ partes propensius impartimur, prout id in Domino salubriter expedire conspicimus, Hac igitur perpetuo valitura Constitutione, inhærentes etiam Constitutioni fel. re. Bonifacij Papæ VIII. predecessoris nostri, quæ incipit, Periculoso, & decretis Concilij Tridentini super clausura Monialium editis, auctoritate Apostolica tenore presentium statuimus, atque perpetuò decernimus, vniuersas, & singulas Moniales præsentes, atque futuras, cuiuscunq. Religionis, Ordinis, vel Militiarũ et Hyerosollimitanæ sint, q̃ vel iam receprę sint, vel in posterũ in quibusuis Monasterij siue Domib. recipientur, & tacitè, vel expresse Religionem professę, etiam si Conuersæ, aut quocumque alio nomine appellentur, etiam si ex institutis, vel fundationibus earum Regulę ad clausuram non teneantur, nec vnquam in earum Monasterijs, seu Domibus etiam ab immemorabili tempore ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis monasterijs, seu domib. debere de cetero permanere clausura, iuxta formam dictæ Constitutionis fel. rec. Bonifacij Papę VIII. prædecessoris nostri, quæ incipit periculoso, in sacro Cõcilio Tridentino approbatam, & innouatam, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnib. & per omnia, ac illam districtè obseruari mandamus. Quod si aliquę Moniales forsã reperiãtur quæ cõsuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione Regulę suęfretę, animo obstinato huic clausurę resistãt, aut quoquomodo reluctẽt. Ordinarij vna cũ Superiorib. earũ, oib. iuris, & facti remedijs compellant easdẽ tamquã rebelles, & in corrigibiles ad præcise subeũdum dictã clausuram, & perpetuo obseruandũ. Mulieres quoque quę tertiariæ, seu de pœnitẽtia dicũtur, cuiuscũque fuerint Ordinis in Congregatione viuẽtes, si & ipsæ professæ fuerint, ita vt sollemne votum emiserint, ad clausuram præcisè vt permittitur, & ipse teneantur, quod si votum sollemne non emiserint. Ordinarij vna cum superioribus earum hortentur, & Persuadere studeant, vt illud emmittant, & profiteantur, ac post emissionem, & professionem eidem clausurę se subijciant: quod si recusauerint, & aliquæ ex eis inuentæ fuerint scandalosè viuere, seuerissimè puniantur. Cæteris autem omnibus sic absque emissione professionis, & clausura viuere omninò volentibus interdicimus, & perpetuò prohibemus, ne in futurũ vllam aliã prorsus in suum Ordinem, Religionem, Congregationemve recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad sic viuendum omninò inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam presenti decreto irritas facimus, & annullamus. Porrò ne Moniales, vel Tertiariæ prædictæ propter hanc

M clausu-

clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum victum patiantur, sed vt eis opportunè consulatur, auctoritate Apostolica p̄fata statuimus, decernimus, præcipimus, atq; mandamus Ordinariis, & Superiorib. earũ, vt curent colligi fidelium eleemosynas per Conuersas quæ nõ sint p̄fessæ, vel si p̄fessæ fuerint, sint tñ ætatis annorum quadraginta, & in domib. contiguis, extra tamen monasterium degant, & non ingrediantur clausuram aliarum monialium, nisi in casibus ex earum constitutionibus permissis, & de earum domibus exire non possint pro huiusmodi eleemosynis colligendis nisi de licentia Ordinarij, vel earum Superiorum. Et de cætero nullæ aliæ Conuersæ professæ recipi amplius etiam de consensu suorum Superiorum, vel Prælatorum possint: quod si aduersus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & inanis sit, prout ex nunc nullam, irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatib. Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum sucurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinarijs, & Superioribus earum, vt ipsi prouideant de alijs personis piis, & Deo deuotis, quæ fidelium eleemosynas colligant, vel aliàs eo meliori, & commodiori modo quo fieri poterit etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædictarum, arbitrio Ordinariorum, & Superiorum earundem, & pro ut eis congruentius expedire videbitur, prouideatur, & succurratur. Et ne propter Monialium numerum excessiuum clausuræ obseruatio violetur, inhærentes etiam similiter dispositioni dictæ Constitutionis Bonifacij, & Concilii Tridentini Decreto, Monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinariis districtę inhibendo pręcipimus, & mandamus, ne plures in earum Monasteriis recipiant, & admittant, siue recipi, & admitti permittant, quam ex propriis redditibus ipsorum monasteriorum, vel consuetis eleemosynis commodè sustentari possint. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, sub obtestatione diuini iudicii, & interminatione maledictionis æternæ, vniuersis Venerabilibus Fratrib. Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in Ciuitatibus, & Diœcesibus propriis, præsentes nostras litteras publicari faciant, ac in Monasterijs Monialium sibi ordinario iure subiectis, in ijs verò, quæ ad Romanam mediatè, vel immediatè spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ auctoritate vnà cum Superiorib. eorumdem Monasteriorum clausuram (vt præmittitur) quam primum poterint seruari procurent. Contradictores, atque rebelles per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii sæcularis. Ac vt hoc tam salutare Decretum facilius obseruetur, omnes Principes sæculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiæ Domini nostri Iesu Christi, eisdem in remissionem peccatorum iniungentes, & qd in præmissis cũbus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis Monialium Superioribus assistant, ac suum fauorem, & auxilium præstent, ac impedientes pęnis, et temporalibus afficiant, præmissis Constitutionibus, & Ordinationib. Apostolicis, Statutis, & Consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis, priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apostolicis et in fundatione, et institutione eisdem Monasteriis, vel Domibus, & Monialibus sub quibuscumq; verborum formis, & Clausulis irritãtibus, & aliis Decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, et si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per Clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis habentes, quo ad effectum validitatis nostrę constitutionis tantum derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus

quibus communiter, vel diuisim ab eadem Sede indultum, quod interdici, aut suspendi non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Per hoc autem in Monasterijs exemptis Ordinarijs locorum, quod aliam nullam sibi credant iurisdictionẽ, vel potestatem aliquatenus eis attributam. Volumus autem, quod præsentes litteræ ad Valuas Basilicę Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter Constitutiones, Extrauagantes perpetuò valituras conscribantur. Et quia difficile foret præsentes ad singula quæcumq; loca deferri, volumus & et declaramus, quod earum transumptis et impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbicumq; adhibeatur, quæ præsentib. adhiberetur si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo oino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, innouationis, statuti, decreti, mandati, interdicti, phibitionis, annullationis, pręcepti, inhibitionis, sequistionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorũ Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Dat. Ro. apud Sãctum Pet. anno Incarnatio. Dominicę, 1566. quarto Kal. Iunij, Pontificatus nostri, anno primo.

VI.

DECLARATIO CIRCA REVOCATIONEM LICENTIARUM *Mulieribus concessarum ingrediendi Monasteria, & loca Regularium.*

Similem reuocationem fecit Gregorius XIII. Const. II.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei mem. Decet Romanum Pont. certissimum mẽtis suę interpretem, si qñ quippiam dubietatis in litteris ab eo emanatis occurrit, suę declarationis oraculo quam primum explanare. Cum alias à nobis emanauerint quędam litteræ in simili forma Breuis, sub die 24. Octobris 1566. Pont. nostri anno primo. In quibus mulieribus quibuscumq; Monasteriorum Regularium ingressus cum derogatorijs Claus. & irritantib. decretis prohibetur, & alias prout in illis plenius continetur. Nos intuitu, & in fauorem Congregationis Montis Virginis, aliquas dubitationes, quę circa dictarum litterarum, & mentis nostrę intelligentiam oriri possent, elucidare, & submouere volentes, supplicationibus dictę Congregationis, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Apostolica auctoritate tenore pręsentium dicimus, & declaramus, fuisse, & esse mentem, & intentionem nostram, quod dictę litterę non solum comprehenderent, & cõprehendant mulieres habentes & prętendentes, facultatem, & indulta ingrediendi Monasteria, sed etiam omnes, & quascumq; mulieres alias, tam in genere, quam in specie, significãtes nihilominus, prout significamus, quod propter hoc, & pdictas nostras litteras, nõ intelleximus, nec intelligimus, quod mulierib. pręcluderetur, nec præcludatur aditus ad Monasteria, & loca Regularia dictę Congregationis, ac eorum claustra, quãdo in eis Missæ, & alia diuina officia celebrantur, ac dum processiones fiunt, & quãdo Christi fidelium cadauera ibi sepeliuntur, ac etiam pro eis suffragia fiunt, sed libere perpetuò concedimus eisdem omnib. mulieribus facultatem, vt ad illa loca dictæ Congreg. in quib. dicta pia opera exercentur cum alijs Catholicis personis accedere liberè, & licitè possint, & valeant, & similiter quod quando diuinum verbum in Claustris Monasteriorum, & Regularium locorum Congregationis hmói proponitur, vel per aliam quamcunq; cãm tantus concursus populi fuerit, quòd cõmodè ingredi non possint, & egredi per portã Ecclesiæ, perpetuo concedimus, vt dictę mulieres vna cũ alijs secularib. personis possint ingredi, & egredi per portã Claustri

Digitized by Google

Monasteriorũ, & locorum regularium Congregationis, hmôi(dummodò recto trãmite accedant ad portam quà exitur è Monasterio, sicque volumus pariter, & indulgemus, decernẽtes pręsentes de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quouis alio defectu notari vel impugnari non posse, sicque in pręmissis ab omnib. censeri, & ita per quoscũque Iudices, & Cõmissarios quauis auctoritate fungẽtes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritũ quoque, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attẽtari, non obstantib. præmissis, ac dictis nostris litteris, cum inde secutis, & quibusuis alijs Apostolicis Vniuersalib. prouincialibus, & Synodalib. & specialibus, & generalibus Constõnib. & ordinationibus, necnon etiam Monasteriorum, & locorum prædictorum, ac illorum ordinum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis. Statutis, & Cõsuetudinib. & etiã nouis Reformationib. priuilegijs quoq; indultis, & etiam alijs litteris Apostolicis in genere, vel in specie sub quibuscumque tenorib. & formis, ac cum quibusuis Clausulis, & Decretis etiam Motu pprio, & Cõsistorialiter, ac aliàs quomodolibet concessis, cõfirmatis, & innouatis. Quib omnibus, & singulis illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscunq. Dat. Romę apud Sanctum Pet. sub Annulo Piscat. die 16. Iulij, 1570. Pontificatus nostri, anno quinto.

VII.
CONCEDITVR NOVITIATIBVS MONIALIBVS QVOD *in articulo mortis constitutæ ante annum probationis expletum, professionem emittere valeant.*

PIVS V. Ad perpet. rei mem. Summi Sacerdotij cura meritis licet imparibus nobis ex alto commissa, requirit, vt votis illius, per quæ animarum Chr̃i fideliũ, pręsertim Sanctimonialium virtutum Dño sub suaui Religionis iugo virgineaq; perpetuę castitatis laureola famulantium, saluti spiritualiq; consolationi, consulitur libenter annuamus, illaq; fauoribus prosequamur opportunis. Sane exhibita nobis nuper pro parte dilectarum in Chr̃o filiarum Monialiũ nouitiarum nuncupatarum, ad Regulam profitendam ordinis Sancti Dominici Fr̃um Pędicat petitio continebat. Quod qm aliquando accidit, vt illę, durante tempore probationis illarũ emittant professionẽ Regularẽ, & ante illius emissionem, ab hac vita migrant, & in dicto tempore probationis obstantib Constitutionib. siue Statutis, & Ordinationib. dicti Ord. non valentes dictam professionem emittere carent cęlesti merito quo ex dono, benignitate Sedis Apostolicę cętere dicti Ordin. Moniales professę in dicta professione, & Regula decedentes, gaudent.

Quare nobis humiliter supplicari fecerunt, vt sibi in præmissis opportunè prouidere ex benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur (qui salutem animarum dictarum Monialium nouitiarum, sic ante professionis emissionem, & durante tempore probationis earumdem decedentium syncero desideramus affectu) ipsasque Moniales nouitias, & earũ singulas, à quibusuis excõmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sñijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quib. quomodolibet innodatæ existũt, ad effectũ pręsentiũ dũtaxat consequendũ, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationib. inclinati, eisdem Monialibus nouitijs, nunc, & pro tempore existentibus, & earum singulis, vt quando, & quoties aliqua, ex eis nondum professa de alicuius Medici consilio, ab hoc sæculo transitura conspicitur, ipsa pro cõsolatio-

rolatione animæ suæ, professionem prædictam ante tempus requisitum (quatenus tamen ætate legitima constituta sit) ad illam emittendam, in manibus Abbatissæ, seu Priorissæ, vel alterius superioris nouitiarum ipsius Monasterii, seu Domus, ita tamen, quod ipsę moniales nouitię sic decedentes, indulgentiam, & aliàs gratias, quas moniales verè professe decedentes consequuntur, consequi possint, emittere in articulo mortis liberè, & licitè valeant, Apostolica authoritate tenore præsentium perpetuò concedimus, & indulgemus. Necnon eisdem Monialibus nouitiis ità tunc professis decedentibus, plenariam peccatorũ suorũ indulgentiam, & remissionem in forma Iubilæi misericorditer in domino eisdem auctoritate, & tenore largimur. ¶ Ac concessionem indultũ, & elargitionem hmôi, ac præsentes litteras sub quibusuis similiũ, vel dissimilium indulgentiarum, & gratiarum, suspensionibus, reuocationibus, & limitationibus, etiam in fauorem quorumcunq; factis, & faciendis, nullatenus comprehensas, sed semper, ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & de nouo concessas existere, ipsisq; monialibus, & professionem emittentibus suffragari posse, & sic per quoscũq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, et sacri Palatii Apostolici cãrum Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicqd secus super his, à quoq̃ quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentarĩ contigerit, irritum, & inane decernimus Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, seu Domus, et Ordinis hmôi etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, et Cõsuetudinibus, Priuilegiis quoque, Indultis, et litteris Apostolicis, illis, eorumq; superioribus, et personis, sub quibuscunq; tenoribus, et formis, ac cum quibusuis Clausulis, et Decretis in contrarium quôlibet concessis, approbatis, et innouatis. Quibus omnibus, et singulis, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dũtaxat specialiter, et expressè derogamus, ceterisq; contrariis quibuscũque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscat. die 23. Augusti 1570. Pontific. nostri anno quinto.

VIII.

FACULTAS TRIBUITUR MAGISTRO GENERALI, NECNON Prouincialibus Ordinis Prædicatorum in toto Ordine, & in eorum Prouinciis respectiuè, creandi, & deputandi Fratres dicti Ordinis in Notarios pro intimandis Mandatis, & Rescriptis Apostolicis, publicam, seu priuatam eiusdem Ordinis vtilitatem concernentibus.

PIUS V. Ad perpetuam rei memoriam. Debitum pastoralis officij nobis (meritis licet imparib.) ex alto commissi, nos admonet, & inducit, vt circa Religionum quarumlibet, præsertim Ordinis Fratrum Prædicatorum S. Dominici, ad quem patrio quodam iure peculiarem gerimus paternæ charitatis affectum, statum prosperè dirigendum, et Rescripta Apost. quecunque publicam, ac alias priuatam dicti Ord. et Frm, siue Monialiũ eiusdẽ vtilitatem concernentia per probos, et idoneos eiusdẽ Ord. Religiosos, personis, quibus opus fuerit, intimanda, et insinuanda, ac debitè exequenda, studiis inuigilemus assiduis, ac aliàs omnib. illorum incommodis, & necessitatibus consulamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Cum itaq; sicut nobis dum in minoribus constituti essemus, satis comprobatum fuit, quod fratres Religiosi, & Moniales dicti Ordinis fratrum Prædicatorum Sancti Dominici, siue Ordinem ipsum, vel illius Regulam profitentes, quem quidem Ordinem expressè professi fuimus, tam vniuersaliter, quam particulariter, quam

plura damna, incommoda, & detrimenta patiuntur, & impensas sustinent, ex eo, quod Notarij iam Clerici, quàm Laici sæculares, etiam Apostolica, Imperiali, Regali, aut alia auctoritate creati, & constituti, in plerisque mundi partib. Regionibus Regnis, Prouincijs, Dominijs, & Locis existentes, ex eis oriundi, siue aliàs inibi cõmorantes, mandata, concessiones, gratias, priuilegia, & indulta, aliaque Rescripta Apostolica, tam ad publicam, quam priuatam vtilitatem emanata, siue concessa, & bonum, siue commodum publicum, siue priuatum concernentia, Dominis temporalibus, siue Potestatibus Regibusq; Ducibus, Principibus, Marchionib. ac alijs Dominis, & personis quib. intimanda, siue insinuanda veniunt, ac intimare, & insinuare oportet intimare, notificare, siue insinuare, varijs confictis respectibus, recusant siue non audent contra eorundem offici, liberum, & publicum exercitium, debitãque Sedi Apostolicæ obedientiam, ac in non modicum publicæ, & priuatę vtilitatis & commodi præiudicium.

Nos igitur cupientes quantũ cũ Deo possumus in pręmissis Ordini, & Fratribus præfatis, ac etiam Monialib. ipsis de opportuno remedio prouidere, & incommodis, detrimentis, expensis, & damnis eorum obuiare, neque mandata, priuilegia, gratias, concessiones, indulta, & Rescripta Apostolica in genere, vel in specie dicto Ordini, seu ipsius Ordinis Magistro Generali, Prouincialib. alijsque Superiorib. Prioribus, & Fratribus, & eorum singulis, dictisque Monialib. siue earumdem Abbatissis, Priorissis, & earumdem etiam singulis eiusdem Ordinis, siue dictũ Ordinẽ & illius Regulam profitentibus quomodolibet in genere, vel in specie concessa, aliaque mandata, & Rescripta Apostolica, publicam, vel priuatam ipsius Ordinis vtilitatem quomodolibet concernentia, & emanata, ob id debito careant effectu, & vacua remaneant, prouidere volentes, ipsosque Ordinem, ac illius Magistrũ generalẽ, Vicarium, Procuratorem, & Fratres, ac Abbatissas, Priorissas, & Moniales, eorumque singulos specialib. fauoribus, & gratijs prosequentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quib. quolibet innodati existũt, ad effectũ pręsentium dũtaxat consequendũ, harũ serie absolnentes, & absolutos fore censentes, necnon noĩa, cognomina Magistri Gñalis, Prouincialiũ, Vicariorum, Procuratorum, & aliorũ Superiorũ, ac dictarũ Abbatiss. Priorissarum, & Monialiũ, inuocationesq; denominationes, & dependentias Monasteriorũ, Domorum, Conuentuũ, & aliorũ Regulariũ Locorum, tam virorum, q̃ mulierũ dicti Ord. ac et̃ Mandatorũ, Concessionũ, Indultorũ, & Rescriptorũ, aliarumq; gratiarum tenores, præsentib pro expressis hñtes, Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatę petit. instantiam, sed ex certa nr̃a scientia, ac de Apostolicę ptãtis plenit. modernis, & pro tempore existentib. dicti Ord. Magistro Gñali, Vicarijs, & Prouincialib. tam citrà, quàm vltrà, ac aliàs vbilibet constitutis. Quod in vnaquaq; eorũ Prouincia, vnum, duos, tres, quatuor, vel quinq; aut plures eis benè visos dicti Ordinis Religiosos, seu fratres, probatos tamen, ac fide, & doctrina idoneos, & ab ipsis approbatos, in notarios creare, constituere, & deputare. Qui sic creati, constituti, & deputati, sine aliquo respectu, & omni cessante recusatione, liberè quoties requisiti fuerint, omnia, & singula mandata, priuilegia, concessiones, gratias, & indulta Apost. aliaque tam vniuersalia, quam particularia d. Ordini, ac quibusuis alijs, quæ de obseruantia sunt tantum locis, Domibus, Conuentibus Monasterijs, & Ecclesijs tam virorum, quam mulierum, & seu eiusdem ord. Magistro Generali, Prouincialibus Vicarijs, Prioribus, & alijs superioribus Fratribus ac Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & alijs personis sub Regula dictorum fratrum, degentib, & quæ sunt obseruantię tantũ in genere, vel in specie, et ad vniuersam, seu priuatam vtilitatem concessa, & emanata rescripta Apostolica eisdem, Regibus, e Ducib. Principibus, Marchionib. Comitib. Baronibus, & Dominis, alijsque personis

Eccle-

Ecclesiasticis,& sęcularibus quibuscumque vbi,& quoties opus fuerit,ac ad id requisiti fuerint,notificare,& intimare. Ac eosdem iuxta mandatorum,concessionum indultorum,priuilegiorum,& rescriptorum huiusmodi formam,continentiam,& tenorem monere,& requirere,aliaque omnia, & singula circa ea requisita,& opportuna facere,agere, exercere, & exequi,ac de eisdem omnibus,& singulis, publicos, & publica, actus, & instrumenta coram testibus ad hoc requisitis conficere, & stipulari,ac in notam redigere,& exinde semel, vel pluries,prout ad id requisiti fuerint, vnum, vel plures, ac plura,publicos, & publica, actus, instrumenta quibus eadem prorsus fides adhibeatur, in iudicio, et extra, ac vbique, ac si per alios quoscumque publicos, et authenticos rogatos notarios stipulata, confecta, et publicata, et authenticata fuissent conficere, et debitis signis, et caractetibus subscribere,publicare, & authenticare liberè, & licitè possint,& valeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem impartimur,cõcedimus,& indulgemus,eisdéq; actis,notis,instrumẽtis, & scripturis per dictos Religiosos, vt præfertur, Notarios deputatos stipulatis,confectis,& vt præfertur,authenticatis, plenam, & indubitatam fidem vbique tam in iudicio, quam extra adhibere,ac eosdem sic intimatos, monitos,& requisitos eis afficere, & arctari debere volumus,statuimus,& ordinamus. Mandantes propterea in virtute Sanctę obedientiæ,& indignationis nostrę, ac suspensionis à diuinis,quo ad Archiepiscopos,& Episcopos,quo ad alios verò inferiores sub maioris excommunicationis latæ sententiæ pœnis, locorum Ordinarijs,& alijs quibusuis personis,cuiuscumque status,gradus,ordinis,et conditionis existentibus,etiam quacumque, etiam dictę Sedis auctoritate,facultate,seu potestate,etiam Legati de latere,ac Cardinalatus honore fulgentib. ne ipsos Notarios,vt præfertur deputatos,et electos, siue eorum aliquem in executione supradictorum omnium quouis modo impediant, seu impedire,aut perturbare audeant,vel præsumant. Ac decernentes p ęsentes litteras nullo vnquam tempore de subreptionis,vel obreptionis,aut nullitatis,seu intentionis nostræ vitio,seu defectu,notari,seu impugnari,ac sub quibusuis reuocationib. derogationibus,et alijs contrarijs dispositionibus à nobis, vel successorib. nostris emanandis,comprehensas, sed semper ab illis exceptas existere, et quoties illæ emanabunt,toties in pristinum statum,et validissimum,etiam sub data per eosdem magistrum Generalem, Prouinciales, et alios supra nominatos eligenda, concessa,restitutas,et plenariè reintegratas existere. Et sic per quoscumque iudices et commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores,ac S. Romanę Ecclesiæ Cardinales,sublata eis,et eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi,et interpretandi facultate,et auctoritate iudicari,et diffiniri debere,ac irritum,et inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter,vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filijs Iacobo tit. S. Mariæ in Cosmedin Presb.Card.de Sabellis nuncupato,nostro in Alma Vrbe Vicario & Curię causarum Cameræ Apostolicæ Gener.Auditori,& Cancellariæ Apostolicæ Regenti nunc,& pro tempore existentib.per pręsentes motu simili mandamus quatenus ipsi, vel duo,aut vnus eorum per se,vel alium,seu alios p ęsentes litteras, & in eis contenta quæcumque,vbi,& quando opus fuerit,ac quoties pro parte Magistri Gener.procur.Prouincialium,& aliorum prædictorum,seu alicuius eorũ fuerint requisiti sollemniter publicãtes,eisque in præmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes,faciant auctoritate nostra illos,& eorum singulos,indulto,concessione,voluntate,statuto,ordinatione,mandato,et decreto nostris huiusmodi iuxta eorundẽ præsentium tenorem pacificè frui, et gaudere. Non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet, et rebelles per sententias,censuras, et pœnas Ecclesiasticas,ac alia iuris remedia,appellatione postposita, compescendo,ac legitimis super his habendis,seruatis processibus,sententiam,cẽsuras,et pœnas prædictas,etiã

iteratis vicibus aggrauando, inuocato, etiam ad hoc (si opus fuerit,) auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus fel. record. Bonif. Papæ VIII. prædecessoris nostri, de vna & Concilio Generali de duabus dietis, dummodò quis auctoritate præsentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, alijsq; quibusuis constitutionibus, & ordinationib. Apostolicis, necnon in Prouincialib. & Synodalib. Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis, etiam dictæ Sedis de latere Legatis, Nuncijs, locorum Ordinarijs, & alijs quibusuis personis in præiudicium præmissorum per quemcumque Rom. Pont. etiam prædecessores nostros, ac nos, & Sedē præfatam tam sub plūbo, quam in forma Breuis, & etiam motu, & scientia similib. concessis, approbatis, & innouatis. Quib. omnib. et si de illis, eorumq; totis tenorib. spālis, specifica, expressa, & indiuidua, nō aūt per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores hmōi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forent, præsentib. pro expressis, habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cōtrarijs quibuscumq. Aut aliquib. communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultū, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod transumptis præsentium, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra vbique locorum adhibeatur, & adhiberi debeat, quæ litteris ipsis originalib. adhiberetur, si exhibitę forent, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctū Petrum, sub annulo Piscatoris, die 21. Martij, 1571. Pont. nostri anno sexto.

IX.

DE LECTORE, ET OFFICIO MINISTRI GENERALIS *& aliorum Superiorum Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, cum declaratione, quod descendentes ex Mahumentanorum vel Iudæorum genere baptizati, in Ordine recipi, & ad illius dignitates admitti valeant.*

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Pastoralis officij nobis diuinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet, vt omni cura, ac vigilantia ad ea sēper intendamus, per quæ omnes personæ Regulares sub suaui Religionis iugo altissimo famulantes, in Regularium ac salutarium institutorum obseruatione non modo conseruentur, sed ad alia obseruanda modis, & rationibus congruentib. admoneantur, & interpellentur. Considerātes autem, quam vberes fructus Ordo fratrum Minorum Sancti Franc. de Obseruantia, qui in humilitate, & patientia potissimū fundatus existit, hactenus in agro Dominicatrulit, & in dies magis cooperante eo, à quo bona cuncta procedunt, afferre non cesset, nonnulla ordinanda, & à fratribus prædictis obseruando censuimus per quæ Deo omnipotente authore, dictus Ordo per nostrę prouidentiæ ministerium, felicia in Domino suscipere possit incrementa. Motu igitur proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatę petitionis instantiā sed ex certa scientia, maturaq; deliberatione nostra, ac de Apostolicę potestatis plenitudine hac nostra perpetuò valitura sanctione statuimus, & ordinamus.

Quod illi fratres eiusdē Ord. post hac in generalē Ministrū, & reliquos superiores solū eligāt q regulā ipsius B. Pris Seraphici obseruēt, & q choro, victu, & vestitu, quātū officij necessitas concesserit, à alijs se conformare soleant, ac debeant, super quo

Barchio-

Barchionenses Constitutiones harum serie innouamus, omnesque tam Superiorũ quorumcumque, quàm diffinitorum Custodum, & Discretorum electiones, per vota secreta fiant, iuxta Sacri Concilij Tridentini decreta, & aliter electiones, factæ pro tempore nullæ, & penitus irritæ sint, & inanes, electique pœnas in dictis decretis contentas incurrant eo ipso.

Quodque Magister Generalis, Commissarius, seu Procuratores generales, & prouinciales, in eo Capitulo, quo absolui debent, diffinitores non sint, neque vocem habeant, sed facta successoris electione discedant, vt si quis eos accusare velit, liberè agat.

Quod Prouincialium Ministr. electio liberè per vota secreta, vt suprà fiat, ita vt Commissarius generalis, vel qui electioni præsederit, si formam prædictam transgredi, seu electores quo minus liberè eligant, quouis modo impedire cõuinctus fuerit, officio priuatus existat.

Qui verò in electionibus omnibus, vel ante eas per sex menses, pro se, vel pro alio subornauerit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, à qua, nisi à Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis artic. absolui non possit, ac voce actiua, & passiua perpetuò careat, subornatus, vel alius, etiam pro quo subornatio fiet, qui subornantem non detulerit, eandem pœnã incurrere censeatur.

Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionem procurauerit, vltra prædictas pœnas, per mensem carceri mancipetur.

Quod officium Generalis Ministri octo annos duret, Commissarij, & Procuratores generales, ac prouinciales quattuor, ipsique semel officio functi, ad idem eligi non possint, nisi post sexdecim annos, nec Minister Generalis in Commissarium, vel Procuratorem generales; nec Commissarius generalis in Ministrum, seu Procuratorem generales, nec procurator generalis in Ministrum, vel Commissarium generales nisi post dictos sexdecim annos, vt munus sibi iniunctum cum maiori fructu exercere valeant, Possit tamen Minister Prouincialis in alia prouincia esse. Et Capitulum quod dicitur intermedium, post quattuor annos ab electione Generalis celebrari debeat.

Quod Generalis minister habeat duos Discretos secum, vnum ex qualibet familia, quorum consilio vti debeat in grauioribus, sintque immediate subditi ministro generali, ac in generali, & prouincialibus Capitulis habeant vocem, & præcedant omnes alios tam in loco, quam in voce, nisi illos dumtaxat qui Ministri generalis munus obierint. Vnaquæque autem familia suum eligat post electionem Ministri generalis, & Diffinitorum. Si moriantur, aut occupentur a nobis, seu Rom. Pont. pro tempore existente occupatione longa, arbitrio Ministri generalis, vel ab ipso Ministro generali legitime priuentur, alium seu alios eligat Minister generalis præcedente voto Prouincialium eiusdem familiæ, eorumque officium cum ipso Ministro generali expiret, tametsi in Capitulis generalibus officio Discretorum huiusmodi functi vocem habere possint.

Quod generalis Minister duos secretarios habeat, alterum videlicet ex altera familia, quo cum negocia cuiuslibet familiæ expediat, eisque arbitrio suo vti possit.

Quod Sacræ Theologiæ Lector qui quattuor cursus absoluerit, actiua, & passiua voce vtatur in Prouinciali Capitulo.

Quod Magister Generalis, Commissarius, Prouinciales, & alij Visitatores, & domi, & foris, ita parcè, & modestè in expensis se gerant, vt sanctæ paupertatis memores, tam Conuentus releuare, quam proximos ædificare procurent.

Qui tamen hoc non seruabit, si Generalis fuerit, a Diffinitoribus Capituli generalis reliqui à Superioribus condignè puniantur. ¶ Postremò quod in Nouitijs recipiendis fiat inquisitio de moribus & vita eorum, iuxta Regulam B. Francisci, quæ vis, Diligẽter examinẽt eos de fide Catholica, & de Ecclesiast. Sacramẽtis, &c. Et fiat inqui-

Digitized by Google

inquisitio de progenitorum suorum defectu, volentes quod ijs, qui ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Sacrum Baptisma, Græci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis huiusmodi quo minus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia Religionis, vel cuipiam alteri nocere possit, vel debeat: Et quo ad descendentes ex hæreticis, videlicet, Conuersis, pariter minimè circa præmissa quicquam obstet. Quoad verò illos qui ex hæreticis damnatis, & nõ conuersis, vel quorum statuæ combustæ fuerunt, originem ducunt, per lineam paternam vsque ad secundam generationem, per lineam autem maternam, vsque ad primam tantum in præmissis obesse decernimus, & idem seruetur in Fratribus, qui ad sacros etiam presbyteratus ordines admittuntur.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quibusuis dicti Ordinis, Statutis, & Consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis Ordini, & superioribus huiusmodi per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem Apostolicam etiam motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, & efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque et alijs decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, sæpius innouatis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo, quingentesimo, septuagesimo primo, Pontificatus nostri Anno sexto.

Cæs. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini millesimo, quingentesimo, septuagesimo primo, Indictione decimatertia, Die verò vltima Mensis Maij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris & Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Sexto Retroscriptæ litteræ Apostolicæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in generali Rescriptorum Fratrum Minorum de Obseruantia, videlicet Ministrorum Generalis, & Prouincialiũ ac vocalium congregatione, habita in Conuentu Sanctæ Mariæ de Aracæli, de Vrbe, per me Robertum Fontanum Archiuij Curs. scriptorem Clericum Mutinens. præsentibus Illustrissimo, & Reuerendissimo D. Alexandro Card. Cribello, Viceprotectore, & R. P. D. Hieronymo Albonoz, electo Tucumanen. Episcopo, testibus, &c. In quorum fidem, hicme subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Roma. Curs. script.

X.

CONCEDITVR FACVLTAS PRAELATIS Ordinis Prædicatorum, absoluendi suos Fratres, & Moniales, & cum eis dispensandi, sicut Episcopi suos Clericos, & Laicos absoluere, & cum eis dispensare auctoritate etiam per Concilium Tridentinum eis tradita, valent.

PIVS Ad perpetuam rei memoriam. Rom. Pont. circumspecta benignitas, honestis petentiũ votis quæ psonatũ sub Religionis iugo altissimo famulantiũ statum, & salubrem directionẽ respiciunt, ad exauditionis gratiam, libenter admittit, & fa-

Digitized by Google

& fauoribus prosequitur opportunis. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior Prouincialis Prouinciæ Hispaniæ Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod cum in bulla Cruciatæ Sanctæ,& aliis priuilegiis, quæ ab Apostolica Sede concedi solent, detur facultas eligendi confessorem idoneum,ab Ordinario approbatum, qui possit Christi fideles absoluere à casibus Ordinario reseruatis, & à quibusdam etiam quæ dictæ Sedi reseruata sunt. Religiosi dicti Ordinis,seu eorum nonnulli etiam his facultatib. vti præsumunt, & illarum prætextu eligunt confessorem aliquando, præter eos,qui à suis Prælatis,pro audiendis eorum confessionibus,deputati sunt, quod aliquando in speciale eorum vergit detrimentum. Quare prædictus Prior nobis humiliter supplicari fecit, quatenus in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur huiusmodi obuiare volentes,ac eundem Priorem à quibusuis excommunicationis,suspensionis,& interdicti,aliisq; sententiis, censuris, & pœnis à iure vel ab homine,quauis occasione, vel causa, si quibus quomodolibet innodatus existit,ad effectum præsentium dumtaxat consequendum. harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Cruciatæ Sanctæ, & aliorum indultorum particularium,quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem,& absoluendi à casibus reseruatis, cum Fratribus,& Sororibus Monialibus,totius Ordinis prædicti tam Prouinciæ Hispaniæ huiusmodi,quam extra eam vbilibet locum minimè habere,nec censeri, sed nostræ intentionis existere,quod ijdem Fratres,& Moniales,quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem,dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint. Apost.auth.tenore præsentium perpetuò declaramus:eisdem tamen Prælatis,vt in vsu huius potestatis,se cum subditis, benignos, & faciles exhibeant præcipientes, & mandantes. Et insuper, quia Sacrum œcumenicum Generale Tridentin. Concil.concessit Episcopis, vt absoluere possint in foro animæ, seu conscientiæ ab omnibus peccatis,& dispensare in irregularitatibus prout sess.24.cap.6. habetur,ne Prior.Conuentuales,& superiores Prælati dicti totius Ordinis, tam in dicta Prouincia,quam extra eam vbilibet. in hac parte deterioris conditionis quam Clerici, aut seculares existant,eisdem Priori Conuentuali, & superioribus prælatis, vt ipsi per se ipsos idem omninò possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos,quod possunt Episcopi in Clericos, & laicos sibi subiectos, Tam quo ad absoluendi,& dispensandi huiusmodi,quam alias quascumq; facultates eadem authoritate,& tenore,etiam perpetuò concedimus,& indulgemus, ac etiam declaramus. Decernentes præsentes litteras perpetuò durare,& valere, & sub quibusuis illarum consimilium,vel dissimilium concessionum,indulgentiarum, & gratiarum reuocationibus,suspensionibus,alterationibus,derogationibus, vel alijs contrarijs dispositionibus, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes,aut Sedem Apostolicam, etiam ex quauis causa, aut aliàs quomodolibet canonicè,vel de facto,nunc,& pro tempore factis, & faciendis nullatenus comprehensas,sed semper ab illis exceptas,& quoties illæ emanabunt,toties in pristinum, & validissimum statum restitutas,& de nouo concessas existere,& fore,ac censeri,& suffragari debere,Irritum quoque,& inane,si secus super his,à quoquam quauis authoritate scienter,vel ignoranter contigerit attentari.Non obstantibus præmissis, & quibusuis Apostolicis,ac Vniuersalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis,specialibus,vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus. Necnon quibusuis etiam iuramento,confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis,Statutis,& Consuetudinibus, Priuilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis,quibusuis personis,sub quibuscunq; tenoribus,& formis,ac aliàs quomodolibet,concessis,& approbatis,& innouatis. Quibus omnibus,& singulis, etiam si de illis,eorumq; totis tenoribus specialis,specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda,

benda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenorem suum, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in eis tradita obseruata insererentur præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat, specialiter & expressè derogamus, cæterisq; contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 21. Iulij, 1571. Pontificatus nostri Anno sexto.

X I.

PROHIBET CVIVSVIS ORDINIS REGVLARIBVS ETIAM MENdicantibus Lectoribus, aut in Theologia graduatis, posse secularium Confessiones audire, nisi ab Ordinario prævio examine fuerint approbati.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Romani Pontificis prouidentia circumspecta nonnunquam gesta per eum rationabilibus, & honestis suadentibus causis moderatur, & commutat in melius, prout in Domino conspicit salubriter expedire. Nuper siquidem quasdam declarationes, & moderationes circa nonnulla Concilij Tridentini Decreta Regulares personas Ordinum Mendicantium eorumq; instituta concernentia edidimus & promulgauimus: Et quia vti accepimus, illarum vigore Sacerdotes Regulares prædictorum Ordinum quandoq; minus idonei, & inhabiles Confessionibus sæcularium audiendis ab eorum superioribus præposiri absq; aliqua Episcoporum, sed sola Magistri Ordinis Generalis, aut Prouincialium ministrorum approbatione admittuntur. Nos super his pro debito pastoralis officij prout tenemur, salubriter prouidere volentes, tenore præsentium hac nostra Constitutione perpetua sancimus, decernimus, & declaramus, Concilij Tridentini de approbatione Regularium audiendis Confessionibus sæcularium præpositorum ab Episcopis facienda obseruari debere, etiam in omnibus Regularibus, quorumuis Ordinum etiam Mendicantium, etiam sub Regulari disciplina viuentibus, etiam si sint Lectores, aut in Theologia etiam de superiorum suorum licentia, graduati, vel promoti, vel à suis Magistris Generalibus vel Prouincialibus Ministris, sæcularium confessionibus audiendis expositi. Volumus tamen eos qui semel ab Episcopo in Ciuitate, & Diœcesibus suis prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari. Ab Episcopo autem successore pro maiori conscientiæ suæ quiete examinari de nouo poterunt. Inhibentes quibuscumq; Regularibus quorumuis Ordinum, etiam Mendicantiũ, vt præfertur, illa vigore deputationis, & approbationis ab eisdem Magistris & Ministris Prouincialibus, etiam quod illarum occasione ab Ordinariis hucusq; tolerati fuerint, absq; speciali in posterum licentia, & approbatione ab Ordinarijs obtinenda, sæcularium Confessiones audire præsumant: Decernentes irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac nostris litteris prædictis, & aliis postea quibuscumq; Regularibus concessis, & forsan extensis, quas ad ea quæ præsentibus aduersantur, & contrariantur, penitus, & omninò reuocamus, cassamus, & irritamus, nec non monasteriorum, & aliorum Regularium locorum, ac Ordinum quorumcunque, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus, Priuilegiis, quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, etiam Mari magno, seu Bulla Aurea, aut aliàs nuncupatis, quibusuis Monasteriis, & Regularibus locis, sub quibusq; tenoribus,

noribus,& formis,ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs,aliisque efficacioribus,& insolitis Clausulis,necnon,irritantibus,& aliis Decretis etiam Motu proprio,& Ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut aliàs quomodolibet concessis,ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, quibus omnibus,etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorum que totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressa habenda, aut aliqua exquisita forma eruanda esset,tenores huiusmodi,ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata,inserti forent,præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter,& expresse derogamus,contrariis quibuscumque. Vt autem præsentes litteræ ad omnium quorum interest notitiam deducantur, nec aliquis earũ ignorãtiam prætẽdere,aut cõtra eas se excusare valeat,dicta auctoritate statuimus & decernimus,vt ipsæmet Litteræ,vel earũ transumptum in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe,Sancti Ioannis Lateranensis,ac Cancellariæ Apostolicæ valuis,ac in Aciæ Campi Floræ,per aliquos ex Cursoribus nostris publicentur,earũ exemplo in singulis valuis,& aciẽ pdictis affixo,& dimisso.Verum quia difficile foret psẽtes litteras ad singula quæque loca in quibus de eis fides facienda erit,deferri,volumus,& dicta auctoritate decernimus,quod earumdem litterarum trãsumptis,manu alicuius Notarij publici subscriptis,& sigillo alicuius Prælati,seu personæ in dignitate Ecclesiastica cõstitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio,& extra illud, quæ eisdẽ præsẽtibus adhiberetur,si forent exibitæ,vel ostẽsę. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostrę sanctionis,decreti,declarationis, inhibitionis, reuocationis, cassationis, irritationis, statuti,derogationis,& voluntatis infringere,vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius,se nouerit incursurum.Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę millesimo quingentesimo septuagesimo primo, octauo Idus Augusti Pontificatus nostri Anno sexto.

XII.

CONTRA MONIALES EXEVNTES A CLAVSVRA *absque licentia extra casus hic expressos. Eadem prohibitio habetur in Concilio Tridentino Sess. 25. cap. 5.*

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Decori, & honestati omnium sanctimonialium, quarum Iesus Christus Dominus noster sponsus est,vt in puritate,& castitate super ædificantes,in ipso feliciter inhabitare valeant,consulentes,ea quæ illarum existimationi detrahere possent,decet nos consulto summouere. Sanè periculo,& scandalo plena res est,ac Regulari obseruantiæ vehementer aduersatur,Sanctimoniales aliquando parentes,fratres,sorores,aut alios agnatos, vel cognatos, necnon Monasteria, & alia filiationes nuncupata, etiã eis subiecta visitandi,aut infirmitatis causa,alioue prętextu à Monasterijs, exire, & per sæcularium personarũ domos discurrere, & vagari, quo veluti colore eximium quoque honestatis,& pudicitiæ decus in discrimen committunt. Vnde nos malo huic pro nostro Pastoralis officii debito salubriter occurrere volentes, inhętentes etiam Decreto Sacri Concilii Tridentini,de clausura Monialium disponenti,ac aliis nostris litteris super huiusmodi clausura editis adiicientes, volumus, sancimus, & ordinamus nulli Abbatissarũ, Priorissarũ, aliarũve Monialium, et Certusiensiũ, Cisterciensium, Sancti Benedicti,& Mendicantiũ,& quotũcũque aliorum Ordinũ etiam Militiarum,ac statuum,graduum,conditionũ, dignitatum,ac præeminentiarum

rum existentium, etiam à Regia, vel Illustri prosapia ortarum, de cetero etiam infirmitatis, seu aliorum Monasteriorum, etiam eis subiectorum, aut Domorum, parentum, aliorumve consanguineorum visitandorum, aliaue occasione, & prætextu, nisi ex causa magni incendij, vel infirmitatis lepræ, aut epidimiæ, quæ tamen infirmitas, præter alios Ordinum Superiores, quibus cura Monasteriorum incumberet etiam per Episcopum, seu alium loci Ordinarium, etiam si prædicta Monasteria ab Episcoporum, & Ordinariorum iurisdictione exempta esse reperiantur, cognita & expresse in scriptis approbata sit, à Monasterijs præfatis exire, sed nec in prædictis casibus extra illa, nisi ad necessarium tempus stare licere. Aliter autem, quam vt præfertur, egredientes, seu licentiam exeundi quomodocumque concedentes, necnon comitantes, ac illarum receptatrices personas, siue laicas, aut sæculares, vel Ecclesiasticas consanguineas, vel non, excommunicationis maioris latæ sententiæ vinculo statim eo ipso absque aliqua declaratione subiacere, a quo præterquam a Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolui nequeant. Et insuper tam egressas, quã præsidentes, & alios Superiores prædictos, eis licentiam huiusmodi concedentes, dignitatibus, officijs, & administrationibus per eas, & eos, tunc obtentis, priuamus, & illas, & illos ad obtenta, & alia in posterum obtinenda inhabiles, necnon licentias, & facultates, ab alio Romano Pontifice prædecessores nostro, ac Sedis Apostolicæ Nuncijs, & Legatis, etiam de latere, ac Maiore Pœnitentiario, aut Ordinum prædictorum Superioribus, alijsue personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis restitutiuis, præseruatiuis, mentis attestatiuis, etiam nouam gratiam, & datam concedentibus, alijsque efficacioribus, & efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, necnon S. R. E. Cardinalium intuitu, et contemplatione, ac instantia, vel alias quomodolibet concessas (quæ prorsus abolemus) ac litteras desuper confectas, & in posterum concedendas, et conficiendas, nullas, et inualidas, nulliusque roboris, ac momenti fore, nec illas habentibus, & habituris suffragari posse, & ita per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus; Mandantes vniuersis, & singulis Venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs in virtute sanctæ obedientiæ, & sub obtestatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, quatenus per se, vel alium, seu alios, præsentes Litteras in Ciuitatibus, & Diœcesibus proprijs quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, necnon præfatum Decretum ipsius Concilij, quod incipit Bonifacij VIII. diligenter, & inuiolabiliter sub censuris Ecclesiasticis, alijsque præfatis pœnis, & in eodem Decreto contentis, obseruent, & obseruari faciant, & procurent, Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, etiam alijs pœnis auctoritate nostra, appellatione postposita compescendo. Necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, interdictum Ecclesiasticum apponendo. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscunque; Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Alijs Apostolicis Constitutionibus, & iuribus de huiusmodi clausura disponentibus, nihilominus in suo robore duraturis. Cæterum, volumus, quod præsentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis,

& li-

Digitized by Google

& sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbique Terrarum, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ eisdem præsentib. adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Sanctionis, ordinationis, priuationis, abolitionis, decreti, mandati, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo, quingentesimo sexag. nono, Kal. Februarij, Pontificatus nostri anno quinto.

Cæs. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo, quingentesimo, septuagesimo, Indictione decimatertia, die verò vigesima septima mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij Diuina prouidentia Papæ V. Anno eius quinto, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatę fuerunt Rom. ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Ioannem Guetterum, & Christianum de Monte, prælibati S.D.N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Curs.

XIII.

SVB CENSVRIS, ET PAENIS ECCLESIASTICIS *prohibetur quibuscumque Regularibus, & alijs omnibus, ne in popularibus Concionibus de Gloriosa Dei Genitricis Mariæ Conceptione disputent.*

Confirmaturque per Sixtum iiij. Constitut. 18. 19. & per Decretum Concil. Trident. innouata, Sess. V. Decreto de Peccato Originali, in fine.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Super speculam Domini, viribus licet exiguis, constituti, prophetæ solicitudinem imitantes, Die, noctuque ad diuersos Ecclesiæ status nostræ mentis aciem intendimus, studiose prouidentes, vt communi Domino ab omnibus gradibus fideliter seruiatur ac illis maximè, quibus digniora ministeria diuini Spiritus fauore credita sunt, inter quos diuini verbi prædicatores adnumerandos esse nemo dubitare poterit, qui eorum munus ab ipso Domino consecratum, Apostolis præcipuè iniunctum fuisse animaduertet, qui si adepto gradu dignè fungerentur, euangelizantes pacem, annunciantes bona, prædicantes salutem, non solum vox eorum dulcis, verum & speciosi pedes viderentur, & fraternæ salutis vberes fructus referentes, multam fiduciam haberent in die Domini: Verum (quod neque sine animi dolore accepimus, nec referre possumus,) quidam diuersorum Ordinum Regulares, Clericique sæculares omissis quæ diuinæ maiestatis gloriam, & Sanctissimæ Dei genitricis aliorumque Diuorum venerationem, atque fidelium pietatem, promouere poterant, quod Apostolus in quibusdam arguit, languent circa quæstiones, & pugnas verborum ex quibus oriuntur inuidiæ, & contentiones, cæteraque vitiorum monstra, potissimum verò cũ de gloriosæ Virginis Mariæ Conceptione sermo inciderit, tam pertinaciter pro altetutra parte contendunt, ac si de illis dogmatibus esset, quæ corde credere ad iustitiam, ore confiteri ad salutem necessarium est. Quibus illud prophetæ conuenire videtur, dicunt, ait Dominus cum ego non sim locutus, cum S.R.E. omnium Ecclesia-

clesiarum magistra,& doctrix, disciplinam de ea re hucusque non definierit, nemo absque temeritate, præiudicare, vel alterius partis sententiam damnare potest, & quasi desint præclarissima inuentricis gratiæ merita, quæ nec angelica quidem lingua satis dignè referri possunt,& cũ ex illo vbertimo fonte,puteoque aquarum viuentium,non possint saluberrimas haurire aquas,quibus fidelis populus, magna cum vtilitate,atque dulcedine, reficeretur,ad dissipatas cisternas accurrunt, stultas scilicet,& sine disciplina quæstiones, quæ generant lites, quas nec frequens multitudo intelligere,nec viri sapientes, qui capiunt, vtiliter percipere valeant,præsertim,quoniam vt experimento didicimus, ipsorum concionatorum,qui ad quæstiones huiusmodi proponendas facilius erumpere solent,maior numerus materiæ difficultatem prorsus ignorantes,neque intelligentes,quæ loquuntur,aut de quibus affirmant,simplicium animos indiscretæ deuotionis obtentu,vel potius loquacitatis,& ostentationis effectu,ad tumultus,& simultates concitant,quos tumultuantes, atque dissidentes componere,sedareque potius oportebat.Cumque paruulis in Christo lac infundere,prouectis solidum cibum apponere deberent, dum in huiusmodi controuersiis interminatis versantur,omnibus vbera proferunt arentia,quod non absque maledictionis nota legimus in Propheta. Nos igitur,qui prædecessorum nostrorum saluberrima decreta pro viribus salua esse cupimus, potissimum illa,quæ à Sacrosancta Synodo Tridentina denuò sunt confirmata,liberam cuique facultatem relinquẽtes opinandi huius controuersiæ, quamlibet partem, prout magis probabilem esse iudicauerit. Prædictorum igitur Concionatorum,aliorumque contentioni,atque temeritati,populorumque scandalis occurrere studentes,Motu proprio,non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiã,sed ex certa scientia,ac de Apostolicę potestatis plenitudine,statutum fel. recordationis Sixti Quarti prædecessoris nostri, super ea re,quod à præfata Synodo innouatum est, (illud præsentibus,ac si de verbo ad verbum esset insertum,pro plenè,& sufficienter expresso,& inserto habentes) Apostolica auctoritate tenore præsentium confirmamus,& approbamus;atque, vt deinceps efficacius à cunctis obseruetur, perpetuò statuimus, & ordinamus, ac per Apostolica scripta mandamus,quatenus nemo,cuiuscumque Ord.gradus,conditionis,vel dignitatis existat, in popularibus Concionibus, vel vbicunque promiscua virorum,& mulierum multitudo conuenire solet,de huius controuersiæ alterutra parte disputare,rationibus,vel Doctorum auctoritate asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo,aut impugnando,vel de hac ipsa quæstione, cuiusuis pietatis,aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere,vel dictare præsumant. Qui contrafecerit,suspensionis pęnam à diuinis absque noua declaratione ipso facto incurrat,si modo fuerit in Sacris constitutus, & quocumque prætetea gradu , siue dignitate,vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso iure priuatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda,vel obeunda perpetuæ inhabilitatis censuræ ipso etiam facto sit obnoxius,super quibus nisi à Romano Pont. pro tempore existente dispensari,siue absolui possit. Et nihilominus alijs pęnis,si opus fuerit, à proprio Prælato,pro delicti mensura infligendis subijciatur , prout subijcimus. Cæterum quamdiu per Apost Sedem, altera pars diffinitiua non fuerit,oppositaque sententia condemnata,liceat viris doctis in publicis Academiæ disputationibus siue Generalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi aliàs intersunt,qui rem capere possunt,nec scandali vlla subest occasio,de illa quæstione differere,& augmentis vtram libet partem,vel asserere,vel impugnare,dum tamen neutra,veluti erronea prædicetur,seruenturque illa omnia,quæ à dicto Sixto prædecessore nostro statuta sunt,quorum singula,vt præfertur, etiam quantum ad alias pęnas, duximus innouanda, & innouamus per præsentes. Vt autem hæc nostra constitutio,& præmissa omnia, ad eorum omnium,quorum interest,notitiam congruentius peruenire possint, in virtute San. Obed. & sub pœna suspens.ab ingressu Eccl.eriam eo ipso incurrenda,si in his,

Digitized by Google

in his, quæ mandamus exequendis se negligentes exhibuerint, præcipimus, & mandamus omnib. & singulis locorum Ordinarijs, ac eorundem Vicarijs suffraganeis, & officialibus quibuscunque, & alijs singulis, ad quos quomodolibet spectat, & pertinet, quatenus huiusmodi nostram constitutionem singulis suæ Diœcesis, vel districtus Prædicatorib. & alijs, quib. expedire iudicauerint, opportunè insinuent, & publicent, ac insinuari, & publicari faciant. Et ne quis in posterum quoquomodò ignorantiam de præmissis possit prætendere, aut se contra præmissa, valeat excusare, Volumus, & similiter eadem auctoritate decernimus, & mandamus, quod præsentes litteræ per aliquos ex nostris Cursorib. in Basilicarum Sancti Ioan. Lateranens's, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, Valuis, ac in acie Campi Floræ de Vrbe, de more publicentur, & affigantur, & illis inde amotis, remaneant in eisdē locis earumdem exempla affixa; quæ publicatio, & affixio ita omnes, ad quos spectat afficiat, & arctet, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Non obstantib. Constitutionibus, & Ordinationib ac quibusuis indultis, & litteris Apost. quibusuis personis, etiam quantumcumque qualificatis, & in quacumque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quauis alia dignitate, & honore constitutis, etiā quod interdici, suspendi, vel excōicari nequeant quomodolibet concessis, quæ eis contra præmissa in aliquo suffragari non posse decernimus, cæterisque contrarijs quibuscunq. Volumus insuper, & decernimus quod præsentes vim perpetuæ & irrefragabilis constitutionis obtineant, & quod illarum transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Eccl. constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentib. litteris adhiberetur, si ostensæ, vel exhibitæ forent, in camera Cācellariæ nostræ Apostolicæ quacū que in contrariū dispositione, nō obstante. Nulli ergò omninò hominum liceat hāc paginam nostræ confirmationis, approbationis, statuti, ordinationis, mandati subiectionis, innouationis, præcepti, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotē tis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. anno Incarn. Dominicæ, 1570. pridie Kal. Decembris, Pontificatus nostri anno quinto.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1570. Indictione 13. die verò 7. Mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini, Pij diui na prouidentia Papæ V. anno 5. retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Basilica Sancti Ioan. Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ Valuis, & acie Campi Floræ, dimissis illarum copijs affixis, per nos Ioannem Andream Panizzam, & Petrum Cloysium Gaytam, prælibati S. D.N. Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Cursorum.

N GREGO-

Digitized by Google

GREGORIVS XIII. Hugo Boncompagnus.

Patria, & genere nobilis, Patre Christophoro Bononiensi Patricionatus, ob eximiam eius vtriusque iuris scientiam, ac in rebus gerendis prudentiam, Pio IIII. Summo Pontifici admodum charus, Prænestinæ Ecclesiæ præficitur, & paulo post inter purpuratos electus, mortuo deinde Pio V. Summus Pontifex 4. Idus Maij Anno 1572. Romæ coronatur. Religionis Catholicæ studiosissimus fuit, Noui Orbis Insulis per Societatis IESV Patres conuertendis, & instituendis magnam diligentiam insumpsit; Festum Sanctæ Annæ Gloriosissimæ Virginis MARIAE Matris singulis annis die 26. Iulij in Kalendario Romano aliarumque Ecclesiarum describi, & per totius Orbis Ecclesias duplici officio celebrari mandauit.

I.

Prohibetur Fratribus Minoribus de Obseruantia appellatio à sententijs, & correctione suorum Prælatorum, & recursus ad tribunalia sæcularia.

Idem statuit Iulius II. Const. 6. & Leo X. const. 10. ac etiam per Sacram Regularium Congregationem declaratum fuit vt in fine Const. Sixti V.

GREGORIVS Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. ¶ Quoniam nostro Pastoralis potissimum incumbit officio, vt ea, quę ausu temerario ab Ecclesiasticis pręsertim Regularibus personis plerumque attentantur, quantum nobis ex alto conceditur, opportunis remedijs compescamus, & reuocamus; Iccirco cum referente dilecto filio Fratre Christophoro de Capite fontium Fratrum Minorum de Obseruantia Ordinis S. Francisci, Generali Ministro, non sine animi nostri molestia, nuper intellexerimus, nonnunquam quosdam Religiosos, & Religiosas Ordinis sui, huiusmodi Dei timore postposito, & suę professionis immemores, vt in eorum malefactis, & inobedientia se diutius confoueant, ab ijs, quæ per Pręlatos eiusdem Ord. etiam Guardianos, siue Prouinciales, vel Commissarios ab ipso Generali Ministro pro tempore deputatos, acta sunt, & decreta, ad Tribunalia sæcularia appellare, & ad ea temerè confugere, auctoritate Apostolica, tenore præsentium præcipimus, & inhibemus sub excommunicationis latę sententiæ pœna, à qua non nisi à nobis, seu Romano Pont. pro tempore existente, præterquam in mort. artic. absolui possint, necnon priuationis perpetuę officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quæcunque dicti Ordinis officia exercenda, ac vocis, tam actiuę, quam passiuæ eo ipso incurrendis pœnis, ne quis Prouincialis, aut alius cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, & conditionis Ordinis huiusmodi Religiosus, aut Religiosa, ad ipsa Tribunalia sęcularia quouis prætextu, aut quęsito colore, vt præfertur, appellare, vel illa propterea quoquo modo adire audeant, vel præsumant, sed si à Pręlatis suis grauari prætendent, ad Generalem Ministrum ipsius Ord. seu illius Protectorem aut Viceprotectorem in Romana Curia, vel ad nos, siue Romanum Pontificem successo-

successorem nostrum, supremum in Ecclesia Dei Iudicem, sicut antiquitus semper per consuetum fuit, recursum habent, vnde illis breui manu Iustitia ministrabitur. Declarantes nihilominus, non modo eorundem Religiosos, & Religiosas contrafacientes in dictas pœnas incidere, verumetiam eorum quomodolibet directè, vel indirectè fautores, & consultores, illas quoque incurrere. Præterea, sub pœnis prædictis prohibemus, ne quis Prouincialis, aut Guardianus, vel cuiuscumque alterius gradus Religiosus, aut Religiosa, eiusdem Ord. ab ipso Ministro Generali missis pro visitandis Prouincijs, Commissarijs resistere, eis se opponere, aut contradicere, seu se rebellē exhibere, ipsos quacumq; de cā, vel quæsito colore non recipiendo, audeat neque debeat. Volentes eundem Ministrum Generalem quotiescunq; sibi expedire videbitur, quos voluerit Commissarios ad quascunq; sui Ord. vtriusq; familiæ Prouincias quibusuis consuetudinibus, ac statutis per quaslibet personas in contrariū factis, non obstan. liberè mittere posse. Insuper, quia, vt etiam accepimus, aliquando nonnulli Ministri ex visitatis Prouincijs, per Commissarios ad hoc ab ipso Generali Ministro deputatos, quæ à dictis Commissarijs rectè, & salubriter ordinata, & gesta fuerunt, rescindere, mutare, aut contemnere solent, sub omnibus, & singulis pœnis supradictis expresè prohibemus, ne quisquam ab eisdem Commissarijs facta, & ordinata, mutare, alterare, aut peruertere sine expressa licentia, & permissione ipsius Ministri Generalis, qui solus ea mutare valeat, vllo modo præsumant. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nō obstantib. constitutionib. & ordinationib. Apostolicis, ac quibusuis etiam iuramēto, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinib. priuilegiis quoque, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet cōcessis, & confirmatis, quib. omnib. eorum tenores præsentib. ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresè derogamus, ceterisque contrarijs quibuscunq; Dat. Romæ apud S. Pet. &c. die 8. Apr. 1575. Pontificatus nostri anno tertio.

II.

REVOCATIO QVARVMCVMQVE LICENTIARVM ingrediendi Monasteria, & loca Monialium, & virorum cuiuscumque Ordinis, & prohibitio vtendi licentijs concessis pro casibus necessarijs nisi in ipsis necessitatibus vrgentibus.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorū Dei, Ad futuram rei memoriam. Vbi gratiæ, & indulta ab hac Sede concessa, successu temporis incommodū afferre noscuntur, expedit illa salubri præsidentis consilio submoueri. Proinde Sanctimonialium quieti, & tranquillitati consulere, ac omnia quæ illas à spiritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere, periculaque, & scandala ab eis remouere cupientes, auctoritate præsentium reuocamus, & abolemus omnes, & quascunque licentias, ac facultates ingrediendi Monasteria, Domos, & loca Monialium, ac etiam virorum quorumuis Ordinum quibusuis etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, & alijs cuiuscunque status, & conditionis mulieribus, ac etiam omnes, & quascunque licentias ingredindi Monasteria, Domos, & Loca ipsarum Sanctimonialium, quibuscunque viris ēt eiusdem status, & dignitatis rā à prædecessoribus, nostris, quā etiam à nobis, & Sedis Apostolicæ Legatis aut, alijs ex quibusuis quantumcunque vrgentibus causis sub quibuscunque tenoribus & ēt derogatoriarum derogatorijs, reuocatorum restitutorijs, alijsq; efficacioribus clausulis irritantibusq; & alijs decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia deque

Apostolicæ potestatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumve Principum contemplationem, vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam itteratis vicibus renouatas. Cassamusque & annullamus litteras desuper confectas, & processus habitos per easdem. Inhibentes eisdem qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, super qua à nemine nisi à Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo) absolutionis beneficium possit impertiri, ne ipsarum licentiarum prætextu Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatissis verò necnon Abbatibus, Conuentibus, ac aliis Monasteriorum vtriusque sexus superiorib. & personis quocunque nomine vocentur, distinctè præcipimus, sub eadem excommunicationis pœna, necnon priuationis dignitatum beneficiorum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, ne in Monasteria, Domos, & loca sua quenquam prætextu huiusmodi licētiarum, & facultatum ingredi faciat, vel permittat. Quin etiam sub eisdem pœnis ipso facto incurrendis prohibemus atque interdicimus omnibus, & quibuscunque personis Ecclesiasticis, & sæcularib. ac etiam Ordinum quorumcunque etiam Mendicantium Regularibus, ne prætextu licentiarum ab Episcopis, vel Superiorib. quibus illas concedendi in casib. necessariis tantum ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, ne Monasteria ipsa Monialium pro libito, sed necessitatib. vrgentibeus dūtaxat, ingredi, neue Moniales sub eisdem pœnis illos aliter admittere præsumant. Non obstantibus præmissis, ac constitutionib. & ordinationibus Apostolicis, Monasteriorum que, & Ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinib. priuilegiis quoque, exemptionib. & indultis Apostolicis illis, eorumque Superiorib. prædictis, ac aliis quibuscumque per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem sub quibusque tenorib. & formis, ac cum quibusuis Clausulis & decretis concessis, & confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, quibus omnibus, eorum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dūtaxat specialiter, & expressè derogamus, cęterisq. Quoniam autem difficile esset præsentes ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis ēt impressis manu Notarii publici, & sigillo personæ in dignitate Eccl. constitutę, munitis, eandem fidem in iudicio, & extra illud vbiq; locorum adhiberi, quæ ad hiberetur præsentib. si essent exhibitæ, vel ostensę. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrę reuocationis, absolitionis, cassationis, annullationis, inhibitionis, pręcepti, prohibitionis, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotētis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursutū. Dat. Romæ, apud Sāctū Pet. anno Incarnat. Dominicę, 1575 Idib. Iunii Pōtificatus nostri anno Quarto.

M. Datarius. Cæ. Glorierius.
A. de Alexiis.
Registrata apud Cæsarem Secretarium,

Anno à Natiuitate Domini 1575. Indictione tertia, die verò 24. mensis Iunij, Pōtificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Gregorii diuina prouidentia Papæ XII. anno 4. Retroscriptæ litterę Apost. publicatæ affixęque fuerunt in Valuis Ecclesię Sancti Ioan. Lateran. ac Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac Acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octauianis, & Ioā. Andream Panizzam Apost. Cursores:

Io. Frelles Magister Cursorum.

INDVL-

III.

INDVLGENTIAE CONFRATERNITATIS NOMINIS Dei, & Iuramentum.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memor. Aliàs per fel. rec. Pium Papam IV. prędecessorem nostrum accepto, quod in Burgensi, & pluribus alijs Hispaniarum Ciuitatibus, & alijs locis vna saluberrima Confraternitas sub vocabulo Sanctissimi Nominis Dei instituta erat, cuius Confratrum partes potissimum essent diligenter cauere, ne ipsi, vel alij coram eis aliquo modo, nisi ob cām grauissimam iurarent, & contra facientes modestè admonerent, quodque ipsi Confraternitati plurimi Christi fideles se conscribi fecerāt quorum opera, & studio, blasphemiæ, periuria, & aliis illicita iuramenta prohibean tur, dictus prædecessor omnibus, & singulis Confraternitatis vbiuis terrarum ꝑ tempore diffusæ, vtriusque sexus Confratrib. in illa pro tempore descriptis, qui verè pœnitentes, & confessi die festo Circumcisionis Domini nostri Iesu Christi, annis singulis Sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum susciperent, & sollemnitati ꝑ ipsā Confraternitatem dicto die festo, vbiuis locorum pro tempore celebrari solitę in toto, vel in parte interessent, quoties id agerent, toties pro qnolibet die festo, huiusmodi plenariā omnium peccatorum suorū indulgentiam, & remissionē cōcessit, illis verò dictæ Confraternitatis Confratrib. qui qualibet prima die Dominica cuiusque mensis totius anni ad Missam, quam ipsi Confratres audire tenerentur, audiendam conuenirent, quotiescumque id agerent, decem annos: qui verò temerè iurantem, aut aliàs Diuinum nomen blasphemantem, modestè, & charitatiuè admonerent pro qualibet vice centum dies, & cuicumque Prędicatori verbi Dei, sæculari, vel cuiusuis Ordinis Regulari, qui Christi fideles, vt à iuramentorum abusibus cauerent, & hanc dictæ Confraternitatis regulam amplecterentur, hortatus foret decem annos de eis iniunctis pœnitentijs, misericorditer in Domino relaxauit: Necnon ipsis Confratribus, vt dicto die Circuncisionis quoscumque sibi beneuisos & idoneos presbyteros sęculares, vel cuiusuis Ordinis Regulares per Ordinariū loci approbandos in suos possent eligere Confessores, qui confessionibus eorum diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet, ab omni, & quacumque excommunicationis, etiam maioris, & alijs sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, aut mixtim, quauis occasione, vel causa latis, (saluo tamen iure tertij) necnon omnibus peccatis, criminibus, excessib. & delictis, quantumcumque grauib. & enormibus, etiam locorum Ordinarijs, & Sedis Apostolicę reseruatis (preterquā in Bulla die Cœnæ Domini legi consueta, contentis) absoluere, ac vota quęcumque Hierosolymitano visitationis liminum Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli prędictorum de Vrbe, ac Iacobi in Compostella, necnon Castitatis, & Religionis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare valerent concessit. Prætereà eisdem confessorib. & ipsis Confratrib. iuramenta quælibet sine alterius pręiudicio relaxare. Necnō eidē Confraternitati, illiusque Confratrib. ac Ecclesijs, Capellis, & Altaribus eiusdē, vbilibet cōstitutis, quod quocūque tēpore cuiusuis interdicti, & cessationis à diuinis, videlicet dicto die festo circuncisionis à primis vesperis vsque ad occasū solis eiusdē diei inclusiue Vespere, Missæ, aliaque diuina officia, in Ecclesijs, Altarib. & Capellis prædictis, sollemniter, & publice celebrari, qualibet verò prima die Dominica cuiuslibet mēsis prædicti confratres priuatam eorum Missam ex eiusdē Confraternitatis instituto celebrari solitam celebrari facere, illisque interesse, ac semel in mense Dominicum corpus sumere, & quoties aliquem seu aliquos ex ipsis Confratribus quocumque tempore interdicti, seu cessationis à diuinis huiusmodi

N 3 mori

mori contigerit, dummodò causam non dedisset interdicto, eorum cadauera, cum moderata pompa sepeliri liberè, & licitè valerent, & interim interdicta, & cessationes à diuinis huiusmodi quæcumque essent ad effectum præmissum omninò suspẽderentur, & suspensa esse censerentur, indulsit; Et deinde piæ memoriæ Pius Papa. Quintus etiam prædecessor noster, quod in Ciuitatibus, Oppidis, & locis totius Orbis Christiani, in quibus forent Eccl. Ord. Præd. dumtaxat dicta Societas, seu Confraternitas erigi possit, nec deinceps noua Societas, seu Confraternitas huiusmodi institueretur in Ciuitatibus, Oppidis, & Locis, in quibus non foret, dicti Ordinis Domus, aut in finitimis Ecclesijs, absque licentia Prioris Prouincialis, seu Cõuentualis dicti Ordinis, in cuius districtu sita foret Ecclesia, in qua Confraternitas esset, vel foret erigenda, quod si secus factum fuisset, Confratres taliter admissi, dictæ Confraternitatis indulgentias non consequerentur, nec fauoribus, aut priuilegijs gauderent, quæ Confratribus legitimè ascriptis, per Sedem Apostolicam concederentur. Motu proprio statuit, & ordinauit, prout in diuersis litteris dictorum prædecessorum desuper confectis plenius continetur. Quare pro parte dictorum filiorum Confratrũ Confraternitatis Sanctissimi nominis Dei in Ecclesia Beatę Mariæ super Mineruam de Vrbe canonicè institutæ, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus litteris prædictis, robur Apostolicæ confirmationis adijcere, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur dictos Confratres à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequẽdum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes. Necnon tenores dictarũ litterarum præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationib. inclinati, litteris prędictis, ac omnibus & singulis in eis contentis, Apostolica auctoritate tenore præsentium, ex certa nostra scientia robur. Apostolicæ confirmationis adijcimus, illasque approbamus, & confirmamus. Vt autem Christi fideles eo libentius dictam Confraternitatem ingrediantur, quo exinde dono cælestis gratiæ conspexerint se vberius esse refectos. De Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus, & singulis vtriusque sexus Christi fidelib. qui verè pœnitentes, & confessi, ac Sacra Communione refecti, dictã Confraternitatem ingredientur, in die primi illorum ingressus, ac in mortis articulo plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, Apostolica auctoritate, tenore præsentium elargimur. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ in dictis litteris expressum est non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque. Cæterum quia difficile foret pręsentes Litteras ad singula quæque loca vbi necesse fuerit deferre, volumus, quod illarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ indignitate Eccl. constitutę munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensę. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscat. die 9. Iulij, 1580. Pontific. nostri anno nono.

Sequitur translatio celebrationis Missæ à prima, ad secundam Dominicam Mensis, & concessio indulg. pro Confratribus, interessentibus processioni.

Ad perpetuam rei memoriam. Aliàs fel. rec. Pius Papa Quartus prędecessor noster, vt Confraternitas Nõis Dei nũcupata in maiori sẽper reuerentia haberetur, & Christi fideles illa libentius ingrederentur, plurimis spũalium gratiarum donis insigniuit, & inter cetera, omnibus, & singulis dictæ Confraternitatis, vbiuis locorum tunc, & pro tempore diffusæ vtriusque sexus Confratribus in illa tunc, & pro tẽ-

pore

pore descriptis, qui qualibet prima die Dominica cuiuscunque mensis totius anni in perpetuum ad Missam quam ipsi Confratres audire tenentur audiendam conuenirent, quotiescunque id agerent, decem annos de iniunctis eis pœnitentijs in forma Ecclesię consueta misericorditer in Domino relaxauit, prout in eiusdem Pij Prædecessoris litteris plenius continetur. Cum autem sicut accepimus, maior pars Ciuitatum, & Oppidorum Dominica prima mensis ob sollemnitatem Rosarii impediatur, Nos huic incommodo prouidere volentes, dictę Missę celebrationem ex prima in secundā, vel aliam, quoties in dicta secunda legitimum aliquod adfuerit impedimentum, cuiuslibet mensis Dominicam, Apostolica auctoritate tenore præsentium vna cum relaxatione pænitentiarum, vt præfertur, perpetuò transferrimus, ac translatam esse decernimus. Præterea, omnibus, & singulis Confratribus, Pręfatis, qui processioni sollemni per eos semel in mense celebrande, verè pęnitentes & confessi, ac Sanctissima communione refecti, deuotè interfuerint, & ibi pro pace inter Christianos Principes conseruanda, ac hæresum extirpatione, Sanctæque Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino perpetuo concedimus, & elargimur. Contrariis non obstantibus quibuscunque. Datū Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 5. Septembris, 1580. Pontificatus nostri anno nono.

IIII.

PROHIBETVR PRÆLATIS ET ALIIS MONASteriorum Monialium curam habentibus, extra casus necessarios illorum ingressus.

Similem prohibitionem fecit Gregorius IX. const. V.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorū Dei, Ad futuram rei memoriam. Dubijs, quę emergunt, declarationis remedium expedit adhibere. Cum igitur super eo quod optima primum ratione Concilium sanxit Tridentinum Deinde in Constitutione fel. rec. Pij Papę V. prędecessoris nostri, Nonis Iulij, Pontificatus sui anno tertio, atque item nostrę, Idibus Iunij Pontificatus nostri anno quarto, editis fuit prouisum, ne cui in posterum, nisi in casibus necessarijs septa Monasteriorum monialium ingrediendi concederetur licentia, à nōnullis dubitatum fuisse sciamus circa personas, quę alterius ad id licentia non indigent, sed sui auctoritate officij instituuntur, an liceat eis pro libito suæ voluntatis huiusmodi septa ingredi, vel potius seruate debeant ipsi quoque Regulam à Concilio pręscriptam. Nos omnem hęsitationis materiam tollere, & viam scandalis pręcidere, ac Sancti monialium quieti consulere volentes, harum tenore auctoritate Apostolica declaramus, Pręlatos omnes tam Sęculares quàm Regulares, quibus cura, & regimen monasteriorum quouis modo incumbit, facultate sibi ex officio attributa ingrediendi monasteria prędicta, ita demum vti posse, si id faciant in casibus necessariis, & à paucis, ijsque senioribus, ac religiosis personis comitati. Quocirca vniuersos, & singulos Episcopali, seu maiori, ac etiam Cardinalatus dignitate præditos, necnon quorumuis Ordinum Abbates, Priores, Ministros, & alios quoscumque Superiores Regulares serio monemus, vt facultate huiusmodi, qui eam habent, præterquam in casibus, vt præfertur, necessariis neutiquam vtantur. Quod si contrafecerint eadem auctoritate Apostolica statuimus, atque decernimus, qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ingressu Ecclesiæ interdictos, pro secunda, à munere Pontificali, & à diuinis suspensos, ac deinceps ipso facto absque alia declaratione excommunicatos existere; Regulares verò,

N 4 omni

Digitized by Google

apud Sedem Apostolicam, vel decesserint, eorum Abbatissatus, seu Præfecturas vacare contigerit, Abbatissæ, aut aliæ Præfectę non amplius perpetuæ seu ad vitam (quarum nomen, ac titulum, ex nunc prout ex tunc Apostolica auctoritate ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium perpetuò extinguimus, & abolemus) sed triennalis tantum à Conuentu vniuscuiusq. Monasterii, & aliàs iuxta decreta Sacri Concilii Tridentini, & regularia suorum Ordinum instituta eligantur, & præficiantur, quæ postmodum elapso triennio, suis officiis perfunctæ, præesse desinant, omnique prorsus careant auctoritate, ac à regimine, & administratione Monasterii per triennium a die finitæ administrationis inchoandum abstineant, quo elapso, seruata eadem forma Concilii Tridentini, iterum & pluries eligi possint. Districtius inhibentes omnibus, & singulis dictorum Monasteriorum Conuentibus, Superioribus, & personis, ne aliquā Abbatissam, aut aliam Præfectam perpetuam, seu ad vitam, sed triennalem tantum eligere, & præficere vllo modo audeant, vel præsumant. Quod si secus à quoquam quauis auctoritate fuerit attentatum, Electionem, & Præfectionem huiusmodi, ac omnia, & singula, quæ inde sequentur, irrita, nulla, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore: Sicque per quoscunque Iudices Ordinarios, & Delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sāctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quauis causa, & instantia iudicari, & diffiniri debere decernimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Monasteriorum, & ordinum iuramēto, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis eisdem Monasteriis, eorumque Superioribus, & personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, ac si ad verbum insererētur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Cęterum, quia difficile foret præsentes nostras ad singula quæque loca, vbi necessarium fuerit, deferre, volumus quod illarum transumptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die prima Ianuarii 1583. Pontificatus nostri Anno vndecimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo Quingentesimo Octuagesimotertio, Indictione Vndecima, Die vero Quarta, mensis Ianuarii, Pontificatus Sanctissimi Domini Nostri Domini Gregorii Diuina prouidentia Papæ XIII. Anno vndecimo, Retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatę fuerunt in Acie Campi Florę, dimissa earum copia auscultata, & collationata cum dictis litteris in valuis eiusdem Aciei affixa, per me Ioannem Frelle, Curs. Sanctissimi Domini nostri Papę.

FACVL

Digitized by Google

VI.

FACVLTAS PRIORI GENERALI FRATRVM ET Monialium Ordinis Eremitarum S. Augustini, alienandi ipsius Ordinis bona immobilia tribuitur.

Eandem facultatem concessit Leo X. Const. 14. & Clemens VII. Const. 3.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Dum ad vberes salutiferosque fructus quos benedicente Domino facet dilectorum filiorum fratrum Eremitarum S. Augustini Ordo in vinea Domini protulit, & indies proferre non cessat, debitum respectum habemus, ac planè agnoscimus, quod ij tamquam huius Sedis speciales filij tam verbum Dei per Vrbes, & Regiones disseminando, quã vbique varia charitatis opera adimplendo. Nos in huius Pastoralis officii onere cos diuuare non cessant, facere nullo modo possumus quin eos speciali quadam huius Sedis beneuolentia prosequentes, ea sibi fauorabiliter concedamus, per quæ eorum indemnitati, Monasteriorumque suorum vtilitati valeat salubriter prouideri. Exponi sanè nobis nuper fecerunt ijdem fratres Eremitæ, quòd sæpe numero accidit, vt pro aliqua vrgenti necessitate, vel vtilitate Monasteriorum, Domorum & Locorum dicti Ordinis, tam virorum, quam mulierum, illorum bona locare, alienare, permutare, vel in emphyteusim seu liuellum dare expediret, ac quandoque contingit, vt conditio semel oblata, si prætermittatur, maximam afferat iacturam, præterquam quod difficile admodum existit pro singulis minimis commutationibus, & alijs contractibus ad Sedem præfatam recurrere, ac id non sine ipsius Ordinis in paupertate fundati inquietudine esse potest. Quare ijdem Fratres Eremitæ nobis humiliter supplicari fecerunt, vt in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos fel. rec. Sixti iiij. & Leonis x. ac aliorum Roman. Pontificum prædecessorum nostrorum vestigijs inhærere volentes, ipsosque Fratres Eremitas, & eorum quemlibet, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluētes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eisdem Fratribus Eremitis, vt ex nũc de cætero perpetuis futuris temporibus Fratres, & Moniales dicti totius ordinis Eremitarum Sancti Augustini, omnium, & quorumcuuque Monasteriorum, Domorum, & locorum eiusdem Ordinis vbilibet nunc, & pro tempore rõsistentium, liberè & licitè possint, & valeant quæcumque bona stabilia, & immobilia, seu quasi stabilia cuiuscunque quãntitatis, & qualitatis, & valoris, & in quocumque loco existentia eorundem Monasteriorum, Domorum, & locorum vendere, alienare, & permutare, & etiam in emphyteusim, seu ad liuellum, etiam ad longum tempus concedere, & pro pretio, affictu, pactis, modis, & formis hinc de conueniendis licentiam, & facultatem Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus. Prouiso tamen quod fiant pro commoditate, vel vtilitate ipsorum Monasteriorum, Domorum, & Locorum, & quod consensus duarum partium ex tribus partibus Fratrum, vel Monialium, illius Monasterii, Domus, vel loci, cuius dicta bona erũt accedat, & interueniat, & quoad concessionem in emphyteusim, dummodo illa non fiat vltra duas generationes, vel nominationes, absque alia a nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, aut Sede Apostolica, vel illius de latere legatis, seu Nunciis, aut etiam locorum ordinariis petenda, vel

ud,vel obtinenda licentia,seu confirmatione. Ita tamen quod loco consensus Sedis Apostolicę dilectus filius Prior Generalis dicti ordinis nunc,& pro tempore existens,& diligenter examinata,& euidenter vtili comprobata habeat, prout sibi ex nunc perpetuò concedimus potestatem ratificandi huiusmodi locationem, cōcessionem, venditionem,& alienationem,ac contractus. Sicque vbi talis ordo non fuerit seruatus, locatio,concessio, venditio,& alienatio,ac contractus aliter facti,nulli & inualidi,nulliusque roboris, ac momenti existant,& donec prælatus Prior generalis modo prefato non ratificauerit,possessio remaneat & remanere intelligatur penes ipsos Fratres,seu Moniales dicti Monasterii, seu Domus, aut loci sic locantis,& alienantis,ac ita in præmissis sic perpetuo declaramus,& decernimus. Et nihilominus ex nunc,prout ex tunc,& è contra, postquam locationes,concessiones, venditiones,ac contractus,seruatis supra narratis,pro tempore facti, & per dictū Priorem generalem ratificati fuerint,vt præfertur, seu consensus eiusdem Prioris generalis interuenerit,easdem locationes, concessiones, venditiones, alienationes, & contractus,ac inde secuta quæcunque. Necnon instrumenta, & scripturas desuper pro tempore confecta approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere statuimus,omnesque,& singulos tam iuris quam facti defectus, si qui forsan interuenerint, in eisdem quomodolibet supplemus. Decernentes quoad vtilitatem seu commoditatem Monasteriorum, Domorum,& locorum prefatorum assertioni duarum partium ex tribus partibus Fratrum, vel Monialium illius loci,cuius bona erunt,postquam ratificatio facta fuerit, illasque & illa,necnon præsentes,& in eis contenta validas,& efficaces,ac valida,& efficacia,ꝑpetuo fore,necnon ab omnib.obseruari debere, ipsosque, & cum eis contrahentes præfatos,super præmissis,& inde secutis quibuscunque per quoscunque quauis auctoritate quomodolibet molestari,vel impediri non posse;necnon irritum,& inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Ioanni Episcopo Albanensi, Cardinali de Montepolitano nuncupato Ordinis Fratrum Eremitarum S. August. Protectori,& Alexandro Patriarchæ Alexandrino Curiæ Causarum, Cameræ Apostolicæ Generali Auditori,ac Bartholomeo Episcopo Amerinensi Cancellariæ Apostolicæ Regenti,nunc,& pro tempore existentibus,per pręsentes committimus , & mandamus,quatenus ipsi vel duo,aut vnus eorum per se,vel alium,seu alios,pręsentes litteras,& in eis contenta quæcunque,vbi,& quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Fratrum Eremitarum, vel Monialium,aut alicuius eorum super his fuerint requisiti sollemniter publicantes, eisque, & eorum cuilibet in præmissis,efficacis defensionis præsidio assistentes,faciant easdem præsentes, & in eis contenta quæcunque ab omnibus,quos illa concernunt integrè,& inuiolabiliter obseruari. Non permittentes eos,aut eorum aliquem desuper contra earundem præsentium tenorem quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoslibet,& rebelles per sententias,censuras & pœnas ecclesiasticas;aliaque opportuna iuris, & facti remedia(appellatione postposita)compescendo legitimisque super his habendis seruatis processibus,sententias,censuras,& pœnas ipsas, etiam iteratis vicib. aggrauando,inuocato etiam ad hoc,si opus fuerit, auxilio brachii ſęcularis. Non obstantibus fel.rec. Bonifacij Papę VIII. prędecessoris nostri de vna, & Concilio generali edita de duabus dietis,dummodò vltra tres dietas quis vigore pręsentium ad iudicium non trahatur,& aliis Constitutionibus,& Ordinationibus Apostolicis Necnon quibusuis etiam iuramento,confirmatione apostolica,vel quauis firmitate alia roboratis statutis,& consuetudinibus;Priuilegiis quoque indultis , & litteris apostolicis quibusuis , sub quibuscunque, tenoribus,& formis , ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis,ac irritantibus,& aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu pro

prio,ac

prio, ac aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, ac totis eorum tenorib. specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita form ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum insererentur, pt sentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permāsuris, ha vice dumtaxat, specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscū que seu si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romæ, apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, Die V. Septembris, 1572. Pontificatus Nostri anno primo.

F. de Torres. A. Stephanellus.

VII.

CONFIRMATIO, ET INNOVATIO PRIVILEGIORVM Fratrum Minorum & Monialum Sancti Francisci de Obseruantia.

Eandem Confirmationem fecit Sixtus V. Const. 6.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Ex benigna Sedis Apostolicæ prouisione prouenire dignum est, vt personæ Deo deuotæ sub regulari castimonia Domino militantes pia deuotione proficiant, vnde Romanus Pontifex quandoque per prædecessores suos Pro Religionis conseruatione, & augmento, ac personarum earundem quiete, & commodo concessa approbat, & innouat, ac approbata & innouata Apostolica auctoritate communit. Sanè pro parte dilecti filij Christophori de Capite Fontium, moderni Generalis ministri Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia nobis nuper expositum fuit, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth Dei gratia Ordo ipse fratrum minorum magnos probitatis, & doctrinę, ac animarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferre conętur, & exinde pro suis sanctis studijs, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo ipse fortiter tuitus est, tam spiritualia, quam temporalia subsidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus & sua sancta officia, ac vitam suam Regularem facilius, atque magis expeditè transigere possint, & cæteræ religiosæ personæ, ordinesque alij exemplo ipsorum promptiores, alacrioresque ad sua officia persoluenda reddantur, cumque etiam ex ipsius Sedis prouisione, ac benigna dignatione prouenire dignoscatur, vt Romanus Pontifex quandoque prædecessorum suorum Romanorum Pontificum gesta innouet, ac Apostolica auctoritate innouata, & restaurata muniat, & fulciat, & in pristinum reponat, ac reducat necnon propterea nonnulli Romani Pontifices prædecessores nostri nonnullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes facultates, ac omnia & singula priuilegia, & indulta tam spiritualia, quā temporalia, etiam per solam signaturam, aut per oracula viuę vocis tam pro foro conscientiæ, quam foro fori, tam prædictis fratrum Minorum, quam Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus, illorumque superioribus Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac vtriusque sexus personis, & Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis quibuscunque dictorum Ordinum, nunc, & pro tempore existentibus, in genere vel

re vel in specie, etiam per modum communicationis fine extensionis priuilegiorum inter se, ac etiam cum aliis quibuscunque Ordinibus Mendicantibus,& non Mendicantibus concesserunt, aut iam concessa confirmarunt,& approbarunt: prout in singulis concessionibus,& litteris eorundem prædecessorum desuper confectis plenius dicitur contineri: Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, illa quæ sæpius Apostolica auctoritate præfata munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, dictusque Christophorus Minister Generalis cupiat priuilegia, facultates, concessiones, indulta, dispensationes, & singulas alias gratias huiusmodi etiam per nos approbari, innouari, & confirmari, pro parte eiusdem Christophori nobis fuit humiliter supplicatum, vt eisdem priuilegiis, immunitatib. exemptionib. libertatib. fauorib. conseruatoriis, declarationib. facultatib. dispensationib. gratijs, concessionib. indulgentiis,& indultis pro illorum obseruantia nostræ approbationis robur, adiicere, aliasque in præmissis opportunæ prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis præsertim illis, quib. sub suaui Religionis iugo Diuinis laudibus,& Christianæ Religionis augmento incumbentiū psonarum tranquillitati,& commoditati consulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, præmissa ac omnia & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia etiam per modum communicationis, & extensionis inter se,& cum aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, eidem Fratrum Minorum regularis Obseruantiæ, ac Sanctæ Claræ, & de Pœnitentia tertio. Ordinibus etiam in congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorundem superiorum Ordinis Minorum Regularis Obseruantiæ huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum Fratrib. Monialib. Sororib. ac vtriusque sexus etiam singularib. personis necnon monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut alias tam præfatos, ac quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam, quam Imperatores, Reges,& alios Principes sub quacunque forma,& expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cum omnib.& singulis in eis contentis clausulis, decretis,& declarationibus singulas desuper confectas litteras,& in eis contenta,& inde secuta quęcunque illorū omnium tenores,& formas datas effectus, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica tenore pręsentium ex certa nostra scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, quatenus sint in vsu,& Sacris canonibus, & Decretis sacri Concilii Tridentini non aduersentur, approbamus, confirmamus,& innouamus perpetuamque roboris firmitatem obtinere,& firmiter obseruari, necnon Ordinibus Fratrum Minorum Regularis obseruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de Pœnitentia nuncupato, etiam in congregatione sub obedientia Fratrum Minorum de Obseruātic huiusmodi degentibus Superioribus, Fratrib. Monialib. etiam tertiarijs nuncupatis, Sororibus, Personis, Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis pręfatis, etiam per modum communicationis,& extensionis huiusmodi suffragari, illisque frui, vti gaudere, quando, & quoties opus fuerit & posse, & debere in iudicio & extrà, ac in foro conscientiæ in omnibus & per omnia, perinde ac si specialiter & expresse eisdem Fratrum Minorū, ac Sanctæ Claræ, & tertio de pœnitētia nuncupato ordinitaus concessa, decernimus, supplentes omnes & singulos iuris,& facti, ac sollemnitatum et de iuris necessitate, aut aliàs quomodolibet requisitarum, forsan omissarū, libalios quoscunq. defectus, si qui forsan interuenerint in eisdē. Quocirca, venerabilis. fratrib. Cordubens.& Laodiens. Epis, ac dilecto filio Curię causarum Cameræ

Aposto

Apostolicæ generali Auditori, per easdem præsentes committimus, & mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque plenum eorum effectum sortiri illisque omnes quos concernunt, pacificè frui, & gaudere. Non permittentes quemquam desuper per quoscunque quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascumque de quib. eis videbitur, censuras, & pœnas Eccl. ac alia opportuna iuris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxil. brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, Super Cathedram Bonifacij, & dudum Viennens. Concilij, ac Clementinæ, Religiosi, de Priuileg. & Dudum, de Sepulturis, ac etiam ex frequentibus de sententiis, excommunicationis, ac Extrauagante, Ad Conditorem, Ioannis XXII. cum alijs Constitutionibus, eandem prædictæ Extrauagantis materiam tangentibus, seu concernentibus ac Regulis Cancellariæ Apost. editis, & in futurum edendis, ac piæ mem. Bonif. Papæ Octaui, etiam prædecessoris nostri, de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis dummodo non vltra tres dietas aliquis præsentium vigore ad iudicium extrahatur, alijsque Apostolicis Constitutionibus ac Prouincialibus, Capitularibus, Generalibus, & Specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam in vltimo Generali Lateranen. Concilio celebrato, aliisque Concilijs editis, necnon Statutis, & Consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoq; indultis, & litteris Apost. etiam in forma Breuis per Leonem X. Clementem VII. Paul. Tertium, Iulium etiam Tertium, Paul. Quartum, Pium etiam Quartum prędictos, ac etiam Pium V. & quoscunque alios Romanos Pont. prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem eandem, etiam motu proprio, ac scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, etiam priuilegiorum eorundem reuocatiuis, restrictiuis, reseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, aliisque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, etiam quod in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma derogari possit, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis etiam in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus: Aut si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ceterisque contrarijs quibuscunque. Verum, quia difficile foret præsentes litteras ad singula quæque loca, in quibus fortè opus esset, deferri volumus, & pariter Apostolica auctor. decernimus, quod illarum transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecc. constitutę, seu Curię Eccl. munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Dat. Ro. apud S. Petrum, sub ann. Piscat. die 21. Martij, 1575. Pontif. nostri anno tertio.

Cæs. Glorierius.

DECLA-

Digitized by Google

VIII.

DECLARATIO CIRCA PRAECEDENTIAM *Fratrum Mendicantium, & Confraternitatum Laicorum in processionibus seruandam.*

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Exposcit Pastoralis officij munus, cui disponente Domino præsidemus, vt ad ea sollicitè intendamus, per quæ discordiarum, & litium, ac controuersiarum quarumlibet præsertim inter personas Eccl. materia tollatur. Sanè nobis nuper innotuit, quod in multis Ciuitatibus & Diœcesibus diuersarum mundi partium nonnullæ lites, causæ, & controuersię inter Fratres Mendicantes, aliæ etiam similes lites, & controuersiæ inter Confratres Confraternitatum Christi fidelium super præcedendi, ortæ iam sint, & oriri facilè possint. Nos considerantes lites, causas, & controuersias huiusmodi in Ecclesia præsertim inter Religiosas personas, quæ relictis mundi vanitatibus famulatum, & votum suum in humilitatis spiritu Domino, & Deo nostro, qui se pro nobis vsque adeo humiliauit, vt formam, serui acciperet, exhibere, & persoluere profi tentur, non modicam illi præclaræ, Deoque præcipuè dilectę virtuti, quæ est humilitas, labem infundere, populoque scandalum generare, ac propterea illas omni ratione submouendas, publicęque Religionis tranquillitati, ac Ministrorum Ecclesiasticorum reconciliationi, & mutuæ dilectioni quam primum consulendum esse rati, ac supremam huic negotio manum apponere volentes, necnon causas, lites, seu controuersias huiusmodi, vbilibet, & coram quibusuis Iudicibus motas, & in quibusuis instantiis indecisas pendentes ab eisdem Iudicibus harum serie ad nos aduocantes, illasque penitus extinguentes, eisdem Fratribus Mendicantibus, ac Confra tribus super præmissis perpetuum silentium imponentes, de nobis attributæ potestatis plenitudine volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quicumque ex dictis Fratribus Mendicantibus inter se de præcedentia huiusmodi contendentibus, aut Confratribus Confraternitatum prædictarum inter quos lites, & causę præmissorum occasione ortæ iam sint, seu oriri contigerit in futurum qui in quasi possessione præcedentiæ, ac iuris præcedendi sunt positi (quibuscũque reclamationibus, protestationibus, appellationibus, & aliis subterfugiis prorsus remotis, & cessantibus, & postpositis) in processionibus tam publicis, quam priuatis præcedere debeãt: Quando vero non probetur, aut non constet de quasi possessione præcedentiæ huiusmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ij, qui antiquiores in loco controuersiæ, inter Confratres verò inter se litigantes ij, qui prius saccis vsi sunt, in processionibus tam publicis, quam priuatis præcedere debeant, ita vt si contigerit noua Monasteria, aut Domus alicuius Ordinis Mendicãtiũ, fũdari in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monasteria, aut Domus prius erecta, & instituta sint ille Ordo, qui prius Monasterium, seu Domum in loco habuerit, præcedat. Præterea, quia inter prædictos Ord. plerunque alia in processionibus & alia in Concilijs Generalibus & aliis actibus publicis siue priuatis, ratio circa modum præcedendi seruatur, nolumus per præsentes prærogatiuis dictorum Ord. quo ad præcedentias huiusmodi, quæ propriis Ordinibus præterquam in processionibus prædictis dentur, aut Fratribus Cappucinis nuncupatis, qui in processionibus publicis sub Conuentualium S. Francisci, aut Minorum de Obser. Fratrum nuncupatorum, Cruce, vt solent, incedere possint, aliquod præiudicium generari: sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios etiam Sanctæ Rom. Eccl. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate

scien-

scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apost. necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordin. Congregationum, Domorum, ac Confraternitatum quorumcunque etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs quoque indultis, & litteris Apost. illis, eorumque Superioribus & Personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis Clausulis, irritantibusque & alijs Decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, aut aliàs quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus (illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes) illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus cæterisque contrariis quibuscumque Volumus autem, vt præsentium tran. um ptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dig nitate Eccl. constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ præsentibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 15. Iulij, 1583. Pontificatus nostri anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini, 1583. Indictione 11. die vero Dominica, 17. Mensis Iunii, Pontificatus verò Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gregorii Diuina prouidentia Papę XIII. anno 12. Retroscriptę litteræ Apost. in forma Breuis expeditæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie Campi Florę, vt moris est, per nos Petrum Guerram, & Melchiorem Riccium, eiusdem Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

IX.

SVPER RECEPTIONE DESCENDENTIVM EX *genere Iudæorum, & Saracenorum, eorundemque ad Ordines Sacros & ad dignitates, & officia ordinis admissione.*

Similem Declarationem fecit Pius V. quam habes in fine sua Constitutionis 9.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Muneris nostri esse putamus, sedulò, ac diligenter omnia curare, quæ Religionum conseruationi, earumque professorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamque in primis curam suscipere, vt iis, quæ materiam scandali præbere possunt, quam primum via præcludatur. Cum itaque, sicut nuper accepimus, statutis in Capitulo Generali Ord, Minimorum S. Francisci de Paula editis, caueatur, vt nullus de genere Iudæorum, aut Mahumetanorum in eum Ordin. recipiatur, ac vt Nouitius tam ad habitum, quam ad professionem admittendus interrogetur à Prælato, an ex huiusmodi genere descendat, qui si negatiue responderit, recipiatur, præmissa etiam prius protestatione, quod quotiescunque postea inuentum fuerit, eum ex tali genere originem ducere, professio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis, quod non mediocrem dicti Ord. tranquillitati, & multis, qui ex huiusmodi genere originem ducunt, perturbationem attulit. Nos, qui desideranter in votis gerimus, vt præfatus Ordo nostris prospe-

prosperetur temporib. & materia scandali penitus succisa, radicitusq. euulsa, longius propellatur, post quam præfatorum, qui ex genere Iudæorum, & Mahumetanorum originem trahunt, & scientes, vel ignorantes se ex hmôi genere oriundos esse, professionem in dicto Ord. emiserunt, statui, & quieti nuper eum de eorum professionis validitate, & statu consulti essemus, viuæ vocis oraculo sufficienter satis superque prouidimus, attendentes leges, & statuta non ideo debere fieri, vt per ea scandala gignantur, & publica præsertim animarum tranquillitas perturbetur, aut commoueatur, sed potius ad ea tollenda, & ipsam communem qnietem augendam, ac propterea statuta prædicta, quoad ea tamen in quib. præsentibus nostris litteris aduersantur, Apostolica auctoritate tenore præsentium abrogantes, & abolentes, & ex nunc in posterum nullius roboris, vel momenti fore decernentes; Motu proprio, & ex certa nra scientia volumus, statuimus, & ordinamus, & de cætero in Nouitijs recipiendis ad Ordinem præfatum S. Francisci de Paula fiat inquisitio de moribus, & vita eorum, & de progenitorum suorum defectu. Volentes, quod ijs, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Baptisma Græci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullateaus defectus generis hmôi, quominus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ord. dignitates, gradus, & officia Religionis nocere possit, & debeat. Quantum verò attinet ad filios, & descendentes hæreticorum, præcipimus, vt filijs, & descendentibus talium conuersorum, & Ecclesiæ vnitati restitutorum pariter minimè circa præmissa quicquam obstet. Quo verò ad illos, qui ex Iudæis, ex eo, quod post baptisma ab eis susceptum iterum à fide Cathol. recesserint, per snīam in foro Eccl. latam damnatis Mahumethanis item & hæreticis similiter damnatis viuis, & defunctis, vel quorum ossa, vel statuæ combusta sunt, originem ducunt, per lineam paternam, vel maternam vsque ad quartam generat. inclusiuè, in Ordinem ipsum recipi, & admitti non posse. Et idem in ijs professoribus eiusdem Ord. qui ad Sacros etiam presbyteratus Ordines admittuntur. Non obstantib. Constonibus, & ordinationib. Apost. ac priuatis, & quibusuis alijs dicti Ord. in generalibus, & prouincialib. Capitulis editis tam generaliter de vniuerso Ord. quam spāliter de singulis eiusdem Ordinis Domib. vel Conuentibus, seu Monasterijs disponentibus iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, et consuetudinibus, cęterisque contrariis quibuscunq. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, sub annulo Piscat. die 1. Augusti, 1583. Pont. nostri anno duodecimo.

X.

LITTERAE AVDITORIS CAMERAE APOSTOLICAE in exequutionem litterarum Apostolicarum, & priuilegiorum a Pio V. Ordinib. Mendicantium concessorum sub Gregorio XIII emanatæ.

HIERONYMVS Matthæus Prothonotarius Apostol. Sanctissimi Domini nostri Papę, eiusque Camerarii, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanęque Curiæ Iudex ordinarius, sententiarum, quoque, & censurarum in eadem Romana Curia, & extra eam latarum, ac litterarum Apostolicarum quarumcumque vnius salis, & merus exequutor, ab eodem Sanctissimo Domino nostro Papa specialiter deputatus.

Vniuersis, & singulis Dominis Abbatib, Priorib. Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scholastis, Cantoribus, Thesaurariis, Sacristis, ac tam Cathedralium,

O quam

quam Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Ecclesiarum Rectoribus, eorundem Locotenentibus, Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, & non Curatis, ceterisque Presbyteris, Clericis, Notarijs, Tabellionibus publicis, quibuscũque, per quascumque mundi partes, & Dioeceses in executione præsentium declarandarum, & specificandarum vbilibet constitutis, illique, vel illis, ad quem, vel ad quos præsentes nostræ litteræ peruenerint, seu præsentabuntur, salutem in Domino & nostris huiusmodi, immo verius Apostolicis firmiter obedire mandatis.

Noueritis, quod nuper fuit nobis pro parte, & ad instantiam Procuratorum Reuerendissimorum Patrum Dominorum Superiorum Generalium, & Prouincialium, ac Priorum, seu Guardianorum, & aliorum Fratrum Ordinum Fratrum Mendicantium, & singulorum eorum in Domib. seu Monasteris dictorum Ordinum, & cuiuslibet eorum extra Almam Vrbem commorantium principalium, maxima cum querela reuerenter expositum, quod licet iuxta plura, & diuersa priuilegia, indulta, & concessiones Apostolica auctoritate tam per Sanctissimum Dominum nostrum Gregorium Diuina prouidentia Papam XIII. quam fel. rec. Pium V. & Pium IV. & Paulum III. & quamplures alios Romanos Pontifices supradictorum prædecessores dictis Ordinibus, & eorum Ffib. & singularibus personis in genere, vel in specie ex iustis tunc expressis causis, etiam Motu proprio spaliter, & expresse concessa, & facta iuxta eorundem cõcessionem, & priuilegiorum, litteras Apost. desuper confectas, & expeditas, & præsertim in vim diuersarum litterarum Apost. à fel. rec. Pio Papa V. prædicto, sub Datum Romæ, apud Sanctum Pet. 17. Kal. Iulij, anno Domini 1567. Pontificatus sui anno secundo, & sub dat. Ro. ēt apud S. Pet. sub ann. Piscat. die 23. Sept. 1571. Ponte iusdem Pij Papę V. an. 6. desuper expeditarũ, & in vim consistoriarum litterarum earundem per litteras Apostolicas eiusdem Sanctissimi Domini nostri Gegorii Decimi tertii, sub ann. quoque Piscatoris, die 25. Mensis Martij, anno Domini, 1575. Pontificatus sui anno tertio, expedito, quilibet dictorum Ordinum Mendicantium, & quilibet eorum Frater, & Regularis persona in Ecclesiis suorum Ordin. quando eis placuerit & suis Superiorib. deputari fecerint, absq; alicuius loci Ordinarii contradictione, vel licentia verbum Dei populo prædicate, Christi fidelium, quorumlibet confessiones audire, & per dictos Superiores transire sii, & examinati ad Sacros etiam presbyteratus ordines, et absque eorum Ordinarij dimissorialibus litteris recipi, & admitti possint, atque coram Iudicib. Conseruatorib. supradictorum Ordinum Mendicantium huiusmodi suas lites, & causas decidi, & terminari, ac quoscumque processus, & alia acta, & actitata confici, & fulminari facere possint, & à solutione cuiuscunque decimæ, & quartę, ēt funeralis, & alterius cuiuscũq. ordinarii, vel extraordinarij Ordinis, seu impositionis exēpti sint, & esse debeāt, atq. ēt valeant Missas ab aurora vsq. ad meridiē, & alia Diuina officia vbique locorum celebrare, Chri fidelium animarum curam in Ecclesiis eorum respectiuè Ordinib. cunctis exercere, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare, & cuicunq. Chri fidelium pro tempore defunctorum cadauer, qui se in Ecclesiis dictorum ordinum sepeliri ordinauerint, vel si ab hæredibus defunctorũ, seu curam funeralium habentib. ad id uocati fuerint cruce sui Ordinis eleuata ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipsorum Ecclesias alicuius Rectoris, seu Capituli præsentia, vel interuentu minimè exspectatis ex ipsorum defunctorum domibus leuare accipere, & associare, atque ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in illis sepeliri facere; Quascumque nouas dictorum Ord. & cuiuslibet eorum tam virorum, quam mulierum domos, Conuentus, seu Collegia, loci Ordinariis, vel cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoque valeant, & in possessione omniũ, & singulorum præmissorum, & cuiuslibet partis eorum existant, & plura alia priuilegia, indulgentias, gratias, & concessiones super diuersis aliis rebus, & negotiis quie-

quietem,& tranquillitatem spũalem, & temporalem status dictorum Ordinum concernẽtem, Apostolica auctoritate sibi(, vt præfertur,) concessa, habeant in quorũ pacifica possessione, vel quasi existunt,& ab aliquo propterea quouis prætextu,& colore, vel ingenio impediri, perturbari aut inquietari non deberent, nec debeant, nihilominus nonnulli potentes maleuoli, & dictorum Fratrum principalium forsan inuidi, & æmuli, nullo iuris adminiculo, nullaque causa saltem legitima moti, litteris Apost.præfatis, ac mandatis Apost.in eis expressis temerè de facto malitiosè contrauenientes, dictos exponentes, & eorum libito singulos super præmissorum priuilegiorum, concessionum licentiam,& aliorum indultorum Apostolicorum, & cuiuslibet eorum libero vsu,& exercitio, atque ipsorum Iudices, Conseruatores præfatos diuerse,& indebite molestare, perturbare, inquietare,& impedire velle se iactarunt,& iactant, prout forsan molestant, impediunt, inquietant, & perturbant, dicta indulta, priuilegia,& concessiones, ac confirmationes Apost.in reprobum,& alium, quam sonant,& disponunt, sensum retorquentes, ac nouas declarationes, & commenta contra illarum tenorem desuper confingentes, & dictos Fres exponentes, atque eorum singulos ad subeundum plura onera,& ad soluendum decimas, seu primitias, aut quartas funerales inique, & iniustè grauantes, in maximum dictorum, & cuiuslibet eorum, ac personarum singularium præiudicium, iacturam, atque grauamen,& dictarum litterarum, et mandatorum Apostolicorum desuper, vt præmittitur emanatorum spretum, vilipendium, et contemptum,& ipsorum maleuolorum,& æmulorum animarum salutis perniciem, et damnationem; quocirca supra scripti Superiores præfati, et alii dictorum Ordin.Mendicantium Fratres, et singulares personæ, adnos tamquam ad supradictorum, & quorumcunque litterarum Apostolicarum vniuersalem, et merum exequutorem, Apostolica auctoritate deputatum, recursum debitum habuerunt, nobis humiliter supplicantes, quatenus eorum statui, et quieti spirituali in præmissis opportunè prouidere Apostolica auctoritate nobis concessa dignaremur.

Quocirca nos Hieronymus Matthæus Auditor, iudex,& exequutor præfatus, attendentes supplicationem huiusmodi esse iustam,& rationi consonam, volentesque ius suum vnicuique illæsum conseruari, et quod suum est tribui, atque præfatas, & quascumque alias litteras Apostolicas nostri officii auctoritate, debitæ exequutioni demandare, vobis omnibus, et singulis supradictis committimus per præsentes, et in virtute sanctæ obedientiæ, districtè præcipiendo mandamus, quatenus statim visis, et receptis præsentibus, et quotiescunque et quandocunque vigore præsentium fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostra immo verius Apostolica auctoritate moneatis supradictos molestatores, inquietatores, ac ipsorũ Ordinum Fratres, et singulares eorum personas impedientes, omnesque alios, et singulos in exequutione, seu publicatione præsentium nominandos, et cognominandos, ipsos Fratres, vt præfertur, seu alias quomodolibet perturbantes, et grauantes, aut quouis modo perturbare, grauare, & impedire satagentes super præmissis, aut præmissorum aliquo, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, et quacunque præfulgeant dignitate, vel auctoritate fungantur, eisque præcipiatis, & mandetis, prout nos præcipimus, et mandamus eisdem et eorum singulis, quatenus statim visis, et auditis præsentibus, et in posterum sub decem mille ducatorum auri locis piis arbitrio nostro eligendis applicandorum, ac mandati exequutiui, et in iuris subsidium excommunicationis, aliarumque Ecclesiasticarum sententiarum, et censurarum, pœnis per quemlibet contrafacientem incurrendis, ois, et eorum quilibet debeat a quibuscumque molestiis, perturbationib. vexationib. impedimentis, et inquietationib. atque a quibusuis exactionib. et recuperationib. quarumcumq. decimarum, et quartæ funeralis, et cuiusuis alterius impositionis, seu ordinarij, vel extraordinarii, nunc, et pro tempore impositi, aut imponendi oneris, à

Digitized by Google

dictis exponentib. faciente, seu à quib. aliis impedimentis, de, et super præmissis facienda, atque aliis grauaminibus eisdem dictis Fratrib. dictorum Ordinum, et cuiuslibet eorum, ac ipsorum Ordinum singularibus personis, de, et super præmissis, et eorum singulis extraiudicialiter inflictis, illatis, factis, ac datis, et fieri, dari, et inferri comminatis, ac in futurum inferendis, et faciendis realiter, & cum effectu destitisse, et abstinuisse, dictorumque Ordinum Fratres, et singulares personas prædictas concessionibus gratiarum, priuilegiorum, et indultorum Apostolicorum prædictorum, et cuiuslibet eorum, iuxta, et secundum formam, et tenorem prænominatarum litterarum Apostolicarum absque aliqua alia commentitia declaratione, libere, et pacifice uti, frui, et gaudere permisisse, supradictisque mandatis, et litteris Apostolicis, ac præsentibus nostris litteris tam pro præterito, et instanti, quam singulis perpetuis futuris temporibus realiter, et cum effectu absque aliqua alia contradictione paruisse, et obediuisse, et de obedientia, et petitione huiusmodi nos realiter certiorasse.

Alioquin si in præmissis se fore grauatos senserint, modo, et forma præmissis peremptoriè citare curetis supradictos omnes, et singulos, prout nos sic citamus eosdem, quatenus sexagesima si vltra montes, trigesima verò die si citra montes extiterint post presentationem, seu notificationem earumdem præsentium immediatè sequenda si ipsa sexagesima, vel trigesima iuridica fuerit alioqnin prima die iuridica, et tunc proxime, et immediatè sequenda compareant Romæ in iudicio legitimè coram nobis, vel R. P. D. in Ciuilibus locum tenente nostro, per se, vel alium, seu alios procuratores suos idoneos causam eorum grauaminis allegaturi, aliaque dicturi, facturi, et recepturi, quod iustitia suadebit, et ordo dictauerit rationis.

Et insuper modo, et forma præmissis inhibeatis, et inhibendo expresse madetis, prout nos tenore præsentium inhibemus eisdem, in exequutione præsentium, vt præfertur nominando, et cognominando, ne sub eisdem pecuniariis, et aliis sententiis, censuris, et pœnis præfatis, audeant, seu præsumant dictorum Ordinum, vel cuiuslibet eorum Fratres, aut singulares personas, aut eorum aliquam, de, et super præmissis quomodolibet molestare, perturbare, vexare, inquietare aut impedire, aut aliàs indebitis oneribus, et exactionibus grauare, aut in iudicium trahere præterquam hic in Romana Curia coram nobis, vel dicto R. P. D. Locumtenente nostro quouis prætextu, quæsito colore, vel ingenio, quod si secus factum fuerit, id totum reuocare, et ad pristinum statum reducere curabimus. Certificantes quoque eosdem sic citatos, quod si in dicto citationis termino comparuerint, siue non, nos nihilominus vel Locumtenens noster præfatus, ad præmissa omnia, et singula, et alia grauiora iuris, et facti remedia procedemus, siue procedet, iustitia mediante, dictorum citatorum contumacia, seu absentia in aliquo non obstante, quicquid autem in præmissis feceritis, nobis quanto citius fideliter intimare curetis.

In quorum omnium, et singulorum præmissorum fidem has præsentes fieri et per Notarium nostrum, et dictæ Curiæ nostræ publicum, subscribi, sigilliq; Apostolicæ Cameræ quo in talibus vtimur, iussimus, et fecimus appensione communiri. Dat. Romæ in ædib. nostris anno a Natiuitate Domini, 1584 Indictione 12. die verò 14. Mensis Martii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, et Domini nostri Domini Gregorii Diuina prouidentia Papæ XIII. anno eius duodecimo.

Pompeus Valerius Curiæ Causarum Cam. Apost. Not.

Cl. Pol. Vic.

SIXTVS

Digitized by Google

SIXTVS QVINTVS.

Foelix Perettus, parentibus non fausti, & rerum copia, sed virtute, & pietate locu pletissimis, apud Oppidum Montalti Diœcesis Ripanæ Marchionatus Anconitanensis nunc in Ciuitatem per eundem Sixtum sublimatum, in Italia oriundus, primis ab annis B. Francisci Minorum Patriarchæ ordinem sequutus, summus Theologus, Inquisitoris munus ad profligandas hæreses strenuè gessit. Deinde Generalis eiusdem sui ordinis Magister euasit, Pio V. summo Pontifici charissimus inter Illustrissim. Cardinales euectus est, in quorum Comitijs sollemnibus decimoquarto post Gregorij XIII. obitum die, Vnanimi consensu, Ecclesiæ Dei Pontifex maximus lxv. annos natus eligitur, Sixti IV. sui ordinis memoria pulsus, Sixtus V. appellari, & Kal. Maij Romæ anno 1585. coronari voluit. E sacro Ecclesiæ Thesauro populo pro pace & tranquil litate publica supplici indulgentias largitus est Pontificatus initio. Perduellium, latronum & bannitorum conatus Romanis finibus eiecit. Festum Præsentationis Beatæ Mariæ Virginis, necnon Sancti Francisci de Paula Ordinis Minimorum institutoris, ac S. Nicolai de Tolentino, Ordinis Eremitarum S. Augustini, S. Antonij de Padua, ordinis Minorum S. Francisci, & S. Petri Martyris Ordinis Prædicatorum professi, aliorumque Sanctorum Placidi, Ianuarij, & Sociorum, singulis annis per vniuersas Orbis Ecclesias suis respectiuè diebus, & officio duplici deuotè celebrari, & in Kalendario Romano aliarumque Ecclesiarum singulorum festorum præfatorum dies reponi, & adscribi mandauit. Sanctumque Bonauenturam sui ordinis Doctorem Seraphicum, inter eximios egregiosque Catholicæ Eccl. Doctores annumerauit & retulit; Postremo verò, Beatum Fratrem Didacum de S. Nicolao, Prouinciæ Bethicę, Hispanum, ordinis Minorum S. Franc. professum, ex oppido Complutensi, Toletanæ, Diœcesis oriundum, in quo eius corpus in Domino requiescit, in Sanctorum Confess. numerum & catalogum ab vniuersis Christi fidelibus sanctum colendum ac venerandum sollemniter adscripsit. Obijt Ro. septuagenarius, die 27. Augusti 1590. & in Basilica S. Petri primò sepultus est, deinde verò apud Ecclesiam S. Marię Maioris, in cappellam quam idem Pontifex maximis sumptibus construendam curauerat, translatus fuit.

I.

INDVLGENTIA PLENARIA PERPETVA PRO omnibus Christi fidelibus, qui in festiuitatibus SS. Francisci, Antonij de Padua, Ludouici Episc. & Confess. Bonauenturæ, & Bernardini, Ecclesias fratrum Minorum Conuentualium Cappucinorum, & de obseruantia, & in festo S. Claræ Ecclesias Monasteriorum dicti ordinis Monialium visitauerint.

SIXTVS Papa V. Vniuersis fidelibus præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum à primęua institutione Regulæ. B. Francisci tam ob illius, & sanctorum Antonii de Padua, Ludouici Episcopi, & Confessoris, Bonauenturæ, & Bernardini, necnon diuæ Claræ, aliorumque eiusdem Ordinis sequacium sanctitatem, & miraculorum multitudinem, quam etiam ob multorum ipsius Religionis Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum merita, ingens vbique Christi fidelium multitudo singularem erga quemcunque dictorum sanctorum gerat deuotionis affectum. Nos vt ipsorum fidelium deuotio huiusmodi non modo conseruetur, sed in dies magis augeatur, animarum que saluti

vberius consulatur, precibus etiam dilecti filij Clementis Bontadosii, Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium Magistri Generalis, super hoc nouis humiliter porrectis, inclinati, tam omnibus, & singulis dicti ordinis Minorum conuentualium, Cappucinorum, & de Obseruantia nuncupatorum fratribus, & Monialib. quam, cæteris vtriusque sexus Christi fidelibus, qui vere pœnitentes, & confessi, ac sanctissima Communione refecti, diebus festis SS. Francisci, Antonii de Padua, Bonauenturæ, Ludouici Episcopi, & Confessoris, ac Bernardini prædictorum eorundem Fratrum Minorum Conuentualium, Cappucinorum, & de Obseruantia: Necnon die Festiuitatis S. Claræ Monialium dicti Ordinis Monasteriorum vbilibet constitutorum Ecclesias, tam erectas, quam erigendas, vel earum aliquam, a primis vesperis, vsque ad occasum Solis eorundem dierum, singulis annis deuotè visitauerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Præsentib. perpetuis futuris temporib. valituris. Non obstant. constitutionib. & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Vt autem præsentes litteræ ad ipsorum Christi fidelium notitiam facilius, citiusque peruenient, volumus, quod earum exemplis etiã impressis, manu alicuius Notarii subscriptis, & sigillo personæ indignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhiberetur quæ ipsis præsentibus si essent exhibitę, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo piscatoris, die vigesimo octauo Septembris, Millesimo Quingentesimo Octuagesimoquinto. Pontificatus nostri anno primo.

X.

ERECTIO ARCHICONFRATTERNITATIS

Cordigiorum in Ecclesia S. Francisci Assisiensi cum Indulgentiarum Concessione, & facultate in vniuersis eiusdem ordinis S. Francisci Ecclesiis Cordigerorum Confraternitates erigendi, easq; dictæ Archiconfraternitati aggregandi & Indulgentias, eiusdem concedendi, & communicandi.

Hanc eandem erectionem confirmauit, ac ei alias indulgentias concessit, vt in sequenti Constit.

SIXTUS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. Ex supernæ dispositionis arbitrio, gregi Dominico præsidentes, inter curas multiplices, quæ ex Pastoralis officii ministerio nobis incumbunt, illam libenter amplectimur, per quam omnium Christi fidelium, præsertim sub suaui Religionis iugo, & vexillo Altissimo famulantium, animarum salus cum diuini cultus incremento proueniat, ipsique Christi fideles, vt eorum vota ad id facilius concurrant, spiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & peccatorum remissionibus, in apricũ eis adducendo, iusties variis signis & miraculis coruscantes, inuitamus, & confouemus ac alias desuper disponimus, prout ad eorundem Christi fidelium spiritualem deuotionem conspicimus in Domino salubriter expedire.

Cum itaque Beatus Franciscus, à quo Ordo dilectorum fratrum Minorum institutus fuit, quique inter cæteros innumerum Sanctorum cooptatos, signis & miraculis maximè claruit, ita vixerit, vt penè omnes ad sui deuotionem, & imitationem pertraxerit, multiq; ex ipsis Christi fidelib. corda qu similem ei, qua ipso, dum in hoc

sæculo

Digitized by Google

sæculo versaretur, cinctus erat, hodie deferant: quinetiam plures eius laudabile institutum amplexi, & sub suaui iugo Religionis ab eo institutæ, diuersique Sanctæ Romanæ Catholicæ Ecclesiæ Prælatis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & postea ad summi Apostolatus apicem euectis illustrare militantes, tantumque virum imitari, in numerum eorundem Sanctorum relati fuerint.

Nos qui etiam à teneris annis singularem deuotionis affectum erga ipsum Sanctum Franciscum, cuius corpus sub Altari maiori Ecclesiæ domus fratrum Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum Assisiensis quæ inibi insignis, maximeque celebris, & diuersis priuilegiis decorata existit, requiescit, sub habitu dicti Ordinis sui incedentes, gessimus cupientes Domum, & Ecclesiam huiusmodi amplius decorari, pietatisque, & Christianæ charitatis opera, vbique cum diuini cultus augmento, ac ad eiusdem Sancti Francisci honorem, & venerationem, animarumque salutem exerceri, fidelesque ipsos ad faciendum ea per quæ ad æternã beatitudinem valeant facilius peruenire, mediis opportunis excitare, infrascriptum fratrem Clementem Magistrum Generalem, ac singulares personas conuentus, Domus prædictæ, a quibusuis excommunicationis suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a iure, vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes Motu proprio non ad alicuius nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & certa scientia, in Ecclesia Domus, & ad Altare huiusmodi, vnã Archiconfraternitatem vtriusque sexus Christi fidelium, qui chordam per eiusdem Ordinis fratres geri solitam, ex illorum deuotione deferant, ac illa cingantur, sub inuocatione eiusdem S. Francisci, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò erigimus, & instituimus.

Vt autem ipsa Archiconfraternitas confratrum cordigerorum præfatæ cordæ, numero in dies magis ampliata decorentur, ipsique confratres ad piorum operũ exercitium propensiores reddãtur, ac ad Ecclesiam, & altare huiusmodi deuotionis causa confluant, quo per hoc se maiora cœlestis gratiæ dona cognouerint adipisci: De Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi.

Omnibus, & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus, qui verè pœnitentes & cõfessi, ac præfatam cordam, quæ prius a superioribus dicti Ordinis benedici debeat, ad reuerentiam, & memoriam eiusdem Sancti Francisci gerentes, sacraque Communione refecti, præfatam Archiconfraternitatem ingredientur, die prima illorum ingressus, ac in mortis ipsorum articulo, Nomen Iesu, ore, vel corde inuocantibus, si etiam verè pœnitentes, & confessi fuerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem.

Et insuper eidem Archiconfraternitati, illiusque Confratribus, omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, ac relaxationes Archiconfraternitati Confalonis Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia S. Luciæ de Vrbe institutę, necnon prædicto Ordini, ac illius Fratribus, & personis; quandocunque, & per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam per nos concessas, quoad illas tantum, quæ hactenus reuocatæ non fuerunt, motu, & auctoritate, ac tenore similibus, etiam perpetuò concedimus, & elargimur, ac communicamus.

Postremò, dilecto filio Fratri clementi Bontadosio, nunc, & pro tempore existenti dicti Ordinis Generali Magistro Ordinis fratrum Minorum conuentualium nũcupatorum quascunque confraternitates vtriusque sexus Christi fidelium chordigerorum huiusmodi, in quibuscunque Ecclesiis, Domorum tam Minorum conuentualium, quam Cappuccinorum, & de Obseruantia nuncupatorum Fratrum, prædictorum, in quibuscunque mundi partib. & locis pro tẽpore erigendi, & instituendi,

 illasque,

Digitized by Google

illasque, postquam erectæ, & institutæ fuerint, præfatæ Archiconfraternitati per præsentes erectæ, & institutæ, cum omnibus, & singulis Indulgentiis, peccatorum remissionibus, & relaxationibus aggregandi, ac ipsas Indulgentias, illis, & earum Cófratribus communicandi, pariterque concedendi, plenam, liberam, & omnimodã facultatem, & auctoritatem damus, & concedimus, prout nos easdem omnes Confraternitates, ex nunc, prout ex tunc, postquam erectę, & institutæ fuerint, ipsi Archiconfraternitati per præsentes erectæ, & institutæ huiusmodi, aggregamus, præfatasque indulgentias, illis, & earum Confratribus, communicamus, & concedimus.

Decernentes easdem præsentes litteras, nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis, seu quopiam alio defectu, notari, impugnari, vel retractari, aut reuocari vlla tenus posse, neque debere, sed semper, & in perpetuum, validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri debere.

Non obstantibus præmissis, ac Regula nostra, de Indulgentijs ad instar non concedendis, ac alijs Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, erectionis, institutionis, concessionum, elargitionis excommunicationum, dationis, & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1585. 13. Kalen. Decembris, Pontificatus nostri, anno primo.

H. Dat.

111.

CONFIRMATIO ERECTIONIS ARCHICONFRATERNItatis Chordigerorum, & Indulgentiarum ampliatio, necnon facultatis ad Ministrum Generalem Minorum de Obseruantia, & Commißarium Generalem in sui Ordinis Ecclesiis vbi Conuentualium Ecclesiæ non fuerint, vel dictæ Confraternitates iam per eos erectæ non extiterint, illas erigendi, & aggregandi extensio.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Diuinæ charitatis altitudo eminentissima, & summi amoris Seraphici inexhausta bonitas, qua ab æterno, & ante mundi constitutionem in charitate perpetua dilexit nos, ac vt nos sibi obstringeret in funiculis Adæ, idest, naturæ gratiæ, & gloriæ, ad se trahere voluit, videns Protoplasti culpa peccatorum funibus circumplexos, & ad se clamantes: Propitius esto forti, & funiculo hæreditatis tuæ, non modo nos vinctos suos non despexit, sed in fortitudine educendos de mendicitate, & ferro diiudicans in funiculis secundi Adę (inquit) traham eos. Et vt insolubilius nosmet sibi vinciret, tenaciusque obstringeret, filium suum Redemptorem nostrum (cuius diuina disponente gratia, meritis licet imparibus in sacrosancta Ecclesia vices gerimus) filium Adę factum, quasi funiculum, diuinitate, anima, & carne contextum, ac de cęlis ad terras prouenium, iustitiæ cingulo, in omni vita sua ad lumbos præcinctũ, suamet solius interius charitate vinctũ licet funibus impiorum, pro sua voluntate ligatũ, vsque ad mortẽ Crucis tradidit, & traxit, vt sic nobis victis, & in peccatorum funibus vinctis, fieret sapientia, iustitia, sanctificatio, & redem-

ptio: Li-

ptio, Licet autem tantę charitatis ardor inextinguibilis esse debuisse, refrigitur tamen, vnde frigescente mundo, & in funiculis Euæ (quæ sunt concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitæ) denuo constricto ad denuò inflāmanda corda nostra Pater misericordiarum, & luminum, famulum suum Beatum Franciscum misit, & in tam larga benedictione dulcedinis præuenit, vt nō modò virtutum prærogatiuis, & meritis celebrem fecerit, sed & in carne ipsius Sacra Christi stigmata renouauerit, & mira Crucis mysteria ligamina, & paupertatem multiformiter in eo ad viuum demonstrauerit, adeo vt verè Christus Francisco in ferre possit, Semitam meam, & funiculum meum inuestigasti, & omnes vias meas præuidisti. Vnde & factum est, vt meritis dicti Beati Francisci Sacrosancta mater Ecclesia fœtu nouę prolis amplificata miraculorum Sanctorum eius instituti, meritis virtutibus, exemplis, & , aemultis aucta, necnon quamplurimis Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis Cardinalibus, Regibus, & summis Pontificibus decorata, non possit ad eius, diuotionis, & imitationis sectanda vestigia non esse propensa. Nos pariter, qui a teneris annis singularem erga eundem Beatum Franciscum (gloria nostra) semper gessimus deuotionis affectum, & in dies semper accreuit, & mirè accrescit, & cuius singuli, & amictus, instituti, & ordinis pro Dei gratia, & nostra voluntate pro posse imitatores, alumni, & serui fuimus, ac fuisse gloriamur, considerantes populorū deuotionē, & propensionem erga tantum virū, & quo deuotionis affectu æmuletur, & passim anhelet plebs omnis gestamen saltem funiculi eius, & quasi non contenta, quod tot, antique vtriusque sexus Christi fideles ad Instituta trium ordinum ipsius ob deuotionem ad tantum patrem, relicto mundo transierint, tota velit in sancti Frācisci imitatione, deuotione, & amores immergere. Iccircò cū pro aliquali repēsione amoris nostri ergà tantū Patrem, nuper ad amplioré decoré insignis, & celebris Ecclesiæ Domus eiusdem sancti Francisci Assisien. Ordinis Fratrū Minorū Conuentualiū nuncupatorū, in qua quidem Ecclesia sub illius Altari maiori corpus eiusdem sancti Francisci requiescit, ac diuini cultus, & piorum operum augmentū, ipsiusque Sancti Francisci honorē, & venerationē, ac animarum Christi fidelium salutē, vnā Archiconfraternitatem vtriusque sexus Christi fideliū, qui Chordam per fratres dicti Ordinis gestari solitam ex illorum deuotione Superiorib. eiusdem Ordinis cinctam, & susceptam deferent, et illa cingentur sub eiusdem Sancti Frācisci inuocatione, in ipsa Ecclesia, et ad dictū Altare Motu proprio erexerimus, et instituerimus, ac vt Cōfratres Chordigeri dicte Cōfraternitatis ad pia opera exercenda propensiores redderentur, ac ad Ecclesiam, et Altare huiusmodi deuotionis causa confluerent. Eisdem vtriusque sexus Christi fidelib. verè pœnitentib. et confessis, dictam Chordam, quæ prius a superiorib. dicti ordinis, benedici debeat, ad reuerentiā, & memoriā eiusdē S. Frācisci gerentib. sacraque cōmunione refectis, Archiconfraternitatē ipsam ingredientib. prima die illorū ingressus, ac in mortis articulo ipsorū, nomē Iesu ore, vel corde inuocatib. ac etiā verè pœnitentib. & confessis, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem per aliàs nostras litteras concesserimus, necnon dilecto filio Clementi Bontadosio, moderno, & pro tempore existenti dicti ordinis Ministro Generali, vt quascunque Confraternitates vtriusque sexus Christi fidelium chordigerorum huiusmodi, in quibuscunque Ecclesijs Domorum ordinum fratrum, tam Minorum Conuentualium, quam de Obseruantia, & Cappucinorum nuncupatorum, vbicunque & in quibuscunque mundi partib. erigere, & instituere, illasque postquam erectæ fuerint præfatę Archiconfraternitati, cum omnib. & singulis indulgentijs, & peccatorū remissionib. ac relaxationibus aggregare, ipsasque Indulgentias Confratribus illarum communicare, & concedere valeret, plenam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concesserimus, easdemque Confraternitates erigendas ex tunc prout ex ea die, & è contra dictæ Archiconfraternitati aggregauerimus, & Indulgentias hu-

scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apost. necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordin. Congregationum, Domorum, ac Confraternitatum quorumcunque etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus priuilegijs quoque indultis, & litteris Apost. illis, eorumque Superioribus & Personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis Clausulis, irritantibusque & alijs Decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, aut aliàs quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus (illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes) illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus cæterisque contrariis quibuscumque Volumus autem, vt præsentium transumptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Eccl. constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ præsentibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 15. Iulij, 1583. Pontificatus nostri anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini, 1583. Indictione II. die vero Dominica, 17. Mensis Iunii, Pontificatus verò Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gregorii Diuina prouidentia Papę XIII. anno 12. Retroscriptę litteræ Apost. in forma Breuis expeditæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie Campi Florę, vt moris est, per nos Petrum Guerram, & Melchiorem Riccium, eiusdem Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

IX.

SVPER RECEPTIONE DESCENDENTIVM EX *genere Iudæorum, & Saracenorum, eorundemque ad Ordines Sacros & ad dignitates, & officia ordinis admissione.*

Similem Declarationem fecit Pius V. quam habes in fine sua Constitutionis 9.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Muneris nostri esse putamus, sedulò, ac diligenter omnia curare, quæ Religionum conseruationi, earumque professorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamque in primis curam suscipere, vt iis, quæ materiam scandali præbere possunt, quam primum via præcludatur. Cum itaque, sicut nuper accepimus, statutis in Capitulo Generali Ord. Minimorum S. Francisci de Paula editis, caueatur, vt nullus de genere Iudæorum, aut Mahumetanorum in eum Ordin. recipiatur, ac vt Nouitius tam ad habitum, quam ad professionem admittendus interrogetur à Prælato, an ex huiusmodi genere descendat, qui si negatiue responderit, recipiatur, præmissa etiam prius protestatione, quod quotiescunque postea inuentum fuerit, eum ex tali genere originem ducere, professio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis, quod non mediocrem dicti Ord. tranquillitati, & multis, qui ex huiusmodi genere originem ducunt, perturbationem attulit. Nos, qui desideranter in votis gerimus, vt præfatus Ordo noster prospe-

Digitized by Google

prosperetur temporib. & materia scandali penitus succisa, radicitusq. euulsa, longius propellatur, post quam præfatorum, qui ex genere Iudæorum, & Mahumetanorum originem trahunt, & scientes, vel ignorantes se ex hmói genere oriundos esse, professionem in dicto Ord. emiserunt, statui, & quieti nuper eum de eorum professionis validitate, & statu consulti essemus, viuæ vocis oraculo sufficienter satis superque prouidimus, attendentes leges, & statuta non ideo debere fieri, vt per ea scandala gignantur, & publica præsertim animarum tranquillitas perturbetur, aut commoueatur, sed potius ad ea tollenda, & ipsam communem quietem augendam, ac propterea statuta prædicta, quoad ea tamen in quib. præsentibus nostris litteris aduersantur, Apostolica auctoritate tenore præsentium abrogantes, & abolentes, & ex nunc in posterum nullius roboris, vel momenti fore decernentes; Motu proprio, & ex certa nrã scientia volumus, statuimus, & ordinamus, & de cætero in Nouitijs recipiendis ad Ordinem præfatum S. Francisci de Paula fiat inquisitio de moribus, & vita eorum, & de progenitorum suorum defectu. Volentes, quod ijs, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Baptisma Græci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis hmói, quominus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ord. dignitates, gradus, & officia Religionis nocere possit, & debeat. Quantum verò attinet ad filios, & descendentes hæreticorum, præcipimus, vt filijs, & descendentibus talium conuersorum, & Ecclesiæ vnitati restitutorum pariter minimè circa præmissa quicquam obstet. Quo verò ad illos, qui ex Iudæis, ex eo, quod post baptisma ab eis susceptum iterum à fide Cathol. recesserint, per sniam in foro Eccl. latam damnatis Mahumethanis item & hæreticis similiter damnatis viuis, & defunctis, vel quorum ossa, vel statuæ combusta sunt, originem ducunt, per lineam paternam, vel maternam vsque ad quartam generat. inclusiuè, in Ordinem ipsum recipi, & admitti non posse. Et idem in ijs professoribus eiusdem Ord. qui ad Sacros etiam presbyteratus Ordines admittuntur. Non obstantib. Constõnibus, & ordinationib. Apost. ac priuatis, & quibusuis alijs dicti Ord. in generalibus, & prouincialib. Capitulis editis tam generaliter de vniuerso Ord. quam spãliter de singulis eiusdem Ordinis Domib. vel Conuentibus, seu Monasterijs disponentibus iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, et consuetudinibus, cęterisque contrariis quibuscunq. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, sub annulo Piscat. die 1. Augusti, 1583. Pont. nostri anno duodecimo.

X.

LITTERÆ AUDITORIS CAMERÆ APOSTOLICÆ in exequutionem litterarum Apostolicarum, & priuilegiorum a Pio V. Ordinib. Mendicantium concessorum sub Gregorio XIII emanata.

HIERONYMUS Matthæus Prothonotarius Apostol. Sanctissimi Domini nostri Papę, eiusque Camerarii, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanęque Curiæ Iudex ordinarius, sententiarum quoque, & censurarum in eadem Romana Curia, & extra eam latarum, ac litterarum Apostolicarum quarumcumque vnius salis, & merus exequutor, ab eodem Sanctissimo Domino nostro Papa specialiter deputatus.

Vniuersis, & singulis Dominis Abbatib, Priorib. Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scholastis, Cantoribus, Thesaurariis, Sacristis, ac tam Cathedralium,

O quam

quam Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Ecclesiarum Rectoribus, eorundem Locotenentibus, Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, & non Curatis, cæterisque Presbyteris, Clericis, Notarijs, Tabellionibus publicis, quibuscũque, per quascumque mundi partes, & Diœceses in executione præsentium declarandarum, & specificandarum vbilibet constitutis, illique, vel illis, ad quem, vel ad quos præsentes nostræ litteræ peruenerint, seu præsentabuntur, salutem in Domino & nostris huiusmodi, immo verius Apostolicis firmiter obedire mandatis.

Noueritis, quod nuper fuit nobis pro parte, & ad instantiam Procuratorum Reuerendissimorum Patrum Dominorum Superiorum Generalium, & Prouincialium, ac Priorum, seu Guardianorum, & aliorum Fratrum Ordinum Fratrum Mendicantium, & singulorum eorum in Domib. seu Monasteris dictorum Ordinum, & cuiuslibet eorum extra Almam Vrbem commorantium principalium, maxima cum querela reuerenter expositum, quod licet iuxta plura, & diuersa priuilegia, indulta, & concessiones Apostolica auctoritate tam per Sanctissimum Dominum nostrum Gregorium Diuina prouidentia Papam XIII. quam fel. rec. Pium V. & Pium IV. & Paulum III. & quamplures alios Romanos Pontifices supradictorum prædecessores dictis Ordinibus, & eorum Ffib. & singularibus personis in genere, vel in specie ex iustis tunc expressis causis, etiam Motu proprio spãliter, & expresse concessa, & facta iuxta eorundem cõcessionem, & priuilegiorum, litteras Apost. de super confectas, & expeditas, & præsertim in vim diuersarum litterarum Apost. à fel. rec. Pio Papa V. prædicto, sub Datum Romæ, apud Sanctum Pet. 17. Kal. Iulij, anno Domini 1567. Pontificatus sui anno secundo, & sub dat. Ro. ẽt apud S. Pet. sub ann. Piscat. die 23. Sept. 1571. Pont. eiusdem Pij Papę V. an. 6. desuper expeditarũ, & in vim confirmatoriarum litterarum earundem per litteras Apostolicas eiusdem Sanctissimi Domini nostri Gegorii Decimi tertii, sub ann. quoque Piscatoris, die 25. Mensis Martij, anno Domini, 1575. Pontificatus sui anno tertio, expedito, quilibet dictorum Ordinum Mendicantium, & quilibet eorum Frater, & Regularis persona in Ecclesiis suorum Ordin. quando eis placuerit & suis Superiorib. deputati fecerint, absq; alicuius loci Ordinarii contradictione, vel licentia verbum Dei populo prædicare, Christi fidelium, quorumlibet confessiones audire, & per dictos Superiores transmissi, & examinati ad Sacros etiam presbyteratus ordines, ẽt absque eorum Ordinarij dimissorialibus litteris recipi, & admitti possint, atque coram Iudicib. Conseruatorib. supradictorum Ordinum Mendicantium huiusmodi suas lites, & causas decidi, & terminari, ac quoscumque processus, & alia acta, & actitata confici, & fulminari facere possint, & à solutione cuiuscunque decimæ, & quartę, ẽt funeralis, & alterius cuiuscũq. ordinarii, vel extraordinarij Ordinis, seu impositionis exẽpti sint, & esse debeãt, atq. ẽt valeant Missas ab aurora vsq. ad meridiẽ, & alia Diuina officia vbique locorum celebrare, Chri fidelium animarum curam in Ecclesiis eorum respectiue Ordinib. cunctis exercere, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare, & cuicunq. Chri fidelium pro tempore defunctorum cadauer, qui se in Ecclesiis dictorum ordinum sepeliri ordinauerint, vel si ab hæredibus defunctorũ, seu curam funeralium habentib. ad id uocati fuerint cruce sui Ordinis eleuata ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipsorum Ecclesias alicuius Rectoris, seu Capituli præsentia, vel interuentu minimè exspectatis ex ipsorum defunctorum domibus leuare accipere, & associare, atque ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in illis sepeliri facere; Quascumque nouas dictorum Ord. & cuiuslibet eorum tam virorum, quam mulierum domos, Conuentus, seu Collegia, loci Ordinarii, vel cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoque valeant, & in possessione omniũ, & singulorum præmissorum, & cuiuslibet partis eorum existant, & plura alia priuilegia, indulgentias, gratias, & concessiones super diuersis aliis rebus, & negotiis

quæ-

quietem, & tranquillitatem spūalem, & temporalem status dictorum Ordinum concernētem, Apostolica auctoritate sibi(, vt præfertur,) concessa, habeant in quorū pacifica possessione, vel quasi existunt, & ab aliquo propterea quouis prætextu, & co lore, vel ingenio impediri, perturbari aut inquietari non deberent, nec debeant, nihilominus nonnulli potentes maleuoli, & dictorum Fratrum principalium forsan inuidi, & æmuli, nullo iuris adminiculo, nullaque causa saltem legitima moti, litteris Apost. præfatis, ac mandatis Apost. in eis expressis temerè de facto malitiosè contrauenientes, dictos exponentes, & eorum libero singulos super præmissorum priuilegiorum, concessionum licentiam, & aliorum indultorum Apostolicorum, & cuiuslibet eorum libero vsu, & exercitio, atque ipsorum Iudices, Conseruatores præfatos diuerse, & indebite molestare, perturbare, inquietare, & impedire velle se iacta runt, & iactant, prout forsan molestant, impediunt, inquietant, & perturbant, dicta indulta, priuilegia, & concessiones, ac confirmationes Apost. in reprobum, & alium, quam sonant, & disponunt, sensum retorquentes, ac nouas declarationes, & commenta contra illarum tenorem desuper confingentes, & dictos Fres exponentes, atque eorum singulos ad subeundum plura onera, & ad soluendum decimas, seu pri mitias, aut quartas funerales inique, & iniustè grauantes, in maximum dictorum, & cuiuslibet eorum, ac personarum singularium præiudicium, iacturam, atque grauamen, & dictarum litterarum, et mandatorum Apostolicorum desuper, vt præmittitur emanatorum spretum, vilipendium, et contemptum, & in ipsorum maleuolorum, & æmulorum animarum salutis perniciem, et damnationem; quocirca supra scripti Superiores præfati, et alii dictorum Ordin. Mendicantium Fratres, et singulares personæ, ad nos tamquam ad supradictorum, & quorumcunque litterarum Apostolicarum vniuersalem, et merum exequutorem, Apostolica auctoritate deputatum, recursum debitum habuerunt, nobis humiliter supplicantes, quatenus eorum statui, et quieti spirituali in præmissis opportunè prouidere Apostolica auctoritate nobis concessa dignaremur.

Quocirca nos Hieronymus Matthæus Auditor, iudex, & exequutor præfatus, attendentes supplicationem huiusmodi esse iustam, & rationi consonam, volentesque ius suum vnicuique illęsum conseruari; et quod suum est tribui, atque præfatas, & quascumque alias litteras Apostolicas nostri officii auctoritate, debitæ exequutioni demandare, vobis omnibus, et singulis supradictis committimus per præsentes, et in virtute sanctæ obedientiæ, districtè præcipiendo mandamus, quatenus statim visis, et receptis præsentibus, et quotiescunque et quandocunque vigore præsentium fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostra immo verius Apostolica auctoritate moneatis supradictos molestatores, inquietatores, ac ipsorū Ordinum Fratres, et singulares eorum personas impedientes, omnesque alios, et singulos in exequutione, seu publicatione præsentium nominandos, et cognominandos, ipsos Fratres, vt præfertur, seu alias quomodolibet perturbantes, et grauantes, aut quouis modo perturbare, grauare, & impedire satagentes super præmissis, aut præmissorum aliquo, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, et quacunque præfulgeant dignitate, vel auctoritate fungantur, eisque præcipiatis, & mandetis, prout nos præcipimus, et mandamus eisdem et eorum singulis, quatenus statim visis, et auditis præsentibus, et in posterum sub decem mille ducato rum auri locis piis arbitrio nostro eligendis applicandorum, ac mandati exequutioni, et in iuris subsidium excommunicationis, aliarumque Ecclesiasticarum sententiarum, et censurarum, pœnis per quemlibet contrafacientem incurrendis, ois, et eorum quilibet debeat a quibuscumque molestiis, perturbationib. vexationib. impedimentis, et inquietationib. atque a quibusuis exactionib. et recuperationib. quarumcumq. decimarum, et quartæ funeralis, et cuiusuis alterius impositionis, seu ordinarij, vel extraordinarii, nunc, et pro tempore impositi, aut imponendi oneris, à

Digitized by Google

dictis exponentib. faciente, seu à quib. alijs impedimentis, de, et super præmissis facienda, atque alijs grauaminibus eisdem dictis Fratrib. dictorum Ordinum, et cuiuslibet eorum, ac ipsorum Ordinum singularibus personis, de, et super præmissis, et eorum singulis extraiudicialiter iusslictis, illatis, factis, ac datis, et fieri, dari, et inferri comminatis, ac in futurum inferendis, et faciendis realiter, & cum effectu destitisse, et abstinuisse, dictorumque Ordinum Fratres, et singulares personas prædictas concessionibus gratiarum, priuilegiorum, et indultorum Apostolicorum prędictorum, et cuiuslibet eorum, iuxta, et secundum formam, et tenorem prænominatarum litterarum Apostolicarum absque aliqua alia commentitia declaratione, libere, et pacifice vti, frui, et gaudere permisisse, supradictisque mandatis, et litteris Apostolicis, ac præsentibus nostris litteris tam pro præterito, et instanti, quam singulis perpetuis futuris temporibus realiter, et cum effectu absque aliqua alia contradictione paruisse, et obediuisse, et de obedientia, et petitione huiusmodi nos realiter certiorasse.

Alioquin si in præmissis se fore grauatos senserint, modo, et forma præmissis peremptoriè citare curetis supradictos omnes, et singulos, prout nos sic citamus eosdem, quatenus sexagesima si vltra montes, trigesima verò die si citra montes extiterint post presentationem, seu notificationem earumdem præsentium immediatè sequenda si ipsa sexagesima, vel trigesima iuridica fuerit alioqnin prima die iuridica, et tunc proxime, et immediatè sequenda compareant Romæ in iudicio legitimè coram nobis, vel R. P. D. in Ciuilibus locum tenente nostro, per se, vel alium, seu alios procuratores suos idoneos causam eorum grauaminis allegaturi, aliaque dicturi, facturi, et recepturi, quod iustitia suadebit, et ordo dictauerit rationis.

Et insuper modo, et forma præmissis inhibeatis, et inhibendo expresse madetis, prout nos tenore præsentium inhibemus eisdem, in exequutione præsentium, vt prę fertur nominando, et cognominando, ne sub eisdem pecuniarijs, et alijs sententijs, censuris, et pœnis præfatis, audeant, seu præsumant dictorum Ordinum, vel cuiuslibet eorum Fratres, aut singulares personas, aut eorum aliquam, de, et super præmissis quomodolibet molestare, perturbare, vexare, inquietare aut impedire, aut alias indebitis oneribus, et exactionibus grauare, aut in iudicium trahere præterquam hic in Romana Curia coram nobis, vel dicto R. P. D. Locumtenente nostro quouis prætextu, quæsito colore, vel ingenio, quod si secus factum fuerit, id totum reuocare, et ad pristinum statum reducere curabimus. Certificantes quoque eosdem sic citatos, quod si in dicto citationis termino comparuerint, siue non, nos nihilominus vel Locumtenens noster præfatus, ad præmissa omnia, et singula, et alia grauiora iuris, et facti remedia procedemus, siue procedet, iustitia mediante, dictorum citatorum contumacia, seu absentia in aliquo non obstante, quicquid autem in præmissis feceritis, nobis quanto citius fideliter intimare curetis.

In quorum omnium, et singulorum pręmissorum fidem has præsentes fieri et per Notarium nostrum, et dictæ Curiæ nostræ publicum, subscribi, sigilliq; Apostolicæ Cameræ quo in talibus vtimur, iussimus, et fecimus appensione communiri. Dat. Romæ in ædib. nostris anno a Natiuitate Domini, 1584 Indictione 12. die verò 14. Mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, et Domini nostri Domini Gregorij Diuina prouidentia Papæ XIII. anno eius duodecimo.

Pompeus Valerius Curiæ Causarum Cam. Apost. Not.

Cl. Pol. Vic.

SIXTVS

SIXTVS QVINTVS.

Foelix Perettus, parentibus non fausti, & rerum copia, sed virtute, & pietate locu pletissimis, apud Oppidum Montalti Diœcesis Ripanæ Marchionatus Anconitanensis nunc in Ciuitatem per eundem Sixtum sublimatum, in Italia oriundus, primis ab annis B. Francisci Minorum Patriarchæ ordinem sequutus, summus Theologus, Inquisitoris munus ad profligandas hæreses strenuè gessit. Deinde Generalis eiusdem sui ordinis Magister euasit, Pio V. summo Pontifici charissimus inter Illustrissim. Cardinales euectus est, in quorum Comitijs sollemnibus decimoquarto post Gregorij XIII. obitum die, Vnanimi consensu, Ecclesiæ Dei Pontifex maximus lxv. annos natus eligitur, Sixti IV. sui ordinis memoria pulsus, Sixtus V. appellari, & Kal. Maij Romæ anno 1585. coronari voluit. E sacro Ecclesiæ Thesauro populo pro pace & tranquil litate publica supplici indulgentias largitus est Pontificatus initio. Perduellium, latronum & bannitorum conatus Romanis finibus eiecit. Festum Præsentationis Beatæ Mariæ Virginis, necnon Sancti Francisci de Paula Ordinis Minimorum institutoris, ac S. Nicolai de Tolentino, Ordinis Eremitarum S. Augustini, S. Antonij de Padua, ordinis Minorum S. Francisci, & S. Petri Martyris Ordinis Prædicatorum professi, aliorumque Sanctorum Placidi, Ianuarij, & Sociorum, singulis annis per vniuersas Orbis Ecclesias suis respectiuè diebus, & officio duplici deuotè celebrari, & in Kalendario Romano aliarumque Ecclesiarum singulorum festorum præfatorum dies reponi, & adscribi mandauit. Sanctumque Bonauenturam sui ordinis Doctorem Seraphicum, inter eximios egregiosque Catholicæ Eccl. Doctores annumerauit & retulit; Postremo verò, Beatum Fratrem Didacum de S. Nicolao, Prouinciæ Bethicæ, Hispanum, ordinis Minorum S. Franc. professum, ex oppido Complutensi, Toletanæ, Diœcesis oriundum, in quo eius corpus in Domino requiescit, in Sanctorum Confess. numerum & catalogum ab vniuersis Christi fidelibus sanctum colendum ac venerandum sollemniter adscripsit. Obijt Ro. septuagenarius, die 27. Augusti 1590. & in Basilica S. Petri primò sepultus est, deinde verò apud Ecclesiam S. Mariæ Maioris, in cappellam quam idem Pontifex maximis sumptibus construendam curauerat, translatus fuit.

I.

INDVLGENTIA PLENARIA PERPETVA PRO omnibus Christi fidelibus, qui in festiuitatibus SS. Francisci, Antonij de Padua, Ludouici Episc. & Confess. Bonauenturæ, & Bernardini, Ecclesias fratrum Minorum Conuentualium Cappucinorum, & de obseruantia, & in festo S. Claræ Ecclesias Monasteriorum dicti ordinis Monialium visitauerint.

SIXTVS Papa V. Vniuersis fidelibus præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum à primæua institutione Regulæ. B. Francisci tam ob illius, & sanctorum Antonii de Padua, Ludouici Episcopi, & Confessoris, Bonauenturæ, & Bernardini, necnon diuæ Claræ, aliorumque eiusdem Ordinis sequacium sanctitatem, & miraculorum multitudinem, quam etiam ob multorum ipsius Religionis Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum merita, ingens vbique Christi fidelium multitudo singularem erga quemcunque dictorum sanctorum gerat deuotionis affectum. Nos vt ipsorum fidelium deuotio huiusmodi non modo conseruetur, sed in dies magis augeatur, animarumque saluti

Digitized by Google

vberius consulatur, precibus etiam dilecti filij Clementis Bontadosii, Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium Magistri Generalis, super hoc nouis humiliter porrectis, inclinati, tam omnibus, & singulis dicti ordinis Minorum conuentualium, Cappucinorum, & de Obseruantia nuncupatorum fratribus, & Monialib. quam, cæteris vtriusque sexus Christi fidelibus, qui vere pœnitentes, & confessi, ac sanctissima Communione refecti, diebus festis SS. Francisci, Antonii de Padua, Bonauenturæ, Ludouici Episcopi, & Confessoris, ac Bernardini prædictorum eorundem Fratrum Minorum Conuentualium, Cappucinorum, & de Obseruantia: Necnon die Festiuitatis S. Claræ Monialium dicti Ordinis Monasteriorum vbilibet constitutorum Ecclesias, tam erectas, quam erigendas, vel earum aliquam, a primis vesperis, vsque ad occasum Solis eorundem dierum, singulis annis deuotè visitauerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Præsentib. perpetuis futuris temporib. valituris. Non obstan. constitutionib. & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Vt autem præsentes litteræ ad ipsorum Christi fidelium notitiam facilius, citiusque perueniant, volumus, quod earum exemplis etiā impressis, manu alicuius Notarii subscriptis, & sigillo personæ indignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur quæ ipsis præsentibus si essent exhibitę, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo piscatoris, die vigesimo octauo Septembris, Millesimo Quingentesimo Octuagesimoquinto. Pontificatus nostri anno primo.

X.

ERECTIO ARCHICONFRATTERNITATIS Cordigiorum in Ecclesia S. Francisci Assisiensi cum Indulgentiarum Concessione, & facultate in vniuersi eiusdem ordinis S. Francisci Ecclesiis Cordigerorum Confraternitates erigendi, easq; dictæ Archiconfraternitati aggregandi & Indulgentias, eiusdem concedendi, & communicandi.

Hanc eandem erectionem confirmauit, ac ei alias indulgentias concessit, vt in sequenti Constit.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. Ex supernæ dispositionis arbitrio, gregi Dominico præsidentes, inter curas multiplices, quæ ex Pastoralis officii ministerio nobis incumbunt, illam libenter amplectimur, per quam omnium Christi fidelium, præsertim sub suaui Religionis iugo, & vexillo Altissimo famulantium, animarum salus cum diuini cultus incremento proueniat: ipsosque Christi fideles, vt eorum vota ad id facilius concurrant, spiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & peccatorum remissionibus, in apticū eis adducendo, iustis variis signis & miraculis coruscantes, inuitamus, & confouemus ac alias desuper disponimus, prout ad eorundem Christi fidelium spiritualem deuotionem conspicimus in Domino salubriter expedire.

Cum itaque Beatus Franciscus, à quo Ordo dilectorum fratrum Minorum institutus fuit, quique inter cæteros in numerum Sanctorum cooptatos, signis & miraculis maximè claruit, ita vixerit, vt penè omnes ad sui deuotionem, & imitationem pertraxerit, multiq; ex ipsis Christi fidelib. corda ad similem ei, qua ipso, dum in hoc

sæculo

Digitized by Google

sæculo versaretur, cinctus erat, hodie deferant: quinetiam plures eius laudabile institutum amplexi, & sub suaui iugo Religionis ab eo institutæ, diuersisque Sanctæ Romanæ Catholicæ Ecclesiæ Prælatis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & postea ad summi Apostolatus apicem euectis illustratę militantes, tantumque virum imitati, in numerum eorundem Sanctorum relati fuerint.

Nos qui etiam à teneris annis singularem deuotionis affectum erga ipsum Sanctum Franciscum, cuius corpus sub Altari maiori Ecclesiæ domus fratrum Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum Assisiensis quæ insigni insignis, maximeque celebris, & diuersis priuilegiis decorata existit, requiescit, sub habitu dicti Ordinis sui incedentes, gessimus cupientes Domum, & Ecclesiam huiusmodi amplius decorari, pietatisque, & Christianæ charitatis opera, vbique cum diuini cultus augmento, ac ad eiusdem Sancti Francisci honorem, & venerationem, animarumque salutem exerceri, fidelesque ipsos ad faciendum ea per quæ ad æternã beatitudinem valeant facilius peruenire, mediis opportunis excitare, infrascriptum fratrem Clementem Magistrum Generalem, ac singulares personas conuentus, Domus prædictæ, a quibusuis excommunicationis suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a iure, vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes Motu proprio non ad alicuius nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & certa scientia, in Ecclesia Domus, & ad Altare huiusmodi, vnã Archiconfraternitatem vtriusque sexus Christi fidelium, qui chordam per eiusdem Ordinis fratres geri solitam, ex illorum deuotione deferant, ac illa cingantur, sub inuocatione eiusdem S. Francisci, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò erigimus, & instituimus.

Vt autem ipsa Archiconfraternitas confratrum cordigerorum præfatæ cordæ, numero in dies magis ampliata decotentur, ipsique confratres ad piorum operũ exercitium propensiores reddãtur, ac ad Ecclesiam, & altare huiusmodi deuotionis causa confluant, quo per hoc se maiora cœlestis gratiæ dona cognouerint adipisci: De Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi.

Omnibus, & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus, qui verè pœnitentes & cõfessi, ac præfatam cordam, quæ prius a superioribus dicti Ordinis benedici debeat, ad reuerentiam, & memoriam eiusdem Sancti Francisci gerentes, sacraque Communione refecti, præfatam Archiconfraternitatem ingredientur, die prima illorum ingressus, ac in mortis ipsorum articulo, Nomen *Iesu*, ore, vel corde inuocantibus, si etiam verè pœnitentes, & confessi fuerint, plenariam omnium peccatorum suorum *Indulgentiam*, & remissionem.

Et insuper eidem Archiconfraternitati, illiusque Confratribus, omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, ac relaxationes Archiconfraternitati Confalonis Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia S. Luciæ de Vrbe institutę, necnon prædicto Ordini, ac illius Fratribus, & personis; quandocunque, & per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam per nos concessas, quoad illas tantum, quæ hactenus reuocatæ non fuerunt, motu, & auctoritate, ac tenore similibus, etiam perpetuò concedimus, & elargimur, ac communicamus.

Postremò, dilecto filio Fratri clementi Bontadosio, nunc, & pro tempore existenti dicti Ordinis Generali Magistro Ordinis fratrum Minorum conuentualium nũcupatorum quascunque confraternitates vtriusque sexus Christi fidelium chordigerorum huiusmodi, in quibuscunque Ecclesiis, Domorum tam Minorum conuentualium, quam Cappucinorum, & de Obseruantia nuncupatorum Fratrum, prædictorum, in quibuscunque mundi partib. & locis pro tẽpore erigendi, & instituendi,

ptio, Licet autem tantę charitatis ardor inextinguibilis esse debuisse, refrigitur tamen, vnde frigescente mundo, & in funiculis Euæ (quæ sunt concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitæ) denuo constricto ad denuò inflā manda corda nostra Pater misericordiarum, & luminum, famulum suum Beatum Franciscum misit, & in tam larga benedictione dulcedinis præuenit, vt nō modò virtutum prærogatiuis, & meritis celebrem fecerit. sed & in carne ipsius Sacra Christi stigmata renouauerit, & mira Crucis mysteria ligamina, & paupertatem multiformiter in eo ad viuum demonstrauerit, adeo vt verè Christus Francisco inferre possit, Semitam meam, & funiculum meum inuestigasti, & omnes vias meas præuidisti. Vnde & factum est, vt meritis dicti Beati Francisci Sacrosancta mater Ecclesia fœtu nouę prolis amplificata miraculorum Sanctorum eius instituti, meritis virtutibus, exemplis, & , aemultis aucta, necnon quamplurimis Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis Cardinalibus, Regibus, & summis Pontificibus decorata, non possit ad eius, diuotionis, & imitationis sectanda vestigia non esse propensa. Nos pariter, qui a teneris annis singularem erga eundem Beatum Crancis cum (gloria nostra) semper gessimus deuotionis affectum, & in dies semper accreuit, & mirè accrescit, & cuius singuli, & amictus, instituti, & ordinis pro Dei gratia, & nostra voluntate pro posse imitatores, alumni, & serui fuimus, ac fuisse gloriamur, considerantes populorū deuotionē, & propensionem erga tantum virū, & quo deuotionis affectu æmuletur, & passim anhelet plebs omnis gestamen saltem funiculi eius, & quasi non contenta, quod tot, antique vtriusque sexus Christi fideles ad instituta trium ordinum ipsius ob deuotionem ad tantum patrem, relicto mundo transierint, tota velit in sancti Frācisci imitatione, deuotione, & amores immergere. Iccircò cū pro aliquali tepe[?]sione amoris nostri ergà tantū Patrem, nuper ad amplio rē decorē insignis, & celebris Ecclesiæ Domus eiusdem sancti Francisci Assisien. Ordinis Fratrū Minorū Conuentualiū nuncupatorū, in qua quidem Ecclesia sub illius Altari maiori corpus eiusdem sancti Francisci requiescit, ac diuini cultus, & piorum operum augmentū, ipsiusque Sancti Francisci honorē, & venerationē, ac animarum Christi fidelium salutē, vnā Archiconfraternitatem vtriusque sexus Christi fideliū, qui Chordam per fratres dicti Ordinis gestari solitam ex illorum deuotione Superiorib. eiusdem Ordinis cinctam, & susceptam deferent, et illa cingentur sub eiusdem Sancti Frācisci inuocatione, in ipsa Ecclesia, et ad dictū Altare Motu proprio erexerimus, et instituerimus, ac vt Cōfratres Chordigeri dicte Cōfraternitatis ad pia opera exercenda propensiores redderentur, ac ad Ecclesiam, et Altare huiusmodi deuotionis causa confluerent. Eisdem vtriusque sexus Christi fidelib. verè pœnitentib. et confessis, dictam Chordam, quæ prius a superiorib. dicti ordinis, benedici debeat, ad reuerentiā, & memoriā eiusdē S. Frācisci gerentib. sacraque cōmunione refectis, Archiconfraternitatē ipsam ingredientib. prima die illorū ingressus, ac in mortis articulo ipsorū, nomē Iesu ore, vel corde inuocantib. ac etiā verè pœnitentib. & confessis, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem per aliàs nostras litteras concesserimus, necnon dilecto filio Clementi Bontadosio, moderno, & pro tempore existenti dicti ordinis Ministro Generali, vt quascunque Confraternitates vtriusque sexus Christi fidelium chordigerorum huiusmodi, in quibuscunque Ecclesijs Domorum ordinum fratrum, tam Minorum Conuentualium, quam de Obseruantia, & Cappucinorum nuncupatorum, vbicunque & in quibuscunque mundi partibus erigere, & instituere, illasque postquam erectæ fuerint præfatę Archiconfraternitati, cum omnib. & singulis indulgentijs, & peccatorū remissionib. ac relaxationibus aggregare, ipsasque Indulgentias Confratribus illarum communicare, & concedere valeret, plenam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concesserimus, easdemque Confraternitates erigendas ex tunc prout ex ea die, & è contra dictæ Archiconfraternitati aggregauerimus, & Indulgentias hu-

illam cuius fuerit, vbi non sunt eiusdem Ordinis fratrum Minorum conuentualium Confraternitates iam erectæ, vel eorundem Minorũ Conuẽtualium Monasteria, instituendi Confraternitates Cordigerorum in omnibus, & singulis Conuentibus fratrum suorum, & concedendi, & communicandi omnes, & singulas Indulgẽtias, peccatorum remissiones, & relaxationes, ac tandem omnes fauores, & gratias peccatorũ remissiones, & relaxotiones, ac tãdem omnes fauores, & gratias quę præ dictę Archiconfraternitati concessę sunt, & in futurum concedentur. Volumusque vt chordam Ordinis Sancti Francisci, quam Confratres vtriusque sexus gestare debent, Superiores fratrum Minorum de obseruantia benedicant, intelligendo per superiores etiam Guardianos, atque Præsidentes. Non obstantibus præmissis, ac nostra de Indulgentijs ad instar non concedendis, & quibusuis alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Presentib. perpetuis futuris temporib. valituris. Volumus autem, quod presentium transumptis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo pro tempore existentis Ministri, vel Commissarij generalis Ordinis fratrum Minorum de Obseruantia huiusmodi, vel cuius vise psonæ in dignitate Ecclesiastica cõstitutæ, aut Canonici alicuius Cathedralis Ecclesiæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur vbique locorum, & gentium, in iudicio, & extrà, quę ipsis originalib. adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensę. Dat. Ro. apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris. D.e xxix. Augusti M.D.LXXXVII. Pontificatus Nostri Anno tertio.

Tho. Thom. Gualterutius.

IIII.

CONCESSIO, ET DECLARATIO PRO FRATRIBVS Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, vt liberè, & licitè retinere valeant omnes Ecclesias, & Conuentus quos vbique terrarum possident, dummodo Ordinariorum consensum habeant, quoad eos Conuentus dumtaxat quos possident à decem annis citra.

SIXTVS Papa V. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Cũ sicut nobis nuper exposuisti, tu annis proxime lapsis pro iniuncto tibi Ministeriatus tui Generalis Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia onere, omnes, & singulas prefati Ordinis Prouincias iam in Italia, quam extra eam existentes visitaueris, multasque Domos, Ecclesias, & loca Ordinis p̃fati, ab eorum Ministris, Custodib. seu Guardianis, & Fratribus retineri reperieris, absque eo quod ipsi Ministri seu Guardiani, & Fratres de aliquo Ecclesiarum, & domorum ac locorum huiusmodi titulo, seu concessione à Sede Apostolica, vel aliàs legitimè habita, & facta docere valeant, cum dictę concessiones aut non obtentę, vel non expeditæ, seu dictarum Domorum Ministrorum, Guardianorum, seu Custodum incuria, siue etiam ob bella, aut depopulationes, vel alios casus sinistros, aut aliàs deperditę sint, quã uis Domus, & Ecclesię, ac loca prędicta, ab eorum Ministris, siue Guardianis, & Fratribus bona fide, ac pacificè, & quietè possideantur. Tuque nobis humiliter supplicasti, vt potiori prędictorum Ministrorum custodum, siue Guardianorum, & Fratrum Conscientiarum securitate, & cautela, tibi, dictisque Ministris, Custodibus, siue Guardianis, & Fratribus in prę missis de aliquo opportuno nostro, & Sedis Apostolicę remedio prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pro nostri pastoralis officij munere, tuisque supplicationibus in hac parte incli-

Digitized by Google

te inclinati, in pręmissis opportunè prouidere, dictarumque Domorum, & Ecclesiarum, ac locorum qualitates, & quantitates, aliaque necessaria exprimenda hic pro plenè, & sufficienter expressis habere volentes, teque ac dictos Ministros, Guardianos, seu Custodes, & Fratres à quibusuis excõicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum pręsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, tibique ac cæteris Ministris, Custodibus, seu Guardianis, & Fratribus dicti Ordinis, nunc & pro tempore existentibus, vel quæcunque loca, Domos, & Ecclesias, quæ vos in hanc vsque diem, in quibuscunque mundi partibus, ac etiam insulis, & Regnis nouis Indiarum Occidentalium, & Orientaliũ, quomodolibet, ea videlicet, quę à decem annis suprà, quę verò à decem annis citrà de consensu Ordinariorum possidetis, liberè, & licitè, ac absque aliquo conscientiarum vestra ũ scrupulo, aut censurarum, & pœnarũ incursu, etiam si de illorum concessionib. à Sede Aposto. vel aliàs quomodolibet factis, ac fieri necessarijs, nullibi vt pręmittitur, appareat, perpetuò retinere, & possidere, ac in eorum quieta, & pacifica possessione remanere, illamque in omnib. & per omnia, perinde, ac si antequam loca, domos, & Ecclesias huiusmodi, & eorũ singula recepta fuissent, de illis recipiendis competẽs, & sufficiens facultas à Sede Apost. & locorum Ordinarijs, in quorum Ciuitatib. & Diœcesibus consistunt, obtenta fuissent, continuare valeatis, Apostolica auctor. præsentium tenore concedimus. Necnon Ecclesijs, Domibus, & locis prędictis, illorumq; Ministris, Guardianis, seu Custodib. & Fratrib. nunc, & pro tempore existentib. vt omnib. & singulis priuilegijs, libertatib. immunitatibus, exemptionibus prerogatiuis, antelationib. pręeminentijs, indultis, fauorib. gratijs, concessionibus, indulgentijs, & peccatorum remissionibus, & relaxationibus, quibus aliæ dicti Ord. Ecclesiæ, Domus, & loca, quę à principio de eiusdem Sedis Apost. & Ordinariorum locorum, licentia recepta, & ædificata fuerunt, eorumque Ministri, Guardiani, seu Custodes, & Fratres, ac aliæ personę, tam de iure, vsu, consuetudine, priuilegio, & concessione, quàm aliàs quomodolibet in genere, vel specie vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere possint, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi similiter, ac pariformiter, & sine vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeant, indulgemus. Decernentes insuper, te, ac Ministros, Custodes, seu Guardianos, & Fratres Eccl. Domorum, & locorum prædictorum, de cætero, ad docendum de facultate, siue licentia recipiendi Ecclesias, Domos, & loca prędicta ab eadem Sede, & locorum Ordinarijs obtenta, aliàs quàm per pręsentium ostensionem, quam vbique, tã in iudicio quàm extrà, preterquam quod ad docendum de dicto consensu Ordinariorum, in his, quæ possidetis à decẽ annis citrà, sufficere volumus pro sufficienti, & plena probatione omnium, & quorumcumque necessario probandorum, ad effectum consequendi pręmissa, hisque omnibus plenariè stuendi minimè teneri, nec obligatos existere. Sicq; per quoscunq; Iudices, & Commissarios, Ordinarios, & Delegatos, etiam Palatij Apost. causarum Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, diffiniendi, & interpretandi facultate, iudicari, diffiniri, et interpretari debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, et inane decernimus. Non obstantib. præmissis, ac fel. rec. Bonif. Papę VIII. prędecessoris nostri, de nouis locis per Mendicãtes, absq; dictæ Sedis licentia non recipiendis, et quibusuis alijs Constõnibus, et Ordinationib. Apost. cæterisq; contrarijs quibuscunq. Volumus aũt, quod pręsentiũ transumptis, seu copijs in opere nouo, de omnibus Domibus, Ecclesijs, et locis prędicti Ord. eaq; concernentibus propediem, te auctore in Typographia Romana Dilecti filij Dominici Basæ excudendis, aut etiam separatim imprimẽdis, et à te

seu pro

seu pro tempore existente Ministro, seu Commissario Generali Ord. præfati, separatim imprimendis, subscriptis, & sigillo officij Generalatus, seu Commissariatus huiusmodi munitis, eadem prorsus vbique fides tam in iudicio, quàm extrà dictis in dicto opere, ac separatim imprimendis, adhibeatur, quæ eisdem presentib adhiberetur, si originaliter exhibitę, vel ostensæ forent. Dat. Romæ apud S. Marcum sub annulo Piscatoris, die 3. Septembris, 1586. Pontificatus nostri anno secundo.

Tho. Thom. Gualterius.

V.

CONFIRMATIO PRIVILEGIORVM ORDINIS *Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, necnon Monialium Sanctæ Claræ, & Tertij Ordinis de Pœnitentia, illorumq; innouatio, communicatio, & extensio.*

Eandem confirmationem fecit Ordinis prædicto Clemens VII. Constitutione 8. Paulus IV. Const. 1. & Gregorius XIII. Constitutione 7.

SIXTVS Papa V. Ad perpet. rei mem. Et si Mendicantiũ Ordines, & præsertim Sacer Ordo Fratrum Minorum de Obser. qui sedulo ad Vineã Dñi Sabaoth, Dei gratia Ordo ipse magnos probitatis, & doctrinæ ac animarũ salutis fructus sẽper olim attulerit, & quotidie afferre summa diligentia conatur, in eaq; immensum exhibere non cessat famulatum, summo semper studio (etiam cum in minorib. essemus) amplexi fuimus: ad summi tamen Apostolatus apicem, meritis licet imparibus, diuina fauente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eundem Ordinem de Obser. propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro suis Sanctis studijs, honestisq. laboribus, ac pro aiarum salute, ab Apost. Sede (cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo ipse de Obser. fortiter tutatus est) tam spũalia, quã tpalia subsidia, ornamentaq; acceperint, & accipient, quib. & Sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius, atq; expeditius exequi, & transigere possit, & cęterę Religiosæ personæ, ordinesque alij exẽplo ipsorum promptiores, alacrioresq; ad sua officia persoluenda reddantur. Sanè pro parte dilectorum filiorum Francisci à Tolosa, Ministri Generalis, & Thomæ de Massa Commissarij Generalis Cismontanæ Familiæ prædicti Ord. de Obser. nobis nuper expositum fuit, quod cum ex ipsius Sedis prouisione, ac benigna dignatione prouenire dignoscatur, vt Romanus Pontifex quandoq; prædecessorum suorum Romanorum Pont. gesta innouet, ac Apostolica auctor. innouata, & restaurata muniat, & fulciat, & in pristinum statum reponat, ac reducat; necnon propterea nonnulli Ro. Pont. prædecessores nrĩ, nonnullas grãs, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones, etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, multaq; alia priuilegia, & indulta, tam prædictis Fratrum Minorũm, quam Sanctę Claræ, ac Tertio de Pœnit. nuncupato Ordinib. illorumque Superiorib. Fratribus, Monialibus, & Sororib. ac vtriusque sexus personis, & Monasterijs, Domib. Ecclesijs, & locis quibuscumque dictorum Ord. nunc, & pro tempore existentib. in genere, vel in specie, etiam per modũ cõicationis, siue extensionis priuilegiorum alijs Ordinib. eorumq; Domib. & Eccl. & vtriusq; sexus personis Ord. Mendicantium existen. concessorum, concesserunt, aut iam concessa confirmarunt, & approbarunt, prout in singulis concessionibus, declarationibus, & litteris eorumdem prędecessorum expeditis plenius dicitur contineri. Cũ autem, sicut eadem expositio subiungebat, illa quę sępius Apostolica auctor

prædi-

Digitized by Google

prędicta munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, pro parte eorundem Francisci, & Thomæ nobis fuit humiliter supplicatum, vt prędictis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatib fauoribus, conseruatorijs, declarationib. facultatibus, dispensationibus, gratijs, concessionibus, indulgentijs, & indultis pro illorum obseruantia, nostræ approbationis robur adijcere, aliasq; in premissis opportunè prouidere de benignitate Apost. dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis presertim illis, qui sub suaui Religionis iugo diuinis laudibus, & Christianę Relig. augmento incumbentium personarum tranquillitati, & commoditati consulitur, libenter annuimus, eaq; fauorib. prosequimur opportunis, hmôi supplicationib. inclinati, quæcumq; pręmissa, ac oia, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, pręrogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spūalia, & temporalia, etiam per modum côicationis, & extensionis inter se, & cum alijs Ordinib. Mendicantib. & non Mendicantib. eiusdem Frum Minorum regularis Obseruantiæ, & Sanctæ Claię, & de Pęnit. Tertio Ordinib. etiam in congregatione, sub trium votorum substantialium professione, & eorumdem Superiorum Ord. Minorum regularis Obser. huiusmodi obedientia degentib. ipsorumque Superiorum Fratrib Monialibus, Sororib ac vtriusque sexus, etiam singularib. personis, necnon Monasterijs, Domibus, & Ecclesijs, & locis quibuscunque in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuę vocis oraculo, vt prefertur, aut aliàs per eosdem Romanos Pont. prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictā, sub quacumque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus, approbata, necnon omnib. & singulis in eis forsan contentis clausulis, decretis, & declarationib. quibuscunq. ac singulas desuper ēt plurib. vicib. côfectas litteras, & in eis côtēta & inde sequuta quęcūq. illorum omniū tenores, & formas, datas, effectas, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur præsentib. & in his essent inserta, pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apost. tenore præsentium, ex certa scientia in his omnib. in quibus decretis Conc. Trid. non aduersentur, approbamus, & confirmamus, ac innouamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnon Ordinib. Fratrum Minorum Regularis Obser. huiusmodi degen. Superiorib. Fratrib. Monialib. ēt Tertiarijs nuncupatis, Sororib. Personis, Monasterijs, Domib. Eccl. & locis prędictis, ēt per modum côicationis, & extensionis hmôi suffragari, illisq; frui, vti, & gaudere, qn, & quoties opus fuerit, posse, & debere in iudicio, & extrà, ac ēt in foro conscientiæ, in omnib. & per omnia, ac si specialiter, & expresse, eisdem Fratrum Minorum, ac Sanctę Claręe, & tertio de Pœnitentia Ordinibus per nos concessa fuissent, decernimus. Supplentes omnes, & singulos Iuris, & facti, ac sollemnitatum, etiam de Iuris necessitate, aut aliàs quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios quoscumque defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quocirca Venerabilibus Calaguritañ. & Lodieñ. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicę Generali Auditori, per easdē præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacificè frui, & gaudere: non permittentes quemquam desuper contra pręsentium tenorem, sub quouis prętextu, & cā, etiam defectu intentionis nostræ, per quoscunq; quomodolibet indebitè molestari, quinimò, quicquid in côtrarium attentari, vel fieri contingeret, omnia semper in pristinum reponi; Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascunq; de quib. eis videbitur, censuras, & pœnas Eccl. & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione quacunque postposita, cô pescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, etiam iteratis vicib. aggrauando, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis. Sicq;

per

Digitized by Google

per quoscumq; Iudices,& Commissarios,ac Sanctæ Ro.Eccl.Cardinales,necnon S. cri Palatij Apost.causarum Auditores,sublata eis quauis aliter iudicandi,& interpretandi facultate,iudicari,& diffiniri debere.Nō obstantib.præmissis,ac piæ mem. Bonif.Papæ Octaui,etiam prædecessoris nostri de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis editis,dummodò vltra tres dietas,aliquis præsentium vigore ad iudicium non trahatur,alijsq; Apostolicis Constōnibus,ac Prouincialib. & Capitularibus statutis,& Consuetudinib.et iuramento,confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis,priuilegijs,quoq; indultis,& litteris Apost.etiam in forma Breuis,per quoscunque Rom.Pont.prædecessores nostros,ac etiam nos, & Sedem prędictam,etiam Motu proprio,ac scientia,& ptātis plenitudine,similib. ac cum quibusuis irritatiuis,annullatiuis cassatiuis,etiam priuilegiorum eorum reuocatiu s,restrictiuis,reseruatiuis,exceptiuis,restitutiuis,declaratiuis,mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs,alijsq; efficaciorib. efficacissimis & insolitis Clausulis quomodolibet,etiam pluries concessis,confirmatis,& innouatis. Quibus omnib.etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenorib. specialis,specifica,expressa,& indiuidua,ac de verbo ad verbum, non autem per Clausf.generales idem importantes mentio,seu quęuis alia expressio habenda,aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret,etiam quod in eis caueatur expresse,quod illis nullatenus,aut nō nisi sub certis modo,& forma derogari possit, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso,& forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentib. pro sufficienter expressis,et insertis habentes:Motu,scientia,et auctoritate similibus derogamus. Aut si aliquib. communiter,vel diuisim ab eadem sit Sede indultum,quod interdici,suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apost.non facientes plenam,& expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem,cæterisq; contrarijs quibuscunq; Verum, quia difficile foret prę sentes litteras ad singula quæque loca, in quibus fortè opus esset deferri,volumus,& pariter Apostolica auctor.decernimus quod illarum transumptis manu alicuius ex Secretarijs cuiusuis prædictorum Pręlatorum Generalium,& suorum successorum, aut Notarij publici subscriptis & sigillo officij alterius eorumdem, aut alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutę,seu Curię Ecclesiasticę munitis,eadem prorsus fides in iudicio,& extra illud adhibeatur,quę præsentibus adhiberetur,si forent exhibitę, vel ostensæ. Dat.Ro.apud S.Marcum,sub ann.Piscatoris,die 3.Octobris,1587.Pontificatus nostri anno tertio.

DECRETA SACRÆ REGVLARIVM Congregationis.

Die Decima Octobris, MDLXXXVI. Pro Fratribus Ordinis Mendicantium.

LECTO in Sacra Congregatione Regularium Memoriali oblato noïe totius Familię Fratrum Mendic. quarumcumq; Prouinciarum pro Fratribus Ord.Mend conquerentium, qualiter contra formam suorum Priuileg.Sacrorum Canonum,Concilij Trid. & Ordinationum Apost. in quamplurib. ab Ordinarijs locorum grauantur,prout eiusdem Memorialis series continebat.Illustrissimi Domini Cardinales, his maturè consideratis, statuerunt,& decreuerunt infrà ab eisdem locorum Ordinarijs perpetuo,& inuiolabiliter obseruari debere.

Primò,

Primò, quod circa sęcularium confessiones ab ipsis Fratribus Mendic. audien. seruetur decisio Congregationum Sacri Conc. & Episcoporum, corripianturq; Ordinarij, qui in artic. mortis id fieri prohibent, vel in licentijs concessis id excipiunt.

Secundò, Fratres Mendicantes nullatenus à quæstuatione, quę de licentia suorũ Superiorum fit, & in dies contingit, prohibeantur.

Tertiò, Ordinarij non impediant Fratres pulsare Campanas ad Matutinum, ad Horas, & ad Missam antequam pulsetur Campana maioris Ecclesię, pręterquam in die Sabbathi Sancti.

Quintò, quo autem ad quartam funeralium, seruetur Decretum Concilij Tridentini.

F. Michael Bonellus Card. Alexandr.

Georg. Palearius Secret.

Sessio, XXIII. Cap. XV.

CONgregatio Concilij censuit Regulares ad audiendas in Ciuitate, & Diœcesi Sęcularium confessiones semel ab Episcopo pręuio examine approbatos iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos: Cæterum à successore posse vtiq; examinari, iuxta Constitutionem Sanctæ mem. Pij V. datam 8. Idus Aug. Pontificatus, anno 8. quę à fel. recordatione Greg. XIII. non est reuocata per reductionem Priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij Thridentini.

A. Card. Caraffa.

GREGORIVS XIIII.

Nicolaus ex Patre Francisco ex nobilissima Familia Sfondrata Cremonensi oriundus, à Pio IIII. Episcopus Cremonensis creatur, deinde à Gregorio XIII. in Illustrissimorum Cardinalium numerum relatus, demum Urbano VII. successit, & in vigilia Sancti Nicolai sui natalitij nominis, ad Summi Pontificatus apicem assumptus est, die 5. Decembris, 1599. die verò 8. in festo conceptionis Gloriosissimæ Virginis Mariæ, de more coronatus fuit. Obijt die 15. Octobris, 1591. Et in Capella Gregoriana sepultus est.

I.

MODERATIO CONSTITVTIONVM SIXTI V. *contra illegitimos Regularium.*

GREGORIVS Episc. seruus seruorum Dei, Ad perpet. rei memoriam. Circumspecta Romani Pont. prouidentia, ea quæ rationalibus causis auctoritate Apost. sancita fuerunt, ipsa rerum experientia suadente, ex alijs interdum non minus iustis causis moderatur, & immutat, prout in Domino conspicit salubriter expedire. Sanè licet aliàs felicis recordationis Sixtus Papa V. prædecessor noster, nonnulla circa qualitates, modum, & formam ad mittendi Religiosos, ad quoscunque Ord. salubriter statuerit, prout in duabus desuper, prima videlicet sub datũ sexto Kalendas Decembris, anno tertio, & altera sub

sub datum Duodecimo kalendas Nouembris, anno quarto sui Pontificatus editis Constitutionibus latius continetur. Quia tamen vsu comprobatum est, multa inuenta fuisse impedimenta, propter quæ ea, quę in præmissis statuta fuerunt, executioni mandari minimè poterunt. Vnde quamplures litteris, & pietate insignes viri, à sancto proposito Regularem deducendi vitam adducti, ac impediti, atque etiam alij diù cum maxima eorum laude in Religione versati, ab illius dignitatibus, honoribus, prælaturis, cum non modico Religionis, & Ordinum huiusmodi detrimento repulsi, & inhabiles penitus redditi fuerint. Nos igitur ea, quæ docuit experientia salubriter fuisse constituta confirmare: quæ verò moderatione aliqua indigere, moderari volētes, ac dictarū Constitutionum, & inde sequutorum quorumcumque tenores etiam veriores præsentib. pro expressis habentes, habita cum Venerabilib. Fratrib. nostris, Sanctę Romanę Ecclesiæ Cardinalib. super negotijs, & consultationib. Regularium deputatis, matura deliberatione, de eorumdem consilio prædictas Constitutiones in ea parte, qua cauetur, ne illegitimi excerto inibi expresso damnato thoro, vel complexu ad quamcumque Religionem, neque ad habitū, aut professionem Regulares, sed tantum ad habitum Conuersorum, aut famulorū in Monasterijs, alijsq; locis regularib. seruientium admittantur, etsi post dictam Constōnem professionem emitterent, voluit illam nullius esse momenti, & in altera parte, in qua illegitimè genitos, etiam ante ipsas Constitutiones professos vigore priuilegiorū, aut indultorū Apostolicorū cuiusuis Ordini, Religioni, Monasterio, aut Congregationi, eorumve Superiorib. in genere, vel in specie concessorū etiam ipsos per ingressum Religionis, vel per eosdem Superiores legitimatos, seu ad gradus, honores, & dignitates habilitatos, seu integratos, ab honorib. gradibus, & dignitatibus quibuscumque, tam antiquis, quam alijs priuilegijs, litteris Apostolicis, indultis, aut declarationib. non obstantib. excludi, ac dispensationes quascumque, aut legitimationes non suffragari, neque in futurum cū his, nisi à Sede Apostolica, priuilegijs quibuscūque, non obstantib. dispensare posse voluit, auctoritate Apostolica tenore præsentium ad terminos iuris reducimus, & moderamus, ac omnes dispensationes, & habilitationes, vigore priuilegiorum, aut indultorū Apostolicorū cuiuis Ordini, Religioni, Monasterio, aut Congregationi, eorūve Superiorib. in genere, vel in specie, vt præfertur, concessorum, quæ tempore Constitutionum huiusmodi vsu recepta, & non sub vllis alijs reuocationib. comprehensa erunt per quoscunque eorum Superiores factas in pristinum statum, & validitatem, in quibus ante ipsas Constitutiones existebant, restituimus, & reintegramus. Volentes ijsdem Constitutionib. non obstantib. eos, qui quouis modo illegitimi procreati fuerint ad habitum, & professionem Regulares admitti posse, quemadmodum admitti poterant si supradictæ Constitutiones editæ non fuissent. Ita tamen, vt cum de recipiendis quomodocumque illegitimè natis, ad habitum, & professionem Ordinum quorumcumque agetur, ij ad quos huiusmodi receptio spectat, præter alia, de quib. ex dictarum Constitutionum præcepto circa quoscumque etiam legitimos disquirere debet, diligenter eorum vitam, & mores inquirant, & ita demum recipiant, si tamen bonā indolem, & virtutis specimen præseferant, ac tot eis merita suffragentur, vt Nataliū suppleant defectum, eorumque receptio Religionis commodo, & vtilitati profutura videatur. Et super hoc ipso ij, ad quos, (vt dictum est) pertinet huiusmodi receptio matura deliberatione habita ita censuerint, & iudicauerint, dummodò tamen filius illegitimus in Religione, in qua pater, siue ante, siue post natiuitatem dicti filij professus fuerit, ipso patre viuente nō admittatur, quod expresse prohibemus. Volumus quoque, ac statuimus licere Generali, aut Prouinciali singulorum Ordinum, aut Cōgregationum, aut Hospitalium, ad quos dicta dispensatio spectat, iuxta tenorem priuilegiorum, & indultorum Apostolicorum eis concessorum, quæ dummodò vsu recepta, nec aliàs

sub vllis reuocationibus comprehensa fuit, vt præfertur, in hac parte reualidamus, cũ illegitimis, quos aliàs dictus Generalis, aut Prouincialis, cum Generali Prouinciali, seu intermedio Capitulo, & non aliàs suffraganiibus meritis dignos iudicauerint ad honores, gradus, & dignitates obtinendas dispensare, ac dispensationes huiusmodi pro tempore ita factis, & inde sequuta quæcumque, vt antea valere, & tenere, perinde, ac si supradictę Constitutiones non emanassent, Cæterum, cum acceperimus, nonnullarum Religionum, & Ordinum, præsertim Monachalium Monasteria ita instituta esse, vt in eis perpetua quædã filiatio constituatur. Ideoque receptio Nouitiotum in vnoquoq; Monasterio ad Superiorẽ Prælatum, & Capitulũ eiusdem Monasterij tantum pertineant, quæ etiam Monasteria, vt plurimum inter se longè distãt, nec Generalia, prouincialia, aut intermedia Capitula, nisi raro celebrare solent. Ideò statuimus, vt Superiores illorum Monasteriorum de consensu sui Capituli præhabita simul cum his, de quibus in vnaquaque Religione, aut Monasterio iuxta eius Cõstitutiones recipiendus interrogari solet, aliqua informatione super his, quæ in dictis Constitutionibus continentur, ad receptionem huiusmodi procedere valeant, dum tamen ante quam ad professionem admittatur, plenaria, & eo modo, prout in dictis Constitutionib. habetur, inquisitio fiat, quę postea ab his, à quib. in prædictis Monasterijs examinari solent, diligẽter examinetur, & approbetur, & demũ omnia in dicto Capitulo coram Superiore referantur. Volentes, quod Superiores prędicti cum eorum Capitulo, aut vbi consuetudo non fuerit celebrandi Capitula, cum tribus, aut quatuor ad id, in generali Congregatione per vota secreta deputatis, seruatis eorum regularib. institutis, ac supradictis omnib. eandem in recipiendis nouitijs habeant auctoritatem, quæ per dictas Constitutiones Prouincialib. Capitulis est attributa Decernentes sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanæ Curiæ Cardinales, & causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantib. premissis, ac quibusuis alijs Constitutionibus, & Ordinationib. Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate. Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quę eisdem pręsentib. adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensę Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reductionis, moderationis, restitutionis reintegrationis, prohibitionis, reualidationis, statutorum, voluntatum & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno, Incarnationis Dominicę, Millesimo quingentesimo nonagesimo, Idus, Martij, Pontificatus nostri anno primo.

L. Dat.

M. Vestrius Barbianus,

A. de Alexijs.

CON-

II.

CONSTITVTIO MODERATIONIS BVLLAE fel. rec. Sixti V. contra Abortum quouis modo procurantes.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriã. Sedes Apostolica pia mater assiduè sentiens ponderis ibi incumbentis in procuranda salute animarum, pretioso Christi Domine sanguine redemptarum, grauitatem, & magnitudinem, pro re tanti momenti, vt par est, magis in dies solicita, eundemque optimum finem semper ante oculos propositum habens, nihil vnquam intentatum prætermittit eorum, quæ ad fidelium animas in viam salutis dirigendas iudicat pertinere. Quare nemini mirum videri debet, si interdum quidem contumaciam fidelium audaciam pœnarum seueritate deterret. Rursus eisdem, si ad cor redire velint, & peccati veniam humiliter exposcere, maternum aperit sinum, viamque ad pœnitentiam eis sternit faciliorem, ac mansuetudine congrua rigorem temperat, prout in Domino conspicit salubriter expedire. Dudum siquidem fel. rec. Sixtus Papa V. prædecessor noster, iustitiæ zelo accensus, contra procurantes abortum fœtus, tam animati, quàm inanimis, eiusque grauissimi sceleris participes, & adiutores, necnon contra eos, qui mulierum fœcunditatem impedirent, & sterilitatis potiones, seu venena præberent, Constitutionem edidit, subdat. iiij. kalendas Nouembris, Pontificatus sui Anno tertio, per quam vltra diuersas spirituales, & temporales pœnas, etiam inter alia excommunicationis sententiam contra eos promulgauit, sibique & successoribus suis tantum absoluendi facultatem reseruauit, prout in eadem Constitutione plenius continetur. Cum igitur postmodum experientia docuerit, ex remedio huiusmodi non eam, quę spectabatur, vtilitatem, & fructum prouenisse, verum potius multis Satanę malitia ad peccandum inductis difficiliori ob soli Sedi Apostolicę reseruatam absoluendi facultatem, reddito, ad pœnitentiam aditu, eos à nefarijs huiusmodi flagitijs perpetrandis, non solum non retraxisse, sed etiam plurimorum sacrilegiorum, grauissimorumque peccatorum, & scelerum occasionem dedisse: Nos propterea animaduertentes gladium Ecclesiasticæ disciplinæ, præsertimque ad censuras, & pœnas spirituales ita exercendum esse vt ad medicinam tendat, non ad perniciem animarum, æternumque Pastorem, cuius vices in Terris gerimus, quantum (diuina eius gratia adiutrice) possumus, imitari volentes, qui venit animas hominum saluare, non perdere; neminique quantumcunque grauiter, & enormiter deliquerit, viam salutis præclusit, quin potius ad eam assequendam copiosè remedia adhibuit, ac nobis reliquit, & simul vtilius censentes, vbi nec de homicidio, nec de animato fœtu agitur, pœnas non imponere duriores ijs, quę per sacros Canones, & leges profanas sunt inflictę. Habita super hoc cum Venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinalibus super negocijs, & consultationibus Episcoporum, deputatis, matura, deliberatione, de eorum consilio, Constitutionem prædictam sic duximus moderandam, vt à peccato, & excommunicatione contra personas ibi expressas lata, tam, quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quam quoad illos, qui post nostram Constitutionem in eisdem casibus deliquerint, quilibet presbyter, tam secularis, quam cuiuslis Ordinis Regularis ad Christi fidelium concessiones audiendas, & ad hos casus specialiter per loci Ordinarium deputatus, plenam, & liberam in foro conscientię tantum absoluendi habeat facultatem, eandem prorsus, quam idem Sixtus prędecessor sibi, ac suis successoribus reseruauit. Quo verò ad pœnas procurantium abortum fœtus inanimis, aut exhibentium mulieribus, vel sumentium venenę sterilitatis, aut quocumque modo auxilium, vel consilium eis dantium, in prędicta Constitutione có

P 2 tentas,

tentas, Constitutionem præfatam in ea parte, vbi de his agit, ad terminos iuris communis, ac Sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini dispositionem, auctoritate Apostolica tenore præsentium, tam quo ad præterita, quam quo ad futura, perpetuò reducimus, perinde ac si eadem Constitutio in huiusmodi parte nunquam emanasset. Non obstantib. eadem prædecessoris nostri Constitutione, quam quo ad reliqua in omnib. preter cõtenta in hac nostra Constitutione in suo robore omninò permanere volumus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, vt præsentium transumptis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Prælati Ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides habeatur in iudicio, & extra illud, quæ eisdem originalibus, haberetur exhibitis vel ostensis. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginã nostrarum moderationis, reductionis, & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datũ Romę, in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo primo Kal. Iunij, Pontificatus Nostri Anno primo.

L. Dat.

M. Vestrius Barbianus.

A. de Alexijs.

CLEMENS PAPA VIII.

HIPPOLITVS ex nobili Florentina Familia Aldobrandinatus, ob singularem eius vtriusque iuris scientiam, ac in rebus gerendis prudentiam, & vitæ integritatem, Auditor Rotæ, deinde Datarius Sixti V. effectus, ab eodem Sixto Cardinalis creatus, Apostolicæ Legationis munere ab eo sibi iniuncto apud Regem Poloniæ functus est, inde reuersus, mortuo Innocentio IX. vnanimi Illustrissimorum Cardinalium consensu ad summi Pontificatus apicem assumptus fuit die 30. Ianuarij, 1592. Beatum Iacinctum Polonum, Ordinis Prædicatorum vita sanctitate, & miraculis illustrẽ, necnõ & Beatum Raymundum Hispanum eius Ordinis Prædicatorum pariter sanctitate, & miraculis clarissimum, Sanctos esse, ac Sanctorum Catalogo adscribendos esse sollemniter definiuit, necnon ab omnibus Christi fidelibus colendos mandauit, die 17. Aprilis 1594 & 29. Aprilis 1601. & ad maiora ob Dei gloriam, necnon Sanctæ Ecclesiæ vtilitatem, ac fidelium salutem quotidie anhelat, quem Deus eidem Ecclesiæ suæ diu incolumem seruare dignetur.

I.

CONSTITVTIO SVPER EXECVTIONE DECRETI Conc. Trid. Sess. 25. c. 14. contra Regulares non subditos Episcopo, intra Claustra degentes, & extra ea ita notoriè delinquentes, vt populo scandalo sint, ac contra eorum Superiores illos punire negligentes, aut impunitos ad alia suorum Ordinum loca transmittentes, vel transmissos ad locum, in quo deliquerint non reuocantes.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Suscepti muneris ratio postulat, vt ea, quę in sacro Tridentino Cõcilio prouidè constituta sunt, ab ijs, ad quos spectat, inuiolatè obseruari curemus. Maturo sanè consilio ipsius Concilij decreto prouisum est, vt quicun-

quicumque Regularis non subditus Episcopo, intra Claustra degens, extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum, seuerè puniatur, & superior de punitione Episcopū certiorem faciat, sin minus, ipse à suo item superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. Verum quia experientia compertum est, interdum in huiusmodi decreti executione nimis remissè procedi, cum enim Episcopus instat, aliquem regularem, eo, quo supradictum est, modo, delinquentem, à suo superiore puniri, sæpe fit, vt superior regularem delinquentem ad alia suorum ordinum loca, extra Episcopi diœcesim, ex industria impunitum transmittat, atque etiam ipse aliquādo ad alias prouincias se conferat, nec vlterius super delinquentis excessib. inquirat & de eius punitione Episcopum certiorem reddat: Vnde nec regularis delinquens tunc ab Episcopo puniri potest, cum extra ipsius diœcesim existat, nec superior, qui delinquentem corrigere negligit, officio priuatur; Nos pro pastorali nostra solicitudine, præfati decreti executioni, quantum cum Domino possumus, fauere, & præmissis malis (vt par est) opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium prædicti Concilij interpretum sententia: Motu proprio, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura constitutione, omnibus, & singulis cuiuscumque ordinis, & instituti Regularium, etiam mendicantium superioribus, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostrę, ac priuationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum eo ipso incurrendis pœnis, præcipimus, & mandamus, vt iuxta prędictum decretum, quilibet ipsorum, Regularē non subditum Episcopo, intra Claustra degentem, & extra ea ita notoriè delinquentē, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, intra tempus ab Episcopo pręfigendum, seuerè puniat, ac de punitione Episcopum certiorem faciat, & aliis decretum ipsum in omnibus, & per omnia exequatur. Cæterum, si superior in Regularem delinquētem non animaduerterit, quinimò si illum impunitum ad alia suorum ordinum loca, extra Episcopi Diœcesim, vt pręfertur, transmiserit, volumus, & similit motu, atque auctoritate decernimus, vt superior instante Episcopo, intra terminum ab Episcopo præfigendum, & sub eisdem indignationis nostræ, ac priuationis dignitatem & officiorum obtentorum, necnon & sub inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinendorum ac vlterius priuationis actiuę, & passiuæ vocis, ad quas à nemine præterquam à nobis, & à Romano Pontifice pro tempore existenti, restitui possit, ipso facto similiter incurrendis pœnis ipsum Regularem delinquentem à loco, ad quē trāsmissus fuit, reuocare, & in quo deliquit constituere, seu sistere teneatur. Quod si hoc etiam facere pretermiserit, per pręsentes similiter statuimus, vt Ordinarius loci, ad quem Regularis delinquens transmissus fuerit, super pręmissis ab ipso Ordinario loci, in quo deliquit similiter requisitus, vel aliàs de illius delicto informatus, vt pręfertur, tanquam Sedis Apostolicę delegatus, prædictum Concilij decretum omninò exequi, in Regularem delinquentem seuere animaduertere possit, & debeat. Decernentes sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus quibusuis eorundem Ordinum, vel institutorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus, Priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, cęterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentes litteræ omnibus supradictis innotescant, mandamus illas ad valuas Ecclesiæ S.

P 3 Ioannis

Digitized by Google

mere traditum, ita ad Dei Omnipotentis gloriam salutemque animarum sanctè, ac religiosè administrari decet, vt quæ vel ex typo & figura veteris legis, vel aliàs ex multa Sanctorum Patrum Prouidentia, circa ordinandorum natales, ætatem, vitæ, ac morũ probitatem, Canones, vel Apostolicas Constitutiones, aut generaliũ Conciliorũ decreta, salubriter statuta fuerunt, ea inuiolatè obseruentur. Nã si in veteri testamento tã multa de integritate & mundiria Sacerdotũ & ministrorũ Altaris, deque eorũ præstantia & dignitate legimus, de quib. dixit Dominus per Malachiam Prophetã, Labia Sacerdotis custodient sciẽtiã, & legẽ requirẽt ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum est: certè multo maior ratio & diligentia adhibenda erit in promouendis tam inferiorum graduum Clericis, quam etiam presbyteris, qui ad consummationem Sanctorum in opus ministerij, in ędificationem Corporis Christi constituuntur, prout de his ipsis, & diuino verbo, & Beatorũ Apostolorũ pręceptis ac simul Sanctorum Patrum statutis sępissimè traditum est. Quare nos pro ea, quæ nobis à Domino iniuncta est cunctarum Ecclesiarum cura, & sollicitudine, ipsos Pastores, & Præsules Ecclesiarum, quorum proprium munus est personas idoneas Clericali militiæ ascribere, & ad minores, maioresque Ordines tirè promouere, auctoritate nostra duximus admonendos vt, in exequendo hac in parte suo Pastorali officio attentius post hac inuigilent, canonicas sanctiones, vt par est, obseruent, ac vt nemini detur offensionis occasio, neue eorum ministerium vituperetur, studeant vitare, ea omnia scandala, & absurda, quæ ex vitiosa, & minus canonica Clericorum ordinatione cernimus cum magno animi nostri dolore frequentius exoriri.

Cum enim multi, etiam interdum inhabiles, & indigni, non vocati sancta Dei vocatione, sed potius Satanę dolis decepti, prętextu deuotionis, & pietatis, rem quidem sacram & diuinum munus, intempestiuè tamen & inordinatè, affectantes, seu temporale aliquod commodum, aut lucrum sibi proponentes, vel nimia simplicitate & imperitia, malitiave aut fraude ad suscipiendum Clericalem characterem, aliosque ordines, ante ętatem legitimam, vel à non suo Episcopo, aut non pręuio debito examine & approbatione, siue aliàs minus ritè, vel etiam temerè se ingerãt, Debent sanè Episcopi paterna charitate & prudentia eorum saluti, qui sępè nesciũt, quid petant, melius etiã, quàm ipsimet postulant, & salubrius consulere, nec tã quid flagient, quam quid expediat considerare: summa verò diligentia prouidere, tum in alienæ Diœcesis subditis ordinandis, ne quemquam promoueri sine eorum Ordinarij litteris dimissorijs tum in recognoscendis ipsis litteris, ne falsò, aut ab aliquo qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confectæ sint, tum denique in examinandis natalib. ętate, vita, moribus scientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in suæ vel alienæ Diœcesis personis ad Clericalem honorem, & Ecclesiasticos ordines promouendis desideretur eorum, quę ex præscripto sacrorum Canonum requiruntur.

Vt igitur Præsules Ecclesiarum intelligant, si in re tam graui & tanti momenti culpa, aut negligentia peccauerint, se non modò intremendo Dei iudicio, verum in hoc quoque sæculo Rom. Pontifici suæ villicationis rationem fore reddituros. Pręsenti Constitutione perpetuò statuimus, & ordinamus, vt si in posterũ Antistes aliquis Episcopali, Archiepiscopali, Primitiali, vel etiã Patriarchali dignitate pręfulgẽs aut Abbas ad primam tonsuram minoresque ordines suis subditis conferẽdos à Sede Apostolica auctoritatẽ habens quemcunque Sæcularem, vel cuiusuis Ordinis, aut militiæ Regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, seu aliàs inhabilem, vel irregularem existentem, vel extrà tempora à iure statuta, vel absque veris dimissorijs sui Ordinarij litteris, aut per saltum, vel furtiuè, aut quo ad sæculares sine titulo sufficientis beneficij vel patrimonij, aut ante ętatem per sacri generalis Tridentini Concilij decreta primæ tonsuræ, aut cuique ordini præscriptam, aut non seruatis temporum interstitijs, ita vt aliquis vnico die, sub continuatis diebus, ad plu-

Digitized by Google

res ordines sacros, vel post vnum ordinem susceptum sine causa rationabili antequam tempus ab eodem Conc. Trident. præfixum elabatur, ad alium ordinem promoueatur, sine dispensatione, aut indulto Apostolico, Clericali charactere non legitimè insigniuerit, aut ad ordines minores, vel sacros, vt præfertur, vel aliàs malè promouerit, siue id scienter, siue ignoranter fecerit, nisi debita diligentia adhibita iustus error & probabilis facti ignorantia eum excuset, vt, in quo deliquit, in eo puniatur, à collatione quorumcumque ordinum, atque adeo ipsius tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiæ interdictus existat, alijsque grauiorib. pœnis nostro, & pro tempore existentis Rom. Pont. arbitrio puniatur.

Quòd si spreta huiusmodi suspensione & interdicto in præmissis se temerè ingesserit, etiam à regimine & administratione suę Ecclesię, seu Monasterij, & a perceptione fructuũ mensæ eiusdem, ac quorumcunque beneficiorum per eum titulum, vel in commendam, seu aliàs obtentorum suspensionem, eo ipso incurrat, eiusque interdicti, aut suspensionis relaxationem, aut pœnarum remissionem ab alio, quam a Romano Pont. pro tempore existenti, nequeat, obtinere.

Et nihilominus fel. recordat. Pij Secundi Romani Pontificis nostrorum prędecessorum, qui per suas Constitutiones, aut in Cancellaria Apostolica publicatas Regulas contra huiusmodi Clericos malè promotos, diuersas pœnas inflixerunt, vestigijs inhærentes, eosdem Clericos posthac malè promotos ab executione, ministerio, & exercitio ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios Superiores perpetuò suspensos declaramus, & si in eis ministrare præsumpserint, illos si irregulares effectos, omnibus, & quibuscumque per eos in titulum, commẽdam, aut alias obtentis dignitatibus, officijs, & beneficijs Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, quomodocumque qualificatis, sæcularibus, vel cuiusuis ordinis, aut Militiæ Regularib. ac etiam si ipsi Clerici regulares fuerint, actiua, & passiua voce, ipso facto priuamus, & ijs priuatos, atque ad illa, & alia similia, vel dissimilia in posterum obtinenda, in perpetuum inhabiles, & incapaces esse decernimus, & declaramus, dignitatum, officiorum, & beneficiorum huiusmodi, sic pro tempore vacantium, dispositionem nobis, & Apostolicæ Sedi perpetuò reseruantes.

Vt homines, qui nimia indulgentia, & spe impunitatis, ac veniæ facilitate, hactenus fuerunt ad huiusmodi facinora procliuiores, ea sublata, & præclusa ab his abstineant, & caueãt in futurum tam absoluendi, quàm dispensandi facultatem in casib. superius expressis, etiam in foro conscientię nobis, & successorib. nostris dumtaxat auctoritate, & tenore præmissis, perpetuò reseruamus, Inhibentes, nè à quoquã Sæculari, vel cuiuuis Ordinis Regulari Presbytero, vel Prælato quauis auctoritate fungente, nec per quæcumque Iubilæa, & Indulgentias, etiam plenissimas, & extraordinarias per nostros prędecessores, aut nosmetipsos, vel successores nostros, anno Iubilæi, aut alio quouis tempore, & Cruciatę Sanctę, vel quocunique alio titulo, modo, & forma, Motu proprio & Consistorialiter, seu ad quorumcumque Principum, Regum, aut Imperatoris instantiam, eorumque contemplatione, & intuitu, cum quibuuis amplissimis in genere, vel in specie derogatorijs Clausulis concessa, vel in posterum concedenda, nec vigore, aut prætextu facultatum, aut priuilegiorum Mare magnum, aut alias quomodolibet nuncupatorum, quibusuis Ordinib. Congregationibus, aut personis Regularib. aut Episcopis per Decreta Concilij Tridentini, aut officio Sacræ Pœnitentiarię Apostolicæ, vel minoribus, aut etiam Maiori, Pœnitentiarijs nostris, & Rom. Pont. pro tempore existentis, vel aliàs quomodolibet pro tempore concessorum, Personæ, sic vt pręfertur, delinquentes, tam scilicet Antistites, seu Abbates promouentes, quàm Clerici malè insigniti, seu ordinati à reatibus, & excessibus præfatis absolui, pręterquam in mortis articulo possint aut debeant,

beant, nec cum iis super irregularitate propter præmissa contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quouis modo valeat dispensari.

Verum enimuerò, quia grauioribus morbis, fortiora sunt adhibenda remedia, & iuxta personarum, locorum, ac temporum qualitates leges sunt immutandæ, pœneque aggrauandæ, & emolliendæ, cum huiusmodi peccatum Satana suggerente, hominumque fragilitate assentiente, videatur iam ad culmen vitiorum ascendisse, & in præceptis esse: Ideo, vt homines saltem pœnę timore, & proprij honoris confusione, à peccato deterreantur, nouum huic veneno antidotum cogimur præparare: Ac propterea volumus, vt qui absolutionem, & dispensationem huiusmodi petent, semper quamuis delictum adhuc occultum extiterit, non per officium Sacrę Penitentiarię, sed à nobis, & pro tempore existente Ro. Pontifice, in vtroque foro absolutionem petere teneatur, alioquin ipsæ concessiones, & absolutiones, etiam cum Clausula, quod præsentis Constitutionis tenor, & alia prædicta habeantur pro expressis prorius nullę irritę, & inualidæ existant, ac nemini penitus suffragentur.

Ceterum, si quis Antistes, vel Abbas, seruatis quidem cũctis præmissis, & ceteris omnibus, quæ in ij sius tonsurę, & ordinum collatione obseruari debeant, personas habiles, & idoneas, sed tamen receptas ab iis, quibus tonsuram, aut ordines conferret, pecunia, precio, vel præmio, simoniacè in futurum insigniuerit, vel promouerit, volumus, vt, præter alias censuras, & pœnas contra simoniacè ordinantes, & ordinates à Sacris Canonib. & Constitutionib. Apostolicis aliàs inflictas, & irrogatas, quibus, nequaquam derogare intendimus, etiam omnia, & singula supradicta in sic promouentibus, & promotis locum habeant: Decernentes, præsentes litteras sub quibusuis concessionibus, facultatibus, & gratiis, etiam in casib. quibuscumque Sedi Apost. quomodolibet, etiam in Bulla Cœnę Domini reseruatis, etiam in casibus sub nomine Iubilęi plenarii, vel cruciatę Sanctæ, absoluendi facultatem quibusuis personis generaliter, vel specialiter tribuentibus, minimè comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse censeri, sicque in præmissis vniuersis, & singulis per quoscunque Iudices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, in quauis instantia, iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, cõtigerit attentari. Non obstantib. Constitutionib. & Ordinationib. Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, cæterisque contrariis quibuscunque. Vt autem præsentes litteræ omnibus innotescant, mandamus illas ad Valuas Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum, & in Acie Campi Floræ, affigi, & publicari, & post quindecim dies, qui in Vrbe sunt, qui verò extra eam, & citra Montes intra quatuor menses, qui demum vltra Montes erunt, intra octo Menses a die publicationis huiusmodi computan. perinde afficere, & arctare, ac si eorum cuique personaliter intimatæ fuissent, ac earumdem præsentium litterarum exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & sigillo personę in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eandem fidem in iudicio, & extra illud adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensę Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, declarationum, priuationis, reseruationum, inhibitionis, voluntatum, decretorum, & mandati, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicę, 1588. Nonis Ianuarii, Pont. nostri anno quarto. Nos animaduertentes in dictis litteris nihil ferè, quo ad ea, quæ in ordinum collatione seruanda sunt disponi, vltra id, quod in Sacris Canonibus, & in Concilii Tridentini Decretis, ac aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostro-

Digitized by Google

nostrorum Constitutionibus dispositum fuit, sed diuersas pœnas, & censuras Eccl. contra Episcopos, & alios Prælatos in ordinum collatione peccantes, & similiter contra Clericos tam Seculares, quam cuiusuis Ordinis, instituti, & Militiæ Regulares malè promotos constitui, absolutionemque & dispensationem Sedi Apostolicæ reseruari, & aliàs sicut in præfatis litteris continetur: Considerantesque tam promouentes, quam eos, qui ad dictos Ordines promouentur, sępè censuris, & pœnis huiusmodi ob illarum multiplicitatem in eorum perniciem animarum, varijs modis illaqueari non nullos ex Prælatis, & Episcopis in conferendis huiusmodi ordinibus nimis scrupulosè procedere, multosque metu pœnarum, & censurarum præfatarum ab ordinum collatione prorsus deterreri, adeò vt Clericorum, & Sacerdotum numerus propterea aliquibus in locis valde imminutus sit, omnium in præmissis securitati, ac animarum saluti, paterna charitate prospicere volentes: Motu proprio, & ex certa scientia, nostris, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, supradictas litteras ad terminos Sacrorum Canonum, ac Constitutionis fel. rec. Pii Papæ II. etiam prædecessoris nostri, quæ incipit, Cum ex sacrorum Ordinum, sub Datum Romæ apud Sanctum Petrum 15. kalen. Decembris, Anno Incarnationis Dominicæ, 1461, Pontificatus sui anno quarto. Cuius tenorem præsentibus pro expresso haberi volumus, & ad dispositionem Decretorum Sacri Tridentini Concilii restringimus, & reducimus, necnon censuras, & pœnas in eisdem Sixti litteris contra quoscunque, præterquam contra Simoniacę ordinantes, & ordinatos, inflictas, quas volumus in suo robore permanere (aliis etiam pœnis, & censuris per eosdem Canones, ac Constitutionem Pij II Cōciliumque Tridentinum iniunctis, saluis, & firmis remanentibus) moderamur, & abolemus. Decernentes, sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanę Curiæ Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque, & inane quicquid secus super his a quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nō obstantibus præmissis, ac quibusuis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud habeatur, quæ eisdem præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ restrictionis, moderationis reuocationis, abolitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1595. Pridie kalan. Martij. Pontificatus nostri, anno Quinto.

L, Card. Prodat,

M. Vestrius Barbianus,

A. de Alexijs.

CON-

III.

CONSTITVTIO PII II. CONTRA FACIENTES se promoueri ad Sacros Ordines sine dispensatione canonica, aut legitima licentia, siue extra tempora iure statuta, seu ante legitimam ætatem, vel absque litteris dimissorijs edita, & per Sanctissimum D. N. Clementem VIII. vt suprà innouata.

PIVS Episc. seruus seruorũ Dei. Ad perpet. rei memo. Cũ ex Sacrorum Ordinum collatione character inuisibilis animæ imprimatur, Sacra mysteria dispensentur, & ipsarum cura tribuatur animarum, in eorum susceptione, excessus graues tanto magis plectendi sunt, quanto ex illis maiora in mentibus fidelium scandala generantur. Cũ itaque sicut fide dignorum relatione, nõ nisi moleste acceperimus, quod nõnulli Clerici ante tempora à iure statuta, quidam ante ætatem legitimam, aliqui verò sine dimissorijs litteris, contra Sanctiones Canonicas se faciant ad Sacros Ordines promoueri.

Nos eorumdem temeritatem tali castigatione reprimentes, vt aliis in posterum committendi similia aditus præcludatur, auctoritate Apost. præsenti Constitutione perpetuò valitura statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, qui absque dispensatione canonica, aut legitima licentia, siue extra tempora a iure statuta, siue ante ætatem legitimam, vel absque dimissorijs litteris, etiam Citramontani à Citramontanis, (præterquam si in hoc vltimo casu per Cameram Apostolicam iuxta ipsius stylum ordinati fuerint) ad aliquem ex Sacris Ordinibus se fecerint promoueri, à suorum Ordinum executione ipso iure suspensi sint. Et si huiusmodi suspensione durante, in eisdem Ordinibus ministrare præsumpserint, eo ipso irregularitatem incurrant, propter quam, vltra alias pœnas, in tales generaliter à iure inflictas, beneficiis Ecclesiasticis, quæ obtinent, possint iure priuari.

Volumus autem, quod præsens nostra Constitutio in Romana Curia existentes post quindecim dies, absentes verò Italicos post duos, alios autem etiam Vltramontanos post sex menses ab ipsius in audientia contradicti, & Cancellaria Apostolica publicatione, ac affixione ligare incipiat. Nulli ergo, & cęt. Si quis, &c. Datum Romę apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, quadringentesimo sexagesimo primo, decimoquinto kal. Decembris, anno quarto.

IIII.

SOLLEMNITAS, ET RITVS

Recitandi Officium S. Didaci Confessoris declaratur: & in sua festiuitatis die Indulgentia plenaria conceditur.

Clemens Papa VIII. Ad perpetuam rei memoriam.

QVæ ad Sanctorum venerationem augendam pertinent, ea libenter concedimus, prout fidelium deuotio postulat, ac aliàs in Domino conspicimus expedire. Aliàs siquidem fel. rec. Sixtus Papa V. prædecessor noster Motu proprio concessit,

Digitized by Google

concessit, & indulsit, quod omnes, & singuli professores Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci, ac Moniales, & Sorores tam S. Claræ, & Conceptionis, quam Tertiariæ in Congregatione sub obedientia eorundem Fratrum Minorum de Obseruantia viuentes, in suis quibusque videlicet Ecclesiis, in quibuscunque Mundi partibus existentibus, Festum S. Didaci Confessoris die 12. Nouembris, sub duplici Officio, in Regnis verò Hispaniarum, etiam illius octauam quemadmodum festa aliorum dicti Ordinis Sanctorum celebrare possent, prout in eiusdem Sixti prædecessoris in forma Breuis sub die 16. Nouemb. 1588. expeditis litteris plenius continetur. Cum autem sicut pro parte dilecti filij Commissarij generalis Curiæ eiusdem Ordinis, nobis expositum fuit, Religiosi eiusdem Ordinis etiam extra Hispaniam, vbique locorum existentes, eundem S. Didacum singulari deuotionis affectu prosequantur, eorumque deuotioni, ac spirituali consolationi plurimum satisfieri possit, si eis quoque celebrādi festū prædictū cū octaua facultas concedatur. Quare nobis nomine dicti Commissarij Generalis humiliter supplicatum fuit, vt in præmissis, ac alijs infrascriptis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur eorundem Religiosorum, ac aliorum Christi fidelium erga ipsum Beatum Didacum deuotioni quantum cum Domino possumus, benignè annuere volentes ac litterarum Sixti Prædecessoris prædictarum tenorem præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis eiusdem ordinis Professoribus, necnon Monialibus, & Sororibus, tam S. Claræ, & Conceptionis, quam Tertiariis in Congregatione sub obedientia eorundem Fratrum Minorum de obseruantia viuentibus, extra Regna Hispaniarum in quibuscunque Mundi partibus existentibus, vt eorum singuli festum prædictum Sancti Didaci, ac etiā illius octauam quemadmodum festa aliorum eiusdem ordinis Sanctorum celebrare valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Præterea cum ab eodem Sixto prædecessore ordinatum fuerit, vt in vniuersis orbis Ecclesiis festum eiusdem S. Didaci celebraretur, sed qua sollemnitate celebrandum sit, non fuerit declaratum. Nos eatundem tenore præsentium decernimus, & declaramus, in vniuersis orbis Terrarum Ecclesiis, ac ab omnibus tam sæcularibus, quā quorumuis Ordinum, & Institutorum Regularibus, & alijs Ecclesiasticis personis vtriusque sexus, festum prædictum S. Didaci sub ritu semiduplici, in Ciuitate verò ac Diœc. Hispalen. vnde prædictus S. Didac. ortus est, necnon in Ciuitate, & Diœcesi Toletana, in qua illius corpus requiescit, sub duplici ritu celebrandum esse. Præterea ad eorumdem fidelium deuotionem non modò conseruandam, sed in dies magis augendam, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus vtriusque sexus Christi fidelibus, qui verè pœnitentes, & confessi, ac Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento refecti, aliquam prædicti Ordinis vtriusque sexus Ecclesiam die festo prædicti Sancti Didaci primis Vesperis vsque ad occasum Solis eiusdem diei deuotè visitauerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorū suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Kalendarij, Breuiarij, & Missalis Romani dispositionibus, & regulis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur. Datum Ro. apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die 26. Martij, 1598. Pontificatus nostri anno Septimo.

M. Vestrius Barbianus.

CLEMEN-

Digitized by Google

V.
S. D. N. D.

CLEMENTIS PAPÆ VIII

CONFIRMATIO, ET INNOVATIO

Omnium Priuilegiorum Fratrum Min. de Obseruantia, Monialiumque S. Claræ necnon de Pœnitentia nuncupatorum Ordinibus.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

RATIO Pastoralis officii nostri exigit, atque efflagitat, vt quorum Religionem, ac virtutem Sedi Apost. torique Ecclesiæ non modo Illustrem & præclaram, sed vtilem etiam, ac necessariam esse animaduertimus, eosdem nostris,& eiusdem Sedis Apost. honoribus, ac beneficiis libenter prosequamur. Cum vero ex bonis, & commodis spiritualibus Ord. Mendieantium, ea longe, lateque pateant, semperque patuerint, quæ a Sacro Ordine Fratrum Minorum de Obseruantia ab ipsis fundatæ Religionis initiis in omnes Christianæ Reipub. Prouincias profluxerunt, quotidieque profluunt,& promanant, faciendum nobis esse statuimus, vt in eodem Ordine nostris, & Sedis Apost. gratiis, atque muneribus honestando, nihil Romanorum Pont. prædecessorum nostrorum benignitati, ac studio concedamus. Cum igitur pro parte dilecti filii Ioannis Bapt. Moles cōmissarii Generalis in Rom. Curia Vltramontanæ Familiæ prædicti Ord. de Obseru. nobis expositum fuerit, ex ipsius Sedis benigna dignatione prouenire, vt Romanus Pont. quandoque prædecessorum suorum Ro. Pont. gesta innouet, ac Apostolica auctor. innouata, & restaurata muniat, & fulciat, & in pristinum statum reponat, ac reducat, necnon propterea nonnulli Rom. Pont. prædecessoris nostri quasdam gratias, concessiones, indulgentias, & peccatorum remiss. absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores immunitates, exemptiones, declarationes, facultates multaque alia priuilegia,& indulta, tam prædictis Fratrum Min. quam S. Claræ, ac Tertio de Pœn. nuncupato Ordinibus illorumque Superioribus Fratribus, Monialibus & Sororibus, ac vtriusque sexus personis,& Monasteriis, Domib. Eccl.& Locis quibuscunque dictorum Ord. nunc, & pro tempore existentibus in genere, vel in specie, etiam per modum communicationis, siue extensionis priuilegiorum, aliis Ordinibus eorumque Domibus & Ecclesiis,& vtriusque sexus personis Ordinum Mendicantium & non Mendic. existen. concessorum, concesserunt, aut iam concessa confirmarunt, & approbarunt, prout in singulis concessionibus declarationibus, & Litteris eorumdem prædecess. expeditis plenius dicitur contineri. Cum autem, si cut eadem expositio subiungebat, illa, quæ sæpius Apostolica auctor. prædicta munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitaté, pro parte prædicti Io. Baptistæ Moles, nobis fuit humiliter supplicatum, vt prædictis Priuilegiis, immunitatibus, exemptionib. gratiis, concessionib. indulgentiis,& indultis, pro illorum obseruantia, nostræ approbationis robur adiicere, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apost. dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis, præsertimque illorum, qui sub suaui Religionis iugo, Diuinis laudibus & Christianæ Relig. augmento incum-

Digitized by Google

incumbentium personarum tranquillitati, & commoditati consulunt, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequemur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, quæcunque præmissa, ac omnia, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus & non Mendicantibus, eiusdem Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ, & S. Claræ, & de Pœnit. Tertio Ordinibus etiam in Congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorundem Superiorum Ordinis Minorum Regularis Obseruantiæ huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum Fratribus Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus etiam singularibus personis, necnon Monasteriis, Domibus Ecclesiis, & Locis quibuscumque in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut alias per eosdem Romanos Pótifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam sub quacumque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon omnibus, & singulis in eis forsan contentis Clausulis, Decretis, & Declarationibus quibuscumque, ac singulas desuper etiam pluribus vicibus confectas Litteras, & in eis contenta, & inde sequuta quæcunque illorum omnium tenores, & formas datas, effectus, & Decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, & in his essent inserta, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica tenore præsentium ex certa scientia in his omnibus, in quibus Decretis concilii Trid. non aduersentur, saluis etiam Decretis a nobis in fauorem Fratrum Reformatorum concessis, approbamus, & confirmamus, ac innouamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnon Ordinibus Fratrum Minorum Regularis Obser. & Sanctæ claræ, ac Tertio de Pœnitentia nuncupato, etiam in congreg. sub obedientia Fratrum Minorum de Obser. huiusmodi degen. Superioribus Fratribus Monialibus etiam Tertiariis nuncupatis, Sororibus Personis, Monasteriis, Domibus Eccl. & Locis prædictis, etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi suffragari, illisque frui, vti, & gaudere, quando, & quoties opus fuerit, posse, & debere, in iudicio, & extra, ac etiam in foro conscientiæ, in omnibus, & per omnia ac si spiritualiter, & expresse eisdem Fratrum Minorum, & S. Claræ, & Tertio de Penitentia Ordinibus per nos concessa fuissent, decernimus, supplentes omnes, & singulos iuris, & facti, ac sollemnitatum etiam de iuris necessitate, aut aliasquomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios quoscunque defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quocirca, Venerabilibus Fratribus Mantuę, & Tey, Episcopis, ac dilecto filio causarum curię camerę Apost. Generali Auditori, per easdē pręsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra præsentes Litteras, & in eis contenta quæcumque, plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacifice frui, & gaudere; Non permittentes quemquam desuper contra præsentium tenorem sub quouis prætextu, & causa, etiam defectu intentionis nostræ p quoscumque quomodolibet indebitè molestari, quinimo quicquid in contrarium attentari, vel fieri continget, omnia semper in pristinum reponi: Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascunque, de quibus eis videbitur, censuras, & pœnas Eccl. & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione quacumque post posita, compescendo, ac legitimis super his habendis, seruatis processibus etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sęcularis, sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios, ac S.R.E. Card.nales, nec non Sacri Palatii Apost. Causarum Auditores, sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere; Nō obstan. præmissis, ac piæ memoriæ

moriæ Bonifacij Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis, dummodo vltra tres dictas aliquis præſentium vigore ad iudicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis Conſtitutionibus ac Prouincialibus, & Capitularibus Statutis, & Conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſt, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque, indultis, & Litteris Apoſt, etiam in forma Breuis per quoſcunque Romanos Pont. prædeceſſores noſtros, ac etiam nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus ac cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiam Priuilegiorum eorum reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis Clauſulis quomodolibet, etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per Clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quod in eis caueatur, expreſſe, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita, obſeruata inſerti forent, præſentib. pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, Motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per Litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Verum quia difficile foret præſentes Litteras ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet, deferri, volumus, & pariter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod illarum tranſumptis manu alicuius ex Secretariis cuiuſuis prædictorum Prælatorum Generalium, ac Romanæ Curiæ Cõmiſſarii, & ſuorum ſucceſſorum, aut notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo officii alterius eorundem, aut alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu Curię Eccleſiaſticæ munitis, eadem protſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, Die 20. Decembris 1597. Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

M. Veſtrius Barbianus.

Additur etiam hoc Breue Sanctiſſ. Papæ Pii V. Regulares concernens, quod ad manus noſtras peruenit poſt aliarum impreſſionem, ideò non eſt repoſitum ſuo loco.

BREVE SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI Pij V. Super declaratione Ordinum Mendicantium.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam Rei memoriam.

ROMANVS Pontifex, tam vniuerſalis Chriſtianæ, quam ſingularum eius Religionum præcipuus defenſor, omnibus illarum incommodis pro ſui paſtoralis officii debito libenter occurrit, & eorum indemnitati ſalubribus, iuxta temporum, motumque exigentiam, declarationibus, & aliis

& alijs remedijs consulere solet opportunis. Sane licet dilecti filij omnium Mendicantium ordinum fratres à contributione Seminarii Clericorum in qualibet Ciuitate iuxta eiusdem Concilii formam erigendi per Tridentini Concilii decreta eximantur: Nosque inter alia eisdem Mendicantium ordinum fratribus concessa priuilegia, eos & eorum quemlibet tam à Seminarii huiusmodi contributione, quam subsidio quomodolibet, necnon decimis quibuscunque, & certis aliis oneribus Apostolica auctoritate similiter exemerimus, & liberauerimus, eosque ad illorum omnium contributionem, nullo vnquam tempore cogi & compelli posse decreuerimus: Cum tamen, sicut non sine animi nostri molestia nuper accepimus, nonnulli locorum Ordinarii, & forsan in Prouincialibus Conciliis: eo forsan sub prætextu, quod ordinum Mendicantium fratres huiusmodi bona stabilia ex indulto seu dispensatione Apostolica retinere possunt, & propterea Mendicantes re vera non sint, eos ad Seminarii subsidii, Decimarum, & aliorum onerum huiusmodi contributionem cogere forsan præsumpserunt, & in dies præsumunt, in graue ipsorum ordinum grauamen, & præiudicium non modicum. Nos animo reuoluentes eos ex fructibus bonorum huiusmodi varias Reipublicæ Christianæ vtilitates afferre, cum ex ipsis varios Magistros & Doctores manuteneant, ex quorum Doctrina ipsorum fratres Nouitii eruditi postmodum effecti, gregem Dominicum prædicationibus consiliis, confessionibus, orationibus, aliisque innumeris pietatis operibus iuuent, & pascant eorumque domos non minus, imo magis, quam ea quæ per Ordinarios erecta sunt Seminaria, vocari posse, & propterea Mendicantium nomen amittere nullo modo debere. Volentes iccirco omnem dubitandi materiam amputare, omnes & singulos Mendicantium ordinum fratres huiusmodi, ac eorum singulos, a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon quarumcunque litium, & causarum coram quibusuis iudicibus, & vbicunque quomodolibet pendentium status, & merita, nominaque & cognomina iudicum, & colligantium, necnon quorumcunque priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eorundem ordinum Mendicantium fratribus hactenus quomodolibet concessorum, tenores præsentibus pro expressis habentes, lites quoque, & causas præfatas, vt præfertur, pendentes, ad Nos harum serie auocantes, illasque penitus extinguentes, & colligantibus huiusmodi perpetuum super præmissis silentium imponentes. Motu proprio non ad ipsorum fratrum, vel alicuius eorum Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulos Quatuor Mendicantium Ordinum, videlicet Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum, & quos etiam recenseri volumus Seruorum Beatæ Mariæ hominibus comprehensos fratres, eorumque domus, Monasteria, & loca, etiam si in communi propria bona tam mobilia, quam immobilia, & stabilia, ac alia quæcunque possederint, Mendicantium vocabulo, & omnibus, & singulis Mendicantium priuilegiis eis quomodolibet concessis, vti posse, & debere, nec super præmissis vllo vnquam tempore molestari posse auctoritate Apostolica per præsentes statuimus, & declaramus, ac tam Concilii Tridentini, quam omnia, & singula alia decreta statuta ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia, ad omnes, & singulos ordines præfatos, eorumque domos, & loca, etiam propria bona in communi tamen retinentes extendimus, & ampliamus, illaque de illis loqui etiam auctoritate præfata per easdem præsentes declaramus. Ac insuper eisdem Ordinariis, & quibusuis aliis tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis auctoritate fungentibus, in virtute Sanctæ obedientiæ, & aliis arbitrio nostro moderandis pœnis similiter per præsentes

tes

tas mandamos, vt si quis per eos tam nostro, quam prædecessoris nostri temporibus, tam ratione Seminarii, subsidii, & decimarum, quam aliorum onerum huiusmodi exactum fuit, id totum eisdem fratribus, omni mora, & dilatione postpositis, restituant, districtius inhibentes eisdem locorum Ordinariis, cæterisque personis tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis auctoritate fungentibus, & cuiusuis dignitatis, gradus, & conditionis existentibus, ne eosdem Mendicantium ordinum fratres præfatos, bona huiusmodi retinentes quouis prætextu super Seminarii, subsidii, & decimarum contributione molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumat. Decernentes quoque, præsentes litteras nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari vllatenus posse, minusue sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarū reuocationibus modificationibus limitationibus restrictionibus & aliis contrariis dispositionibus tam per Nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorūcunque tenorum existant includi, sed illis non obstantibus in suis robore, & efficacia persistere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, etiam sub Datum, etiam per ipsos eligenda de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse: & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistant, vim validi, & efficacis contractus inter sedem Apostolicam, & præfatorū ordinum Mendicantium huiusmodi fratres habere debere. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere: irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filiis Curiæ causarū Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon quarumcunque tam cathedralium, quam Collegiatarum ecclesiarum Decanis, Præpositis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Thesaurariis, & quibusuis aliis in eisdem ecclesijs dignitates obtinētibus, vbilibet, & in quibuscunque Regionibus, terris, & locis existētibus per præsentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorum fuerint requisiti sollemniter publicātes, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem fratres, & eorum singulos præmissis omnibus pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum quempiam super illis quomodolibet indebitè molestari. Cōtradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus fe. re. Bonifacii Papæ vii. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas qs vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & aliis Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionib. & ordinationib. ac qbusuis ēt iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisq; efficacioribus: & insolitis, clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, ēt motu simili, & ex certa scientia, ac Apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quemodolibet, etiam consistorialiter concessis, approbatis, confirmatis, & sæpius innouatis. Quibus omnibus etiam si de illis, illorumque totis

Q tenoribus

tenorib. specialis, & specifica, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbũ nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentib. pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dũtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquib. cõmuniter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius notarij publici subscriptis, aut alicuius prælati, vel in dignitate ecclesiastica constituti, sigillo munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę eisdem pręsentib. adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ Quodque ęędem pręsentes in Valuis Cancellariæ Apostolicæ, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in acie Campi Floræ per aliquem ex cursorib. nostris publicentur, & inter Extrauagantes constitutiones perpetuo valituras conscribantur: ac postquam publicatę fuerint, plenam, & indubiam fidem faciant: necnon omnes & singulos illas concernentes perinde ligent, ac si essent personaliter intimatę.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die Prima Octobris. M D.L X V I I I. Pontificatus Nostri Anno Secundo

Io. Alf. Naldi.

A. Calorius.

ANNO à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo sexagesimo secundo primo, Indictione decima, Die verò decima sexta Mensis Octobris, Põtificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri D. Pij diuina prouidentia Papę Quinti. Anno eius Secundo, Retroscriptæ litteræ in forma Breuis affixæ, publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris est, per me Alexandrum Afiancollum præfati Sanctissimi D.N. Papę Cursorem.

Idem Cursor.

Philibertus Chappius Magister Curs.

NOS Alexander Farnesius, Episcopus Cardinalis S. Rom. Eccl. Vicecancellarius, tituli Sãcti Laurentij in Damaso, totiusque Religionis Seruorũ protector, omnib. & singulis præsens litterarum Apostolicarũ cõcessionis, declarationis, & voluntatis Sanctiss. D. PII. diuina prouidẽtia Papę Quinti, in fauorem Mendicantiũ, impressũ transumptũ visuris, lecturis, pariter & auditurис, notum facimus, & in vrbo veritatis attestamur, qualiter cũ supradictis originalib. Apostolicis litteris, quas non cassas, non abolitas, nec in aliqua sui parte suspectas vidimus & cum pręmisso transumpto auscultauimus, concordat. In quorum omnium fidem, & testimonium ad instantiam R.P.F. Gaudiosi de Perusio pręd dicti Ordinis Seruorum Procuratoris Generalis, Sacræ Theologię Magisteri has p̃sentes nostras attestationis litteras etiam imprimi, & nostri soliti sigilli (quo in simi lib. vtimur) impressione cõmuniri, & per Notarium infrascriptum subscribi fecimus.

Actum & Datum Romæ in ædib. nostris Anno à natiuitate Domini 1567. Indictione decima, Die 4. Nouembris, Pontificatus eiusdem Sanctissimi. D.N. Pij Papæ Quinti Anno Secundo.

Locus Sigilli.

Sulpitius Gallus Ro. Notarius publicus de mandato &c.

BVLLA

BVLLA

CONFIRMATIONIS ET NOVAE CONCESSIONIS PRIVILEgiorum omnium ordinum Mendicantium.

Cum certis declarationibus Decretis & Inhibitionibus S.D.N.D. Pij Papæ V. Motu proprio.

PIus Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Etsi Mendicantium ordines, qui sedulum in vinea Domini quotidiè exhibere non cessant famulatum, summo semper studio (etiam dum in minoribus essemus) amplexi sumus: ad summi tamen Apostolatus apicem (meritis licet imparibus) diuina fauente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eos propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur: ac exinde pro suis sanctis studiis, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede (cuius continuè pacem, & dignitatem ordines ipsi fortiter tutati sunt) tàm spiritualia, quàm temporalia subsidia, ornamentaque acceperint, & accipiant, quibus & sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius, atque expeditius exequi, & transigere possint: & cæteræ religiosæ personæ, ordinesque alii, exemplo ipsorum promptiores, alacrioresque ad sua officia persoluenda reddantur. Hinc est, quòd nos attendentes, plerosq; ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, qui eosdem ordines præcipue tamquam fructiferos in agro domini palmites: & colere, & adiuuare deberent, non solum id exequi negligere, verum etiam Concilij Tridentini decretis in prauum sensum retortis eos & eorum quemlibet varijs afficere incommodis, & perturbationibus, eorumq; priuilegiis non modicum afferre grauamen, conantur. Quidam enim Episcopi (vt accepimus) nolunt admittere quosdam regulares ad prædicationem, etiam in suis Ecclesiis faciendam, quamuis de eorum habilitate ad huiusmodi opus exercendum, habeant bonum testimonium a suis superioribus. Alii vero volunt, vt nedum semel, sed etiam pluries in anno, coram ipsis, vel eorum Vicarijs prædicatores præsententur, ac pro licentia prædicandi (quam non nisi in scriptis dare volunt) aliquid quandoque exigunt. Alii etiam Episcopi, maximam regularibus iniuriam irrogare videntur, dum præter ordinem, & veterem consuetudinem absque vlla ratione quosdam reiiciunt, & quosdam (pro eorum libito) admittunt ad prædicationem huiusmodi habendam in locis suæ diœcesis. Quorundam etiam locorum Ordinarii, quosdam Religiosos probos viros, & idoneos (etiam à suis superioribus approbatos) ad confessiones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non solum singulis annis, sed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eosdem confessores sibi præsentari. In aliquibus vero oppidis tam Episcopi seu eorum Vicarii, quam præsbyteri Curati nolunt, vt fratres mendicantes vocari ad audiendas confessiones infirmorum (maxime si infirmitas est grauis) aut etiam sanorum in priuatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in suis Ecclesiis aut Monasterijs possint accedere. Nonnulli etiam audent Confessores Monialium (qui pleno Iure subsunt regularibus) examinare, cum tamen id minime per concilium decernatur, sicut & de fratribus, qui sunt audituri confessiones aliorum fratrum. Qui etiam in aliquibus partibus nituntur asserere, seu facere, ne quisquam infra annum possit sacram Eucharistiam in Ecclesiis mendicantium recipere, neque etiam moniales tertiarias nuncupatas suorum ordinum (vt aliqui asserunt.) in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate (quoad seculares dumta-

xat) iuxta priuilegia summorum Pontificum prædecessorum nostrorum eisdem ordinibus concessa id obseruari debeat. Alii vero Episcopi, seu eorum Vicarii audent ad eorum libitum, dare licentiam quibuscunque, quæcunque Monasteria Monialium etiam sanctæ Claræ ingrediendi, etiam si regularium curæ subdita sint. Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante professionem earum volunt eas extrahere a monasteriis, & per longum tempus alibi detinere, ipsasque puellas seu nouitias de plerisque rebus interrogant, neq; necessariis, neque in decreto Concilii Tridentini desuper contentis, ex quibus non modica potest oriri occasio scandali. Alij vero plerique noluerunt, quosdam regulares aliarum diœcesum sacris ordinibus initiare: ac etiam a sui ordinis Prælatis approbatos, admittere nolunt. Aliqui vero singulis dominicis diebus in suos Parrochianos ad sonum campanæ excommunicationem promulgant, vt non possint interesse missis, concionibus, & diuinis officiis, nisi in propria parrochia. Alii vero ipsis probibent, vt omnino in aliis Ecclesijs (etiam requisiti) non celebrent. Alii vero in aliquibus partibus in eorum Ecclesiis conciones sacræ scripturæ, & sermones pro mortuis haberi nolunt: & si aliquid ipsis relictum fuerit, vt ab ipsis missæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebrentur, ipsis sibi ea vsurpant, dicentes, quod ipsi ea exequi non possunt, quia ipsi sunt pastores. Alii vero sub excommunicationis latæ sententiæ, & exilii per decennium a diœcesi pęna, inhibuerunt ne missæ in eorum Ecclesiis celebrentur, in diebus festiuis, antequam Rector Parrochialis Ecclesię celebrauerit, Alii etiam nolunt, vt dum prædicatio in Ecclesia Cathedrali habetur, alibi prædicetur. Ac insuper in quibusdam locis omnem Ordinem & quietem perturbant, dum controuersias, iamdiu sopitas & extinctas super præcedentia eccitarunt, & vbi nullæ erant, pepererũt, dum pro arbitrio & voluntate eorum, hos illis præferre voluerunt. Quidam etiam Episcopi volunt regulares a cura animarum excludi, & illam solis presbyteris secularibus committi. Quidam vero quartam funeralium extendere volunt etiam ad missas, legata, & alia quęcunque, quæ domibus regularium relinquuntur. Alii autem volunt quartam partem omnium eorumque etiam pro ornamento ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam quæ pro victu fratrum relinquuntur, Aliqui etiam in quibusdam partibus etiam volunt, vt non solum ius sepulturæ solui consuetum, quod semper soluitur, neq; denegatur, sed etiam omne illud, quod Ecclesiis ordinum ad eorum libitum partes dant, quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id totum curatis etiam de nouo soluatur instanter conantur, impedientes ne aliter corpora defunctorum, ad Monasteria fratrum deferantur, vnde in hoc maxime tam partes, quam ipsos fratres grauari contingit. Aliqui vero etiam ex locis mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro seminario decimas exigere, ac in casu renitentiæ etiam pignus exigunt. Alii autem præfatos fratres ac moniales sub eorum cura degentes subsidium regium persoluere cogunt, cum multæ earumdem monialium vix habeant pro earum victu & vestitu necessaria vitæ. Alii etiam in quibusdam partibus pauperes mendicantes eleemosynas petere prohibent pro eorum dumtaxat substentatione, & si inuenerint eos panem vel aliqd aliud simile amore Dei sibi collatum portantes, qñdoq; ab eis auferre minantur, afficiẽtes eos graui iniuria & contumelia. Nonnulli vero Episcopi vel capitula canonicorum pauperes mendicantes tam fratres quam moniales suorum ordinum, tam de redditibus bonorum si quę habent, quam de possessionibus, vineis, agris, & aliis suis bonis quibuscunque non solum largitione fidelium sibi concessis, sed etiam aliàs iustis de causis ab eis acquisitis ac pecuniis emptis sibi decimas ac primitias aliis respectiue soluere cogunt. Alii autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos regulares, intra claustra delinquentes, vel de quorũ delictis aliqua erat suspitio, non expectata suorum superiorum censura. Alii vero Episcopi monialium monasteria ingredi, & illa ingrediẽdi licẽtias aliis cõcedere, & aduersus illas processus formare, ipsorum ordi-

rum ordi-

Digitized by Google

rum ordinum superioribus irrequisitis, præsumunt. Aliqui etiam dominium temporale super moniales habere prætendunt. Nonnulli vero frequentissime regulares citant, & iurisdictioni suæ subijcere tentant, ac eorum conuentum occupant, ipsos expellendo, ac in ipsos iurisdictionem vel potestatem exercent. Aliqui vero, ipsos carceribus (absque causæ cognitione) mancipant, ac manibus pedibusq; laborant, vt regulares mendicantes suæ ditioni subijciant, & vsq; adeo se intromiserunt in gubernatione conuentuum, & in correctionibus fratrum, vt Prouincialibus, & Generalibus nullus amplius videatur relictus locus, aut vlla iurisdictio. Aliqui autem, conuentuum Priores, & Guardianos rationes, & computa facere cum syndicis conuentuum huiusmodi prohibent. Fratres quoq; qui ad Episcopos huiusmodi recursum habent, a Prioribus & Guardianis præfatis castigari, & puniri interdicuntur. Inhibent quoq; superioribus ordinum, ne faciant processus contra fratres, ac in ipsos imperium, & brachium seculare exercent. Alii vero, ipsos extra claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosq; sic permanere permittunt, eosque etiam inuitis suis superioribus detinent. Aliqui vero, bonorum ipsorum fratrum tanquam ad eos (si extra claustra defuncti fuerint) spectantium, possessionem occupare præsumunt, & ad habitum religionis reuersis, sua bona consignare nolunt. Ac etiam vniones a sede prædicta, aut alias rite factas, de beneficijs Ecclesiasticis impediunt, & sibi relaxari debere volunt, & contradictores excommunicationis gladio feriunt. Alij vero regulares campanas diebus festiuis pulsare, vel eodem tempore, quo ipsi celebrant, missas celebrare nolunt. Aliqui etiam pro licentia danda ædificandi quandam domum regularem, triginta, vel quadraginta ducatos exigere, non erubuerunt. Alij vero eos mortuorum corpora associare, alii autem illos cum Parocho similia munera subire, non permittunt; nisi maior canonicorum pars interuenerit. Alij vero mortuorum officia in regularium Ecclesijs peragi nolunt, nisi cum ipsorum præsentia, & ipsorum moniales, vel alias personas etiam si in earum funere Parrochus interuenire non deberet, sepelire prohibent, nisi ipsi Parrocho prius certum quid solutum fuerit, & si aliquem, ipsi scuerint, in regularium Ecclesijs sepulturam elegisse, eum (vt dicitur) non antead illas deferre sinunt, quam ad Parrochi Ecclesiam delatum, inibique officium peractum fuerit. Postremo vero, testamenta sine præsbyterorum præsentia fieri, prohibent, & si quid ipsis regularibus relictum fuerit, id asserentes contra Concilij Tridentini canones esse, reuocare omnino procurant. Ac propterea volentes, præmissis, ac alijs similibus excessibus, & grauaminibus ex nostri pastoralis officij debito prouidere, attendentes etiam, illos, qui onus diei, & æstus tam in prædicationibus, quam in ceteris spiritualibus muneribus quotidie sustinent, nisi etiam aliquantisper subleuentur, facile fore, vt oppressi, a suis officijs omnino desistant: ne imposterum eis aliquod inferatur grauamen. Concilii Tridentini huiusmodi decreta quorum falsa, seu minus vera intelligentia præmissa irrepserunt quorumq; declaratio non nisi ad nos spectat, modo, & forma infrascriptis, declarandum censuimus. Nos igitur Motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, declaramus Canonem Sessionis xxiiij. cap. iij. per quem omnibus regularibus etiam in suorum ordinum Ecclesijs, contradicente Episcopo prædicationis officium interdicitur, mendicantium ordinū fratres huiusmodi; quando a suis Generalibus, vel eorum ministris prouincialibus, ad id deputati fuerint, nō comprehendere, neq; eos afficere posse. Imo volumus quod in suis Ecclesijs quando eis placuerit: licite, & absq; vllo impedimento, vel contradictione, etiam Episcopi, (nisi ipse prædicauerit) prædicare possint. Quod vero in sessione xxiii. cap. xv. circa confessiones a regularibus non audiendas statuitur hoc etiam dictorum ordinum fratres, a præfatis suis Generalibus, vel ministris Prouincialibus ad audiendas confessiones vtriusq; sexus Christi fidelium approbatos (vt præmittitur) minime com-

prehendat: ita vt à confessionibus audiendis, itam intra eorum Ecclesias, & domos, quam extra, minime prohibeantur, super hoc literas felicis recordationis Pauli Papæ IIII. etiam prædecessoris nostri, concedentes eisdem fratribus mendicantibus regularis obseruantiæ, posse confessiones secularium personarum, etiam infirmarum, etiam extra domos, & monasteria sua, & vbilibet audire, approbando & de nouo concedendo. Statuimus etiam quod ille qui semel in vna diœcesi admissus per Episcopum fuerit, semper in eadem diœcesi habeatur pro admisso, nec amplius examinari, vel præsentari, in dicta diœcesi debeat tam quo ad prædicationes faciendas quam quo ad confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi vel recipi debeat. Confessores vero monialium quæ degunt sub cura regularium ab ordinario examinari nolumus, quemadmodum neque etiam fratres si debeant audire confessiones aliorum fratrum examinari debent. Lectores insuper ex eisdem fratribus & in theologia graduati qui cum licentia suorum superiorum ad gradum admissi fuerint cum de ipsorum doctrina ambigendum non sit tam confessiones audituri quam prædicationis munus subituri ab Episcopis minime examinentur. Cumque inhonestum sit quemlibet in alienam messem falcem inijcere, cumque monialium monasteria non nisi de Episcopi vel superioris licentia, & in casibus necessariis, aliquis ingredi præsumat, in sessione xxv. cano. v. prohibetur, hoc tantum in illis monasteriis locum habere volumus, quæ ordinarijs ipsis pleno iure subsunt in quibus, in casibus necessarijs ipsi dare licentiam possint, & non in aliis, monasteriis. Ita vt in præfatis monasteriis qua Ordinariis ipsis pleno iure non subsunt, ipsi ordinarii illa ingredi non possint, prout in regulis earum seu de iure statuitur, & eis aliquos processus aduersus moniales ipsas, seu fratres huiusmodi, propterea seu alias ipsorum ordinum superioribus irrequisitis, quoquomodo formare, aut facere, posse, omnino, prohibemus, ita vt aliquam iurisdictionem, seu aliud quodcunque dominium, in moniales & fratres huiusmodi, respectiue habere exercere, aut exequi, nullatenus possint, aut debeant, imo illas, & illos, omnes, ab eorum superioritate, dominio, & iurisdictione, & potestate, eximimus & liberamus, prout eis concessum est per sua priuilegia, a fide præfata obtenta, & ita præfatæ moniales, ac fratres sint exclusi a superioritate, & iurisdictione ordinariorum respectiue huiusmodi, vt etiam in illarum, vel illorum sindicis, aut procuratoribus deputandis, vel in disponendis illorum facultatib. vel ad alia sibi non competentia facienda, vllatenus non se intromittant, nec etiam ordinarij ipsi, regulares præfatos citare & iurisdictioni suæ subijcere, ac eorum conuentus occupare ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos iurisdictionem aliquam & potestatem exercere (vt præmittitur) aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliquid aliud facere possint vt suæ ditioni subiiciantur, neque etiam se intromittant vllo pacto, aut aliqua ratione. in gubernatione conuentuum tam fratrum, quam monialium huiusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista & alia necessaria ad correctionem & gubernationem fratrum, aut monialium huiusmodi, & eorum generalibus, ac ministris seu Prouincialibus, vel aliis eorum aut earum respectiue superioribus, etiam ratione computa faciendi cum sindicis conuentuum huiusmodi, omnino relinquantur, nec vllo modo in præmissis, & aliis, fratres & moniales huiusmodi agentibus Ordinarij prædicti per se vel alios se intromittant. Fratres quoque si contigerit, eos ad huiusmodi Ordinarios recursum habere, a præfatis Generalibus ministris, seu Prouincialibus, Prioribus, Guardianis, & aliis suis superioribus, castigari & puniri posse, & debere, neque ipsos Ordinarios præfatis superioribus ordinum huiusmodi vllatenus inhibere, quinimo præfatos superiores processus contra fratres suos & moniales huiusmodi, quando opus fuerit circa delictorum inquisitionem, vel castigationem facere posse; decernimus, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Inhibemus etiam ipsis Ordinarijs, ne fratres extra claustra degentes, sub eorum protectione recipiant, eosque inuitis suis superiori-

superioribus detineant. Prohibemus quoque eisdem ordinariis, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum fratrum extra claustra suorum monasteriorum pro tempore degentium siue decedentium, & quamuis in habitu siue absque habitu moriantur volumus quod eorum bona mobilia, & immobilia, ad ordinem quem professi sunt pertineant disponenda, iuxta constitutiones, seu ordinationes præfatorum ordinum, neque illa ordinarij præfati occupare præsumant, imo huiusmodi & ad habitum religionis reuertentium bona omnia monasterijs ipsis, cum ea quæ acquirit monachus de iure monasterio acquirantur, pertinere etiam decernimus. Ac ipsis ordinarijs, ne quascunq; vniones etiam perpetuas a sede prædicta vel alias vt præfertur hactenus factas, & pro tempore faciendas de beneficijs Ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiantur effectum impediant, omnino etiam prohibemus, & censuras Ecclesiasticas, & alias pœnas per eos in contradictores pro tempore latas, nullius esse roboris vel momenti, similiter decernimus & declaramus. Insuper volumus quod præfati regulares quibus cura animarum inest, possint per seipsos iuxta suorum superiorum ordinationem, aut alios Vicarios seu Capellanos seculares ipsorum regularium nutu amouibiles, ab eis deputatos & ab ordinario pro idoneis nominatos, & approbatos, præfatam curam exercere: neque in eorum deputatione, vel amotione, neq; alicuius partis fructuum consignatione, pro præfatis Capellanis seu Vicarijs secularibus, si per tales curam exerceri contigerit. Episcopi vllo pacto se intromittant. Prohibemus insuper eisdem ordinariis, ac alijs quibuscunque personis, ne impediant ipsos fratres quando eis placuerit, tam in diebus dominicis, seu festiuis, aut alijs totius anni temporibus, campanas pulsare; & etiam tempore quo ipsi celebrauerint, missas celebrare, necnon mortuorum corpora associare, & illa per fratres ipsos quando in ecclesijs suis præfatis delata fuerint, etiam absque præsentia rectorum ecclesiarum huiusmodi sepeliri facere, ac officia mortuorum huiusmodi peragi posse, necessariamq; præsentiam rectorum aut aliorum clericorum quin infirmi libere sua possint concedere testamenta, minime esse, ac ipsos regulares legata, aut queuis alia sibi in testamentis relicta, exigere & obtinere posse, neq; aliquod ius in contrarium esse, decernimus & declaramus. Volumus etiam, quòd puellarum Deo dicandarum, an scilicet coacte vel seductæ fuerint, examen faciẽdum, non nisi infra quindecim dies postquam iuxta Concilium Tridentinum, Episcopi, vel eorum Vicarij requisiti fuerint, fieri possit, quibus elapsis, amplius in hoc illis se intromittere non liceat, cuius occasione nec Episcopus, nec eius Vicarius intra septa monasteriorum ingrediatur, sed stent ante cratem ferream, & interrogationes alias quam eas quæ præfatum Concilium Tridentinum iubet, eis fieri omnino prohibemus, ac similiter volumus, quod puellæ, seu nouitiæ ipsæ, ad alias interrogationes respondere minime teneantur. Sessionis vero xxiij. cap. viij. neminem nisi a proprio Episcopo ordinari posse statuens, in regularibus locum non habere omnino declaramus, ita quod fratres huiusmodi præfatos etiam sacros ordines, a quolibet Antistite gratiam & communionem apostolicæ sedis habente: (Ordinarij loci minime requisita licentia) in locis, seu domibus fratrum huiusmodi, aut alibi, recipere possint. Et insuper Sessionis xxij. decretum per quod populum sepe ad suas ecclesias, saltem dominicis & maioribus festiuis diebus, conuenire debere monet insequendo: volumus quod fratribus mendicantibus huiusmodi, non solum prohiberi non possit, ne missas, & alia diuina officia faciant in eorum ecclesijs, verum etiam in quibuscunque alijs vbi celebrari missas solitum est, etiam ipsis non vocatis, seu ad id requisitis celebrare valeant. Ac etiam quod conciones, & lectiones sacræ scripturæ, & sermones pro mortuis, etiam in ecclesijs suis facere, ac eleemosynas pro celebrandis huiusmodi missis, & alijs diuinis officijs peragendis, si eis illas donari seu relinqui contingat, recipere, necnon missas, & diuina officia huiusmodi etiam in diebus dominicis, vel festiuis, etiam antequam rector Parrochialis ecclesiæ

Q 4 celebraue-

Digitized by Google

celebrauerit, celebrare & facere; & quando eis videbitur, etiam si tunc in ecclesia cathedrali prædicetur, prædicare, ac etiam quicunque vtriusque sexus Christi fideles, totius anni tempore illas, & illa in ecclesiis fratrum huiusmodi, audire possint, ipsique Christi fideles vllatenus desuper molestari, aut impediti per locorum ordinarios, seu rectores Parrochialium ecclesiarum, aut alios quoscunq; vllo pacto, causa, vel occasione non valeant, seu debeant, sed præfati Christifideles audiendo missas, & alia diuina officia in ecclesiis fratrum huiusmodi diebus dominicis, aut festiuis, præcepto eccle[...] de illis audiendis, satisfecisse censeantur. Ipsique Christifideles, sacramentum Eucharistiæ, (resurrectionis Dominicæ festiuitate duntaxat excepta) sumere, eisque illud per fratres huiusmodi administrari valeat, nec ad aliud faciendum per locorum ordinarios, aut ecclesiarum rectores præfatos, seu alios quoscunq; (illorum licentia minime requisita) etiam sub censuris ecclesiasticis & aliis pœnis, cogi vel compelli possint, seu debeant. etiam decernimus & declaramus. Et licet in sessione xxv. cap. xii. caueatur, quod censuræ & interdicta ecclesiastica etiam a locorum ordinariis promulgata mandante Episcopo, a regularibus in eorum ecclesiis publicari debeant, tamen si tempore celebrationis alicuius ex festis sanctorum ordinum eorumdem, ac aliàs in aliis festiuitatibus iuxta eorumdem ordinum priuilegia apostolica, interdictum huiusmodi emanauerit, illud in præfatis festiuitatibus & earũ octauis suspendimus. Controuersias autem omnes de præcedentia quæ eadem sessione xxv. cap. vero xiii. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes, per illum dirimi, finitas autem, nullo pacto innouari posse statuimus. Cumq; licet cap. xi. sessionis xxv. statuat, quod in domibus virorũ seu mulierũ, quibus animarum personarum secularium cura imminet, nulli etiam ad nutum amouibiles, inibi deputentur, nisi de ordinarii consensu ac prævio examine huiusmodi præcedente; ad curam huiusmodi admitti posse omnino volumus præfatos regulares. Quartam autem funeralium de qua sess. xxv. cap. xiij. nequaquam soluere teneantur monasteria, quæ a quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium ipsum loquitur tantũ de monasteriis ante annos quadraginta fundatis, quę ipsam quartam soluere consueuerunt. & vbi solui consueuit, id tantum ceræ, & aliorum quæ in aliquibus partibus deferri cõtigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de Missis, seu legatis, vel aliis fratribus ipsis seu monialibus huiusmodi relictis, aut aliàs quomodolibet donatis solui debet. Sicq; intelligi Concilii decretũ, quo ad quartam huiusmodi soluendam debere decernimus. Vbi vero non est consuetudo soluendi quartam huiusmodi, de nullo suprascriptorum solui debere declaramus. Nec ad quartam seu aliam partem omnium eorum quæ etiam pro ornamento ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum quæ dictis ecclesiis relinqui vel dari contigerit, etiam si pro victu fratrum, aut aliàs relinquantur, aliquid contribuere teneantur. Ac etiam ius sepulturæ solui tantum consuetum curatis, & non aliquid aliud eis solui debeat, quamuis partes ad earum libitum ecclesiis ordinum huiusmodi, seu eorum fratribus, alia quæcunq; tribuant, seu eleemosynas elargiantur quando sepeliuntur ibidẽ corpora mortuorum huiusmodi; nec propterea impediri debeat, quin possint defunctorum corpora præfata ad eorum ecclesias tumulanda deferri facere: Inhonestum quoq; esse censentes, Mendicantium ordines ad aliquorum onerum contributionem teneri, illos, illorumq; loca, et si curam animarum habeant, ac quæcunque beneficia illis vnita, ad contributionem pro seminario, aut decimarum aliquarum solutionem, immo illos, & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca quæcunque, & ab illis quomodolibet dependentia, eorumque possessiones, vineas, agros, & prata: ac alia bona quæcunque, tàm ad ipsos, quam ad moniales præfatas etiam largitione fidelium, seu aliàs iustis de causis ab eis acquisita, ac pecuniis empta vel aliàs quomodolibet pertinentia, minimè teneri: illosque & illas, a quibuscunque decimis, primitiis, quartis, mediis, & aliis fructuum partibus, nec-

bus,necnon subsidijs charitatiuis etiam per nos concessis, ad quorumcunq; etiam regum,principum,& dominorum temporaliū instantiam,quacunque etiam vrgentissima & de necessitate exprimenda causa,ac etiam alijs quibuscunque oneribus, tàm ordinarijs,quam extraordinarijs,etiam ratione fructuum, oletum,virgultorū lignorum,beneficiorum,& aliarum quarumcunque rerum tàm pro victu quam vestitu,aut aliàs sibi necessariarum quomodolibet etiam auctoritate apostolica nunc & pro tempore impositis,ita vt pœnitus & omninò ad alicuius rei contributionē minimè teneantur,omninò eximimus,& liberamus,illosq; & illas, ad illos, & illa etiàm si seculares & aliæ personę quæcunq; eas exigendi in possessione fuerint minimè teneri debere volumus,nec sub cap. xii.sessionis xxv. comprehendi posse, vel debere decernimus. Quòd verò de vsu quęstorum eleemosynarū auferendo loquitur sessionis xxi.cap.viij.id ad mendicantium ordines nullo modo referri posse, vel debere; etiam decernimus: quin potius cum ex eleemosynis huiusmodi viuere cogantur,eis id facere,liberū omninò esse declaramus. Quoniam verò ex nimia Episcoporum sibi irrogata auctoritate ipsi personas regulares suę iurisdictioni subijcere omnino student,ac decreto Concilij præfati sessionis xxv.cap.xiiij.edito,quo cauetur,quod si regularis intra claustra existens,& extra ea ita notorie deliquerit, vt populo scandalosus sit,termino ab Episcopo pręfigendo , a suo superiore omninò puniatur,sin minus, ab ordinario delinquens puniri possit, confisi varijs indebitisque grauaminibus regulares afficiant ordinarios pręfatos aliquid contra regulares in claustris degentes huiusmodi quouis pretextu,occasione,vel causa innouare non posse, vel debere,nec aliquos processus contra ipsas personas regulares formare,aut facere posse volumus . nisi propter manifestum scandalum , & suorum ordinum superioribus prius consultis, & negligentibus,alioquin, omnia,& singula : contra pręmissa facta,& gesta,ac facienda in futurum,pro nullis & infectis habeantur.Licentias verò pro construendis domibus regularibus, quæ 4 cap. xxv.sessionis nisi de ordinarij licentia construi prohibentur , gratis omnino dari, & non nisi legitima subsistente causa(superioribus explicanda) illas recusari posse necnon fratres præfatos (etiam solos) mortuorum corpora associare. Ac mandatum in die [illegible] Domini fieri solitum,in ecclesijs,seu domib. fratrum cuiuslibet ordinis præd[illegible],solemniter facere,& prædicta die prædicare hora qua eis videbitur: nec per [illegible] ordinarios,aut Rectores ecclesiarum,seu alios quoscunq. prohiberi posse, etiam decernimus, & declaramus. Mandantes etiam vniuersis locorum ordin[illegible],ne mortuorum officia agere Rectores parrochialium in ecclesijs ipsorum fratrum (contra illorum voluntatem) permittant. Ac moniales dictis fratribus subditas, vel personas sepulturam in eorum ecclesijs eligentes (nulla soluta Parrocho portione) sepelire; vel si fratres ad mortuorum corpora associanda vocati fuerint, illa absque fratrum huiusmodi præsentia sepeliri facere, audeant, vel præsumant.Cumquè maximè deceat, liberam esse cuiussuis testantis voluntatem, prauum illum vsum, paruo adhuc tempore (vt pręfertur, introductum,per quem testamenta absq; presbiterorum presentia fieri interdicuntur,omninò abrogamus.Postremo quod ca.xiij sess.xxv.cautū fuit,quod omnes scilicèt tàm clerici,quā regulares quicunq; ad publicas processiones vocati,accedere compellantur, id quo ad fratres præfatos de illis tantum processionibus intelligi volumus,ad quas secundum consuetudinem antiquam locorum, soliti sunt accedere,vel quæ pro bono pacis ecclesię, vel pro victoria contra infideles indicuntur,quod etiam de illis conuentib. (qui collegia,nuncupantur) minimè intelligi volumus, in quib. fratres sub arctiori clausura degunt, ita vt nec in choro cantent , nec ad mortuos accedant, sed tantum studijs,& lectionibus vacent.Præterea si fortè inter Episcopos,vel collegia,aut capitula,vel aliàs quasuis personas & pręfatos fratres, seu moniales,aut eorum aliquos,super præmissis vel aliquo eorum, coram quocunq; seu

quibus-

Digitized by Google

quibuſcunque iudicibus, etiam cauſarum palatij Apoſtolici Auditoribus, ac ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus tàm in Romana Curia quam extra eam, vbi libet lis, ſeu lites reſpectiue pendeant: nos litem ſeu lites, & cauſam, vel cauſas hu iuſmodi ad nos aduocamus, ac illam, & illas, quarum ſtatum, ac nomina, & cogno mina iudicum, & collitigantium præſentibus haberi volumus pro ſufficienter expreſſis, caſſamus, & extinguimus, ac partibus ipſis perpetuum ſilentium deſuper imponimus. Ac inſuper vt facilius præmiſſa omnia illibata perſiſtant, omnia & ſingula priuilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, diſpenſationes, fauores, & gratias, quæ decretis Concilij Tridentini aliàs quam vt ſuperius eſt dictum, conceſſum, & declaratum, non contrariantur expreſſe eiſdem fratribus, necnon monialibus quibuſcunque, & ſororibus tertij ordinis prędictorum ordinum reſpectiuè ordinibus, ac illorum eccleſijs, domibus, & perſonis, etiā viuæ vocis oraculo in genere vel in ſpecie tàm per recol. me. Eugenium iiij. Sixtum iiij. Leonem x. Paulum iij. ac dictum Paulum iiij. & Pium etiam iiij. quam alios quoſcunque Romanos Pontifices etiam prędeceſſores noſtros, ac nos, & ſedem eandem quomodolibet conceſſa, confirmata, & innouata, necnon noſtras, & prędeceſſorum noſtrorū, ac aliàs quaſcunq; deſuper confectas litteras, quarum omnium teno res, ac eorumdem prædeceſſorum noſtrorum nomina, & alia de neceſſitate exprimenda, ac ſi de verbo ad verbum (nihil pœnitus omiſſo) & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, etiam pręſentibus pro ſufficienter expreſſis haberi volumus, auctoritate apoſtolica tenore præſentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illiſquè perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus: eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruari debere, ac fratribus ſuperiorib. & perſonis ordinum huiuſmodi, necnon alijs quibuſcunq; quos illa concernunt, ſuffragari debere ſeu poſſe volumus Necnon priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, diſpenſationes, exemptiones, fauores, & gratias tàm ſpirituales, quā tempora les, modo & forma quibus conceſſa ſunt, etiam per viam communicationis, & extenſionis, actiuè, & paſſiuè inter ſe, & alios quoſcunq; ordines reſpectiuè de nouo concedimus: illaq; omnia & ſingula ad domos, & loca quæcunq; dictorū mendicantium ordinum, & monialium quarumcunque ac ſororum de tertio ordine nuncupatarū in congregatione viuentium dictorū ordinum, (vt præfertur) hactenus recepta, & impoſterum recipienda, Necnon eorum perſonas & bona, etiam ſi priuilegiorum & aliarū gratiarum præfatorum auctentica originalia, propter temporis antiquitatem, vel varias Vrbis ruinas, deperdita exiſtant (dummodo de eis aliàs legitime conſtet) extendimus, & ampliamus. Et ſic in præmiſſis omnibus, & ſingulis per quoſcunq; iudices & perſonas quauis auctoritate fungentes, etiam Cardinales, & Auditores præfatos, ſublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere: necnon quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Quocirca dilectis filijs noſtro prædicatorum Cardinali Protectori, & ſancti Hieronymi Generali ordinum ac curiæ cauſarum Cameræ apoſtolicę etiam Generali Auditori, nunc & pro tempore exiſtentib. per Apoſtolica ſcripta motu ſimili mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium ſeu alios, pręſentes litteras & in eis contenta quęcunque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorūdem fratrū, aut monialiū, vel alicuius eorum fuerint deſuper requiſiti, ſollemniter publicantes, eiſque in pręmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant (auctoritate noſtra) præſentes, & in eis contenta, huiuſmodi firmiter obſeruari, ac ſingulos quos litteræ ipſæ concernunt, pacificè frui & gaudere, non permittentes eos, vel aliquem eorum deſuper, contra præſentium tenorem per quoſcunque (etiam locorum ordinarios) quomodolibet indebitè moleſtari, contradictores quoſlibet &

libet &

libet & rebelles, per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia (appellatione postposita) compescendo, legitimisque super his habendis, seruatis processibus, censuras & pœnas ipsas (etiam iteratis vicibus) aggrauando, & interdictum ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis Non obstantibus præmissis, & aliis apostolicis necnon in prouincialibus & synodalibus Conciliis editis, generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, ac etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis eisdem Episcopis, vel quibusuis aliis personis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis in genere vel in specie; etiam Motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis specifica, expressa, & indiuidua non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum (nihil penitus omisso) & forma in illis tradita obseruata, insetti forent præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expressè derogamus. Necnon omnibus illis quæ in literis confirmationis, & innouationis, priuilegiorum eorumdem, aliàs per eosdem Paulum iiii. & Pium etiam quartum prædecessores nostros prædictos, ordini fratrum minorum huiusmodi concessorum, concessum est, non obstare contrariis quibuscunque. Aut si locorum ordinatiis vel quibusuis aliis communiter vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret, earumdem præsentium litterarum notitiam ad quascunque personas peruenire, & vbique illas præsentare, etiam motu & scientia similibus volumus, & decernimus, quod transumptis earumdem præsentium literarum, (etiam per impressionem factis) manu alicuius Notarii publici subscriptis, aut sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillatis, quemadmodum adhiberetur præsentibus litteris originalibus (si præsentarentur vbique) adhibeatur tam in iuditio quam extra illud, plena & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ declarationis, prohibitionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, suspensionis statuti, decreti mandati, abrogationis, auocationis, cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, concessionis, extensionis, ampliationis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, decimo septimo kal. Iulij. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cę. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

NOS

NOS frater Michael Bonellus miseratione diuina tituli sanctæ Mariæ supra Mineruam, presbyter Cardinalis Alexandrinus nuncupatus. Omnibus & singulis præsens litterarum Apostolicarum concessionis, declarationis, confirmationis & voluntatis Sanctissimi Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, in fauorem mendicantium impressum transumptum visuris, lecturis, pariter & audituris, notum facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter cum supradictis originalibus Apostolicis literis, quas non cassas, non abolitas, nec in aliqua sui parte suspectas vidimus, & cum præmisso transumpto auscultauimus, concordat. In quorum omnium fidem & testimonium ad instantiam R. P. F. Eustacij Locatelli ordinis prædicatorum sacræ theologiæ magistri eiusdem ordinis procuratoris, & Vicarij generalis, has præsentes nostras attestationis litteras etiam imprimi, & nostri soliti sigilli (quo in similibus vtimur) impressione communiri, & per Notarium infrascriptum subscribi fecimus. Actum & Datum Romæ in Palatio Apostolico & in Camera nostræ solitæ residentiæ Anno a natiuitate Domini 1567. Indictione Nona, Die vero 24. Iulij. Pontificatus eiusdem Sanctissimi D. N. Pij Papæ Quinti Anno Secundo.

Locus Sigilli.

Franc. Bramantes clericus Recanaten.

Not. in Archiuio Rom. cur. descript. de man. &c.

LITERAE TESTIMONIALES

Illustriss. D. Nuncij Apost. Florentiæ.

OFFREDVS Offredius Protonotarius Apost. V. S. Referendarius, ac Sanctiss. D. N. D. Papæ, & Sanctæ Sedis Apost. apud Sereniss. Magnum Hetbruriæ Ducem, cum Potestate Legati de Latere Nuncius. Vniuersis & singulis præsentes nostras litteras inspecturis, lecturis, & audituris Salutem in Domino sempiternam. Notum facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter coram nobis comparuit personaliter Admodum R. Dominus Io. Baptista Cõfettius Floren. Sacræ Theologiæ, & Iur. Canonici Doctor; Protonotarius Apostolicus, necnon Prior S. Stephani ad portam ferream de Floren. ad finem, & effectum consequendi litteras testimoniales, de, & super Priuilegijs & Indultis in præsenti Collectione & volumine typis demandatis, & pro duxit litteras Apost. omni suspicione carentes, diuersarum gratiarum, Immunitatum, Exemptionum, Priuilegiorum, ac Indultorum à Sede Apost. per diuersos Romanos Pontifices singulis Mendicantium Ordinibus concessorum, eisdemque per felic. record. Sixtum IIII. Leonem X. Clementem VII. Paulum IIII. Gregorium XIII. & Sixtum V. per extensionem communicatorum sumptas partim ex Originalibus partim verò ex Transumptis Ro per came

rales

tales impressores impressis, & partim ex libris similiter impressis priuilegiorum, Predicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, carmelitarum, & Minimorum, aliorumque Mendicantium, & non Mendicantium Ordinum & congregationum, in probanti forma, etiam per camera Apost. Auditorem authenticatis, eiusque sigillo communitis, & instetit prædicta omnia per Notarium publicum & legalem collatione facta, & cum eisdem concordare inuenta, ad effectum, vt omnib. & singulis Priuilegijs, & indultis prædictis vbique fides adhibeatur, litteras testimoniales, sibi per nos concedi, Nos attendentes requisitionem huiusmodi fore iustam, ac iuri & rationi consonam, prædicta omnia Priuilegia, & Indulta per Cancellarium nostrum Notarium publicũ, & Legalem, infrascriptum, collationari mandauimus. Qui facta prius per eum diligenti collatione, præmissa omnia concordare inuenit, prout nobis hodierna die attestatus est. Ideo vt omnib. & singulis Priuilegijs, Indultis, & Decretis, in præsenti Collectione impressis, plena & indubia fides vbique in iudicio & extra etiam in foro conscientia ad hiberi possit, & adhibeatur, petitas litteras testimoniales ob effectum prædictum ad perpetuam rei memoriam super veritate præmissorum concedendas fuisse & esse decreuimus, prout tenore præsentium concedimus; In quorum omnium & singulorum fidem & testimonium, præsentes nostras manu nostra signatas, fieri, & per Cancellarium nostrum infrascriptum subscribi, & publicari, sigilliq; nostri quo in talib. vtimur, iussimus & fecimus impressione communiri. Quas quidem nostras præsentis Collectionis voluminibus, seu libris, vt vbique locorum ad quæ illa deferri contigerit haberi, videri, ac legi possint, in Calce dictorum Priuilegiorum typis imprimi volumus & mandauimus. Datum Florentiæ, in Domo nostræ solite Residentia. Anno à Natiuitate Domi. 1598. Indictione. Vndecima, die verò 28. Mensis Martij, Pont: Sanctiss. in Christo Patris & Clementis diuina Prouidentia Papæ Octaui, Anno septimo, ac Sereniss. Domino Ferdinando Medice, Hetruriæ Magno Duce, tertio feliciter dominante; Præsentibus ibi-dem admodum R. D. Horatio Berindellio, protonotario Apostolico Auditore, & Magnifico Domino Thoma Palmigiano Secretario nostris, testibus ad præmissa vocatis specialiter, atque rogatis.

OFfredus Offredius V.S.Referendarius, Nuncius Apostolicus.

EGo Baptista q. Ioannis de Bottis, ab Impruneta, vtraque authoritate Notarius publicus, & Ciuis Florent. Curiæque præfati Illustrimi & Reuerendissimi Nũcij Apostolici Cancellarius, præmissis interfui rogatus, ideo in fidem ac de mandato subscripsi, meoque solito signo signaui, requisitus.

Locus Sigilli.

SVMMARIVM MATERIARVM NOTABILIVM

Ex ſupradictis Priuilegijs, & Litteris Apoſtolicis; necnon Iure communi, ac Decretis Sacri Concilij Trid. deſumptum, & ſub ſuis titulis, & ordine in vnum congeſtum, atque redactum.

PER R. D. IOANNEM BAPTISTAM CONFECTIVM Florentinum Protonotarium Apoſtolicum, Sacræ Theologiæ, & Iuris Canonici Doctorem.

DE MENDICANTIUM ORDINIBUS.

Tit. I, Cap. I.

ca. vni. de Religioſ. Domibus in 6.

QVATTVOR eſſe ſacros Mendicantium Ordines, videlicet Sancti Dominici, & Sancti Franciſci, ac Aeremitarum Sancti Auguſtini, necnon Carmelitatum, cum ſingulis eorum Congregationibus hactenus ab Apoſtolica Sede receptos, & approbatos, atque ſub illis etiam Ordinis Seruorum Beatæ Mariæ, & Minimorum Sancti Franciſci de Paula, necnon Congregationis Sancti Hieronymi Ieſuatorum Fratres, ac etiam Societatis IESV Religioſos Patres comprehenſos, inſertos, & adſcriptos fuiſſe, & eſſe per diuerſorum Summorum Pontificum Conſtitutiones declaratur; illoſque velut flumina quædam à perenni, Cœleſtium amenitatum Paradiſi fonte

Pij V. conſtitutio. 1.

Digitized by Google

fonte per diuersas mundi partes profluxisse vniuersis Christi fidelibus iam notissimè constat,qui omnes in Ecclesia Dei maximam afferunt vtilitatem concionando, monendo,exhortando,confessiones audiendo, ęgrotos visitando, hæreses profligando, pœnitentiam, & spiritualem vitam docendo, & alia multa huius generis pia opera exercendo, ac Dei gloriam, & proximorum salutem continuis orationibus, ieiuniis, & disciplinis indefesso studio,ac labore quærendo, propterea Sancta Mater Ecclesia ne operariis, qui in eius vinea strenuè laborant, necessariis destituerentur auxiliis, & etiam vt eo fructuosius in eorum vocatione versarentur, quo se beneficia maiora exercendi talentum adeptos viderent, prædictorum omnium Ordinū Regularium institutis diligentissime consideratis,eis iuxta cuiusque necessitatem, & commodum diuersa concessit priuilegia.

De diuisione Regularium quattuor Priorum Ordinum Mendicantium inter se. Cap. II.

Diuiduntur autem professores cuiuslibet Ordinis Prædicatorum, Minorum, AEremitarum Sancti Augustini in Conuentuales, & Obseruantes,Carmelitarum verò in fratres Ordinis,& in congregatos, (vt infra de singulorum origine latius dicetur) quæ sanè distinctio eo tempore sumpta fuit, quo præfati Ordines post illorum natiuam institutionem à regulari disciplina iam declinare inceperant, vnde multi inter dictos fratres, ad restituendum pristinum spiritum, & primęuæ institutionis viuendi modum excitati, Congregationes erexerunt, conscriptis sibi propriis statutis, & proprio magistratu constituto,sed nihilominus omnes ad verū, eundemque perfectionis statum Regularem tendunt, eademque tria substantialia Religionis vota ęquè emittunt, spondent, ac pariter profitentur, & ideò qui in huiusmodi perfectionis remissione permanserunt conuentuales fratres appellati sunt, qui verò asperiorem viuendi formam amplexi fuere, Obseruantium nomen acceperunt.

De Mendicantium nomine, & denominatione. Cap. III.

Verum, quia ipsis Ordinibus iam in paupertate fundatis professio,vel Regula qualibet ad congruam sustentationem redditus, aut possessiones habere fuerat interdictum,atque ea tantum lege prouisum, vt illorum professoribus quotidianus victus per publicum quæstum ab incerta mendicitate esset tribuendus, ideò Mendicantium nomen sortiti, & Mendicantes appellari sunt, sed postquam ex temporum iniuria fidelium charitas erga Religiosos adeò refrigescere incœpit, vt quotidianis,atque minus eleemosinis amplius sustentari minimè possent, meritò Ecclesia ipsorum Religiosorum necessitatibus occurrendo, ex priuilegio Apostolico prius,postremo verò Concilii Tridentini decreto domibus tam virorum quam mulierum dictorum Mendicantium (exceptis domibus Fratrum Sancti Francisci Capucinorum,& eorum qui Minorum de Obseruantia vocantur) prouidè concessit, vt deinceps bona immobilia in communi retinenda licitè possiderent, qua tamen bonorum retentione Mendicantium priuilegiis ipsi Regulares eorumque Domus, Loca,& Ecclesiæ vti,& frui possint:& tam Concilii Tridentini,quam omnia,& singula alia decreta, statuta,& ordinationes,priuilegia, & infra de Mendicantibus loquentia, ad omnes,& singulos Ordines præfatos, illorumque loca,& personas extensa esse voluit,& declarauit Pius V. vt in eius Constitutione latius continetur.

DE

De Mendicantium Ordinum origine, eorumque confirmatione, & reformatione, summatim collecta; iuxta seriem Apostolicæ approbationis, & prout in Sacris Canonibus, & Litteris Apostolicis Ordines ipsi diescribuntur; quibus Priuilegia à Summis Pontificibus condonata sunt.

De Fratrum Prædicatorum Ordine. Cap. III.

SACER Prædicatorum Ordo ab ipso Sanctissimo Patriarcha Dominico, ex Hispaniæ partibus, Oppido Calarogæ, Diœcesis Oxonen. Illustri Guzmanorum familia, Patre Fœlici, & Ioanna Matre nato, exordium sumpsit, cuius quidem Ordini Innocentius Tertius nomen indidit Prædicatorum, & B. Dominico confirmationem promisit, si vna cum suis Fratribus aliquam ex antiquis patribus Regulam per eos profitendam elegisset, electa ergo apud Tolosam magni Patris Doctoris pariter, & Prædicatoris Augustini Regula, eique nonnullis arctioris vitæ formulis, quas Constitutiones dixerunt, additis, cum Romam reuersus fuisset. Innocentium vita functum, & Honorium Tertium suffectum reperit, à quo, non solum Ordinis confirmationem, quam prædecessor promiserat impetrauit, verum etiam multis indultis, & priuilegiis donatus est, præsertim munere Sacras litteras in Aula Apostolica docendi, quod ipse pro dignitate prosecutus est, nam gratiosè simul, ac doctè Sancti Pauli Epistolas, ac B. Ioannis Apocalypsim exposuit, atque annotationibus illustrauit, quo factum fuit, vt deinceps Sacri Palatii Magister aliquis Pater ex hoc Ordine Doctrina insignis semper assumeretur, fuit ergo præclarus iste Dominicanorum Prædicatorum Ordo, qui susceptis tunc de liberalitate eiusdem Summi Pontificis Romæ Domo, & Ecclesia Sanctæ Sabinæ, anno Domini, 1216. 1 kalen. Ianuarii & confirmatus, & viros illos, qui armis pro fidei, & fidelium defensione pugnarent Beatus Pater Dominicus fidei zelo verè succensus elegit (vnde ei censuræ, seu inquisitionis hæreseos munus à præfato Innocentio Tertio iniunctum fuit) cessante militiæ ratione Fratres de Pœnitentia Tertii Ordinis eiusdem Beati Dominici appellati sunt, & breui tempore, post huius sacri Instituti confirmationem, & habitus receptionem adeò creuit erga eundem Sanctum Patrem, illiusque Fratres Sanctitatis opinio cooperante gratia verbi eius, & sermonem confirmante sequentibus signis curationum à languoribus, ac etiam à nonnullorum mortuorum suscitatione, aliisque mirabilibus, vt intra paucos annos, per totum ferè orbem creuerit illius Fratrum numerus, qui postea tot animas in partibus, & præsertim orientalibus, Christo lucrifecerunt, maximeque vitæ periculo Indos ad Euangelii lucem adhortati sunt; Hodie demum Ordo iste ob diuersas illius reformationes in conuentuales, & obseruantes diuisus est, obseruantes verò in Italia, in Lombardos, & Thuscos partiti existunt, vberes fructus Ecclesiæ Dei continuò afferentes.

De Fratrum Minorum Ordine. Cap. V.

SACRVM Minorum Ordinem Seraphicus ille Pater, & Patriarcha Franciscus è Valle Spoletana, Ciuitatis Assisij oriundus, vt Lateranen. Basilicam collabentem, prodrio dorso submisso, repararet, sub arctissima paupertate diuino Spiritu afflatus fundauit, Minorumque Fratrum Ordinem ob profundam eius humilitatem vocari voluit, eumdemque ab Innocentio Tertio, sub cuius Pontificatu inceperant anno Domini, 1212. viuæ vocis Oraculo approbatum Hono-

tius

rius Tertius sui Pontificatus anno 3. & nostræ salutis, 1224. simul cum alijs mulierum, & Tertiariorum de Pœnitentia ab eodem B. Francisco pariter instituits per suas litteras Apostolica auctoritate firmauit, diuersisque priuilegijs insigniuit. Qui quidem Ordo per vniuersas Mundi partes breuissimo temporis cursu ampliatus, Dei Ecclesiam maximè illustrauit, quattuor enim ex eo ad regendam Petri nauem assumpti sunt, Nicolaus, scilicet Quartus, qui & Hieronymus Æsculanus, Alexander V. qui, & Petrus Creten. Sixtus Quartus, qui Franciscus de Ruuere Sauonensis, & Sixtus V. qui & Fęlix Perettus ex Oppido Montalti, iam per eundem Sixtum in Ciuitatem sublimato, omnes Theologi extitere, Cardinalium multitudo ingens, inter quos D. Bonauentura Doctor Ecclesiæ præpollet, necnon Reges, & quamplurimi alii Patres per celebres exorti sunt, qui & sanctitate vitæ integritate cum doctrinæ excellentia, veluti sydera quædam in firmamento militantis Ecclesiæ existentia, coruscarunt. Sed cum temporum iniuria (vt in humanis euenire solet) idem Ordo laxior fieret, & ab asperitate, & rigore primi instituti licentior, & liberior euasisset, à Beato Bernardino Senensi eiusdem Ordinis professo, maximæ Sanctitatis, & doctrinæ eidem Ordini vsque de anno Domini, 1414. iuxta Concilii Constantien. Decretum, iam reformato, sub Eugenio Quarto, anno Domini, 1430. viuendi formam descripsit, cuius reformationis asseclæ Fratres Minores de Obseruantia dicti sunt. Anno deinde 1460. altera ex hoc eodem Ordine Sancti Francisci, à quodam Amadæo Lusitano erecta, seu reformata, emanauit Congregatio, quæ tempore Pauli Secundi Pontificis Max. Romæ in monte Aureo Ecclesiam Sancti Petri obtinuit, quam Sixtus Quartus eidem Ordini Sancti Francisci multis priuilegiis decoratam asciripsit, ea tamen ratione, vt a priori Congregatione Sancti Bernardini esset distincta, & proprio regimine vteretur. Eodem modo fuit instituta alia Congregatio Clarenorum, ita ab auctore nuncupata, ac etiam alia eiusdem Ordinis sodalitas, quam Tertij Ordinis Sancti Francisci vocant, huius Religiosi ferunt tunicam cum Cappucio in pectore acuto, & calceati incedunt, desuper verò gestant Mantellum, & Calepodiis interdum vtuntur, habent sub proprio regimine diuersa Monasteria in Italia, & Hispanijs, præsertim Romæ ad Sanctorum Cosmæ, & Damiani ædem. Postremò verò è Fratribus prædictis de Obseruantia Capucinorum reformatio, & origo illius Congregationis emanauit, huius reparatæ disciplinæ primus auctor fuit quidam Frater Mathaus Buscus Ordinis Minorum de Obseruantia professus in Piceno, seu Marchia Anconitana, impetrata à Clemente Septimo facultate, initium auspicatus est, cuius exemplo, vitæ sanctitate, & verbi Dei concionum admirabili profectu Sanctum Seraphici Ordinis Institutum ad natiuum splendorem, & perfectionem pristinam reduxit. Nonnulli alij eiusdem Ordinis Fratres reduxerunt, & illustrarunt, inter quos fuit quidam Frater Ludouicus ex foro Semproni cum Fratre suo germano, qui ab eodem Clemente Septimo obtinuit, vt nō solum ipse cum p̄dicto suo fratre, sed etiam quicunque alius Religiosus sui Ordin. (etiam si Laicus esset) liberè, & licitè posset habitū Cappucinorū, quē eis concesserat, induere, & in eo triū votorum professionem, iuxta S. Francisci institutum, emittere, quemadmodū Litteræ Apostolicæ anno 1526. die verò 28. Maij, Pontificatus eiusdē anno 3. desup editis, adhuc testantur, sed cū fel. rec. Pio V. Max. nimis grauis, ac indecens videretur, qđ eadē familia, quę vna ab vno (sancto videlicet Francisco) constituta fuerat, in quasdam, quasi partes, paulatim ita diuisa esset, vt iam non vna, nec ipso quidē quo à patre suo vocata erat nomine consisteret, sed variis agnominibus, cū de illa, vel illa parte ageretur, esset distinguendū,

R propterea

propterea motu proprio, maturaque deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine Amadeorum, & Clarenorum etiam, (Della Beccha) nuncupatorum S. Petri in Aureo, & Sancti Hieronymi, siue Sancti Bartholomæi in insula de Vrbe, aliarumque quarumlibet prouinciarum, respectiuè fratrū Ordinis Sancti Francisci, eorumdem institutiones, Congregationes, Conuentus, denominationes, nomina, & vocabula quæcumque, necnon quatenus regularibus institutis fratrum dicti Sancti Francisci Ordinis Minorum de Obseruantia vocatorum discreparent, ac etiam eorum Regulæ instituta constitutiones, statuta, consuetudines, & ritos, modumque & normam viuendi interdixit, atque prohibuit, necnon illorum promissiones, confirmationes, approbationes, priuilegia, indulta eodē motu proprio de anno 1567. 10 kal. Febr. edito, extinxit, suppressit, reuocauit, cassauit, & in perpetuum penitus omnia sustulit, dictarumque Congregationum singulos fratres cum eorum Domibus, Ecclesiis, & locis vbicunque consistentibus fratribus Ordinis Minorum de Obseruantia, illorumque Congregationi aggregauit, perpetuoque vniuit. Vnde hodie huiusmodi Sancti Francisci Ordo diuersi mode reparatus in fratres Conuentuales, & fratras de Obseruantia (vulgariter dicti Zoccholanti) & in Cappucinos, in fratres de Tertio Ordine, in Discalciatos in partibus Hispaniæ, in Reformatos de Obseruantia, & in Reformatos Conuentuales, diuisus est, qui omnes sub proprio regimine, & suorum respectiuè Generalium Conuentualium, de Obseruantia, & Cappucinorum obedientia viuunt.

De Ordine Fratrum Eremitarum Sancti August. Cap. VI.

Sacer Ordo Eremitarum Sancti Augustini ab eodem Beatissimo ac Doctissimo Patre post suam conuersionem anno Domini, 394 erectus, & deinde sub Honorio Tertio, a quodam Guglielmo Pariensi Duce Guasconiæ, viro magnæ sanctitatis, huius Ordinis Eremita existente, reparatus fuit in Gallia anno Domini, 1157. vnde istius Ordinis fratres diu nuncupati fuere, demum Alexandro Tertio, cum in Ecclesia variç iam essent Eremitarū Congregationes, diuersi habitus erectæ, ipse Ordo per quendam Ioannem Bonum Mantuanum in Italia, & præsertim Lombardia reformatus fuit, omnesque illius Congregationes insimul coadunati, vnum, idemque nomē, eundemque habitum gestandum, ac Sancti Augustini Regulam seruandam iussu eiusdem Pont. suscepere, cuius quidem Ordinis Generalem reformationem, idem Alexander Quartus anno Domini circiter 1256. approbauit, & confirmauit, & hunc inter alios Mendicantium Ordines tertium locum sibi meruit assignari. Qui postea in fratres Conuentuales, & obseruantes diuisus, diuersas obseruantium Congregationes ex eodem ordine, velut ex vtero quodam genitæ, emanarunt, inter quas celebris est Congregatio Ilicetana alias Congregatio Sancti Saluatoris de Iliceto, ad Syluam Lacus Senen. Diœcesis, ea co sic dicta, quod in nemore magna Ilicum arborum copia referto constructa sit dicta Ecclesia, & eius domus, illiusque Congregationis caput. Hęc autem à quodam Magistro Bartholomęo Veneto anno Domini, 1387. sub Pontificatu Vrbani Sexti originem, seu potius incrementum, & reformationem sumpsit, sua Monasteria in Tuscia tamen habet, partim in Senensi, partim vero in Cominlo, & Ciuitate Florentina, in quibus quidem locis, & Monasteriis sub proprio Regimine Vicarii Generalis, Visitatorum, & localium priorum, ac sub dicta Beati Augustini Regula, ac quibusdam aliis peculiaribus

bus

bus institutis cum Diuini cultus ampliatione, & fidelium ædificatione satis religiosè, & laudabiliter viuunt. Extat etiam altera Congregatio Carbonaria, siue Sancti Ioan. Ciuitatis Neapolitanæ in Campania, seu Terra Laboris, erecta anno salutis, 1399. cuius quidam Frater Simon Cremonensis Philosophus, atque Theologus excellentissimus author fuit. Tertia verò huius Ordinis Congregatio Lombardiæ sic ab illius Reuerendissimis Patribus nuncupata, quæ à Magistro Ioanne Rocco de Pauia, & Patre Gregorio Cremonensi in Oppido Cremæ anno Domini, 1444. ortum habuit, & inter alias Eremitanas Congregationes insignior quidem existit, tum ob multa præclara Monasteria, quæ per Italiam habet, tum etiam ob tot illius Patres scientia, & virtute conspicuos, in ea Florentes, quorum vitæ exemplo necnon verbi Dei prædicatione satis clara, & insignis os redditur. Multæ aliæ demum Congregationes ab hoc eodem ordine prodierunt, & per Italiam, & extrà dilatatæ permanent, de quibus breuitatis gratia pertractare omittitur.

De Ordine Carmelitarum. Cap. VII.

SAcrum Carmelitarum Ordinem sub inuocatione Beatæ Mariæ semper Virginis de Monte Carmelo (vt ex constitutione Gregorii Tertii, quæ vt laudes incipit, habetur) eadem Virgo venustissima, & omnium virtutum floribus insignita edidit, proprijque nominis titulo decorauit, quo quidem Monte Sancti illi Patres, qui inibi vitam Eremiticam, & in pœnitentia ducentes, Deo, & eius Genitrici famulabantur, Ecclesiam in honorem Gloriosæ, semperque Virginis Mariæ, quam in Patronam, & Protectricem sibi elegerant, ædificarunt, vbi propria quædam instituta vsque ad annum nostræ salutis. 422. continuè obseruarunt, quo tempore Ioannes quidam Græcus Hierosolymitanorum Patriarcha Quadragesimus quartus, vir maximæ doctrinæ, & sanctitatis in d. Sacro Monte huius Ordinis Prior existens, certam viuendi formam Sanctis illis viris seruandam tradidit, anno deinde 1110. Albertus Patriarcha similiter Hierosolymitanus aliam eis Regulam præscripsit, quæ quidem ab illius Ordinis fratribus adhuc inuiolabiliter seruatur (prohibitione de comedenda carne dumtaxat excepta) quæ per Eugenii Quarti, Pii Secundi, & Sixti IIII. Apostolicam dispensationem fuit illis remissa. Huiusmodi autem Ordinē, illiusque Regulam Honorius Quartus, vltra alios Sum. Pont. prædecessores anno salutis, 1287. Apostolica auctor. confirmauit, decreuitque, vt deinceps illius professores perpetuò fratres Beatæ Mariæ semper Virg. de Monte Carmelo vbique vocarentur, & habitum, quo nunc vtuntur, eis concessit, illosque inter cæteros Mendicantium Ord. Regulares, qui in Ecclesia Cathol. militant, esse voluit, multisque priuilegiis, & facultatibus insigniuit, qui cum ex Hierosolymitanis partibus in Italiam peruenissent deposito Hispido, & inculto illo priori habitu, albisq; desuper nigrum habitum cappis ex concessu eiusdem Honorii Quarti induti, Sanctorum Prophetarum Heliæ, & Helisei, & Henoc, necnon aliorum Sanctorum Patrum, qui montem illum Sanctum Carmeli, iuxta Heliæ fontem inhabitarunt, hæreditariam successionem tenentes, tanquam religionis exemplar speciale charitate, sanctitate, & doctrina præbentes, per Italiam, & vltra Moutes dilatati, & deinde in fratres Ordinis, ac Mantuanæ Congregationis, necnon in Discalceatos in partibus Hispaniæ diuisi, mirificè floruerunt.

Digitized by Google

Prædictis quattuor Prioribus Mendicantium Ordinibus adiecti deinde, & adscripti fuere Ordo Seruorum B. Mariæ, Minimorum Sancti Francisci de Paula, S. Hieronymi Iesuatorum, ac Patrum Societatis Iesu, Quibus omnibus supradicta Mendicantium priuilegia eque concessa sunt, & inter eos pariter communicata, & extensa existunt.

De Ordine Seruorum Beatæ Mariæ. *Cap. VIII.*

SAcer Seruorum Ordo B. Mariæ (vt eorum documenta testantur) à septem nobilissimis viris Florentinis in Monte Senario propè Florentiam Fesulanæ Diœcesis ex B Mariæ Virginis monitu fundationem mirabiliter cępit, & Eremitico more diù deductus, mirabilius postmodum à B. Philippo Florentino Sanctitate, & nobilitate celeberrimo sub D. Augustini regula, anno Domini 1233. sub Gregorio Nono propagatus, & ampliatus fuit, & ab Alexandro Quarto confirmatus, & inter quattuor Mendicantes relatus, illorumque, ac quam plurimis alijs priuilegijs insignitus est, cuius professores per complures annos eisdem legibus, & institutis omnes piè admodum, ac laudabiliter viuentes, vna tantum familia contenti ab vnoquoque priori generali regi, & gubernari consueuerunt, sed postea (temporum iniuria, vt sæpe contingere solet) paulatim ab instituto regularis obseruantiæ defluentibus, quidam ex illis cupientes primi instituti disciplinam arctioremque vitam colere, se a reliquis eiusdem Ordinis segregarunt, & sedis Apostolicæ indulto suffulti, creato sibi Vicario Generali, cui subessent, nouam familiam constituerunt eamque Congregationem obseruantium Seruorum Beatæ Mariæ nominarunt, sed cum successu temporis hæc ipsa Congregatio à Regulari obseruantia adeò prolapsa esset, vt ab illis ipsis, qui Ordinis Seruorum primi instituti nomen retinuerant parum, vel nihil differre viderentur. Ideo Pius V. vt omnes, & singuli tam ordinis, quam Congregationis prædictæ ad eamdem regularem obseruantiam reuocaret, & qui vnum Religionis induebant habitum, vniusque professionis voto viuebant, in obseruantia quoque Canonicæ Religionis vniformes reperirentur, omnes tam Ordinis, quàm Congregationis prædictæ ab inuicem disiunctos in vnum idemque corpus coniungendo, in vnam eandemque familiam sub eadem disciplina regularique obseruantia, & vno, dumtaxat, capitè viuentem redegit, nomen dictæ Congregationis illiusque Vicariatus officium suppressit, extinxit, & penitus aboleuit, omnesque & singulas dictæ Congregationis Domos, Conuentus, & Fratres vni Priori Generali Ordinis velut supremo ipsius Religionis, & Ordinis capiti supremamque in eodem Ordine potestatem, & auctoritatem habenti prout regularia ipsis Ordinis instituta sibi concedunt, subesse ei & in oībus parere mandauit, vt latius in literis eiusdem Pij V. anno 1573. desuper editis continetur.

De Ordine Sancti Francisci de Paula. *Cap. IX.*

SAcer Minimorum Ordo in Regno Neapolitano à Sancto Francisco de Oppido Paulæ Prouincię Calabriæ oriundo exordiū sūpsit anno Dominicæ Incarnat. 14 3. qui quidē Sanctus Pater cū Diuū Franc. de Assisio maxima veneratione prosequeretur, Ecclesiā propè Oppidū dictæ Terrę Paulæ quod itinere vnius diei à Colentia illius Prouinciæ Metropoli distat, sub

innoca-

inuocatione eiusdem B. Francisci de Assisio ędificare cœpit, sed monitu, immò potius increpatione eiusdem S. Francisci de Assisio, qui ei sub forma fratris sui Ordinis apparuerat, illam tanquam angustam demoliri fecit, aliam que maiorem ab ipso Sancto Francisco de Assisio designatam in notabili magnitudine, maximoque sumptu pecuniæ diuinitus subministratæ construxit, in qua quidem Ecclesia, & in eius domo cum per multos annos austeram, & Eremiticam vitam Sanctè, ac Religiosè duxisset, & quamplura miracula inibi operatus esset, adeò creuit erga eundem Sanctissimum patrem Franciscum populi deuotio. vt multi sub sui Ordinis habitu, & vita Eremitica secum viuere statuerint, vnde postea anno salutis, 1471. cum iam huiusmodi Ordo esset professorum copia auctus, à Pirrho Archiepiscopo Consentino loci Ordinario, multis priuilegiis, facultatibus, & immunitatibus decoratus, & insignitus est, ac demum tres Regulas Fratrum, Sororum, atque vtriusque sexus fidelium Tertiariorum nuncupatorum B. ipse Pater Franciscus instituit, qui sicut humilitatis amator fuerat, illamque à suis alumnis coli desiderans, fratres sui Ordinis Minimos, & Sorores Minimas vocari debere mandauit, iniunxitque illis, vt decem mandata Diuina, & Ecclesiæ pręcepta salutaria vigilanter obseruarent, Romano Pontifici pro tempore existenti fideliter obedirent, ac sub obedientiæ, castitatis, & paupertatis, quadragesimalibusque vitæ Sacris votis perseuerantes viuere profiterentur: Quæ quidem instituta per Sixtum Quartum anno Domini, 1474. benedicta, approbata, & confirmata fuerunt, atque ipsi Ordini, ac eius personis, & domibus quam plures Summi Romani pontifices multa priuilegia concesserunt & demum per pium Quintum inter alios Mendicantes Ordo ipse connumeratus est, qui iam ferè per omnes Christiani orbis partes maxima Ecclesiæ vtilitate dilatatus, & ampliatus existit.

De Origine S. Hieronymi Iesuatorum. *Cap. X.*

Congregationis S. Hieronymi Iesuatorum author fuit B. Ioannes Columbinus nobilis Senensis, & ab eo anno Dominicæ Incarnationis 1355. iuxta illius annales, exordium sumpsit, & per Vrbanum V anno Domini. 1367. extitit approbata, quæ quidem, Sancti Hieronymi ordo, siue Congregatio appellatur, eo quia illius professores non multum post eiusdem ordinis institutionem vnanimi consensu, & voluntate sanctum Doctorem sibi patronum, & Protectorem delegerunt, ita vt eorum domus, & Ecclesias magna ex parte S. Hieronymo dedicarunt, quod quidem nomen ab eodem S. Doctore ductum, vt perpetuum haberent, Alexander VI. anno Domini 1492. ad Pontificatus apicem assumptus decreuit, vt in posternm non simpliciter Iesuati, sed cum adiuncto Fratres Iesuati S. Hyeronimi dicerentur. Hi tunicam albam, & cappam cicerculi coloris, absque capuccio gestant, cuius loco, cum domo egrediuntur, in capite deferunt genus quoddam albi tegumenti manicæ similis, quod Mūdi contemptum demonstrat, trium votorum professionem completo probationis anno aliorum religiosorum ex instituto Sancti Augustini viuentium more emittunt, regulam peculiarem cuiusdam Episcopi Ferratiensis, qui inter illos professus fuerat, vitę sanctitate celeberrimi præscriptam habent. Literarum studiis non incumbunt, nec sacris absque speciali dispensatione Apostolica initiantur, habentque confessarios & capellanos modo præsbyteri seculares, seu aliorum ordinum regulares: & si quis doctrina præditus ipsorum consortio aggregetur e superiorum permissu, aliquid temporis literarum exercitio tribui po-

ceſſ, aliàs minimè. Qui verò huiuſmodi ſodalitatem ingreſſus, & ex conceſſu Sedis Apoſtolicæ ſacerdotali, charactere inſignitus fuerit ad ordinis officia ægre promouetur: ſurgunt circa mediam noctem ad Chorum, in quo tamen nunquam canunt, aut legunt ſed pro matutinis & alijs horis canonicis aliàs precationes, ac ſpirituales meditationes, quiſque per ſe habet, exercentur circa infirmorum viſitationem, & diuerſa alia officia atque opera manualia, ad vitandum ocium, qualia ſunt Hortorum, quos habent amplos, & benè diſpoſitos cultura, aquarum ex herbis, floribus alijſque rebus varia diſtilatio, & expreſſio, feneſtrarum vitrearum reparatio, necnon alia ſimilia artis, & corporis exercitia quamplurima, quibus etiam ſibi ſubueniunt, Reguntur omnes, à ſuo Generali, & ſingula Monaſteria a prioribus gubernantur.

De Societate Ieſu. Cap. XI.

INTER alia præſidia, quæ Deus Eccleſiæ ſuæ ſponſæ dilectiſſimæ eiuſdem vnigeniti Filij, & Domini noſtri IESV CHRISTI varijs hæreticorum fluctibus, ac procellis diuerſis temporibus admodum agitatam præſtare dignatus eſt, fuit quidem clariſſimus ille Ignatius Loyola Cantaber, natalium ſplendorum conſpicuus, is cũ valido exercitu pro Regis, & Patriæ ſalute arcem Pompeiopolitanam à Gallica obſidione defenderet, bombardæ ictu altero crure comminuto, altero grauiſſimo vulnere recepto ab hoſtibus capitur, qui eius innata humanitate, & beneuolentia commoti, illũ tam male affectum paulò poſt domum remiſerunt, & ex milite factus eſt Dux inſignis illius ampliſſimæ Societatis, quæ, ſub nomine IESVS, per vniuerſum Orbem propagata eſt, nam curatis vulneribus, loricam in humi le pallium commutauit, & dum vix vigeſimum ſextum ſuæ ætatis annum attingeret ad celeberrimum, Montis Ferrati templum ſe contulit, vbi veſtibus lautioribus, & ſericis exutus, quas pauperi cuidam dedit laceras rurſus induit, ſummam pœnitentiam inſtruit, Hieroſolymam ſe confert, & è Hieroſolyma primò Complutum, poſt Salmanticam viſitauit, ibique litteris operam dedit, & Lutetiæ Pariſiorum multis laboribus Theologiæ Laurea illuſtratus eſt, inde poſtmodum in Hyſpaniam rurſus profectus, anno ſalutis 1536. illius pietate, pœnitentia, optimis moribus, & vitæ ſanctitate allecti Viri clariſſimi, huiuſmodi viuendi inſtitutum ſecuti ſunt, ex his fuere Petrus Faber, Iacobus Laynez, Simeon Rodericus, Nicolaus Bouadilla, Alfonſus Salmeronius, necnon Claudius Iayus, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Xaber, & Ioannes Coduri, Preſbyteri Pampilonen, Gebeennen, eguntinen, Toletanen, Viſenen. Ebedrunen, & Palentinen, Ciuitatum, & Diœceſum reſpectiuè in artibus magiſtri in vniuerſitate Pariſienſi graduati, & in Theologicis ſtudiis per plures annos exercitati Spiritu ſancto (vt piè creditur) afflati iamdudum è diuerſis Mundi regionibus deſcendentes in vnum conuenerunt, & ſocii effecti abdicatis huius Seculi illecebris, eorum vitam perpetuò Domini Ieſu Chriſti, & Summi Romani Pontificis, & Sedis Apoſtolicæ ſeruitio dedicarunt, adeo, quod illius iuſſu quidu:s periculorum, ac laborum in religione propaganda ſubire, & quocumque demum terrarum, ac infidelium errantium, ac peccatorum inſtructionẽ, & conuerſionẽ à ſummo Pontifice eos mitti cõgeret, mox abſque omni contradictione, etiam non petito viatico, tamquam à Chriſto miſſi, proficiſci tenentur, ſtatueruntque vt dicta eorũ Cõgregatio non Ignatii, ſed Societas Ieſu Chriſti appellaretur,

vndè

vndè Iesuiti postea dicti sunt, qui per vrbes primum Venetæ ditionis sacra iecerunt ordinis rudimenta,& incredibili diuini honoris, & fidei Catholicæ studio ipsum Iesu Christi nomen ad extremos vsque Indos, Æthiopes, atque Antipodes diffuderunt,ex qua quidem veneranda sodalitate, quæ, & quanta suborta sit Ecclesiæ Catholicæ vtilitas, præclara monumenta pietatis,& eruditionis per totum ferè Orbem relicta, necnon tot insignia Archigymnasia in quibus,& moribus, & doctrina hominum adeò consulitur, vt nulla regio hodie eorũ laboris inscia sit, ac etiam Barbaræ illæ nationes,quæ in India Occidentali,& Brasilica regione, ac noui Orbis insulis ad veritatis lucem eorum opera educti, totque infideles per eos baptizati, hæreses quæ Germaniæ maiori ex parte concussæ,& longè à nostro Orbe remotę,Principes ad sanctorum pedum oscula summi Pontificis perducti apertissimè testantur. Vnde Ecclesia ob assiduos labores,innumeraque pericula,quæ in publicum commodũ intrepidè subierunt, istius sodalitii professores inter mendicantium ordines referre, eosque quamplurimis, dignissimisque priuilegiis decorare,& illustres reddere meritò arbitrata est, Qui quidem Patres Generali Præposito,& singulæ eiusdem Congregationis domus propriis Rectoribus optimè,ac mirificè gubernantur.

De Monachorum Congregationibus illarumque Origines, quæ Mendicantium Ordinum priuilegia participant,& sua eisdem Mendicantibus communicata existunt.

Origo Canonicorum Regularium Lateranen. *Cap.* *XII.*

CANONICI Regulares Ordinis S. Augustini dicti Lateranenses ab Apostolis primum originem traxerunt (vt historiæ testantur) sed postmodum à B. Augustino huiusmodi Congregatio (Spiritu Sancto dictante) diuinis regulis decorata, & illustrata fuit, sed cum post aliqua temporum spacia varias habuisset reformationes, iuxta illas, diuersa nomina sortita est, & inter alia prima fuit hæc Lateranensis Congregatio, quæ tandem in Italia in agro Lucensi anno Domini 1407. apud Canonicam Sanctæ Mariæ Frigionariæ propè Ciuitatem Lucæ reparata fuit à quodam nobilissimo Clerico Romano nomine Bartholomeo Illustriss. Familiæ Columnæ vnà cum quodam eius socio, nomine Iacobo de Auogradis I. V. Doctore excellentissimo,sed prius per 800. annos, vsque ad Bonifacium in Ecclesia Lateranen.de vrbe à Gelasio summo Pontifice instituti fuere sub regula eiusdem D. Augustini semper viuentes, ex qua quidem Ecclesia licet pluries deindè essent eiecti,& iterum regressi, sub Sixto illius Ecclesiæ possessionem omninò amiserunt,non tamen titulum,& priuilegia,quæ idem Pontifex eis reseruauit,atque concessit, vnà cum Monasterio Sanctæ Mariæ Pacis, in quo adhuc Romæ perseuerant.

Origo Congregationis Canonicorum Regularium S. Saluatoris. *Cap.* *XIII.*

CANONICI Regulares Congregationis Sancti Saluatoris aliàs Scopetini nuncupati, in Canonica S. Mariæ Reni, apud flumen Reni propè ciuitatem Bononiæ initium habuerunt in qua quidem sub instituto B. P. Augustini viuentes cohabitabant, illorum ordo ab Innocentio II. Anno Domini 1136. fuit confirmatus,atque in dicta Canonica vsque ad annum 1350.

Digitized by Google

permanserunt, quæ cum eodem tempore à militibus Ioannis Viscôti in obsidione Bononię deuastata fuisset, intrà ciuitatem in canonicā S. Saluatoris se transtulerunt, qui postmodum cum quodam Patre Stephano Senēsi, & eius sociis illicetanę Congregationis Eremitarum S. Augustini professis vniti, anno Domini 1408. confirmati fuerunt, & deinde anno 1418. habitu Canicorū induti, nomen Canonicorum S. Saluatoris sumpserunt hi etiam fratres Scopetini vocati sunt à Monasterio S. Donati de Scopeto propè Florentiam sito, & nunc iam diruto, non quod ab illo initium sumpsissent, sed quod dictum Monasterium inhabitarunt, & propterea à titulo illius Ecclesiæ S. Donati de Scopeto Scopetinorum nomē sortiti sunt, qui vt Canonicis Congregationis S. Saluatoris Lateranen. essent conformes, publico cōique decreto statuerunt anno salutis 149. vt de cætero Domni vocarentur ad instar Canonicorum Regularium dictæ Congregationis Lateranen. qui primaria eorum institutione dicuntur Domni, & propterea eis concessum fuit, vt duplici habitu Heremitico scilicet, & Canonicorum supra Rocchetum Patientia cum Scapulari induerentur. Quorum Ordo à Sede Apostolica, quamplurimis priuilegiis, & immunitatibus sub titulo Sancti Saluatoris insignitus est.

Origo Congregationis Sancti Benedicti. Cap. XIIII.

ORDINEM Seu Congregationem Monachorum S. Benedicti Montis Casini, ac Sanctæ Iustinæ nuncupatum, ab ipso Beatissimo Monachorum Patriarcha in Subiaco primum, ac in Monte Casino postmodum, exordium sumpsisse anno Domini circiter 530. ex eius annalibus satis constat, qui deinde ab Odone in Abbatia Cluni anno 913. & à Ludouico Balbo in Abbatia Sanctæ Iustinæ Ciuitatis Paduæ, anno 1410. reparatus fuit, cuius quidem Sacræ Congregationis gloria, splendor, & commendatio, qualis, ac quanta, quamque excellens fuerit, innumera penè illius amplissima Monasteria, ac Domus insignes per totum Orbem erectæ, atque ditatæ satis demonstrant, necnon priscorum patrum Monachorum ingens multitudo testatur: ex quibus tamquam ex Diui Benedicti Alumnis 24. ad summi Pontificatus apicem assumpti sunt, qui per multum temporis Ecclesiæ Catholicæ Gubernacula texerunt, Cardinales ferè ducenti, Archiepiscopi in diuersis Ecclesijs mille sexcenti, Episcopi 4000. Abbates, verò eruditione, & Sanctitate celebres 15700. extiterunt, qui oēs totam Dei Ecclesiam mirificè illustrarunt. Ab huiusmodi Demum B. Benedicti Sacra Sodalitate quamplures (vt infra) celebres Monachorum Congregationes sub eius instituto fundatæ, per vniuersi Mundi climata floruerunt, quorum professores contemplationi, seu vitę contemplatiuæ, assiduè inseruiunt, sicut alii vitę actiuæ desudant, propriam alienamque animæ salutem intendentes. Sodalitates autem hæ sunt videlicet.

Origo Congregationis Montis Oliueti. Cap. XV.

MONTIS Oliueti Congregationem quidam nobilis Vir nomine Bernardus de Tolomeis cum duobus aliis sociis Senensib. abdicatis ſęculi pompis, sub humili Eremitico habitu pluribus, ad se suo exemplo tractis, fundare cœpit in Monte Oliueto propè dictam Ciuitatem Senarum ad 15. milliaria sito, Anno Domini 1319. sub Ioanne XXII. summo Pontifice, cuius iussu Guido Petramala Episcopus Ciuitatis Aretii, visione B. Genitricis Dei Mariæ præhabita, habitum album, quem nunc ferunt, & regulam S. Benedicti obseruandam præscripsit.

Origo

Origo Congregationis Vallis Vmbrosæ. *Cap. XVI.*

SODALITATEM Vallis Vmbrosæ, Ioannes Gualbertus nobilis Florẽti nus instituit, in quadam parte mõtis Appenini Vallis Vmbrosę, nuncupata, propè Florentiam ad 20. milliaria circa annum Dominicæ incarnationis 1067. sub Alexandro huius nominis II. Qui miraculis clarus viamq; vniuersæ carnis egressus à Calisto II. in Sanctorum numerum collocatus fuit.

Origo Congregationis Cisterciensis. *Cap. XVII.*

CISTERCIENSIS Congregatio, siue Religio sub Diui Benedicti regula anno Domini 1098. sub Vrbano Papa II. in sancto Christi feruore cœpit, huius autem sancti propositi primus institutor fuit Ardingus vir ab ipsa iuuentute diuinis, & humanis litteris admodũ eruditus, Natione Anglicus, qui alio nomine Stephanus dictus est. Hic apud Burgundiam in Monasterio Molismensi ab Auberto Abbate receptus est, sed non multo post comperto ꝙ eo in loco multa essent superflua, nec puritati Monasticæ apta, nec Regulæ B. Benedicti conuenientia: desiderio arctioris vitæ, dictum Monasterium, vnà cũ viginti alijs socijs Monachis egressus, Cistercium venit, locum vastę solitudinis, ibique præclarum Monasterium ædificãdum curauit, à quo quidem loco deinceps ordo iste Cisterciensis denominationis, & primæ institutionis sumpsit exordium. Anno deinde 1107. facta est charta quædã charitatis à p̄fato Stephano Abbate, alijsq; Abbatibus numero viginti atq; aucto ritate Apostolica confirmata, quaquidẽ illa omnia, quę vel pinguiorem abundantiã, vel copiosiorẽ luxũ afferebant, & q̃ puritati regulæ, & instituto eiusdẽ B. Patris Benedicti aduersari videbantur, pœnitus abdicarunt. Hunc Ordinem postea S. Bernardus anno Domini 1112. annos natus circiter 22. cum socijs amplius quam 30. ingressus est, Deinde Abbas loci, Fratres ad ędificandam domum Claręuallis misit, & eisdem Bernardum in Abbatem præfecit. Qui quidem Sanctus vir dictum ordinem reformauit, diuersisque temporibus in vita sua, centum, & sexaginta Monasteria sui Ordinis fundauit, & erexit, ita vt eiusdem Ordinis institutor aliquando dictus sit, ac Dei Ecclesiam sanctitate vitæ, suauitate doctrinæ, & miraculorum gloria illustrauerit, obijt anno 1153. anno ætatis suæ 63. hac sancta Christi plantatione, relicta, quæ plures viros Illustres, & omni virtute, & sanctitate præclaros protulit, ac mirum in modum dilatata per orbem floruit.

Origo Congregationis Cartusiensis. *Cap. XVIII.*

ORDO seu Religio Cartusiensis à Brunone viro sancto, & clarissimo Theologo eiusdem sancti propositi principe sub Victore Papa huius nominis III. anno Domini 1085. maximo feruore regularis obseruantię ortum habuit. Hic quidem vir natione Coloniensis nobilis ciuitatis Agrippinę, in Gallijs tum legendo, tum disputando, vel scribendo magno in precio dum haberetur, relictis scholis vnà cũ septem doctissimis, viris in Eremum Cartusię secessit, ibique Monasterio constructo, ipsi ordini initium dedit, postea vero ędificata amplissima illa Abbatia, in Prouincia Calabrię in Squiliacensi territorio sita, migrauit ad dominum anno 1101. & à Leone X. Pontifice Max. anno 1510. inter Sanctorum numerum relatus est.

Origo

voluit, statuit, & declarauit; quam declarationem secuti postea sunt omnes alij summi Pontifices, qui in dicta ordinum priuilegiorum confirmatione hanc clausuram semper apponi mandarunt. Quatenus scilicet decretis Concilij Tridentini minimè contraria existerent. Vndè cum iam ab omnibus Regularibus sanctissima eiusdem Concilij decreta, & præsertim, quę de ipsis regularibus loquuntur, omni pietate (vt decebat) suscepta fuerint, ideò vt ipsi in posterum ea attentè legere, & solicitè obseruare, necnon facilius euidere, & scite queant, in quib. illis liberè, ac licitè vti possint, breuiter inferius in hunc ordinem fuere.

SVMMARIVM CANONVM SACRI Concilij Tridentini, qui de Regularibus præscribuntur.

De librorum impressione. CANON. I.

¶ QVOD non liceat Regularibus imprimere, seu imprimi facere libros de rebus sacris, sine nomine auctoris, nisi primum examinati, probatiq; fuerint ab Ordinario sub pœna anathematis, & vltra examinationem, & probationem huiusmodi licentiam quoque à suis superiorib. impetrare teneantur recognitis per eos libris, iuxtà formam suarum ordinationum, & vtramque concessionem, quæ appareant, eamq; ad principium operis imprimi facere debeant. Decret. de vsu & edit. sacrorũ lib. s. sess. 4.

De lectione Sacræ Scripturæ. CAN. II.

¶ QVOD In Monasterijs quoque Monachorum, vbi comodè fieri queat, etiam lectio Sacrę Scripturæ habeatur, qua in re si Abbates negligentes fuerint, Episcopi locorum in hoc, vt Sedis Apostolicæ delegati, eos ad id opportunis remedijs compellant. In conuentib. verò aliorum Regularium in quib. studia comodè vigere possunt, Sacræ Scripturę lectio similiter habeatur: quæ lectio à capitulis generalib. vel prouincialibus assignetur digniorib. magistris, de quorum vita, moribus, & scientia ab Episcopo loci minimè examinari debent. Quod etiã i regula seu §. ij. Indicis sub ti. de li. impres. nouiter a S. D. N. Clemēte VIII. editi disponitur. Sess. 5. c. 1. de re for. Sess. &c. eodem in fine.

De licentia Prædicatorum. CAN. III.

¶ QVOD Regulares cuiuscunque ordinis, nisi à suis superiorib. de vita, moribus, scientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorũ licentia, etiã in Ecclesijs suorum ordinum prędicare non possint: cum qua licentia personaliter se coram Episcopis pręsentare, & ab eis benedictionem petere teneãtur, antequam prædicare incipiant. In Ecclesijs verò, quæ suorum ordinum non sunt, vltra licentiam suorum superiorum, etiam Episcopi licentiam habere teneantur: sine qua in Ecclesijs ipsis non suorum ordinum nullo modo prędicare possint, quod etiam in Ecclesijs suorum ordinum contradicente Episcopo eis prohibetur. Sess. 5. de reform. c. 2. Sess. 24. c. 4.

De Prædicatoribus malè prædicantibus. CAN. IIII.

¶ QVOD si Prædicator (quod absit,) errores, aut scandala disseminauerit in populum, etiam si in monasterio sui, vel alterius ordinis prædicet, Episcopus ei prędicationem interdicat. Quod si hęreses prædicauerit: cõtra Sess. 5. de reform. c. 11.

eum secundum iuris dispositionem, aut loci consuetudinem, procedat, etiam si prędicator ipse à generali, vel speciali priuilegio exemptum se esse prætenderet, quo casu Episcopus auctoritate Apostolica, & tamquam Sedis Apostolicę delegatus procedet.

De Regularibus delinquentibus. CAN. V.

Sess. 6. de reform. c. 3. ¶QVOD Regulares extra Monasterium degentes, etiam sui ordinis priuilegij prætextu, ab Ordinario loci, tamquàm super hoc a Sede Apostolica delegato, si deliquerint, secundum canonicas sanctiones, visitari, puniri, & corrigi possunt. Et qui intrà Claustra monasterij degunt, & extrà ea ita notoriè deliquerint, vt populo scandalo sint, termino ab Episcopo prefigendo, à suo superiore omninò puniantur, sin minus superior à suo superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. Sess. vlti. de refor. c. 14.

De visitatione Ecclesiarum.

CANON VI.

Sess. 7. de refor. c. 8. ¶QVOD Locorum Ordinarij Ecclesias quascumque quomodolibet exemptas, auctoritate Apostolica singulis annis visitare possint, non autem ipsa Monasteria quo ad correctionem fratrum.

De Regularibus Translatis.

CAN. VII.

Sess. vlt. de refor. c. 20. ¶QVOD Regulares translati de vno Ordine ad alium sub sui Superioris obedientia perpetuò maneant. Et quod nemo Regularis cuiuscunque facultatis vigore, transferatur ad laxiorem religionem. Nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum suæ religionis.

De Missarum eleemosinis.

CAN. VIII.

Sess. 14. de refor. c. 11. ¶QVOD cuiuslibet generis mercedum, cõditiones, pacta, & quicquid pro Missis nouis celebrandis datur, atque illiberales eleemosinarum exactiones potius quàm postulationes, aliaque huiusmodi, quę à simoniaca labe, vel certè turpi quæstu non longe absint, omninò prohibeantur.

De vagis, & ignotis Sacerdotibus.

CAN. IX.

Sess. vlt de regul. c. 9. ¶QVOD Episcopi in suis Diœcesibus interdicant, ne cui vago, & ignoto Sacerdoti Missas celebrare liceat: ideò sint cauti Fratres, litteras dimissorias ab Episcopo ordinante, seu à proprio Prælato (cum alicubi se transferre ex merito obedientię contigerit) habere.

De lo-

Digitized by Google

De loco celebrandi Missam.
C A N. X.

¶ QVO non patiatur priuatis in domibus, atque omninò extra Ecclesiā & ad Diuinum tantum cultum dedicata oratoria ab eisdem Ordinarijs ordinanda, & visitanda sanctum Sacrificium à secularib. aut Regularibus quibuscumque peragi. Eadē Sess. & Decret.

De ceremonia Missarum.

C A N. XI.

¶ QVOD caueatur, ne Sacerdotes, alijs quam debitis horis celebrent, neve ritus alios, vel alias ceremonias, & preces in Missarum celebratione adhibeant præter eas, quæ ab Ecclesia approbatæ, ac frequenti, & laudabili vsu receptę sunt. Eadē Sess. & Decre.

De certo numero Missarum, & candelarum remouendo.

C A N. XII.

¶ QVOD quarumdam Missarum, ac candelarum certus numerus qui magis à superstitioso cultu, quam a vera Religione inuentus est, omninò ab Ecclesia remoueatur. Ead. Sess. & Decr.

De voce capitulari.

C A N. XIII.

¶ QVOD quicunque in Cathedrali, vel Collegiata sæculari, vel Regulari Ecclesia, Diuinis Mancipatus officijs, in Subdiaconatus Ordine saltem constitutus non sit, vocem in huiusmodi Ecclesijs in Capitulo non habeat. Sess. 22. c. 4. de refor.

Vbi est notandum, quod si statutis alicuius Religionis caueatur etiam Sacris initiatos habere vocem in Capitulo, non prohiberi à Concilio Tridentino quin eam habeant, etiam quod in Sacris non sint, quoniam Decretū Concilij non comprehendit Monasteria Regularium, sicut Reuer. Patri Fratri Gaspari totius Ordinis Minimorum Correctori Generali Consulenti Illustriß. Cardinales Sacræ Congregationis interpretes Concilij, responderunt die decima Ianuarij, 1573. Declaratio Sacræ Congreg. Concilij.

De Litteris dimißorijs pro Sacrorum Ordinum susceptione.

C A N. XIIII.

¶ QVOD nullus absque sui proprij Prælati expresso consensu, aut litteris dimissorijs ad aliquos Sacros, aut Minores Ordines, vel primam tonsuram promoueatur, aliàs ab executione Ordinum sic susceptorum, donec suo prælato visum fuerit, ipso iure est suspensus. in suo Cō-pēd. privil. fol.

Vbi etiam est notandum, quod super prædicto decreto à Sacra Congregatione Illustrissimorum Card. Cōcilij interpretū nouiter emanauit declaratio

tenoris

tenoris infrascripti videlicet.

Declar. Sacræ Cong. Concilij. Congregatio Concilij censuit, superiores Regulares posse suis subditis & in Regularib. qui prædicti qualitatib. requisitis, Ordines suscipere voluerint litteras dimissoriales concedere ad Episcopum tamen Diœcesanum; & si is abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, ad quemcumque alium Epis. dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipsi regulares non distulerint de industria concessionem dimissariorum in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus, vel absuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes. Verum cum à Superioribus Regularibus, Episcopo Diœcesano absente, vel ordinationes non habente, litteræ dimissoriæ ad alium Episcopum dabuntur, in eis vtique huiusmodi causam absentiæ Diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse.

Hier. Card. Mathęius.

De minoribus Ordinibus ab alijs quàm Episcopis non suscipiendis.

CAN. XV.

Sess. 23. ca. 10. de refo. ¶ QVOD Abbatibus, ac alijs quibuscunque quantumuis exemptis, non liceat in posterum intra fines alicuius Diœcesis ecusistentib. etiam si nullius Diœcesis, vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi nō sit, tonsuratam, aut minores Ordines conferre.

De promotione ad minores Ordines.

CAN. XVI.

Sessio. 23. Can. 11. ¶ QVOD Minores Ordines, ijs, qui saltem Latinam linguam intelligāt, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo expedire magis videretur conferantur. Hi verò non nisi post annum à susceptione postremi gradus minorum Ordinum, ad Sacros Ordines promoueantur, nisi necessitas, aut Ecclesię vtilitas aliud exposcat.

De promotione ad maiores Ordines.

CAN. XVII.

Sess. 21. c. 13. & 14. ¶ QVOD post susceptionem minorum Ordinum, nemo ad maiores promoueatur, nisi inter vnumquemq; eorum sit interiectum ad minus spacium vnius anni integri, nisi necessitas, aut Ecclesię vtilitas iudicio Episcopi aliud exposcat.

Declarat. Sanctiss. Cōcil. ij. Ideò si in aliquo Conuentu sit necessitas ministrorum, quæ Patrum consilio iudicetur sufficiens cā, vt aliter fiat, ordinaturo Episcopo ea referatur, cuius erit iudicare de illa. Sic Generali Correctori Minimorum consulenti die 7. Febr. 1578. responderunt Illūstriss. Card. Sanctiss. Congregationis interpretes Concilij Tridentini.

De ętate

De ætate ordinandorum.

C A N. XVIII.

QVOD nullus, etiam Regularis, ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad presbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promoueatur. Seſſ. 23. capite 12.

De examine ordinandorum.

C A N. XIX.

QVOD nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur Regulares, priuilegiis quibuscumque ad hoc penitus exclusis. Seſſ. 23. capite 12.

De duobus Sacris Ordinibus eodem die non conferendis.

C A N. XX.

QVOD duo Sacri Ordines, non eodem die, etiam Regularibus non conferantur, priuilegiis, atque indultis quibusuis concessis, non obstantibus quibuscunque. Seſſ. 23 capi 13.

De communione à Ministris Altaris frequentanda.

C A N O N. XXI.

QVOD Subdiaconi, & Diaconi sciant maximè decere, si saltem omnibus Dominicis, & sollemnibus cum Altari ministrauerint Sacram Communionem perceperint. Seſſ. 23. capite 13.

De ministerio Sacrorum Ordinum non nisi ab ordinatis exercendo.

C A N. XXII.

QVOD sacri Altaris ministeria non nisi per constitutos in dictis Ordinib. exerceantur. Seſſ. 23. capi 17.

Ideò Fratres Prædicatores in executionẽ huius Canonis in Capitulo Bononiæ celebrato, de anno 1564. ordinarunt, quod in eorum Conuentibus, in quibus Fratrum est sufficiens copia sacri Altaris ministeria, ẽt minima ab ordinatis ministris quoad fieri possit exerceantur, nullusque deinceps Sacris vestibus indutus sollemniter Epistolam canere permittatur, qui ad eum ordinem non fuerit ritè promotus, quod quidem ab omnibus seruari debeat. Statutũ Fratrum Præd.

De confessione quando à Sæcularibus audienda.

C A N. XXIII.

QVOD nullus Sacerdos, etiam Regularis possit cõfessiones sæcularium, etiam Sacerdotũ, audire, nisi aut parrochiale beneficiũ habeat, aut ab Episcopis per examẽ, si illis videbitur esse necessariũ, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbetur, Seſſ 23. capite 15.

approbetur, priuilegijs, & consuetudine, quacumque etiam immemorabili, non obstantibus.

De illis, qui Synodo Diœcesanę interesse tenentur.

C A N. XXIV.

Sessio. 24. de reformat. cap. 2. ¶QVOD Synodi Diœcesanæ quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui aliàs cessante exemptione, interesse deberent, nec capitulis generalib. subduntur accedere teneantur, ratione tamen parochialium, aut aliarum sæcularium Ecclesiarum, etiam annexarum debeant ij, qui illarũ curam gerunt quicunque illi sint Synodo interesse.

De examinatoribus pro beneficijs conferendis.

C A N. XXV.

Sess. 24. de refor. c. 8. ¶QVOD Examinatores possint esse etiam Regulares ex ordine Mendicantium, iurêtque ad Sancta Dei Euangelia fideliter munus executuri. Caueantq; ne quicquam occasione huius examinis nec ante, nec post accipiant alioquin simoniç vitium incurrant, & de his omnib. in Synodo prouinciali (si opus fuerit) rationem reddere teneantur.

De obseruatione Regulæ, & communitate seruanda.

C A N. XXVI.

Sess. 25. capite 1. ¶QVOD omnes Regulares tam viri, quàm mulieres ad Regulę, quam professi sunt, præscripta, vitam instituant, & componant, & quæ ad suę professionis perfectionem, vt obedientiæ paupertatis, & castitatis, ac si quæ alia alicuius regulæ, & ordinis peculiaris vota, & præcepta ad eorum respectiuè, essentiam, necnon ad communem vitam victum, & vestitum conseruanda pertinentia fideliter obseruent, omnisque cura, & diligentia à Superiorib. adhibeatur tam in Capitulis prouincialib. & generalib. quam in eorum visitationibus, quas suis temporibus facere non pętermittat, vt ab illis non recedatur.

De proprietate extirpanda.

C A N. XXVII.

Sess. vlt. de regul. c. 3. ¶QVOD nemini Regularium, tam virorum, quam mulierum liceat bona mobilia, vel immobilia cuiuscumque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquisita tamquam propria, aut etiam nomine Conuentus, possidere, vel tenere, sed statim superiori tradantur, Conuentuique incorporentur.

De bonis

Digitized by Google

De bonis, quæ potest Superior concedere, & quæ non.

C A N O N. XXVIII.

QVod non liceat Superioribus bona stabilia alicui regulari concedere, etiam ad vsumfructum, vel vsum, administrationem, vel commendā. Mobilium verò vsum ita permittant, vt eorum supellex statui paupertatis conueniat, nihilq; superflui in ea sit, nihil etiam, quod sit eis necessarium eis denegetur. Quod si quis aliter quicquam tenere deprehensus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua, & passiua voce priuatus sit, atque etiam iuxta suæ Regulæ, & Ordinis Constitutiones puniatur. [Seff. vlt. de regul. c. 2.]

De numero Regularium in Monasterio constituendo.

C A N. XXIX.

QVod in Monasterijs, & Domibus tam virorum, quàm mulierum bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantum numerus cō stituatur, ac in posterum conseruetur, qui vel ex redditibus proprijs Monasteriorum, vel ex consuetis eleemosinis commodè possit sustentari. [Seff. vlt. de regul. c. 3.]

De Conuentibus nouis, quomodo accipiendis.

C A N. XXX.

QVód nec dè cætero similia loca eligantur sine Episcopi, in cuius Diœcesi construenda sunt, licentia prius obtenta. [Seff. vlt. de regul. c. 4.]

De Fratribus sine Superiorum licentia alterius obsequio non subijciendis.

C A N. XXXI.

QVod nullus Regularis sine sui Superioris licentia prædicationis, lectionis, aut cuiusuis pij operis prætextu subijciat se obsequio alicuius Prælati Principis, Vel Vniuersitatis, vel Communitatis, quod si contrafecerit, tanquam inobediens arbitrio Superioris puniatur. [Seff. vlt. de regul. ca. 4.]

De Fratribus sine licentia à Conuentibus non discedendis.

C A N. XXXII.

QVod non liceat Regularibus à suis Conuentibus recedere, etiam prætextu ad Superiores suos accedendi, nisi ab eisdem missi, aut vocati fuerint, aliàs quod ab Ordinarijs locorum puniantur. [Seff. vlt. de regul. ca. 4.]

De Fratribus ad vniuersitates Studiorum Missis.

C A N. XXXIII.

QVod illi, qui studiorum causa ad Vniuersitates mittuntur in Conuentibus, tantum habitent, alioquin ab Ordinarijs contra eos procedatur. [Seff. vlt. de regul. c. 4.]

De Monialium clausura.

CANON XXXIV.

Sess. vlt. de regul. ca. 5. ¶QVOD vniuersi Episcopi in omnibus Monasterijs sibi subiectis ordinaria, in alijs verò Sedis Apostolicæ auctoritate clausuram Sanctimonialiũ, vbi violata fuerit, diligenter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari maxima procurent.

De Monialibus è Monasterio exeundis.

CAN. XXV.

Sess. vlt. de regul. c. 5. ¶QVOD nemini Sanctimonialium liceat post professionem exire à Monasterio, etiam ad breue tempus, quocumque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbanda.

De prohibitione ingressus ad monasteria.

CAN. XXVI.

Sess. vlt. de regul. ca. 5. ¶QVOD ingredi intra septa Monasterij, nemini liceat cuiuscunq; generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerit, sine Episcopi, ve Superioris licẽtia in scriptis obtenta, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda.

De Monasterijs Monialium intra Vrbes reducendis.

CAN. XXXII.

Sess. vlt. de regul. ca. 5 ¶QVOD Monasteria Sanctimonialium extra mœnia Vrbis, vel Oppidi curent Episcopi, & alij Superiores (si ita videbitur expedire) vt ad noua, vel antiqua Monasteria intra Vrbes reducantur.

Sanctimonialium.

CAN. XXXIII.

Sess. vlt. de regul. ca. 5. ¶QVOD attendant diligenter Episcopi, & alij Superiores Monasteriorum Sanctimonialium, vt saltem semel singulis mensibus confessionem peccatorum faciant, & Sacrosanctam Eucharistiam suscipiant.

De confessore extra ordinario Monialibus offerendo.

CAN. XXXIX.

Sess. vlt. de regul. c. 10. ¶QVOD præter ordinarium confessorem, alius ord inarius ab Episcopo, & alijs superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat.

De

De loco seruanda Eucharistia in Monasterijs Monialium.

C A N. XL.

¶QVOD Sanctissimum Christi Corpus intrà chorum, aut septa Monasterij Monialium, & non in publica Ecclesia conseruetur, prohibet sancta Sinodus, non obstante quocumq; indulto, aut priuilegio. Seff. vlt. de regul. c. 10.

Debent tamen Superiores dictorum Monasteriorum, vt quantum fieri potestis: locus conseruandæ Eucharistiæ in Ecclesia publica intelligatur, qui existentibus intra chorum monialibus conspicuus sit, ita Fratres prędicatores in Capitulo Bononiæ de anno 1564. celebrato ordinarunt.

De modo secreto in electione seruando. Statutũ Fratrib. prædicatorum.

C A N. XXXXI.

¶QVOD electio Superiorum quorumcumque, & aliorum officialium, ac Generalium, & Abbatissarum fiat per vota secreta, ita vt singulorum eligentium nomina nunquam publicentur. ¶ Vbi est aduertendum electionem commissorum sub prędicto decreto comprehendi, & propterea formam in eo prescriptam seruari debere sicut sacra congregatio Concilij censuit, vt Generali Minimorum correctori Consulenti respondit die 25. Ianuarij 1571. Seff. vlt. de regul. ca. 6. Declaratio sacræ icongreg. Concilij.

De vocibus non supplendis. C A N. XXXXII.

¶QVOD in posterum non liceat Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscunque titulares ad effectum electionis faciendæ constituere, aut voces, & suffragia absentium supplere, ¶ Vbi est notandum, quòd si ex institutis, aut decretis alicuius religionis liceat Superiorib. absentibus, & legitimè impeditis mittere ad capitulum generale alium fratrem, qui tamquam eorũ procurator suo loco, & nomine det vocem in electione, Concilium Triden. id non prohibuisse, sicut Minimorum Correctori generali consulenti respõderunt illustriss. Cardinales interpretes Sacræ Congregationis Concilij de anno 1570. Seff. vlt. de regul. ca. 6. Declaratio sacræ congreg. Concilij. Pass. rellus in suo compend. priuil. 1570. fol. 230.

Ee ętate eligendi in Abbatissam Monialium.

C A N. XXXXIII.

¶QVO D Abbatissa, & priorissa, & quocumque alio nomine pręfecta, vel præposita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit. Quod si his qualitatib. non reperiatur in Monasterio, ex alio eiusdem ordinis eligi possit, & si hoc etiam incommodum superiori qui electioni præest videatur, ex ijs quæ in eodem Monasterio annum trigesimum excesserint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo, vel alio superiore consentiente, eligatur. Seff. vlt. de regul. ca. 7.

Digitized by Google

De loco accipiendi vota Monialium tempore electionis facienda.

C A N. XXXXIIII.

Seß. vlt. de regul. ca. 7. ¶ QVOD is, qui electioni præest Episcopus, siue alius Superior clausṭra Monasterij non ingrediatur, sed antè cancellorum feneſtellam vota ſingulorum, audeat ſeu accipiat.

De gubernatione Monialium.

C A N. XXXXV.

Seß. vlt. de regul cap. 9. ¶ QVOD Monasteria ſanctimonialium ſanctę ſedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta ab Episcopo gubernentur. Quę verò à deputatis in capitulis generalib. vel ab alijs regularib. reguntur, ſub eorum cura, & cuſtodia relinquantur.

De monaſterijs, quibus animarum cura annexa eſt.

C A N. XXXXVI.

Seß. vlt. de regul. ca. 11. ¶ QVOD in Monaſterijs, ſeu Domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet cura animarum perſonarum ſæcularium præter eas, quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia, perſonæ tam regulares, quam ſeculares huiuſmodi curā, & ſacramētorū adminiſtrationē habētes ſubijciātur iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cuius Diœceſi ſunt ſita. Exceptis Monaſterijs, ſeu locis, in quib. Abbates, Generales, aut capita ordinum ſedem ordinariam principalem habent, atque alijs Monaſterijs ſeu Domibus, in quibus Abbates, aut alij Regularium ſuperiores iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in parrochos, & parochianos exercent.

De interdictis, & Cenſuris à Regularibus obſeruandis.

C A N. XXXXVII.

Seß. vlt. de regul. ca. 12. ¶ QVOD cenſure, & interdicta, nedum à ſede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Epiſcopo à Regularib. in eorū Eccleſijs publicentur, atque ſeruentur.

De Feſtis à regularibus ſeruandis.

C A N. XXXXVIII.

Seß. vlt. de regul. ca. 12. ¶ QVOD dies feſti, quos in Diœceſi ſeruandos Epiſcopus præceperit, ab exemptis omnibus etiam regularibus, ſeruentur.

De controuerſijs in præcedentijs ab Epiſcopo ſedandis.

C A N. XXXXIX.

Seß. vlt. de regul. ca. 13. ¶ QVOD cōtrouerſias omnes de præcedētia, quę ꝑ ſepè cū ſcādalo oriūtur inter

inter Ecclesiasticas personas, tam seculares, quam regulares, Episcopus, amota omni appellatione, componat.

De exitu ad publicas processiones.

C A N. L.

¶QVO exempti omnes, tam clerici sęculares, quam regulares, etiam Monachi, ad publicas professiones vocati, accedere compellantur. Sess. vlt. de regul. c. 11.

De tempore professionis.

C A N. LI.

¶QVOD in quacumque religione tam virorum, quā mulierum professio non fiat ante decimum sextum annum expletum, nec qui minori tempore, quam per annum, post susceptum habitum in religione steterit, ad professionem admittatur. Sess. vlt. de regul. c. 15.

De non differendo tempore professionis.

C A N. LII.

¶Q V O D finito tempore nouitiatus Superiores nouitios, quos habiles inuenerint ad profitendum, admittant, aut è monasterio eijciant. Declaratio Sacrę congregationis Concilij.

Vbi est notandum, quod relatione per sanctissimam congregationem Cōcilij Sanctissimo Domino Pio V. facta Sanctitas sua dixit. Concilium d. capituli 16. procedere tantum in illis nouitiis quos Superiores lapso tempore nouitiatus, habiles inuenerint non in his, quos inhabiles repererint, vt sunt illi, qui non benè adhuc didicerunt, & ideò quo ad istos Sanctitas sua concessit, quod Superiores possint illorum professionis tempus prorogare, dummodo habeant spem probabilem quod efficiantur habiles, infrà sex menses. Sicut Correctori Generali Minimorum consulenti responderunt Illustriss. Cardinales interpretes Sanctissimę Congregationis Concil. Passaell. v. cōp. priuil. fol. 131.

De renuntiatione bonorum quando, & quomodo à nouitijs facienda.

C A N. LIII.

¶QVOD nulla renunciatio, aut obligatio ante professionem facta, valeat nisi cum licentia Episcopi, siuè eius Vicarij fiat infrà duos menses proximos ante professionem, ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi secuta professione. Sess. vlt. de regul. c. 16.

De bonis nouitiorum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non.

C A N. LIIII.

¶QVOD ante professionem nihil recipiatur de bonis nouitij etiā sponte oblatum a parentib. vel curatoribus eorum, nisi pro victu, & vestitu illius Sess. vlt. de regul. c. 16.

S 3 temporis

temporis,quo in probatione steterit& hoc sub anathematis pœna,tam dan tib.quam recipientibus præcipitur,& quod abeuntib. ante professionem omnia restituantur,quę sua erant.

De tempore suscipiendi habitum à puellis Deo dicandis.

C A N. IV.

Seff. vlt. de regul. c. 17. ¶QVOD puella,quę habitum regularem suscipere voluerit maior duodecim annis sit & non ante eum suscipiat.

De puellis nouitatibus ab Ordinarijs ante professionem examinantis.

C A N. LVI.

Seff. vlt. de regul. cap. 17. ¶QVOD nec postea ipsa,vel alia professionem emittat,quam exploraverit Episcopus,vel eo absente, vel impedito,eius Vicarius,an coacta,vel se ducta fuerit.

De pœnis Abbatissa non denunciantis tempus professionis episcopo.

C A N. LVII.

Seff. vlt. de regul.c. 17. ¶QVOD professionis tempus ne Episcopus ignoret,teneatur pręfecta Monasterij eum ante mensem certiorem facere,aliàs quandiu Episcopo videbitur ab officio suspensa sit.

De non cogendis,vel impediendis mulieribus ad religionem.

C A N. LVIII.

Seff. vlt.de regul.c. 18. ¶QVOD eos qui cogunt mulieres ad ingrediendum Monasterium,vel ad suscipieadum habitum,vel admittendam professionem. Et qui sanctam Virginem,vel aliarum Mulierum voluntatem veli accipiendi sine iusta causa impedierint, sancta synodus anathemati subijcit.

De remedio illius,qui prætendit suam professionem non tenere.

C A N. LIX.

Seff. vlt. de regul.c. 19. ¶QVOD quicumque regularis prætendit se per vim,& metum ingressũ religionem,aut ante ætatem professum fuisse,aut quid simile,non audiatur, nisi intra quinquennium tantum a die professionis, & tunc non aliter, nisi causas, quas prætenderit deduxerit coram superiore suo, & Ordinario. Quod si antè sponte habitum dimiserit, nullatenus ad allegandum quamcumque causam admittatur, & tamquam apostata puniatur.

De ca-

Digitized by Google

De excommunicationis sententia ferenda.

CAN. LX.

QVod quamuis excommunicationis gladius neruus sit Ecclesiasticæ disciplinæ, sobriè tamen magnaque circumspectione exercendus est, cum experientia doceat, si temerè, aut leuibus ex rebus incutiatur, magis contemni, quam formidari, & perniciem potius parare, quàm salutem. Seff. 25. de refor. ca. 3. Seff. 25. de refor. c. 4.

De remedio Missarum.

CAN. LXI.

QVod in Ecclesijs, vbi magnus Missarum numerus reperitur, possint generales ordinum in suis capitulis generalibus statuere circa hoc quicquid magis expidire videbitur. Declaratio sacræ congreg. Concilij.

Vbi sciendum, quod huiusmodi facultas concessa per Concilium Tridentinum preposito sicut correctori generali Minimorum per illustrissimos Cardinales sanctissime congregationis interpretes Concilij die 7. Februarij 1573. responsum fuit.

De locatione bonorum ecclesia anticipatis solutionibus non faciendis.

CANON. LXII.

QVod locationes rerum Ecclesiasticarum si anticipatis solutionibus fiant, nullatenus in præiudicium successorum validè intelligantur quocumque indulto, aut priuilegio non obstante. Seff. 25. de refor. c. 11.

De Quarta funeralium.

CAN. LXIII.

QVod quibuscũq; in locis iã ante annos quadraginta quartam, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parrochiali Ecclesiæ solita esset persolui, ac postea fuerit ex quocumque priuilegio monasterijs concessa, post hac integro iure, & eadem persoluatur. Seff. 25. de refor. c. 13.

De arctioribus statutis vltra consilium etiam seruandis.

CAN. LXIIII.

QVod si qui regulares tam viri, quam mulieres sint, qui sub arctiori regula, vel statutis viuunt, excepta facultate habendi bona immobilia in communi, eos ab eorum instituto, & obseruantia S. Synodus amouere non intendit. Ideo supra Canone 48. per quod cauetur, quod omnes, etiam regulares quicumque ad publicas processiones vocati accedere compellantur, concilium excceptuat eos, qui sub strictiori clausura viuunt. Seff. vlt. de regul. c. 22.

Digitized by Google

De decretis Concilij Tridentini vt supra de Regularibus præscriptis ab eis seruandis.

C A N. LXV.

sess. vlt. de regul. c. 22.

OMnia,& singula decreta Sacri Concilij Tridentini supra descriptis, & contenta in eis sancta Synodus obseruari præcipit in omnibus cęnobiis,ac Monasterijs.Collegijs,ac Domibus quorumcumque Monachorum, ac Regularium,ac Monialium Virginum,& Viduarum sub custodia,& gubernatione dependentia cuiuscumque Ordinis Mendicantium , vel non Mendicantium , vel aliorum regularium Monachorum , aut Canonicorum quorumcumque non obstantibus eorum omnium , & singulorum priuilegiis,sub quibuscumque formulis verborum conceptis,ac Maremagnum appellatis.

De priuilegijs, & facultatibus,decretis prædictis ipsius non aduersis confirmatione.

C A N. L X V I.

Sess. vlt. de regul. c. 20. in fine.

QVod in cæteris omnibus præfatorum ordinum priuilegia , & facultates , quæ ipsorum personas,loca,& iura concernunt,firma sint,& illæsa.

DE MARE MAGNO
PRIVILEGIORVM.

Alijsque Constitutionibus. & litteris Apostolicis earumq; validitate tit. iij. c. j.

c. si Romanorū, dist. 19. glos. in p. œm. extrauā. com. c. sic omnes ead dist. ca. institutionis nostræ 25. q. 1.

QVamuis Romanorum Pontificum Constitutiones , ac oīa Sedis Apostolicæ Decretales littere,seu Epistolæ non sint Canonū Codicibus compaginatæ:nihilominus eamdem vim.& robur in iudicio,& extra habere dignoscuntur , ac si in corpore iuris essent clautæ,o ppea ab omnibus sunt indistinctè recipiēdę,& inuiolabiliter ferūdæ tamq ipsius B. Petri diuina voce firmatæ , sicut eiusmodi sunt oēs litteræ Apostolicæ(aliàs Bullæ vocatę)Regularium priuilegia,& indulta cōcernētes;in hmōi collectione impressæ,inter quas ēt est Bulla magna quamplurimis priuilegijs Apostolicis referta;quæ ob illorum ingentem copiam Mare magnū , ēt vulgariter nuncupata est.Hanc aūt priuilegiorum compilationem nonnulli Summi Romani Pontifices suorum prædecessorum priuilegia colligendo, & propria quoq; desuper addendo , conficiendam mandarunt quam postea Sixtus IIII.a se ampliatam,& approbatam ferè oībus mendicantium Ordinibus Mutatis in co nominibus,specialiter condonauit,sed quoniam priuilegia, & indulta , quæ in Mare Magno vnius Ordinis Mendicantium continentur,illa eadem in alijs habentur , ideò breuitatis gratia in præsenti collectione Bulla Maris Magni Prædicatorum, & Minorum dumtaxat impressa fuit.

fuit. Quæ quidem Bulla, necnon aliæ omnes supra impressæ partim ab originalibus, partim verò ex legitimis transumptis per Prælatos, seu Notarios publicos iuxta facultatem eis traditam authenticatis fuerunt fideliter extractæ.

S V M M A R I V M

P R I V I L E G I O R V M.

Quæ in Bulla Maris Magni, & Bulla Aurea Sixti IV. continentur, cum moderatione ad singula Concilij Trid. in margine annotata.

§. j.

QVOD Generalis totius ordinis caput, eò ipso quod secundum illius constitutiones fuerit electus, statim eiusdem ordinis verus Prior, seu Minister (vel alio quocumque nomine vocetur) Generalis effectus curam animarum Fratrum ipsius ordinis habet & libere gerit, ipsosque fratres auctoritate propria ligare, & soluere necnon à suis Prioribus seu ministris prouincialibus iuxta ordinis constitutiones amoueri, & absolui ab officio valet. Electiones Pred. per vota secreta fieri debent, absque publicatione nominum eligentium Conc. Triden. cap. 4.

§. ij.

¶ QVOD in electionibus Generalis, seu Prouincialis Prioris, seu Ministri Fratribus ipsis, qui electioni interesse debent non currat tempus super hoc à iure statutum, neque in prædictis iuris regulis coarctentur. Reformatū per Côc. Triden. cap. eodem, tenētur professionem fidei emittere iuxta formam bullæ Pij iiij. Cō stit. iiij. in 2. par. coll.

§. iij.

¶ QVOD Prioris Guardiani, seu Custodes secundum ordinis instituta per electionem, seu aliam prouisionem instituti, post ipsam electionem, aut prouisionem de eis factam statim curam animarum fratrum sibi subditorum ipsius ordinis habent, illosque ligare, ac soluere iuxta eiusdem ordinis statuta valent.

§. iiij.

¶ QVOD Fratres secundum constitutiones ordinis conuentibus in lectores deputati, sine alterius licentia, & præuio examine in domibus dicti ordinis in Theologica facultate liberè legere, & docere possunt. concordat Concil. Tridens. can. 2.

§. v.

¶ QVOD Ministri, & Diffinitores prouinciales possunt Fratres eruditos examinare, & in Prædicatores deputare in eorum [illegible] ulis prouincialibus. Concordat Conc. Tr. Cano. 3. & quædā alia adduntur, vt ibi.

¶ QVOD

§. vj.

Moderatũ per Conc. Trid. Canone 16.

¶ QVOD Fratres Ordinandos poſſint quibuſcumque Epiſcopis communionem, & gratiam Sedis Apoſtolicæ habentibus præſentare, & abſque eorumdem examine illos ad Sacros Ordines promoueri facere.

§. vij.

Reſtrictũ eſt hoc priuil. ad Oratoria tantũ ab Ordinariis approbata per Cõcil. Triden. Can. 10.

¶ QVOD Fratres, vbi degunt, poſſint habere Oratoria, & cum Altari portatili celebrare, atque Sacramenta recipere.

§. viij.

Moderatũ per Conc. Trid. Canone 47.

¶ QVOD Fratres tempore Generalis interdicti in ſuis Eccleſiis, & aliis poſſint celebrare ſubmiſſa voce, ianuis clauſis, non pulſatis campanis, interdictis excluſis, & Sacramenta recipere, niſi cauſam dederint interdicto, vel ſpecialiter ſit eis prohibitum.

§. ix.

¶ QVOD Fratres in obſequiis ſuis morantibus Sacramenta miniſtrare, eoſque ſepelire licitè valeant.

§. x.

Aliis etiã de iure cõmuni permittitur, & nonnulla alia conceduntur, per ca. 2. de ſẽt. exco. in ſexto, vt infra, num..

¶ IN terris, vel perſonis interdictis, vel excommunicatis generaliter Fratrum ſeruitiis deputati, ſententiæ interdicti non ligantur, ibique poſſunt audire Diuina, niſi cauſam, & ipſi interdicto dederint.

§. xi.

¶ QVOD Fratres poſſint in terris excommunicatorum morari, & tunc, & quando per eas tranſeunt neceſſaria recipere valeant.

§. xij.

¶ PRAELATI Ordinis fratribus ſibi commiſſis, & aliis eiuſdem Ordinis ad ipſos declinantibus a ſententia excommunicationis, & interdicti generaliter à Iudice promulgatis, ſiue ante ingreſſum, ſiue poſt incurrerint, beneficia abſolutionis impendere, & cum huiuſmodi ordinatis, etiam qui in loco interdicto celebrauerint, diſpenſare poſſunt.

§. xiij.

¶ Prælati Ordinis poſſunt à ſuis Confeſſoribus, quos elegerint, abſolui, & diſpenſari, eo modo, quo ipſi ſuos fratres abſoluere, & diſpenſare valent.

QVOD

§. xiiij.

QVod intrantes Ordinem à censuris (obseruata forma Canonica) à Prælatis Ordinis possunt absolui, & dispensari si celebrauerint in illis, vel loco interdicto, aut Ordines receperint, ęre alieno satisfacto, q sic tñ absoluũtur, quod si mox Ordinem non intrauerint in easdem sententias relabantur.

§. xv.

QVod Fratres non possint citari, neque conueniri per litteras Sedis Apostolicæ, vel Legatorum, nec ad pecuniam colligendam compelli, nec ad correctionem, visitationem Monasteriorum, vel Ecclesiarum, causarum cognitiones, aut censurarum denunciationem, neque ad recipiendam curam Monialium, vel personarum Religiosarum extra Ordinem, nisi in litteris specialis mentio, de huiusmodi indulto fiat.

§. xvj.

QVod Fratres non compellantur ad visitanda Monasteria cuiusuis Ordinis, & earum confessiones audire, vel causarum commissiones, vel sententiarum executiones recipere. Quod ad censurarum publicationẽ moderatur per Conc. Trid. Ca. 3.

§. xvij.

QVod Fratres non compellantur ab Ecclesiarum Prælatis ad deferendas litteras, vel exequendum, aut denunciandum sententias contra Principes, Communitates Populos, & benefactores, nec sint in causis vllis Assessores, sine licentia Papæ. Concordat Conc. Trid. Can. 3.

§. xviij.

QVod Prælati Ordinis possint Fratres Archiepiscoporum, Episcoporum obsequijs per Sedem Apostolicam deputatos, corrigere, & reuocare.

§. xix.

FRatres prædicantes Crucem: vel contra hæreticos: auctoritate Apostolica per suos prælatos possunt amoueri, & alij in eorum locum subrogari non obstantibus litteris Papæ.

§. xx.

INhibetur professis recessus ab ordine absq; licentia Gñalis, vel Prouincialis eorum: & recedentes absque licentia, etiam prætextu priuilegij Apostolici, nullus eos retinere valet, & secus facientes, possunt a Ministris excõicari. Concordat Conc. Trid. Can. 7.

§. xxj.

LICENTIATI à Papa, vel Ministro, seu Superiori, si intrà tres menses religionem minimè ingressi fuerint, eorũ Prælati contra eos tãquàm Apostatas

Apostatas procedere valent, sicut contra illos, qui post habitus susceptionem alterius religionis, infra tempus probationis in illa facta professione indè pręsumpserint resilire.

§. xxij.

¶ Possunt Prælati ordinis apostatas fratres sui ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, in quocumque habitu, cum inuocatione bracchij secularis.

§. xxiij.

¶ Eiecti ab ordine à suis Prælatis, vel proprio motu egressi prædicare, confessiones audire, vel docere non possunt nisi ad aliam Religionem vbi hæc munia exercentur de Prælatorum licentia speciali pertransierint, & aliàs Prælati ipsi intra fines suarum prouinciarum, vel custodiarum monitione præmissa excommunicare possunt.

§. xxiiij.

Moderatur per Concil. Trid. can. 7 ? Prohibet dari licentiā regulari occultè ferendi habitum sum rel g onis per Conc. Trid. can. eodem.

¶ EGRESSI, vel eiecti ab ordine à suis Prælatis cum eorum litteris ad alios licentiare religiosos minime liceat, præterquam ad Beati Augustini professores, templarios, hospitalarios, aliosque religiosos arma gestantes, & inhibetur ne prædicti in aliis ordinibus absque speciali licentia Sedis Apostolicæ recipiantur, & retineantur.

§. xxv.

¶ NVLLVS in Religionis ordine, vel extra habitum fratrum vel similem deferre sine Papæ mandato, & ad deponendum per Episcopum sub pœna excommunicationis compellatur.

§. xxvj.

¶ DE hortis, & virgultis inhibetur exigi posse Decimas.

§. xxvij.

¶ PRAELATI Ordinis possunt in vsus pios conuertere omne id, quod intrantes eorum Religionem restituere tenentur, dummodo ij, quibus restituendum fuerit, nesciantur, vel non inueniantur.

§. xxviij.

Concordat. Concil. Trident. Ses. Cano. 14.

¶ APVD fratres sepultura potest ab omnibus liberè eligi, præterquam ab excommunicatis, interdictis, ac publicis vsurariis, saluo iure Ecclesiarum, à quibus corpora assumuntur, & leuantur.

INHI-

§. xxix.

INhibetur defunctorum corpora in cœmiterium Fratrum eis inuitis sepeliri, vel in suis Ecclesijs missas, vel mortuorum exequias celebrari.

§. xxx.

PRohibetur quoque Fratribus, nisi in necessitatibus, confiteri alijs, quàm Sacerdotibus Ordinis.

Moderatur per Cōcilium Trid. Can. 24. & 30. Absq; Ordinarij licētia prius obtēta in loca per regulares ædificari nō possunt Cōcil. Tridēt. Can. 30.

§. xxxj.

INhibetur Ecclesiarum Prælatis, ne inuitis Fratribus suas confessiones audiant, ad Synodum vocent, vel cum eis extra Ciuitates processionaliter exeant, nec suis Constitutionib. subijciant, vel Inquisitiones, & Capitula de ipsis Fratribus faciant, fidelitatis iuramentum, ac manualem obedientiam ab Ordinis Prælatis minimè exigant, aut de statutis Ordinis sese intromittant, neque euocati in Ciuitatib. & Villis à populis ne accedant, prohibeant, neque Ecclesias ædificent, & contra construentes excommunicare præsumant.

§. xxxij.

DE oblationibus, & legatis quibuscumque factis Domibus, seu Ecclesijs Fratrum nulla portio Canonica soluatur, neque aliquid à defunctorum executoribus exigatur.

§. xxxiij.

CONCEDITVR fratribus, quod quotiescunque de prioribus locis ad alia loca se transferre contingit: exceptis Ecclesiis, possint ædificiorum materiam similiter claues, libros, & paramenta secum transferre, & ædificia cùm solo (exceptis Ecclesiis) per procuratores vendere, & prætium in necessarios usus conuertere, & bona prædicta ne ab ullo occupari possint prohibetur.

§. xxxiiij.

Restringitur in quibusdā casibus per Concil. Trid. sess. 5. c. 14. sess. 6. c. 3. & sess. 21 c prohibet, & nec liceat & decreto Clemen. viij. const. 1.

CONCEDITVR etiam fratribus ne ad Legatorum, vel Episcoporum præstationem exactionis, vel subsidiorum nec ad ea soluenda per litteras Apostolicas non facientes de indulto huiusmodi mentionem compelli possint.

§. xxxv.

CONCEDITVR quòd fratres nec ratione delicti, vel rei aut contractus coram Ordinariis conueniri valeant.

IRRI-

§. xxxvj.

Quoad interdicta seruāda moderat̄ p Cōc. Trid. can. 47 Reuocatum per Concil. Trid. can. 20

IRRITANTUR, & annullantur omnes pœnæ, & suspensionis excommunicationis, & interdicti sententiæ contra concessiones, constitutiones, & inhibitiones Apostolicas in Fratres loca dictorumq; Fratrum benefactores, vel executores, aut hæredes prædictorum promulgatæ.

§. xxxvij.

Exceptis casibus in bulla Cœnæ Dñi collectis qua huiusmodi priuil. derogatur.

EXTENDITUR supradictum priuilegium de interdicto quòd illius tempore possint Fratres, & Sorores tertij ordinis ac d. Fratrum procuratores ad diuina officia audienda admitti, & cùm Altari portatili, etiam extrà oratoria eorumdem in loco tamen honesto, & congruenti ipsi Fratres Missam, & alia diuina officia celebrare valeant.

§. xxxviij.

QVOD Prælati ordinis possint absoluere Fratres ab omnibus casibus & censuris, etiam simoniacos, præterquàm hæreticos schismaticos litterarum Apostolicarum falsarios & prohibita ad infideles deferentes, nam in istis quattuor casibus tenentur delinquentes ad Sedem Apostolicam pro absolutione obtinenda destinare.

§. xxxix.

DEclaratur, quod priuilegium sepulturæ prædictum nullius requisita licentia, parrochias cum Cruce processionaliter, vbi fuerint corpora, ingredi possint, illaque leuare, & ad eorum Ecclesias deferre, vbi fieri consueuit, vel Presbyteri id facere requisiti recusarent, nec cogi possint prius ad Parochias corpora ipsa deferre, vel inibi aliqua officia, vel Missas ante, vel post sepultutam celebrare.

§. xxxx.

Innouatū, ac moderatū p Conc. Trid. can. 63

DEclaratur etiam Institiam Ecclesiarum, à quibus corpora ipsa defunctorum leuantur, saluam esse debere, in eo casu tātum, in quo corpora apud ipsos Fratres sepeliuntur, de illis verò rebus, quæ Fratribus donata, vel relicta fuerint contemplatione defunctorum, qui apud alias Ecclesias tumulantur, seu de illis, quæ eis quoquomodo directè, vel per obliuium occasione prædicta obtinuerint, nulla canonica, aut parochialis portio detur, seu tribuatur.

§. xxxxj.

QVOD de piè legatis, relictis, & dispositis dictis Fratribus, & eorum Domibus, locis, & Ecclesijs in genere, vel in specie nulla portio soluatur, & si aliqua soluenda alicui personæ, vel loco, ex mandato Apostolico, præcipiatur legata Fratrum in ipso mandato inclusa minimè censeantur.

Decla-

§ xxxxij.

¶ Declaratur etiam, quod priuilegium de decimis non soluendis per dictos Fratres ad Papales extendantur.

§. xxxxiij.

¶ Decernitur, quod prætextu cuiuscunque Constitutionis Apost. & præsertim Innocentij Quarti, nullo modo fratres excommunicari, vel interdici per Prælatos valeant, nec vllam superioritatem super eos, & eorum loca, bonaque velut notoriè exempta omninò sibi vendicare præsumant, etiam ratione contractus, delicti, seu rei, de quibus ageretur. Moderatũ, vt supra notatur in priuil. §. 35.

§. xxxxiiij.

¶ Decernitur quoque, quod omnes sententiæ excommunicationis, suspensionis, & interdicti, specialiter, seu generaliter contra personas, domos, & loca Fratrum quomodolibet promulgatæ, & processus quicumque contra eorum exemptiones facti, nullius roboris sint, vel momenti, & pro infectis omnino habeantur.

§. xxxxv.

¶ Conceditur ipsis Fratribus, quod Sacramentum Eucharistiæ, & Vnctionis extremæ sibi confitentibus subministrare impune, valeant, recusantibus parochialium Ecclesiarum Rectoribus, super qua derogatione assertioni eorumdem confessorum stari debeat.

§. xxxxvj.

¶ Conceditur autem, quod bona Monasteriorum à Monialibus S. Claræ destituta, Conuentibus Fratrum Minorum propinquioribus applicari possint.

§. xxxxvij.

¶ Decernitur etiam quod nullus cum habitu Fratrum possit extra Ecclesias eorum sine licentia ipsorum Fratrum sepeliri, etiam si personæ Tertij Ordinis sint, & alibi elegerint sepulturam, neque in loco electo valeant sepeliri, nisi de Fratrum Ordinis, & habitus expressa licentia.

§. xxxxviij.

¶ Conceditur pariter, quod supra Ecclesias parochiales apud Domus fratrum constructas, & construendas Ordinarii nullam superioritatem sibi vendicare præsumant, & quod fratres in dictis Ecclesiis per Capellanum per eos ad nutum ponendum, & amouendum, curam animarum exercere valeant, & quamdiu dictus Capellanus officium exercuerit eadem libertate, & exemptione fratrum lętetur, & fruatur. Moderatũ per Concil. Trid. Canone 6.

Indul-

§. xxxxix.

¶ Indulgetur quoque Prælatis Ordinis, quod possint cum professoribus suis super irregularitate ex defectu natalium, adulterio, incestu, & sacrilegio, & quouis alio nefario, & illicito coitu, & irregularitate, præterquam ex homicidio voluntario, bigamia, & membrorum mutilatione, post professionem in Ordine contracta, ita vt (sic vt præfertur) dispensati ad Sacros Ordines promoueri, & omnes administrationes, officia, & dignitates in Ordine consequi, & retinere valeant.

§. l.

De modo ab Ordinarijs sint approbati, Cõc. Trid. sess. 23. ca. 15. Quamuis.

¶ Item declaratur, quod quicumque ex vtriusque sexus Christi fidelibus tempore a iure statuto fratribus Mendicantibus eorum peccata confessi fuerint, eadem parochialis Ecclesiæ Rectori iterum confiteri minimè teneantur, & aliter sentiens, tanquam de hæresi suspectus damnetur, & Inquisitoribus hæreticæ prauitatis contra pertinaciter id asserentes procedendi tribuitur facultas.

§. lj.

¶ Conceditur pariter, quod fratres Prædicatores gaudeant eisdem priuilegijs, quibus Minores, & è contra, & quod Sorores Sanctæ Claræ priuilegijs Sororum Prædicatorum, & econtra mutuis lætentur, & fruantur priuilegijs tam concessis, quam in futurum concedendis.

§. lij.

¶ Censuræ, & pœnæ Ecclesiasticæ ipso facto incurrendæ statuuntur contra Prælatos, & alias personas, quæ turbare, seu molestare fratres in eorum priuilegijs audent, ac ad id auxilium, consilium, vel fauorem dantes sub eisdem pęnis comprehenduntur.

§. liij.

¶ Conceduntur executores, & iudices Conseruatores, qui ipsos Fratres in eorum priuilegiis tueantur, & defendant, & in quibuscunque earum causis quacumque ratione, & causa, quæ excogitari possit, per ipsos fratres mouenda, iustitiæ complementum in eis administrent, cum omnimoda potestate exequendi quicquid per eos ordinatum fuerit, necnon cum facultate excommunicandi, suspendendi, & interdicendi, & brachium sęculare inuocandi, ac in prædictis causis summariè, simpliciter, & de plano sola facti veritate inspecta contra quoscunque quacumque dignitate, vel exemptione munitos procedendi.

§. liiij.

¶ Derogatur etiam omnibus, & singulis dispositionibus, seu Constitutionibus, etiam iuratis, etiam Apostolicis ipsorum fratrum priuilegijs, tam concessis, quam in posterum concedendis aduersantibus.

Decerni-

§. IV.

¶ Decernitur demum, quod transumptis dictorum priuilegiorum, & litterarum Apostolicarum manu proprii Notarii Curiæ causarum Cam. Apost. aut alicuius Episcopalis, vel Archiepiscopalis sigillo munitis ea prorsus in iudicio, & extra, vbicumque fuerint ostensa, fides eadem adhibeatur, ac si originales essent exhibitæ, vel ostensæ.

INDEX PRIVILEGIORVM QVAE in constit. eiusdem Sixti IIII. Bulla Aurea nuncupata continentur.

§. j.

¶ Approbantur per Sixtum IIII. & de nouo conceduntur omnes gratiæ indulgentiæ, & priuilegia prædicatoribus, & Minoribus fratribus.

§. ij.

¶ Approbantur etiam Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias, Capellas, & Oratoria fratrum Prædicatorum & Minorum, nec non sororum S. Claræ tertii ordinis.

§. iij.

¶ Conceditur quoque visitantibus dicta loca in festiuitatibus Sanctorum ordinis anni quinquaginta, & totidem quadragenæ, & in festiuitate S. Dominici, & S. Francisci centum anni, & totidem quadragenæ.

§. iiij.

¶ Indulgetur fratribus professis dictorum ordinum plenaria absolutio ab omnibus reseruatis, & plenaria peccatorum remissio semel in vita, ac in vita, ac in mortis articulo. Reuocata fuit huiusmodi potestatis restrictio per eundem Sixtum const. 3.

§. v.

¶ Tollitur potestas absoluendi a casibus Papalibus per Mare Magnum prouincialibus, & eorum Vicariis, & Custodibus concessa, Vicariisque Generalibus, aut iis, quib. à Generali fuerit delegatio reseruata.

§. vi.

¶ Conceditur quod sorores S. Claræ S. Dominici, ac procuratores, sindici, & oblati, ac vtriusque sexus tertii ordinis de pœnitentia gaudeant omnibus priuilegiis fratrum Prædicatorum, & Minorum ordinibus concessis, & concedendis.

Digitized by Google

§. vij.

¶ Ordinarij & officiales, & Vicarij, aut curati suadentes vel præcipientes subditis ne Fratribus eleemosinas audeant erogare: suspenduntur ab ingressu, & regimine, ac administratione suorum Ecclesiarum alii verò inferiores excommunicantur, subditi verò non tenentur præceptis huiusmodi obedire, & sententia excommunicationis ob causam prædictam contra eos lata minimè ligantur.

§. viij.

¶ Conceditur quod corpora eligentium sepeliri cum habitu Fratrum possint deferri discooperta sine pallio, vel tegumento.

§. ix.

¶ Decernitur quod Fratres beneficiati non possint habere vocem actiuã, vel passiuam: nec priuilegiis gaudere valeant, nisi de licentia Prælatorum ordinis.

§. x.

¶ Magistro Prædicatorum, & Ministro Minorum tribuitur facultas examinandi, & corrigendi inquisitores hæreticæ prauitatis, & quod inuicem non se impediant.

§. xj.

¶ Conceditur quoque Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus Sororibusque S. Claræ, ac vtriusque sexus tertii ordinis, vt omnium aliorum ordinum mendicantium gratiis indulgentiis, & priuilegiis coniunctim, vel diuisim concessis, gaudeant, & fruantur.

§. xij.

¶ Statuuntur pœnæ, & censuræ Ecclesiasticæ, ipso facto incurrendæ contra inobedientes, seu aliquid in contrarium mandantes.

§. xiij.

¶ Apponuntur contrariis quibuscumque clausulæ derogatoriæ.

§. xiiij.

¶ Decernitur fides, transumptis manu notarij publici subscriptis, & sigillo Auditoris Cameræ Apostolicæ, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis in iudicio, & extra adhibenda.

DE PRI-

Digitized by Google

DE PRIVILEGIORVM DEROGATIONE.

Cap. II.

CVM priuilegia per Summum Pontificem concessa, ab eius successoribus in totum, vel in partem ad eius libitum moderari, & reuocari possint, eo quoniam illius manus à prædecessore neque ligari, neque illius, & Sedis Apostolicæ potestatis plenitudo diminui valeat. Ideo Regularium priuilegia immutabilia non sunt, nisi in quantum à successoribus Papæ concedentis minimè reuocantur, etiam si in dictis priuilegijs, sicut in alijs Apostolicis constitutionibus apposita sit clausula, quòd non intelligantur reuocata per quamcumq; posteriorem constitutionem, nisi de eis specialis de verbo ad verbum mentio fiat, Nam si Papa post quam ex speciali priuilegio concessetit aliquibus Fratribus, seu Monialibus quòd nulli teneantur soluere decimas, & deindè mittat in partibus legatum suum è latere cum potestate, & facultate imponendi decimas, etiam priuilegiatis, & exemptis non obstantibus quibuscunque priuilegijs, gratijs in contrarium facientibus, etiam fide i illis specialis mentio fieri debe ret, nulli dubium est quod per prædictas clausulas generales derogatorias priuilegiorum dictis Monialibus censetur ablatum; quoniam cum priuilegia diuersis locis, & personis concessa ferè innumera sint, & in facto consistant, & ob id Pontifex de singulis memoriam habere minimè valeat, impossibile foret quòd de omnibus mentionem de verbo ad verbum facere posset, & ideò satis est, quòd prioribus priuilegijs derogare voluisse constet, nã ex quo omnia iura in scrinio pectoris habet, potest priores constitutiones ad eius libitum reuocare, & nouas condere, quamuis in nouis de veteribus nullam mentionem faciat, quòd intelligendum est de derogatione, & suspensione priuilegiorum, quę quotidie fit per concessionem Bullę Cruciatę, vel Fabricæ Ecclesiæ Apostolorum Petri, & Pauli, siue Iubilei plenissimi Anni Sancti, aut aliarũ similiũ, sub quarum suspensione comprehenduntur ea omnia dumtaxat in Priuilegijs Regularium contenta, quę impedire, vel retrahere possent effectum illorum quæ per dictarum Bullam Cruciatæ, & Iubilæi facienda disponuntur, & exhortantur, videlicet, Romam proficisci ad consequendum Iubileum, necnon se ad bellum contra infideles conferre vel Bullam accipere, & contribuere certam pecuniæ quantitatem pro eadem causa, pro qua non omnia Regularium priuilegia suspendũtur, sed spiritualia tantũ in illis partib. quę contentis in dictis Bullis cruciatæ, & Iubilęi aduersantur, & hæc regulariter sunt quinque, videlicet Indulgentia Plenaria; Authoritas commutandi vota: Authoritas in illis dispensandi, potestas componendi in malè ablatis incertis, facultas eligendi sibi confessores & à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis absoluendi, quæ omnia quoad sęculares tantum ipsis Fratribus vtenda & exercenda interdicuntur, quo verò ad Fratres, Moniales, & Tertiarias vtriusque sexus personas in omnibus remanent firma eorum priuilegia, ita vt omnibus illis, & eorum Prælatis per eadem priuilegia concessis liberè, & licitè, vti possint.

c. cu n.ord. nẽ, de consti. c. primo de cõst. in 6. Alexand. 6 fil. 1 21 vol. 4. d. c. 1. de const. in 6. Henric. Hẽriquez e for. etate Iesu in sũ. Theol mor. l. 7. de indulg. c. 22.

Natar. de Indulg. no. 18 nu. 2. Collect. pri uil. Min. in verb. priuil. 9 3. & 4. Pius V. const. 14.

Neque facultates à iure cõmuni concesse, ac priuilegia in corpore Iuris Clausula, & per vsũ tolerata per prędictas Bulla s Cruciatæ seu Iubilæi, suspẽ

duntur ad trad. per Bart. in addit. ad extrauagan. ad reprimen. in verb. Non obstantibus, in fine nam pro suspensione illorum, quæ in iure communi cõtinentur, etiam si sit priuilegium, oportet nihilominus, vt per Summum Pontificem in sua Bulla exprimatur, quemadmodum quando suspendere, seu reuocare vult ea, quæ vsu tolerantur, hanc clausulam mandat apponi; Non obstantibus consuetudinibus, vt in Bulla Cęnæ Domini fieri consueuit, sed cum variæ sint Apostolicarum litterarum dispositiones, Ideò attentè inspicienda sunt illarum verba, tenores, & clausulę derogatoriæ, & iuxta earum continentiam tunc est iudicandum.

AN REGVLARIVM PRIVILEGIA per non vsum seu contrarium vsum, aut per præscriptionem tollantur. Cap. III.

vide reprim. c. ... fol. 1907 ... allegat

Glos. & Can. in ca. accedentib. de p iul'eg. Bart & D. In l. fin. ff. de con. e. si diligenti, de foro compet. Bu se. iiij. con flit. j.

Licet priuatorum priuilegia regulariter per non vsum decennij, secundũ iura, & communiter scribentes tolli videantur, tamen in priuilegijs Regularium id locum minimè habere dignoscitur, cum illa non priuatim singulis Fratribus sed vniuerso eorum Ordini, & Congregationi, Domibus locis, & Ecclesijs perpetuo concessa sint, & propterea Fratres neque eis renunciare, neque per contrarios actus possunt illis præiudicium inferre, iuxta ea, quæ notantur per Panorm. in ca. accessissent, de const. in fin. vbi inquit quod quando vnus vtitur, & non alter priuilegio ambobum vniuersitati concesso, tunc non vtens vtenti non præiudicat, quod quidem ex indulto Apostolico confirmatur, quo expresse cauetur, quod si contingat per vnum, aut per plures actus à quouis eorumdem Regularium negligenter, seu ignoranter, aut scienter contra ipsa priuilegia aliquid attentari, quod nullum propter hoc eis præiudicium generetur, sed illa in suo robore permanere censeantur & quamuis præallegata Summi pontificis declaratio vsui priuilegiorum, illorumque contrauentioni nõ obstaret, nichilominus per non vsum ex iuris dispositione haud tollerentur, nisi vniuersi illius Ordinis, cui principaliter priuilegium esset concessum per 40. annos scienter, & voluntariè, necnon oblata vtendi facultate, & occasione, illis vsi non fuissent, quæ omnia ad perdendum priuilegium requiruntur, quod secus esset, si priuilegiũ ignorarent, aut impediti, eo vti non possent, vel occasio vtendi minimè se offerret, tunc enim non amitteretur priuilegium, quoniam qui nequit vti, non est in mora, neque in culpa, quemadmodum habens ius eligendi Rectorem ad aliquam Ecclesiam, dum vacare contingit, si per centum annos non vacet, non propter hoc suo iure priuatur, quod etiam procedit in priuilegio, quo aliquid operandi, & agendi facultas tribuitur (cuiusmodi sunt ferè omnia Regularium priuilegia) si prædicta facultas formaliter in expressa, & libera voluntate priuilegiati constituta sit, quoniam ex scribentium attestatione Canonici non vtendo facultate optandi meliores præbendas cum vacãt iuxta facultatem ex consuetudine, aut statuto eis traditam, illam non perdunt, quamuis ea quocunque temporis spacio non vtantur, quia huiusmodi facultas ad libitum, & simplicem voluntatem Canonicorum vtendi concessa existit.

Glos. in c. Abbati de verborũ signif. & ibi Bart. & Panor.

Glos. in c. Vt priuilegia in glos. penult. in fine de priuil. Ioan. And. G. & alij, in ca. 2. fin. de postul. ...

Nec etiam per quadragenariam præscriptionem tolluntur præfatorum Regularium priuilegia, cũ ex indulto Apostolico eis concesso, & comunicatio nõ currat,

curtat,nisi elapso sexagenario anno,vt infra dicetur,& licet per quadriẽniũ præscriberẽtur,ficut aliarũ Ecclesiarũ,præscribitur, nihilominus aduersũ Regularia priuilegia haud compleri posset præscriptio, quoniam iam inchoata ex summorum Pontificum frequenti illorum confirmatione,& innouatione,ex certa sciẽtia,motu proprio & ex potestatis plenitudine facta,interrumpatur,eique derogetur,qua quidem innouatione priuilegia ipsa in pristinum statum aduersus quęcumque obstantia reducuntur,& conseruantur. Tit. de præscrip. c. j. c. de quarta, & c. illud, de præscrip. & ibi D D. c. ex parte de priuil.

DE PRIVILEGIORVM REGVLARIVM CONfirmatione,& validitate. Cap. IIII.

VALIDA profecto sunt Mendicantium priuilegia,cum illa iam firma, & illæsa ipsis Regularibus esse debere ex decreto Concilij Triden. fuerit declaratum,tum etiam cum per diuersos Summos Romanos Pontifices confirmata,innouata , ac de nouo fuerint concessa, decretis tamen, & Sacris Canonibus Concilij Tridentini non contraria, quæ quidem clausula non de illis in corpore iuris,nempè in decretis , & decretalibus clausis,vt aliqui male opinati sunt,sed quidem de sacris Canonibus,& decretis Concilij Tridentini dumtaxat,est intelligenda, cum ipsum Concilium Triden.Canonibus quoad fidei dogmata eorumque doctrinam, ac etiam decretis,quoad fidelium reformationem & Ecclesiæ gubernationem constare iam apertissimè, constet,& propterea per illam copulam,& canones cum decretis eiusdem Concilij Tridentini coniunguntur. Præterea, per huiusmodi priuilegiorum confirmationes,& innouationes,vt supra pluries iteratas,ex amplissimis clausulis derogatorijs in illis appositis contraria,& aduersa quæcumque omninò tolluntur,quarum verba cum in litteris Apostolicis semper aliquid(prout sonant) operari debeant, meritò ergo prædictas clausulas,& pręcipuè per illam: Non obstantibus iuxtà illarum & illius vim,& efficaciam moderationi ipsorum priuilegiorum in Concilio generali Lateranen.sub Leone X.edi.& alijsque constitutionibus,& litteris Apostolicis in contrarium facientibus sui,& est specialiter,& expressè derogatum. Infra can. 66. per clem. viij cõst. 8. Paulũ iij cõst. 1 Paulũ iiij cõst. j. Gregor. xiij cõst. 8. 9. 10. Sisti v. const. 6. Soci.consil. 3. vol. 3. & iur ẽus per eũ ibi anno tatis.

Nec obstat prædictis Constitutio illa Gregorij 13.qua, priuilegia à Pio V. omnibus Regularibus concessa,reuocantur,quoniam per aliam suam posteriorem constitutionem confirmatoriam priuilegiorum ordinis Sancti Frãcisci ipsemet Gregorius non solum litteris Apostolicis contrarijs suorum prędecessorum, sed etiam suis derogauit,inter quas dicta constitutio reuocatoria ęditate pericbatur,sicut sub eiusdem Gregorij Pontificatu per tunc temporis Camerę Apostolicę Auditorem executorem Ordinarium litterarum Apostolicarum in vim dictarum litterarum confirmatoriarum ipsa & priuilegia Pij V. ad instantiam procuratorũ ordinum Mendicantium executioni demandata fuere,in illis tantum partib.& declarationibus,in quibus nõ nulla decretis Concilij Tridentini contraria ipsis Regularibus concessa videbantur,nam in ceteris alijs,priuilegia eiusdem Pij V. per dictam ipsius Gregorij fratribus S.Hieronymi Iesuatorum,& Sixti V. posteriorem confirmationẽ & renouationem sunt in pristinum statum reducta,cum derogatione plenissima,quibuscumque contrarijs,& præcipuè constitutionib. in corpore iuris clausis,nempè,Super Cathedram Bonifatij viij. de sepulturis,& Clementinæ religiosi de priuilegijs, & Dudum de sepulturis, & extrauagantib.de sententia ex communicationis,ac extrauagan.ad conditorẽ. const. 12. l. sed & posteriores,ff. de legib.& l.Generali Auctoritate ingressi. C.de sacros. sanct. eccles. supra in bul lis Gregor. 13. nu. 12. const. viij. & const. 6.

Digitized by Google

fo. xxii. de verb. signific. in illis dumtaxat, quæ priuilegiis ipsis confirmatis aduersa existunt, cæteris verò in suo robore permanentibus prout in dictis litteris confirmatoriis expresse declaratur. Ex quibus concluditur quod regulares, omnibus, & singulis priuilegiis prædictis tam per Breue, quam viuæ vocis oraculo, ac per supplicationem cum clausula quod sola signatura sufficiat in iudicio, & extra, etiam in foro conscientiæ, veluti ut supra confirmatis, & innouatis, frui, & vti liberè, & licitè possunt.

Alex. confl. 122. vol. 4 cum al. is per eû ibi alleg.

DE COMMVNIONE PRIVILEGIORVM inter omnes Mendicantium ordines, illorumque ad singulas cuiusque ordinis personas, Domus, loca, & Ecclesias extensione. Cap. V.

VERVM cum omnes sacri mendicantium ordines in agro militantis Ecclesiæ superna dispositione plantari esse dignoscantur, illorumque professores ob fidei Catholicæ declarationem continuò indefesse laborent, fructusque afferant in Dei Ecclesia salutares, dignum, & æquum arbitrata est sancta Mater Ecclesia, vt quos per labor pariaque merita coniungebant paria quoque coniungerent eiusdem Sanctæ Sedis priuilegia, fauores, & gratiæ. Et propterea vnusquisque Mendicantium ordo communicationem priuilegiorum tam concessorum, quam concedendorum aliorum ordinum Mēdicantiū à Sixto IIII. Innocentio VIII. Alexandro VI. Iulio II. & Clemente VII. aliisque Summis Romanis Pontificibus per eorum litteras in forma breuis, specialiter obtinuerunt. At Leo. x. ad singulos dictorum Mendicantium ordines affectum æqua lance gerens, omnia, & singula priuilegia, facultates, immunitates, & gratias, tam spirituales, quam temporales Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. August. Carmelitarum, Seruorum B. Mariæ, ac Minimorum fratrum ordinibus eorumque Congregationibus, Ecclesiis, & Domibus à Sede Apostolica, aut alias ab authoritatem habentibus coniunctim, vel diuisim, in genere, vel in specie concessa, & quæ in posterum concedentur inter singulas dictorum ordinum personas, Loca, Domus, & Ecclesias, pari formiter communia fuisse, & esse voluit, & declarauit, ac si vnicuique ex dictis ordinibus in specie, nominatim, & principaliter concessa fuissent, ad quas etiam facultates, gratiæ, & priuilegia omnia aliis ordinibus, & Congregationibus quibuscumque non Mendicantium quomodolibet concessa, & concedenda regulari obseruantiæ non contraria per Clementem VII. aliosque summos Romanos Pontifices, latissimè sunt extensa, ita vt Mendicantes præfati non Mendicantium priuilegiis vti, & frui possint in omnibus & per omnia, perinde, ac si eis specialiter collocata extitissent, quemadmodum etiam dictorum ordinum Mendicantium priuilegia decem illis Monachorum ordinibus, seu congregationibus superius numeratis coniunctim à Sede Apostolica vtenda condonata fuere. Addendum est autem quod sub prædicta communicatione comprehenditur etiam priuilegiorum confirmatio, & innouatio, quoniam cum sit concessio quædam à Sede Apostolica etiam ad fauorem vnius ordinis emanata cæteris quoque ordinibus concessa, & ad illos, & eorum quemlibet extensa pariter intelligitur, ita vt confirmatis priuilegiis vnius ordinis, etiam pro omnibus aliis, quibus communicantur, confirmata, & innouata statim esse censentur. Et propterea ea omnia priuilegia, quæ in præsenti collectione cōprehēsa sunt, licet

Const. 18.

Const. 8.

Pius V. constitu. 8. inter priuileg. non mendicant.

licet diuersis ordinibus fuerint in specie concessa, tamen velut singulis communicata eis pariter deseruiunt, & ad fauorem vniuscuiusque in iudicio, & extra, etiam in foro conscientiæ ostendi, & exhiberi possunt, ex dispositione ipsius Bullę generalis communicationis, quæ quidem eo modo practicanda est, quo per Iulium II. declaratur, inter Fratres Prædicatores, & Minores nempe quod priuilegia, quæ a Sede Apostolica vni ex ordinibus concessa, & quæ in futurum concedentur, de illius Generali Prouincialibus Fratribus, eorumque Domibus, Locis, Ecclesiis, ac Sanctorum festiuitatibus: ad Generalem, Prouinciales Fratres, Domus, Loca, Ecclesias, & festiuitates Sanctorum, aliorum ordinum extensa, ac ęque principaliter singulis concessa censeantur. Vnde Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias Fratrum Prædicatorum in festiuitatibus Sancti Dominici, Petri Martyris ac Sanctæ Catherinæ de Senis, aliorumque Sanctorum dicti ordinis, illemet visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum in festiuitatib. Sancti Francisci, Bernardini Sanctæ Claræ, concesse pariter intelliguntur, vt in dicta Iulii secundi constitutione decernitur, quæ etiam in cæteris ordinibus locum habet, & quemadmodum priuilegia vnius ordinis ad alios ordines extenduntur: ita pariter concessa alicui Domui, & Ecclesiæ alicuius ordinis, omnibus aliis eiusdem ordinis Domibus Locis, & Ecclesiis similiter condonata dicuntur. Præterea notandum est etiam, quod prædicta communicatio habet tantum locum in fauorabilibus indultis, meram gratiam concernentibus, & non in odiosis, quoniam illa quæ tendunt ad correctionem, & reformationem vnius ordinis, vel in illius priuilegiorum ademptionem, ad alios ordines minime extenduntur, nisi in eis domorum ordinis specialis mentio habeatur. Item quoque per aliam Iulii II. constitutionem conceditur, quod Fratres vnius ordinis virtute dictæ communicationis possint aliorum ordinum priuilegia, mutatis in eis mutandis, ad eorum fauorem transumpta originalia authentica propter temporis antiquitatem, vel varias vrbis ruinas deperdita extatent, dummodo de eis alias legittime constet, ideo priuilegia omnia, quæ in hoc opere impressa sunt, ex transumptis per Pręlatos, & Notarios Auditoris Cameræ Apostolicæ de more authenticata exemplata fuere.

Leonis x. constit. 18.
Constitu. 4.
constitu. 1.

Demum, quo ad huiusmodi communicationis priuilegiorum materiam est animaduertendum, quod quamuis omnes Mendicantes virtute eiusdem communicationis sint ex æquo, ac principaliter priuilegiati, nihilominus si contendant ad inuicem Fratres vnius Ord. cum aliis alterius Ord. priuilegiis eis concessis, & communicatis vti non possunt, iuxta Regulam iuris cōmuniter receptam, & approbatam, quod priuilegiatus contra ęque, ac sub eadem consideratione priuilegiatum non vtitur priuilegio, vt exempli gratia, si Fratres Conuentus alicuius Ord. Fratres Conuentus alterius Ord. in iudicio prouocare contingat, tunc actores non coram suo, sed Reorum conseruatore, velut iudice competente conuenire debent, atque tenentur per altetam iuris Regulam vulgatam, quod Actor, siue in reali, siue in personali actione sequi debet forum rei ad tradita per Bald. in Auth. habita nu. 33. 1. quæst. & per Dec. in c. In præsentia, nu. 173. de probat. & rō est, quod in pari priuilegio melior est conditio rei, & ille, qui tunc possidet præfertur, c. in pari, de reg. iuris, in 6. Butrius in d. c. In præsentia, eod. tit. Abbas, & Fel. & ibi communiter Canonistæ, quos etiam sequutur Barthol. in Auth. Quas actiones, nu. 2. versic. Tu breuiter assume, Alex. in l. 1. §. Ad municip. ff. ad l. Falcid. Paul. de Castro, consil. 317. quod quidem procedit in cęteris omnib. priuil. vt præscriptionis, in integ. restitutionis, & similibus quibus Fratres contra alios Fratres vti minime possunt, sed tunc dictæ inter eos subortæ tu-

Pius V. constitu. 6. iusinc.
l. 2. C. de iurisd. om. iud. cap. cū sit genera-le, de foro compet.

 ris com-

tis communis dispositione terminandæ sunt per iura superius allegata. Neque etiam personæ illæ, quibus dependenter communicata sunt Fratrum priuilegia, vt sunt eorum familiares, & donati, & alij huiusmodi possunt contra fratres illos, a quibus dependent, vti priuilegijs eisdem personis cõmunicatis, cum non deceat, quod illud idem, quod in fauorem ipsorum fratrum principaliter concessum est, contra eos postea, & in illorum dispendium retorqueatur, per dictas familiarium personas, quæ priuilegia fratrum gaudere solummodo dignoscuntur, in quantum ab eis dependent, quod quidem ex eo præsertim patet, quod si fratres perderent priuilegia, seu illis non vterentur, ipsis etiam familiaribus amitterentur cum illa minus principaliter habeant, & propterea cessante principali fratrum fauore, quorum intuitu priuilegium principaliter valebat, cessat etiam accessorium tanquam minus principale, Bartol. in l. prima, de legatis primo, per omnia exequata, Baldus in l. Omnia, C. de Episcop. & Cler. Panormitanus in capitulo, Ex parte, de foro competenti, relat. per Cordubam, in annot. priuileg. in verbo, Communicatio.

DE PRIVILEGIORVM CONSERVATORIBUS, tit. IV. Cap. I.

CVM Regulares ab omni iurisdictione, dominio, & potestate quorumcumque Ordinariorum per Sedem Apostolicam omnino liberi, & exẽpti effecti, coram dicta Sede (sicut tenentur) de iustitia respondere non possent; ideo Summi Romani Põtifices, ne in hoc nimium dispendium paterentur, opportunè prouidendo, eisdem Regularib. particulares Iudices in partibus deputandos decreuerunt, coram quib. tanquam præfatæ Sedis Apostolicæ Delegatis illorũ causæ agitatæ fine debito ab eisdẽ auctoritate Apost. absolnerentur. Qui quidẽ Iudices ab eorũ officio Conseruatores nuncupati sunt.

QVOT SINT CONSERVATORVM species. Cap. II.

CONSERVATORVM alij scdum iura, alij verò secundum priuilegia dantur, Conseruatores scdm iura quandoque magnis, quãdoq. priuatis, ac miserabilib. personis, necnõ et Ecclesiarum Capitulis, ne super bonis reb. ac iurib. suis molestiæ inferãtur, cũ limitata potestate conceduntur, de quib. Sacri Canones loquuntur: vnde Conseruatores secundũ iura appellati sũt.

cap. primo, de offic. & potest. Iud. deleg. in 6. Conc. Trid. c. 5. sess. 14. Not. Doct. in cap. 1. & in c. fin. de off. deleg. in textu.

Conseruatores autem secundum priuilegia, sunt ij, qui Sacris Mendicantium, & non Mendicantium Ordinibus eorumque professoribus Regularibus, iuxta facultates in ipsorum priuilegijs contentis deputantur, qui omnes, licet in aliquibus conueniant, in multis tamen inter se maximè distãt; conueniunt quidem qm̃ vtrique non nisi à Summo Pont. ob supremam illius iurisdictionis, & potestatis plenitudinem, quam in cunctos habet, conceduntur, cuius intentio præcipua est, omnium litigiis, & violentijs pro posse occurrere, & quemlibet eorum in sua iusta possess. conseruare, & manutenere. Legati vero Sedis Apost. quamuis in Prouinciis sibi commissis Ordinarii sint Conseruatores, tamen deputare minimè valent, nisi hoc eis à Sede Apost. specialiter fuerit demandatum. Conueniunt etiam, qm̃ eligendi in Conseruatores, tam secundum iura, q̃ scdm priuilegia in eisdem dignitatib. Ecc. constituti esse dẽt. Quo demũ ad iurisdõnem, & ptãtem, & cãtũ quali-

qualitatem, necnon modum in illis procedendi, valdè differentes existunt, vt infrà patebit.

DE OFFICIO, ET POTESTATE CONservatorum priuatarum personarum. Cap. III.

CONSERVATORVM secundum iura præcipuũ munus est susceptos in protectionem, à manifestis iniuriis & violentijs tam illatis, quàm inferendis, de quib. aut per confessionem, legitimam, vel legitimam probationem, seu rei euidentiam, quæ vlla tergiuersatione celari non possint, absque iudiciali indagine, hoc est sine plena causę cognitione, defendere, nempè per censuram Eccl. ac brachii sęcularis inuocationem iniuriantes ad satisfaciendum læsis compellendo, aut ne offendant prohibendo. Et si de aliis, quã de notorijs hmũi, ad quę eorũ dumtaxat extenditur potestas, & iurisdictio, sese intromittant, præter actorum nullitatẽ, eo ipso per annũ suspenduntur, sed nihilominus est aduertendum, ꝙ quauis Conseruatores prædicti Iudiciali indagine plenè vti possint, aliquam tñ in notorijs habere dignoscuntur, qm̃ ea omnia, sine quibus illorum iurisdictio exerceri non potest, eis commissa esse censentur, & in notoriis ipsis citare valent, contumaces punire, cogere testes, ac etiam in dubiis cognoscere, an ipsorum sit iurisdictio, & ad id probationes, ac testium depositiones recipere, & si factum notorium inuenerint, ad vlteriora procedent, sin minus, nullam sibi competere iurisdictionem pronunciando, desistent. Maleficium verò, siue iniuria, si fuerit aliis, & non ipsis manifesta, aut si nesciatur persona, à qua fuerit illata, siue ab inferente negetur, possunt ad inquisitionem procedere, ac etiam testes cogere, cum in notorijs quoque aliqualis Ordo iudiciarius sit seruandus, sed quõ in prędictis procedere debeant in Constitutione Bonif. VIII. latius disponitur, & declaratur. Appellantur ẽt Conseruatores ipsi Papę, & Sedis Apost. Delegati, cũ specialiter de eis sub tit. & materia, de offic. deleg. pertractetur, licet in nonnullis à Iudice delegato differant, vt notat Io. Andr. in d. c. fin, ex ipso textu, & ibi glos. Demum circa Conseruatores prædictos, necnon personas priuatas etiam Ecclesiasticas (non in Regulares) nonnulla limitando Sacrosancta Trid. Synodus seruanda decreuit, videlicet, quòd nemini cuiuscunq; dignitatis, & condõnis sit, etiam si Capitulum sit, conseruatoriæ litteræ cum quibuscunq; claus. aut decretis, quorumcunq; Iudicum deputatione, quocũq; ẽt alio prætextu, aut colore concessę suffragentur, ad hoc, vt coram suo Episcopo, siue alio Superiore Ordinario, in criminalib. & mixtis causis accusari, & conueniri, ac contra eum inquiri, & procedi non possit, aut quo minus si qua iura ei excessione competierint super illis liberè valeat apud Iudicem ordinarium conueniri.

c. 1. eod. tit. in sexto.

c. Manifestè cum c. seq. & ibi glos. cap. Olim, de verb. signi. c. vlt. eodem ti. in 6. c. Præterea extrà eod. titulo.

c. super litteris, de rescri pta.

c. Ad nostrã de iureiuran. & ibi gloss. in d. c. hu. de offic. & potest. Iud. de leg. i 6. sess. 14. c. 5. Infra p.r.

In ciuilibus etiam causis, si ipse actor extiterit aliquẽ ei apud suos Conseruatores Iudices in iudicium trahere minimè liceat. Quod si in his causis, in quib. ipse reus fuerit, contigerit, vt electus ab eo Conseruator ab Actore suspectus esse dicatur, aut si qua inter ipsos Iudices Conseruatorem, & Ordinarium controuersia super competentia iurisdictionis orta fuerit, nequaquam in causa procedatur donec per arbos in forma iuris electos super suspicione, aut iurisdictionis competentia fuerit iudicatum.

Familiaribus, verò eius, qui huiusmodi litteris conseruatoriis tueri se solent, nihil illæ prosint, præterquam duobus dumtaxat, si tamen, illi propriis eius sumptibus vixerint.

Nemo

Digitized by Google

ca.s.eadem Sess.

Nemo etiam similium litterarum beneficio vltra quinquennium gaudere possit, Neque licet Conseruatorib. Iudib. tribunal erectum habere. Quæ omnia priuatis personis, eorumque Conseruatoribus, ac litteris conseruatorijs præscripta sunt, non autem Regularium Locis, & personis, quę tanquam omninò exemptæ in dicto Canone Conc. Trid. minimè comprehensę ibi expressè declarantur.

DE CONSERVATORIBVS LOCORVM, ET Personarum Regularium.

Cap. V.

In Sum. Maris magni, § statl 4. constitu. i. Clem. 7. vo stit. 2.

CONSERVATORES Mendicantium Ordinib. concessi, Conseruatores secundum priuilegia appellantur, non solum, quia vitute eorumdem priuilegiorum Apost. eliguntur, verum ēt, quia ipsorum Regularium exemptiones, & immunitates atq; indulta eisdem Regularib. obseruari facere, ex proprio ipsorum munere obstringuntur, & propterea cum ampliori iurisdictione, ac maiori potestate, quàm priuatorum Conseruatores à Sede Apost. deputati sunt.

DE QVALITATE PERSONAE ELIGENDAE in Conseruatores Regularium.

Cap. V.

Glossa d. c. Statuiā. in verbo Sedis Apostolicæ de rescriptis in sexto.

ELIGENDI in Conseruatores Regularium dēnt esse in dignitate Eccl. constituti, quod quidem in honorem, & maiestatem Apost. Sedis statuum esse vr̄, ne in committendis causis simplicib. Clericis, aut alias iudib. ac priuatis personis, auctoritas, & dignitas Summi Pont. & Sedis Apo. cuius vices gerunt, ob prædictarum person. ministerium vili penderetur, sub cuius quidem dignitatis nomine, & appellatione nedum comprehenduntur illi, qui dignitates maiores obtinent, quæ Pontificales nuncupantur, vt Episcopi, Abbates, & eorum Superiores, vt Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, sed etiam Metropolitanarum, & Cathedralium Ecclesiarum, Archidiaconi, Archipresbyteri, Primicerij, Præpositi, & denique omnes, qui aliquo nomine, seu titulo in eorum Ecclesiis, quod dignitatem sonet, decorati existunt, aut qui ex consuetudine pro personis in dignitate constitutis reputentur, nam vbi talis consuetudo viget pro dignitate haberi debet, licet illa dignitas rerum Ecclesiasticarū administratione, & iurisdictione careat, cum in his plus consuetudo, quam ius commune attendatur.

D.D. Can. in capit. de multa, de præben. & dign. Arch. in c. j. de cōst. in sexto. Rot. decis 173. de th: saur. i nouis Cle nen. 7. consti.. P j V. cōst. 5. c. Quā, de off. & potest. Iudic. leg. Cōst 1.

Canonici quoque Cathedralium, necnon Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicarij, & Officiales in spiritualib. generales, ex vi priuilegiorum dictorum Ordinum in Conseruatores eorumdem eligi, & deputari possunt, & quando in eligendo Conseruatore nomen dignitatis, & non personę exprimitur, electio, & deputatio transit etiam successorem in illa, vt in aliis delegationibus contingit, quæ quidem electio fieri potest de personis prædictis, quamuis non sint per Concilia Prouincialia, seu Synodum Diœcesanam designatę, & in rotulo Iudicum descriptæ, iuxta Decr. Conc. Trid. cum huiusmodi qualitas in dictorum Conseruatorum electione minimè requiratur.

Ad huiusmodi demum Conseruatoris officium assumptus, si in altero iurium graduatus non fuerit Assessorem partib. non suspectum, & ab ipsis

vel earum

Digitized by Google

vel earum altera requisitus assumere, & secundum eius relationem iudicare tenetur, vt in Bulla Leonis Decimi cauetur.

A QVO CONSERVATORES REGVLARIVM ELIGANTVR. Cap. VI.

CONSERVATORVM electio ad Fratres dumtaxat, vigore litterarum Apostolicarum spectare dignoscitur, quæ quidem electio non solum capitulariter, verum etiam priuatè ab eisdem fieri potest, vniuersaliter quidem, vt in eorum Generalibus, Prouincialibus, seu priuatis Domorum Capitulis, & Congregationibus, priuatè verò per totius Ordinis, aut Prouinciarum, seu Domorum Superiores, vel eorum Delegatos Vicarios, & Commissarios, seu eorum Procuratores, & Syndicos, aut per cuiuslibet dict Fratrum requisitionem, à quibus quidem respectiuè, vel per publicum instrumentum, vel per eorundem Superiorum patentes litteras Conseruatores eligi debent, & tunc sic (vt præfertur) electi à Sede Apostolica, & à Summo Pontifice cum omnimoda facultate specialiter deputati existunt, vt in priuilegiis latè disponitur, sed an semel electi possint per eosdem Regulares mutari, infrà, in c. 9. dicetur. Iulii conſt. 3. Clem. 7. conſt. 2.

Quibus accedit, quod in Conseruatores (vt præfertur electi) illius munus sub excommunicationis, ac suspensionis à Diuinis pœna ipso facto incurrenda recusare minimè valent, illudque receptum sub eisdem censuris debitè, & plenariè exercere tenentur, sicuti à nullo quocunque prætextu, quo minus dictum officium adimpleant, sub prædictis censuris haud impediri possunt, iuxta declarationem Pij V. super Conseruatoribus edita, à quib. quidem censuris non nisi à Summo Pont. aut in mortis art. absolutionis beneficium impendi potest. Conſt. 5.

DE OFFICIO, ET POTESTATE IVDICVM CONSERuatorum Regularium. Cap. VII.

REgularium Conseruator, licet sit Iudex delegatus, (vt dictum est) tamen Ordinario æquiparatur, cum ad vniuersitatem causarum deputatus existat, coram quo in prima instantia Regulares ipsi de iustitia respondere tenentur, ita vt siue Actores, siue Rei sint, coram aliquo alio Iudice ordinario, vel Delegato, quam prædicto suo Conseruatore conueniri, & euocari non possunt, à quo vnquam diffinitiuam sententiam antequam ad alium Iudicem, siue iudicium trahantur, obtinere debent, & propterea causas, & controuersias qualcunq; dd. Regularium, in quorum fuerint Conseruatores deputati, super quibuuis reb. & negotiis motas, atq; mouendas, tam actiuè, quam passiue cum omnib. & singulis, earum incidentib. dependentib. emergentibus, annexis, & connexis suo arbitrio audire, cognoscere, decidere, & fine debito terminare, ac sententias ab eis latas postquam transierint in iudicatum, vel aliàs, si de iure exequendæ fuerint debitæ executioni demandare, auctor. Apost. possint, & valeant, necnon per censur. & pœnas Eccl. inobedientes, & contumaces quoscunq; appellatione remota compellere, & punire, illos excommunicando, à Diuinis suspendendo, & loca Eccl. interdicto supponendo, quæ omnia sub censuræ Eccl. appellatione venire intelliguntur, ac dictas censuras (quoties opus fuerit,) etiam iteratis vicib. aggrauando possunt etiam in causis ab eis terminandis quibuscumque iudicibus, aliisque personis quacumq; dignitate præfulgentibus, tam in principio, quàm medio, & fine causæ, sub Pius V. d. Conſt 5. C. a. de teſt. cogen.

sæ, sub eisdem censuris, & pœnis, etiam pecuniariis, eorum arbitrio imponendis, applicandis, & moderandis inhibere, citare, ac requirere, etiam per edicta locis publicis affigenda, & citationes in casu non tuti accessus locis vicinis, eis qui fuerint citandi, affligendas decernere, & brachium sæculare inuocare, necnon testes, pro veritate deponenda, renitentes sub eisdem censuris cogere liberè possunt.

Aduertendum est tamen circa potestatem, vt suprà traditam per edictum publicum citandi, quòd Conseruatores prædicti antequam citationem per edictum decernant, debent statim summariè testes examinare super metu, potentia, & non tuto accessu, seù impedimentis, quæ ex aduerso prætenduntur, vt tenent DD. de Rota decis. 204. Dic quod citatio in antiquis. Qui testes satis est quòd dicant se credere impossibile fore, vel non esse tutum illos in personis, vel illorum Domicilio citare, Rot. decis. 163. Nota quòd aliquoties in antiq. Fel. in d. c. quoniam frequenter col. 11. vt lit. non contest. & Scribent in Clem. Dudum, de Iudic. neque ad probanda impedimenta prædicta partis iuramentum sufficit, Rot. decis. 253. & 254. Dic, quod citatio, & propterea si Conseruatores saltem summariè de præmissis non cognito processu per edictum decernerent, processus huiusmodi minimè valeret, vt consulutt Deci. consil. 460. Viso puncto, colum. fin. num. 26. lib. 4. cum ibi per eum adductis.

Et Clem. causam, de elect. & elect. potest.

Articulum verò ab alio Conseruatore inchoatum ab altero prosequi valet, etiam si inchoans Canonico impedimento non fuerit præditus, & tàm in cœptis, quam nō cęptis causis procedere ex facultate in priuilegio contenta, valet, ac si omnia, & singula coram eo cępta fuissent.

Clem. 9. de const. 1. c. super quæstionum de offi. & pote state. Iud. deleg.

Possunt insuper Conseruatores Regularium tamquàm Delegati ipsius Papæ vices suas, in principio, medio, & fine causæ, alijs personis, in dignitate tamen Ecclesiastica, (vt supra,) constitutis, ac etiam totam causam subdelegare, etiam si extra Ciuitatem, & Diœcesim, seu loca illa, in quibus fuerint deputati Conseruatores; & recusantes eorum delegationem, ad illam recipiendam sub censuris, & pœnis Ecclesiasticis, aliosq; iustitiæ executores coercere valent, & demum ea omnia, quæ iudicibus delegatis de iure permittuntur, eadem Conseruatoribus prædictis pro eorum munere obeundo concessa plenè censentur.

c. præterea, eodem tit.

c. 3. quæuis sess. 25.

In exercendo verò excommunicationis gladio, quem sobriè, & magna circumspectione vibrandum esse, sancta Tridentina Synodus declarauit, propterea Conseruatores formam ab ea traditam attendere, & diligenter seruare debent, qua quidem omnibus Iudicibus cuiuscumque dignitatis existant mandatur, vt in causis ciuilibus, quandocumq; executio realis, vel personalis in qualibet parte iudicij propria authoritate ab ipsis fieri poterit, abstineant se, tàm in procedendo, quàm definiendo à censuris Ecclesiasticis, seu interdicto, sed liceat eis (si expedire videbitur,) in causis ciuilibus ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentibus contra quoscumque, etiā laicos per multas pecuniarias, quæ locis pijs ibi existentibus, eò ipso quod exactæ fuerint, assignentur; seu per captionem pignorum, personarum districtionem, per suos proprios, aut alienos executores faciendam, siue etiam per priuationem beneficiorum, aliaq; iuris remedia procedere, & causas definire, & si executio realis, vel personalis aduersus reos hac ratione fieri non poterit, sitque erga Iudicem contumacia tunc eos etiam anathematis mucrone arbitrio suo, præter alias pœnas, ferire poterit. In causis quoque criminalibus vbi executio realis, vel personalis, vt supra fieri poterit, erit à censuris abstinendum, sed si dictæ executioni facilè locus esse non possit, licebit eisdem Conseruatoribus

iudicibus

Digitized by Google

Iudicibus spirituali gladio in delinquentes vti, si tamen delicti qualitas, præcedente bina saltem monitione, etiam per edictum, id postulet.

Ab excommunicationibus, vero quæ monitionibus præmissis ad finem reuelationis, (vt aiunt) aut pro de perditis, seu subtractis rebus, fieri solent, Conseruatores sese abstineant: cum illæ à nemine prorsus, præterquam ab Episcopo decerni debeant, iuxta formam ab eodem Concil. Trid. statutam. In excommunicatione autem contra Episcopos, vel eorum superiores comminanda, seu decernenda Conseruatores diligenter formam ab Alexandro III. editam omninò sequantur, cuius tenor est. de ca. Sess. 25. in fine.

Quia Pontificali dignitate præditis, ob reuerentiam Sacri Officij quod exercent, plurimum deferri conuenit, & eo plus alijs honorari decet: vt cum à Iudicibus, vel Conseruatoribus à Sede Apostolica deputatis contra eos ad coactiones aliquas, siue pœnas fuerit procedendum, gradus, & modestia in huiusmodi processu seruetur, ita quod eis quadam condigna reuerentia supportatis, ingressus primò ipsis Ecclesijs, vel Sacerdotale interdicatur ministerium, ac deinde ab Officio suspendantur, & subsequenter aggrauentur, censura Eccl. contra eos, nisi fortè aliter fieri suaserit nimia contumaciæ proteruitas, siue culpa. c. sanè, de off. & pot. Iud. deleg.

Præterea, Conseruator cum sit ad vniuersitatem causarum eorumdem Regularium electus, & ab Apostolica Sede tunc deputatus, Ordinario æquiparatur, & propterea ad ostendendas litteras suæ auctoritatis, & commissionis in causis coram eo vertentibus, minimè tenetur: neque ad dicendum contra dicta priuilegia, iurisdictionem, & electionem ipsius Conseruatoris continentia tanquam, notoria pars aduersa citari debet, nec minus etiam electio de Conseruatore à Regularibus facta est de necessitate ostendenda, seu in actis registranda, cum ex citationibus ad ipsorum Regularium instantiam decretatis, requisitio, qua quis etiam in Conseruatorem eligitur, iuxta dictorum priuilegiorum dispositionem satisfacta comprobetur. Et tantò minus solemnitas prædicta requiritur, quantò Regulares ex Decreto Sacræ Congregationis Illustrissimorum Cardinalium Concilij Tridentini interpretum nomine suorum Conseruatorum electorum intra Mensem à die electionis Episcopis locorũ Ordinarijs indicare, dẽnt vt infrà latius dicetur, in Iudice verò delegato secus esse videtur, quoniam ei vnius tantum causæ cognitio demandatur, & propterea pars appellata, contra quam litteræ Apostolicæ obtentæ, & præsentatæ sunt ad dicendum contra illas, ac etiam contra personam Iudicis, ante omnia citanda est, iuxta stylum Curiæ Ecc. communi vsu approbatum. Debet quidem ad omnem dubitationem remouendam instrumentum, seu litteræ patentes de Conseruatoris elect. per ipsos Regulares, seu eorum Prælatos factæ, per Notarium in libro causarum, & actorum, qui coram Conseruatore fiunt, integrè registrari, vt ab omnibus, quorũ interest, videri possit, sed quoniã Conseruator pdictus ampliorẽ potestatẽ quàm alij Conseruatores priuatarũ personarum habet; ideò non solum contra commorantes in Ciuitate, & Diœc. in qua deputatus existit, suam iurisdictionem exercere valet, verum etiam contra quoscunque vigore dictorum priuil. per tres dietas tantum absentes à finibus eiusdem Diœcesis Conseruatores calculandas procedere, & ad suum iudicium trahere potest, quæ quidem dietæ in partibus Italiæ 60. milliarium spacium constituunt. Additur deniq;, q̃ Conseruator adiunctum sibi Collegam, ad partis instantiam per æqualis iurisdictionis, & potestatis Delegatũ admittere, seu recipere minimè tenetur, cum ei dari non possit, neq; ab eiusdem Conseruatoris sententia, ad eiusdem Sedis Apostolicæ Nuncium seu aliam delegatum paris auctoritatis

c. quia Pontificali, contra.

ca. in fine, eod. tit.

c. frequẽs de Iud. in Extrauag. Cõ. Clem. 7. cõ stit. 5.

Hostien. in Sum. de appel. c. à quo & ad quem appel. detur.

Digitized by Google

c. super quæstionem, de off. deleg. § fi. & Sub-delegato, eod. tit. in 6.

ctoritatis appellari potest, cum per vulgatam iuris regulam; par in parem nullum imperium habeat. Alioquin appellatio, non obstante sententia Conseruatoris; transitum facit in iudicatum, ratio est, quoniam Conseruator in suis causis coram eo vertentibus quibuscumque Ordinariis, aliisq; delegatis, cum vices Papæ gerat, maior existit; propterea ad solum Papam delegantem est appellandum. Quando verò vni suspectus recusatur, in causa procedere non debet donec per arbitros, in forma iuris electos, super suspicione non fuerit iudicatum iuxtà decretum Concilij Trid. Sess. 14. c. 5. nec non declarationem sacræ Congregationis eiusdem Concilij interpretis emanatam. Nec obstat prædictis moderatio, seu limitatio ipsius Concilij Trid. quo ad Iudices Conseruatores facta d. sess. 14. c. 5. quoniam illa non comprehendit Regularium personas, & loca, quæ omninò exempta sunt, vt in fine eiusdem Canonis Concilij declaratur, sed tantummodo auctoritas, & facultas Conseruatorum priuatarum personarum, quo ad illarum comodum, & modum procedendi in causis restringitur, ideò diligenter verba d. Canonis sunt attendenda, ne sensus illorum in prædictis Conseruatoribus confundatur.

DE MODO PROCEDENDI IN CAVSIS PER CONSERVATOREM REGULARIUM. Cap. VIII.

Mas. in spe cie aduoc. dictio. §. de Iud. sum. per totam.

IN causis verò à Conseruatore cognoscendis, & decidendis procedere potest, & debet (vt tenetur) summariè, simpliciter, & de plano, sine figura, & strepitu Iudicij, ac sola facti vvritate inspecta, prout in d. priuilegijs continetur, per quæ quidem verba, cum sint simul copulata, substantialia Iudicij, atque eius sollemnitates, & non substantialia causæ, omnino remissa, & sublata esse censentur, iuxta declarationem circa præmissa quæ in iure ædita habetur; cuius tenor est.

Clem. vlt. de verb. sig.

CLEMENS. V.

SÆPE contingit, quod causas committimus, & in earum aliquibus simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicij procedi mandamus, de quorum significatione verborum à multis contenditur, & qualiter procedi debeat, dubitatur.

Nos autem huiusmodi dubitationem, quantum nobis est possibile decidere cupientes hac in perpetuum, valitura constitutione sancimus, vt iudex, cui taliter causam committimus, necessariò libellum non exigat, litis contestationem non postulet. In tempore etiam feriarum ob necessitates hominum indultarum à iure procedere valeat. Amputet dilationum materiam. Litem, quanto poterit, faciat breuiorem. Exceptiones, appellationes dilatorias, & frustratorias repellendo.

Partium Aduocatorum, & Procuratorum cõtentiones, & iurgia, testiumque superfluam multitudinem refrænando non sic tamen iudex litem abbreuiet, quin probationes necessariæ, & defensiones legitimè admittantur.

Citationem verò, ac præstationem iuramenti de calumnia, vel malitia, siue de veritate dicenda: ne veritas occultetur, per commissionem huiusmodi intelligimus non excludi, verum quia iuxtà petitionis formam pronunciatio sequi debet pro parte agentis, & etiam rei, si quid petere voluerit est ipso litis exordio petitio facienda, siue scriptis, siue verbo, actis tamen continuo (vt supra quibus positiones, & articuli formari debeant) possit haberi plenior certitudo,

certitudo, & vt fiat definitio clarior inferenda: Et quia positiones ad faciliorem expeditionem litium propter partium confessiones, & articulos ad clariorem probationem vsus longenus in causis admisit. Nos vsum huiusmodi obseruari volentes statuimus, vt iudex sic deputatus à nobis, nisi aliud de partium voluntate procedat, ad dandum simul vtrisque terminum, dare possit, & ad exhibendum omnia acta, & munimenta, quibus partes vti voluerint in causa post dationem articulorum diem certam quandocumque sibi videbitur valeat assignare, eo saluo, quod vbi remissionem fieri contigerit pro testibus producendis, possint etiam instrumenta produci assignatione huiusmodi non obstante.

Interrogabit etiam partes, siue ad earum instantiam, siue ex officio vbicunque hoc equitas suadebit Sententiam verò definitiuam, citatis ad id, licet non peremptoriè partibus, in scriptis, & prout ei videbitur conclusione non facta prout expetitione, & probatione & alijs actitatis in causa fuerit faciendum. Quæ omnia etiam in illis casibus, in quibus per aliam constitutionem nostram, vel alias procedi potest simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicij volumus obseruari, si tamen in præmissis casibus sollemnis ordo iudiciarius in toto, vel in parte non contradicentibus partibus obseruetur, non erit processus propter hoc irritus, nec etiam irritandus, Data Auinione xij. kal. Decembris Pontificatus nostri anno secundo.

DE TEMPORE DVRATIONIS CONSERVATORIS *regularium, & an electus possit per eos reuocari.* Cap. IX.

HViusmodi autem Conseruatoris officium nunquam expirat, etiam per mortem concedentis, cum iuxta d. Regularium priuilegia, quæ perpetua sunt, eligitur, persona vero sicut præfertur in conseruatorem electa, cum statim à summo Pontifice, & sede Apostolica deputata sit, & esse censeatur, vt in dictis priuilegijs Iulij II. & Clem. VII. ac Pij V. declaratur, ab eodem summo Pontifice dumtaxat, vel cui committendum duxerit, & non ab ipsis Regularibus potest ab officio remoueri, seu illo priuari, stāte dictæ sedis Apostolicæ deputatione, qua mediante intrat vulgata iuris regula, quod vbi superior manus apposuit, inferior ibi sese ingerere minimè valet, quemadmodum etiam per sacras Congregationes super interpretatione sacri Concil. Trid. & Regularium iussu Greg. XIII. declaratum fuit, nempè, quod Regulares omnes in ciuitatibus Italiæ existentes sibi Conseruatores eligerent coram quibus conuenirentur, ac semel electos non nisi in capitulio prouincialibus mutarent, eorumdemque nomina intra mensem à die electionis Episcopis locorum ordinarijs indicerent, alioquin coram ipsis Ordinariis conueniri possent. Postremò verò Conseruatores Regularium capitulariter ab eis electi, loco materialis retributionis omnibus priuilegijs, & gratijs spiritualibus fratribus ordinis concessis per fruuntur, eisque bonorum merita, quæ in ordine fiunt etiam communicantur, ac semel in vita, & in morte plenaria omnium suorum peccatorum indulgentia eis condonatur, cum facultate confitendi omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones, diebus stationum Ecclesias vrbis, & extra muros deputatas visitantibus concessas, quinquies orationem dominicam, & toties salutationem Angelicam recitando, vt in priuilegio Iulij II. cauetur.

DE

Digitized by Google

DE REGVLARIVM EXEMPTIONE
Tit. 5. Cap. I.

Clem. pasto ralis de sẽt. & re. iud. in 6 ar. c. follitę de maior. & obed.

QVEMADMODVM Romanus Pontifex solùs interris iure diuino exemptus tamquam Christi Vicarius ab omni prorsus mundana potestate existit, ita etiam ob illius potestatis plenitudinem, quam à Christo in vtroque foro ligandi, atque soluendi cunctos mortales habet Clericos omnes Ecclesiæ Dei ministros ab omni sæculari, & laica superioritate, & iurisdictione suo Pontificio iure penitus eximit. Regulares etiam quoscumque sub religionis iugo Deo humiliter seruientes arctius alijs sibi subiectos ab Episcoporum ordinariorum lege tam Diœcesana, quam iurisdictionis in quib. totum illorum ius & potestas consistit, excepit, illosque in ius, & proprietatem Beati Petri, Sedis Apostolicæ, ac sui specialis, & immediata protectione suscipiens ab omni dominio, subiectione, & potestate ipsorum ordinariorum, ac aliorum quorumuis superiorum totaliter liberauit, sicut ex eorũ priuilegijs latissimè constat, ex quibus quidem verbis tum realis, tum personalis præfatorum Regularium exemptio latissimè inducta comprobatur, per quam ipse summus Pontifex se illorum immediatum Superiorem, Iudicemque Ordinarium constituit, ac si eorum Episcopus Diœcelanus existeret cui quidem libertatis priuilegio vniuersis Regularium ordinib. concesso per illorum professores absque speciali licentia Papæ renunciari minimè potest, sicut Clericus sine proprij Episcopi consensu non valet se alieno Episcopo subijcere, & eius iurisdictionem prorogare, & ideò in nulla causa exemptioni huiusmodi non solum per eorumdem Regularium expressam renunciationem præiudicium inferri potest, sed nec etiam per tacitam, vt puta per mittendo ordinarijs vt contra illam processum faciant, sententiam ferant eamque executioni mandent, quamuis per ipsos Regulares declinatoria fori non fuerit opposita, neque priuilegium exemptionis, allegatum, exhibitum & ostensum, & eo maximè cum facta, & attẽtata contra priuilegia per quoscumque etiam per ipsos exemptos scienter, vel ignoranter irrita, & inania decernantur, vt in priuilegijs cauetur.

Maris magni. § 43. c. 6 Papa de priuil. in 6.

c. cũ tẽpore de arbitris c. significasti de foro cõpet. Sylu. in verb. priuilegiũ verf fi autẽ n. 11. sixti IIII. in Mare Magno vt I sũ. § 43. Eig... nij III f. confi. III.

DE EXEMPTIONE A LEGE IVRISDICTIONIS Episcoporum.
Cap. II.

INTER alia beneficia, quæ Regulares per huiusmodi Summi Pontificis, & Sedis Apostolicæ exemptionem consequuntur, hoc primum est, quod illorum personę ab Episcoporum ordinariorum obedientia canonica (quæ ad legem iurisdictionis spectat, liberantur; ita vt nec etiam ab eis præceptati, nec compelli possunt, ad visitanda Monasteria Monialium alterius ordinis, nec ad recipiendas causarum commissiones, aut assessoriatus officiũ, sententiarũ executiones, nec ad deferendas litteras, vel illas exequendas, aut denunciandas sententias contra Principes sæculares, communitates, populos, seu quoscumque eorum benefactores, absque sedis Apostolicę mandato, vel licentia speciali, non obstantib. monitionib. præceptis, seu mandatis dictorum ordinariorum, aut aliorum superiorum in pręmissis eis factis, quib. tamquam nullis parere minimè obstringuntur.

c. conquestũ de off. Iud. ord.

Mare magni in Sum. § 16. 17.

Secundò liberi sunt Regulares ab altera parte eiusdem legis iurisdictionis quæ forum iudiciale, & causarum ciuilium cognitionem, & decisionem respicit,

respicit, quoniam eisdem ordinarijs ita inhibetur contra prędictos Regulares exemptos procedere, vt si de facto aliquid sentent, vel in iudicio, seu extrà, in quacumque causa sese immisceant, processus, sententia, ac indè secuta quęcunque, sunt ipso iure nulla ex defectu iurisdictionis, quippe quæ irritatio afficit iudicem etiam ignorantem, cum gesta sint ab eo quasi à persona priuata, & contra decreta irritantia, & propterea nullum parant preiudicium, nullumq; effectum operantur; quare si priuilegio religionis notorio in iudicium producto iudex nihilominus proferat sententiam, non transit in rem iudicatam, neque executioni demandari debet, & si aliquid per eum executum fuerit, tamquam attentatum in pristinum statum reponere cogendus est; & propterea Regulares duobus modis se defendere possunt: primò, per declinatoriam fori exhibendo in iudicio suę exẽptionis priuilegium, secundò, verò quando iudex agit de iure, & iuribus priuilegij producti, quo reprobato, sententiam profert, tunc enim sententia non valet cum omnibus Ecclesiarum Prælatis prohibitum sit priuilegia interpretari, & ideò Ordinatius tamquam iudex incompetens non potest cognoscere de iurisdictione an ad ipsum pertineat, cum etiam in causa propria esse iudex minimè valeat, sed durante lite Regulares in sua possessione manuteneri debent, eo maximè, cum eorum exemptio sit notoria; quando verò priuilegium non est notorium in titulo, & possessione tenetur exemptus illud exhibere non quidem sponte, sed monitus quod si ostendat cum possessione titulum saltem coloratum, non est spoliandus dicto suę exemptionis priuilegio. Præterea, si Regulares: vt supra exẽpti extra casus infrascriptos, ab Ordinario citantur iubenturque coram eo in iudicio comparere, citatio absque ope exceptionis est ipso iure nulla, cum sit à iudice non competente, & contra notoria priuilegia decreta, & propterea non tenentur comparere, nec priuilegium allegare, neque ostendere, etiã si permittant iudicem se pronunciari competentem, decet tamen ad ambiguitatem tollendam ipsos Regulares (quotiescumque sic, vt præfertur, citari contingit) comparere, absque tamen metu censuræ si non compareant, & allegare priuilegium, ac declinatoriam fori proponere, & deinde recedere, & si in citatione causa exprimatur quæ iurisdictionem Ordinarij citantis funda ta, contineat tenentur exceptionem dare.

Tertiò, liberantur Regulares ab ordinariorum censuris, nempè ab excõmunicatione, suspensione, & interdicto, quæ omnes ab eadem lege iurisdictionis emanere dignoscuntur, ita quod si Ordinarius per prædictas censuras Ecclesiasticas contra Regulares ipsos, procedat, aut eorum Ecclesias, vel loca Ecclesiastico supponat interdicto, quamuis ignoret exemptionis priuilegium, censura est ipso iure nulla, & omni caret effectu, & in nullo foro est seruanda ob notorium priuilegium exemptionis, & decretum irritatis in illo contentum, quod secus est in priuato exempto, qui si ab Ordinario excõmunicari contingat etiam iniustè, et sine causa abstineri debet in foro exteriori, donec de sententię nullitate constet, aut ab ea absolutionem ad cautelã petat, & ratio diuersitatis est, quia priuilegio priuati, quod non est in corpore iuris clausum, Episcopus ob solam consuetudinem, aut multorum attestationem nõ tenetur cedere nisi probetur, cum priuilegium sit quid facti, et quia exemptio religionis est iam nedum in iure expressa, sed populo, et Ordinarijs etiam notoria, ideò effectum nullitatis in attentatis cõtra illam operatur, & propterea quoad censuras prędictas iurisdictionem suam in d. exẽptos nullo mdo exercere possunt, quod quidem per simile priuilegium fuit declaratum societati Iesu à Paulo IIII. vt in compend. priuil. d. societatis

Marginal notes: c. ad audientiam de consuet. Glos. in c. Dudum de præb. & dig. & in c. j. de concess. præben. in verb. r. f. r. ri. c. porrò & c. quanto se priuil. Castr. cõs. 342. nu. j. li. j. c. 4. Clem. ij. cons. j. c. cum personæ de priuil. in 6. & ibi DO. panor. in c. si ordine n de rescript. Glos. in d. c. cũ ordinẽ de rescriptis in verb. nõ facta mentione. Mare magni in sũ. § 14. Stat. inij consil. j. Couar. in c. Alma mater. §. 7. nu. 7. Nauar. in man. c. 27. nu. 271. c. porrò de priuil. 6. volentes. §. in cos de priuil. in Ašt. ẽ li. 6. t 48. ar. 7 nub. 8. Hen. c. Hõ r qi a f me ie i dulg lit. j. .. 25 n. 7. Couar. in l. c. Alma j p. §. 10. n. 4. Nau. 11 c. contra g. tua. de rescript.

nu 18. apparet, quibus additur, quod neque contra eorumdem Regularium subditas personas potest Ordinarius per censuras procedere, ex ipsorum exemptorum causis, verumtamen si constet Regularem incidisse in sententiam excommunicationis latam à iure, vel à Papa, tunc bene potest ordinarius illũ excõmunicatũ declarare, & denũciare, vt à suis Diœcesanis euitet.

Quartò, liberantur Regulares, ob prædictæ exemptionis priuilegium, vt per Ordinarios neque per se, neque per alium, ad suarum personarũ captuarum deueniatur, nisi ob delictum in seculo factũ, ex quo præsumatur illos in fraudem correctionis religionem intrasse, quod si extra casum, & causam prędictam eos carcerati mandent, non solum in excommunicationem per priuilegia communicatam, sed etiã Canonis: si quis suadente incidunt, eo quia iniuriam exempto tunc intulisse censentur, sicut etiam excommunicati sunt Superiores Regulares mandantes carcerari subditos suos iniuriosè, & extrà casus à iure, vel eorum constitutionibus permissos.

DE EXEMPTIONE A LEGE DIOECESANA. Cap. III.

Clem. frequens de excess. prælat. & ibi Imola nu. 4. Nau. cons. 257. nu. 7. e. cum volũtates, §. si qui verò de fer. excom. Nauar. in man. c. 27. nu. 31. Mare magni in sum. §. 32. 34 40. 41. & 42. Si mil. iij. cõst. 1. Glo. in c. dilectus in ver. de lege Iuris dict. de off. iud. ord.

SVNT etiam immunes Regulares ab altera Episcopali lege, quæ in sacris Canonibus Diœcesana nuncupatur, ob quam Diœcesani Sacerdotes Parrochialium Ecclesiarum Rectores, & aliæ personæ, ad Synodum vocate ire tenentur, Synodaticum, seu Cathedraticum, necnon decimationum mortuariorum quartam, tertiam, seu mediam singulis annis, ei soluere, annuatimque Episcopum visitantem reuerenter, obedienterque recipere, ac pro dicta visitatione procurationem debitam, hoc est, victualia ei subministrare, & demum pro seminariorum institutorum sustentatione ratam fructuum, ac redditum beneficiorum, aliorumque piorum locorum contribuere, à quibus quidem, & omnibus aliis oneribus non solum Mendicantes, sed etiam Monachi, & præsertim illarum congregationum, quæ cum R. Cam. Apost. compositę sunt, necnon Moniales illorumque Monasteria, Cęnobia, Domus, Loca, & Ecclesiæ libere existunt, saluis tamen, quo ad prædicta sacri Concilij Trid. moderationibus, & limitationibus, quæ in sequenti cap. de visitatione, & tit. de foro competenti, apponuntur.

DE REGULARIUM PERSONARUM ET LOCORUM actiua, & passiua visitatione iuxta eorumdem priuilegia, & sacri Concilij Trid. decreta facienda. Cap. VI.

OMnes cuiuscumque Ordinis Regulares, sub suis respectiuè Generalibus, alijsque inferioribus prælatis, & sub eorum obedientia in Monasteriis, Conuentibus, & Locis viuentes, eorumdem Regularium Superiorum visitationi, reformationi, & Correctioni priscorum priuilegiorum confirmatorum auctoritate pleno iure subiecti existunt, sicut pariter iidem prælati subditos suos iuxta Sanctæ Sedis Apostolicæ, necnon proprij Regularis instituti constitutiones, & Sacri Concilij Tridentini decreta suo quisque loco, & ordine visitare, & quoties opus fuerit, reformare, atque corrigere tenentur, in qua quidem Regularium visitatione Episcopi locorum ordinarij sese ingerere non possunt, nisi quatenus per eiusdem Concilij Tridentini decreta eis conceditur, vt per Sacram congregationem Regularium aliàs sub die 10. Octobris 1580. declaratum fuit. Quibus quidem cautum, quod Ecclesiæ quæcumque quomodolibet exemptæ, necnon commendata Monasteria,

Concil. Trid. in c. 20 Abbates sess. 25 & in c. 1. Quoniam.

Digitized by Google

nasteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Præpositurę in quibus non viget Regularis obseruantia, ac etiam Beneficia tam curata, quam non curata, secularia, & Regularia qualitercumq; commendata, & exempta annis singulis ab Episcopis, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatis, visitentur, & opportunis iuris remedijs prouideant, vt quæ reparatione indigent, reparentur, & cura animarum, si qua illis immaneat, alijsq; debitis obsequijs, minimè defraudentur, priuilegiis quibuscumq; non obstantibus. Conc. Trid. in c. 8. locorū ordinarij sess. 7.

Loca verò, seu Monasteria, in quibus viget obseruantia Regularis, si illorū personæ Regulares ab eorum superioribus non visitantur, ijdem Episcopi paternis admonitionibus prius prouidere debent, vt per illorum superiores iuxtà ipsorum regularia instituta debitam viuendi rationem obseruent, & obseruari faciant, dictos sibi subditos in officio continendo, & moderando: Quod si admoniti, vt supra, intra sex menses eos non visitauerint, vel nō correxerint, tunc ijdem Episcopi etiam, vt delegati Sedis Apostolicæ illos visitare possunt, & corrigere prout ipsi superiores possent iuxta eorum instituta. Conc. Trid. in c. 8. Quęcūq; sess. 21.

Personæ etiam quæcumque tam Regulares, quam seculares curam animarum secularium in Monasteriis, seu Domibus virorum, aut mulierum Regularium quibus annexa est, exercentes iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi in cuius Diœcesi existunt, in ijs, quæ ad dictam animarum curam, & sacramentorum administrationem pertinent, tantummodo subijciuntur, non autem Monasteria ipsa, quemadmodum per sacram Congregationem super Concilij Tridentini interpretatione præfectam in vna Portugallien. declaratum fuit. Idē Concil. Trid. c. 7 in Monasterijs

Regulares demum personæ, seu etiam seculares, qui curæ animarum secularium Monasteriis, annexæ, etiam ad nutum amouibiles præficiendæ sunt, per superiores Regulares, cum consensu tamē Ordinarii, & præuio eius examine, & approbatione tot deputari debent, quot ad dictam curam, & ad sacramenta ministranda, ac diuinum cultum colendum sufficiant, sicut etiam per eandem sacram Congregationem Concil. Trid. interpraetatū super c. v. sess. 21. & definitum fuit A quibus quidē excipitur Monasterium Cluniacēse cum suis limitibus, excipiuntur etiam alia Monasteria, seu loca, in quibus Abbates Generales, aut capita ordinum sedem ordinariam principalem habēt, atq; alia Monasteria, & Domus, in quibus Abbates, aut alij Regularium superiores iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in parochos, & parochianos exercent, nisi Episcopi maiorem in prædicta loca, vel personas iurisdictionem exerceant, quæ per Concilium Tridentinum non amouetur Item prædictis additur quòd cum Sacerdotes omnes etiam Regulares in parochialibus Regularium Monasteriis commendatis curam animarum exercentes, eorum ordinariorum iurisdictioni subijciantur, tāquàm eius coadiutores ad Synodum Diœcesanam quotannis celebrandam ratione ipsius curę accedere, & interesse debent, sub pœnis à sacris Canonibus statutis. eodem c. 5. excepto. c. 2. Prouincialis.

DE EXEMPTIONE PERSONALI, REALI, ET mixtà Regularium à Dominio, & potestate, ac onerum impositionibus Dominorum temporalium. Cap. V.

NON solum iure communi, verum etiam Apostolicæ Sedis priuilegiis, omnes Mendicantium, & non mendicantium Fratres, & Monachi, necnon Moniales, & sorores, ac aliæ vtriusq; sexus personæ Regulares, illorumq; monasteria Cęnobia, Domus Conuentus, Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & alia loca etiam vnita, ac membra, necnon possessiones prædia, & bona Tom. tit. de immun. Ecclesia 6. Bulla Cęng Dō. Pius V. const. 4.

immobilia,& se mouentia,quæcunque,necnon eorum in dictis bonis Laboratores,Coloni,Arendatarij,Locatarij,& Affictuarij, & alij omnes quomodolibet nuncupati,ab omnibus,& singulis oneribus ordinarijs,& extraordinarijs,à laicis,seculari auctoritate quacumq; de causa impositis,& imponendis,tàm super bonis imobilibus,quàm mobilibus,omninò exempti,liberi,& immunes effecti esse declarantur,&'pro talibus teneri,& reputari mandatur, insuper per eadem priuilegia prohibetur,ne Monasteria,Cœnobia,aliaq; omnia Regularia loca prædicta,pro militum tàm equitum,q̃ peditum hospitijs nullo modo assignentur,in quibus quidem locis & Ecclesijs Regularium,sicut in alijs locis sacris,laicorum quorúcumq; concilia,conciones,& publica parlamenta,negociationes,& præcipuè nundinarũ,ac fori cuiusq; tumultus, ac secularium iudiciorũ strepitus,fieri,necnon causæ criminales per ipsos laicos agitari,aut ad incarcerationẽ alicuius Ecclesiasticæ,seu sæcularis personæ deputari,astringi,aut compelli posse sub anathematis interminatione prohibêtur,sicut etiam Dñis Temporalibus sub excõicationis pœna ipso facto incurrenda inhibetur,ne laicis sibi subditis interdicant,vt Prælatis,aut clericis, alijsq; personis Ecclesiasticis quicquam vendant,aut emant aliquid ab eisdẽ, neq; illis frumentum molant,coquant panem,aut alia obsequia exhibeant.

c. Decet, §. cesseant, de immu. Ec. clef. in 6. c. cum Ecclef. extra eodem tit. Leo X. inter priuil. C. m.ld.cõst. c.eos. se im mun. Ec.l. in 6.

DE EXTRAHENDIS CRIMINVM REIS IN LOCIS *Sacris Regularium, ad ea confugientibus. Cap. VI.*

c. Inter alia extra eodẽ tit.

QVamuis olim Laici pœnæ alicuius commissi criminis obnoxii ad Ecclesias,& loca Religiosa confugientes,adeò illorum immunitate protegerentur,vt inde non nisi quadam moderatione adhibita, violenter extrahi minimè possent,hodie tamen attendenda,ac seruanda est dispositio constitutionis Greg. IV. qua prisca omnia Sedis Apostol. seu eius Legatorum priuilegia super hac eadem re,emanata,ad vnam tantum formam reducendo,illaq; moderando,decreuit,ne Laicis publicis latronibus existentibus,Viarumque grassatoribus,itinera frequentata,vel publicas stratas obsidentibus,Agrorum depopulatorib. Viatores ex insidiis aggredientibus, membrorum mutilationes,& homicidia in ipsis Ecclesiis,seu eorum cœmeteriis committẽtibus,aut proditoriè proximum suum occidentibus,aut assassinius,vel hæreticis,aut læsæ maiestatis in personam proprii Principis reis præfatorum locorum immunitas Ecclesiastica suffragetur,ita vt se in illis recipiendo tuti minime sint, immò per Curiæ sæcularis non propria auctoritate,sed Episcopi loci ordinarii dumtaxat,& alterius personæ Ecclesiasticæ ab eo auctoritatem habẽtis licentia,& interuentu,quibusdam aliis sollemnitatibus adhibitis,prout in d. Constitutione plenius continetur, impunè à dictis locis extrahi, & abduci valeant,& propterea Ecclesiarum, & locorum Regularium Prælati laicas personas in prædictis casibus delinquentes,si ad ea confugiant,& ibi se recipiãt, & commorentur,& delicta, aut eorum aliquid iudicio suo commisisse videbuntur,quoties à Curia sæculari fuerint requisiti, debent illius ministris, & officialib. absq; irregularitatis nota,aut alicuius censuræ Eccl. incursu tradere,& consignare, quemadmodum eisdem Prælatis per prædictam Constitutionem præcipitur,& mandatur. Violantes demum Regularium Ecclesias, siue loca quæcumqs eorum Ordinum , aut in eis violentiam damnabilem exercentes,eo ipso excommunicati existunt,à qua non possunt absolui,nisi à Summo Romano Pont. vel Ordinis Conseruatore.

constit. 2. eiusdẽ Greg. 14 inter Bullas com muñ. 2. p.

Clem. IV. constit. 6. Bon. I. IX. const. 1.

DE

DE FORO COMPETENTI REGULARIUM, Tit. 6. Cap. I.

NVllus Regularis tanquam persona Sacris Ordin.insignita,& in sortem Domini electa,siue actor,siue reus existat, in foro sæculari, qui litium exercendarum locus est,potest laicum,nec quemuis alium conuenire,neque inibi conueniri,eo,quoniam Sacrorum Canon.antiqua dispositione prohibetur,ne Clerici, & aliæ personæ Ecclesiasticæ non solum sponte sæcularia iudicia subeant, sed neq; etiam in vitæ ad tribunalia laicorum pertrahantur, cui quidem beneficio, & priuilegio cum non sit personale, sed toto Collegio Eccl.publicè indultum,nulla persona Eccl.potest renunciare,nec vllo modo etiam ex pacto iurato ei derogare,vel contraire, & secus faciens venit excommunicanda cum causæ amissione,& toto eo,quod esset cunctum vltra excommunicationis sententiam Bullæ Cœnæ Domini in quam incidunt Iudices, & partes, quæ personas Eccl.ad tribunalia sua sæcularia trahunt,vel trahi faciunt,aut eorumdem laicorum auctoritate causarum auocationem à Iudicibus Ecclesiasticis procurant;Ideò persuasum sibi habeant Regulares,se neq; iuris communis dispositione, neq; virtute priuilegiorum à Sede Apost. eis concessorum ante ciuilem Iudicem, & in laicorum Curijs suas causas absq; dict.Sedis Apost. vel eius delegatorum Iudicum dicere, seu proponere licitè,& validè posse. Sed tantum coram Iudice Eccl. nempè coram suo Conseruatore,veluti eorum competenti Iudice ordinario,coram quo in ciuilib.causis dumtaxat, primò vnam definitiuam sententiam antequam ad illud iudicium euocentur, seu causa committatur, vel transferatur obtinere debent, quod idem seruandum est, etiam si rei extiterint, si autem tanquam actores in iudicio ciuili cum personis æquè priuilegiatis alijs s. Regularib. agendum erit,tunc coram Reorum Conseruatore illos conuenire tenentur rationibus, & iurib.suprà, in d c. de priuilegiorum communicatione allatis. & coram Episcopis loci ordinarijs cum Regulares ab eorum iurisdictione exempti sint non possunt inuiti ciuiliter conueniri,nisi quando Conseruatores non haberent,sicut sibi eligere debent, quod si facere recusent, tunc in pœnam coram d.ordinarijs conueniri valent,vt sup.in tit.de priuil. Conseruatorum,in cap.9.dictum est: Regulares demum extra Monasteria,& suorum Superiorum obedientia degentes,in ciuilibus causis,& præsertim mercedum,& miserabilium personarum coram locorum Ordinarijs,tanquam in hoc Apostolicæ Sedis Delegatis, possunt legitimè conueniri, & ad soluenda debita iure medio cogi,atque compelli.

Id agendo verò criminaliter nullus Regularis Frater, siue Monialis sub excommunicationis sententiæ pœna potest alium Fratrem, seu Monialem eiusdem Ordinis coram aliquo Iudice,qui de dicto Ordine non sit, ex quacumq; causa conuenire, seu conueniri facere, & propterea omnib. Iudicibus Ecclesiasticis,& sæcularibus,et priuilegiorum Conseruatoribus sub eiusdem excõicationis latæ sñiæ pœna inhibitum est, ne querelas alicuius Fratris contra alios Confratres eiusdem Ord.suscipiant,vel de eis cognoscant,sed quod causas huiusmodi coram eis pendentes ad ordinarios iudices, & Superiores cognoscendas,& terminandas remittant, vt per priuilegia disponitur, sed si causa criminalis eisdem Iudicibus Eccl.extra Ordinem à Superioribus Regularibus delegetur,tunc absque vllo præiudicio causam acceptare cognoscere, & fine debito terminare valent, tanquam eorumdem Regularium Prælatorum delegati, & non propria auctoritate eo munere fungentes.

[Margin notes: ca. Cleros 3 dist. 21. — ca. Nullus 3 19 q. 1. — c.fi ad? (sic) de foro comp. Aur. & a. c. Abb. & Ion. in c. Ecclesiæ S. Mariæ, de constit. — Pius V. constit. 5. — Conc. Trid. c.14 In cæpiorũ causis. — Leo X const. Sincero Greg. 13 . 6ft.? — Leo X supra. Iter priuil. Ord.Cama de confitent. & Io.Andr. in a Ioan. ad Specul. in tit. de teste, §. 1.]

Postremò est aduertendum, quod in omnibus Regularium causis, tam ciuilibus, quàm criminalibus, & ad Monasteria, & Domos proprias pertinentes, Regulares ipsi examinari, eorumque depositiones recipi, & admitti valent, quibus in iudicio, & extra, tanquam iuridicis fides est adhibenda.

QVANDO REGVLARES AB EPISCOPIS LOCORVM Ordinarijs criminaliter conueniri & contra illos procedi valeat. Cap. II.

REgulares extra Monast. degentes cum delinquunt ab Ordinarijs, tanquam super hoc à Sede Apost. delegatis puniri, & corrigi possunt, suorum Ord priuilegijs non obstantibus. Existentes verò intra claustra, & extra ea ita notoriè delinquentes, vt populo scandalo sint, Episcopo instante intra tempus ab eodem Epis. præficiendum, seueiè per eorum superiores puniri debent, & de punitione ipsum Episcopum certiorem facere tenentur, aliàs Regulares correctioni Episcopi omninò subijciuntur, iuxta Concilii Tridentini decretum, cui additur, quod Superiores in Regulares delinquentes non animaduerterint, quinimmò si illos impunitos ad alia suorum Ord. loca extra Episcopi Diœcesim transmiserint, Superiores ipsi instante Episcopo intra terminum ab eodem Epis. præfigendū sub priuationis dignitatum, & offic. obtentorum, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, ac priuationis vocis actiuæ, & passiuæ pęna ipso facto incurrenda, ad quam à nemine præterquam à Romano Pontifice restitui possunt, ipsos Regulares delinquentes à loco, ad quem transmissi fuerint, reuocare, & in quo deliquerant constituere, seu sistere, obstringuntur. Quod si id facere contempserint, tunc Ordinarius loci, ad quem Regulares delinquentes transmissi fuerint, super præmissis ab ipso Ordinario loci, in quo deliquerunt requisitus, vel aliàs de illorum delicto informatus, tamquam Sedis Apostolicæ delegatus, in ipsos Regulares criminosos animaduertere potest, & debet iuxta declarationem, & decretum Sanctiss. D. N. Clementis VIII. editum. Demum subijciuntur Regulares Episcoporum correctioni cum ex itineris causa per dictorum Episcoporum Ciuitates, & Diœceses, transeundo, in hospitiis, seu diuersoriis, quibus se se receperint absque litteris obedientiæ, seu commendatitiis, diligenter requisiti, vel ignori fuerint deprehensi, tunc enim ab eisdem Episcopis, tamquam criminosi, & grauiorum criminum suspecti, carcerari, aut sub custodia tàm diu detineri possunt donec certa de eisdem notitia per eos habeatur, cum ipsis regularibus prohibeatur à suis conuentibus recedere, etiam ad superiores suos etiam ad vrbem accedendi gratia, nisi ab eisdem missi, vel vocati fuerint quod si absque mandato in scriptis obtento reperiantur ab Ordinario (vt præfertur) tanquàm sui instituti desertores, puniri valent, sicut contra eosdem Regulares ad studiorum vniuersitates missos, (nisi in conuentibus habitent,) ordinarius ipse procedere potest iuxta decretum Concil. Trident. & Sixti V. constitutionem, necnon Decretum Sacræ Regularium Congregationis, cuius tenor est.

Margin notes: in c. 14 Regular. s. sess. 25. — const. — Conc. Trid. in c. 4 prohib. t sess. 25. const. 5.

CON-

CONTRA REGVLARES AD VRBEM *temerè leuiuè ex causa accedentes, absque eorum Superiorum licentia.*

QVONIAM nonnulli Regulares vagandi studio, siue dum imminentem admissorum criminum pœnam, ex suis constitutionib. aut alias debitam, sibi metuunt, falsa, & commentitia grauamina causari, non ad immediatè sui ordinis superiores, scilicet à grauamine Prioris ad Prouincialē, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, prout cuiusque religionis constitutionibus disponitur, sed ad hanc Romanam Curiam absque licentia sæpius fugiunt, potius quam recurrant, ex quo Ordinum disciplina relaxatur. Prælati contemnuntur, & ipsi in dies audaciores euadunt placuit Sacræ Regularium Congregationi ex Ord. Sāctitatis suę vt statuere, vt si quis Regularium in posterum temerè, leuiuè ex causa hanc Almam vrbem, seu Curiam, absque sui Superioris licentia, & supradicta forma prætermissa adire præsumpserit, ad suos eosdem Superiores, seueriori pœna plectendus remittatur.

F. Michael Bonellus Card. Alexandrinus.

Georgius Palearius V. I. D. Secretarius.

DE APPELLATIONE A SENTENtijs de correctione Prælatorum Regularium, per eorum subditos non interponenda. Tit. 7. Cap. I.

SICVT, vt sup. dictum est, Regulares in nulla cā, & præsertim criminali, contra illos Frēs eiusdem Ord. quærelam coram Iudicib extra Ord. proponere nō pñt, ita ēt sub eisdem pœnis eis prohibetur a sñis, seu correctione suorum Prælatorum ad eosdem Iudices extra Ord. appellare, cum id gradatim ad suos Ordinis Superiores facere permittatur, vt in superiori decreto præfitæ Congreg. Regularium latius continetur, quibus additur, ꝙ non solum subditis appellatio hmōi ad Iudices sęculares prohibetur. Sed etiam Priorib. Guardianis, aliisq; Superiorib. localib. necnon Prouincialibus, cęterisq; Officialibus pariter interdicitur, vñ à sententia priuationis, seu absolutionis proprij officij lata, per quemcumque Ordinis Superiorem potestatem huiusmodi absolutionem, seu priuationem faciendi habentem, appellare non possunt, quod si fecerint, & appellationem emissam, prosequendam duxerint, sunt ipso facto, auctoritate Apostolica ab officio, pro quo per eos fuerit appellatum, priuati, & absoluti.

Leo X. constitu. 10. & Grego. 13. const. 2.

Iul. 2. const. 6.

DE PROPRIETATE, DOMINIO, ET POSsessione bonorum per Regulares in communi retinenda. Tit. 8. Cap. I.

CVM oībus quorūcunq. Ord. Mendic. vtriusque sexus Regularibus pērsonis (exceptis Frībus S. Franc. de Obser. & Cappucinis) bona stabilia, eorumq. Monasteriis, & Domib. acquisita, & applicata in cōi retinenda, & possidenda ex Conc. Trid. decreto, sicut olim per priuilegia diuersorum Sum. Pont. illis indultum fuerat, hodie pariter concedatur, inde sequitur, quod Regulares ipsi hæreditates quascunque tam ex testamento, quam ab intestato eis delatas, & deferendas acceptare, & adire, omnesque donationes

Sess. 25. c. 3. concedit. Sixtus 4. constitu. 4. Paul 3 const. 1.

Digitized by Google

relicta, oblationes, & legata, eorumque Ecclesijs, Capellis, Sacristijs, picturis, Fabricæ, Monasterijs, Domibus, Conuentib. & Locis à fidelib. piè facta, & facienda, recipere, exigere, & consequi possunt, necnon in omnibus institutionibus, & substitut. alijsq; pijs, & non pijs dispositionibus vocari, & nominari, & in bonis eorum consanguineorum, & affinium, seu cognatorum, aliarumque extranearum personarum decedentium succedere, ac si in sæculo forent, succedere possent, atq; bonorum possessionem apprehendere, & retinere, seu bona acquisita vendere, & illorum precium in ipsorum vtilitatem conuertere, prout eis magis expedire videbitur.

Clem. 4. const. 4

DE FRATRIBVS MINORIBVS S. FRANCISCI DE Obser. Cap. II.

Con. Trid. d. a 3. ca 1. sess. 25.

CVm Fratribus Minorib. de Obser. per Regulam B. Franc. in altissima paupertate ab eo fundatam, quam ipsi profitentur, bona immobilia, etiā in cōi retinere, & possidere prohibeatur, propterea S R. E. post eiusdem instituti reformationem ab ea approbatam attendens eorundem Fratrum copiā, atq; fidelium charitatē ob temporum penurias, & calamitates, adeò defecisse, vt ex incerta mendicitate, & minutis eleemosynis se sublenare non possent, oīum rerum mobilium, & immobiliū, quib. Fes ipsi vti pōt, omne ius, proptereas, & Dominium immediatè ad se pertinere, & spectare decreuit, dictisq; fratribus de benigno remedio prouidendo declarauit, ꝙ relicta, donationes, oblationes, legata quæcunque dictis fratrib. facta, & facienda, præfata S.R.E. & de illa Ordini, & fratribus, ac locis eorundē facta sint, & esse intelligantur, eundēq; plenarium sortiantur effectum, quē sortirentur, si nominatim, & expressè præfatę R. E. & eius Fisco fierent, seu facta essent, nec possint prætextu incapacitatis eorundem fratrum quouis modo de inualiditate Notarij, hę editates quoq; eisdem Fratribus si in sęculo forent ab intestato deferri contingeret eidem Ro. Eccl. quæ ipsorum Frum locū, quo ad hoc tenet, deferantur, & delatæ esse censeantur, vt in dictorum Frum vsum, & vtilitatē per personas extra Ord. a Prælatis Ord. deputandis, iuxta formam, vt inf. petitę, & exactæ administrentur, & conuertantur, ex quib. etiam constat ipsorum Regul. bona, quo ad acquisitionem, & præscriptionem eisdem priuilegiis, & ꝓrogatiuis gaudere, sicut Fiscus, & Camera Apost. potiri, & frui dignoscitur.

Sixtus 4. const. 14.

DE OECONOMIS, SEV SYNDICIS PER PRAELATOS *Fratrum Min. de Obser. eligendis, eorumq; officio, & facultate.*

Cle. xiui, & Paradiso, e verb. figuif.

VErum, cum dicti Ordinis Fratres, non solum à receptione, proprietate, & dominio bonorum immobilium, ac etiam pecuniæ, verum etiam ab illius qualibet contrectatione penitus ex Regula essent alieni, & pro nulla re temporali in iudicio aliquod ius experiri possent, neminemq; inibi cōuenire. Ideo nè pia fidelium intentio propter Deum eisdem Fratrib. aliquid relinquentium ob prætextum incapacitatis defraudaretur, ideo ab Apost. Sede fuit opportunè prouisum, vt Generalis per totum Ord. & Prouinciales Ministri, ac custodes vniuersi dicti Ordinis pro tempore existentes in prouinciis sibi decretis possent pro locorum indigentia personas extra Ordinem nominare, & eligere, quæ quidem taliter per ipsos nominatæ, & electæ legitimi administratores, actores, Oeconomi, & Syndici Sanctæ Romanæ Ecclesiæ illatim auctoritate Apostolica constitutæ esse censerentur, & ab ipsius Ordinis Prælatis requisitæ relicta quæcumq; vice, &

nomine

nomine non fratrum, sed eiusdem Romanæ Ecclesiæ recipere, tenere, possidere, ac bonorum fructus, redditus, prouentus, petere, exigere, atque percipere, illosque in commodum, & vtilitatem dictorum fratrum, & locorum eorumdem, quibus relicta fuerint, & fratrum assensu, & requisitione conuertere, & exponere tenentur, quibus quidem personis, vt supra, in Syndicos Romanæ Eccl. electis, & nominatis in præmissis à Sede Apostolica cóceditur plena Generalis, & libera potestas petendi, exigendi, recipiendi, alienandi, transigendi, paciscendi, refutandi, quietationem faciendi, comparendi agendi, defendendi, ac in animam eorum de calumnia vitanda, & de veritate dicenda, iurandi, ac cuiuslibet alterius generis iuramentum præstandi cum illis, & contra illos, qui res quascumque aut eorum precium, vel eleemosinas relictas fratribus in testamentis occupaterit, violenter auferrent, siue contra voluntatem fratrum quomodolibet detinerent, & generaliter in omnibus causis pro rebus locis hmôi ad ipsam Ro. Eccl. spectantibus ipsorum fratrum vsui concessis, necnon pro illorum immunitatibus, iuribus, & priuilegiis sine cuiuslibet dationis, aut cautionis onere præfata auctoritate Apostolica in iudicio, & extra, plena, & libera ptãs eis impartita existit, liberum est etiam ipsis Generalibus Prouincialibus, & Custodibus personas ipsas extra Ord. in Oeconomos nominatas reuocare, & earum loco, aliàs subrogare quoties eis videbitur, & opportunum fuerit, quæ eandem in præmissis similem habeant administrandi facultatem, ut in litteris Pau. IV. & Pij IV. continetur cum expressa derogatione constõnis Ioannis XXII. Ad Conditorem, de verb. sign. cui etiam expressè derogauit Gregorius XIII. Constitu. 1. Const. 8.

DE PROPRIETATE IN PARTICVLARI A Fratribus reijcienda. Cap. III.

CVM abdicatio proprietatis sicut & custodia castitatis adeò annexa sit Regulæ Monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex possit dispẽsare, ideo omnibus quorumuis Ordinum Regularibus districtè, & in virtute Sanctæ obedientiæ pœnis, & præiudiciis prohibetur, ne aliquid in proprio, quouis modo possideant, sed quicquid habuerint totum in continenti superioribus resignent, sicut etiam per Concilium Tridentinum declaratur, vt nulli Regularium, tam virorum, quam mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia quouis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aut etiam nomine conuentus possidere, vel tenere, sed statim ea Superiori tradere teneantur, & conuentui incorporentur, ex quibus sequitur, quod quando Regularis aliquando mobile, vel immobile recipit, siue magnum, siue paruum illud sit, sine scitu, & consensu, seu Superioris, aut illius, quod de licentia prælati recipit, & non est paratus in manus illius, & ad eius libitum, & requisitionem consignare, aut aliquid abscondit, aut celat, ne à prælato videatur, aut intercipiatur, proprietarius est, & mortaliter peccat, cum non solum votum paupertatis, verum etiam canonicas sanctiones transgrediatur, & potest viuens puniri, & in hmôdi proprietate moriens, bona retenta cum eo in signũ perditionis extra Monasteriũ in sterquilinio tumulari debent, secundũ q̃ Beatus Gregorius narrat in suis Dialogis se fecisse. Superioribus quoque Regularibus interdictum est bona stabilia alicui regularis subdito concedere, etiam ad vsum fratrum, vel administrationem, aut commendam, nam bonorum conuentus administratio ad solos officiales ad nutum superiorum

c. cum ad Monasteriũ de statu Monachorum Sess. 25. cap. 2. Nemini.

d. c. cum ad Monasteriũ eodem titu.

Digitized by Google

d. in c. 11. §. nec deinceps sess. 15. rum amouibiles pertinere debere, sacrum Concilium Tridentinum decreuit, Mobilium verò vsus ita per Superiores permittendus est, vt eorum supellex statui paupertatis, quam professi sunt, conueniat, nihilque superflui in ea sit, nihil etiam necessarium eis denegetur, ex quib. etiam colligitur, quòd Superior, non potest dispensare cum suo religioso sibi subdito, quod habeat d. c. cum ad Monasteriũ proprium simpliciter, quasi in suo dominio, vt illud ad placitum distrahat, & vt sibi videtur eroget, & dispendat, quod si in hoc Superior præuaricator extiterit, iuxta sacrorum canonum dispositionem, ab officio debet deponi, & secundum Regularia instituta puniri, vltra peccatum mortale quod in Cõcil. Tridẽt. sess. 24. c. i. currit peccato sui subditi communicando, & subditus si illud tenere fuerit deprehensus, seu cõuictus, biennio actiua, & passiua voce priuatus, iuxta suę Eadẽ sess. c. 2. in fi. regulæ, & ordinis constitutiones multari debet, potest quidem prælatus cum subdito dispensare, & rem mobilem vendam, & pecuniam erogandam, nõ tamen incertè, & simpliciter hoc est ad libitum proprij subditi, sed suam disponendam concedere. Quod quidem non nisi ex rationabili causa fieri debet, cum dispensatio absquè causa, dissipatio potius dici mereatur. Ideò est aduertendum, quod rationabilis causa in pręmissis duplex esse dignoscitur, scilicet vtilitas, atque necessitas communis, & publica, aut priuata. Vtilitas priuata est cum religioso conceditur liber ad discendum, & ad informandum animum suum in pertinentib. ad propriam salutem, communis autem cum ei conceditur vsus librorum ad discendum, vt indè alijs legendo, consulendo, prædicando proficere valeat, & etiam propriæ religioni deseruire. Necessitas verò priuata ea est, quotiescumque in Monasterio paupere, in quo non possunt Religiosi habere victum, & vestitum de communi, tunc permittitur, vt aliquid habeant ad vsum proprie necessitatis cum proposito tamen semper illud ad nutum superioris resignandi, & totum scienter, & permittente prælato retinetur. Communis deinde necessitas est, quando alicui officiali nempè procura-Archidiacõ. Flor. 3. p. sũ ti. 16. c. j. §. 11. tori, Cellerario, seu vestiario conceditur aliquid erogandum in comunem frattum vsum. Sed quamuis huiusmodi necessitates, & vtilitates suadeantur causæ sufficientes dispensandi, cauendum est tamen ne in illos facilitet dispensetur. Vndè oues faucibus mortis exponantur, sed quoniam libera, & licita Donatio est actus a vera proprietate dependens; Ideò vtriusque sexus Regularib. qui ipsam proprietatem per votum paupertatis solemniter emissũ abdicarunt, munerum largitio est penitus interdicta per cõstitutionem Sãct. D.N. D. Clementis VIII. quippe quę est ab omnib. qui sub illa comprehenduntur inuiolabiliter, prout eius verba sonant, seruanda, donec ab ipsomet legis latore fuerit aliter declaratum.

DE BONIS LOCORVM REGVLARIVM Alienandis.

Tit. 9. Cap. I.

Clem exiui de uer. signif. e. Ambitiosæ, in extrauag. com. de reb. eccl. nõ alienã. Leo MENDICANTIVM Ordinum Monasteriorum, & Domorum bona stabilia, & immobilia, seu quasi, stabilia, vt perpetui annui redditus, & preciosa mobilia, quæ sub bonorum immobilium nomine comprehenduntur, cũ Ecclesiastica sint, neque alienari, neque specialis hipothechæ titulo obligari propria Regularium auctoritate valeant, quod tamen illis virtute priuilegiorum quibusdam de causis in illis expressis, non nullis quæ sollemnitatibus adhibitis illa alienare permittitur, vltimis etiam testatorum voluntati-

luntatibus non obstantibus, sub cuius quidem alienationis verbo conditionata, & libera venditio, affictus, permutatio, emphyteuticus contractus ad duas tantum generationes, vel nominationes continetur, & per dictos Regulares fieri nouissimo priuilegio Gregorij XIII. conceditur.

nis x cõ 4. Clem. 7. cõ. ii. c. Nulli de reb. ecclesiã nõ a.le const. vlti.

QVAE SERVANDA SINT IN PRAEDICTIS alienationibus faciendis. Cap. II.

IN qualibet Regularium bonorum alienatione, requiritur primò legitima causa ad alienandum impellens videlicet emergens necessitas debita Monasterij soluendi ac fratres in necessitate existentes sustentandi, vel euidens Monasterij, & loci commoditas, seu vtilitas, hoc est, aliorum bonorum immobilium augmentum.

Secundò, licentia alienandi, quam quidem per eadem priuilegia Leonis X. & Clementis VII. Generales, & Prouinciales, vel eorum Locatenentes suis fratribus concedere possunt. const. 4. const. 3.

Tertiò, adhibendus est saltim vnicus sollemnis, & diligens tractatus, inter fratres seu sorores Moniales, Domus vnde bona sunt alienanda, in eodem tractatu discussio fiat, an magis expediat alienare vnam rem quam aliam, vel possit subueniri corũ domui sine bonorũ alienatione, quib. omnibus alijsque huiusmodi considerandis hinc inde inter eos benè discussis, & examinatis, ad alienationis contractus celebrationem cum superiorum licentia deueniri debet, in quo quidem contractu interuenire, & accedere debet consensus duarum partium ex trib. partibus fratrum seu Monialium Monasterij alienantis. c. tua nuper, de ijs quæ fiunt a maio. par. cap. c Dudũ de reb. eccl. nõ ali. in 6.

Quartò, requiritur superioris Regularis ratificatio, & confirmatio contractus celebrati, quæ quidem loco consensus Sedis Apostolicæ, tum à Prouinciali, tum etiam à totius ordinis Generali in vim prædictorum priuilegiorum præstari potest, dummodo prior alienatio diligenter ab eis, vel eorum altero examinata, & euidenter vtilis comprobata, per diligentem informationem non à fratribus, sed à duobus, vel tribus bonis viris locorum, in quibus bona alienata consistunt, habeatur, quæ omnia in processu super huiusmodi informatione, & approbatione fabricando per notarium publicum in publicam formam redigi debet, & tunc statim quo vel per prouincialẽ, vel per Generalem seruatis supra narratis alienatio fuerit sic vt præfertur ratificata, non solum dict. alienatio, ac inde secuta, necnon instrumenta, & scripturę desuper pro tempore confectę ab Apostolica sede approbatæ, & confirmatæ censentur illasque, ac in eis contenta, valida, & efficacia perpetuò fore; ab omnibus obseruari debent, ita vt contrahentes, super præmissis, & inde secutis nullo modo possint molestari. Sed si ordo, vt supra, non fuerit seruatus, alienatio facta, quęcumque illa sit, ac contractus aliter celebrati, nulli, & inualidi, nulliusque roboris, vel momenti existant, & donec p Generalem, vt dictum est, alienatio non fuerit ratificata bonorum possessio penes fratres, seu Moniales Monasterij, & Domus alienantis remanere intelligitur, si verò superiores prędicti bonorum alienationes in præiudicium domorum factas eis constiterit, virtute eorumdem priuilegiorum retractare valent, ac ille verò, quę per ignorantiam constitutionis Pauli ij. in euidentẽ tamen vtilitatem, & necessitatem factas (dum id coram Vicario Episcopi loci constet) confirmare, & approbare possuntr Leonis in cõst. 4. Clẽ. 7. cõst. iij. Gregor. xiij. cõst. 7. eadẽ const. eiusdẽ Leonis x. cõst. 4.

Qui demum Superiores, & Regularium Prelati, cum in confirmandis seu ratificandis bonorum suorum conuentuum alienationibus vices Sedis const.

Apostoː

Apostolicæ gerere dignoscantur, Ideò in interponendis eorum decretis, & licentijs concedendis super illis comodum, & euidentem vtilitatem dumtaxat intendere debent alioquin vltrà sententiam excommunicationis, quam ipso facto incurrunt, ab officio etiam per annum suspenduntur, vt in priuilegio Iul ij II. Congregationi Monachorũ Beatæ Mariæ de Monte Oli-
Seff. 25. de refor. c. 11 Magnam ueto concesso, & Mendicantib. communicato, continetur. Locationes verò, etiam triennales, bonorũ anticipatis, solutionib. factę, per prælatos ipsos fratrib. omnino interdicantur quocumque priuilegio non obstante, cum illæ per concilium Tridentinum fieri prohibeantur.

DE PACTIS REGVLARIVM CVM PERSONIS *extrà ordinem initis* Tit. X. Cap. I.

QVAMVIS olim de iure, etiam communi, pacta, conuentiones, & transactiones per fratres Prædicatores, & Minores, aliosque mendicantes eorumque Prouinciales, Priores, & Guardianos, aliosque officiales cum prę-
c. qua de pactis. latis, capitulis, rectoribus, & personis Ecclesiarum, Ciuitatum, Castrorum, Villarum, & locorum, super iuribus parochialibus, vel alijs quibuscumque articulis ab eis, vel eorum antecessoribus inite, siue facta, dum tamen aliàs essent, & licitę, & honestæ tenerent, & ad illas seruandas ipsi fratres compellerentur, etiam si contra ordinis priuilegiorum concord atæ essent, cum per facta prædicta Indultis derogatum esse censeretur. Hodie tamen per
Leo x. cõst. J. c. pactum eodem tit. const. j. priuilegium Alexandri IIII. & Iulij II. & Honorij IIII. nouissimè confirmata, & innouata, declaratur, vt compositiones, & facta huiusmodi obliga tionib. interpositis, atque conditionib. adiectis super locis ad ordinem pertinentib. per prædictos Regulares absque licentia, & assensu totius eiusdem ordinis Generalis inita, seu per ipsum Generalem ratificatæ, aut in capitulo generali recepta, & approbata, & confirmata non fuerint, minimè valeant, illaque nullius firmitatis existere, ex prædictis priuilegijs declarantur, sicut etiam super illorum nullitate declarandi ipsi Generali per priuilegium ipsũ Iulij II. facultas condonatur. Quib. quidem non obstat Decretum Bonifacij VIII. vt supra allegatum, & constitutio Leonis x. in Concilio Lateran. edita, cum & per Iulium ij. Paulum iij. & Gregorium xiij. & Sixtum v. non solum prædictis, sed etiam consuetudinib. quibuscumque, ac omnibus alijs
Eugenius. 4. const. 4. in contrarium etiam per ipsos Regulares seruatis, fuit, & est expressè derogatum.

DE REGVLARIVM MENDICANTIVM *Prælatis, eorumque electione, & Potestate.* Tit. XI. Cap. I.

Seff. 25. c. vij. in cl. de elec. GENERALES, Ordinum Capita, necnon eorum Vicarij, Prouinciales, Priores, Ministri, Magistri, Guardiani, seu Correctores, Præpositi, Rectores, illorumque Vicarij, vicegerentes, commissarij, vel Delegati Visitatores, & alij prelati quocumque nomine vocentur, postquam iuxtà illorum ordinum constitutiones, & per formam à Concilio Tridentino traditam, nempè per vota secreta absq; nominum eligentium publicatione, & per proprios electores prouinciales, & non per constitutos ab eisdem prouinciali bus ad supplendas voces, & absentium suffragia electi, eo ipso quod sunt ve-
Mare mag. §. j. glo. in c. fin. de offi. ord. ri Prælati Generales, & alij, vt supra effecti curam animarum fratrum eorumdem ordinum plenè habent, & liberè gerunt, illosque tunc propria auctoritate officij ligate, & soluete valent. Quę quidem auctoritas cum sit perpe-

perpetua,& non temporalia,& à priuilegijs in perpetuum ipsis omnibus cō cessis dependeat,est ordinaria,& non delegata , & tamquam ordinaria in vtroque foro ab eis potest valide delegari,non obstante,cap. fin. extra de offi. deleg. vbi dicitur, quod alma legatorum Sedis Apostolicæ Auctoritate nulli cui commissum fuerit excommunicare , vel absoluere alios,dispensare cum irregularibus, vel pœnitentias iniungere, liceat hæc alijs demandare , quoniam illud cap. secundum communiter Doctores, habet locum in personis,quibus committitur tantum certum,& nudum ministerium,& quando eligitur industria certæ personæ. quod secus est in dictorū Regularium Prælatis quibus non nudum ministerium, sed quidem plena causæ subditorum cognitio, & cura cum iurisdictione demandatur, quæ illis competit ratione perpetui priuilegij officij,& dignitatis eisdem ordinib. concessę,& non ratione industriæ personæ,cum sit incognita; quod quidem confirmatur,quoniā d.c.fin. dispositio procedit ad delegatā & non ordinariam auctoritatem,& facultatem habentes, quæ quidem absoluendi facultas iuxta mentem Panormitani est delegabilis per auctoritate ordinaria fungentem sicuti est ipsorum Regularium prelatorum Auctoritas,quorum delegati illam sub delegare non possunt. Et propterea Generales in toto ordine prouincialis, in tota sua prouincia Prior,& Guardianus,Rector,& Corrector in Proprijs domibus,seu conuentibus , & locis, & illorum fratribus , & alijs personis sibi subditis omnimodam iurisdictionem, & potestatem habent respectiuè regendi, visitandi,& corrigendi, ac ex priuilegio Apostolico illud idem per se ipsos possunt in suos Fratres,& moniales,& alias subditas personas quod possunt Episcopi in laicos,& clericos sibi subiectos quo ad dispensationem ab omnibus irregularibus , & suspensionibus ex delicto culto prouenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario,& exceptis alijs deductis ad forum contentiosum quam , etiam in quibuscumque casibus occultis etiam Sedi Apostolicę reseruatis; delinquentes sibi subditos per seipsos , aut eorum Vicarios ad id specialiter deputandos in foro conscientiæ gratis absoluendum, imposita pœnitentia salutari, vt ex Concilio Tridentino Episcopis conceditur ex prædictis etiam sequitur dictos prelatos,& Superiores posse inter suos fratres casus , quos malaerint ex contentis in decreto à Clemente Papa VIII. nouissimè edito , sibi in foro penitentiæ reseruare , à quibus nullus inferior Regularis absoluere valet , alioquin absolutio nulla esset , & absoluens in pœnam à casibus reseruatis incideret.

In ver. concessis. pal. in 4. sen. dis. 17. q. 3. ar. 2. — *c. fin. de offic. ordi. & ibi glos. & panor.* — *Pius V. const. 14.* — *const. 1.* — *Concil. Trid. ses. 14. c. 6. quoniam.*

Generalibus verò ipsis dumtaxat ex priuilegio competit constitutiones conditas , & à Sede Apostolica etiam confirmatas simul,ac ambiguitates circa priuilegia, Indulta,exemptiones,& gratias ab eadem Sancta Sede concessas,& cōcedendas emergentes,quoad conscientiarum fratrū sibi subiectorum serenitatem tantum,auctoritate Apostolica declarare, quæ quidem facultas interpretandi Regularium priuilegia,siue clara, siue dubia sint,omnibus Episcopis alijsq. Prelatis secularibus omninò interdicitur,& aufertur.

Iul. 2. const. 8.

Valent etiam omnes Religiosorum superiores. vt supra descripti in corrigendis sibi subditis fratribus rimulis,& apicibus iuris postpositis contra eos liberè,& sola facti veritate inspecta procedere, dummodo tamen iustitia non periclitetur,nempè,quod in correctionum iudicijs ab eis substantialia illorum ommittantur, vt sunt legitimorum testium receptiones , probationes , exceptiones , & necessariç defensiones , quoniam sine illis iniquum esset iudicium , & per consequens nullum , quæ autem

Cle. 4. c. sæpe. §. c. 1. de dolo & cōtu.

resecan-

Digitized by Google

Clem. sepe de verb. significat. resecanda,& quæ in huiusmodi iudicijs seruanda sint in Clementina sępe,de verb. significatione continentur,quę in titulo de conseruatoribus habetur,& ibi videri potest.

Item possunt Generales non solum conuentus suorum Fratrum,sed etiã Monasteria Sororum Monialium, & earum collegia, ac personas qualcumque tertij habitus sub eiusdem ordinis cura existentes eximere non obstante quod per eorum constitutiones, & fundationem aliter disponatur. Iulius cõst. 6.

Pius .5.cõst. 12. Possunt etiam Generales,& eorum Vicarij,necnon Prouinciales,ex indulto Apostolico in vna quaque prouincia vnum,duos,tres,quatuor, vel quinque,aut plures sibi benè visos eiusdem ordinis religiosos,seu fratres, probos tamen,ac fide doctrina,idoneos,& ab ipsis approbatos,in notarios creare,constituere,& deputare,qui sic creati constituti,& deputati sine aliquo respectu,& omni cessante recusatione liberè quoties requisiti fuerint omnia,& singula mandata,priuilegia concessiones,gratias indulta,& rescripta Apostolica in dictorum Regularium vtriusque sexus personarum earumque Ecclesiarum domorum Monasteriorum,locorum conuentuum & vtilitatem,& comodum concessa,& emanata quibuscumque personis,tam secularib.quam Ecclesiasticis cuiuscunque dignitatis sint,quoties opus fuerit notificere,insinuare,& intimare,ac super præmissis& eorum singulis, iuxtà eorumdem priuilegiorum continentiã,& formam monere, & requirere & singula circa ea requisita,& opportuna facere,gerere,& exercere,& exequi, de eisdem omnibus, & singulis publicos,& publica, actus, & instrumenta coram testibus ad hoc requisitis conficere,stipulari,& in notam redigere,& indè vnum,vel plura instrumenta conficere,quibus in iudicio,& extra eadem fides adhibeatur,ac si per alios quoscumque publicos,& authenticos notarios stipulata confecta, & publicata,& authentica fuissent,a quibus quidem actis,notis,instrumentis,& scripturis,ab illis stipulatis, confectis, & authenticatis,intimatos,munitos,& requisitos affici, & attari debere auctoritate Apostolica statuitur & declaratur,cum distincta inhibitione, & præcepto,sub excommunicationis laię sententiæ pœna locorum Ordinarijs alijsque cuiuscumque status personis ne notarios ipsos(vt supra deputatos,)in supradictorum executione quouis modo impediant seu impedire aut prohibere audeant. Idē Pius 5. cõst.eade n

Quamplurimè aliæ Seculares ipsorum Regularium Prælatis concessæ per priuilegia existunt,quę suis locis annotantur.

DE PROFESSIONE FIDEI IVXTA FORmam Bullæ Pij IIII. editam, per præfatos Regularium Monasteriorum prouisos facienda.

Cap. XXXIIII.

Sess.24 c 12.cum c.te sor. STATVIT Sancta Tridentina Synodus, quod qui Cathedralibus, & superioribus Ecclesijs præficiuntur,vel quibus de illarum dignitatibus canonicatibus,& alijs quibuscumque beneficijs curam animarum habentibus prouideri contingit publicam orthodoxæ fidei professionem facere, se in Romanæ Ecclesiæ obedientia permansuros spondere,& iurare adminus intrà duos menses à die adeptæ professionis in manibus Episcopi,vel eius Officialis tencantur.

Pius iiij. in 2.par. bull. comun. Cuius quidem fidei professionis formam ędidit postea Pius IIII. & per

sua

suas litteras mandauit, vt etiam dicta professio fieret per quoscumque Regulares, quibus de Monasterijs, conuentibus, domibus, & alijs quibuscunque locis Regularium quorumcumque Ordinum etiam quocumque titulo & nomine eis prouideatur sub pœnis per dict. Concil. Trident. in contrauenientes statutis. Hanc bullam Pij IIII. inter bullas communes inseruimus vt regulares preuisi, vt supra possint ea comodè vti.

DE PRAECEPTIONE ACTIVA, ET passiua Regularium. Tit. XII. Cap. I.

INTER alia beneficia, que Regulares mendicantes ex indultis à Sede Apostolica eis concessis, adepti sunt, illud lanè passiuæ præscriptionis nô modicum esse videtur cum eorum loca bona, & personæ centenariæ præscriptionis præsidio munita tutaque existant, quod quidem priuilegium competit eis, tum ratione immediatæ subiectionis Sanctæ Romanæ E. & Sedis Apostolicæ sub cuius protectione suscepti sunt, tum etiam quia omnium bonorum, tam mobilium, quam immobilium, quæ Regularibus, & præsertim Minoribus Sancti Francisci de obseruantia quocumque modo acquiruntur ius proprietas, & dominium ad ipsam Romanam Ecclesiam nullo medio spectare, & pertinere dignoscitur, vt per eorum priuilegia declaratur cum igitur in prædictis agendis non ipsorum fratrum, sed præfatæ Romanæ Ecclesiæ, ob commune ius, quod inter se quodammodo habere dicuntur, negocium tangi videatur, eodem priuilegio prædictæ centenuariæ præscriptionis, quo illa fruitur, & ipsi pariter fruuntur, & gaudent. Huiusmodi autem beneficium, quibuscumque Regularibus mendicantibus, & non mẽdicantibus collatum quoque existit per priuilegium Leonis X. Camaldulensium, & vallis Vmbrosæ congregationi concesso, & ad omnes Regulares ab Apostolica sede pluries extenso & comunicato, & quo expressè statuitur, contra illorum Monasteria loca, bona, & personas, tam in præteritum, quã in futurum nulla currat præscriptio, nisi post lapsum sexaginta annorum, quod quidem tempus ab actu, seu contractu, vel quasi cursu exordium sumere debere intelligitur. Et eo elapso, tunc quadraginta annorum præscriptionem incipiendam esse idem Leo declarauit, quibus omnibus iunctis continuatis, & computatis centum annorum numerus constituitur, ita vt non nisi illis elapsis (vt præfertur) contra eorumdem Monachorum, & regularium & mendicantium bona loca, & personas à nemine in iudicio molestari possunt. Quo verò ad actiuam præscriptionem Regulares contra laicos præscriptione iuris communis, nempè triginta, qua laicus contra laicum præscribit, & contra alias Ecclesias, & loca pia secularium quadraginta annorum spacio præscribunt, sicuti etiam Regulares vnius ordinis, vel congregationis contra aliorum quorumcumque ordinum Regulares & Monachos non nisi eorumdem quadraginta annorum lapsu præscribere valent, cum æque in hoc priuilegiati existant, in quibus locum habere videtur regula iuris vulgata, quod priuilegiatus contra priuilegiatum non suo priuilegio, seu iuris communis dispositione procedunt, quoniam ad illam inducendam contra Ecclesiam requiruntur 40. anni, ad hoc, vt consuetudo præscripta dicatur, sed contra ipsos priuilegiatos centum anni videntur requiri ob eandem rationem, & priuilegij dispositionem.

Mare magnum §. 43. Sixtus iiij. consti. xiiij. c. Ad Audientiã & c. cum nobis de præscrip. c. ii. eodẽ tit. in 6. Leo x. inter camel. dulcm. priuileg. const. 1.

DD. Can. post panormi. in cap. fin. de præscrip. Bald. in Auth. quas actiones. C. de sacros. Ecc. ff. de vsucapio. l. 1. iubemus, 16. q. 3. lo.

Quattuor autem in perfecta præscriptione requiruntur, quæ nihil aliud est, quam acquisitio Dominij per continuationem possessionis per spacium temporis è lege, & præsertim Canonica definitum, & primò requiritur pos-

sessio

ſeſſio rei præſcribendæ continua, & ſine interruptione vſque in finem temporis completæ præſcriptionis, quod ſi interrumpatur, dicta poſſeſſio, interrupta etiam præſcriptio cenſetur, interruptionem verò poſſeſſionis ciuiliter per litis conteſtationem fieri Doctores tradunt.

Secundo, requiritur bona fides præſcribentis, qua poſſidens rem præſcribendam eſſe ſuam, vel illum a quo recepit dominium illius, aut ius diſtrahendi habere credat, licet in facto error adſit.

Tertiò, requiritur titulus iuſtus, vel ſaltem iuſtè præſumptus, & præſertim quando Ius commune obſtat poſſidenti, ſeu præſcribenti, tunc neceſſe eſſe illum allegare, & probare, eſt autem titulus iuſtus omnis actus, per quem ſolet acquiri dominium, vt quando à vero Dominores traditur, aut in ſolutum datur, aut a poſsidente emittitur, aut per tranſactionem, ſeu Iudicis ſententiam recipitur, ſiue pro derelicta occupatur.

Quartò, demum requiritur, quod res talis ſit, quod præſcriptione acquiri poſsit, & licet regulariter omnis res, & omne ius, omnisque actio præſcribi valeat, fallittamen in peccatis, quæ de iure Canonico & Diuino in foro animæ nullo vnquam tempore præſcribuntur, non obſtante illorum temporis diuturnitate, qua illa non minuuntur, ſed augentur, quamuis in foro iudiciali, & contentioſo quo ad illius pœnam aduerſus quodlibet crimen regulariter procedat præſcriptio decem annorum. Nec etiam contra votum & præſertim Religionis, nunquam præſcribitur: nam vouens vſque ad finem vitæ illud ſeruare, & adimplere tenetur, neque conſuetudo non prodeſt, & conſequenter contra ieiunia, vigilias, & alia huiuſmodi nullus ab onere illa ſeruanda quantauis continuata, & longa temporis tranſgreſsione liberatur.

Contra verò Prælati obedientiam, viſitationem, correctionem ſubditi, & præſertim Regulares, nunquam præſcribunt, ſicut loca Religioſa, ius decimarum primitiarum, & oblationum, aliorumque iurium Spiritualium laicus per quamuis longi temporis præſcriptionem haud acquiri valent cum iſtorum omnium Laici incapaces exiſtant, excepto iure patronatus, & aliis Spiritualitati annexis, cum ea poſsidenda ipſis Laicis relinquatur.

Poſtremò, non eſt in præſenti loco omittendum tantam eſſe huiuſmodi præſcriptionis vim, & efficaciam, illum, qui rem alienam modis a iure, & præſertim Canonico, requiſitis præſcriptam licitè retinere valere, etiam ſi poſt completam præſcriptionem mala fides, hoc eſt ſcientia rei alienæ, ſuperueniat, iuxta communem Theologorum, & Canoniſtarum ſententiam ró eſt, quia res completè præſcripta, non amplius aliena, ſed propria præſcribentis, & poſsidentis legis auctoritate effecta cenſetur, quæ poteſt dominium rei alienæ, etiam non conſentiente Domino in alium transferre, vnde ſicut præſcribens in acquirendo non peccauit, quia Sacrorum Canonum auctoritate præſcribendo acquiſiuit, ita ad rem legitimè præſcriptam reſtituendam minimè tenetur, cum alienum non ſit, quod iure poſsidetur, iuxta D. Auguſtini ſententiam.

Andr. in reg. ſine poſſeſ. c. 6. & c. illius, de pſcr. c. fin. Quā oē. de pſ. c. ſi diligenti, eo. tit. ca. i. de pſcr. in 6. Syl. queſt. in Sū. in verb. præſcri. §. 4. l. ſicut in rē. C. de pſcr. 30. vel 40. an. c. ad aures, eod tit. c. cū nō haberet, de eo qui duxit in matr. quam pol. p adu. Abb. in d. c. cum hēret, c. ſicut, de reg. tranſ. c. cū cām, de elect. ca. cū ex officij, d pſcr. Ioan. And. in c. 2. de pb. in 6. d. c. ad aures de pſc. D. T. n. & alij com. in 4. diſ. 37 q 8. ar. 1. idem Tho. in q. quodlib ar. 26. ad j. Gl. in ca. fin. & latius in c. vigilāti, de præſc. & ibi DD. Cano. Inn. & Ho. qui de cōt atteſtatur Panor. in d. c. vigilanti, & poſt eum Fel. d. loco, de pſc. cap. qui peccat. 23. q 4 c. Quid dicam, 14. q. 4. §. hoc. n. Sixt. V. conſtit. 5.

DE NA

De natali, ætate, vita, & moribus ad Religionem recipiendorum.
Tit. 13. Cap. I.

NVllus nisi ex honestis parentib. legitimè natus, & maior sexdecim annis, & non aliter, in aliqua Religione recipiatur nec ad habitum illius suscipiendum admittatur, habita prius de illius parentibus patria, & ante actæ vitæ, & morib. diligenti, accurata, & fide digna relatione, & attestatione, quæ quidem receptio, approbatio, & admissio in Capitulo Generali, vel Prouinciali pro tempore fiant, necnon illius Religiosi, sic recepti nomen, & cognomen, quibus in sæculo vtebatur, & patria in actis ipsius Capituli describantur, & notentur.

De nouitijs Religionem ingressis, & eorum professione emittenda.
Cap. II.

NOuitius, qui in quacunq; Relig. habitum susceperit ante decimum sextum annum suæ ætatis expletum, nec minori tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem minimè admittatur. Et finito tempore Nouitiatus, & anno probationis expleto, Superior eum ad profitēdum vocet, si habilem inuenerit, alioquin illum reiciat, & aliter factam ipsam profess. nullam esse, nullamq. obligationem inducere, vel Ordinis obseruationem declarauit, & statuit Concilium Trid. sicut etiam per Constitutionem Alex. IV. in virtute S. obed. & sub excommunicationis pœna, præcipitur, ne ante annum probationis expletum Nouitius ad profitendum recipiatur, seu intra dictum ann. aliquatenus impediatur, quo minus intra ipsum ad aliā Relig. quā malueritio sed nō ad sæculum tedeat, contra quam prohibitionem, si per Superiores dictorum Regularium deuentum fuerit, vltra nullitatem inde secutorum à receptione quorumlibet eiusdem Ordinis ad professionem, ipso facto suspensi redduntur, & pœnis, quæ fratres ipsius Ordinis pro culpis grauiorib. infligi consueuerunt, subiecti existunt. Et propterea per sacros Canones fuit optimè prouisum, ne beneficium Eccl. cum illius, qui Religionem ingreditur, intra dict. annum probationis alicui conferatur, nisi ad id illius accedat assensus, aut constet, quod vitam voluerit absolutè mutare, vel professionem expressam fecerit, seu scienter habitum professorum receperit, sed retrahenda est beneficij collatio vsq; ad emissam professionem, & intra annum probationis eidem beneficio per alium deseruiri debet, assignata sibi congrua de ipsius prouentibus portione, reliqui verò fructus ad ipsum Nouitium spectabunt.

Conc. Trid. c. in quacunque, sess. 25. c. non solū, de regul. transm. ad aliam Rel. in 6. Greg. 9. constitutionum.

c. beneficiū, eod. tit. de reg. in 6.

Quod annus probationis debet esse continuus. *Cap. III.*

CVm annus probationis à Sanctis Patribus, & Religionum fundatoribus non solum ad Religionem ingredientium fauorem, sed Monasterij etiam sit indultus, vt ille asperitates istius, & istud mores illius valeat experiri: ideo debet esse continuus, & non interpolatus, vt in illius continuatione omnes austeritates Ordinis, & Regulæ ab ingressis sentiantur, quas non experirentur si illarum tempore, puta Quadragesimæ, aut Aduentus, Monasterium egrederentur, cuius quidem anni integri probatio (vt dictum est) requiritur, cum ille in humanæ fragilitatis subsidium maximè inductus, & institutus esse videatur.

c. Ad Apostolicorū, de regularib. Philip. Frā. in c. sto tit. Nau. cō. 87 de reg. li. 2. Panor. in d. c. Ad Apost. eod. titulo.

DE QVALITATE AD RELIGIONEM RECIPIENDORUM. Cap. IIII.

Sixtus V. const. 5. PRohibuit quidem Sixtus V. per quasdam suas litteras, & omninò interdixit, etiam sub censuris, & pœnis, ne de cætero illegitimi ex incestuoso, aut ex sacrilego coitu, etiam postmodum quacunq; auctoritate legitimati existerent, ad Religionis habitus susceptionem, & professionem vllo modo admitterentur, & omnia in contrarium inde secuta nulla, & inualida, nullamq; obligationem inducere declarauit, & ingressos huiusmodi quam primum expelli, & ab ipsa Relig. eijci mandauit, & quo ad criminosos, etiam recipiendos in Religione nonnulla decreuit, vt in dictis suis litteris continetur, quarum dispositio cum dura admodum Gregorio Decimoquarto videretur, prædictas Constitutiones Sixti Quinti sui prædecessoris moderandas censuit, prout per suam Constitutionem, quo ad illegitimos tantum, ad terminos iuris reduxit, reuocauit, & moderauit, statuendo, quod illegitimi quouis modo procreati, ad habitum, & professionem Religionis admitti possint, & ad effectum huiusmodi per Superiores Generales aut Prouinciales virtute, & vigore priuilegiorum legitimari, & ad Ordines Sacros suscipiendos, necnon ad dignitates, & honores in Religione consequendas dispensari, & habilitari valeant, quæ quidem priuilegia, quo ad facultatem prædictam dispensandi legitimandi, & habilitandi fuerunt, & sunt per eandem Gregorij XIIII. Constitutionem in pristinum statum, & validitatem in quibus ante ipsas Constitutiones Sixti V. existebant restituta, & reintegrata. Quæ tamen illegitimorum ad Religionem receptio fieri minimè debet, nisi prius iuxta formam dictæ Constitutionis Sixti V. illorum vita, & moribus diligenter cognitis, & circumstantijs omnibus, quæ circa idoneitatem personæ attendendæ erunt consideratis, ac à fide dignis de Religionis zelo, pietate, integritate, & doctrina comendati fuerint, & in Capitulo Generali, vel Prouinciali, per Generalem, & Prouincialem superiorem, & Diffinitores vnanimiter approbati fuerint, dummodo filius illegitimus in Religione, in qua pater, siue ante, siue post natiuitatem dicti filij professus fuerit, ipso patre viuente non admittatur cum alijs in eadem Sixti V. Constitutione requisitis, in cæteris autem quoad præmissa cuiusq; Ordinis statuta regularia seruari debent, vbi verò Capitula celebrandi consuetudo non fuerit Superioribus cum tribus, aut quattuor, ad id in generali Congregatione per vota secreta deputati eorum Regularibus institutis seruatis, ac supradictis omnibus plenam in recipiendis Nouitijs auctoritatem habent.

Grego. 14. const. 11

Id. Greg. xiiij. const. eadem.

De criminosis ad Religionem non recipiendis. Cap. V.

SVspecti verò, aut rei aliquorum criminum, qualia sunt homicidia, vel alia similia grauiora, furta, & latrocinia, propter quæ vel damnati, vel banniti fuerint, aut ne damnentur, formidatur, alij etiam ingenti ære alieno supra vires suarum facultatum grauati, siue reddendis ratiocinijs ita obnoxij, vt ex eis, vel molestia eis illata sit, vel timendum sit, ne inferatur, ab ingressu Religionis tanquam perpetuò inhabiles prohibentur, nisi constet eos non humana ratione, sed deuotionis, & pietatis feruore vitam Religiosam sponte, & ex animo elegisse, de quibus criminibus in Generali, seu Prouinciali Capitulo plena, & indubitata fide facta per Generalem, vel Prouincialem, & Diffinitores, aut alios, vt sup. vnanimi consensu fuerint

Sixt. 5. const. ead. & Greg. eadem.

fuerint approbari, & ad habitum Religionis admissi, & si aliter in Religione à forma prædicta recepti fuerint tanquam malè recepti habitu spoliari, & a Religione eijci, & expelli debent. Quod si expulsi non fuerint, attenta nullitate habitus receptionis, & professionis emissione, liceat quibuscunque Iudicibus, & Curijs, etiam sæcularib. ad quos, seu ad quas spectat, contra eos, vt prius iuris, & facti remedijs tam ciuiliter, quam criminaliter, aut mixtim ob facinora prædicta procedere. Et qui etiam dum erant in sæculo grauissimis, & scandalosis delictis notari, & diffamati fuerunt, quæ quidem delicta fraudolenter, & dolosè in eorum receptione, seu professionis emissione, monitione super illis per Superiores præmissa, tacuerunt, non obstante, quod iam recepti fuerint, & professionem emiserint Religionum Prælatis, ne morbida, & infecta pecus totum ouile Domini corrumpat, alijs cedat in exemplum, indulgetur, vt prædictos ab eorum Conuentib. & Ordinib. auctoritate Apostolica remouere, & expellere licitè possint. Leo 10. const. 21.

DE POENIS SVPERIORVM REGVLARIVM inhabiles ad Religionem recipientium. Cap. VI.

PRælati demum Religionum, earumque professores, si inhabiles personas, & criminosos, vt sup. in Ordinem receperint voce actiua, & passiua, necnon officijs, gradib. honoribus, & dignitatibus quibuscunq. obtentis, eo ipso in perpetuum priuantur, & ad illas, & alias quascunque in posterum obtinendas, perpetuo inhabiles, & incapaces declarati existunt. Sixti 5. const. 1. 2

DE POENA REVOCANTIS NOVITIVM, SEV professum à Religione. Cap. VII.

IVlius Secundus in priuilegio concesso Monachis Ordinis Sancti Benedicti Congregationis B. Mariæ Montis Oliueti, alijs postmodum Mendicantium Ordinibus communicato, sententiam excommunicationis ipso facto incurrere decreuit impedientem Nouitium ab ingressu Religionis, seu iam ingressum reuocantem, & vlterius secundum Scribentes communiter tenetur, illum ad propriam Religionem ingredi obstringi, dummodo sit persona habilis, & non vxoratus, non senex, neque infirmus, quod si inhabilis, (vt præfertur existat, tenetur pro posse alio modo satisfacere Religioni, & illi, quem reuocauit orando pro eo, vt Religiosus efficiatur, quod si eumdem reducere non potest, sufficit pro posse fecisse, ratio autem huiusmodi restitutionis à Theologis allegata, hæc est, quod sicut restituere tenetur ille, qui inuito Domino aufert ab eo seruum suum vnde illius seruitio priuatur, vel si eundem seruum restituere non potest, tenetur æqualem seruum, vel æstimationem Domino consignare, immo etiam duplum, multò magis, qui Deo abstulit seruum suum Nouitium, seu professum in Religione, tenetur in simili recompensare. Qui verò retraxit nondum Religionem ingressum, sed volentem, & dispositum intrare ex eo, quod probabiliter credebat illum non esse aptū, neque vtilem Religioni, ad nihilum tenetur, cum potius damnum à Religione remouisse, quam ei intulisse videatur, quod idem dicendum est, si illum reuocauit à Religione, in qua male viueretur, si autem reuocauit propter vtilitatem propriam, vtputa, quia indigebat consilio suo, quoad spiritualia in sæculo, restitutioni minimè tenetur, cum iuxta gradum ordinare charitatis teneatur bonum suum spirituale, quam alterius præeligere. Si demum retraxit propter amicitiam, vel parentelam, aut inimicitiam

Sylue. in Su. in verb. restitutio 5. §. j. Aug. eo dem verb. §. 63.

Petrus de Pal. & alij. in 4 d. 15 q. 2. artic. 2.

c. si seruus, dist 54

Caiet. 2. 2. q. 99. ar. 8.

Richar. in 4. ab Angelo relat. vt supra. Sylu. loc. cit.

lasciuam, vel ad impediendum vtilitatem Religionis, tenetur pro posse operari, vt reuocatus ab eo Religionem, rem sibi propositam, ingrediatur, alioquin Religioni satisfacere debet, & de peccato, quod in dissuadendo commisit, bonum scilicet temporale proprium spirituali alterius proponendo doleat.

De libertate Nouitij ad regrediendum ex Religione. *Cap. VIII.*

c. statuimus, de regu. & ibi com. DD. Sess. ult. de reg. cap. 16. c. postulasti, cod. t. 1.

SAcris Canonib. statutum existit, vt Nouitius intra annum probationis, quandocumq; voluerit, ad statum priorem liberè possit redire, nullius Superioris, vel alterius personæ requisita licentia, neq; tenetur Monasterio expensas sibi factas satisfacere, immò si in ingressu aliquid detulit, totum est ei restituendum, iuxta Decretum Conc. Trid. neq; egrediendo, etiam propria auctor. in nullam inhabilitatis pœnam incurrit, & propterea ad Ordines Sacros, & ad beneficia sæcularia potest licitè promoueri.

De egressu Regularis ex Religione post professionem. *Cap. IX.*

c. 1. de reg. in sexto. Conc. Trid. sess. 25. c. 19. Q. 1. unque.

LIcet regulariter professus in Religione amplius ad sæcularem vitam redire non valeat, tamen si prætendat per vim, & metum ingressum esse Religionem, aut ante ætatem legitimam professum fuisse, vel quid simile, velitq; habitum dimittere, aut etiam cum habitu discedere sine licentia Superiorum, debet intra quinquennium tantum a die emissæ professionis causas, quas prætēdit coram Superiori suo, & Ordinario deducere, quod si absq; prædictorum superiorum declaratione habitum spontè dimiserit, nullatenus postea ad allegandum quamcumq; causam admitti poslit, sed ad Monasterium redire cogendus est, & tanquam apostata puniendus, nullo interim suæ Religionis priuilegio suffragante.

De absolutione recipientibus habitum impendenda. *Cap. X.*

NOuitij, qui relicta sæculi vanitate alicuius ordinis habitum susceperint, & fratrum consortio sese aggregare voluerint, ne eorum conuersio ad Deum impediatur, possunt, & per Generalem, aut per Prouincialem à suspensionis interdicti, & excommunicationis sententia quacunq; absolui, exceptis contentis in Bulla cœnæ Domini, & cum eis si irregulares fuerint, dispensari, cum hoc tamen, quod si alicui ex censuris prædictis propter dictū fuerint astricti, satisfaciant, vt tenentur, & quod nisi mox postquàm fuerint absoluti ordinem intrauerint, etiam si super hoc eis induciæ à Prælatis ordinis concedantur, nihilominus eo ipso in pristinas censurarum sententias, à quibus fuerint absoluti relabuntur.

Mare magnum. §. 38. 49.

c. eos, de sent. excō. in 6.

De Nouitijs absolutis à casibus reseruatis, & postea ab Ordine exeuntibus. *Cap. XI.*

Angel. in Sum. in verbo, excom. 5 §. 48. Syluest. in verb. absolutio 5 § 7 q̃ sequitur Tabiena eo. tit. §. 10.

NOuitij si intra annum nouitiatus in aliquo excesserint, pro cuius absolutione si in sæculo deliquissent ad Sedem Apostolicam meritò essent destinandi, fauore Religionis virtute priuilegiorum, etiam excommissis in sæculo reseruatis absoluuntur, & postea si non emissa professione absoluti exierint, tenentur se illis, qui eos aliàs de iure in sæculo absoluere poterant se præsentare, non, vt iterum ab eis absoluātur, cū iam absoluti sint, sed nè reinciдans

Digitized by Google

cidant ratione inobedientiæ non se præsentando: sicuti superioribus ordinarijs se præsentare tenentur illi, qui à reseruatis in articulo mortis absoluuntur quoniam absolutio quæ impenditur nouitijs, & sicut illa quę datur in articulo mortis, ipso iure intelligitur si in religione permanserint, vel ex illa infirmitate decesserint, ideò monendi sunt sic absoluti exeuntes, vt se proprijs iudicibus se repræsentent quam primum fieri potest ne eisdem censuris iterum innodentur.

De renunciatione bonorum per Nouitium facienda. *Cap. XII.*

CVm nullo iure Religionem nouiter ingressus ad sua bona renuncianda Monasterio in quo habitum susceperit obstringatur, ideo potest illa cuicumque maluerit licitè, & liberè renunciare, dummodo renunciatio huiusmodi fiat cum licentia Episcopi, vel eius Vicarij, & infra duos menses ante professionem, quæ quidem renunciatio, non nisi secuta professione; suum consequitur effectum, aliter verò factam, etiam cum iuramento firmatam; irritam, & effectu omninò carere decreuit Concil. Triden. à quo quidem sub pœna excommunicationis tàm dantibus, quàm recipientibus prohibetur, nè ante professionem aliquid, excepto victu, & vestitu, nouitij, vel nouitiæ illius temporis, quo in probatione steterit quocumq; prętextu à parentibus, vel propinquis, aut à curatoribus eius monasterio tribuatur, quod si quid traditum fuerit, eidem, si ante professionem à religione discesserit totum egredienti restituatur, quod secus est de donatione, & renunciatione ante ingressum Monasterio, seu alteri facta, vt in sequenti cap. dicetur. Seß. 25. c. 6

De bonis Nouitij morientis ante professionem. *Cap. XIII.*

LIcet olim bona Nouitij ante professionem defuncti ad Monasterium spectarent, cum ibi moriendo vti frater mori videatur, & præsertim si in eius ingressu bona ipsa Monasterio donauerat; hodie tamen de iure nouo Concilij Tridentini in contrarium statuitur, nempè, quòd nulla donatio, seu renunciatio valeat post ingressum religionis infra duos menses professioni proximos, vt dictum est, ex quo sequitur quòd si Nouitius ante professionem moriatur, siue Monasterio renunciauerit, siue non, in eius bonis non Monasterium sed eius proximiores succedere debent eum ob defectum non secutæ professionis non verus adhuc Religiosus decesserit, & per consequens eius bona neque tacitè, neque expresse in monasterium transitum facere potuerunt, quæ omnia intelligenda sunt de renunciatione facta tantum post ingressum nouitij in Religione, & non de facta ante ingressum illius sicuti responsum fuit per Illustrissimos Cardinales Sanctissimæ congregationis Concilij Tridentini interpretes R. P. F. Gaspari Passarello tunc ordinis Minimorum Generali consulenti die 21. Octobris 1575. vt ipse in suis notabilibus num. 37. testatur.

Authen ingressi. C. de sacrosa. Eccles. & ibi DD. Panorm. & alii in c. in præsentia de prob. n. Seß. 25. c. 16 nulla Butr. in d. cap. in præsentia. lib. priui. m n not 37. in fine. Pius V. const.

Si demum nouitius virtute priuilegij Pij V. Nouitijs Monialium concessis, & fratribus etiam nouitiis communicato per sæpè dictum Leonis X. constitutionum ante mortem professionem emittat, & decedat Monasterium succedere potest in eius bonis quamuis nondum expletus fuerit annus probationis ratione professionis emissæ, vt in vltimo cap. de Monialibus dictum est.

Digitized by Google

De Regularibus habitum suæ religionis dimittentibus. Cap. XIIII.

c. vt periculosa. ne. le. vel Mon. se cu. neg. 16.

OMnibus Regularibus cuiuscunq; Religionis, & in ea tacitè, vel expressè professis per sacros Canones districtè inhibetur, ne temere habitum suæ religionis dimittant sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda, sed quia huiusmodi habitus dimissio multipliciter fieri potest, ideo est ani maduertendum, quod aliquando fit absque peccato aliquando cum peccato, quandoq; demum cum peccato, & excommunicatione.

Primo modo sine peccato dimittitur habitus cum fit ex iusta, & rationabili causa: nempe ratione balneationis, notationis, & piscationis: vel cum fit iuxta regulæ statuta, vtputa ex causa mutationis, mundationis, reparationis, vel quando fit causa iusti timoris, videlicet, propter periculum captionis, siue mortis, vt si quis transeundo per terras infidelium, seu aliorum inimicorum dimittit habitum ne agnoscatur.

Glo. in d. c. vt peri ulosa in verb. temere.

Secundo modo cum peccato Regularis habitum dimittit quādo tota die, seu aliqua ipsius parte ex iocosa leuitate domesticè tamen manet in Monasterio sine ipso habitu, aut cum ex lasciuia & illicita sensualitate dormiendi quietius dimittit, cum habitus adeò sit ossibus monachorum annexus, vt ad illum retinendum die nocteq; astringantur, dicitur etiam religiosum cum peccato habitum dimittere cum illud ex iocosa leuitate per horam ad iacien dum palum foreum vel ludendum, aut tripudiandum, currendum seu saltandum, & his simila faciendum dimittit non tamen sunt excommunicati

c. vidua. 20. q. 1.

sicuti nonnulli asseruerunt, & præsertim Syluester contra Rossellam, quod Petro de Palu. in 4. dist. 18. q. 3. non placet, nec etiam nobis: quoniam qui in prædictam excommunicationem incidunt, dicuntur Apostatæ, vt patet per glo. in d. c vt periculosa in verb. ho um, quo inquit temerè dimittentes Apostatare, quod non potest dici de illis qui ex prædictis causis habitum deponunt, cum non dolosè, & cum animo non reassumendi (quod proprium est Apostatarum) deponere videatur.

Petr de Pal. 4. dist. 13.

Tertiò modo cum peccato, & excommunicatione deponitur habitus cum temerè dimittitur, vt habetur in d. c. vt periculosa. Temerè autem fit, cum Religiosus illum deponit vagandi causa. Item temerè fit, cum fit ex turpi causa, & aliorum scandalo, eundo de nocte ad lupanar. quod secus est si dimittit absque scandalo, vt puta cum in sua camera dormit cum meretrice sine habitu, tunc enim non videtur in excommunicationem incurrere; ratio est, quia textus Canonis scandalosæ vagationis innititur, quæ non est in casu dormitionis in cella de nocte, tamen secus est cum ad lupanar incedit, licet excommunicatus sit ob introductionem mulieris intra claustra contra Apostolicas Constitutiones, vt supra dicitur.

De Regularibus dimittentibus habitum suæ religionis, & alterius habitum assumentibus. Cap. XV.

In verbum excō. §. 16.

QVod Regulares dimittendo habitum suæ religionis, & assumendo habitum alterius religionis incidant in sententiam excommunicationis d. Canonis tenuit Syluester. Caiet. in Summa, & Nauarra in Manu. c. 27. quod est verum cum post dimissum habitum non statim intrant alieram religionem, sed exuto primo habitu religionis ambulant circumeundo per diuersa loca quam opinionem sequitur Rossella etiam si portent habitum alterius religionis extra claustra nā tunc ex illa vagatione apostatæ euadunt, ad quod

Sess. 14 c. xi Quia verò.

cuitandum

euitandum Concilium Tridentinum cuiuscunq; ordinis Prælatis, & Superioribus prohibuit ne vigore cuiusuis facultatis nullum ad habitum,& professionem admittere valeant nisi vt in ordine ipso ad quem transfertur sub sui superioris obedientia in claustro perpetuo maneret,sed quando Religiosus dimittit habitum suæ religionis,& alterius assumit,non ad vtendum,sed ad solatium, aut ex leuitate iocosa, non incidit in censuram secundum Syluest. in verb.habitus, quia tunc non dicitur habitus dolose, & temere dimissus quotiescumq; frater minor ex voluptuosa, & honesta recreatione habitum Prædicatorum seu Minimorum induit,& è contra.

De Regularibus habitum absconditum deferentibus. Cap. XVI.

REgulares verò deferentes habitum suæ Religionis veste clericali,aut laicale coopertum,& tales incedunt quod tamquam Religiosi non cognoscatur incidunt in prædictam sententiam excommunicationis quia licet non dimittant habitum materialiter,dimittunt tamen formaliter;quotiescumq; adeò habitum abscondunt,vt suæ religionis Fratres cognosci, atque discerni non possint.Si autem à conuersantibus quamuis non ab omnibus prętereuntibus cognoscantur,quod religiosi sunt talis, & talis Religionis, non incurrunt:cum nec materialiter nec formaliter eorum Religionis habitum dimitere videantur ex toto,non materialiter,quia subtus habitum gestant,non formaliter,quia cognoscuntur vt Religiosi iuxta mentem Canonistarum,nihilo minus per Concil.Trid.prohibitum fuit ne detur licentia cuiquam Regulari occulte ferendi habitum suæ religionis.

Gier. in simula.in declaratione d. ve periculosi. Gl.in cle 2. de vit.& ho. cler.in verb. intrinseci Panor.in c. Deus qui de vita, & ho. cler. Sess 25.c.19 Quicunq;ita fiue.

De natis ex infidelibus præsentibus Mahumetanis, & Iudæis, ac etiam hæreticis post receptum Baptisma ad Religionem recipiendis. Cap. XVII.

APOSTOLICIS constitutionibus statuitur, quòd ijs, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Baptisma Græci,& Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis huiusmodi, quominus in ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto ordine dignitates, gradus, & officia Religionis nocere possit, vel debeat, quantum verò attinet ad filios, & descendentes hæreticorum declaratur, vt filijs, & descendentibus talium conuersorum, & Ecclesiæ vnitati restitutorum, pariter minimè circa præmissa quicquam obstet: Geniti verò ex Iudæis si post baptismum ab eis susceptum iterum à fide Catholica recesserint,& de eo per sententiam latam in foro Ecclesiastico damnati fuerint,ac etiam illi,qui ex Mahumetanis, aut hæreticis similiter damnatis viuis,vel defunctis,vel quorum ossa, vel statuæ combustæ fuerint originem ducunt per lineam paternam, vel maternam vsq; ad quartam generationem inclusiuè in ordinem recipi,& admittir prohibentur, & idem in ijs professoribus ordinis,qui ad sacros etiam presbyteratus ordines admissi sunt seruari debet, prout Fratribus Minoribus de obseruantia per Pium V. ac etiam Fratribus Minimis per Gregorium XIII.declaratum, & ordinatum fuit.

Const.13. Const 11.

Digitized by Google

DE APOSTATIS, EORVM POENIS RECEPTIONE & absolutione. Cap. XVIII.

CVM autem Apostasia, vnde Apostatæ dicuntur, iuxta D. Thomę & aliorum theologorum declarationem nil aliud sit, quam retrocessio quædam, quæ coniunctioni debita directe opponitur. Ideò notandum quod sicut homo tripliciter Deo coniungitur, videlicet per fidem, per debitam, & subiectam voluntatem ad obediendum eius præceptis, ac etiã per specialia quædam ad superogationem pertinentia, scilicet per clericatum, & Religionem, ita etiam tripliciter disiunctio per hominem ipsum à Deo fieri contingit nempe a fide, cum per infidelitatem ab eo recedit ab obedientia cum, eius diuina, & Ecclesiæ pręcepta ex contemptu transgreditur, & ab illorum obseruantia aufugit; à Regularitate demũ cum ab ordine sacro suscepto, aut à Religione quam professus est omninò recedit, & propterea homines in aliquo prędictorum à Deo disiuncti, & retrostantes (prout sonat nomen apostatæ) Iura, ac Sancti patres in apostatas a fide, ab obedientia, & ab ordine clericali, & a Religione distinxerunt, ac numerarunt, cum igitur nunc de Apostatis tantum, secundum quod iura loquuntur, & Ecclesiæ sanctiones disponunt, agendum sit, alijs omissis, concludendum est, Apostatam a Religione esse Religiosum expressè vel tacitè professum, qui deserit Religionem quam professus est sine transitu ad aliam cum animo non reuertẽdi ad suã, ex qua quidem diffinitione, seu potius descriptione, notandum est, multũ distare inter Religiosũ fugitiuũ & Religiosum Apostatã nam non omnis fugitiuus Apostata est, quoniam, qui exit Monasteriũ sine licentia, Superioris, omisso, siue retento habitu vagatur, vel se celat, ne inueniatur, est fugitiuus, & nõ apostata ad trad. per Ioa. And. quẽ Panor. & cõmuniter scribentes sequũtur in c. fin. de regulari, quod quidẽ probatur per l. quis fugitiuus ff. de ędil. edict. sequitur igitur quod nullus Religiosus qui transit ad a ctiorẽ Religionem, petita licet non obtenta licentia Superioris, sit apostata; quia eius transitus non est retrocessio criminalis siuè a peccato mortali depẽdẽs, neque translatus ad aliam Religionem, vel aliũ locũ, vel perpetuo in aliqua Ecclesia Canonicè institutus, seu ad Episcopatũ, assumptus, aut extra monasterium auctoritate sui Generalis, vel Prouincialis ad subueniendũ parentum necessitati in quam tamen post professionẽ emissam inciderunt degit, Apostata dicitur, & minus etiam si antequam profiterentur erant tanta necessitate oppressi, vt eius subsidio indigerent, nam tunc etiam nolente Superiore tenetur exire, & subuenire: si potest iuxta mentem Sancti Doctoris, quare cum Reuerendissim. Caietano recensendũ esse videtur Religiosũ, qui cum habitu sine licentia, & alterius obedientia extra Monasteriũ eo animo, & intẽtione manet, vt Religiosus amplius nõ sit, verũ esse apostatã, nec excusatur ab Apostasia, & censuris annexis ex hoc quod habitũ deferr quoniam tenetur ad omnia, ad quæ tenentur apostatæ sine habitu. Qui verò non recedit, nec vagatur extra animo retrocedendi à Religione, sed forsan ob prælatorum rigorem, aut libidinem vagãdi, aut aliquid huiusmodi faciendi non apostata dicitur sed fugitiuus, & vagus ꝙ quidẽ, ex eo ꝓbatur, quod Apostasia consistit in retrocessione à Religione, vnde, qui prædictę retrocessioni nunquam consentit nũquam in apostasiã, & eius pœnas incurrit, quamuis incidat in pœnã inobedientiæ, & rebellionis contra præceptum prælati exeundi, sicut etiam manens in claustro, & nolens pertinaci inobedientia prælato aliquid iustè p̃cipienti rebellis est, & non apostata.

[Margin notes: 2. 2 q. 12. ar. 1. — Glos. cõ. recept. in c. 1. de Apostat. — d. c. licet de regul. — D Tho. 2. 2. quę. 101. a. 4. Naua. in cõment. 3. de reg. super. c. nulla 18. q. 2. c. 2. In D. Tho. 2. 2 q. 12. ar. 1.]

DE

DE APOSTATARVM POENIS.
Cap. XIX.

APostate, seu fugitiui si habitum dimiserint sunt ipso facto excommunicati, secus si non dimiserint, cum id iure non caueatur expressum, nisi forsan per Regulares constitutiones pœna excommunicationis per eos [ca. vt periculosa, nec cler. vel mona. in 6.] incurrenda statuatur, quod quidem in omnibus Religionibus sanciri deberet, ad præcludendum quantum fieri potest apostatis viam, cum tales ob peccatum mortale rebellionis, & inobedientiæ eorum Superioribus efficiantur. Præterea si habitu dimisso aliquem ordinem receperint sunt irregulares, eo quia illum in excommunicatione susceperunt, si verò habitu retento similiter sacris initiati fuerint, suspensionem à susceptorum ordinum executione incurrunt, cum ordinati sine licentia suorum Superiorum ipso iure sint suspensi, & in dictis ordinibus sic, vt præfertur, susceptis ministrare non possint [c. 2. de refor. sess. 14.] donec per ordinarium suum Superiorem dispensentur, iuxta Concilij Trident. dispositionem & si antequam dispensentur siue à prædicta suspensione absoluantur ministrauerint irregularitatis laqueo se inuoluunt secundum Canonicas sanctiones, additur etiam ex Concilij Tridentini decreto [c. r. de re iu. 6. sciturus, in 6. c 2 de refor. sess. 5.] Regularibus ipsis extra claustra, & obedientiam Religionum suarum viuentes prohibitio prædicandi, per Episcopos locorum ordinarios eis facienda. Vltra demum prædictas censuras, & pœnas atque officiorum, ac dignitatum ordinis, necnon vocis actiuæ, & passiuę priuationem, & ad illa inhabilitatem, etiam pœnis corporis afflictiuis, vel à Religionis statutis inflictis, aut superiorum arbitrio corrigi, atque puniri, ac etiam per Episcopos [cap. a nobis de apost.] locorum arbitrio, corrigi, atque puniri, ac etiam per Episcopos locorum, si voluerint sub graui custodia carcerari valent ita quod solummodo vita sibi misera reseruetur, donec a suæ præsumptionis nequitia resipiscant; multæ aliæ pœne demum, etiam grauiores, per constitutionem Pauli IIII. contra Apostatas editā statutæ fuere sed cum illa postea per Pium IIII. per suam constitutionem quæ incipit Sedis Apostolicæ solertia sub Dat. Ro. apud Sanctum Petrum anno Domini 1563 nonas Aprilis fuerit moderata, declarata [Concil. Trid. ca. 19. sess. 25. de refor.] atque ad terminos iuris reducta, ideo hic omittuntur. Omnes autem pœnę prædictæ extenduntur etiam ad Regulares illos, qui se per vim, & metum Religionem ingressos esse, aut ante ętatem debitam professos fuisse, aut quid simile prætendentes sponte dimittunt habitum etiam intra quinquennium non deductis prius causis quas prætendunt coram Superiore suo, & loci Ordinario, nec possunt amplius in prætensis causis audiri, sed ad Monasterium redire sunt compellendi, & tamquam apostatę puniendi.

DE REGVLARIBVS APOSTATIS ET FVGITIuis reuocandis, & recipiendis.
Cap. XXI.

OMnes Apostatæ reuerti volentes sunt recipiendi, quoniam Ecclesia pia mater redeuntibus gremium claudere non consueuit, immo omnibus Regularium superioribus per Innocentium III. in hæc verba, quæ in [c. vlt. de regula. ingre. ad regul.] iure communi habentur præcipitur.

Digitized by Google

Cap. XXIV.

NE Religiosi vagandi occasionem habentes salutis propriæ detrimentum incurrant,& sanguis eorum de prælatorum manibus requiratur statuimus,vt præsidentes capitulis celebrandis secundum statutum Concilij Generalis, seu Patres Abbates, seu Priores fugitiuos suos, & eiectos de ordine suo requirant scilicet annuatim,Qui si in Monasterijs suis recipi possunt secundum ordinem regularem,Abbates, seu Priores eorum monitione preuia per censuram Ecclesiasticam compellantur ad receptionem ipsorum,salua ordinis disciplina,quod si hoc Regularis ordo non patitur, authoritate nostra prouideant, vt apud eadem monasteria in locis competentibus, si absque graui scandalo fieri poterit,alioquin in alijs Religiosis domibus eiusdem ordinis ad agendum ibi pœnitentiã talibus vitæ necessaria ministrarentur si vero huiusmodi fugitiuos,vel eiectos inobedientes inuenerint eos excommunicent; tamdiu faciant ab Ecclesiarum Prælatis excommunicatos publicè nunciari,donec ad mandatum ipsorum humiliter reuertantur. Demum vltra prædicta seruare debent Prælati Regulares in Apostatis recipiendis illa etiam, quæ in Bulla Reuerend. Cardinalis Alexandrini, qui fuit postea Pius V.super declaratione dicti Motus proprij Pauli III.cõtra Apostatas editi, & præsertim in illis Religionibus,quib.tunc recepta fuit, quippè quæ declaratio ad instantiam, & requisitionem procuratoris ordinis Minimorum infrascripti tenoris emanauit,vt in Formulario dict. Religionis impressæ apparet.

BVLLA CARDINALIS ALEXANDRINI.

Super declaratione motus proprij Pauli iiij. editi contra fratres Apostatas, acceptata à Patribus Ordinis Minimorum Capitulum Generale Ianuæ tertiò celebrantibus.

MICHAEL Ghislerius Miseratione diuina tituli Sanctæ Mariæ supra Mineruam Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Alexandrinus vulgariter nuncupatus hæreticæ prauitatis in tota Republica Christiana Supremus Inquisitor à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatus, Reuerendis Patribus Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula suum Generale Capitulum fœliciter celebrantibus salutem in Domino,& spiritus Sancti consolationem; Ingens deuotionis effectus,quem erga Ordinem vestrum gerimus efficit , vt omnibus quę ad prosperos successus verę regularis obseruantię attinent,auxilium,& consilium quicquid sumus,& possumus, cum ratio postulat, & exigimus vobis libenter impendimus; igitur nobis in Christo carissimus Frater Mathurinus Auberi,Zelosus vester, humiliter, & instanter supplicauit, vt sicut illi verbotenus declarauimus quomodo de mente,& intentione Sanctissimi Domini Nostri Papę recipi, & à vobis recepti tractari debeant Apostatę qui

post

post emanatam contra eos ex die decimatertia Kalendas Augusti anni præteriti nouissimam eiusdem Suæ Sanctitatis Bullam ad vos redeunt, vobis quoque in vnum pro Religionis vestræ tractandis negocijs capitulariter cō gregatis,exponere,& testimonialibus nostris ad vos litteris denunciare dignaremur,nè in re tanti momenti à voluntate, & recto instituto eiusdem Sanctissimi Domini,vel in minimo recedatis.Nos quibus huiusmodi Apostatarum negociū per suam Sanctitatem speciali cura demandata est, viuę vocis oraculo desuper nobis facto,notum facimus,& tenore præsentium certiores reddimus,non fuisse,nec esse intentionis eiusdem Sanctissimi Domini,vt quicūq; huiusmodi apostatas sine discrimine,& absque vllo delectu recipiatis,& vestræ societati admisceatis,sed eos tantum,de quibus emendationis vitæ propositum concipere,& sperare probabiliter potestis,& qui vestræ Religioni possunt esse bono vsui,quos inprimis oportet cogere ad renunciandum omnibus,& singulis Apostolicis litteris contra professionem suam,vel quouis modo contra Regularem obseruantiam in forma breuis vel etiam plumbatis,aut sacræ pœnitentiariæ Apostolicę,ac quibus vis priuilegijs,& exemptionibus per eos hactenus impetratis,pręstito etiā per eos iuramento in manibus Generalis,vel Prouincialis,aut eorum quibus commiserint,quòd talia,aut similia impetrare nunquam attentabunt,sed in statu professionis suæ,cui per sollemne votum,se adixerunt post hac stabunt,& perseuerabunt iuxtà regulæ & statutorum ordinis exigentiam. Quos sic per vos receptos,quamuis non vt inimicos habere, sed de eorum resipiscentia gaudere,& lætari debeatis,probandi tamen veniunt à vobis in camino patientiæ,& humiliationis,vtrum pœnarum timore,an virtutis amore,& vitę melioris proposito ad religionis suæ gremium recipiantur.Ideò de eiusdem sanctissimi mente,& voluntate esse tenore præsentium declaramus huiusmodi Apostatas per nos (vt pręmissum est)receptos,& Religioni iterū insertos,actiua,& passiua vocib.iureque suę primogeniturę,necnon publica ad populum pędicatione & confessionis sęcularium audientia priuatos esse per nullos Superiores,nec etiam per Generale,seu Prouinciale capitula rehabilitandos,donec ad minus per quadriennium bene,& laudabiliter sub correctionis,& disciplinę ferula patienter,& humiliter vixerint,quo quidem quadriennio sic expleto,poterunt ex huiusmodi Generalis,vel Prouincialis capitulorum duarum ex trib.partium vocalium accedente consensu rehabilitari,& ad omnes,& singulos Religionis legitimos actus restitui, eiusdem Sanctissimi Domini nostri Pauli Papę Quarti auctoritate, & gratia permittimus,& indulgemus;dummodo tempus quo manserunt extra religionem inter suę professionis annos non computerut:etiam hactenus contra pręscriptam formam per vos receptos,nō nisi duarum pręsentis capituli Generalis partium suffragante illis consensu esse pro receptis habēdos,sed habitu Religionis exuendos,& societate vestra eijciendos,& sic electos nihilominus pœnis in bulla prædicta contentis te manere obnoxios.In quorum omnium,& singulorū fidē,pręsentes litteras manu nostra subscriptas per nostrū infrascriptum secretarium fieri fecimus.Datum Romę In Sacro Apostolico palatio in ædibus solitę residentię,Die decima mensis Aprilis Anni millesimi quingentesimi quinquagesimi noni.Pontificatus Sanctissi.Domini Nostri Pauli Papæ Quarti anno quarto sub solito sigilli nostri appensione.

Frater M.G.Cardinalis Alexandrinus.

Ioannes Matthæus Arbettus
Secretarius.

D E

Digitized by Google

DE FORMA ABSOLVTIONIS APOSTATArum. Cap. XXI.

ca. 1. de re iud. § fetutus, in 6. Bonifa. 8. consti. 1.

REgularium Prelati Apostatas receptos absoluturi, iuxta ea quę in precedenti Cap. habita sunt antequam illis beneficium absolutionis impendant, debent primo eos compellere ad renunciandum omnibus, & singulis litteris Apo. (si quas habent) contra eorum professionem impetratis, prestito etiam per illos iuramento in manus Superiorum, aut illorum, quibus duxerint committendum, quod talia, aut similia impetrare nunquam attentabunt.

Sixti 4. in Mari magno, consi. 1. Conc. Trid. c. 2. de ref. sess. 14.

Secundo, absoluendi sunt à censuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac etiam ab irregularitate, nempè ab excommunicatione, prius si eam ob habitus dimissionem à iure communi, vel ob apostasiam cum habitus retentione à Religionis statutis, aut per Superiores contra eos latam inciderunt, item postea à suspensione absoluendi sunt, si Ordines Sacr. in excommunicatione, & absque suorum Superiorum licentia, & in apostasia susceperunt, ac etiam ab irregularitate si postea in dictis Ordinibus excommunicati, & suspensi ministrarunt, & licet Monachus in apostasia ordinatus, per cap. fin. de Apostatis, non possit sine dispensatione Papę in suscepto Ordine ministrare, tamen hodie vacat ob priuilegia Religionum, quibus est ei derogatum, vt latius in capit. de absolutione quo ad Fratres dicetur.

Sed hic est aduertendum, quod Apostatę, qui in apostasia Ordinem presbyteratus susceperint non solum suspensi, & irregulares sunt, quia in excommunicatione promoti fuerint, sed etiam quia in Ordine ministrarunt, dum Episcopo ordinante in ordinatione simul cum eo celebrarunt iuribus, & rationibus, inf. in tit. de temporib. ordin. & qualit. ordinan. & in preced. ca. 19. annotatis, quęomnia in predictarum personarum absolutione attendenda sunt. Quod idem dicendum est de Subdiacono, & Diacono si in Missa Episcopi ordinantis Epistolam, & Euangelium sollemniter decantarunt. Tertio, Apostatę, vt recepti, & absoluti, actiua, & passiua vocibus, iureque suę primogenituræ, necnon publica ad populum predicandi licentia, & secularium confessionis audientia remanent priuati per nullos Superiores, nec etiam per Capitulum Generale, seu Prouinciale rehabilitandi, donec ad minus per quadriennium bene, & laudabiliter vixerint, quo excepto, poterunt Generalis, & Prouincialis Capitulorum duarum ex tribus partium vocalium accedente consensu rehabilitari, dummodo tempus, quo remanserunt extra Ord. inter suæ professionis annos non computetur. Quarto, in absolutione ab excommunicatione Apostatis præstanda Superiores ijs verbis vti debent. Ego te absoluo à vinculo excommunicationis, quam incurristi propter habitus dimissionem, vel propter fugam, vel apostasiam à Religione, & restituo te Sacramentis Ecclesiæ, & vnitati fidelium, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti: absolutio verò à suspensione hoc modo impendenda est, videlicet Ego absoluo te à vinculo suspensionis, in quam incurristi ob tuam malam promotionem ad Ordinem, vel ad Ordines Sacros absque tui Superioris licentia, vel extra tempora ab Ecclesia statuta, vel ante ætatem a Sacro Concilio Trid. præscriptam, vel quid simile, & restituo te executioni Ordinum, & officiorum tuorum, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

Anton. 3 p. num. 26. § fin.

Forma demum tollēdi irregularitatem, hæc est, dispenso tecum in irregularitate, quam ob Sacrorum Ordinum susceptionem in excommunicatione, vel

ne, vel in illis ministrationem in suspensione, aut ob aliquam aliam causam contraxisti, & restituo te ad dictorum Ordinum exercitium, & ad omnes actus legitimos, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

DE REGVLARIBVS EX SE INVICEM IN Claustro, aut extra, alias personas Ecclesiasticas percutientibus, & eorum absolut. Tit. 14. Cap. I.

INNOCENTIVS PAPA II.

Qui Clericum, siue Monachum percusserit excommunicatus est, non nisi à Romano Pontifice absoluitur. Caus. xvij. Quest. 4.

SI quis suadente Diabolo huius Sacrilegij vitium, vel crimen incurrerit, quod in Clericum, vel Monach. violentas manus iniecerit, anathematis vinculo subiaceat, & nullus Episcoporum illum præsumat absoluere nisi mortis vigente periculo, donec Apostolico conspectui præsentetur, & eius mandatum suscipiat. cap. non est dubium, de sent. excom.

Prædicti Canonis priuilegium in fauorem, & beneficium totius Collegij Ecclesiastici, illiusque personis indultum fuit, deinde ab Alexandro IV. confirmatum, & ampliatum extitit, cuius materia per infrascriptas conclusiones summatim explicatur.

De personis, quibus Clericorum percussio interdicitur. Concl. I.

OMnibus masculis, & fœminis cuiuscunque ętatis, qualitatis, status, ordinis, & professionis, dummodo iudicium habeant ad peccandum mortaliter, violentiam, seu iniuriam in personam Clerici inferre huius Canonis auctoritate interdicitur, cuius pœna excluduntur, furiosi infantes. & dormientes, qui cum eis mortale peccatum ob defectum arbitrii, & iudicij non imputetur, in censuram Ecclesiasticam actui annexam minimè incurrunt. Glo. in d. c. si quis suadente, c. mulieres, & fen ten. excom. Clem. 1. de hom. vol. Arg. ca. referente, de delic. puer.

De intentione, & animo percutientis. Concl. II.

AD incurrendam huius Canonis excommunicationem requiritur, ꝙ percussio sit illicita, & suadente Diabolo facta nempe, quod manus violentæ animo iniuriandi, & offendendi in personam Eccles. inijciantur, tunc enim percussio peccatum mortale censetur, vnde per uulgatam Regulam communiter receptam, & approbatam, nullus excommunicationis sententia innodatur, nisi eo præcedente, vt Sacrorum Canonum definiunt auctoritas, excipiuntur tamen nonnulli casus, in quibus percussio Clerici; quamuis sit illicita, & per consequens peccatum mortale, nichilominus in huiusmodi censuram non incurritur, vt infrà, in Conclusione 4. dicetur. Sylu. & alij Sum. in verb. exc 5 nu. 3. c nemo, & c nullus, 11. q 3.

De iniu-

DE INIVRIOSA PERSECVSSIONE *facta in Clericum per interpositam personam.* *Concil. III.*

c. mulieres §. illi verò de sen.excō. & ibi gl. in verb. aucto ritate.

MAndans percuti Clericum in eandem incidit excommunicationem si cut percussor, cum ille committat verè, cuius auctoritate, vel mandato delictum committi, probatur per alteram iuris Regulam, qui per alium facit ipsemet facere videtur. Quod idem iuris est, si mandans antequam inferatur percussio de mandato pœniteat, non enim pœnitentia ei suffragatur, qui in Canonem incidat, nisi mandatum reuocauerit, & de reuocatione notitiam ad mandatarium peruenire procurauerit, si verò ipse mandator moriatur antequam percussio in Clericum subsequatur, licet mandatum morte mandantis expiratum censeatur, nihilominus, si illud fuerit notorium, & in morte non fuerit absolutus, vel pœnitentiæ signa non apparuerint, pro excommunicato hæretico, & Eccl. sepultura priuari debet, nam ex quo mandatum non reuocauit in eadem voluntate decessisse videtur, & excommunicatum obijsse intelligitur, vnde si in loco Sacro sepeliatur, exhumabitur.

c. ex parte, il 3. de rescriptam. c. cū quis de sen.excōm. Glo. in d. c. cū qs. I. ver. suo noie, c. à nobis, eo. tit. ca. sicut tuis, de simon. Glo. eadē in ver. incurris. d. c. cum quis, eo. tit. c. pe tuo, de elect. i 6. Cō. Canoelat. per Syluest. in verb. exec. 6. nu. 2.

Consentientes quoq; aut fauorem, & opem delicto huiusmodi præstantes in præsentis Canonis sententiam incidere dignoscuntur, cum agentes, & consentientes pari pœna plectendos esse Catholica condemnet auctoritas eos, enim delinquentintibus, fauere sacri Canones interpretantur, qui cum possunt manifesto facinori desinunt obuiare. Præterea verò, si absq; speciali mandato, vt puta Ioannis, sed tamen suo nomine &, illius contemplatione ab alio Clericus percutiatur, & ipsemet Ioan. dictam percuss. postquam sciuerit, ratam habuerit illam approbando, in huius Canonis sententiam absque vlla dubit. incurrit, cum ratihabitio retrahatur, & mandato æquiparetur, secus si percussio nomine ipsius Ioan. non fuerit facta, tunc enim, licet peccet ratam habendo eandem, non tamen propter hoc excommunicationis vinculo innodatur, cum quis ratum habere nequeat, quod eius nomine non est gestum. Vñ circa præmissa tria sunt notanda. Primò, quòd ratificatio huiusmodi si occultè fiat, hoc est, quod statim quo quis gestum suo nomine sciuit, & placuit, & in corde gratum habuit, tunc mortaliter peccauit, & quo ad Deum excommunicatus est, & non quo ad Ecclesiam militantem, quæ de occultis iudicare non consueuit, etiam si fingendo, contrarium extrinsecè ostenderet. Si verò prædictæ ratificationis signa exteriora apparuerint, tunc etiam quo ad Ecclesiam erit excommunicatus. Secundò est notandū, quod quotiescunq; quis per ratificationem, & approbationem actus (vt præfertur) in sententiam excōmmunicationis præsentis Canonis incurrit, licet ratificatio retrotrahatur, tamen erit excommunicatus à die ratificationis, & non percussionis, quia in hoc tantum retrotrahitur, quod ex facto anteriori per posteriorem ratificationem excommunicationis vinculo ligatur, vt per Sacros Can. iam declaratum fuit. Tertiò notandum est, quod ad incurrendā huiusmodi censuram non sufficit attentatio percussionis, sed requiruntur, quod cum effectu manus violentæ in personam Clerici iniciantur, quando nullus incidit in pœnam latæ sent. per solam attent. nisi ad actus consumationem peruenerit, vnde per iniuriosa verba, aut comminationes, seu per pugni, vel en . s eleuationem, in excommunicationem minimè incurritur.

Digitized by Google

De manu violentia, & de actibus iniuriosis, qui sub illa continetur.
Concl. IIII.

CVM manus inter alias humani corporis partes præcipuè sint aptæ ad percutiendum, ideò de illis in Canone facta est mentio specialis, sub quarum etiam appellatione caput, brachia, genua, pedes, & reliqua demũ ipsius corporis membra comprehenduntur, per quæ quidem, vel eorum quodlibet percussio facta damnatur, sicut illa etiam, quę quouis instrumento, seu re corporali, infertur, ita vt percutiens Clericum nuda manu, vel ense, baculo, aut lapide, seu illum puluere, vel aliqua respergens, aut in faciem spuens, vel aliqua simili re ipsum lędens, aut aliquid illi è manibus, aut corpore eripiens, seu illum capiens, vel in carcerem cõijciens, aut in aliquo loco includens, vnde non nisi cum pudore egredi possit. Item etiam detinens Clericum per vestem, vel frænum equi, ne libere transeat, vel equum occidens, cui insidet, seu lacerans vestes, quas indutas habet, qui demum ipsum Clericum animo offendendi, adeò insequitur, vt ille quasi coactus in flumen se proijciat, aut aliquid aliud periculum incurrat, vt euadat in hoc, & in alijs prædictis casibus, iuxta communem Canonistarum sententiam excommunicatus est, cum omnes actus, vt suprà, facti à violenta manu emanasse censeantur, si verò Clericus fugiens persecutorem cadat, & lædatur, cum ipsa lęsio à persecutore non sit intenta, non incidit in Canonem, licet aliqui aliter senserint, ex quibus concluditur, quod quotiescunq; persona Clerici irato animo quocumque modo læditur, tunc in huius Canonis censuram incurritur.

Glos. in d. c. si qs suadente, in ver. manus.

Syluest. in v. ex. 1. 6. nu. 56. Arch. Anton. 3. Sum. ti. 25. 3 no. Nauar. in Mã. c. 27. n. 76.

De atroci iniuria, vel damnabili violentia. Concl. V.

CVM non oĩs percussio eiusdem qualitatis sit, sed ob diuersas circumstantias vna alia grauior esse dignoscatur, idõ est sciendum, quod percussio, aut impulsio pugni, palmæ, manus, pedis digiti, aut baculi, vel lapidis quę ad liuorem mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum, etiam si parum sanguinis exeat, dicitur modica, & leuis, & hęc per Ordinarium absolui potest, si verò per eum modus percutiendi exceda tur, nempè cum magna sanguinis effusione, vel membri mutilatione fiat, aut etiam eius iniuria in theatro, vel in foro, coram Rege, Prælato, vel Iudice, in Ecclesia, coram multis, seu in alio loco publico inferatur, vel Magistro, Iudici, Magistratui, Prælato, aut in dignitate Eccl. constituto, ab inferiori, vel vili persona iniuria irrogetur, profectò atrox, grauis, & enormis percussio censetur, & ad Sedem Apostolicam pro absolutione illius est recurrendum, sed quoniam natura negocij non patitur, vt plenè omnes casus discernantur, ideò iudicium quæ sit enormis iniuria, Episcopi arbitrio relinquitur, qui tamen enormem potius quàm leuem iniuriam arbitrari debet, ne iniuriantes de iniuriæ absolutione confisi, de facili in atroces prorumpant percussiones, & iniurias, & in Canonis sententiam procliuius prolabantur, vt per Constitutionem Ioannis Papę XXII. declaratum fuit.

c. peruenit ad nos, de sent. excõ. in. ii. perlectis, cõst 2. relat. & per Nau. i Mã. c 27 nu. 9. 9 sup. in pri. par. priuil. fol. 34.

DE

DE PERSONIS, QVAE HVIVS CANONIS priuilegio fruuntur, & gaudent. Concl. VI.

t. Clericos, dist. 21. c. cũ nõ ad hoie, de iud. & ibi DD. d. c. si quis. suadẽte, co. nõ dubiũ, & fent. exc. c. Religioso, §. quis, cod. ti. in 6.

EX quo huius Canonis beneficium in fauorem totius Collegij Ecclesiastici concessum existit, singulæ illius personę eodem perfruuntur, vt sunt prima tonsura initiati, & habitum Clericalem gestantes, Minoribus, ac Sacris maioribus Ordinibus insigniti, nempè Ostiarij, Lectores, Exorcistæ, Acoliti, Subdiaconi, Diaconi, & Sacerdotes, etiam si post Ordinum susceptionem essent depositi, suspensi, & excommunicati, secus si degradati fuissent, cum omne priuilegium fori Ecclesiastici penitus amisserint.

Sub Monachorum verò appellatione, qui & ipsi quoque huiusmodi gaudent priuilegio comprehenduntur Religiosi vtriusque sexus claustrales nempè Fratres, & Moniales in Regula per Sedem Apost. approbatam professi, & professæ nouitij, & nouitię, eorumque conuersi & conuersę, oblati, & oblatæ.

Item omnes vtriusque sexus Tertiarij Ordinum Mendicantium in Cõgregatione, & collegialiter viuentib. ac tria vota profitentibus.

Tertiarij verò in proprijs Domibus degentibus, licet de iure communi huiusmodi priuilegio Clericali non gaudeant, cum nec in Ordinibus Sacris constituti, neque sollemnem professionem emittant, nichilominus cum omnibus priuilegijs, & immunitatib. quibus Fratres fruuntur, & ipsi quoque ex priuilegio Apost. gaudent, ideò eorum percussores in presentis Canonis sententiam incurrunt,

DE HVIVSMODI CENSVRAE QVALITATE Cap. XV.

c. si quẽ, de sent. exc. ca. cũ non ab hõ. 1. co. tit. c. cũ pro cã, de senten. excomm.

EST autem excommunicatio præsentis Canonis maioris excommunicationis lata sententia, ita vt qui eundem Canonem transgressus fuerit, statim prædictę excommunicationis vinculo subiaceat, quę iniam non ferendam, sed latam esse ostendunt, & propterea nullius iudicis ministerio, seu declaratione amplius opus est, sed statim percussione, seu violenta offensione secuta, percussor, seu offendens ab omnibus est tanquam excommunicatus euitandus, nisi sit occultus, tunc enim priuatim, & sine scandalo, & manifestatione aliorum, qui illum esse excommunicatum ignorant effugiendus est.

Nauar. in man. c. 27. de excõ. lib. 6. nu. 112. Sy u. in ver. excom. 5. n. 8.

Præterea est notandum, quod qui pluries percutit Clericum, ita vt diuersæ appellentur percussiones, singulis vicibus hanc excommunicationẽ incurrit, diuersa enim percussio dicitur, quotiescunq; quis post aliquos ictus animo, ac etiam manibus proponit ab offensione desistere, deindè verò mutata voluntate, quam prius actu negatiuo interciderat, iterum eandem Clerici personam percutiendo aggreditur, & tunc sicut ex voluntatis reuocatione cum opere subsecuto peccatum dicitur iteratum, & multiplicatum, ita etiam incursus in eãdem excommunicationem iteratus, & multiplicatus intelligitur. Secus si plures percussiones ab vno, & eodem actu volũtatis, & iracundiæ impetu continuato inferantur, tunc enim sicut vnum peccatum mortale est (licet grauius) ita vna tantum erit excommunicatio, & nõ tot, quot sunt percussiones, cum omnes pro vno facto habeantur, quod

quidem

Digitized by Google

quidem confirmatur per Bart. in l. numquam. ff. de priû. delict. vbi inquit, quod vulnerans hominem volens amplius illum vulnerare si superueniat ei nouus impetus, & eundem occidat tenetur de vulnerato, & occiso, vulnerans autem, & persequens multis ictibus, & tandem occidens, tenetur de occiso tantum, quia eodem impetu homicidium illud (licet ex interuallo,) commisit, & ita in omnibus delictis excommunicationis, seu alterius censuræ Ecclesiasticę pœnam annexam habentibus intelligendum est. l. qd sit. §. fin. ff. de adult.

In quibus casibus Clericus seu Monachus, absque huius Canonis excommunicatione percutiatur. Cap. VIII.

QVI manus in Clericum iniecerit violentas Apostolico conspectui præsentari non debet, nec etiam excommunicatione innodari, dummodo illum esse Clericum ignorauerit, vel si hoc dubium fuerit, propria manu dumtaxat præstiterit iuramentum quod eum esse Clericum ignorasset, quod si iurare noluerit in foro iudiciali, in quo manus violentas in Clericum iniecisse constabit tamquam excommunicatus, habendus, & euitandus est, donec de mandato Summi Pontificis absoluatur. c. si vero il 2. de senten. excom.

2 Nec laicus Clericum, neque clerici aut Monachi ad inuicem se non inuidia, vel indignatione, sed leuitate iocosa percutientes, neque Magister scholarem Clericum intuitu disciplinę, vel correctionis percutiens excommunicatus est, cum in ipsis iniectio manuum violenta haud notari possit. c. 1. eo. titu. c. inaudientia eo. titu.

3 Qui Clericum militantibus armis, & habitu laicali indutum, inter prius à suo prælato monitum, vt arma deponat percutit, cum ille de priuilegio Clericorum subsidium aliquod nequaquam habere mereatur. c. 1. de bigã in 6. c. 1. de cle. coniug. c. cum non ad homini de iud. ca. 1.

4 Percutiens Bigamum vel coniugatum ẽt cum vnica, & Virgine dummodo habitum, & tonsuram clericalem non gestet, degradatum realiter, depositum verbaliter, & incorrigibilem, ioculatorem, & scurram per annum, vel si ter monitus ante non se abstinuerit, ac etiam Clericum, qui ter monitus, ne tabernam publicè exerceat, non desistit. de vit & honest. cler. in 6 Nan. cõs. 42. de sent. exc Tho. secundo. c. ex tenore, cod. tit. Alb. in ca. olim, de restitu. spol.

Item Superior Regularis causa correctionis potest alium Fratrem sibi subditum verberari mandare ex priuilegio Alexan. Sexti, & Leonis Decimi, & quamuis non possit iuxta dispositionem d. priuilegiorum &c. vniuersitatis, ne Clerici, vel Monachi, correctionem Laico committere, nihilominus stante consuetudine rationabili, vniuersaliter, atq; legitimè præscripta, quia dictis iurib. derogatũ fuisse vr, põt absque præiudicio p meros Laicos suos subditos inobedientes corrigere, atque multare, vt per omnes Ecclesiarum Prælatos palam fieri constat. Pano. & De cius d. cap. Nau ca. 27. nu. 73. 7 vs. famæ, eod. tit §. nei illo, §. si vero Clericum,

5 Percutiens Clericum causa suæ defensionis, aut honoris quando fuga esset illi ignominiosa. eo. tit. d. ca. si vero, §. officialis, Na. la c. 27 nu. 85. c. veniẽs eo. tit.

6 Percutiens Clericum eius bona sibi iniustè auferentem, seu vi occupantem.

7 Minister, seu executor iustitiæ secularis, qui capit Clericum in flagranti crimine, vt illum suo Prælato p æsentet.

8 Percutiens Clericum, vel Regularem cum vxore, matre, sorore, vel filia propria turpiter inuentum.

9 Qui Clericum vim sibi inferentem repellendo lædit.

10 Officialis, aut Principis, seu alterius potestatis Ostiarius, qui turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, sed fortuito casu Clericum percutit.

11 Mulier, quæ Clericum de adulterio, stupro, aut fornicatione eam

tentantem suæ honestatis defendendæ causa percutit, dummodo prouocatio seu tentatio facto, & non solo verbo fiat.

11 Eijciens, seu extrahens vi ex Ecclesia Clericum, seu Monialem Diuina Officia turbantem.

A QVO HVIVS CANONIS CENSVRA innodati absolui possint. Cap. IX.

INcidens in Canonem latæ sententiæ ob violentam manuum iniectionem in clericum licet iuxta propias facultates eis satisfaciat, quibus iniurias irrogauit, non nisi per Sedem Apostol. vel eius Legatum absolutionis beneficium potest obtinere.

Pueri verò mulieres senes, & valetudinarij, seu membrorum destitutionibus impediti, & qui Clericis non enormem, sed modicam, & leuem iniuriam intulerunt, ab Episcopis possunt absolui, satisfacto prius iuxta facultates his, quibus per eos constiterit iniurias irrogatas.

In periculo autem, seu articulo mort. constituti habentes inimicitias capitales, corporis impotentiam, aut infirmitatem, seu paupertatis impedimentum, vel alias iustas excusationes, quibus ab itinere ad Sedem Apost. rationabiliter excusentur, possunt & ipsi ab Episcopo absolutionem recipere, sed illis quidem (exceptis pueris) sub iuramento, quod secundum ecclesiæ formam præstare tenentur, iniungi debet præceptum de comparendo coram Superiore impedimento cessante, vt sup. in cap. de absolutione, dicetur. Quod quidem non solum ab excommunicatis pro percussione Clerici, sed etiam ab excommunicatis ob quamlibet aliam causam cuius absolutio Sedi Apostolicæ reseruatur secundum est prout communiter Canonistæ affirmant, & si cessante impedimento absolutus Sedem Apostolicam, vel eius legatum iuxta formam præcepti ei facti adire neglexerit statim in excommunicationem reincidit eandem.

Regulares quidem personas etiam Moniales eisdem regularibus subiectæ quorumcunque modo sese in claustro percutientes ita vt in Canonem incidere dicantur non sunt ad Sedem Apostolicam mittendæ sed secundum iuris communis dispositionem & suorum priuilegiorum formam ab eorum superioribus regularibus absoluendæ sunt: Moniales verò quæ Episcoporū curæ, & regimini commissæ existunt beneficium absolutionis huiusmodi ab eis obtinere valent.

c. quisuis. de sent. ex. o. c. ad eam nentiam, eo tit. c. ea noscitur, eo. tit. ca peruenit eo tit. d. c. quis, §. nisi. eo. tit. ca. quod, de his, eod. tit. Ion. Anch. Car. Pa. ca. eos de sent. excom. in 6. c. Monachi; c. cum illorum, de sēt. ex. om. glo. ibi in ver. Abbas. Mare mag. § 38. Innoc. 4 const. 1. c. de Monialibus eo. tit. d. c. cum illorum, § si vero claustralis c. Religioso de sent. excō. in 6 Bonifacij 8. const. j.

Religiosus deinde alterius ordinis regularem percutiens licet secundum ius commune per superiorem proprium, & illius qui passus est iniuriam absolui deberet, tamen virtute d. priuilegiorum etiam per superiorem regularem illius qui percussit absolutio impendenda est, si demum regularis in Clericum secularem manus violentas iniciat non solum à suo superiori regulari ex priuilegio, verum, etiam ab Episcopo Clerici percussi absolui potest sicut absoluere posset Clericum secularem si alium Clericum percussisset.

De ijs quæ in absolutione huiusmodi præstanda seruari debent.

Cap. X.

IN absoluendo autem ab huiusmodi excommunicationis sententia est aduertendum, quod si delictum offensionis fuerit publicum, & iusta formam Ecclesiæ consuetam, absoluendum cōmittatur absolutio cū sollēnitate

d. super eo. de sentent. excom.

nempe

nempè precibus,& percussionibus,vt infra in capit. de absolutionibus, impendendis habetur,fieri debet,vbi etiam notatur quando per fratres sollemnitas prædictæ absolutionis ex priuilegio remitti valeat. Si verò percussio fuerit occulta priuatè absolutio facienda est,absque sollemnitate,deinde per absoluentem recipiendum est iuramentum si absque scandalo haberi potest,sin minus manualis promissio de parendo mandatis Ecclesiæ, & de satisfaciendo læso,& virtute iuramenti,seu sponsionis prædictæ eidem absoluto præcipiendum ne de cætero in Clericum,Monachum, vel alicuius religionis conuersum manus iniiciat violentas. Si demum absolutio impendatur illi,qui infirmitate laboret,vel in articulo mortis constitutus sit, vel aliquo alio impedimento detentus,vt infrà dictum est,iniungatur ei vt postquam sanitati restitutus fuerit,vel impedimento cessante ad Apostolicā Sedē vel eius Legatum,aut ad illum cui absolutio de iure spectabat personaliter accedat mandatum ipsius humiliter suscepturus quæ tamen comparitio etiā per procuratorem ad id specialiter constitutum fieri potest.

Cal. t. in verb. excō. c. 69. relat. per Nauar. in Man. ca. 27. nu. 46.

De temporibus ordinationum & qualitate Ordinandorum Tit. 15. Cap. I.

EX decreti sacri Concilij Trid. cauetur,nullum prima tonsura initiari debere qui Sacramentum confirmationis non susceperit,& fidei rudimenta edoctus non fuerit,quique legere scribere nesciat,& quodue. Sess. 23. c. 4.

Minores ordines per temporum interstitia nisi aliud Episcopo videatur conferantur qui huiusmodi minoribus fuerint insigniti ad Sacros ordines non promoueatur nisi post annum a susceptione postremi gradus nempe Acolitatus nisi necessitas,aut Ecclesię vtilitas iudicio Episcopi aliud exposcat. item quod. Sess. ead. ca. 11. 12.

Ad Subdiaconatus ordinem nullus etiam regularis ante vigesimum tertium,ad presbyteratum ante vigesimum quintum suæ ætatis annum promoueatur,ac non in minori ętate,neque absque diligenti Episcopi examine ordinari possit priuilegijs quibuscumque quoad hoc penitus exclusis. Supra c. 16.

Promoti verò ad sacrum subdiaconatus ordinem si per annum saltem in eo non fuerint versati,ad Altiorem gradum nisi aliud Episcopo videatur ascendere non permittantur. c. 13. ca. sess.

Duo sacri ordines eodem die etiam regularibus non conferantur (quod de Maioribus intelligendum est) priuilegijs,ac indultis quibus non obstantibus. Supra can. 16.

Diaconi quoque ad Presbyteratus ordinem insigniri non possint,nisi in Diaconatu similiter ad minus annum integrum ministrauerint nisi ob Ecclesię vtilitatem,& necessitatem aliud Episcopo videatur. c. vlt. de te. ordinat.

De ordinibus conferendis & litteris dimissorijs regularibus concedendis. Cap. II.

LICET prima tonsura,quæ propriè non est ordo sed quadam ad ordines dispositio,ac etiam ordines Minores ab Episcopo iure ordinario conferri debeant,tamen iure speciali,& priuilegiato,etiam Abbates, & quidam alij exempti intra fines alicuius diœcesis consistentes, etiam nullius Diœcesis suis tantū subditis similiter Regularib. ex decreto Concilij Triden. illos conferre licitè possunt Quemadmodum in vna Marsicanen. per Sacrā Congregationem Concilij Triden. interpretem vt infra declaratum fuit.

c. 10. eadem sess. c. cū cōtingat, de ę ate & qual. or. & præfi. 1ē. d. c. Abbates, de priuil. in 6.

Super Cap. X. Seß. 23.

Declaratio Sacr. congreg. Conc. Trid.

ABBATES Regulares habentes ius Baculum deferendi, & Mitram, post quam Sacerdotalem ordinem & Manus benedictionē susceperint primam tonsuram, & Minores ordines suis subditis regularibus conferre valent, non obstante quacumque consuetudine in contrarium. ¶ Vnde etiam patet prędictos, Abbates posse regulariq. sibi subditis primam tonsuram, & quatuor minores ordines sine Episcopi examine conferre, cum illud tamquam preparatorium quoddam a iure requisitum per Episcopum ordinantem prius fieri, & haberi debeat, ne super quos manus imponat minimè ignoret, & propterea sicut ipsis Abbatibus conferendi ordines Minores concessa est facultas, à fortiori etiam examinandi concessa esse intelligitur, iuxta communem opinionem in d. cap. cum contingat, de ętat. & qualitat. ordinan. de qua testatur Nauar. de priuileg. consi. 13. lib. 5. num. 5. Nec obstat c. 12. Concilij Triden. Seß. 23. vbi statuitur quod regulares sine Episcopi examine ordinentur quoniam si rectè perpenditur de solis sacris atque maioribus ordinibus in eo tantum pertractatur, quod quidem decretum Concil. Trident. d. c. cum contingat, minimè derogasse videtur, quia per subauditos intellectus antiquam ius non corrigitur nisi de eo fiat specialis mentio iuxta gloss. sollem. in cap. cupientes, §. quod si per viginti, de elect. in 6. & præsertim quando non est eadem ratio in casu legis corrigendæ quam legis correctę ad notata in Authent. quas actiones C. de sacrosan. Eccles. sed verum est tamen quod per Concil. Triden. sublata est omnis facultas ipsis Abbatibus, & alijs exemptis promouendi ad sacrum subdiaconatus ordinem per priuilegia eis à Sede Apostolica concessa ac etiam post Concilium Triden. pluries forsan confirmata, quoniam illa per Pium 4. in confirmatione eiusdem Concil. Tridentini fuerunt penitus reuocata in illis partibus, in quibus dicti Concilij decretis essent contrari, & cum hac clausula fuerunt postmodum confirmata.

c. quando dist. 24.

Cum igitur prędictorum ordinum collatio ad solum Episcopum loci ordinarium spectare dignoscatur, ideo ad illum in primis superiores regulares eorum subditos ordinandos cum litteris dimissorialibus, & testimanialibus de vita, & moribus transmittere debent quatenus non absens sit, & ordinationes habeat, alioquin ad quemcumque, alium Episcopum dirigere valent à quo prępuio examine ordines recipiant, exprimendo in dictis eorū litteris dimissorialibus, aut quod Diœcesanus (qui est Episcopus illius ciuitatis, & Diœcesis in qua Monasterium consistit vbi ipsi regulares ex suorum superiorum obedientia pro familia designati morari contingit) vel non est residēs, aut ordinationes non est habiturus, super quib. quidem causis ipsis Regularium prælatis per alios Episcopos ordinarios adhibenda est fides p̄dicta affirmātib. nulla alia ipsius Diœcesani requisita attestatione, vt ex infra scripta declaratione cōgregationis Cōcilij a peti à colligitur.

c. 1. Seß. 23.

Quo verò ad litteras dimissorias pro ordinib. recipiendis Abbates prædicti clericis secularib. vt ab alijs ordinentur concedere minimè possunt, cum ad Episcopos cuius subditi sunt illas dare pertineat, alioquin contra faciendo ab officio, & Beneficio per annum sunt ipso iure suspensi, vt ex decreto Concilij Triden disponitur.

Sed Regularium Prælati, & superiores cū subditorū suorū ordinū sint, & in eos Episcopalē iurisdictionē exerceāt, dimissorias literas illis liberè & licitè cōcedere valent, eo modo tamen, & forma, quib. per Sacrā Congregationē

secreto-

Digitized by Google

secretorum Concilij Tridentini interpretem fuit in hæc verba declaratum Congregatio Concilii censuit superiores regulares posse suis subditis, item regularibus qui prædictis qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerint litteras dimissorias concedere ad Episcopum tamen Diœcesanum,& si is abfuerit,vel non esset habiturus ordinationes ad quemcumque alium Episcopum,dum tamen ab eo Episcopo,qui ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus, vel ab futurus,vel nullas habiturus ordinationes esset,verum cum à Superioribus regularibus Episcopo Diœcesano absente, vel ordinationes non habente, litteræ dimissoriæ ad alium Episcopum dabuntur, in eis vtrique huiusmodi causam absentiæ Diœcesani Episcopi,vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse. Declar. sacræ cōgreg. Concil.

De temporum interstitijs pro sacrorum ordinum susceptione remittendis. Cap. III.

QVoniam, vt supra dictū est, ex Concilij Tridentini sanctionibus statutum existit, quod minores ordines per temporum interstitia conferantur,& quod Acolitus ad Subdiaconatus, Subdiaconus ad Diaconatus, Diaconus verò ad Presbyteratus ordinem promoueatur nisi ob Ecclesiæ necessitatem,aut vtilitatem aliter Episcopus iudicauerit, seu ei magis expedire videbitur,ideo pro solutione illius difficultatis, quæ iam circam regularium ordinationes,in quibus ipsa temporum interstitia, sicut in sæcularibus seruari debent, suborta videbatur dicitur facultatem huiusmodi interstitia dispensandi ad Episcopum ordinantem spectare, & pertinere etiam quoad Regulares promouendos, quorum Superiores, & Prælati in prædictis dispensare minimè valent,Licet Abbates vsum Mitræ habentes (vt dictum est) ex quo eis primam tonsuram, & minores ordines conferendi facultas ex priuilegio Apostolico concessa est,& per Concilium Tridentinum confirmata, huiusmodi minorum ordinum interstitia ex causa remittendi facultas eis quoque attributa censetur,per vulgatam iuris regulam,quòd,qui vult finem,vult etiā consequens ad finem,& vt ex declaratione infrascripta Sacræ Congregationis Concilij satis constat. Vnde concluditur prædicta temporum interstitia, tam ex decreto Concilii Tridentini, quàm ex constitutione Sixti V. in Regularium Ordinationibus seruanda esse,nisi per Episcopum ordinātem, & non per Superiores Regularium in illis dispensetur, & propterea debent ipsi Prælati quando in eis dispensandum expedire iudicauerint Episcopum per litteras rogare vt in illis cum tali, & tali dignetur dispensare attenta tali, & tali causa,quæ Episcopo ordinaturo in eisdem litteris dimissorijs iudicanda exprimatur, vt iam de anno 1573. à Sacra Congregatione Concilij Passerello tunc totius Ordinis Minimorum Correctori Generali responsum fuit,prout ipse testatur, & nouissimè cuidam Episcopo per eandem in hæc verba extitit declaratum.

Capuc. in suo cōpen. in verb. ordines sacri in eius annot.

Compē. priuil. Minim.

Reuerendiss. Domine vti frater.

NOmine Amplitudinis tuæ consulta fuit Congregatio amplissimorum Patrum, qui Trident. Concilij decretis interpretandis præpositi sunt

Decla. Sacræ Congr. Concil.

DE FORMA ABSOLVTIONIS APOSTATArum. Cap. XXI.

ca. 1. de re iud. § ceterum, in 6. Bonifa. 8. confl. 1.

Regularium Prælati Apostatas receptos absoluturi, iuxta ea quæ in præcedenti Cap. habita sunt antequam illis beneficium absolutionis impertiant, debent primo eos compellere ad renunciandum omnibus, & singulis litteris Apo. (si quas habent) contra eorum professionem impetratis, præstito etiam per illos iuramento in manus Superiorum, aut illorum, quibus duxerint committendum, quod talia, aut similia impetrare nunquam attentabunt.

Sixti 4. in Mari magno, conf. 1. Conc. Trid. c. 2. de ref. sess. 14.

Secundo, absoluendi sunt à censuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac etiam ab irregularitate, nempè ab excommunicatione, prius si eam ob habitus dimissionem à iure communi, vel ob apostasiam cum habitus retentione à Religionis statutis, aut per Superiores contra eos latam inciderunt, item postea à suspensione absoluendi sunt, si Ordines Sacr. in excommunicatione, & absque suorum Superiorum licentia, & in apostasia susceperunt, ac etiam ab irregularitate si postea in dictis Ordinibus excommunicati, & suspensi ministrarunt, & licet Monachus in apostasia ordinatus, per cap. fin. de Apostatis, non possit sine dispensatione Papæ in suscepto Ordine ministrare, tamen hodie vacat ob priuilegia Religionum, quibus est ei derogatum, vt latius in capit. de absolutione quo ad Fratres dicetur.

Sed hic est aduertendum, quod Apostatæ, qui in apostasia Ordinem presbyteratus susceperint non solum suspensi, & irregulares sunt, quia in excommunicatione promoti fuerint, sed etiam quia in Ordine ministrarunt, dum Episcopo ordinante in ordinatione simul cum eo celebrarunt iuribus, & rationibus, inf. in tit. de temporib. ordin. & qualit. ordinan. & in præced. ca. 19. annotatis, quæ omnia in prædictarum personarum absolutione attendenda sunt. Quod idem dicendum est de Subdiacono, & Diacono si in Missa Episcopi ordinantis Epistolam, & Euangelium sollemniter decantarunt. Tertio, Apostatæ, vt recepti, & absoluti, actiua, & passiua vocibus, iureque suæ primogenituræ, necnon publica ad populum prædicandi licentia, & sæcularium confessionis audientia remanent priuati per nullos Superiores, nec etiam per Capitulum Generale, seu Prouinciale rehabilitandi, donec ad minus per quadriennium bene, & laudabiliter vixerint, quo excepto, poterunt Generalis, & Prouincialis Capitulorum duarum ex tribus partium vocalium accedente consensu rehabilitari, dummodo tempus, quo remanserunt extra Ord. inter suæ professionis annos non computetur. Quarto, in absolutione ab excommunicatione Apostatis præstanda Superiores ijs verbis vti debent. Ego te absoluo à vinculo excommunicationis, quam incurristi propter habitus dimissionem, vel propter fugam, vel apostasiam à Religione, & restituo te Sacramentis Ecclesiæ, & vnitati fidelium, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti: absolutio verò à suspensione hoc modo impendenda est, videlicet Ego absoluo te à vinculo suspensionis, in quam incurristi ob tuam malam promotionem ad Ordinem, vel ad Ordines Sacros absque tui Superioris licentia, vel extra tempora ab Ecclesia statuta, vel ante ætatem a Sacro Concilio Trid. præscriptam, vel quid simile, & restituo te executioni Ordinum, & officiorum tuorum, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

Anton. 3 p. num. 26. § fin.

Forma demum tollẽdi irregularitatem, hæc est, dispenso tecum in irregularitate, quam ob Sacrorum Ordinum susceptionem in excommunicatione, vel

ne, vel in illis ministrationem in suspensione, aut ob aliquam aliam causam contraxisti, & restituo te ad dictorum Ordinum exercitium, & ad omnes actus legitimos, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

DE REGVLARIBVS EX SE INVICEM IN Claustro, aut extra, alias personas Ecclesiasticas percutientibus, & eorum absolut. Tit. 14.

Cap. I.

INNOCENTIVS PAPA II.

Qui Clericum, siue Monachum percusserit excommunicatus est, non nisi à Romano Pontifice absoluitur.
Caus. xvij. Quest. 4.

SI quis suadente Diabolo huius Sacrilegij vitium, vel crimen incurrerit, quod in Clericum, vel Monach. violentas manus iniecerit, anathematis vinculo subiaceat, & nullus Episcoporum illum præsumat absoluere nisi mortis vrgente periculo, donec Apostolico conspectui præsentetur, & eius mandatum suscipiat. cap. non est dubium, de sent. excom.

Prædicti Canonis priuilegium in fauorem, & beneficium totius Collegii Ecclesiastici, illiusque personis indultum fuit, deinde ab Alexandro IV. confirmatum, & ampliatum extitit, cuius materia per infrascriptas conclusiones summatim explicatur.

De personis, quibus Clericorum percussio interdicitur. Concl. I.

OMnibus masculis, & fœminis cuiuscunque ętatis, qualitatis, status, ordinis, & professionis, dummodo iudicium habeant ad peccandum mortaliter, violentiam, seu iniuriam in personam Clerici inferre huius Canonis auctoritate interdicitur, cuius pœna excluduntur, furiosi infantes, & dormientes, qui cum eis mortale peccatum ob defectum arbitrii, & iudicij non imputetur, in censuram Ecclesiasticam actui annexam minimè incurrunt. Glo. in d. c. si quis suadente, c. mulieres, & sen ten. excom. Clem. 1. de hom. vol. Arg. ca. referente, de delic. puer.

De intentione, & animo percutientis. Concl. II.

AD incurrendam huius Canonis excommunicationem requiritur, quod percussio sit illicita, & suadente Diabolo facta nempe, quod manus violentæ animo iniuriandi, & offendendi in personam Eccles. inijciantur, tunc enim percussio peccatum mortale censetur, vnde per uulgatam Regulam communiter receptam, & approbatam, nullus excommunicationis sententia innodatur, nisi eo præcedente, vt Sacrorum Canonum definiuit auctoritas, excipiuntur tamen nonnulli casus, in quibus percussio Clerici; quamuis sit illicita, & per consequens peccatum mortale, nichilominus in huiusmodi censuram non incurritur, vt infrà, in Conclusione 4. dicetur. Sylu. & alij Sum. in verb. exc § nu. 2. c nemo, & c nullus, 11. q 3.

De iniu-

DE INIVRIOSA PERSECVSSIONE facta in Clericum per interpositam personam. Concil. III.

c. mulieres §. illi verò de sen. excō. & ibi gl. in verb. aucto ritate.

Mandans percuti Clericum in eandem incidit excommunicationem sicut percussor, cum ille committat verè, cuius auctoritate, vel mandato delictum committi, probatur per alteram iuris Regulam, qui per alium facit ipsemet facere videtur. Quod idem iuris est, si mandans antequam inferatur percussio de mandato pœniteat, non enim pœnitentia ei suffragatur, qui in Canonem incidat, nisi mandatum reuocauerit, & de reuocatione notitiam ad mandatarium peruenire procurauerit, si verò ipse mandator moriatur antequam percussio in Clericum subsequatur, licet mandatum morte mandantis expiratum censeatur, nihilominus, si illud fuerit notorium, & in morte non fuerit absolutus, vel pœnitentiæ signa non apparuerint, pro excommunicato hæretico, & Eccl. sepultura priuari debet, nam ex quo mandatum non reuocauit in eadem voluntate decessisse videtur, & excommunicatum obijsse intelligitur, vnde si in loco Sacro sepeliatur, exhumabitur.

c. ex parte, il 3. de rescrip tam. c. cū quis de sen. exc. 6m. Glo. in d. c. cū qs. I ver. tuo noie, c. à nobis, eo. tit. ca. ficut tuis, de si mon. Glo. eadē in ver. incur ris. d. c. cum quis, eo. tit. c. pœtuo, de elect. i 6. Cō. Cano. relat. per Syluest. in verb. exec. 6. nu. 2.

Consentientes quoq; aut fauorem, & opem delicto huiusmodi præstantes in præsentis Canonis sententiam incidere dignoscuntur, cum agentes, & consentientes pari pœna plectendos esse Catholica condemnet auctoritas eos, enim delinquentintibus, fauere sacri Canones interpretantur, qui cum possunt manifesto facinori desinunt obuiare. Præterea verò, si absq; speciali mandato, vt pura Ioannis, sed tamen suo nomine &, illius contemplatione ab alio Clericus percutiatur, & ipsemet Ioan. dictam percuss. postquam sciuerit, ratam habuerit illam approbando, in huius Canonis sententiam absque vlla dubit. incurrit, cum ratihabitio retrahatur, & mandato æquiparetur, secus si percussio nomine ipsius Ioan. non fuerit facta, tunc enim, licet peccet ratam habendo eandem, non tamen propter hoc excommunicationis vinculo innodatur, cum quis ratum habere nequeat, quod eius nomine non est gestum. Vñ circa præmissa tria sunt notanda. Primò, quòd ratificatio huiusmodi si occultè fiat, hoc est, quod statim quo quis gestum suo nomine sciuit, & placuit, & in corde gratum habuit, tunc mortaliter peccauit, & quo ad Deum excommunicatus est, & non quo ad Ecclesiam militantem, quæ de occultis iudicare non consueuit, etiam si fingendo, contrarium extrinsecè ostenderet, Si verò prædictæ ratificationis signa exteriora apparuerint, tunc etiam quo ad Ecclesiam erit excommunicatus. Secundò est notandū, quod quotiescunq; quis per ratificationem, & approbationem actus (vt præfertur) in sententiam excommunicationis præsentis Canonis incurrit, licet ratificatio retrotraharur, tamen erit excommunicatus à die ratificationis, & non percussionis, quia in hoc tantum retrotrahitur, quod ex facto anteriori per posteriorem ratificationem excommunicationis vinculo ligatur, vt per Sacros Can. iam declaratum fuit. Tertiò notandum est, quod ad incurrendā huiusmodi censuram non sufficit attentatio percussionis, sed requiritur, quod cum effectu manus violentæ in personam Clerici iniciantur, quando nullus incidit in pœnam latę sent. per solam attent. nisi ad actus consumationem perueneril, vnde per iniuriosa verba, aut comminationes, seu per pugni, vel ens .s eleuationem, in excommunicationem minimè incurritur.

Digitized by Google

De manu violentia, & de actibus iniuriosis, qui sub illa continetur.
Concl. IIII.

CVM manus inter alias humani corporis partes præcipuè sint aptæ ad percutiendum, ideò de illis in Canone facta est mentio specialis, sub quarum etiam appellatione caput, brachia, genua, pedes, & reliqua demũ ipsius corporis membra comprehenduntur, per quæ quidem, vel eorum quodlibet percussio facta damnatur, sicut illa etiam, quę quouis instrumento, seu re corporali, infertur, ita vt percutiens Clericum nuda manu, vel ense, baculo, aut lapide, seu illum puluere, vel aliqua respergens, aut in faciem spuens, vel aliqua simili re ipsum lędens, aut aliquid illi è manibus, aut corpore eripiens, seu illum capiens, vel in carcerem cõijciens, aut in aliquo loco includens, vnde non nisi cum pudore egredi possit. Item etiam detinens Clericum per vestem, vel frænum equi, ne libere transeat, vel equum occidens, cui insidet, seu lacerans vestes, quas indutas habet, qui demum ipsum Clericum animo offendendi, adeò insequitur, vt ille quasi coactus in flumen se proijciat, aut aliquid aliud periculum ineat, vt euadat in hoc, & in alijs prædictis casibus, iuxta communem Canonistarum sententiam excommunicatus est, cum omnes actus, vt suprà, facti à violenta manu emanasse censeantur, si verò Clericus fugiens persecutorem cadat, & lædatur, cum ipsa lęsio à persecutore non sit intenta, non incidit in Canonem, licet aliqui aliter senserint, ex quibus concluditur, quod quotiescunq; persona Clerici irato animo quocumque modo læditur, tunc in huius Canonis censuram incurritur.

Glos. in d. c. si qs suadente, in ver. manus.

Syluest. in verb. excõ. 6. nu. 56. Arch. Anton. in Sum. ti. 25. 3 no. Nauar. in Mã. c. 27. n. 76.

De atroci iniuria, vel damnabili violentia. Concl. V.

CVM non ois percussio eiusdem qualitatis sit, sed ob diuersas circumstantias vna alia grauior esse dignoscatur, iô est sciendum, quod percussio, aut impulsio pugni, palmæ, manus, pedis digiti, aut baculi, vel lapidis quę ad liuorem mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum, etiam si parum sanguinis exeat, dicitur modica, & leuis, & hęc per Ordinarium absolui potest, si verò per eum modus percutiendi excedatur, nempè cum magna sanguinis effusione, vel membri mutilatione fiat, aut etiam cuis iniuria in theatro, vel in foro, coram Rege, Prælato, vel Iudice, in Ecclesia, coram multis, seu in alio loco publico inferatur, vel Magistro, Iudici, Magistratui, Prælato, aut in dignitate Eccl. constituto, ab inferiori, vel vili persona iniuria irrogetur, profectò atrox, grauis, & enormis percussio censetur, & ad Sedem Apostolicam pro absolutione illius est recurrendum, sed quoniam natura negocij non patitur, vt plenè omnes casus discerantur, ideò iudicium quæ sit enormis iniuria, Episcopi arbitrio relinquitur, qui tamen enormem potius quàm leuem iniuriam arbitrari debet, ne iniuriantes de iniuriæ absolutione confisi, de facili in atroces prorumpant percussiones, & iniurias, & in Canonis sententiam procliuius prolabantur, vt per Constitutionem Ioannis Papę XXII. declaratum fuit.

c. peruenit ad nos, de sent. excõ. in. 1. 2. perlectis. cõst. a. relat. et per Nau. i Mã. c 27 nu. 9. 9 iup. in pri. par. priuil. fol. 22.

DE

DE PERSONIS, QVAE HVIVS CANONIS priuilegio fruuntur, & gaudent. Concl. VI.

c. Clericos, dist. 21. c. cũ nõ ad hoie, de iud. & ibi DD. d. c. si quis. suadẽte, ca. nõ dubiũ, de sent. exc. c. Religioso, §. quis, eod. ti. in 6.

EX quo huius Canonis beneficium in fauorem totius Collegij Ecclesiastici concessum existit, singulæ illius personę eodem perfruuntur, vt sunt prima tonsura initiati, & habitum Clericalem gestantes, Minoribus, ac Sacris maioribus Ordinibus insigniti, nempè Ostiarij, Lectores, Exorcistæ, Acoliti, Subdiaconi, Diaconi, & Sacerdotes, etiam si post Ordinum susceptionem essent depositi, suspensi, & excommunicati, secus si degradati fuissent, cum omne priuilegium fori Ecclesiastici penitus amiserint.

Sub Monachorum verò appellatione, qui & ipsi quoque huiusmodi gaudent priuilegio comprehenduntur Religiosi vtriusque sexus claustrales nempè Fratres, & Moniales in Regula per Sedem Apost. approbatam professi, & professæ nouitij, & nouitię, eorumque conuersi & conuersę, oblati, & oblatæ.

Item omnes vtriusque sexus Tertiarij Ordinum Mendicantium in Cõgregatione, & collegialiter viuentib. ac tria vota profitentibus.

Tertiarij verò in proprijs Domibus degentibus, licet de iure communi huiusmodi priuilegio Clericali non gaudeant, cum nec in Ordinibus Sacris constituti, neque sollemnem professionem emittant, nichilominus cum omnibus priuilegijs, & immunitatib. quibus Fratres fruuntur, & ipsi quoque ex priuilegio Apost. gaudent, ideò eorum percussores in pręsentis Canonis sententiam incurrunt.

DE HVIVSMODI CENSVRAE QVALITATE Cap. XV.

c. si quẽ, de sent. exc. ca. cũ non ab hõie, eo. tit. cãn pro sã, de senten. excomm.

EST autem excommunicatio præsentis Canonis maioris excommunicationis lata sententia, ita vt qui eundem Canonem transgressus fuerit, statim prædictę excommunicationis vinculo subiaceat, quę sniam non ferendam, sed latam esse ostendunt, & propterea nullius iudicis ministerio, seu declaratione amplius opus est, sed statim percussione, seu violenta offensione secuta, percussor, seu offendens ab omnibus est tanquam excommunicatus euitandus, nisi sit occultus, tunc enim priuatim, & fine scandalo, & manifestatione aliorum, qui illum esse excommunicatum ignorant effugiendus est.

Nauar. in man. c. 27. de excõ. li. 6. nu. 119. Sy u. in ver. excom. 5. n. 8.

Præterea est notandum, quod qui pluries percutit Clericum, ita vt diuersæ appellentur percussiones, singulis vicibus hanc excommunicationẽ incurrit, diuersa enim percussio dicitur, quotiescunq; quis post aliquos ictus animo, ac etiam manibus proponit ab offensione desistere, deindè verò mutata voluntate, quam prius actu negatiuo interciderat, iterum eandem Clerici personam percutiendo aggreditur, & tunc sicut ex voluntatis reuocatione cum opere subsecuto peccatum dicitur iteratum, & multiplicatum, ita etiam incursus in eãdem excommunicationem iteratus, & multiplicatus intelligitur. Secus si plures percussiones ab vno, & eodem actu volũtatis, & iracundiæ impetu continuato inferantur, tunc enim sicut vnum peccatum mortale est (licet grauius) ita vna tantum erit excommunicatio, & nõ tot, quot sunt percussiones, cum omnes pro vno facto habeantur, quod

quidem

Digitized by Google

quidem confirmatur per Bart. in l. numquam. ff. de priu. delict. vbi inquit, quod vulnerans hominem volens amplius illum vulnerare si superueniat ei nouus impetus, & eundem occidat tenetur de vulnerato, & occiso, vulnerans autem, & persequens multis horis, & tandem occidens, tenetur de occiso tantum, quia eodem impetu homicidium illud (licet ex interuallo,) commisit, & ita in omnibus delictis excommunicationis, seu alterius censuræ Ecclesiasticę pœnam annexam habentibus intelligendum est.

l. qd sit. §. fin. ff. de adult.

In quibus casibus Clericus seu Monachus, absque huius Canonis excommunicatione percutiatur. Cap. VIII.

QVI manus in Clericum iniecerit violentas Apostolico conspectui præsentari non debet, nec etiam excommunicatione innodari, dummodo illum esse Clericum ignorauerit, vel si hoc dubium fuerit, propria manu dumtaxat præstiterit iuramentum quod eum esse Clericum ignorasset, quod si iurare noluerit in foro iudiciali, in quo manus violentas in Clericum iniecisse constabit tamquam excommunicatus, habendus, & euitandus est, donec de mandato Summi Pontificis absoluatur.

c. si vero il a. de senten. excom.

2 Nec laicus Clericum, neque clerici aut Monachi ad inuicem se non inuidia, vel indignatione, sed leuitate iocosa percutientes, neque Magister scholarem Clericum intuitu disciplinę, vel correctionis percutiens excommunicatus est, cum in ipsis iniectio manuum violenta haud notari possit.

3 Qui Clericum militātibus armis, & habitu laicali indutum, inter prius à suo prælato monitum, vt arma deponat percutit, cum ille de priuilegio Clericorum subsidium aliquod nequaquam habere mereatur.

4 Percutiens Bigamum vel coniugatum ētcum vnica, & Virgine dummodo habitum, & tonsuram clericalem non gestet, degradatum realiter, depositum verbaliter, & incorrigibilem, ioculatorem, & scurram per annum, vel si ter monitus ante non se abstinuerit, ac etiam Clericum, qui ter monitus, ne tabernam publicè exerceat, non desistit.

Item Superior Regularis causa correctionis potest alium Fratrem sibi subditum verberari mandare ex priuilegio Alexan. Sexti, & Leonis Decimi, & quamuis non possit iuxta dispositionem d. priuilegiorum &c. vniuersitatis, ne Clerici, vel Monachi, correctionem Laico committere, nihilominus stāte consuetudine rationabili, vniuersaliter, atq; legitimè præscripta, quia dictis iurib. derogatū fuisse vs, pn̄t absque præiudicio p meros Laicos suos subditos inobedientes corrigere, atque mulctare, vt per omnes Ecclesiarum Prælatos palam fieri constat.

c. 2. eo. titu. c. inaudientia eo. titu. c. 1. de bigā in 6. c. 1. de cle. coniug. c. c. cum non ad homini de iud. ca. 2. de vit. & honest. cler. in 6 Nan. cōsi. 42. de sent. exc Tho. secundo. c. ex tenore, eod. tit. Alb. in ca. olim, de c. stitu. spol. Pano. & Dec. in d. cap. Nau ca. 27. nu. 73. c. vt. famæ, eod. tit §. nec ille, §. si vero Clericum, eo. tit d. ca. si, vero, §. officialis, Na. in c. 27 nu. 85. c. veniēs eo. tit.

5 Percutiens Clericum causa suæ defensionis, aut honoris quando fuga esset illi ignominiosa.

6 Percutiens Clericum eius bona sibi iniustè auferentem, seu vi occupantem.

7 Minister, seu executor iustitiæ secularis, qui capit Clericum in flagranti crimine, vt illum suo Prælato præsentet.

8 Percutiens Clericum, vel Regularem cum vxore, matre, sorore, vel filia propria turpiter inuentum.

9 Qui Clericum vim sibi inferentem repellendo lædit.

10 Officialis, aut Principis, seu alterius potestatis Ostiarius, qui turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, sed fortuito casu Clericum percutit.

11 Mulier, quæ Clericum de adulterio, stupro, aut fornicatione eam

Digitized by Google

tentantem suæ honestatis defendendæ causa percutit, dummodo prouocatio seu tentatio facto, & non solo verbo fiat.

11 Eijciens, seu extrahens vi ex Ecclesia Clericum, seu Monialem Diuina Officia turbantem.

A QVO HVIVS CANONIS CENSVRA innodati absolui possint. Cap. IX.

c. quisuis. de sent. ex. eo. ad eam nentiam, eo tit. c. ea noscitur, eo. tit. ca peruenit eo. tit. d. c. quis, §. nisi. eo. titu. ca. quod de his, eod. tit. Ion. Anch. Car. Pa. ca. eos de sent. excom. in 6. c. Monachi; c. cum illorum, d: sēt. ex. om. glo. ibi in ver. Abbas. Mare mag. §. 18. Innoc. 4 const. 1. c. de Monialibus eo. tit. d. c. cum illorum, § si vero claustralis c. Religioso de sent. ex. cō. in 6 Bonifacij 8. const. j.

INcidens in Canonem latæ sententiæ ob violentam manuum iniectionem in clericum licet iuxta proprias facultates eis satisfaciat, quibus iniurias irrogauit, non nisi per Sedem Apostol. vel eius Legatum absolutionis beneficium potest obtinere.

Pueri verò mulieres senes, & valetudinarij, seu membrorum destitutionibus impediri, & qui Clericis non enormem, sed modicam, & leuem iniuriam intulerunt, ab Episcopis possunt absolui, satisfacto prius iuxta facultates his, quibus per eos constiterit iniurias irrogatas.

In periculo autem, seu articulo mort. constituti habentes inimicitias capitales, corporis impotentiam, aut infirmitatem, seu paupertatis impedimentum, vel alias iustas excusationes, quibus ab itinere ad Sedem Apost. rationabiliter excusentur, possunt & ipsi ab Episcopo absolutionem recipere, sed illis quidem (exceptis pueris) sub iuramento, quod secundum ecclesiæ formam præstare tenentur, iniungi debet præceptum de comparendo coram Superiore impedimento cessante, vt sup. in cap. de absolutione, dicetur. Quod quidem non solum ab excommunicatis pro percussione Clerici, sed etiam ab excommunicatis ob quamlibet aliam causam cuius absolutio Sedi Apostolicæ reseruatur secundum est prout communiter Canonistæ affirmant, & si cessante impedimento absolutus Sedem Apostolicam, vel eius legatum iuxta formam præcepti ei facti adire neglexerit statim in excommunicationem reincidit eandem.

Regulares quidem personas etiam Moniales eisdem regularibus subiectę quorumcunque modo sese in claustro percutientes ita vt in Canonem incidere dicantur non sunt ad Sedem Apostolicam mittendę sed secundum iuris communis dispositionem & suorum priuilegiorum formam ab eorum superioribus regularibus absoluendæ sunt: Moniales verò quæ Episcoporū curæ, & regimini commissæ existunt beneficium absolutionis huiusmodi ab eis obtinere valeat.

Religiosus deinde alterius ordinis regularem percutiens licet secundum ius commune per superiorem proprium, & illius qui passus est iniuriam absolui deberet, tamen virtute d. priuilegiorum etiam per superiorem regularem illius qui percussit absolutio impendenda est, si demum regularis in Clericum secularem manus violentas iniciat non solum à suo superiori regulati ex priuilegio, verum, etiam ab Episcopo Clerici percussi absolui potest sicut absoluere posset Clericum secularem si alium Clericum percussisset.

De ijs quæ in absolutione huiusmodi præstanda seruari debent.

Cap. X.

c. super eo. de sentent. excom.

IN absoluendo autem ab huiusmodi excommunicationis sententia est aduertendum, quod si delictum offensionis fuerit publicum, & iuxta formam Ecclesiæ consuetam, absoluendum cōmittatur absolutio cū sollenitate

nempe

nempè precibus,& percussionibus,vt infra in capit.de absolutionibus, impendendis habetur,fieri debet,vbi etiam notatur quando per fratres sollemnitas prædictæ absolutionis ex priuilegio remitti valeat. Si verò percussio fuerit occulta priuatè absolutio facienda est,absque sollemnitate,deinde per absoluentem recipiendum est iuramentum si absque scandalo haberi potest,sin minus manualis promissio de parendo mandatis Ecclesiæ, & de satisfaciendo læso,& virtute iuramenti,seu sponsionis prædictæ eidem absoluto præcipiendum ne de cætero in Clericum,Monachum, vel alicuius religionis conuersum manus inijciat violentas. Si demum absolutio impendatur illi,qui infirmitate laboret,vel in articulo mortis constitutus sit, vel aliquo alio impedimento detentus,vt infrà dictum est,iniungatur ei vt postquam sanitati restitutus fuerit,vel impedimento cessante ad Apostolicā Sedē vel eius Legatum,aut ad illum cui absolutio de iure spectabat personaliter accedat mandatum ipsius humiliter suscepturus quæ tamen comparitio etiā per procuratorem ad id specialiter constitutum fieri potest. Caiet. in verb. excō. c. 69. relat. per Nauar. in Man. ca. 27.nu.46.

De temporibus ordinationum & qualitate Ordinandorum Tit. 15. Cap. I.

EX decreti sacri Concilij Trid. cauetur,nullum prima tonsura initiari debere qui Sacramentum confirmationis non susceperit,& fidei rudimenta edoctus non fuerit,quique legere scribere nesciat,& quodue. Sess. 23.c.4.

Minores ordines per temporum interstitia nisi aliud Episcopo videatur conferantur qui huiusmodi minoribus fuerint insigniti ad Sacros ordines non promoueātur nisi post annum a susceptione postremi gradus nempe Acolitatus nisi necessitas,aut Ecclesię vtilitas iudicio Episcopi aliud exposcat. item quod. Sess. ead. ca. 11.12.

Ad Subdiaconatus ordinem nullus etiam regularis ante vigesimum tertium,ad presbyteratum ante vigesimum quintum suæ etatis annum promoueatur,ac non in minori ętate,neque absque diligenti Episcopi examine ordinari possit priuilegijs quibuscumque quoad hoc penitus exclusis. Supra c. 16.

Promoti verò ad sacrum subdiaconatus ordinem si per annum saltem in eo non fuerint versati,ad Altiorem gradum nisi aliud Episcopo videatur ascendere non permittantur. c.13.ca. sess.

Duo sacri ordines eodem die etiam regularibus non conferantur (quod de Maioribus intelligendum est) priuilegijs,ac indultis quibus non obstantibus. Supra can. 16.

Diaconi quoque ad Presbyteratus ordinem insigniri non possint,nisi in Diaconatu similiter ad minus annum integrum ministrauerint nisi ob Ecclesię vtilitatem,& necessitatem aliud Episcopo videatur. c.vlt. de tē. ordinat.

De ordinibus conferendis & litteris dimissorijs regularibus concedendis. Cap. II.

LICET prima tonsura,quæ propriè non est ordo sed quadam ad ordines dispositio,ac etiam ordines Minores ab Episcopo iure ordinatio conferri debeant,tamen iure speciali,& priuilegiato,etiam Abbates, & quidam alij exempti intra fines alicuius diœcesis consistentes,etiam nullius Diœcesis suis tantū subditis similiter Regularib.ex decreto Concilij Triden. illos conferre licitè possunt Quemadmodum in vna Marsicanen.per Sacrā Congregationem Concilij Triden.interpretem vt infra declaratum fuit. c.10.eadem sess. c.cū cōtingat,de ęate & qual. or. & præfi.18. d.c. Abbates, de priuil. in 6.

Digitized by Google

secretorum Concilij Tridentini interpretem fuit in hæc verba declaratum Congregatio Concilii censuit superiores regulares posse suis subditis, item regularibus qui prædictis qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerint litteras dimissorias concedere ad Episcopum tamen Diœcesanum, & si is abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus, vel abfuturus, vel nullas habiturus ordinationes esset, verum cum à Superioribus regularibus Episcopo Diœcesano absente, vel ordinationes non habente, litteræ dimissoriæ ad alium Episcopum dabuntur, in eis vtiq; huiusmodi causam absentiæ Diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse. Declar. sacræ cõgreg. Concil.

De temporum interstitijs pro sacrorum ordinum susceptione remittendis. Cap. III.

QVoniam, vt supra dictũ est, ex Concilij Tridentini sanctionibus statutum existit, quod minores ordines per temporum interstitia conferantur, & quod Acolitus ad Subdiaconatus, Subdiaconus ad Diaconatus, Diaconus verò ad Presbyteratus ordinem promoueatur nisi ob Ecclesiæ necessitatem, aut vtilitatem aliter Episcopus iudicauerit, seu ei magis expedire videbitur, ideo pro solutione illius difficultatis, quæ iam circam regularium ordinationes, in quibus ipsa temporum interstitia, sicut in sæcularibus seruari debent, suborta videbatur dicitur facultatem huiusmodi interstitia dispensandi ad Episcopum ordinantem spectare, & pertinere etiam quoad Regulares promouendos, quorum Superiores, & Prælati in prædictis dispensare minimè valent, Licet Abbates vsum Mitræ habentes (vt dictum est) ex quo eis primam tonsuram, & minores ordines conferendi facultas ex priuilegio Apostolico concessa est, & per Concilium Tridentinum confirmata, huiusmodi minorum ordinum interstitia ex causa remittendi facultas eis quoque attributa censetur, per vulgatam iuris regulam, quòd, qui vult finem, vult etiã consequens ad finem, & vt ex declaratione infrascripta Sacræ Congregationis Concilij satis constat. Vnde concluditur prædicta temporum interstitia, tam ex decreto Concilii Tridentini, quàm ex constitutione Sixti V. in Regularium Ordinationibus seruanda esse, nisi per Episcopum ordinãtem, & non per Superiores Regularium in illis dispensetur, & propterea debent ipsi Prælati quando in eis dispensandum expedire iudicauerint Episcopum per litteras rogare vt in illis cum tali, & tali dignetur dispensare attenta tali, & tali causa, quæ Episcopo ordinaturo in eisdem litteris dimissorijs iudicanda exprimatur, vt iam de anno 1573. à Sacra Congregatione Concilij Passerello tunc totius Ordinis Minimorum Correctori Generali responsum fuit, prout ipse testatur, & nouissimè cuidam Episcopo per eandem in hæc verba extitit declaratum. Capuc. in suo cõpen. in verb. ordines sacri in eius annot. Compẽ. priuil. Minim.

Reuerendiss. Domine vti frater.

NOmine Amplitudinis tuæ consulta fuit Congregatio amplissimorum Patrum, qui Tridenti Concilij decretis interpretandis præpositi sunt, Decla. sacræ Congr. Concil.

 sunt,

sunt. An stante constitutione felic. rec. Sixti V. contra Clericos malè promotos promulgata sibi liceat, ex decreto eiusdem Concilij in casib. expressis in cap. 11. 13. & 14. sess. 23. non expectato anni curriculo promouere Regulares ad ordines sacros Congregatio censuit constitutionem prædictam fel. rec. Sixti V. non adimere facultatem à Concilio Tridentino Episcopis tributā remittendi temporum interstitia in casibus ab eodem Concilio in cap. 11. 13. 14. sess. 23. reformatis, & præscriptis, & iudicium cognoscendi an simus in prædictis casib. non spectare ad Superiores Regulares, sed ad Episcopos Diœcesanos ordinantes in quorum Diœcesibus sunt Monasteria in quib. ipsi ordinandi degunt, Quod superest Deum amplitudini tuæ in omnib. propitium precamur, Romæ die 7. Semprembris 1593.

Hieronimus Cardinalis Matthæus.

ET propterea vt Regularium Prelati sciant, quæ nam cā in interstitijs tā minorum, quàm maiorum Ordinum dispensandis, exprimenda Episcopo ordinanti requiratur. Aduertant quod pro minorib. & Diaconatus respectiuè ordinib. conferendis quælibet leuis causa sufficiens est ad illorum interstitia remittenda, quòd quidem ex verbis ipsius Concil. Trident. in cap. 11. & 13. sess. 43 satis colligitur nempè nisi aliud Episcopo expedire magis videretur, & pro Diaconatus ordine (nisi aliud Episcopo videatur.

In remittendis verò temporum interstitijs quoad ordinem subdiaconatus & præbyteratus suscipiendum in quib. anni integri lapsus à susceptione inferiorum respectiuè ordinū requiritur necessitas, & vtilitas Ecclesiæ tamquā causæ sufficientes ad dispensandum adesse debent, non tamen eodem modo, nam in susceptione subdiaconatus sufficit necessitas, aut vtilitas Ecclesiæ cum in decreto Concilij disiunctiuè, & alternatiuè ponantur, ad recipiendum verò ordinem presbyteratus coniunctim requiruntur, ita vt necessitas, & vtilitas simul, & eodem tempore concurrere debēt, vt ex verbis eiusdem Ca. 11. & 14 videlicet (nisi ob Ecclesiæ vtilitatem, ac necessitatem aliud Episcopo videretur) sed quomodo illæ considerentur in prędictis dicendū est cum Sancto Antonio 3. par. tit. 14. de tempore, & loco ordin. in §. 18. quod tunc Ecclesia dicitur necessitatem habere quando alios non habet, qui ordines suscipiant, & quibus indiget, vt Ecclesijs, Capellis, & reliquis beneficijs deseruiant, atque oneribus iniunctis integrè satisfaciant. Vtilitas autem ipsius Ecclesiæ est quando, licet alios ministros idoneos habeat: alijs tamen opus habet vt melius seruiatur, hęc autem, & aliæ similes causæ si quæ fuerint tanquam sufficientes ab ipsis Prelatis per eorum litteras dimissoriales (vt dictum est) Episcopo ordinaturo significandæ sunt, vt ab ipso postea tales iudicentur.

De clericis sæcularibus, & Regularibus malè pro motis, & eorum pœnis.

Cap. IIII.

REGVLARIS, & cuiusuis ordinis, seu militiæ Regularis ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, seu aliàs inhabilis, vel irregularis existens, vel extra tempora à iure statuta, vel absque veris dimissorijs sui Ordinarij litteris, aut per saltum, vel furtiue, aut ante ætatem per sacri generalis Trid. Concil. decreta primæ tonsuræ, aut cuique ordini prescriptam, aut non seruatis temporum interstitijs, ita vt aliquis vnico die seu continuatis diebus ad plures

Digitized by Google

plures ordines sacros, vel post unum ordinem susceptum sine causa rationabili antequam tempus ab eodem Concilio Tridentino præfixum elabatur, ad alium ordinem seu alios ordines promoueri sine dispensatione, aut indulto Apostolico non potest, vt per sacros canones, & præsertim Concilij Trid. necnon constitutiones Pij II. Sixti V. contra malè promotos æditas statuitur, & ordinatur, & si quis scienter in aliquo ex prædictis casibus, & contra tenorem d. Canonum, & Apostolicarum constitutionum Sacris ordinibus initiatus, & insignitus fuerit ab executione, ministerio, & exercitio ordinum malè susceptorum est ipso iure suspensus, & si huiusmodi suspensione durante in eisdem ordinibus ministrare præsumpserit eo ipso irregularitatem incurrit, iuxta declarationem prædictæ constitutionis Pij Papæ II. & Sixti V.

Inter bull. cô.const. 5. Clemen. 8. const. 2.

Const. 2.

Sed quoniam præfatus Sixtus V. per suam constitutionem, vt supra malè promotos vltra suspensionem à diuinis diuersisque alijs censuris, & pœnis statim per eos respectiuè incurrendis subiecerat, & supposuerat, quod non solum Prælati ad sacros ordines promouentes, verum etiam personæ promotæ prædictis censuris, & pœnis in ipsa constitutione expressis, in perniciem animarum suarum varijs modis illaqueabantur, propterea S.D.N.D. CLEMENS VIII. prædictam Sixti V. constitutionem suo motu proprio nouissimè promulgato moderandam decreuit, illamque ad terminos sacrorum Canonum, ac constitutionis ipsius Pij II. & ad dispositionem decretorum Sacri Concilij Triden. restrinxit, atque reduxit, nec non censuras, & pœnas in eisdem Sixti litteris præterquam contra simoniacè ordinantes, & ordinatos inflictas, aliàs tamen per eosdem canones, & Concilium Tridentinum, & constitutionem Pij II. iniunctis firmis remanentibus, moderatus est, & aboleuit. Vnde primum colligitur, quod Regularis, si malè ad sacros ordines fuerit promotus est suspensus, & ordinum executione priuatus donec dispensetur, neque tollitur suspensio adueniente tempore legitimæ ætatis, cum in pœnam sit lapsus absque vlla têporis determinatione, sed durat donec per absolutionem auferatur, quod secus est quotiescumque suspensio per mensem, aut annum duratura statuitur, tunc enim elapso tempore præscripto, ipso iure remittitur.

Inter bull. com. côst. 2.

c. fin. & 3. de eo qui ord. furt. susc. pit.

Nauar in man. c. 25. num. 70.

G. m. clem. 1. in verb. Donec.

Et in c. 1. de sent. ex. om. in 6 in verb. mensem.

Secundò colligitur, quod durante dicta suspensione, si in ordine ad quem quis fuerit malè promotus ministrauerit, ipso iure irregularis efficitur, & si Clericus sæcularis est potest beneficijs adeptis priuari iuxta dispositionem dictæ extrauagantis Pij II. sed hic vnum obiter est animaduertendum, quod suspensi ob malam promotionem in aliquo ex casibus, vt supra expressis sunt irregulares si post susceptum ordinem in eo sese exercent, sed qui ordine presbyteratus insignitur ex quo consecrat cum Episcopo, & vtitur ordine presbyteratus fit irregularis statim quo illum suscepit, quoniam Episcopus prius ordinat presbyterum & ei characterem illius ordinis infigit, quam consecret, & ad consecrandum secum admittat.

Nau. li. 1. de cler. non ordi. minis. cô. 4. idem lib. 5. de têporib. ordin consi. 32. & côs. 33 num. 8. Idem lib. 1. eo. tit. côs. 9. nu. 3 Innoc. relat. p Nauar. l b. per temp ordi. côs 40. nu. 7.

Tertiò, quod primam tonsuram, & minores ordines ab alieno Episcopo, vel per falsas dimissorias, aut extra tempora suscipiens licet peccet mortaliter, tamen suspensionem non incurrit, sed est suspendendus, neque consequenter fit irregularis, si in ipsis ordinibus sic malè susceptis ministrauerit antequam à iudice suspendatur. Nec obstat d. extrauagans Pij II. cum non habeat locum in minoribus ordinibus, sed tantum in maioribus, per illa verba (ad sacros ordines se promoueri faciunt) item notandum quod sola suspensio à diuinis, & ordinum executione si violatur irregularitatem inducit non autem suspensio ab officio, seu beneficio, vel iurisdictione iuxta commu-

Digitized by Google

niter Canonistas in c.1.de sent.excom.in 6.

Quartò colligitur, quod super irregularitate incursa per violationem censuræ suspensionis ob malam ordinum, vt præfertur promotionem solus Papa dispensat, vt per sacros Canones declaratur (exceptis casibus in quibus dispensandi, seu absoluendi facultas per Concilium Tridentinum Episcopis est attributa; quæ tamen æque extenditur ad irregularitates incursas ob violationem suspensionum, ac ob alias etiam causas, dummodo, ex occulto delicto proueniant, & ad forum contentiosum minimè sint deductæ, tunc per Episcopum in foro conscientiæ tantum absolui possunt, quemadmodum Regulares ab eorum prælatis, etiam in foro conscientiæ à prædictis tamen (vt præfertur) occultis absolui, & dispensari valent, cum nedum eis virtute priuilegiorum Sixti IIII. & Bonifacij IX. facere liceat, sed etiam indulti Pij quinti quo eadem auctoritas in absoluendo, & dispensando suos fratres tribuitur, quę ipsis Episcopis in suos sęculares, & clericos conceditur, quę tamen auctoritas à censuris, nempè excommunicationibus, & suspensionibus casibus in bulla Cœnę Domini etiam occultè resultantib. & prouenientib. minimè extenditur cum singulis annis à Summo Pontifice d. Bulla innouetur cùm derogatione quorumcúque priuilegiorum ordinib. Mendicantib. concessorum, quo ad absolutionem ab eis in illa contentis, vt aliàs dictum est.

c.j. de re iu. d. c. j de sē. ex com. in 6. nauar. i mā. c. 27. n. 162. Idē in eod. cōs. 40. n 9. in §. 13. in fin. Concil. Tri. c. liceat sess. 24. Nauar. lib. j. de ætа. & q. ord. cōs. 9. n j. Bulla maris mag. § 38. cōs. j.

Quintò, demum colligitur quod Regularis tacitè professus ad titulū paupertatis, & Religionis approbatę ad sacros ordines iuxtà ritum Sanctæ Romanę Ecclesię promotus non est suspensus, neque irregularis nisi canonicum ei aliud obstet impedimentum, & in illis liberè, & licitè ministrare valet quoniam sacrorum Canonum auctoritate declaratur, quod qui in discretionis constitutus ætatę nouitiorum habitum ab habitu professorum in colore, scissura, vel forma non distinctum vltra annum professionis expressę emittendę proximum, nulla in contrarium facta protestatione gestat, eo ipso religionem illam verè censeatur professus, & ad omnia obligatus perinde ac, si professionem emisisset expressè, quod quidem satis comprobatur per tex. in cap. ex parte, de tempor. ordinat. vbi habetur quod si Monachus vnius ordinis in secundo ordine ad quem transiuit recipit Sacerdotium, non facta professione, ad primum rediens, ordinem susceptum potest liberè exercere, quanto magis tacitè professus potest ministrare in ordinib. susceptis ad titulum suę religionis, qua nunquam egressus est, neque ob tacitam professionem egredi potest, cui quidem tacitè professioni per Conciliū Trident. minimè derogatur additur per Nauar. lib. 1. de regular. cons. 35. Nec obstat constitutio Pij quinti sub datum Romæ anno 1568. pridie Idus Octobris, Pontificatus sui anno iij. Quoniam respondetur, illam non comprehendere fratres Regulares, & professos sollemniter in sacris ordinibus, & Religonibus approbatis, sed clericos quosdam Regulares, seu religiosos certorum ordinum & Congrega tionum in communi, & sub obedientia, voluntaria extra votum sollemne more tamen regularium viuentes, quorum habitus à sæcularibus presbyteris distinctus est, vt sunt Canonici, & Fratres Sancti Georgij de Alga Venetiarum, ac Eremitarum Sancti Hieronimi, alias Beati Petri Pisarum, & aliarum similium Congregationū, in quibus quidem personis, idem Pius quintus per dictam suam constitutionem decreuit, quod de cætero in omnibus obseruaretur cap. 2. Concilii Trident. Sess. 21. in eorum promotione ad ordines Sacros, sicut obseruatur quoad Clericos sęculares promouendos, statuitque vt dicti Clerici regulares professionem expressam emitterent, & illa non facta non possent ordinibus sa-

c. ex parte. de reg. & trā se ad relig. cle. cos, tit. c. vt periculosa, ne clerie. vel Monachi.

cris

cris initiari,& promoti executione ordinum tamquam suspensi omnino ca reient,& hoc ne ante factam professionem è claustro libere recedentes, & ad ordines sacros promoti iam existentes, vel mendicare, vel aliquem sordidum quæstum exercere in ipsorum dedecus, ordinis vilipendium,& fidelium scandalum, congerentur. Vnde hodie stante dicta constitutione necesse est ipsis Clericis regularibus (Iesuitis exceptis) si sacris ordinibus initiari volunt,quod prius expressè, & solemniter professionem emittant, vel doceant se beneficium Ecclesiasticum, aut patrimonium pacificè possidere, vt inde honestè sustentari valeant,quod cum in Fratribus Regularibus, qui suæ Religioni ob tacitam, vel expressam professionem obstricti, & religati sunt non requiratur, possunt quidem ad illius titulum etiam post tacitam professionem ordines sacros suscipere, & in eis licitè ministrare cum nullo iure id eis dignoscatur prohibitum.

De pœna celebrantis in ordine, quem non habet.
Cap. V.

LIcet hucusque in sacris Canonibus nulla corporalis pœna statuta reperiatur contra clericos Seculares, vel Regulares exercentes ordinem sacrum, quem non habent, tamen arbitrio iudicis pœna falsi sunt puniendi quoniam vt inquit Bal. in l. qui sub prætextu, C. de sacrosanctis Ecclesiis, qui se Clericum asserit, & ingerit se in functionibus Clericorum falsarius censetur, debet etiam deponi,& amplius non ordinari. Diaconus verò Missam celebrans nondum ordinatus ad Sacerdotium non potest promoueri, & a Diaconatus ordinis executione biennio, vel triennio superioris arbitrio suspendendus est, & ministrando in ordine quem non habet in apparatu, & sollemniter habitu illius ordinis indutus irregularis efficitur, & propterea per Sacrum Concilium Tridentinum statuum est quod huiusmodi Sacra Ministeria per alios, quam per constitutos in dictis sacris ordinibus non exerceantur,in cuius Canonis, & Decreti executionem Fratres Prædicatores in capitulo Generali Bononiæ celebrato de anno 1564. prudenter admodum ordinarunt, quod in eorum conuentibus Sacra Altaris ministeria etiam minima ab ordinatis tantum Fratribus exerceantur, & nulli sacris vestibus sollemniter induto Epistolam canere permitteretur nisi ad illum ordinem fuisset ritè promotus. Qui verò celebrat aliquod ministerium sine sollemnitate vestimentorum, vt puta si Subdiaconus Epistolam sine manipulo, Diaconus Euangelium sine stola in Ecclesia caneret, Sacerdos sine manipulo, stola, seu Planeta Missam celebraret peccat quidem.

> F:l. in cap. tertio loco de prob. in principio. P: æpos. in c. quid interrogasti. dist. 27. ca. 1. de cleric. non ord. mino. c. 2. eod. tit. Syluest. in ver. irregularitas sess. 23. c. 17.

> Facit cap. his qui. de fen. exc.

Sed irregularitatem non incurrit, cum in iure aliter non repetiatur expressum. Verum tamen licet Subdiaconis, & aliis ab eis inferioribus cantare vnam partem Passionis Domini Nostri Iesu Christi à tribus cantandæ in maiori Hebdomada modo id faciant sine Stola, neque in aliis partibus eiusdem Missæ, vt Diacom deseruiant, & Sacerdos ipse aliam partem canat, vt Diaconus,& reliquum Missæ peragat sine Diacono, vel cum alio, qui vt Diaconus aliam partem eiusdem passionis cantauerint, nam tunc non dicuntur, vti ordine Diaconatus,sed officio cantoris. Sicut etiam quilibet Clericus in minoribus constitutus sine manipulo Epistolam canere potest, non tanquam Diaconus,sed tanquam alius Clericus,cantor,vel Lector dummodo Sacerdos sub silentio, eandem Epistolam sibi totam legat, ac si ab

> Panormi. & DD. cōmun. in ca. 1. de Cler. non ord. ministran. Nauar. de cele. Miss. consil. 1.

si ab alio non caueretur; vnde infertur, quod quicquid dicitur de Clerico minori, quoad Epistolam canendam, idem in Subdiacono quo ad Euangelium, vel partem passionis cantandæ dicendum videatur, cum vbi eadem ratio militat, ibi idem ius statutum esse censendum sit, l. illud, ff. ad l. Aquil. & cap. dudum, 2. de elect.

De Lectoribus Sacræ Scripturæ in Conuentibus assignandis. Tit. 16. Cap. I.

refor. ca. 1. eadem. Idē conc. sess. eadē, decr. 1 §. Insuper, de edit. & impress. libr.

EX Sacri Concilij Tridentini Decreto statuitur, quod in Conuentib. quorumcumque Monachorum, & Regularium, in quibus studia commode vigere possunt, lectio Sacræ Scripturæ habeatur, quæ quidem lectio à Capitulis Generalibus & Prouincialibus assigneur dignioribus Magistris, qui ab Episcopo loci de vita, moribus, & scientia examinari, & approbari minimè debent, neque tenentur. Quibus quidem Regularibus non liceat imprimere, seu imprimi facere libros de rebus Sacris sine approbatione Ordinarij, & licentia suorum Superiorum recognitis per eos libris iuxta formam suarum Constitutionum.

De verbi Dei prædicatione. Cap. II.

Rad. sess. c. a auentes, 2. q. 1. 2. par. Sum. tit. 9 c. 2.

SIcut electio Sacræ Scripturæ in Ecclesia Catholica vtilis admodum esse dignoscitur, ita quoque prædicatio verbi Dei valde necessaria Reipublicæ Christianæ existit, vt Concil. Tridentinum declarauit, iuxta dictum Diui August. dicentis non minus esse verbum Dei, quam Corpus Christi, quoad efficientiam tantum, vt optimè declarat Archiep. Ant. & demum cum iuxta Euangelij dictum non in solo pane viuit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei, hinc est quod anima ipsius verbi Dei recreatione indiget, sicuti materialis cibus corpori est necessarius.

Ad quos pertineat prædicare Euangelium in Ecclesia Dei. Cap. III.

Concil. 4. Carthag. capit. 20. Conc. Tr. sess. 24. capitulo 4. Ex Ritu Pontif. libr. fol. 31. Lib. 2. Epistol. c. 39.

SAcrosanctum Iesu Christi Euangelium populo proponere, & explicando annunciare ad Episcopum spectare constat, cuius est præcipuum munus, prout Sancti Patres sæpius declararunt, ex illis verbis à consecrante Episcopo prolatis in traditione libri Euangelii nempè. Accipe Euangelium, & vade prædica populo tibi commisso, ex quibus quidem apparet Episcopum semper de prædicationis ministerio cogitare debere, vt inquit Beatus Gregorius, quod quidem munus postquam à Christo adimpletum fuit, illud idem suis Apostolis specialiter iniunxit per illa verba. Ite in vniuersum mundum, & prædicate Euangelium omni creaturæ, & propterea cum Episcopi in Apostolorum loco constituti existant, meritò eiusdem prædicationis munus, & onus subire tenentur, & obstringuntur. Sed quia Episcopi aliquando legitimo impedimento decenti per se ipsos huiusmodi prædicationis munus exercere non valent, illud inferioribus Sacerdotibus demandatur, eisq; tanquam Episcoporum coadiutorib. præcipitur. Ex Sacerdotibus autem nonnullis de iure competit prædicare, vt sunt Prælati omnes, ac etiam Parochi curæ animarū Præfecti, qui ratione iniuncti officii verbum Dei populo sibi commisso proponere tenentur. Aliquibus etiam simplicib.

& non

Digitized by Google

& non curatis Sacerdotibus ab Episcopo hæc functio delegatur, aliquando verò à Summo Pont. & Sede Apost. Regularib. omnibus committitur, qui per priuilegia eorum respectiuè ordinib. concessa huiusmodi officium adimplere valent.

De prædicatorum Regularium qualitate, electione, & approbatione. Cap. IIII.

NVllus iā Clericus sęcularis, quam cuiuscunq; Mendicantium Ordinis Regularis, ad quem facultas prædicandi, tam de iure, quam de consuetudine, vel priuilegio, aut aliàs pertinet, ad huiusmodi officium exercendum admittatur, nisi prius per suum superiorem respectiuè diligenter examinatus in qua re conscientiam ipsius Superioris oneratur) ac morum honestate, ætate, doctrina, probitate, prudentia, & vitæ exemplaritate, & ad aliud, & idoneus reperiatur, & hic quocunque postea prædicaturus accesserit de huiusmodi examine, & idoneitate sua per litteras authenticas, seu aliàs sui examinatoris, approbatorisq; Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs fidem legitimè faciat, cum qua personaliter coram eis se pręsentare & ab illis benedictionem petere teneatur, antequam prędicet, alioquin prędicare non possit, etiam in sui Ordinis Ecclesijs. In Ecclesijs verò, quę sui Ordinis non sunt vltra licentiam sui Superioris, etiam Episcopi licentiam habere teneatur, sine qua in ipsis Ecclesiis non sui Ordinis nullo modo prædicare possit, quæ quidem licentia gratis ab Episcopis concedatur. Regularib. deinde extra tamen Claustra, & obedientiam suarum Religionum viuentibus, etiam quorumlibet priuilegiorum prætextu in sua Ciuitate, vel Diæcesi Episcopi prædicare permittant, donec ab ipsis Episcopis super hac re Sancta Sedes Apostolica consulatur. Qui demum Regulares, contradicente Episcopo, in Ecclesiis etiam suorum Ordinū prędicare nō præsumāt.

Leo 10. sup prā, nu...

Cōc. Tr. ses. 5. c. 2. Doctes sup. nu.

Idē Cōc. in ea. sess. c. 2. §. caueant.

Cōc. Tr. ses. 24. c. 4. prædicationis & §. nullus.

De tempore, quo prædicatio Euangelij in Ecclesijs fieri debet. Cap. V.

REgulares omnes Parochiales, vel aliàs curam animarum habentes Ecclesias quocunq; modo obtinentes diebus saltem Dominicis, & festis sollemnibus plebes sibi commissas pro sua, & eorum capacitate pascāt salutaribus verbis docendo ea, quę scire omnibus necessarium est ad salutē annunciandoque eis cum breuitate, & facultate sermonis, vitia que eos declinare & virtutes, quas sectari oporteat, vt pœnam æternam euadere, & cœlestem gloriam consequi valeant, quod si in hoc negligētes fuerint, & postquam ab Episcopo trium mensium spacio moniti, muneri suo defuerint, possint ab eodem Episcopo per censuras Ecclesiasticas, seu aliàs ad ipsius arbitrium cogi, atque compelli.

Conc. Tri. sess. 5. ca. 2.

Tempore autem ieiuniorum Quadragesimę, & Aduentus Domini quotidie, vel saltem tribus in hebdomada diebus, si ita oportebit, Sacras Scripturas, Diuinamque Legem annuncient, & aliàs quotiescumque id opportunè fieri posse iudicauerint.

Idē ses. 24. c. 4. prædicationis.

Quomodo se gerere debeant Prædicatores in Euangelio annunciando. Cap. VI.

COnstitutione Apostolica mandatur oībus huiusmodi onus prædicandi sustinentibus vt Euangelicam veritatem, & sanctam Scripturam, iuxta declarationem

Leo 10. supra, nume.

declarationem, interpretationem, & ampliationem, Doctorum, quos Ecclesia, vel vsus diuturnus approbauit, legendosque hactenus recepit, & in posterum recipiet, prædicent, & explanent, ne quicquam eius proprio sensui contrarium, aut dissonum adijciant, sed illis semper insistant, quæ ab ipsius Sacræ Scripturæ verbis, & præfatorum Doctorum interpretationibus ritè, & sanè intellectis non discordant, & demum omnibus illis vtantur, quæ ab Ecclesia Catholica Romana, atque à Generalibus Concilijs definita, & declarata sunt, & præsertim de peccato originali, & de impij iustifica tione per Sacrum Concilium Trid. determinata sunt.

A quibus Prædicatores in eorum munere adimplendo sese abstinere debeant. Cap. VII.

Conc. Trid. sess. 25. decreto 1. Leo 10. numero.... §...

EIsdem quoque Prædicatoribus inhibetur, ne apud plebem, & præsertim rudem difficiliores, ac subtiliores quæstiones, quæ ad ædificationem non faciunt in concionibus popularibus pertractent.

Incerta, vel quæ specie falsi laborant, non euulgent, & ab ijs, quæ ad curiositatem quandam, aut superstitionem spectant, vel turpe lucrum sapiūt, tanquam scandala, & fidelium offendicula sese omninò abstineant.

Tempus quoque præfixum futurorum malorum, vel Antichristi aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel asserere nequaquam præsumant, neque alia quæque futura ex litteris Sacris constanter prædicent, nec illa à Spiritu Sancto, vel Diuina reuelatione se habuisse affirment, atque alienas, inanesque reuelationes nullo modo asseuerent. Præterea non scindant vestem inconsutilem Christi, sed ab Episcoporum, & Prælatorum, ac aliorum Superiorum, eorumque status scandalosa detractione coram vulgò, & laicis incauta, & intemperanti reprehensione, & ab eis malè gestorum expressis nominibus aperta, & manifesta redarguitione abstineant.

Quid agere debeant Prædicatores, quando Dominus aliqua futura reuelari voluerit. Cap. VIII.

Leo 10. supra, num...

QVando verò quibusdam prædictorum Prędicatorum aliqua futura in Dei Ecclesia sua inspiratione à Domino reuelari contigerit, quod quidem cum res magni momenti sit, & non omni spiritui, ita de facili credendum, ideò Apostolica sanctione statutum est, vt lege ordinaria prædictæ asserte inspitationes antequam publicentur, aut populo prædicentur, Apostolicæ Sedis examini reseruatæ intelligantur. Quod si sine morę periculo id fieri non valeret, aut vrgens necessitas aliud suaderet, Ordinario loci notificentur, vt ille, adhibitis secum tribus, aut quatuor doctis & grauibus viris, & negotio cum eis diligenter examinato (sicut id expedire videbitur) licentiam illas publicandi concedere possit.

De pœnis Prædicatoribus per Constitutiones Apostolicas, & Concilium Trid. inflictis, qui contra prædicta aliquid commiserint, aut aliàs malè prædicauerint. Cap. IX.

Conc. Trid. sess. 5. d. c. 2. §. si vero.

PRædicator, qui contra præmissa, aut eorum aliquod committere ausus fuerit, vltra aliās pęnas à iure contra tales statutas sententia excommunica-

nicationis ipso facto innodatus existit, a qua, non nisi a Summo Pont. (præterquam in mortis art.) absolui potest, eique prædicationis officium perpetuò inesse decreuit Leo X. per dictam suam perpetuam Constit. non obstantibus quibusuis priuilegiis Apost. etiam in Mari magno comprehensis. Si vero Prædicator errores, aut scandala disseminauerit in populum, etiam si in Monasterio sui, vel alterius Ord. prædicet, Episcopus ei prædicationem interdicat. Quod si hæreses prædicauerit, contra eum secundum iuris dispositionem, aut loci consuetudinem est procedendum, et si ipse Prædicator gñali, vel spāli priuilegio exēptum se esse prætendat, quo casu ab Ep̄o auctoritate Apost. & tanq̄ Sedis Apost. Delegato contra eum ꝓcedatur. Demum in eādē excōicationis censurā incidunt Prædicatores, qui cōtra ea, quæ per Cōstōnes Sixti IV. circa Conceptionem Beatę, & Immaculatæ Virg. Mariæ Dei Genitricis definita sunt, (quæ Constōnes per Conc. Trid. cum illarum pœnis innouatę existunt, & absolūtio à prædicta excōicatione Summo Pōt. pterq̄ in mortis art. reseruat.) ꝓdicauerint Præterea de eodē Cōceptionis articulo prædicantes, seu disputantes contra Constitutionem Pij V. non solū in eandem sententiam excommunicationis incidunt, sed in suspensionem à Diuinis, & cuiuscumque gradus, dignitatis, seu administrationis priuationē, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda perpetuæ inhabilitatis, censuræ ipso facto obnoxii sunt.

De Regularibus in Confessarios deputandis, Tit. 17.
Cap. I.

Regulares per eorum Superiores ad Sacras confessiones, & præsertim secularium, coram Ordinarijs præsentandi exponi debent.
Cap. I.

CVM Regulares rōne voti obedientiæ eorum Ord. Superioribus pleno iure subiecti existant, ita vt illos vel nolle minimè hr̄e dignoscantur, hinc est, q̄ q̄cquid agere, seu recipere proponunt, de eorūdē Superiorum licentia illud exequi tenentur, & ꝓpterea, antēq̄ Ordinario præsententur ꝓ eorum approbatione, à suis Superiorib. eligi dent, vel saltē de eorum licentia eisdem Ordinariis præsentari, ne obedientiæ voto cōtraire eis damnabiliter contingat, qui tñ Superiores nō oēs indistinctè ad tam salubre ministerium, & officiū exequendum exponere dēnt, sed personas sufficientes, idoneas, vita probatas, discretas, modestas, atque peritas, sicut per canonicas sanctiones præcipitur, quas quidem personas sic (vt præfertur) electas præsentent, & nominent, seu eisdem Ordinariis, sub hac forma præsentari personaliter faciant, nempè, vt de eorum licentia, gratia, beneplacito, & approbatione, præuio tamen examine, in Ciuitatib. & Diœcesib. eorum Regulares, sic per eos electi cōfessiones confiteri sibi volentium, audiant, pœnitentias salutares imponant, & beneficium absolutionis postea impendant. *c. Religiosi, de ext. in 6.* *Clem. dudum, de sepult. §. ac deinde, Gl. ibid. in ver. præsentare.*

Numerus verò personarū assumendarū ad prædictum munus exercendū esse debet prout Vniuersitas Cleri, & Populi, ac multitudo, vel paucitas exigit eorumdem. Quod si petitā licentiam, & approbationē Episcopi eis concesserint, cum gratiarum actione recipiant, & deinde commissum sibi officiū in Domino exequi, & adimplere licitè, & liberè valent, hæc aūt electio, & deputatio ne dum ad Generalem in toto Ordine, ad Prouincialem in sua prouin- *d. Clem. §. statuimus.*

eo. lo. §. ac deinde, sess. 5. de ... prouincia, & Custodem, ac etiam ad Priorem, seu Guardianum, vel quemcumque Superiorem localem, aut eorum Vicarios spectare dignoscitur, pro singulis Ciuitatibus, & Diœcesibus, in quibus respectiuè Fratres commorari contigerit, facienda.

Decretum Concilij Triden. super Confessariorum, etiam Regularium approbatione per Episcopum facienda. Cap. II.

SESSIONE VIGESIMA TERTIA. Cap. XV.

QVamuis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absoluendi potestatem accipiant, decernit tamen Sancta Synodus nullum etiam Regularem posse confessiones sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat, priuilegijs, & consuetudine quacunque etiam immemorabili, non obstantib. Igitur omnes Regulares cuiuscunque Ord. etiam Mend. etiam de suorum Superiorum licentia, graduati, vel promoti, aut in Theologia Magistri existentes, ab eisdem Prælatis electi, & vt
Pij V. const. 15. sup. deputati, coram locorum Ordinarijs personaliter præsentati, & per eorum examen pro sæcularium confessionibus audiendis approbari debent, & ex Constitutione etiam Pij V. disponitur, qua illis quoq; inhibetur, ne vigore d. deputationis, expositionis, & approbationis suorum Prælat. forsan ab Ordinar. toleratæ confessiones ipsorum sæcularium, nullo modo audire
Const. 6. præsumant, non obstante, quod per aliam suam Constitutionem Lectores, & Magistr. prædictos ab huiusmodi Ordinariorum examine exemptos fore, & esse decreuisset, quoniam ipse idem Pont. illam, quo ad hoc omninò reuocauit, ac insuper voluit decretum prædictum Concilij Trident. in omnib. quorumuis Ordinum Regularibus Mendic. Lectorib. & in Theologia gradua-
Const. 1. tis, & Magist. obseruari debere, propterea hodie Fratres ipsi tam simplices, quam graduati Confessarij munus exercere volentes Episcoporum examen subire, aut aliàs ab eis approbationem habere tenentur, quod quidem examen per ipsius Episcopi examinatores super sufficienti literatura, & aliquali saltem Sacramenti Pœnitentiæ peritia, iuxta Leonis X. Constitutionem fieri debet.

Quid per approbationem Ordinarij Regularis consequatur. Cap. III.

Theol. in 4. dist. 18 q. 4. SCiendum est autem, quod cum Sacerdos pro audiendis confessionib. ab Episcopo approbatur, licet nulla ei noua potestas Sacramentaliter absoluendi à peccatis tribuatur, cum iam in sua ordinatione illam receperit, nihilominus necessaria est ei Episcopi approbatio, vt per eam iurisdictionis potestas impendatur, & persona pœnitentis, quæ materiæ vicem gerit in foro pœnitentiæ, subijcienda consignetur: nam sicut in naturalib. ac etiam in artificialibus ad agendum duo de necessitate adhibenda sunt, nempè virtus agendi, & materia, in quam agens aut operans agat, ita pariter duo in absolutione rite facienda requiruntur, videlicet potestas clauium, quæ ordinis dicitur, & persona pœnitentis, in quam exerceatur, & terminetur ea potestas, quam (vt dictum est) vnusquisque Sacerdos in sua ordinatione consequitur, per characteris Sacerdotalis impressionem, ex qua quidem vtraque consurgit facultas,

tum

tum conficiendi Sacramentum veri corporis, & sanguinis Christi, tū etiam absoluendi à peccatis, sed hæc posterior potestas remanet suspensa, donec à Superiori superueniat potestas iurisdictionis, quæ tam sacerdoti legitimè, & secundum ritum Ecclesiæ ordinato determinet personam in foro pœnitentię sibi subijciendam, quod quidem per Prælati approbationem plenè condonatur, & tunc Sacerdos vtraque potestate munitus super personas, sibi confiteri volentes velut ei iure subditas absolutionis sententiam in illo pœnitentiæ foro validè profert. Vnde ex prædictis concluditur vtramq. potestatem in confessario (siue clericus sæcularis, siue Regularis sit) adeò esse necessariam quod si tentaret eum absoluere in quem iurisdictionem ordinariam, aut delegatam non haberet, præterquam quod damnabiliter peccaret, cum falcem mitteret in messem alienam, contra Ecclesiæ decreta, sed nihil prorsus faceret, quoniam à non suo Iudice ligari, aut absolui nemo potest. Ideò fratres antequam munus confessarij exercendum assumunt Episcopi ordinarij approbationem impetrare, & obtinere omninò studeant, iuxta d. decretum Concilij Trid. & Apostolicas constitutiones. Ioan. 22. in ex rauagā. qa quondā. ic ver. sign. quare.

De modo quo Sacerdos Regularis, & Sæcularis Clericus pro Laycorum Confessionibus audiendis approbari debeat. Cap. IIII.

Ex superiori Conc. Trid. decreto iam satis compertum est, tam sæcularem Clericum, quam Regularem sacerdotem pro confessarii munere obeundo ab ordinario approbandum fore debere, q tamen diuersimodè fieri contingit, quoniam Clericus, qui est Episcopo subiectus, cum præuio examine ad sacras confessiones sæcularium audiendas approbatur, ab eo etiam iurisdictionem in pęnitentium Diœcesanorum personas, & aliquando etiam cum facultate absoluendi à casib. ipsi Episcopo reseruatis prorsus recipit, quique illam ab eius libitum vtendam concedit, eique impartitur, & propterea tenor litterarum dictæ approbationis diligenter, & accuratè inspiciendus est, adeò quod si in illis expressum reperiatur facultatem audiendi confessiones, & à casib. Episc. reseruatis absoluendi, simpliciter concessam esse, tunc intelligendum est, ipsum Clericum approbatum posse omnium ciuium, & Diœcesanorum aliorumq; ad eos confluentium confessiones, vbiq; per ciuitatem, & Diœcesim, etiam in pęnitentium propriis domib. audire, pęnitentias iniungere, & à peccatis absoluere, si verò fuerit approbatus pro hac, vel illa Eccl. seu loco, aut pro viris, seu mulierib. eorumq; certa quantitate, vel ad certum tempus, tunc ad illa loca, tempora, & personas iuxta conditiones in d. litteris approbationis expressas illius iurisdictio collata intelligitur: Quod secus est in sacerdote Regulari, in cuius approbatione Ordinarius aliter sese habere debet, nam cum ab eo omninò exemptus & Sedi Apostolicæ immediatè subiectus existat nulla per ipsius Episcopi approbationem iurisdictionis potestas tribuitur. Sed illam, approbatus, statim ab ipsa Sancta Sede: & Summo Pontifice per priuilegia ordini concessa immediatè consequitur, qua quidem iurisdictione personæ non solum illius ciuitatis, & Diœcesis, in qua approbantur, sed etiam forenses, & aliarum Diœcesum in ea ad illos confluentes ei in foro pęnitentiæ subiiciuntur, illasque audire valent vbiq; vt infra dicetur, hæc autem iurisdictio, cum ob d. decretum Concil. Triden. ipsis Regularibus suspensa sit, donec ab Episcopo prius examinati approbentur, aut aliàs idonei ab eo iudicentur, tunc secuta dicta approbatione iam eis iurisdictionis attributa potestas relaxatur. Vnde sequitur quod Episcopus si præuio examine Regularem idoneum inuenerit, illum simpliciter absq; vlla temporis Theol. in 4. dist. 18 q. 1.

loci, seu

Digitized by Google

loci,seu personarum limitatione indistinctè approbare, & admittere debet, atque tenetur,secus si non adeo idoneus reperiatur,tunc enim ordinarij arbitrio,cum limitata facultate admitti potest, vt à Sacra Illustrissimorum Cardinalium Congregatione Regularium in hæc verba declaratum fuit die 2. Iulij 1587.videlicet.

Regulares, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinarijs eorumuè examinatoribus reperti,& probati fuerint,generaliter quoque, & indistinctè absque aliqua limitatione temporis certorumuè locorum, aut generis personarum, admittantur in Diœcesi propria. De cæteris verò, qui non adeò idonei reperientur,si petierint se admitti,arbitrio ordinariorum relinquitur ipsos cum limitata facultate, prout eisdem ordinarijs magis expedire videbitur probare,& admittere. Qui autem in domibus laicorum confessiones ex causa audierint, statim Parrochum admonere teneantur, & fidem auditæ confessionis pro medico adueniente relinquere.

F.Michael Bonellus Card.Alexand.

Georgius Palearius Secret.

Cap. V.

EX prædicta igitur declaratione nonnullæ colliguntur conclusiones,quarum prima est, quod Regularium iurisdictio tam eis a iure communi, quam à Papa delegata,restringitur,seu ampliatur per dictam Ordinarij approbationem,non ad eius libitum sed iuxta maiorem,seu minorem illorum sufficientiam & idoneitatem repertam.

Secunda,quod Regulares non plenè idonei per examen approbati, & cũ aliqua conditione,& limitatione loci,aut temporis,vel personæ, aut ad libitum Ordinarij admissi possunt per eundẽ Ordinariũ à confessarii munere suspendi, & licentia eis concessa reuocari, & transacto tempore, vel alia conditione expirata suspensi ab officio remanẽt,cum iam amplius approbati minimè censeantur,ac sint,purificata conditione, sub qua approbati & admissi fuere,& sicut Clericus sæcularis beneficium parrocchiale habens, per quod ipso iure erat idoneus,& vbique terrarum eligibilis per bullam Cruciatę,seu Iubilei, si illud renunciat non manet amplius ipso iure idoneus, vt planè intendit Concilium Tridentinum,& multo fortius amittit rationem idonei, qui ob crimen priuatus est beneficio curato:ita Regularis limitatè, & sub conditione approbatus,ea adimpleta,aut expirata idoneitatem perdidisse dicitur,& tanquam suspensus munus confessarii neque licitè, neq; validè amplius exercere potest.

Tertia,qđ quo ad Regulares simpliciter idoneos ap̃probatos vigore p̃dictæ declarationis sacræ Congregationis Regulariũ, ex quo ab ordinatione iurisdictionem non habent, non potest illa, quam habent à Papa ex priuilegio, nec quo ad locum, nec quo ad personas per eundem Ordinarium coarctari, seu restringi, quod quidem in tantum est verum, quod si Episcopus in fraudem,aut odium eorumdem Regularium sibi plures casus, quam Parrochis reseruaret,aut nimis excederet in reseruatione, non tenentur obedire in illa restrictione,nam aliàs sacrotum ordinum priuilegia, à sede Apostolica concessa inutilia redderentur,contra quæ nihil in fraudem Episcopi statuere valent,vt in c. Quarto,de priuil.& excess.prælat.apertè declaratur.

Soto dis.18 q 2 ar 5. Ledel q. 7.art. 9.Palac.dis. 27.q.7. Henric.henriq e:o:tet. Iesu in sũ de pẽnit li. 6.c.6 n 8. Felicia.tr.de priuil. c.14. Compend. Mendic. in

Quarta,qđ Regularis in vna ciuitate, & Diœcesi pro audiendis confessionibus

nibus semel per Episcopum præuio examine admissus, ab eodem Episcopo non potest amplius examinari, neq; præsentari, quamuis sæpe ab eadem Diœcesi recedat, ad quam si reuertatur, priorem licentiam, & approbationē retinet, neq; dicta licentia morte Episcopi concedentis expirat, sed illa vti possunt Regulares donec Ecclesiæ vacanti de pastori fuerit prouisum, vt ex priuilegio conceditur.

verb. absolutio reseruatorũ Nauar. in c. placuit n. 163. & c. 27 n. 262. in ma. n. F. licet de pri uil. c. 5.

Ab Episcopo verò successore pro maiori suæ conscientię quiete examinari de nouo possunt, non obstante priori Pij V. constitutione qua cauebatur, ne semel approbatus, in vna Diœcesi amplius in illa examinari posset, quoniam ipsemet Pius V. per aliam suam constitutionem in specie ei derogauit quemadmodum postea sacra Congregatio Concilij interpres in hęc verba declarauit.

Clem. 4 cõstit. 7. cõst. 6. cõst. 13.

Sessio XXII. Cap. XV.

CONGREGATIO Concilij censuit Regulares ad audiendas in ciuitate, & Diœcesi secularium confessiones semel ab Episcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos. Cęterum à successore posse vtique examinari, iuxta constitutionem Sanctę Mem. Pij V. datam 8. id. August. Pontificatus sui anno VI. quę a fel. rec. Gregorij XII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium adtermi nos Concilij Tridentini.

A. Card. Caraffa.

Quinta. Quod Regulares in confessarios generaliter, & simpliciter approbati possunt Ciues, & Diœcesanos illius Ciuitatis, & Diœcesis, in qua admissi sunt, non solum in eius domibus, & Ecclesijs, sed vbique in aliis locis intra dictam ciuitatem, & Diœcesim consistẽtibus, et inuitis Parrochialibus Rectoribus, ipsisq. contradicentibus, in foro pænitentię audire, & a peccatis absoluere, quemadmodum prędictas personas etiam extra Diœcesim in qua sunt approbati, audire, & absoluere pariter valent cum in hoc eandem auctoritatem a iure habeant quam Curati, Rectores, qui suos subditos vbicumque repertos, nedum in eorum Ecclesiis, & Parrochis, sed extrà territorium, & Diœcesim propriam possunt eis beneficium absolutionis impendere, quod quidem conceditur in foro secreto animę, qui forus poli, & Dei dicitur, cuius est terra, & plenitudo eius, & vbi non læditur ius, neq; territorium alterius, & personæ, iam per approbationem Episcopi illis consignatæ non acquirunt alibi fauorabile forum ita, vt ab alieno Parrocho, & alterius Diœcesis possint a peccatis absolui, sicut in foro exteriori ratione delicti reus puniri valet a iudice territorij, in quo deliquit. Quibus additur, quod quicquid dictum est de priuatis, illud idem de Regibus, & Principibus dicendum videtur, nam licet illorum proprius sacerdos sit Episcopus illius Ciuitatis, Regni, seu Dominij, in quo principalem & ordinariam Sedem habeat, & ibi continuo residentiam facere solent, nichilominus iuribus prædictis possunt sibi Regulares in confessarios eligere a quibus nedum in propria Ciuitate, & Diœcesi sed vbique per omnes alias Ciuitates, & Diœceses Regni, & Dominij ad quas cum eis diuertere continget, illorum confessiones audiri, & a peccatis absolui, nulla alterius Diœcesani, seu proprii Sacerdotis licentia requisita, ac etiā illorum curiales, cum & ipsi in obsequium, Principis electi, & deputati personaliter seruiunt in eadem Principis ciuitate domicilium contraxisse censentur, & propterea ab eisdem confessarijs licite in foro pœnitentiæ

Iul. § 4. c. 4.

Extrau. Sterī cũctis de priuil.

Syluest in verb cõfessio 2 §. 21. Et confe. ij. num. 4.

c. si de foro compet. vid. § F. lici. de consuet. ti. de priuil. c. 15. Soto i 4 di. 18 q j. & ibi cõmu DD. P. ul. ij. cõ. j Greg. 13. const. 8.

Z valent

valent audiri dummodo ipsi Regulares ab Episcopo principalis Regiæ, ac Ducalis ciuitatis generaliter pro clauium huiusmodi ministerio fuerint approbati,& admissi,nisi Rex,aut Princeps priuilegium de eligendo sibi cõfessarium specialiter à Papa impetratum haberet, tunc enim iuxta illius tenorem,& continentiam agendum esset, nec obstat,prædictis clemen. Dudum de sepulturis, qua videtur Regularibus prohiberi ne extra diœcesim possint in confessarios deputari,& confessiones audire,quoniam dicta Clementina vetat solum ne Regulares absoluant in alia Diœcesi subditos illius Episcopi,a quo non sunt approbati,sed non prohibet Regulares absoluere vbilibet per inde,vt Parochi,illos,in quos ab Episcopo habent iurisdictionē,sed quando istud per d.Clemen.prohiberetur,nihil referret cum ei a diuersis Summis Pontificibus expresse,quo ad hoc fuerit derogatum.Forēses verò,& aliarum Diœcesum personę ad Regulares confessarios confluentes non possunt extra Diœcesim,in qua sunt admissi in confessione audiri, & a peccatis absolui,quoniam ab eorum Episcopis non sunt approbati,& per priuilegia Apostolica intra Diœcesim Episcopi approbantis facultas ipsis Regularib.absoluendi tantum conceditur,extra verò quoad ipsos forenses neque ius commune,neque ipsa priuilegia in hoc eis suffragantur.

d. clem. dudum de. sepult.

Sixti 4. cōst. & Pauli 4. const. 5.

De pænit. & remiss.

Sexta, Quod qui confitetur religiosis Regularib. vt supra approbatis, ex priuilegio illis, indulto,nullo modo eadem peccata proprio sacerdoti amplius confiteri tenetur,quod quidem ex verbis textus in c omnis vtriusque sexus satis comprobatur,vbi habetùr,quod qui alieno sacerdoti confiteri voluerit,tūnc ei licebit etiam semel in anno,si a proprio Parrocho licentiā habuerit,& obtinuerit, ex quo manifestè colligitur quo qui de licentia proprij Sacerdotis confitetur alteri,perinde est,ac si proprio confitetur, sed inter proprios Sacerdotes connumeratur Episcopus, & multo iustius Papa, à quo priuilegium audiendi,& absoluendi Regulares habent,sequitur ergo,quod qui illis in confessarios approbatis tamquam Papę delegatis confitentur perinde satisfaciant Ecclesię præcepto, ac si proprijs Parrochis confitetur, cum licentia Papæ,& Episcopi maiorem vim habeat, quam illa Curati. Hęc eadem conclusio canonica authoritate roboratur,nam huiusmodi regularium priuilegia primum per Alexand.IIII.vsque de anno Domini 1260.concessa leguntur, Deinde post annos decem confirmata fuerunt per Vrbanum IIII.& Clementem IIII.continuo succedentes. Post hæc verò annis 50.Ioannes quidam de Poliaco cum aduersam sententiam falsò tueretur anno Domini 1322.citatus Romam venit vbi errorē reuocare compulsus fuit,vt patet per extrauag.Ioan. XXII.quæ incipit. Vas electionis de hæreticis,& tunc iuxtà decreta pręfatorum Alexandri, & Clement. conclusum fuit confessos Regularibus non teneri amplius eadem peccata proprio sacerdoti confiteri,vnde postea Bonifacius VII. per suam Extrauang. super Cathedram de sepulturis,& Benedictus XI. eius successor in sua etiam constitutione,que incipit. Inter cunctas de priuilegijs, & Clemens V.in Clementina Dudum de sepulturis amplissimam ipsis,Regularibus prædicandi,& confessiones audiendi contulerunt facultatem,& demum Sixti IIII.pręf.Ioan.XXII.Ioan.Eugenij IIII.& Nicolai V.& aliorum prædecessorum vestigijs inherendo,per suam Bullam (quæ Mare magnum inscribitur) prędictum articulum videlicet,quod confessi Regularibus iterum Parrocho confiteri tenerentur, damnauit , ac reprobauit, decreuitque,quod contra huiusmodi articulum asserentes tamquam de hæresi suspectos,non solum per locorum Ordin rios,sed etiam per Inquisitores hereticæ prauitatis inquiratur,& ad correctionem procedatur & vlterius

terius in eos tamquam impedientes indirectè ne Regulares suis priuilegijs vtantur, si sæculares fuerint excommunicationis sententiam ipso facto incurrendam protulit: contra Rectores verò Ecclesiarum, & alias personas Eccles. vltra excommunicationem suarum Ecclesiarum, & beneficia, quę obtinent, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda similiter pęnam statuit, vt in altera constitutione eiusdem Sixti IIII. quæ Bulla Aurea dicitur, decernitur, & declaratur, & propterea confessis Regulari in Pascha Parrochus non potest eos repellere, neq; Sacramentum Eucharistiæ illis denegare, ac etiam eo contradicente possunt Regulares illius subditos in confessione audire, & à peccatis absoluere.

Septima, Ex quo Regularis Sacerdos semel in confessarium ab Episcopo generaliter, & indistinctè approbatus, non potest amplius ab eodem Episcopo examinari, & approbari, per Pij V. constitutionem, vt dictum est, ideo nec minus potest ab Episcopo approbante ab officio confessarij suspendi, quoniam facta approbatione Episcopus functus est munere suo, quod etiam confirmatur, nam suspensio est actus coactiuæ iurisdictionis, qui non nisi in personam subditam exerceri potest, at Regularis cum ab Episcopo sit omninò exemptus, igitur ab eo non potest suspendi, sicut neque excommunicari, & si de facto Regularis suspenderetur ab officio suspensio nullius roboris, vel momenti esset ita, vt absoluendo, validè sententiam absolutionis proferret, ratio est, quia iurisdictionem, quam habet in pęnitentes à Papa habet, & ideo illam Episcopus nullo modo auferre potest. Ex prædictis etiã sequitur quod stante dict. exemptione, regularis in officio deliquens non potest ab Episcopo pœna corporali modo aliquo corrigi, seu multari, sed illud prælato ad quẽ pertinet correctio significandum est. Quiquidem Prælatus fratres sibi subditos, & ab Episcopo approbatos reprobat, ipsius Episcopi approbationem reuocando, & declarando, hos causa sibi cognita non amplius pro factis cõfessionibus audiendis idoneos haberi debere, quod quidem per ipsum prælatum verè fieri potest cum omnis iurisdictio à Papa per approbationem ordinarij illis concessa mediante Prælati persona tradita, & ad nutum, & voluntatem illius retinenda, & vtenda censetur, cuius quidem superioris voluntas in suorum subditorum actionibus, tam actiuis quam passiuis semper excipitur, & excepta esse intelligitur, ne religionis, & professionis ordo confusus peruertatur, cum ergo tota iurisdictio regularium confessariorum & eius vsus Ordinarij approbatione penitus fundari, & inniti videat' ea per prælatum reuocata & reprobata, statim omnis iurisdictio ab eo aufertur, ita vt minus antea susceptum neq; licitè, neq; validè amplius exercere valeat, irritumq; & inane est quicquid attentatur.

Mari magni §.43. in sũ Siluestr. oscõ 7. n 24 cũ Archid. Ang. confessio 3. § 4. Adrian. de confe. folio 266. F. Lodouic. Lopez 1. p. instruct. c. 26. Archiepisc. Ant. 3. p. tit. 7. & 8. D. Tho. Palud. Soto, & cõ. Theol. in 4. d. 17 & 18. q 4 Nauar. c 9. n. 9. Frat Manual. in expos. Bulle § 9. n 12. Cũ cõpẽd. Mendicã. in ver. al solu quoad seculares 1. §. 12. ex cõcess. Sixti 4. Eugen 4. & Iulij 5.

Si tamen prælatus expressis verbis, non reprobet, sed tantum prohibeat subdito audire confessiones aliqua ex causa sibi bene visa, non tollit approbationem à se, & ab Episcopo datam, & propterea si contra prohibitionem regularis absolueret, valida esset absolutio à non reseruatis casibus impensa, non autem à reseruatis, nam facultas absoluendi ex priuilegio à reseruatis per prohibitionem prælati amplius non intelligitur subdito delegata, cum eam Pontifex non communicet ei nisi per suum Prælatum.

De Regularium confessariorum facultate & potestate quoad absolutionem secularibus impendendam. Cap. VI.

EXplicatis ijs quæ ad regularium Confessariorum approbationem pro personis sibi in foro animæ subijciendis requiri videbant' nũc reliquum

Digitized by Google

est, vt de eorum Iurisdictione & facultate in absoluendo a casibus reseruatis summatim peragatur, Ideo est sciendum quod Sacerdotes Regulares iuxta formam Concil. Trid. ab Episcopo approbati eandem prorsus potestatem habent quã parrochiales curati sacerdotes a iure cõmuni traditã habere dignoscuntur, quib. tantũ concessum est quantũ eis non est reseruatum, neq; prohibitum, & iccirco Regulares hac ordinaria auctoritate secularium confessiones audire, illosque in vita a casibus & censuris nemini reseruatis, a reseruatis verò quibuscumque in articulo mortis dumtaxat sicut parrochi absoluere valent. Ex facultate autem Apostolica eisdem regularib. subdelegata per priuilegia a S. sede Apostolica fratribus Ordinis Minimorum olim per Leonẽ X. cõcessa & per Clementem 7. confirmata extensa & communicata, & per Paulum 4. fratrib. Minoribus de obseruantia confirmata, & ampliata, & demum per Gregor. 13. & Sixtum V. approbata & innouata Regulares, præuia tamen Ordinarij approbatione, eorumque superiorum localium nempe Priorum, Guardianorum, seu Correctorum speciali deputatione possunt, in quibusdam cuiuslibet anni sollemnitatibus, & omnibus Dominicis Quadragesimæ, necnon singulis diebus ferialibus a medio Quadragesimę vsque ad octauam Paschę etiam cuiuslibet anni inclusiue ab omnibus censuris & criminibus etiam sedi Apostolicę reseruatis (exceptis contentis in Bulla Cœnæ Domini) absoluere, & vota commutare modo, forma & temporibus quibus in dictis priuilegijs conceditur. Circa quæ est aduertendum quod ex quo nullus casus Papæ reseruatur qui censuram excommunicationis annexam non habeat sequitur quod habentes facultatem ex priuilegijs absoluendi à casibus sedi Apostolicę reseruatis etiam a cẽsuris illis annexis absoluere valeant; quod etiam procedere videtur in casib. in quibus reseruatio Episcopi cum Papæ reseruatione concurreret quoniã visu iam indistinctè (vt inquit Nauarr.) interpretatum est quod sublata sit, & esse censeatur Episcopalis reseruatio, & censura, Papali sublata, & ratio est, quoniam iurisdictionis & potestatis plenitudo, quæ in summo Romano Pontifice tanquam Christi Vicario, & B. Petri successore diuinitus collata amplissimè residet, arctari restringi, seu suspendi à Prælatis inferiorib. minimè potest, cum illius quam ipsi habent ab eodemmet summo Pontifice, & sede Apostolica in eis fiat descensus. Item notandum quod ipsi regulares eorundem priuilegiorum, possunt absoluere a casibus prædictis; etiam post diem datę & concessionis eorundem priuilegiorum, quoniam illa tamquam perpetuò & in fauorem causę publicæ nempè Religionis à sede Apostolica concessa, & iuri communi æquiparata non limitantur ad præterita sicut priuatorum priuilegia, quæ sunt in odium iuris, sed suffragantur regularibus etiam in futurum, & donec specialiter reuocentur, & præsertim cum Religionis cõtemplatione sẽp militet eadẽ illius fauoris ratio, quib. etiã additur quod cũ illa facultas sit perpetuò tradita pro certis cuiuslibet anni dieb. & temporib. vtenda, singulis quoq; annis concessio repetita censetur, & ideo omnes casus quos illa singulis annis in eisdem dieb. reseruatos inuenit tamquam ad eos extensa absolui validè possunt, nisi absolutio ipsa in reseruatione noui casus cum derogatione priuilegiorum, & facultatis huiusmodi prohiberetur, alioquin inane esset priuilegium cum d. absoluendi facultate ipsis regularib. concessum, ad tradita per Henricum Henriq. in d. sum. Theol. de sacramento pœnit. lib. c. 16. numero 7. & in glos. sub littera O. vbi post multos alios grauissimos Theol. & Iuris peritos ab eo relatos, ita practicari testatur.

Clem. Dudũ de sepul. § si verò gl. in extrau. super cathed. ĩ verb. à iure Cõcil. Tri. sess. 14. c. 7. Cõst. 5. 9 & 18 const. 8. cõst. j. cõst. 7. const. 5.

In Man. c. 27 de casib. reseruatis, nu. 251.

Glos. in extrau. sup. Cathed. de sepult. § verb. à iure.

Nauar. in Man. de anno 1584 dicto cap. 27. n. 263.

Postremo est aduertẽdum quod præd facultas absoluendi a casib. Papalib.

exten-

Digitized by Google

extenditur hodie ad reseruatos tantum ante & non post nouissimam Sixti V. priuilegiorum confirmationem pro fratribus Min. de Obseruan. anno 1587. die 3. Octobris emanata. Iō ab illis Regulares in absoluendo se se abstineant, donec priuilegia alicui ex d. Regularium ordinibus denuo confirmentur.

Quo verò ad casus Episcopales licet Regulares ex priuilegio Sixti Quarti, olim S. Francisco de Paula eiusque Ord. Minimorum Fratribus, & per Iulium Secundum confirmati, & ampliati, ac successiuè pluries per diuersos Summos Pont. cæteri Mendicantium Ordinibus vna cum alijs priuilegijs, & præsertim Fratribus Minoribus de Obseruan. per Paulum Quartum similiter approbati, extensi, & communicati personas quascumque sibi confitentes ab omnibus censuris & pœnis Ecclesiasticis, nec non criminibus quibuscumq. quomodocunque Episcopo reseruatis, vbi que per Dioeceses in quibus, essent approbati, toties quoties opus esset absoluere, & super quacumq; irregularitate dispensare, necnon vota quæcumque permutare, & relaxare possent, & pœnitentiam eis iniungere salutarem. Nihilominus hodiè vacare videntur in hac parte priuilegia prædicta, stante declaratione per Greg. X I I I. de sententia sacræ Congregationis Conc. Trid. infrascriptis tenoris facta, & per sacram etiam Regularium Congreg. repetitam, à qua in absoluendo non est recedendum nisi dicta priuilegia postea à S. Sede Apostolica cum derogatione quibuscumq; contrarijs confirmata, innouata, aut de nouo concessa existerent.

Cōstitu. 13.

Constitu. 4.

Supra 1 col. pri. fol. 325.

Responsio Sacræ Congregationis Conc. Trid. quoad facultatem Regularium absoluendi à casib. Episcopo reseruatis olim Illust. Card. Borromeo tunc Archiepiscopo Mediolani facta.

Illustriss. & Reuerendissime Domine.

CVM à Sacra Congr. Cardinalium, qui propositi sunt decretis Trid. Conc. interpretandis Illustriss. amplitudo tua quæsiuerit, an Regulares ex priuilegio à Sede Apost. impetrato præsertim autem ex eo, quod nominant Mare magnum possint in casibus, quos sibi Episcopus reseruauerit absoluere confitentes. Hac de re vbi Congregatio accurate egisset, deinde ad Sanctissimum. D. N. retulisset Sanctitas sua etiam de sententia Congregationis censuit, ex facultatibus per hoc Mare magnum, aliave priuilegia Regularibus concessis, factam eis non esse potestatem absoluendi in casibus ibi ab Episcopo reseruatis. Deus Illustrissimæ amplitudini tuæ perpetuam vitæ tranquillitatem, & incolumitatem largiatur Romæ die 10. Septem. 1577.

Illustriss. & Reuerendiss. amplitudini tuæ, &c.

Nota q̄ de anno 579. die 10. maij ab eodem met Greg. 13. declaratū fuit R P Iesuitas nō esse cōprehensos sub dicta Card. Congreg. declaratiōe neq. facultati absolu. casib. ep̄i reseruatis cō. esse derogatū imò illā cōfirmauit, & eis de nouo cōcessit ita Clauius cōp. priuil. de. societa i verb. absol § 3. relatus p Henri. Henriq. è d. soc. ier. i sū. theolog. de Pœn. li 6. c. 6. fol. 408. sub lit. Q.

DECLARATIO DECRETI

Quo prohibetur absolutio à casibus reseruatis.

EDITVM fuit alàs è Sacra Congregatione S.R.E. Cardinalium negotijs,& consultationibus Episcoporum,& Regularium præposita, Decretum super absolutione à casib. reseruatis eius, qui sequitur tenoris. Sacra Congregatio S.R.E. Cardinalium, negotijs, & consultationibus, Episcoporum,& Regularium præposita, iustis,& grauibus causis id exigentibus, ac de Sanctiss. D.N. Clementis Papæ VIII. speciali mandato, viuæ vocis oraculo desuper habito, Sacerdotibus omnibus tam sæcularibus, quam Regularibus per vniuersam Italiam extra Vrbem degentib. ad confessiones audiendas probatis, quorumuis Ordinum & Mendicantium Militiarum, aut Congregationum, & Societatis Iesu,& generaliter quarumcunque aliarum quouis nomine nuncupentur, iubet,& præcipit, ne quis eorum, sub prætextu priuilegiorum, indultorum, aut facultatum generaliter, vel specificè scripto, aut viuæ vocis oraculo, vel per cõicationem a Sede Apostol. vel eius auctoritate eorum Ordinibus, Congregationibus, Collegijs, vel Societatibus, aut Archiconfraternitatibus sæcularium, aut singularibus, personis, seu aliàs quomodocumque sub quibusuis tenoribus, formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, ad cuiusuis & Imperatoris, Regum, aut aliorum Principum instantiam concessarum, seu confirmatarum, alicui cuiusuis status, gradus,& conditionis, aut dignitatis, tã Ecclesiasticę, quam sæcularis, & Regiæ vel Imperialis ab vllo ex casib. clarè, vel dubiè in Bulla die Cœnæ Dñi legi solita, cõtẽtis, vel aliis quomodocũque Sedi Apost. reseruatis, aut in futurum per Sanctitatem suam, eius ve Successores pro tempore, in eadem Bulla, vel aliter reseruandis, nec ẽt a casibus, quos Ordinarij locorum hactenus reseruarunt, vel in posterum sibi reseruabunt nullo casu ẽt necessitatis, vel impedimenti, nisi in mortis articulo, seu cum noua,& speciali Sanctitatis suę, aut Successorum suorum, vel Ordinariorum, quoad casus ab ipsis tm̃ reseruatos, respectiuè, impetrata in scriptis licẽtia, Ordinarij locorum exhibenda, absolutionis beneficium de cætero impendere audeat, vel præsumat, sed cum opus fuerit, penitentes ad Superiores legitimosq; Iudices sues accedere consulant, sub pœna contra facientib. tam Regularib. quam sæcularib. excõicationis, priuationis officiorum,& dignitatum, aut beneficiorũ, inhabilitatis item audiendi confessiones, & ad quæcũque officia, prælaturas, beneficia in posterũ obtinenda, ipso facto, absque vlla alia declaratione incurrenda Super qu b.à nemine, nisi à Rom. pont. habilitatio, dispensatio, aut absolutio, præterq̃ in mortis articulo possit impartiri. Sãctitas.n. sua (quatenus opus sit) facultates,& confessiones ipsas in hac parte vti cassas,& irritas hñi de cætero voluit,& vult, non obstantib. quibuscunq;

Præterea nouerit pœnitus, absolutionem, si quam obtinebunt contra huiusmodi prohibitionem, esse nullam, nulliusq; roboris,& momenti.

Et ne locorum Ordinarij, quibus ius hoc reseruandorum casuum compe tit, plurium, q̃ opus sit, reseruatione, subditis, aut Confessarijs in animarum salute procuranda cooperatorib. sint onerosi, monentur oẽs, vt paucos eosq; tamen,

Digitized by Google

amen,quos ad Christianam disciplinã retinendã,ciatũq; sibi creditarũ salu tem,pro cuius Diœc.statu,& qualit.necessariò reseruandos esse iudicauerint reseruent. In quorum fidem,&c. Dat. Romæ die nona mensis Ianuarij, anno M.D.C.I.

Cum autẽ dubia quædã,ac difficultates circa eiusdem Decr. interpretatio nem,atq; obseruat.emersissent,eadem Cõgregatio,ne vllus deinceps obscu ritati,scrupulo,ambiguitatiue locus relinquatur,& vt clarius appareat,in qui bus.casib.vigore eiusdem Decr.reseruatis,intelligatur prohibita absolutio, spãli mandato eiusdem S.D.N.Clem. Papæ VIII.similiter viuæ vocis oraculo super ea re habito,ipsum Decr. ita moderatur,ac declarat,f.sub eiusdẽ prohibõne illos tm̃ in posterum cõprehendi casus,qui in Bulla Cœnæ.Dom. legi consueta continentur,ac præterea violationis,immunitatis Eccl. in ter minis Cõstõnis fel rec.Gre.XIIII.quæ incipit:Cum aliàs nonnulli. Violatio nis clausuræ Monialium ad malum finem. Prouocantium & pugnantium in duello,iuxta Decretũ Sacri Conc.Triden & Constõnem fel.rec.Gr.Papæ XIII.incipientẽ. Ad tollendum. Inijcientium violentas manus in Clericos, iuxta Canonem. Si quis suadente,&c.17.q.4.ac iuris dispositionem Symoniæ realis scienter contractæ,atq. ẽt cõfidentię bñfi.ialis. Itẽ oẽs casus, quos Ordinarij locorum sibi reseruarunt,vel in posterum reseruabunt,in quib. omnib.iã enumeratis casib.dumtaxat,& sublata ẽt pœna inhabilitatis audien.confessiones eadem Sacra Congre.vult,& mandat dictum Decr.in sua firmitate,& pristino robore permanere. Ac prętere a declarat eos quidem Sacerdotes,tã Sæcul.q̃ Regulares,qui aliquo ex priuilegijs,indultis, & facultatib. in supradicto Decr.expressis suffulti fuerint,posse iuxta eorum priuilegia,indulta,& facult. vsu ante idem Decretum,receptas,& quæ sub alijs reuocationibus,non comprehenduntur,tm̃,& non aliàs absoluere à casib. in præsenti declaratione non comprehensis,alijs verò Sacerdotib. hmõi priuilegia non habentib.nihil de nouo concedi. Sed ne locorum Ordinarij , ad quos casuum reseruatio spectat,ea in re modum excedant,eadem Sac. Congregatio illos rursus magnopere admonendos censet,vt non passim , sed cũ id videbitur cõi bono expedire,atrociorum tm̃,& grauiorum criminum ab solutionem sibi reseruent,quorum reseruatio ad Christianam discipl. retinẽ dam conferat in ædificationem,non autem in destructionem cedat,ne alio quin Sacramenti Pœnit. Ministrorum coarctata ptãte, Sanctę Matris Eccl.piæ menti contrarius effectus subsequatur. Prohibet etiam, ne sibi superfluè reseruent casus in Bulla Cænę Dom.legi consueta,contentos, neque alios Sedi Apost.spãliter reseruatos. Facultatem verò,& licentiam absoluendi à casib.reseruatis,quam in scriptis tm̃ concedi permittebatur , etiam sola viua voce concedi posse declarat. Cæterum,ne quis Sacerdotum Sęculariũ, aut Regularium,sub prętextu,quod per primum dictum Decr. non fuerit sufficienter eorum specialibus priuilegijs derogatum eidem Decr. sic vt prefertur,declarato,contrauenire audeat,Sanctitas sua Constõnib.& Ordinationib.Apost omniq.in fauorem quorumcumq. Ordinum , seu institutorum,Regularũ aut Sacerdotum tam Sęcularium , quam Regul. editis, necnon eorundem Ord.seu institutorum,ac etiam Eccl.& Monasteriorum & aliorum Sęcularium,seu Regul. locorum quorumcumque etiam iuramento,confirmatione Apost.vel quauis firmitate alia roboratis statutis,& consuetudinib. priuilegijs quoq; indultis,& litteris Apost.etiam Mari magno,seu Bulla aurea,aut aliàs nuncupatis,eisdem Ordinibus seu institutis, ac etiam Ecclesijs,& Monasterijs,& Sæcularibus,seu Regularibus locis, aut personis,sub quibuscumq; tenorib.& formis,ac cum quibusuis,etiam,

ro. lo. §. ac deinde, sess. 5. de n. prouincia, & Custodem, ac etiam ad Priorem, seu Guardianum, vel quemcumque Superiorem localem, aut eorum Vicarios spectare dignoscitur, pro singulis Ciuitatibus, & Diœcesibus, in quibus respectiuè Fratres commorari contigerit, facienda.

Decretum Concilij Triden. super Confessariorum, etiam Regularium approbatione per Episcopum facienda. *Cap. II.*

SESSIONE VIGESIMA TERTIA: Cap. XV.

QVamuis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absoluendi potestatem accipiant, decernit tamen Sancta Synodus nullum etiam Regularem posse confessiones sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat, priuilegijs, & consuetudine quacunque etiam immemorabili, non obstantib. Igitur omnes Regulares cuiuscunque Ord. etiam Mend. etiam de suorum Superiorum licentia, graduati, vel promoti, aut in Theologia Magistri existentes, ab eisdem Prælatis electi, & vt Pij V. const. 15. sup. deputati, coram locorum Ordinarijs personaliter præsentari, & per eorum examen pro sæcularium confessionibus audiendis approbari debent, & ex Constitutione etiam Pij V. disponitur, qua illis quoq; inhibetur, ne vigore d. deputationis, expositionis, & approbationis suorum Prælat. forsan ab Ordinat. toleratæ confessiones ipsorum sæcularium, nullo modo audire præ- Const. 6. sumant, non obstante, quod per aliam suam Constitutionem Lectores, & Magistr. prædictos ab huiusmodi Ordinariorum examine exemptos fore, & esse decreuisset, quoniam ipse idem Pont. illam, quo ad hoc omninò reuocauit, ac insuper voluit decretum prædictum Concilij Trident. in omnib. quorumuis Ordinum Regularibus Mendic. Lectorib. & in Theologia graduatis, & Magist. obseruari debere, propterea hodie Fratres ipsi tam simplices, Const. 1. quam graduati Confessarij munus exercere volentes Episcoporum examen subire, aut aliàs ab eis approbationem habere tenentur, quod quidem examen per ipsius Episcopi examinatores super sufficienti literatura, & aliquali saltem Sacramenti Pœnitentiæ peritia, iuxta Leonis X. Constitutionem fieri debet.

Quid per approbationem Ordinarij Regularis consequatur. *Cap. III.*

Theol. in 4. dist. 18 q. 4. SCiendum est autem, ꝙ cum Sacerdos pro audiendis confessionib. ab Episcopo approbatur, licet nulla ei noua potestas Sacramentaliter absoluendi à peccatis tribuatur, cum iam in sua ordinatione illam receperit, nihilominus necessaria est ei Episcopi approbatio, vt per eam iurisdictionis potestas impendatur, & persona pœnitentis, quæ materiæ vicem gerit in foro pœnitentiæ, subijcienda consignetur: nam sicut in naturalib. ac etiam in artificialibus ad agendum duo de necessitate adhibenda sunt, nempè virtus agendi, & materia, in quam agens aut operans agat, ita pariter duo in absolutione rite facienda requiruntur, videlicet potestas clauium, quæ ordinis dicitur, & persona pœnitentis, in quam exerceatur, & termineitur ea potestas, quam (vt dictum est) vnusquisque Sacerdos in sua ordinatione consequitur, per characteris sacerdotalis impressionem, ex qua quidem vtraque consurgit facultas,

tum

tum conficiendi Sacramentum veri corporis, & sanguinis Christi, tú etiam absoluendi à peccatis, sed hæc posterior potestas remanet suspensa, donec à Superiori superueniat potestas iurisdictionis, quæ tam sacerdoti legitimè, & secundum ritum Ecclesiæ ordinato determinet personam in foro pœnitentię sibi subijciendam, quod quidem per Prælati approbationem plenè condonatur, & tunc Sacerdos vtraque potestate munitus super personas, sibi confiteri volentes velut ei iure subditas absolutionis sententiam in illo pœnitentiæ foro validè profert. Vnde ex prædictis concluditur vtramq. potestatem in confessario (siue clericus sæcularis, siue Regularis sit) adeò esse necessariam quod si tentaret eum absoluere in quem iurisdictionem ordinariam, aut delegatam non haberet, præterquam quod damnabiliter peccaret, cum falcem mitteret in messem alienam, contra Ecclesiæ decreta, sed nihil prorsus faceret, quoniam à non suo Iudice ligari, aut absolui nemo potest. Ideò fratres antequam munus confessarij exercendum assumunt Episcopi ordinarij approbationem impetrare, & obtinere omninò studeant, iuxta d. decretum Concilij Trid. & Apostolicas constitutiones. Ioan. 22. in ex rauagā. qa quondā. ate ver. sign, quare.

De modo quo Sacerdos Regularis, & Sæcularis Clericus pro Laycorum Confessionibus audiendis approbari debeat. Cap. IIII.

Ex superiori Conc. Trid. decreto iam satis compertum est, tam sæcularem Clericum, quam Regularem sacerdotem pro confessarij munere obeundo ab ordinario approbandum fore debere, quod tamen diuersimodè fieri contingit, quoniam Clericus, qui est Episcopo subiectus, cum præuio examine ad sacras confessiones sæcularium audiendas approbatur, ab eo etiam iurisdictionem in pęnitentium Dięcesanorum personas, & aliquando etiam cum facultate absoluendi à casib. ipsi Episcopo reseruatis prorsus recipit, quique illam ab eius libitum vtendam concedit, eique impartitur, & propterea tenor litterarum dictæ approbationis diligenter, & accuratè inspiciendus est, adeò quod si in illis expressum repetiatur facultatem audiendi confessiones, & à casib. Episc. reseruatis absoluendi, simpliciter concessam esse, tunc intelligendum est, ipsum Clericum approbatum posse omnium ciuium, & Dięcesanorum aliorumq; ad eos confluentium confessiones, vbiq; per ciuitatem, & Dięcesim, etiam in pęnitentium propriis domib. audire, pęnitentias iniungere, & à peccatis absoluere, si verò fuerit approbatus pro hac, vel illa Eccl. seu loco, aut pro viris, seu mulierib. eorumq; certa quantitate, vel ad certum tempus, tunc ad illa loca, tempora, & personas iuxta conditiones in d. litteris approbationis expressas illius iurisdictio collata intelligitur: Quod secus est in sacerdote Regulari, in cuius approbatione Ordinarius aliter sese habere debet, nam cum ab eo omninò exemptos & Sedi Apostolicæ immediatè subiectus existat nulla per ipsius Episcopi approbationem iurisdictionis potestas tribuitur. Sed illam, approbatus, statim ab ipsa Sancta Sede: & Summo Pontifice per priuilegia ordini concessa immediatè consequitur, qua quidem iurisdictione personæ non solum illius ciuitatis, & Diœcesis, in qua approbantur, sed etiam forenses, & aliarum Diœcesum in ea ad illos confluentes ei in foro pęnitentiæ subijciuntur, illasque audire valent vbiq; vt infra dicetur, hæc aut iurisdictio, cum ob d. decretum Concil. Triden. ipsis Regularibus suspensa sit, donec ab Episcopo prius examinati approbentur, aut aliàs idonei ab eo iudicentur, tunc secuta dicta approbatione iam eis iurisdictionis attributa potestas relaxatur. Vnde sequitur quod Episcopus si præuio examine Regularem idoneum inuenerit, illum simpliciter absq; vlla temporis Theol. in 4. dist. 18 q. 1.

loci, seu

loci,seu personarum limitatione indistinctè approbare, & admittere debet, atque tenetur,secus si non adeo idoneus reperiatur,tunc enim ordinarij arbitrio,cum limitata facultate admitti potest, vt à Sacra Illustrissimorum Cardinalium Congregatione Regularium in hæc verba declaratum fuit die 2. Iulij 1587.videlicet.

Regulares, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinarijs eorumuè examinatoribus reperti,& probati fuerint,generaliter quoque, & indistinctè absque aliqua limitatione temporis certorumuè locorum, aut generis personarum, admittantur in Diœcesi propria. De cæteris verò, qui non adeò idonei reperientur,si petierint se admitti,arbitrio ordinariorum relinquitur ipsos cum limitata facultate, prout eisdem ordinarijs magis expedire videbitur probare,& admittere. Qui autem in domibus laicorum confessiones ex causa audierint, statim Parrochum admonere teneantur, & fidem auditæ confessionis pro medico adueniente relinquere.

F.Michael Bonellus Card.Alexand.

Georgius Palearius Secret.

Cap. V.

EX prædicta igitur declaratione nonnullæ colliguntur conclusiones,quarum prima est, quod Regularium iurisdictio tam eis a iure communi, quam à Papa delegata,restringitur,seu ampliatur per dictam Ordinarij approbationem,non ad eius libitum sed iuxta maiorem,seu minorem illorum sufficientiam & idoneitatem repertam.

Secunda,quod Regulares non plenè idonei per examen approbati, & cũ aliqua conditione,& limitatione loci,aut temporis,vel personæ, aut ad libitum Ordinarij admissi possunt per eundẽ Ordinariũ à confessarii munere suspendi, & licentia eis concessa reuocari, & transacto tempore, vel alia conditione expirata suspensi ab officio remanẽt,cum iam amplius approbati minimè censeantur,ac sint,purificata conditione, sub qua approbati & admissi fuere,& sicut Clericus sæcularis beneficium parrocchiale habens, per quod ipso iure erat idoneus,& vbique terrarum eligibilis per bullam Cruciatę,seu Iubilei, si illud renunciat non manet amplius ipso iure idoneus, vt planè intendit Concilium Tridentinum,& multo fortius amittit rationem idonei, qui ob crimen priuatus est beneficio curato:ita Regularis limitatè, & sub conditione approbatus,ea adimpleta,aut expirata idoneitatem perdidisse dicitur,& tanquam suspensus munus confessarii neque licitè, neq; validè amplius exercere potest.

Soto dis.18 q.2 ar.5.Ledel q.7.art.5.Palac.dis.17.q.7. Henric.henriq e.10.tit.Iesu in sũ de pęnit li.6.c.6 n 8. Felicia.ti.3 priuil.c.14. Compend. Mendic. in

Tertia,qd quo ad Regulares simpliciter idoneos ap̄pbatos vigore p̄dictæ declarationis factæ Congregationis Regulariũ, ex quo ab ordinatione iurisdictionem non habent, non potest illa, quam habent à Papa ex priuilegio, nec quo ad locum, nec quo ad personas per eundem Ordinarium coarctari, seu restringi, quod quidem in rerum est verum, quod si Episcopus in fraudem,aut odium eorumdem Regularium sibi plures casus, quam Parrochis reseruaret,aut nimis excederet in reseruatione, non tenentur obedire in illa restrictione,nam aliàs facetotum ordinum priuilegia, à sede Apostolica concessa inutilia redderentur,contra quæ nihil in fraudem Episcopi statuere valent,vt in c. Quarto,de priuil.& excess. prælat.aperte declaratur.

Quarta,qd Regularis in vna ciuitate, & Diœcesi pro audiendis confessionibus

nibus semel per Episcopum præuio examine admissus, ab eodem Episcopo non potest amplius examinari, neq; præsentari, quamuis sępe ab eadem Diœcesi recedat, ad quam si reuertatur, priorem licentiam, & approbationē retinet, neq; dicta licentia morte Episcopi concedentis expirat, sed illa vti possunt Regulares donec Ecclesiæ vacanti de pastori fuerit prouisum, vt ex priuilegio conceditur.

Ab Episcopo verò successore pro maiori suæ conscientię quiete examinari de nouo possunt, non obstante priori Pij V. constitutione qua cauebatur, ne semel approbatus, in vna Diœcesi amplius in illa examinati possit, quo niam ipsemet Pius V. per aliam suam constitutionem in specie ei derogauit quemadmodum postea sacra Congregatio Concilij interpres in hęc verba declarauit.

verb. absolutio reseruatorũ Nauar. 10 c. placuit n. 163. & c. 27 n. 262. in ma. n. F. licia li. de priuil. c. 15.
Clem 4 cõstit 7. cõst. 6. caust. 15.

Sessio XXII. Cap. XV.

CONGREGATIO Concilij censuit Regulares ad audiendas in ciuitate, & Diœcesi secularium confessiones semel ab Episcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos. Cęterum à successore posse vtique examinari, iuxta constitutionem Sanctę Mem. Pij V. datam 8. id. August. Pontificatus sui anno VI. quę a fel. rec. Gregorij XII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium adtermi nos Concilij Tridentini.

A. Card. Caraffa.

Quinta. Quod Regulares in confessarios generaliter, & simpliciter approbati possunt Ciues, & Diœcesanos illius Ciuitatis, & Diœcesis, in qua admissi sunt, non solum in eius domibus, & Ecclesijs, sed vbique in aliis locis intra dictam ciuitatem, & Diœcesim consistentibus, et inuitis Parrochialibus Rectoribus, ipsisq. contradicentibus, in foro pænitentię audire, & a peccatis absoluere, quemadmodum prędictas personas etiam extra Diœcesim in qua sunt approbati, audire, & absoluere pariter valent cum in hoc eandem auctoritatem a iure habeant quam Curati, Rectores, qui suos subditos vbicumque repertos, nedum in eorum Ecclesiis, & Parrochis, sed extra territorium, & Diœcesim propriam possunt eis beneficium absolutionis impendere, quod quidem conceditur in foro secreto animę, qui fotus poli, & Dei dicitur, cuius est terra, & plenitudo eius, & vbi non læditur ius, neq; territorium alterius, & personæ, iam per approbationem Episcopi illis consignatæ non acquirunt alibi fauorabile forum ita, vt ab alieno Parrocho, & alterius Diœcesis possint a peccatis absolui, sicut in foro exteriori ratione delicti reus puniri valet a iudice territorij, in quo deliquit. Quibus additur, quod quicquid dictum est de priuatis, illud idem de Regibus, & Principibus dicendum videtur, nam licet illorum proprius sacerdos sit Episcopus illius Ciuitatis, Regni, seu Dominij, in quo principalem & ordinariam Sedem habent, & ibi continuo residentiam facere solent, nichilominus iuribus prædictis possunt sibi Regulares in confessarios eligere a quibus nedum in propria Ciuitate, & Diœcesi sed vbique per omnes alias Ciuitates, & Diœceses Regni, & Dominij ad quas cum eis diuertere continget, illorum confessiones audiri, & a peccatis absolui, nulla alterius Diœcesani, seu proprii Sacerdotis licentia requisita, ac etiā illorum curiales, cum & ipsi in obsequium, Principis electi, & deputati personaliter seruiunt in eadem Principis ciuitate domicilium contraxisse censentur, & propterea ab eisdem confessarijs licite in foro pœnitentiæ

Iul. 34. c. 4.
Extrau. Iter. cũ d. de priuil.
Syluest. in uerb cõfessor 2 §. 22.
Et confe. ij. num. 4.
c. si de foro compet.
vid. § F. licia. de censur. ti. de priuil. c 15.
Soto i 4 di. 18 q j. & ibi cõmu DD.
Paul. ij. cõ. j Greg. 13. const. 8.

Z valent

valent auditi dummodo ipsi Regulares ab Episcopo principalis Regiæ, ac Ducalis ciuitatis generaliter pro clauium huiusmodi ministerio fuerint approbati,& admissi,nisi Rex,aut Princeps priuilegium de eligendo sibi cõfessarium specialiter à Papa impetratum haberet, tunc enim iuxta illius tenorem,& continentiam agendum esset, nec obstat,prædictis clemen. Dudum de sepulturis, qua videtur Regularibus prohiberi ne extra diœcesim possint in confessarios deputari,& confessiones audire,quoniam dictæ Clementina vetat solum ne Regulares absoluant in alia Diœcesi subditos illius Episcopi,a quo non sunt approbati,sed non prohibet Regulares absoluere vbilibet per inde,vt Parochi,illos,in quos ab Episcopo habent iurisdictionẽ,sed quando istud per d.Clemen.prohiberetur,nihil referret cum ei a diuersis Summis Pontificibus expresse,quo ad hoc fuerit derogatum. Forẽses verò,& aliarum Diœcesum personę ad Regulares confessarios confluentes non possunt extra Diœcesim,in qua sunt admissi in confessione auditi, & a peccatis absolui,quoniam ab eorum Episcopis non sunt approbati,& per priuilegia Apostolica intra Diœcesim Episcopi approbantis facultas ipsis Regularib. absoluendi tantum conceditur,extra verò quoad ipsos forenses neque ius commune,neque ipsa priuilegia in hoc eis suffragantur.

d. clem. du dum de sepult.

Sixti 4. cõst. 6. Pauli 4. const. j.

De pænit. & remiss.

Sexta, Quod qui confitetur religiosis Regularib. vt supra approbatis, ex priuilegio illis, indulto,nullo modo eadem peccata proprio sacerdoti amplius confiteri tenetur,quod quidem ex verbis textus in c.omnis vtriusque sexus satis comprobatur,vbi habetur,quod qui alieno sacerdoti confiteri voluerit,tũnc ei licebit etiam semel in anno,si a proprio Parrocho licentiã habuerit,& obtinuerit,ex quo manifestè colligitur quo qui de licentia proprij Sacerdotis confitetur alteri,perinde est,ac si proprio confitetur, sed inter proprios Sacerdotes connumeratur Episcopus,& multo iustius Papa, à quo priuilegium audiendi,& absoluendi Regulares habent,sequitur ergo,quod qui illis in confessarios approbatis tamquam Papę delegatis confitentur perinde satisfaciant Ecclesię præcepto, ac si proprijs Parrochis confiterẽtur, cum licentia Papæ,& Episcopi maiorem vim habeat, quam illa Curati. Hęc eadem conclusio canonica authoritate roboratur,nam huiusmodi regularium priuilegia primum per Alexand.IIII.vsque de anno Domini 1260.concessa leguntur, Deinde post annos decem confirmata fuerunt per Vrbanum IIII.& Clementem IIII.continuo succedentes. Post hæc verò annis 50.Ioannes quidam de Poliaco cum aduersam sententiam falsò tueretur anno Domini 1322.citatus Romam venit vbi errorẽ reuocare compulsus fuit,vt patet per extrauag.Ioan.XXII.quæ incipit.Vas electionis de hæreticis,& tunc iuxtà decreta præfatorum Alexandri, & Clement. conclusum fuit confessos Regularibus non teneri amplius eadem peccata proprio sacerdoti confiteri,vnde postea Bonifacius VII. per suam Extrauang. super Cathedram de sepulturis,& Benedictus XI. eius successor in sua etiam constitutione,que incipit. Inter cunctas de priuilegijs, & Clemens V.in Clementina Dudum de sepulturis amplissimam ipsis Regularibus prædicandi,& confessiones audiendi contulerunt facultatem,& demum Sixti IIII.præf.Ioan.XXII.Ioan.Eugenij IIII.& Nicolai V.& aliorum prædecessorum vestigijs inhęrendo,per suam Bullam (quæ Mare magnum inscribitur) prędictum articulum videlicet,quod confessi Regularibus iterum Parrocho confiteri tenerentur,damnauit, ac reprobauit, decreuitque,quod contra huiusmodi articulum asserentes tamquam de hæresi suspectos,non solum per locorum Ordinarios,sed etiam per Inquisitores hereticæ prauitatis inquiratur,& ad correctionem procedatur & vlterius

terius

terius in eos tamquam impedientes indirectè ne Regulares suis priuilegijs vtantur, si sæculares fuerint excommunicationis sententiam ipso facto incurrendam protulit: contra Rectores verò Ecclesiarum, & alias personas Ecclesiast. vltra excommunicationem suarum Ecclesiarum, & beneficia, quę obtinent, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda similiter pęnam statuit, vt in altera constitutione eiusdem Sixti IIII. quæ Bulla Aurea dicitur, decernitur, & declaratur, & propterea confessis Regulari in Pascha Parrochus non potest eos repellere, neq; Sacramentum Eucharistiæ illis denegare, ac etiam eo contradicente possunt Regulares illius subditos in confessione audire, & à peccatis absoluere.

Septima, Ex quo Regularis Sacerdos semel in confessarium ab Episcopo generaliter, & indistinctè approbatus, non potest amplius ab eodem Episcopo examinari, & approbari, per Pij V. constitutionem, vt dictum est, ideo nec minus potest ab Episcopo approbante ab officio confessarij suspendi, quoniam facta approbatione Episcopus functus est munere suo, quod etiam confirmatur, nam suspensio est actus coactiuæ iurisdictionis, qui non nisi in personam subditam exerceri potest, at Regularis cum ab Episcopo sit omninò exemptus, igitur ab eo non potest suspendi, sicut neque excommunicari, & si de facto Regularis suspenderetur ab officio suspensio nullius roboris, vel momenti esset ita, vt absoluendo, validè sententiam absolutionis proferret, ratio est, quia iurisdictionem, quam habet in pęnitentes à Papa habet, & ideo illam Episcopus nullo modo auferre potest. Ex prædictis etiā sequitur quod stante dict. exemptione, regularis in officio deliquens non potest ab Episcopo pœna corporali modo aliquo corrigi, seu multari, sed illud prælato ad quē pertinet correctio significandum est. Quiquidem Prælatus fratres sibi subditos, & ab Episcopo approbatos reprobat, ipsius Episcopi approbationem reuocando, & declarando, hos causa sibi cognita non amplius pro sacris cōfessionibus audiendis idoneos haberi debere, quod quidem per ipsum prælatum verè fieri potest cum omnis iurisdictio à Papa per approbationem ordinarij illis concessa mediante Prælati persona tradita, & ad nutum, & voluntatem illius retinenda, & vtenda censetur, cuius quidem superioris voluntas in suorum subditorum actionibus, tam actiuis quam passiuis semper excipitur, & excepta esse intelligitur, ne religionis, & professionis ordo confusus peruertatur, cum ergo tota iurisdictio regularium confessariorum & eius vsus Ordinarij approbatione penitus fundari, & inniti videatur ea per prælatum reuocata & reprobata, statim omnis iurisdictio ab eo aufertur, ita vt minus antea susceptum neq; licitè, neq; validè amplius exercere valeat, irritumq; & inane est quicquid attentatur.

Mari magni §. 43. in sū Siluestr. excō 7. n 24 cū Archid. Ang. confessio 3. § 4. Adrian. de confe. folio 266. F. Lodouic. Lopez 1. p. instruct. c. 26. Archiepisc. Ant. 3. p. tit. 7. & 8. D. Tho. Palud. Soto, & cō. Theol. in 4. d. 17 & 18. q. 4 Nauar. c 9. n. 9. Frat Manual. in expos. Bullę § 9. n 12. Cū cōpē. Mendicā. in ver. at solu quoad seculares 1. §. 32. ex cōcess. Sixti 4. Eugen 4. & Iulij 5.

Si tamen prælatus expressis verbis, non reprobet, sed tantum prohibeat subdito audire confessiones aliqua ex causa sibi bene visa, non tollit approbationem à se, & ab Episcopo datam, & propterea si contra prohibitionem regularis absolueret, valida esset absolutio à non reseruatis casibus impensa, non autem à reseruatis, nam facultas absoluendi ex priuilegio à reseruatis per prohibitionem prælati amplius non intelligitur subdito delegata, cum eam Pontifex non communicet ei nisi per suum Prælatum.

De Regularium confessariorum facultate & potestate quoad absolutionem secularibus impendendam. Cap. VI.

EXplicatis ijs quæ ad regularium Confessariorum approbationem pro personis sibi in foro animæ subijciendis requiri videbantur, nūc reliquum

extenditur hodie ad reseruatos tantum ante & non post nouissimam Sixti V. priuilegiorum confirmationem pro fratribus Min. de Obseruan. anno 1587. die 3. Octobris emanata. Iō ab illis Regulares in absoluendo se se abstineant, donec priuilegia alicui ex d. Regularium ordinibus denuo confirmentur.

Quo verò ad casus Episcopales licet Regulares ex priuilegio Sixti Quarti, olim S. Francisco de Paula eiusque Ord. Minimorum Fratribus, & per Iulium Secundum confirmati, & ampliati, ac successiuè pluries per diuersos Summos Pont. cæteri Mendicantium Ordinibus vna cum alijs priuilegijs, & præsertim Fratribus Minoribus de Obseruan. per Paulum Quartum similiter approbati, extensi, & communicati personas quascumque sibi confitentes ab omnibus censuris & pœnis Ecclesiasticis, nec non criminibus quibuscumq. quomodocunque Episcopo reseruatis, vbique per Dioceses in quibus, essent approbati, toties quoties opus esset absoluere, & super quacumq; irregularitate dispensare, necnon vota quæcumque permutare, & relaxare possent, & pœnitentiam eis iniungere salutarem Nihilominus hodiè vacare videntur in hac parte priuilegia prædicta, stante declaratione per Greg. XIII. de sententia sacræ Congregationis Conc. Trid. infrascriptis tenoris facta, & per sacram etiam Regularium Congreg. repetitam, à qua in absoluendo non est recedendum nisi dicta priuilegia postea à S. Sede Apostolica cum derogatione quibuscumq; contrarijs confirmata, innouata, aut de nouo concessa existerent.

Cōstitu. 13. Constitu. 4. Supra Tract. pri. fol. 225.

Nota q̄ so anno 579. die 10. marij ab eodem met Greg. 13. declaratū fuit R P Iesuitas nō esse cōprehensos sub dicta Card. Congreg declaratiōe neq. facultati absol. a casib. & epi. reseruatis cō essa derrogā & imò illā cōfirmauit, & eis de nouo cōcessit ita C. suis cōp. priuil. de. societa i verb. absol § 5. re latus p Henri ū Henriq. è d. societ. S. theolog. de Pœn. li 6 c. 6. fol. 408. sub lit. Q.

Responsio Sacræ Congregationis Conc. Trid. quoad facultatem Regularium absoluendi à casib. Episcopo reseruatis olim Illust. Card. Borromeo tunc Archiepiscopo Mediolani facta.

Illustriss. & Reuerendissime Domine.

CVM à Sacra Congr. Cardinalium, qui propositi sunt decretis Trid. Conc. interpretandis Illustriss. amplitudo tua quæsiuerit, an Regulares ex priuilegio à Sede Apost. impetrato præsertim autem ex eo, quod nominant Mare magnum possint in casibus, quos sibi Episcopus reseruauerit absoluere confitentes. Hac de re vbi Congregatio accurate egisset, deinde ad Sanctissimum. D. N. retulisset Sanctitas sua etiam de sententia Congregationis censuit, ex facultatibus per hoc Mare magnum, aliave priuilegia Regularibus concessis, factam eis non esse potestatem absoluendi in casibus ibi ab Episcopo reseruatis. Deus Illustrissimæ amplitudini tuæ perpetuam vitæ tranquillitatem, & incolumitatem largiatur Romæ die 10. Septem. 1577.

Illustriss. & Reuerendiss. amplitudini tuæ, &c.

DECLARATIO
DECRETI

Quo prohibetur absolutio à casibus reseruatis.

EDITVM fuit aliàs è Sacra Congregatione S.R.E. Cardinalium negotijs,& consultationibus Episcoporum,& Regularium præposita, Decretum super absolutione à casib. reseruatis eius, qui sequitur tenoris. Sacra Congregatio S.R.E. Cardinalium, negotijs, & consultationibus, Episcoporum,& Regularium præposita, iustis,& grauibus caussis id exigentibus, ac de Sanctiss. D.N. Clementis Papæ VIII. speciali mandato, viuæ vocis oraculo desuper habito, Sacerdotibus omnibus tam sęcularibus, quam Regularibus per vniuersam Italiam extra Vrbem degentib. ad confessiones audiendas probatis, quorumuis Ordinum ēt Mendicantium Militiarum, aut Congregationum, ēt Societatis Iesu,& generaliter quarumcunque aliarum quouis nomine nuncupentur, iubet,& pręcipit, ne quis eorum, sub prętextu priuilegiorum, indultorum, aut facultatum generaliter, vel specificè scripto, aut viuæ vocis oraculo, vel per cōicationem a Sede Apostol. vel eius auctoritate eorum Ordinibus, Congregationibus, Collegijs, vel Societatibus, aut Archiconfraternitatibus sæcularium, aut singularibus, personis, seu aliàs quomodocumque sub quibusuis tenoribus, formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, ad cuiusuis ēt Imperatoris, Regum, aut aliorum Principum instantiam concessarum, seu confirmatarum, alicui cuiusuis status, gradus,& conditionis, aut dignitatis, tā Ecclesiasticę, quam sæcularis, ēt Regiæ vel Imperialis ab vllo ex casib. clarè, vel dubiè in Bulla die Cœnæ Dñi legi solita, cōtēris, vel aliis quomodocūque Sedi Apost. reseruatis, aut in futurum per Sanctitatem suam, eius ve Successores pro tempore, in eadem Bulla, vel aliter reseruandis, nec ēt a casibus, quos Ordinarij locorum hactenus reseruarunt, vel in posterum sibi reseruabunt nullo casu ēt necessitatis, vel impedimenti, nisi in mortis articulo, seu cum noua,& speciali Sanctitatis suę, aut Successorum suorum, vel Ordinariorum, quoad casus ab ipsis tm̄ reseruatos, respectiuè, impetrata in scriptis licētia, Ordinarij locorum exhibenda, absolutionis beneficium de cætero impendere audeat, vel præsumat, sed cum opus fuerit, penitentes ad Superiores legitimosq; Iudices suos accedere consulant, sub pœna contra facientib. tam Regularib. quam sæcularib. excōicationis, priuationis officiorum,& dignitatum, aut beneficiorū, inhabilitatis item audiendi confessiones, & ad quæcūque officia, prælaturas, beneficia in posterū obtinenda, ipso facto, absque vlla alia declaratione incurrenda Super quib. à nemine, nisi à Rom. pont. habilitatio, dispensatio, aut absolutio, præterq̄ in mortis articulo possit imparriri. Sāctitas. n. sua (quatenus opus sit) facultates,& confessiones ipsas in hac parte vti cassas,& irritas hři de cætero voluit,& vult, non obstantib. quibuscunq;

Præterea nouerit pœnitus, absolutionem, si quam obtinebunt contra huiusmodi prohibitionem, esse nullam, nulliusq; roboris,& momenti.

Et ne locorum Ordinarij, quibus ius hoc reseruandorum casuum compet it, plurium, q̄ opus sit, reseruatione, subditis, aut Confessarijs in animarum salute procuranda cooperatorib. sint onerosi, monentur oēs, vt paucos eosq;

tamen,

Digitized by Google

amen, quos ad Christianam disciplinã retinendã, earũq; sibi creditarũ salutem, pro cuius Diœc. statu, & qualit. necessariò reseruandos esse iudicauerint reseruent. In quorum fidem, &c. Dat. Romæ die nona mensis Ianuarij, anno M.D.C.I.

Cum autẽ dubia quædã, ac difficultates circa eiusdem Decr. interpretationem, atq; obseruat. emersissent, eadem Cõgregatio, ne vllus deinceps obscuritati, scrupulo, ambiguitatiue locus relinquatur, & vt clarius appareat, in qui bus casib. vigore eiusdem Decr. reseruatis, intelligatur prohibita absolutio, spãli mandato eiusdem S.D.N. Clem. Papæ VIII. similiter viuæ vocis oraculo super ea re habito, ipsum Decr. ita moderatur, ac declarat, s. sub eisdẽ prohibõne illos tm̃ in posterum cõprehendi casus, qui in Bulla Cęnæ. Dom. legi consueta continentur, ac præterea violationis, immunitatis Eccl. in terminis Cõstõnis fel rec. Gre. XIIII. quæ incipit: Cum aliàs nonnulli. Violationis clausurę Monialium ad malum finem. Prouocantium & pugnantium in duello, iuxta Decretũ Sacri Conc. Triden & Constõnem fel. rec. Gr. Papæ XIII. incipientẽ. Ad tollendum. Iniicientium violentas manus in Clericos, iuxta Canonem. Si quis suadente, &c. 17. q. 4. ac iuris dispositionem Symoniæ realis scienter contractæ, atq. et cõfidentię bñfi. ialis. Itẽ oẽs casus, quos Ordinarij locorum sibi reseruarunt, vel in posterum reseruabunt, in quib. omnib. iã enumeratis casib. dumtaxat, & sublata et pœna inhabilitatis audien. confessiones eadem Sacra Congre. vult, & mandat dictum Decr. in sua firmitate, & pristino robore permanere. Ac pręterea declarat eos quidem Sacerdotes, tã Sæcul. q̃ Regulares, qui aliquo ex priuilegijs, indultis, & facultatib. in supradicto Decr. exptessis suffulti fuerint, posse iuxta eorum priuilegia, indulta, & facult. vsu ante idem Decretum, receptas, & quæ sub alijs reuocationibus, non comprehenduntur, tm̃, & non aliàs absoluere à casib. in præsenti declaratione non comprehensis, alijs verò Sacerdotib. hmõi priuilegia non habentib. nihil de nouo concedi. Sed ne locorum Ordinarij, ad quos casuum reseruatio spectat, ea in re modum excedant, eadem Sac. Congregatio illos rursus magnoperè admonendos censet, vt non passim, sed cũ id videbitur cõi bono expedire, atrociorum tm̃, & grauiorum criminum absolutionem sibi reseruent, quorum reseruatio ad Christianam discipl. retinẽdam conferat in ædificationem, non autem in destructionem cedat, ne alioquin Sacramenti Pænit. Ministrorum coarctata pt̃ate, Sanctę Matris Eccl. piæ menti contrarius effectus subsequatur. Prohibet etiam, ne sibi superfluè reseruent casus in Bulla Cænę Dom. legi consueta, contentos, neque alios Sedi Apost. spãliter reseruatos. Facultatem verò, & licentiam absoluendi à casib. reseruatis, quam in scriptis tm̃ concedi permittebatur, etiam sola viua voce concedi posse declarat. Cæterùm, ne quis Sacerdotum Sęcularium, aut Regularium, sub prętextu, quod per primum dictum Decr. non fuerit sufficienter eorum specialibus priuilegijs derogatum eidem Decr. sit vt pręfertur, declarato, contrauenire audeat, Sanctitas sua Constõnib. & Ordinationib. Apost. omniq. in fauorem quorumcumq. Ordinum, seu institutorum, Regularũ aut Sacerdotum tam Sęcularium, quam Regul. editis, necnon eorundem Ord. seu institutorum, ac etiam Eccl. & Monasteriorum & aliorum Sęcularium, seu Regul. locorum quorumcumque etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinib. priuilegijs quoq; indultis, & litteris Apost. etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, eisdem Ordinibus seu institutis, ac etiam Ecclesijs, & Monasterijs, & Sæcularibus, seu Regularibus locis, aut personis, sub quibuscumq; tenorib. & formis, ac cum quibusuis, etiam,

Z 4 dero-

Digitized by Google

localis nēpè Prior, Guardianus, Rector, Corrector, Præſidens, ſeu Præfectus Domus, ſiue Conuentus, ac etiam Abbas proprij Monaſterij, & eorum reſpectiuè Commiſſarij, Vicarij, & Delegati, qui quidem aduertere debent prędictam huiuſmodi abſoluendi facultatem ad caſus in Bulla Cœnæ Domini contentos minimè extendi, non obſtante, quod in Mari magno concedatur eiſdem abſoluendi poteſtas à caſibus aliàs Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, exceptis illis, pro quibus eſſent ad præfatam Sedem deſtinandi, nempè, Hæretici relapſi, Schiſmatici, litteras Apoſtolicas falſificantes, aut ad infideles prohibita deferentes, quoniam conceſſio priuilegij prædicta per mortem concedentis expirat, quod idem dicitur in omnibus conceſſionibus Apoſtolicis proceſſus dictæ Bullæ Cœnæ Domini tangentibus, cum quolibet anno idem proceſſus cenſurarum, & ab eis abſoluendi prohibito de nouo fiat, cum noua prædictorum caſuum reſeruatione, & derogatione priuilegiorum, etiam Maris magni, & propterea Regularium Superiores prædicta abſoluendi facultate à caſibus in dictæ Bullæ expreſſis, vti non poſſunt. In reliquis verò eiſdem Prælatis, & Superioribus ex priuilegio indulgetur, vt ipſi per ſe ipſos omninò poſſint in Fratres, & Moniales alias perſonas ſibi ſubditas, quod poſſunt Epiſcopi in Clericos, & Laicos ſibi ſubiectos, tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi, quam alias quaſcunque facultates per Concilium Tridentinum eis conceſſas.

De caſibus per Regularium Superiores ſibi in foro pœnitentiæ reſeruandis.
Cap. VIII.

Quamuis ex priuilegio Alexandri VI. regularium ſuperioribus indultum eſſet vt caſus de occultis inter fratres ſubditos ſibi abſoluendis reſeruare poſſent nihilominus hodie ex decreto à S. D. N. D. Clemente Octauo edito, reſtricta, & limitata eſt quorumcūq; ordinū ſuperioribus facultas ipſa ſibi caſus reſeruandi cum eorumdem priuilegiorum, & conſtitutionum tam in capitulis Generalibus, quam Prouincialibus ordinatarum cum expreſſa derogatione, in quo quidem decreto nonnulla crimina determinantur, vt per prædictos ſuperiores aut omnia infraſcripta, aut illorum aliquod, prout ſubditorum vtilitati expedire in Domino iudicauerint abſoluenda ſibi retineant. Cuius quidem Decreti tenor eſt. Conſtit. ai

DECRETVM
SANCTISS. D. N. CLEMENTIS
PAPAE VIII.

Super caſuum reſeruatione ab omnibus Regularium ſuperioribus obſeruandum.

Sanctiſſimus D. N. qui iampridem accuratè perpendit, & re ipſa comperit, quòd reſeruatio facultatis abſoluendi Religioſos pœnitentes à peccatis quibuſdam grauioribus niſi Superiores admodum prudenter, ac moderatè illa vtantur nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori ſuo conſcientiæ maculas detegere formidant, adducere poſſet in

Digitized by Google

fet in æternæ damnationis periculum, & spiritualis remedij desperationem. Ideò, vt huic malo Sanctitas sua opportunè prospiceret, decreuit, vt nemo ex Regularium Superiorib. peccatorum absolutiones sibi reseruet, exceptis ijs, quæ sequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout subditorum vtilitati expedire prudenter in Domino iudicauerint.

2 Veneficia, incantationes, sortilegia.

3 Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, quando eò proue nerit, vt extra septa Monasterij, seu Conuentus fiat egressio.

4 Nocturna, & furtiua è Monasterio, seu Conuentu egressio etiam cum animo apostatandi facta.

5 Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale.

6 Iuramentum falsum in iudicio regulari, seu legitimo.

7 Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum fœtum, etiam effectu non sequuto.

8 Falsificatio manus, aut Sigilli Officialium Monasterij, aut Conuentus.

9 Furtum de rebus Monasterij, seu Conuentus in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale.

10 Lapsus carnis voluntarius opere consummatus.

11 Occisio, aut vulneratio, seu grauis percussio, cuiusq; personæ.

12 Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores.

13 Si quod aliud præterea peccatum graue pro Religionis conseruatione, aut pro conscientiæ puritate reseruandum videbitur, id non aliter fiat, quam Generalis Capituli in toto ordine, aut Prouincialis in Prouincia matura discussione, & consensu.

14 Non liceat Superioribus Regularium confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reseruatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, ac proprio motu id ab ijs petierint.

15 Superiores in singulis domib. deputent duos, tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero maiori, vel minori, ijque sint docti, prudentes, ac charitate præditi, qui à non reseruatis eos absoluant, & quibus etiam reseruatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi, ipse in primis confessarius iudicauerit.

16 Tam Superiores pro tempore existentes, quam Confessarij, qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, caueant, diligentissimè, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt ad exteriorem gubernationem vtantur.

17 Licebit tamen Superioribus determinare pœnitentias graues quibusdam peccatis, etiam non reseruatis à Confessarijs imponendas, quæ subditos ab huiusmodi perpetrandis cohibere possint.

18 Atq; ita per quoscumq; Regularium superiores, quicunq; illi sint, obseruari mandauit. Non obstantib. Constitutionib. & Ordinationibus Apost. ac cuiusuis Concilij, etiam Generalis Decretis, necnon consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore obseruatis, aut Regulis in Generalibus, seu Prouincialibus Capitulis editis, statutis, & constitutionibus, etiam Apostolica auctor. confirmatis, priuilegijs, indultis, & concessionib. quibuscunque, quorum tenores hic pro expressis haberi voluit, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Dat. Romæ apud sanctum Petr. die 26. Mensis Maij, anno Domini, 1593.

Andreas Sorbolongus Secret. Visitation.

De

De Ecclesiis, Domibus, & Locis per Regulares recipiendis.
Tit. 58. Cap. I.

EX indultis Apostolicis pluries confirmatis, & innouatis, & Decreto Concil. Trident. possunt Regulares Mendicantes, vbique terrarum loca tam ædificata, quam ædificanda pro eorum vsu, & habitatione recipere, & retinere non obstante Constitutione Bonifacii VIII. & Gregorii X. in Concilio Generali Lugdunensi de nouis locis non recipiendis edita, circa quã est aduertendum, duo de necessitate requiri, videlicet licentiam obtentam ab Episcopo loci ordinario, in cuius Diœcesi loca recipienda sita fuerint, vt ex decreto Concilii Tridentini statuitur, alterum vero, quod loca ipsa per Regulares vnius Ordinis Mendicantis acquirenda distent a domibus, locis, & Ecclesiis fratrum aliorum Mendicantium, vel eorum altero per spacium 140. cannarum per aerem mensurandarum, vbi alias per terram loci dispositio mensurari non permittit, cum vnius cannæ mensura, quæ octo palmarum longitudinem contineat, iuxta Constitutionem Clementis Quarti pro fratribus Minoribus de obseruantia emanatam, & a Bonifacio Nono fratribus Prædicatoribus confirmatam, & ad eos extensam, sub qua quidem prohibitione non solum Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium vtriusque sexus professores Regulares, verum etiam omnes aliæ personæ Ecclesiasticæ comprehenduntur, sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda, si eidem Constitutioni Clementis Quarti, illiusque ampliationi, & innouationi, quam fecit fratribus carmelitarum Sixtus Quartus contrauentum fuerit, per quam omnia contra prędictam Constitutionem attentata, & inde sequuta nulla, & irrita esse declarantur, & loca recepta relaxati, & de nouo constructa dirui mandantur. Sed quoniam postea Iulius Secundus per suas litteras fratribus Minoribus de obseruantia in arctissima paupertate, & eorum Regulæ puritate viuentibus prohibitionem prædictam de non recipiendis locis apud eorum domos, & Ecclesias infra spacium 140 cannarum ad 300. cannarum latitudinem ampliauit, & extendidit, iuxta dispositionem prioris constitutionis Clementis Quarti, quam ante suam restrictionem ipsemet fratribus Minoribus concesserat, & propterea hodie ob huiusmodi ampliationem Iulii Secundi, licet eisdem fratribus Minorib. specialiter factam, cum sit noua concessio ex vi vniuersalis communicationis Leonis Decimi loca, domus, & Ecclesiæ per vnius Ordinis Regulares de nouo recipi, seu construi minimè possunt, nisi per spacium 300. cannarum a locis aliorum Ordinum Mendicantium, uel eorum altero distantes fuerint & ideo in præmissis Regulares cuiuslibet Mendicantium Ordinis quotiescumque eis opus fuerit, contra alios Mendicantes, & non Mendicantes, omnesque alias personas Eccl. sub prædicta prohibitione comprehensas huiusmodi nouæ Iulii II. ampliationis priuilegio vti liberè, & licitè possunt, non obstante, quod omnes sint equè priuilegiati, quoniam in hoc præualet ille Ordo, qui prius in loco domum hēt ædificatam, cum iuxta vulgatam iuris Regulam, qui prior est tempore, potior sit in iure.

Sessio vlt. c. 4.
§ ff. 25. ca. 2. in fine.
const. 2.
const. 1.
const. 3.
const. 2.
const. 2.
const. 14.

De eisdem locis per Regulares acquisitis retinendis.
Cap. II.

PER Constitutionem Sixti Quinti sub die tertia Septembris de anno 1586. emanatam, statuitur, quod Regulares Mendicantes loca, domos, const. 4.

mos, & Ecclesias in quibuscumque mundi partibus, ēt in Insulis, & Regnis nouis Indiarum Orientalium, & Occidentalium per eos acquisitas, & à decem annis supra, & a totidem infra a die datæ prædictæ constitutionis de cōsensu Ordinariorum detentas, & possessas liberè, & licitè absque vllo eorum conscientiarum scrupulo, aut censurarum incursu perpetuò retinere, & possidere valent perinde, ac si eorum singula recepta de licentia Sedis Apostolicæ, & locorum Ordinariorum per eos obtenta fuissent, quibus quidem locis omnia, & singula priuilegia, quibus alia loca eorumdem Regularium fruuntur, & gaudent pariformiter concessa existunt, neque tenentur ipsi Regulares docere de facultate, siue de licentia recipiendi dicta loca à Sede Apostolica, & locorum Ordinarijs obtenta, sed satis est pro sufficienti, & plena probatione omnium de necessitate probandorum tam in iudicio, quam extra, litteras priuilegii huiusmodi Sixti Quinti ostendere, & exhibere, exceptis de locis (vt præfertur) à decem annis supra, & citrà à die editę constitutionis, in quibus ad dicendum de dicto Ordinariorum consensu, & licentia, illamque ostendendam compelli possunt, sed prædictis decem annis elapsis Regulares ab omni onere, & obligatione, de huiusmodi Ordinariorum licentia, & consensu obtento liberi, & absoluti prorsus existent, & in d. locis per eos acquisitis, & detentis, tanquam contra ipsos Ordinarios ex lapsu decennii præscriptis remanere in illorumque pacifica possessione continuare poterunt, vt in dicta constit. Sixti V. plenius continetur.

De locis per Regulares receptis deserendis.

Cap. III.

Sixti 4. constit. 11. Generalibus Ordinum ex priuilegio Apostolico conceditur licentia, atque facultas, vt ea loca, quæ suis fratribus in toto Ordine minus commoda, vel alias onerosa esse cognouerint, illa in manibus Ordinariorum locorum libere dimittere, ac licitè deserere possint, non obstante constitutione Bonifacij Papæ Octaui, prohibente loca semel recepta à Regularib. per eos deseri posse; quoniam illi Sixtus Quartus per suas litteras derogauit. Quibus etiam Regularibus indulgetur, vt cum eis a prioribus locis ad alia se transferre contingit, non solum ędificia, seu omnem illorum materiam locorum dimissorum dedicatis Ecclesiis dumtaxat exceptis, sed etiam Libros, Calices, & Paramenta secum ad alia loca, ad quæ se transferunt deferre valent, necnon ædificia ipsa cum solo, & aliis ad eadem loca dimissa pertinentibus (præter Ecclesias) vendere illorumque precium in suorum vtilitatem conuertere valent, secundum quod eis videbitur melius expedire, iuxta eiusdem Sixti Quarti priuilegium, continentiam, & dispositionem.

constitu. 1. Mare magnum.

De Ecclesiarum Regularium Benedictione, & Consecratione.

Cap. IIII.

Bonifacius 12. Const. 1 Regularium Ecclesiæ, & Oratoria per eos recepta seu recipienda, necnon Altaria, & Cęmiteria ab alieno Episcopo ad eorumdem Regularium requisitionem conseruati, ac in Ecclesiis ædificandis primus lapis pōni potest, vbi & quando Episcopus loci ordinarius bis, aut ter cum debitis reue-

reuerentia, & instantia requisitus sine legitima causa prædicta facere, recusauerit, vel vltra quattuor menses distulerit.

Generales vero Prouinciales, Priores, Guardiani, & Custodes aliique dicto. Regularium superiores quocumque nomine vocentur, seu fratres in Capitulis Generalibus ad id prouide deputatis ipsorum Ecclesias, Cęmiteria, Capitula, & Oratoria, recepta, & recipienda ex indulto Apostolico sollemni benedictione licitè benedicere valent sicut etiam eis, & eorum prædictorum superiorum singulis paramenta, & ornamenta corporalia, ac alia quæcumque ad diuinum cultum, & suorum fratrum vsum necessaria præter Calices, & Patenas, & vbi Chrisma non interuenit ex priuilegio eiusdem Leonis X. & Innocentii VIII. Iulii II. benedicere possunt; insuper quoad prædictorum ornamentorum benedictionem est aduertendum quod ex indulto Sixti IV. fratres minorum obseruantiæ sacerdotes possunt paramenta Altaris Missalia, ac indumenta Sacerdotalia (exceptis corporalibus) pro eorum vsu benedicere, quo quidem priuilegio fratres Sacerdotes cuiuscumque alterius ordinis Mendicantium, per Communicationem libere, & licitè vti valent, huiusmodi autem benedicendi facultas quo ad ornamenta, & corporalia, ac paramenta prædicta, ex indulto Innocentii octaui, Vicariis Generalibus necnon visitatoribus congregationum ordinis Eremitarum Sancti Augustini concessa existit. Generales autem ordinum, seu illorum Vicarii paramenta, ornamenta, necnon corporalia non solum ad vsum suorum locorum, sed aliorum quoque similiter benedicere possunt. Fratribus demum Clericis, & laicis ad curam Sacristiæ deputatis ex concessu Sixti IV. absque conscientiæ scrupulo Calices, Patenas, Corporalia, & alia paramenta, cum reuerentia tamen tangere licet; Monialibus vero, ac tertij ordinis sororibus corporalia, & purificatoria lota prius a fratribus tangere eademq; lauare ex indulto eiusdem Sixti IV. permittitur.

Honorius 4. Con. 1 Leo 10. Const. 6. Leonis 10. const. 6. Iulij 2. concess. 39. Eadē cōst. 6. Compēd. priui. Mi in verb benedicere in. 9. Ex Comp. priui. Minō verb. benedicere. Sup ple. priuileg. con cess. 339. Sixti 4. constit. 9.

De Ecclesiis, Oratorijs, & Cæmeterijs pollutis reconciliandis.

Cap. V.

QVamuis de iure sacrorum canonum prohibitum sit inferioribus Sacerdotibus Ecclesias, Oratoria, & Cęmiteria sanguinis, vel seminis effusione polluta reconciliare, cum hoc ad solum Episcopum spectare adeo dignoscatur, vt neque ab eo prædictum munus eisdem sacerdotibus possit demandari cum ea quæ iurisdictionis, sunt dumtaxat, & non ordinis Episcopis inferioribus Sacerdotib. delegari valeant.

Nihilominus Generales Prouinciales, Priores, Custodes, Guardiani eorumque Vicarii, & alii superiores, prælati pro tempore existentes eorum Ecclesias, Oratoria, & Cęmiteria sanguinis, vel seminis aut alias quomodocūque polluta quoties opus fuerit (aqua tamen per aliquem Catholicum Episcoporum (vt moris est) benedicta, ex priuilegio Iulii II. sollemniter reconciliare possunt quibus quidem prælatis ex indulto Leonis X. etiam indulgetur quod in locis remotis existentibus vbi Episcopum aliquam benedicentem per duas dietas fratres adire non possunt, aquam ipsam benedicere libere valeant, & cum illa Ecclesiam reconciliare. Vbi est notandum quod aqua benedicta est duplex alia quæ fit a simplici Sacerdote cum sale ad aspergendum homines, & domos, alia est q̄ fit ab Episcopo solum cum vino, & cinere, de qua fit mentio in c. a qua, & in c. proposuisti, de consecrat. Ecclesiæ, & hæc necessaria est ad reconciliandā Ecclesiam consecratam, prima verò in

c. Aqua de consecra. Ecclesi vel Alta. c. Aqua de consecratio. dist. 3.

recon-

reconciliatione Ecclesiæ non consecratæ adhibetur. Sed quia ipsis Regularium Prælatis tam suorum ordinum Ecclesias consecratas quam non consecratas pollutas reconciliare permittitur, ideo eis etiam aqua pro reconcilianda Ecclesia consecrata benedicere in casu, vt supra expresso, conceditur. Vnde prouide fieret, quod semper regulares procurarent aliquam aquæ huiusmodi ab Episcopo benedictæ quantitatem apud eorum Ecclesias semper conseruatam habere.

De pœna celebrantis in Ecclesia polluta ante reconciliationem.

Cap. VI.

c. is qui, de sentent. excom. in 6. Arg. ca. Episcoporũ, de priuil. in 6. d. c. is qui, §. is vero, eo. tit. c. pollutis. §. quæ fuistis, in fi. de cle. excõ. vel deposito ministrãte.

SAcerdos qui in Ecclesia, vt supra polluta, vel præsentibus maiori excommunicatione publicè innodatis scienter celebrare præsumit, licet in hoc temerariè agens mortaliter peccet irregularitatis tamen (cum id non sit in iure expressum) laqueum non incurrit proximus quidem est irregularitati quia suspensus efficitur qua suspensione durante si celebrat euadit irregularis. Celebrans vero scienter in Ecclesia, seu Oratorio, aut loco interdicto, nisi super hoc priuilegiatus existat, aut sit ei iure concessum irregularitatem incurrit, cuius quidem non nisi per Romanum Pontificem dispensandus.

De ijs qui admitti, & quæ celebrari de iure communi in Ecclesia tempore interdicti licitè valeant.

Cap. VII.

cap. Alma mater, de sent. excõ. in 6.

TEmpore interdicti ab homine, vel à iure prolati non solum morientes, sed viuentes tam sani, quam infirmi ad pœnitentiam quæ summæ necessaria est licitè admittuntur, dum tamen excommunicati non fuerint (qui admitti in articulo mortis tantum constituti valent) & causam quocumque modo interdicto non dederint in Ecclesiis vero interdictis singulis diebus missæ, & alia diuina officia sicut prius, celebrari possunt, submissa tamen voce, & ianuis clausis excommunicatis, ac interdictis exclusis, & campanis non pulsatis, & in festiuitatibus natalis Domini, Paschæ, ac Pentecostes, & Assumptionis B. Mariæ Virg. Gloriosæ campanæ debent pulsari, & ianuis apertis alta voce diuina officia sollemniter celebrari excommunicatis personis exclusis, sed interdictis admissis quibus ob reuerentiam dictarum sollemnitatum, vt ipsi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum facilius inclinentur præfatis diebus per Sacros Can. participationem permittit diuinorum, sic tamen, quod illi propter quorum excessum interdictum fuerit prolatum, Altari nullatenus appropinquent. In reliquis vero seruanda sunt ipsa interdicta, etiam per Regulares in eorum Ecclesiis, non obstantibus eorum priuilegiis, quibus per Conc. Triden. in hoc fuit derogatum.

De diuini Officij, & Missarum celebratione.
Tit. 19. Cap. I.

Conc. Trid. sess. 22. c. 1.

CVM in Missæ sacrificio ille idem Christus contineatur, & incruentè immoletur, qui in ara Crucis semel se ipsum cruentè obtulit, ideo à sancta Sy-

cta Synodo Tridentina declaratur huiusmodi sacrificium non tantum esse sacrificium laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem sacrificii in Cruce peracti, sed verè propitiatorium per ipsumque fieri, vt si cũ vero corde, & recta fide, metu, & reuerentia contriti, ac pœnitentes ad Deũ accedamus, misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.

Quod missæ sacrificium non nisi in locis Deo dedicatis offerri debet.

Cap. II.

SIcut non nisi à sacratis Deo Sacerdotibus Missas celebrari, ac sacrificia super Altare offerri licet, ita non in alijs quam in Domino consecratis locis idest in tabernaculis diuinis precibus à Pontificibus delibatis Missam celebrare iuxta verba Domini dicentis. Vide ne offeras holocausta tua in omni loco quem videris sed in omni loco quem elegerit Dominus Deus tuus. Vnde per concilium Trid. statutum fuit, vt sanctum hoc Sacrificium in Eccl. & in dedicatis Oratorijs designatis, & visitandis a secularibus, & regularibus quibuscumque peragi & offerri debeat, ex quo quidem decreto cessat priuilegium regularibus concessũ, quo eis permittebatur, vt Missam super Altare portatile quocumque loco honesto celebrare possent. Quæ tamen Missa non ante diem, nec vespertino tempore, sed debitis horis non vulgari lingua, neque sub certo Missarum, aut candelarum numero qui magis à superstitioso cultu quam a vera religione inuentus est, celebrari, ac etiam sine aqua, lumine, in pane fermentato, seu calice ligneo sacrificare, sacrorum Canonum auctoritas prohibet, & sacerdos secus faciens ab officio suspendi mandatur. Missas verò Sanctorum aliorumque sollemnitatum extra sua tempora hoc est extra illorum festa celebrare non licet; ideo aduertant regulares ne alias Missas uotiuas ob suam, vel aliorum deuotionem, præter illas quæ in missali Romano ordinatæ sunt celebrare, neque Missam specialem, seu uotiuam celebrando Missam de festo duplici currenti dimittere præsumant sicut etiam Missas votiuas non nisi de licentia suorum superiorum pro priuatis personis celebrare valent, vt infra dicetur demum ex constitutione Pij V. omnibus Sacerdotibus tam Grecis quam Latinis in virtute sanctæ obedientiæ, ac perpetuæ suspensionis à Diuinis inhibitum existit ne presbyteri Greci Latino more, & Latini Græco ritu etiam vigore cuiuscumque licentiæ, seu facultatis à Sede Apostolica concessæ, aut alio quouis prætextu Missas, & alia Diuina officia celebrare, vel celebrari facere audeant.

De consec. dist. 1. Deutero. c. 12.

Decret. 1. de obseruã. & euitan. in celebr. Missæ sess. 22 Sixti 4. in Mare mag. Conc. Trid. sess. 22. decr. 5. postremo &c. 8. eiusdem sess. can. 9.

cap. litteras de celebra. miss.

ex. quidam laicorũ eo. tit.

De remedio adhibendo in Regularium Ecclesiis, quando Missæ omnes quæ ex defunctorum voluntate dicendæ sunt celebrari non possunt.

Cap. III.

QVoniam ante Concilium Tridentinum in multis Ecclesiis tam magnus numerus missarum celebrandarum ex varijs defunctorum relictis impositus reperiebatur, vt illis pro singulis diebus a testatoribus præscri-

præscriptis satisfieri minimè poterat, vel eleemosina pro illis celebrandis adeo tenuis effecta erat, vt non facilè inueniretur qui illi muneri sese subijcere vellet, vnde piè testantium voluntates deperibant, ideo per idem Concilium Tridentinum Abbatibus, & Generalibus ordinum in eorum capitulis generalibus est concessa facultas statuendi super prædictis ad pios vsus relictis adimplendis pro conscientia in illis Ecclesijs, ea quæ sibi magis ad Dei honorem, & cultum, & Ecclesiarum vtilitatem videbitur expedire, dummodo semper eorum defunctorum commemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute ea legata ad pios vsus relinquerunt, ac cum huiusmodi facultas non nisi ad onera ante Concilium Tridentinum imposita extendatur, in illis tantum, & non in post dict. Concilium relictis Regularium superiores ea vti debent vt per Sacram Congregationem Concilij Tridentini interpretem. Passatello iam Generali Minimorum responsum fuit. Sed vltra remedium à iure communi ipsius Concilij Tridentini, vt præfertur inductum, possunt Generales etiam ex priuilegio Apostolico inter eos communicato circa præmissa auctoritate Apostolica suos fratres dispensare, vt in celebratione vnius Missæ nouem, vel septem, seu pauciores a dicto numero descendendo collectas, aut commemorationes ad eorundem fratrum deuotionem pro tempore recitando pro nouem septem, vel tot idem integralibus Missis, etiam si ille specialiter de requiem, vel de quibuscunq; sanctis recitandæ forent, etiam per fratres elemosinis receptis plenè satisfacere valeant, ipsisq; fidelib. qui datis elemosinis Missas pro eis dicendas imposuerint plenè pariter suffragentur, necnon dictorum fratrum conscientiæ eodem modo exonerentur, ac si ipsi fratres singulis fidelibus missas singulas, & speciales de requiem, vel de sanctis iuxta eorumdem fidelium deuotionem, & intẽtionem diuersis diebus integraliter celebrassent exoneratæ existant. Circa quæ quidem Iulij Secundi, Leonis X. priuilegia est aduertendum, quod per illa ipsis Generalibus indulgetur posse dispensare non solum super missis receptis tempore datæ eorumdem priuilegiorum, sed etiam pro postea receptis ante visitationem illorum, & tempus in quo petitur dispensatio, sed non possunt concedere fratribus facultatem recipiendi missas, seu eleemosinas pro illis dicendis absq; dispensatione nam tunc videretur dari occasio nimis propinqua peccandi contra cap. ex parte de consuetudine. Secundo est notandum quod in dict. priuilegijs duo inter alia cõtinentur, quorum alterum est, quod Generales possunt etiam extra tempus visitationis in prædictis dispensare. Alterum verò, quod ipsi Generales per se ipsos prædictam dispensationem facere debent, & non per alios illis huiusmodi potestatem dispensandi subdelegare quia est potestas de faciendo, & non de dando, quod communiter non potest fieri æque bene per quemlibet, tum quia in vtraq; bulla dictorum priuilegiorum de solis Generalibus facta est mentio, cuius ratio est quia potestas hæc est magna, & requirit constantiam magnam cum concernat vtilitatem publicam animarum etiam quia huius potestatis cõcessio non est principaliter, s. solum iurisdictionis sed etiam arbitrij auctoritatis, ac motus animi qui non potest per alium concedi iuxta gl. in l. sicuti, ff. de arb. similiter etiam per ea quæ tendit Nauar. de priuilegijs consil. 3. & per Rotæ vlt. decis. de officio Vicarij in antiquis.

Sess. 25. c. 4. cõtingit de reform.

Iulij 2. Const. 7.

Leo 10. Cõst. 7. & 8.

Modus autem in prædicta dispensatione seruãdus hic est quod primo ipsi Generali probetur præfatas missas cum onere dicendi cunctas propter necessitatem Eccles. ę, & fratrum fuisse receptas secundo cognoscere quantitatẽ, & numerum illarum, deinde fratribus iniungere, vt per illos ẽt celebrentur quæ commodè possunt ab eis celebrari, & super illis quæ supersunt duntaxat dispensare

dispensare generaliter applicando benefactoribus,& qui missas ipsas in Ecclesijs domorum, & locorum ordinis celebrandas mandauerint, merita suffragiorum,orationum,sacrificiorum,ieiuniorum,vigiliarum,disciplinarum, aliorum quorumcumque bonorum quæ in Ecclesijs, domibus, & locis vniuersi ordinis fiunt,& fient,quæ quidem dispensatio(sic vt præfertur) per Generalem facta per Summum Pontificem facta esse censetur.Demum omnia prædicta authenticè coram secretario Reuerendiss. Patris Generalis,vel notario Monasterij fiant, vt cum opus fuerit extrahi possit fides de cognitione,& dispensatione præmissa, ac de in eis contentis atque in ipsis Bullis priuilegiorum. Leo X. consti.

Quibus etiam Regularibus per aliud priuilegium indulgetur quod absq; vlla suorum superiorum dispensatione celebrando vnam Missam dumtaxat si eleemosina æquiualens varius Iulij non elargitur etiam si duæ,aut quattuor missæ essent celebraturi occasione diuersarum,vel plurium eleemosinarum, & in dicta missa pro omnibus,& singulis qui eis eleemosinam vsq; ad summam prædictam contribuerint commemorationem in genere faciendo plenè eorum conscientijs satisfaciant. Quibus quidem priuilegijs tamquam Concilij Tridentini Decretis non contraria , & nouissimè confirmata per communicationem ad omnes Regulares extensa, omnes illis vti licite possunt.

Aduertendum est autem quod fratres cum sint partes collegij, seu Conuentus illius domus in qua ex superiorum suorum obedientia collocantur, & ex eiusdem obedientiæ voto,neque velle, neque nolle habeant,secundum præsidentis , seu prælati, vel superioris domus celebrare tenentur , qui est onerum sicut commodorum dispensator communis , & propterea fratres cum ex deuotione propria, aut pro aliqua persona, volunt missam celebrare licentiam à superiori petere debent alioquin eorū cōsciētiæ minimè exonerantur,multa quidē in hac materia dicenda essent quæ breuitatis gratia omittuntur,sed hoc vnum memoriæ tenendum est,quod vltra tenorem, & continentiam prædictorum priuilegiorum non licet eisdem Regularibus absq; peccato vnica missa pluribus satisfacere , quantitate valoris, & meriti , cum sacrificij per sacerdotem applicanda alicui promissa nō possit absq; iniustitia pluribus applicari cum illa in plures distributa minor singulis efficiatur. Syluest. in verb. missa. 1.§.12. Scot. quod lib.20. Theol. in 4. dist.45. Nauar. in man.c.25.n. 92.§.25.

De audientibus missam in Ecclesiis Mendicantium in diebus festis .
Cap. IIII.

Omnes verò vtriusq; sexus Christi fideles,qui nō contēpto ꝓprio Sacerdote Parrochiali in Ecclesiis fratrum Ordinum, etiam mendicātium Dominicis & festis diebus,missas audiunt præcepto Ecclesiæ de missam audiendo satisfaciunt, nec in aliquam labem peccati mortalis, seu pœnam incurrunt,prout per Sedem Apostolicam iam fuit declaratum. Leo.x.c.25.

De diuinis officijs,& horis Canonicis celebrandis. Cap. V.

IN Ecclesiis Regularium superiores omnem diligentiā adhibeant,vt horis debitis diurnum pariter, ac noctu'nū officium deinde a fratribus persoluatur,non ipsi horas Canonicas transcurrendo,syncopando,nō vana, ꝓfana,seu inhonesta intermiscendo colloquia,sed cū puritate conscientiæ,& animi deuotione sacrificiū laudis fructū labiorū suorū Deo offerendo dicere , & psallere studeant,vt per sacrorum Canonum statuta disponitur, & mādatur. Clem. graue nimirū de cel. miss.

Aa Idultum

Digitized by Google

Indultum est etiam tam regularibus quam Clericis secularibus, vt dum Sacrosanctæ Rom. Eccl. Cardinalium, seu quorumcumque Episcoporum gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentium commensales, & domestici existunt, se possint eis in diuinis officijs coaptare, & idem officium, quod ijdem Cardinales, seu Episcopi dicent, illud idem ipsi regulares dicere licitè valeant, neque ad aliquod aliud dicendum teneantur. Item possunt regulares si fatigati, vel alias legitimè impediti officium diuinum sedendo, vel deambulando dicere, & satisfaciunt præcepto capituli dolentes de celebr. miss. dedicendo studiosè pariter, & deuotè, etiam si non integrè proferant verba prout scripta propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem ex defectu linguæ, seu aliàs qualitercumque ore imperfectè dicant etiam cum mentis distractione, & sensuum vagatione dummamen non ex malitia hoc faciant, nec etiam stantib. defectibus prædictis non teneantur illud reiterare sed satisfaciant (vt dictum est præcepto Ecclesiæ, & eorum regulæ) Quibus quoque indulgetur quod fratres qui propter febrem, aut dolorem intensum vel aliam infirmitatem fuerint grauati, & detenti, dicendo pro horis canonicis Psalmum, Hymnum, Pater noster, Aue Maria, vel aliqua alia iudicio Prælati, aut Præsidentis loci, seu Conuentus assignanda, pariter præcepto satisfaciant, sicut etiam eis occupationibus detentis sine conscientiæ scrupulo officium ante ponere, seu postponere licet, vtputa dicendo matutinum ante mediam noctem quacumq; hora voluerint, & aliàs horas de mane vsq; ad vesperas exclusiuè etiam si occupatio non sit multum necessaria dummodo illud anteponant, vel postponant, cum intentione deuotius, seu quietius dicere.

Ex priu. L. Leo. 10. vt cóp. pri il. in uerb. officium, §. 16.

Leo. x. c. 20

Per eund. Leonem, vt in compen. priuil. §. 18.

Leo 10. relat. incom pé. pri. §. 20

De Sepulturis Tit. 10. Cap. I.

IPsis quoq; regularibus non solum ex priuilegio verum etiam iure communi libera conceditur sepultura ita vt vniuersi vtriusq; sexus Christi fideles, apud eorum loca Cœmeteria, & Ecclesias illam sibi eligere valeant, ac eisdem fratribus indulgetur, vt prædictorum fidelium corpora, qui dum viuerent apud eorumdem fratrum loca sepeliri mandarunt, processionaliter cum Cruce, Turribulo, & Aqua benedicta, cantando seu legendo officium mortuorum, vel Psalmos, alienas ingredi possint parrochias indeq; illa assumere, & ad suas deferre Ecclesias tumulanda, & præsertim quando presbyteri de leuatione requisiti hoc facere recusarent licet super hoc fratres nullius licentiam petere teneantur. Quibus quidem presbyteris alijsq; religiosis districtè inhibetur ne inuitis fratribus aliquorum corpora defunctorum in eorum Cœmeterijs sepelire, aut in eorum Ecclesijs missarũ sollemnia, vel pro animabus eorum qui ad loca prædicta tumulanda feruntur, ibidem absque dictorum fratrum assensu, & voluntate exequias celebrare præsumant, neq; etiam fratres ipsi, vel defunctorum consanguinei possunt cogi inuiti dicta corpora ad parrochiales Ecclesias, aut ad alia loca deferre, & cum illis, vel sine inibi celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua diuina officia ante, vel post sepulturam eorumdem.

Mare magnum, §. ea. dē conft. 1.

Clē. dudū, de sepult. c. in nostra, eo. tit.

Sed quoniam fratribus prædictis libera sepeliendi apud Ecclesias concessa est facultas saluo iure, & institia parrochialium Ecclesiarum à quibus corpora assumuntur ideo est animaduertendum illa iuxta eorundem priuilegiorum declarationem de ijs quæ cũ funere deferuntur tantum intelligi debere, & de illis portionem canonicam, seu quartam funeralium fratres solue re teneantur quæ præsertim à 40. annis ante Concilium Trid. cathedrali, seu parrochiali

Decreuit ij §. 5. 15. de te far. certif. cã. d sepult.

Digitized by Google

parrochiali persolui consueuit eadem persolui debet, quocumque priuilegio non obstante, vt in decreto Côc. Tri. declaratú quo verò ad quantitatem iusta & rônabilis regionis & loci cõsuetudo est attendenda, & laudabiles honestæ conuentiones, inter fratres, & locorum Ordinarios, ac Eccl. Rectores initæ, & legitimè confirmatæ p̃dictos Generales in eorú Capitulis Generalibus obseruari debent.

Mare magnum Sixti 4. const. 1. Extrauag. Inter cunctas, de pri. §. porro.

De candelis verò, quæ ad manus fratribus in funeralibus dantur, neque delegatis, seu relictis, tam in vltima voluntate, quam inter viuos donatis dictis fratribus, & in eorum Ecclesiarum, & locorum, fauorem expositis nulla est detrahenda, seu soluenda portio.

De Regularibus, qui apud loca Ordinis sunt tumulandi, etiamsi alibi elegerint sepulturam. Cap. II.

FRattes professi, nouitii, & oblati in habitu Religionis decedentes, necnon Moniales, vtriusque sexus Tertiarii, tam collegialiter viuentes, quam in propriis consanguineorum domibus habitantes, cum ex vi professionis, & obedientiæ voti emissi velle, vel nolle non habeant, sepulturam extra Ecclesias Ordinis sibi eligere non possunt, neque etiam Tertiarii ratione habitus illius Ord. quem susceperunt (vt in c. de Tertiarus dictum est) & propterea eorum corpora cum decedere contingit, sunt omninò apud Ordinis sui loca sepelienda, iuxta priuilegiorum continentiam, secus si a propriis monasteriis, & locis prædictis adeò essent remota, quod ad ea commodè portari non possent, tunc enim alibi sepeliri valent. Qui demum ob deuotionem cum habitu alicuius ex Ordinibus Mendicantium in morte se sepeliri mandant patenter, & sine pallio, aut alio tegumento ad sepulturam apud Ordinis Ecclesias deferri debent, & contra impedientes pœna excommunicationis statuitur.

Sixti 4 in Marimagno constitu. 1. Inn. 4. fol. 153 c Religiosi de sepult. in 6.

De personis, quæ iuxta Sacrorum Cano. dispositionem Ecclesiastica sepultura priuantur. Cap. III.

QVI verò in loco Sacro sepeliri à Sacris Canonibus prohibentur, sunt ij videlicet.

Infidelis, Paganus, & Iudæus.

Hæretici, illorumque receptatores, defensores, & fautores.

Morientes in torneamento, in quo s. milites, ex condicto conuenire, & ad ostentationem virium suarum congredi solent, etiamsi aliquantulum supernixerint, & pœniteant, necnon.

Decedentes in publico, vel priuato duello, & eorum pattini, ac etiam spectatores ex industria.

Congredientes quocumque modo, cum tauris, & aliis feris bestiis in publicis, priuatisque spectaculis.

Qui se ex desperatione, & iracundia, non ex fatuitate, vel casu, & præter suam intentionem occiderunt: nam vt in dicto Can. legitur.

Quibus peccata dimissa non sunt à Sacris locis post mortem adiuuari nô possunt, quia quos peccata grauiora deprimunt, si in Sacris locis se sepeliri faciunt, restat, vt de sua præsumptione iudicentur cum Sacra loca eos non liberent, sed de culpa temeritatis accusent.

Qui in Paschate illius anni peccata sua non sunt confessi, neque Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ex præcepto Ecclesiæ non receperunt, dûmodo de omissione notoriè constet.

c. Ecclesiã, & 11 2. de cõsec. dist. 2. c. quicunq. de hære. in sexto, c. Fælicis, de torneamentis. Syluest. in ver. sepult. nu. 9. Conc. Tr. c. 19. de testab lis §. quæro, sess. 25. Et cõst. Pij Quinti. c. cois vtriusque sexus de pœn. & remiss. c. super quodam, de stat. Monach. in fi. c. a. quib 13 q 2. ca. pro obeũtibus ea. q. ca. fi. de male di. ..., c. q̃q̃, de vsuris, in 6 Clem. cos de sepult. c. iscut, de sẽt. ex. õ... in sexto. Syluest. i ver. sepul. nu. 10. Clem. cũt. eos, de sepult.

Aa 2 Mona-

Digitized by Google

Monachi, seu Religiosi Regulares in proprietate decedentes reperti.

Peccatores notorij in ipso notorio mortali morientes, vt meretrices, & alij huiusmodi, nisi Ecclesiæ fuerint reconciliati, vel saltem signa contritionis in eis apparuerint, ad quod probandum vnius testis depositio sufficit.

Blasphemantes Deum, & Sanctos, & præsertim Gloriosissimam Virginem, & impœnitenter recedentes.

Manifesti Vsurarij.

Publicè excommunicati, & nominatim interdicti.

Illi, quibus est interdictus ingressus Ecclesiæ, si in illo interdicto impœnitentes decedunt.

Pueri ex ventre matris extracti, & absque Baptismo morientes.

De pœna recipientis ad sepulturam Ecclesiasticam in aliquo ex casibus prædictis scienter. Cap. IIII.

SAcerdotes, qui scienter excommunicatos, & interdictos publicè, necnon manifestos vsurarios sepeliunt vltra peccatum mortale in excõicationis sniam incidunt ipso facto, à qua nullatenus absolui põt, nisi prius ad arbitrium Ordinarii eis, quib. per præmissa fuerit iniuria irrogata, satisfactionẽ exhibuerint competentem, nullo eis circa prædicta exẽptionis, vel quouis alio priuilegio sub quacumque forma concesso suffragante; in aliis verò casibus peccatum mortale tantum incurrir. Recipiens demum ad sepulturam in loco Sacro scienter hæreticè credentes, receptatores, defensores, & fautores eorũ est ipso facto sententia excommunicationis innodatus, a qua absolui non valet (vltra condignam satisfactionem) nisi propriis manibus publicè extumulet, & foras proiiciat hmõi corpora damnatorum, quod quidem seruandum est quotiescumque discerni possunt, alias non, cum non expediat, quod cum excommunicatorum ossibus corpora extumulentur fideliũ: nam sicut iustis in patria non obest sepultura nulla, vel vilis, ita impiis in Inferno existentibus celebris, vel speciosa non prodest, quemadmodum Sacri Canones declararunt: Animabus vero, quæ pœnis purgatorii expiandæ detinentur prodest quidem si earum corpora in Ecclesias sepeliantur, cum earum proximi quoties ad eadem Sacra loca veniunt, factorumque sepulturam aspiciunt, recordentur, & pro eis preces Domino fundant, ex quo quidem sepultura monumentum meritò appellatur, eo quod viuorum mentẽ moueat. Vnde sequitur, quod sicut ratione, & occasione Ecclesiasticæ sepulturę corporibus animarum purgatorii traditæ alleuiationem ex viuorum suffragiis consequuntur, ita corpora damnatorum maiorem cumulum damnationis, potius quam solutionem in Ecclesiis posita consequuntur, vt D. Gregorius ait: nam isti, (vt inquit Aug.) quos grauiora peccata deprimunt, si in Ecclesia se sepeliri mandent, restat, vt de sua præsumptione iudicentur quia eos Sacra loca non liberant, sed de culpa temeritatis accusant, & Deo pro impiis, quamuis baptizati fuerint orare, pro eisque sacrificia offerre Sancta Mater Ecclesia prohibuit.

c. quoniam de hæret. in 6. d. c. Sacris, in fine.

c. Sacris, de sepul. in 6. c. quib. p. c cata, eadem cau. & q. c. pro obeuntibus eadem cau.

De præcedentia in publicis processionibus & funeralibus inter Regulares Mendicantes. Cap. I.

QVoniam Regulares omnes, etiam Monachi iure nouissimo Concilii Tridentini ad processiones publicas vocati, accedere tenentur, & ad illas compelli, iis tñ exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò viuunt, iõ

c. controuer sias, sess. 25.

be inter eosdem Regulares in processionibus ipsis publicis, ac etiam ijs, quæ in tumulandis defunctorum corporib. fiunt controuersiæ de præcedentia ori rentur, sicuti per sępe cum maximo scandalo suboriri cōsueuerant, per idem Concil. Trident. illas omni appellatione remota, componendi, inter omnes Ecclesiasticas personas, tam sæculares, quàm Regulares Episcopo attributa fuit facultas. Quo verò ad Regulares Mendicantes, quamuis per nouissimas constitutiones Pij V. & Greg. XIII. fuerit circa illarum præcedentiam diuersimodè prouisum, & declaratum, nihilominus, (vt inf. dicetur) cōcordantur, quoniam in bulla eiusdem Pij Quinti statuitur, ꝙ fratres Ordinis Prædicatorum primum digniorem, & honorabiliorem locum inter ceteros quorumcunq; aliorum Ord. Mendicantium Religiosos, tam in sessionib. & Cōgreg. quorumcumq; Generalium, Prouincialium, & Synodalium, Conciliorum, quam processionib. ministerijs, & alijs actib. publicis, vel priuatis, in quibuscumq; Ciuitatib. Oppidis, Terris, Castris, & alijs locis obtineant, & speciali præminentia omninò gaudere debeant, etiam quod alij Religiosi Mendicantes etiam per immorabile tempus illos præcedere consueuerint omnib. aliorum Ord. Mendic. pro tempore religiosis in virtute Sāctæ obed. & sub pœna excom. ipso facto incurrenda inhibetur, ne in præmissis Fratres Prædicatores molestare, inquietare, aut quoquomodo impedire audeant, vt latius in d. litteris continetur.

d. c. 13. ead. sess.

Grego. 13 constitut. ꝑ num...

In alia verò Gregorij Decimitertij Const. cauetur, quod quicumq; ex dictis Fratribus Mendicantib. inter se, & Confratribus confraternitatem Laicorum de præcedentia huiusmodi contendentibus in quasi possessione præcedentiæ, ac iuris præcedendi fuerint illi in processionibus tam publicis, quàm priuatis pręcedere debeant. Quando verò non probatur, aut non constat de quasi possessione præcedentiæ, statuitur, quod inter fratres Mendicantes ij, qui antiquiores in loco controuersiæ, inter confratres verò inter se litigantes, illi qui prius saccis vsi sunt in processionibus tam publicis, quàm priuatis præcedant, ita vt si contingat noua Monasteria, aut Domus alicuius Ordinis Mendicantium in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monasteria, aut Domus prius erecta, & instituta fuisse & esse, ille Ordo, qui prius Monasterium, seu Domum in loco habuerit, præcedat. Declaratur tamen per hanc eandem Greg. Decimitertii Constitutionem, quod nullū præiudicium fratrib. Cappucinis generetur, quin sub Cruce fratrum Minorum Sancti Francisci, (vt solent,) incedere possint, neq; etiam priuilegio fratribus Ordinis Prædicatorum per Pium V. concesso, ipsemet Gregorius noluit in totum derogare quoad pręeminentiam, & digniorem locum inter alios Ordines in Sessionibus, & Congregationibus Conciliorum, & in alijs actibus, tam publicis, quàm priuatis obtinendum, sed tantum quo ad processiones publicas, & illas, quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus prædicto priuilegio Pii Quinti moderatum existit, vt in eisdem litteris Gregorii plenius declaratur. Præterea, inter Fratres diuersæ Congregationis eiusdem tantum Ordinis, & habitus in processionib. siue funeralibus separatio per alterius Ordinis fratres fieri omninò per priuilegia prohibetur. Demum per Sacram Regularium Congregationem quo ad huiusmodi Regularium præcedentiam in hæc verba declaratum fuit.

Sacra Congregatio Illustrissimorum, & Reuerendissimorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium pręfecta, ad tollendas omnes lites, & controuersias, quę inter Regulares plerumq; solent oriri super eorum pręcedentia in processionibus, cęterisque actibus, tum publicis, tum priuatis, illud in futurum obser-

Digitized by Google

uandum censuit, quod in hac Alma Vrbe omnium magistra seruatur. die 30. Augusti, 1593.

Illustriss.& Reuerendiss. Card. Alexandrinus retulit suprascriptam Congregationis sententiam sanctissimo placuisse,& iuxta eam in casibus occurrentib. semper rescribi,& si oppotrtunum fore videbitur Generalem constitutionem desuper fieri mandasse, illa Greg. XIII. quæ incipit, Exposcit, alijsque contrariis quibuscunque non obstantibus.

De suffragiorum communione, quæ participatio ad beneficia Ordinis nuncupatur, & per Regularium Prælatos fieri contingit. Tit. 21. Cap. 1.

Const. 4.

Cõ. Tr. ss. 14. Canone 2. 3. Tim. a loca t & ibi C r li 2. cap. 3 i E 2. cap. 65.

Torcular calcaui solus, & nõ est vir mecum.

Sotus, dist. 19. q. 2. & 5. 140 D. Tho. 3 p. q. 48. ar. ad 3 & ibi Caiet.

Cõ. Tr. ses. 6. can. vlt. & sess. 14. c. 8. & Cã. 14. & lat p Henr. Henriq. & so. Ies. li. de indul. cap.

Cõ. Tr. ses. 6. can. 33. de iustif.

Gasp Passerel. ord Minim. i colle. priu. no. 21. De Sacramẽtalib. li. 3. titu. 10. c. 95.

Idem Passe. cot. 22. in fin.

QVoniã Iulius II. decreuit ad oẽs fundatores, fundatrices, ꝓcuratores, ꝓcuratrices, tutores, & tutrices, eorumq; vtriusq; sexus liberos, necnon Ordinum Mendicantium cõseruatores præsentes, & futuros omnium, & singularum Missarum, ieiuniorum, orationum, & sacrificiorum, ac quorumcunq; aliorum bonorum operum, quæ per vniuersos dictorum Ordinum fratres, & sorores ꝑpetuò fieri cõsueuerũt auctor omnium bonorum Christus Iesus participes facit; ideò est sciendum, quod homo à culpis mortalibus, & à pœnis pro eis debitis multipliciter solui, & liberari contingit, primò quidem in interiori foro animæ per Sacramentum Pœnitentiæ, & eius partes, nempè per cordis contritionem, oris confessionem, atque operis satisfactionem, quo sola Christi satisfactio, & meritum homini attrito applicatur, cui statim culpa mortalis, quæ est propria materia Sacramenti, remittitur, & pœna æterna in temporalem commutatur, in præsenti sæculo, aut in Purgatorio persoluenda dicitur solum Christi meritum applicari, eo quia solus Christus est mediator Dei, & hominum, non tantum quia est substantiale medium, quod participat vtriusque extremi naturam (vt Patres exponunt,) sed quia vt homo est præcipuus noster intercessor, & ipse solus meruit omnibus nobis remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & vitæ æternæ præmium, ratione illius infinitæ virtutis, & dignitatis, ad quæ quidem Sancti non concurrunt, nisi per modum exempli, exhortationis, & deprecationis, vt effectus Sacramenti sit in nobis efficax absque impedimento, sed quia, (vt dictum est) remissa culpa mortali, remanet adhuc quædam pœna pro peccato Deo debita soluenda; ideò Christus ad illam remittendam tanquam leuis redemptionis genus, Sanctos sibi amicos velut Dei coadiutores honorando in ostentationem suæ potentiæ, & bonitatis illis, & alijs iustis condonare voluit, vt ex iustitia pro alterius pœna temporali satisfacere possent, quod quidem satisfactioni Christi non derogat, sed illius potentiam, & gloriam illustrat, dum causas creatas secum in præmissis cooperantes assumit, & propterea ex hoc nedum Summus Pontifex, sed alij etiam Ecclesiarum, & Ordinum Regularium Prælati possunt (sicuti consueuerunt) illos, quos voluerint ad participationem sacrificiorum, & oblationum, aliorumque bonorum operum subditorum, quæ in futurum fiunt in eorum communitate, aut Religione admittere, atque recipere, ac eorum præcepto, & intentione quotam satisfactionis subditorum in suam dispositionem applicandam reseruare, necnon Missas, aliasq; satisfactiones pro illis, quos ad participationem admiserunt specialiter offerre, & offerri mandare, prout Diuus Anselmus, & Bernardus, ac alii antiqui Patres per suas litteras subditorum suffragia diuersis fidelibus cõmiserunt, vt latius Thom. Vualden. attestatur, ex quibus ergo constat, non solum orationes, & Sacrificia, verum & ieiunia disciplinas, vigilias, aliosque labores Religiosorum posse in vim satisfactionis per Prælatos alijs ascribi, & condonari,

Digitized by Google

condonari, dummodo ratio meriti ipsis Religiosis, qui illa operantur, & patiuntur integra seruetur. Notandum est etiam, quod Regularium Prelati in huiusmodi applicatione facienda claue iurisdictionis minimè vtuntur, neque vllam faciunt absolutionem, seu relaxationem, sed meram solutionem & satisfactionem, labore dumtaxat suæ familiæ concedunt, quæ quidem solutio, ad hoc vt validè fiat, & illis, quibus applicatur, verè prosit, de sacrificijs, orationibus, alijsq; bonis operib. in futurum faciendis, & non præteritis fieri debet, quoniam opera meritoria, quæ debita pœnarum facientium excedunt, nisi dum fiunt applicentur in thesauro Ecclesiæ per solum Papam fidelib. distribuenda iure communi reseruantur. Quare dum Prælati Regularium per suas patentes litteras priuatas personas ad beneficia Ordinis recipiunt, de illis, quæ inde subsecutura sunt fieri debent, & de illis dumtaxat intelliguntur.

De Monialibus Regularium curæ, & regimini subiectis. Tit. 10. Cap. 1.

Moniales, quæ personæ secundi Ord. quorumcũq; Regularium dicuntur, in Monasterijs sub Regula approbata, & clausura viuentes per Generales, & alios Superiores, iuxta eorumdem constitutiones, & sacrorum Canon. & præsertim Concilij Trid. decreta, tam in capite, quam in membris visitari, corrigi, & reformari debent, necnõ Abbatissas, seu Priorissas, & alias Monasteriorum Præfectas, officiales, conuersas, & familiares ibidem instituere, destituere, mutare, transferre, & alia ordinare, & sub pœnis, de quib. eis videbitur mandare, statuere, prout secundum Deum eis magis viderint expedire, ac etiam in foro conscientiæ illas tanquam sibi subditas, sicut primi Ord. personas ligare, & soluere, iuxta eorumdem priuileg. continentiam, licitè, & liberè valent. Bonif. 9 cõ. sit. 1.

Et quia Prælatis, & Superiorib. prædictis per eiusdem Conc. Trid. decretum præcipitur, vt in earum visitatione singulis annis faciendis omnem curam adhibeant, vt tam viri, quàm mulieres ad Regulæ, quam professæ sunt, præscriptam vitã instituant, & componant vota obedientiæ, castitatis, & paupertatis, & si qua alia sunt ab eis emissa, necnon præcepta ad cõem victum, & vestitum conseruanda fideliter obseruent, & per eosdem Prælatos obseruari faciant, & præsertim illa, quæ ab eodem Sacro Conc. Trid. quo ad Moniales statuta sunt, ideo Prælati, & alij Monialium Superiores Regulares in earum visitatione diligenti præseruatione inquirere debent, ne quid sit inductum in earum disciplinam, quod non pium, & Sãctũ dicatur, cũ Deo, & non hominib. desponsatę existant. ac deinde quot sint professæ, atq; Nouitiæ examinentur. Sess. 25. c. 1. quoniam. Clem. attendentes, de stat. Monach. Clem. attendentes. eo. 1. tit. c. super eo, de regul.

Si tempore præscriptio fiat professio, si habitus professarum, & nouitiatum sit distinctus.

Si Regulam, quam professæ sunt maximè circa substantialia paupertatem, obedientiam, & continentiam, silentia, ieiunia, & carnis abstinentiam, extra tamen casus necessitatis obseruent.

Si vestes debitas gestent.

Si tempore debito celebrent officia, & an omnes conueniant.

An-ne sint aliquæ receptæ per Symoniam.

Si habẽt debitam clausuram, si portæ clauduntur tempore congruo, & hora conuenienti, vt inf. dicetur, & ab eis custodiatur inuiolabiliter clausura.

Si habent conuersationes, & præsertim Laicorum suspectas periculosas, aut scandalosas.

Digitized by Google

Qualiter Abbatissa, Vicaria, & aliæ Præfectę Monasterij officium suum compleant.

Qualiter se gerat confessor, qui non nisi probus prouectæ ætatis, ac probatę vitæ quam fieri potest, & doctrina præditus eligi, & deputari debet. Qui etiam ne nimia familiaritate aliquis contemptus oriatur procurent prælati vt vbicumque commodè fieri poterit confessores, & Gubernatores, in domibus ipsis monasteriis coniunctis non habitent, & si quando ex necessitate aliqua loci dictorum superiorum arbitrio habitatio relinquenda sit, tunc crates, rotæ, & omnia alia huius generis, quæ ad clausuram maximè pertinent, nullo modo in dictis habitationibus permittantur, quin immo muro quam primum obstruantur, & etiam in dictis Domibus non habitent.

Prouideant etiam Superiores quod Rotę per quas mittuntur, aut recipiuntur a monialibus opportuna paruę sint, & ferris interiectis munitę, singulis vero fenestris, & ad loquendum destinatis sint duplices illecratæ infixæ, non minus palmo inter se distantes, ex quibus non liceat Monialibus cum mare aliquo colloqui nisi nigro velo obducto, præterquam cum patre, auo, aut alio consanguineo, vsque ad tertium gradum exclusiue etiam si licentia ab eisdem superioribus habeant, & inobedientes prout contumacia, aut negligentia exegerint pœnas subeant.

Præcipiant quoque in virtute sanctæ obedientiæ ipsis Monialibus, & etiã sub priuationis, & suspensionis pœna eorum arbitrio imponenda, ne permittant intra claustra Monasterij colonis, aut quibuscumque aliis quacumque de causa cibum dari, sed statim rebus adportatis, iumentisque exoneratis, extra clausuram exire cogantur.

Prohibeant etiam ne moniales litteras secretas recipiant, neque ipse scribant nisi primum à præfecta reuideantur, libros honestos habeantur, non nutriant canes, Moniales plures non simul dormiant, & cellæ semper ab Abbatissa, seu Prælata visitentur, in communi dormitorio si fieri commode possit, dormiant, in quo de nocte stent luminaria accensa, in communi Refectorio concedant, & interim semper aliqua lectio habeatur neque alicui extra d. Refectorium sine licentia superioris id facere liceat, Musicis instrumẽtis non vtantur, nec colloquiis profanis se maculent, orationi studeant, obedientiam seruent, & dissensiones inter eas fugiant, neque rixandi materiam sibi inuicem præbeant, & incorrigibiles seuerè corrigantur, a superfluis sumptibus, & expensis tam in earum festis, quæ circa prælatos, & alios, dum habitum regularem tradunt, vel professionem emittunt, necnon a muneribus

Const. 2. priuatis etiam sibi ipsis omnino abstineant sub pœnis in Constitutione S. D. N. Clementis Octaui contentis.

Concil. Trident. sess. 24 ca. 10. §. qd vero. Insuper prouideant, quod vbi dictarum Monialium Monasteriis Ecclesia non est publica, sed intra septa, & Claustra, seu Chorum, Sanctissimum Corpus Christi non retineatur, non obstante quocumque priuilegio, & si Ecclesia extra clausuram fuerit in ea honestè, atque decenter conseruetur, neque in ea aliqua porta sit ex qua intrò ad ipsum Monasterium aditus pateat, vt ex Constitutione Gregorii Decimitertii prohibetur, & hoc in illis partibus, in quibus dicta constitutio fuerit recepta. Attendant etiam vt ipse Moniales

Clem. ne in agro. §. sane de stat. Mon. sess. 25. c. 8. Attend. singulis mensibus sua peccata confiteantur, & Sacrosanctam Eucharistiam suscipiant iuxta canonicas sanctiones, præsertim Concilii Tridentini, & de iis Moniales in eorum constitutionibus admoneri superiores ipsi prouideãt & præter Ordinarium, & Confessarium bis, aut ter in anno alius extraordi-

Conc. Trid. eod. c. 10. narius offeratur, & deputetur, qui singularum confessiones audiat, & salutari pœnitentia iniuncta, eas absoluat, quod optimè sancitum est, ne ex longa

frequen-

frequentatione vnius confessoris, Moniales aliquando conscientiam suam examinare de singulisque commissis confiteri, siue ex verecundia, aut confusione retineantur. Commendent etiam ipsi Superiores Moniales, vt otium maximè fugiant, ideo semper legant orent, diu inaq; meditentur, aut alicui honesto, & condecenti exercitio vacent, à casib. communibus quo ad possunt sese abstineant. quod nisi faciant in desiderijs erit omnis earum voluntas, & in earum animarum perniciem, & damnationem æternam. Et vt Moniales, quas Dei timor à malo fortasse non reuocat, temporariæ coërtionis formido exterreat: ctó curent Superiores, vt in omnibus Monasterijs sibi subiectis locus carceri destinetur. Demum statum Monasterij videant, & singulas ipsius, ac eius partes prout Spiritus Sanctus dabit eis, & ex facti apparentia viderint expedire diligenter inquirant, & rationem administrationis examinent.

De Abbatissæ, & Priorissæ, seu Ministræ ætate, qualitate, ac illius electione, confirmatione, & officio. Cap. II.

Abbatissa, & cuiuscumque nominis præfecta, vel præposita Monasterij appelletur, non minor annis 40. & quæ octo annis post expressam profess. laudabiliter vixerit, eligenda est, sin minus alia, quæ trigesimū annum excesserit, & quinque annis saltem post profess. rectè vixerit, eligi pôt Superiore consentiente, quod si nulla prædictis qualitatib. in eodē Monast. reperiatur ex alio eiusdē Ord. eligi valet, cuius quidē electio fieri dēt per vota secreta, ita vt singulorū eligētiū noīa nunq̄ publicentur, & in reliquis Monasteriorum confisiones seruētur, cū hoc tñ, quod Superior qui electioni pręest, clausuram Monasterij non ingrediatur, sed ante cancellorum fenestellam vota singularum audiat, vel accipiat, hęc aūt Monasterij Præfecta non perpetua, sed triennalis tm̄ est eligenda, quę postmodū elapso triennio suo officio perfuncta præesse designat, omni; prorsus careat auctoritate, regimine, & administratione, & per triennium à die finitæ administrationis inchoandū abstinere dēat, quo elapso, seruata eadem forma Conc. Trid. iterū eligi pôt, & si secus attentatū fuerit, electio, ac oīs inde secuta nullius roboris, vel momenti fore. & esse decreuit Greg. XIII. in sua Constit. quę circa prędicta in Monasterijs Monialium in Italia consistentib. locum dumtaxat habet. Conc. Tr sess. 25. c. 7 Grego. 13. const. 1.

Et cum, sic (vt præfertur,) Abbatissa electa, & confirmata fuerit, aduertenda est, ne excommunicet, aut absoluat, neue interdicat, seu alicuius Ordinis officium exerceat, quod expressè prohibitum est, nec velum alicui dare præsumat, siue aliam velare, neque confessionem audiat, aut aquam benedictā, seu pœnitentiam imponat, sed vbi est de consuetudine alijs committere, obseruandum est, & vltra ea quæ superius dicta sunt, in præcedenti capitulo, Monasterij clausuræ maximè inuigilet procurando, vt die nocteque illud clausum existat, & claues teneat ipsa sola, & præsertim in nocte, nec in differentei cibus sed prudenti, & conscientiatę consi gnet, egressum custodiat, & ingressum non nisi, vt infra in cap. de clausura permittat, ad crates verò loquutorij communis Monialem non sola sed cum ascultatrice honesta atque prouectę ętatis accedere sinat, nisi ipsa eam commitari voluerit omnem familiaritatem monialium cum quibuscunque euitari facere studeat, & ipsa sit prima. Deuotos eis habere minimè permittat, attēdat q̄ viuāt in commni & quod omnia lucra in communi habeantur, omnib. tamquam mater communis de necessarijs prouideat, & præsertim infirmis, & nouitijs, frequenter, verò capitulum de culpis, seu saltem semel in hebdomada habeat c. noua & p nit. & remis tenocē t. in d c. dilecta 4 cifc. mul toinm. Anto. Ar chic. Flor 3. pa. tum ti. 16. de Ab batissa.

Digitized by Google

habeat in quo ad obseruantiam regulæ suæ adhortetur, contra regulam sine magna causa,& præcipuè quo ad temporalium proprietatem in regulari retinendam non dispenset. Item omni studio operetur, vt Moniales in Choro conueniant,& ipsa in aliarum exemplum semper sit prima,& quod diuinum officium tempore,& modo debito sine locutionibus varijs,sed studiosè pariter,& deuotè ab omnibus persoluatur,curet etiam quod statuisse, vt supra temporibus sua peccata confiteantur,& Sacramentum Eucharistiæ deuotè recipiant,& quod tam confessarius quam alij Monasterij seruitijs deputati necnon moniales officiales cum omni diligentia suum officium exerceant, & denique se talem exhibeat reliquis monialibus in victu,vestitu, & colloquio, alijsque actionibus, vt simul omnibus ad cælestia regna ducatum præstet,& gaudeant ipsam matrem accepisse.

c. indemnitatib. §. sane, de elect. in 6. Quod verò ad benedictionem eiusdem Abbatissæ est aduertendum quod vbi ad vitam eligitur, vt forsan extra Italiam,& vbi consuetudo est quod benedicatur est omninò seruanda,imo,si intra annum electa,& confirmata benedictionem non accipiat,officio & administratione eo ipso priuatur, vt sacra iustitia disponunt,vbi verò non perpetue sed triennales eliguntur Clem. attendentes de stat. Monach. neque benedicendi consuetudo viget,non est huiusmodi sollemnitas adhibenda,quoniam dictarum Abbatissarum benedictio non est iterabilis,& tamen iterari,sepæ contingeret cum in locis vbi triennalis eliguntur,& iterum atque iterum eligi valeant iterum etiam rebenedicendæ essent,vnde,sequeretur quod multæ Moniales in eodem monasterio simul in Abbatissas bene Nauar. de regularib. cōs. 4. dictas permanerent, quod esset inconueniens, & hæc procedere debent dummodo aliter per Sedem Apostolicam non fuerit statutum, & ordinatum.

Dd Monialium clausura.

Cap. III.

c. periculoso de stat. reg. in 6. Cōcil. Trid. c. 5 sess. 25 Pius V. const. 4. BONIFACII VIII. Constitutione per sacrum Concil. Trident. innouata, ac Pium V. & Gregorium XIII. confirmata statuitur, vt vniuerse,& singulæ Moniales cuiuscumque Religionis sint,& ordinis, vel Militiarum etiam Hierosolimitani,in quibusuis Monasterijs, & domibus iam receptæ,& in posterum recipiendæ tacitè,vel expressè Religionem professæ etiam conuersæ,vel quocumque alio nomine appellentur, in quibuslibet Mundi partibus existentes sub perpetua in suis Monasterijs debent permanere clausura,ita vt nulli earum quacumque ratione,vel causa(exceptis casibus infra declaratis) Monasteria ipsa egredi liceat sub censuris,& pœnis ipso facto incurrendis appositis,vt sic à publicis,& mundanis conspectibus separatæ omninò seruire Deo valeant liberius,& lasciuiendi opportunitate sublata,eidem corda sua,& corpora in omni sanctimonia diligentius custodire. Moniales verò illæ(si quę reperiuntur, quę ex consuetudine etiam immemorabili,aut instituto,vel fundatione suæ regulæ clausurę prædictę animo obstinato resistere volunt)per ordinarios locorum vna cum earum superioribus omnibus iuris,& facti remedijs ad eamdem clausuram perpetuo subeundam atque seruandam compelli debent. Mulieres quoque Tertiariæ, & quę de pœnitentia dicuntur, cuiuscumque ordinis, fuerint in congregatione viuentes, si & ipse professe fuerint, ita vt sollemne votum emiserint,ad clausuram prçcisè tenentur, & si votum sollemne non emiserint ad illud emittendum, & profitendum ab ordinarijs

vna

vna cum earum superioribus hortari, & suaderi debent, & post illius emissionem, & professionem clausuræ tunc subiiciantur: Quod si id facere recusauerint, & scandalosè vixerint seuerissimè sunt puniendæ, & demum omnibus illis mulieribus in congregatione (vt præfertur, existentibus, & absq. professionis emissione, & clausura viuere omnino volentibus interdicitur, & prohibetur ne in futurum vlla alia prorsus in suum ordinem religionem & congregationem per illas recipiatur, alias receptio, seu professio, nulla, & irrita per eandem Pij V. constitutionem declaratur.

Ad quos spectet clausura custodia.

Cap. VIII.

PAtriarchis Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis districtè in virtute sanctæ obedientiæ sub obtestatione diuini iudicij, & in terminatione maledictionis æternæ præcipitur quatenus eorũ quilibet in ciuitate, & Diœcesi propria in Monasteriis Monialium sibi ordinario iure subiectis in ijs vero, quæ ad Romanam immediatè spectant Ecclesiam Sedis Apostolicæ authoritate.

d. c. pericu- loso. §. & quoniam Concil. Trid. d. ca. 5. ca. sess. Eug. 3. c. 1.

Abbates verò, & alii tam exempti quam non exempti prælati Ecclesiarum Monasteriorum, & ordinum quorumcumque in monasteriis sibi subiectis de clausura conuenienti prouidere, illam determinare, ponere, & declarare, & vbi violata est diligenter restitui, & vbi inuiolata existit conseruari maximè procurare tenentur.

De casibus in quibus Moniales clausura proprij Monasterij licitè egredi valent.

Cap. IX.

COn versæ ac etiam Moniales professæ annorum tamen quadraginta, pro colligendis elemosinis per ordinarium, vel superiorem regularem pro tempore in earum respectiuè monasteriis deputatæ, necnon ex causa magni incendii, vel infirmitatis, lepræ aut epidimię, vel aliquo alio morbo laborantes, ita vt cum aliis absque graui periculo seu scandalo commorari non possint de Episcopi tantum licentia, si monasteria, ei fuerint subiecta licitè exire valent: si vero Monasteria regularium, curæ atque regimini supposita extiterint tũc infirmitatis cognitio, illiusque approbatio per superiorem Regularem cui monasterii cura incumbit vna cum loci ordinarii interuentu fieri, & ab illis coniunctim licentia eis exeundi expresse, & inscriptis concedi potest non nisi ad necessarium tempus extra illa permansuris. Quibus etiam additur quod prælati Regulares possunt moniales sibi subditas de vno monasterio ad aliud eiusdem ordinis causa correctionis, vel nouæ fundationis, aut gubernationis transferre cum correctio, seu noua fundatio legitima causa exeundi satis esse videatur, nec obstat cap. Concilii Tridentini, quo statuitur, vt huiusmodi causa exeundi ab Episcopo approbari debeat, quoniam cum Prælati regulares cuiuscumque ordinis illa eadem per se ipsos omnino possint in moniales suorum ordinum sibi subditas, quæ possunt Episcopi in Clericos, & laicos sibi subiectos tam quo ad absoluendi, & dispensandi quam alias quasci mque facultates etiam post Concilium Tridentinum concessas sequitur, quod causæ prædictæ, exeundi approba-

Pius 5. ca. 3 d. c. pericu- loso, Conc. Trid. d. c. 5. §. nemini. Eug. 3. ca. 5. Conc. Trid. c. 2. Abbatissa. §. qd. 6. Nau. consi. 38. lib. 3. de reg. n. 3. & 7. d. c. 5. sess. 25 §. nemini, c. si qua Monach. 27 q. 1. Pii 5. c. 10. Pont. 9. contra j. d. c. pericuso io [illegible] Concil. Tri. ano 9. 5, in fin. § per hoc an tem,

proba-

Digitized by Google

approbationem ualidè facere possint, Episcopalis autem approbatio in mo nasteriis ordinario, ac etiam immediatè Sedi Apostolicæ subiectis requiritur, in aliis vero exemptis monasteriis, & quæ Regularium ordinum prælatis subsunt approbatio huiusmodi ad ipsos prælatos regulares spectat & nó ad Episcopum cum ipse quoad prædicta, & alia huiusmodi curam, & regimen dictorum monasteriorum concernentia nullam in ea iurisdictionem, & potestatem sibi attributam habeant, vt expresse in dict. iuribus supra allegatis, & in constitutione Pii V. quo ad Monialium clausuram de anno 1566. quæ incipit; Circa pastoralis officii edua, §. per hoc autem expresse declaratur. Quo vero ad exitum monialium à propria clausura in tribus illis casibus supra enumeratis nempè magni incendii, lepre, aut epidimiæ in altera bulla Pii V. expressis earumdem causarum cognitio, & approbatio per Episcopum, & superiorē coniunctim fieri debet, iuxta eiusdem constitutionis tenorem, & continentiam,

Bull. 12.

De pœnis, quas incurrunt Moniales extra casus permissos à proprijs Monasterijs, egredientes, & Superiores licentiam eis concedentes.

Cap. V.

Pius 5. constit. 4.

MOniales à Monasteriis, in quibus fuerint professæ, præterquam in casibus supra explicatis exeuntes, non solum ipsæ, verum etiam illas egressas comitantes, & personæ tam sæculares, quam Ecclesiasticæ, etiam consanguineæ eas receptantes, necnon Superiores extra casus prædictos, & absque rationabili causa licentiam exeundi concedentes vltra peccatum mortale, excommunicationis maioris latę sententiæ vinculo absque alia declaratione eo ipso innodati existunt, à qua non nisi à Romano Pont. (præterquam in mortis art. absolui possunt, & insuper tam Moniales egressæ, quam illarum Superiores vltra prædictos casus licentiam concedentes, dignitatibus, officiis, & administrationibus per eas, vel eos obtentis eo ipso priuantur, & ad illa, & alia in posterum obtinenda inhabiles redduntur.

De Monasterijs Monialium non ingrediendis, & de casibus, in quibus ingressus licitè permittitur.

Cap. VI.

§. periculoso, de statu reg. in 6. d.ca. 5. sess. 25. §. ingredi. d.c. 5. Conc. Trid. §. darc.

CVM non minus deceret pro Sanctimonialium quiete, & honestate, vetatum Monasteriorum clausuratam quoad ingressum, quam quo ad egressum custodiretur. Ideò ex Sacrorum Canonum sanctionibus, & nouissimè ex Decreto Concilii Tridentini prohibitum fuit omnibus cuiuscunque generis, conditionis, sexus, vel ætatis, ne intra septa Monasterii Monialium absque Episcopi, vel Superioris licentia in scriptis obtenta sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda ingrediantur. A cuius quidem prohibitionis lege nonnulli casus excipiuntur, in quibus prohibitio huiusmodi relaxatur, & ingressus licitè conceditur, dummodo infra scripta requisita simul concurrant, videlicet causa rationabilis, & manifesta agendi ea omnia, quæ Monasterii, & Monialium vtilitatem, seu necessitatem concernunt, & per ipsasmet Moniales, alias fieri nequeunt, requiritur deinde Superioris licentia, quæ quidem aut ab Episcopo loci Ordinario pro

rio pro

Digitized by Google

natio pro Monasteriis sibi subiectis, pro illis verò immediatè ad Sedem Apostolicam spectantibus, ab eodem Episcopo tanquam Sedis Apostolicæ Delegato concedi debet, pro Monasteriis verò exemptis, & quæ à Regularium Ord. Prælatis, & Fratribus reguntur à Generali totius Ordinis in toto Ordine, aut à Prouincialibus in eorum Prouinciis, vel ab illis quibus dixerint committendum, licentia homini est concedenda, cum ipsi dumtaxat sub appellatione superioris, & Prælati veniant, ex quo illi soli in moniales sibi subiectas eandem superioritatem iurisdictionem, & potestatem sicut in fratres exerceant illasque tam in capite, quam in membris visitando, corrigendo, ligando atque soluendo, ac demum illis de confessariis prouidendo, & deputatos ab officio remouendo, sed quoniam neque Generalis, neque Prouinciales, vbique omnibus locis suarum respectiuè prouinciarum præstò esse possunt, debent sicuti valent eorum auctoritatem, & facultatem in præmissis, non quidem earumdem monialium confessariis, cum monasterii patres quodammodo esse videantur, sed prioribus, aut Guardianis, seu custodibus, aut aliis eiusdem ordinis conuentuum, & domorum præfectis, qui dictis monialium monasteriorum propinquiores existunt delegare, eos super ipsas moniales Vicarios specialiter deputando, & instituendo dummodo spectatæ vitæ, prudentiæ, & scientiæ fuerint ad quos tam Moniales, quam earum confessarii, & alii pro licentiis prædictis aliisque similibus obtinendis recursum commodè habeant. Bonifac. 9 Eugenius 4 const. 1.

Requiritur etiam quod huiusmodi ingrediendi licentia non tacitè hoc est ex scientia, & tolerantia superioris: non verbo, sed expressè, & in scriptis non ad libitum ingrediendi, neque extra casus necessarios, neque ad longum tempus, sed tantum particulari necessitate exigente impartiatur, quod si aliter, quam (vt præfertur) & ab aliis quàm a propriis superioribus, aut eorum Vicariis, & Commissariis concedatur, licentia erit ipso iure nulla, & inualida, ingressusq; illicitus necnon censuris, & pœnis statutis obnoxius. Et quoniam facultates omnes, necnon licentiæ, seu priuilegia ad libitum ingrediendi Monasteria, domos, & loca Monialium quibuscumque vtriusque sexus personis à sede Apostolica, vel ab illius Legatis, aut Nuntiis concessis ante constitutionem Gregorii XIII. de anno 1575. editam omninò abolita, cassata, & reuocata fuerunt, nulli prætextu ipsarum licentiarum dict. Monasteria ingredi, neque superiores, aut Moniales earumdem licentiarum prætextu ingressum permittere debent, alioquin, tam ingrediens quam ingredi faciens, aut permittens excommunicationis latæ sententiæ vinculo eo ipso innodatur à qua non potest nisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, absolui, vltra pœnam priuationis officiorum, & inhabilitatis ad illa, & ad alia obtinenda, quam superiores, & Moniales eo ipso incurrunt, vt in dict. constitutione declaratur secus si priuilegia, seu licentiæ post dictam Gregorii constitutionem à Sede Apostolica, vel ab aliis, vt præfertur, ad id potestatem habentibus cum prædictæ constitutionis derogatione fuerint concessæ, tunc enim qui illas obtinuerint licitè ingredi, & Moniales, & eorum superiores illos admittere licitè valent, ideo illarum tenores, ac tempus datæ est prius diligenter inspiciendum, caueant demum Moniales, ne alicuius personas, tam Ecclesiasticas, quam seculares prætextu licentiarum ab Episcopis, seu superioribus Regularium quibus, illas concedendi in casibus tantum necessariis, ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, extra dictos casus necessitatis ingredi permittant, & admittant: cum tam ipsis Greg. 13 const. 2.

Monialibus

Monialibus, quam prædictas licentias obtinentibus sub eisdem censuris, & pœnis, eo ipso incurrendis quarum absolutio Papę reseruatur, inhibitum sit ne d. licentijs pro casibus dumtaxat necessarijs concessis, ad libitũ vtantur, & Monasteria ingrediantur, quemadmodum in famulis, & alijs personis infra descriptis sæpius euenire solet, qui pro qualibet minima re seu causa non necessaria generali licentia freti ea abutuntur, Monasteria, ad libitum ingrediendo, ideo monendæ sunt Moniales per eorum confessarios, & superiores ne passim, & extra necessitatem intus nullum admittant.

Pueri autem septem annis minores cum vsu rationis careant, nec sint doli capaces, legibus Ecclesiasticis minimè ligantur. Ideo si monasteria ingrediantur, eis ingressus quamuis prohibitus non imputatur, & præsertim cum ex aliorum delatione, & introductione quam propria voluntate, & ratione dirigente factus censeatur, & propterea cum non fiant excommunicati, nulla indigent absolutione nihilominus à dictarum Monasteriorum ingressu omninò sunt prohibendi, & arcendi.

c 7 & secundo de delictis puerorũ Sot. i 4 dis is a. n. c. vide scutẽ. ex cõ. Nauar. relat. ab Episcopo sarnẽ. sa tracta. de visitatione li. 2. c. 18. n. 25.

De personis quibus licentia ingrediendi, ac etiam permanendi danda est.

Cap. VII.

Pius V cõst. 5.

OMNIBVS Monialium seruitijs, & obsequiis temporalibus deputandis, Gubernatoribus, Prouisoribus, Medicis, Pistoribus, Famulis, & famulabus, ac alijs quibuscumque artificibus per prælatum, seu superiorem prouincialem, aut eius vicarium in Monasterijs suę prouinciæ sibi subiectis prius approbatis, ab eo licentia in scriptis concedenda est, & tunc, & non ante in dict. Monasterijs introducendi sunt. Conuersæ, ac etiam professæ in domibus contiguis, cum licentia superiorum habitantes pro colligendis elemosinis deputatę, possunt aliarum Monialium clausuram ingredi in illis tantum casibus, in quibus per earum constitutiones eis permittitur, vt in bulla Pij V. declaratur. Item puellis religiosas effici volentibus pro experiendis seu probandis Monasterijs, ac etiam alijs in illis educationis gratia ingrediendi, & permanendi licentia pariter conceditur. Et quamuis puellas educari in Monasterijs vsque ad 25. annum detineri Concilio Tridentino non contrarietur, tamen non est passim permittendum, aut alijs quibusdam conditionibus adhibitis (vt infra) concedendum, & primo.

Paulus Fus. Episcop. sarnen tract. de visit. l. 2. de Monial. nu. 27. & 28.

1 Quod tale sit Monsterium, quod primum consueuerit puellas educandas recipere.

2 Quod de consensu Abbatissæ, & Monialium, & non minor octo annis recipiatur.

3 Tertiò quod puellę (sic vt præfertur) introductæ eo vestitu in monasterio vtantur, qui virginali Modestię, & honestati conueniat.

4 Quod nulli famulam secum adducere, aut retinere permittatur.

5 Quod vltra 25. annum ibi permanere non concedatur.

6 Quod ad eandem legem clausurę seruandam sicut reliquæ Moniales teneantur.

7 Quod si semel à Monasterio egressæ fuerint nunquam in idem amplius intromittantur, nisi causa infirmitatis curandę & cum licentia egrediatur.

d. c. v eadem sess. 25. s. 3a sce.

8 Quod à superiore in scripits licentiã habeant, quam superior Regularis

omnibus

omnibus prędictis pro subiectis sibi Monasterijs dare licitè potest, & debet, quemadmodum olim per Illustriss. A. Cardinalem Caraffam nomine tertius congregationis interpręits Concilij Tridentini ad supplicationem, & dubitationem diuersorum Priorum fratrum Sancti Dominici prouincię Romanæ respōsum fuit, quod etiam ex iuris communis dispositione satis consonum, & cōprobatum esse videtur, vt ad illos huiusmodi licentias dare pertineat, qui facultatem, & potestatem Moniales includendi habent, illarumque clausuram custodire ex officio tenentur. d.c. periculoso per Côc. Trid. innouatum.

9 Puellis verò seu Mulieribus pro suscipiendo habitū religionis ingredi volentibus, si numerum Monialium iam designatum iuxta Monasterij annuos redditus, seu elemosinas consuetas commodè sustentandarum excedât licentia non à superioribus regularibus, sed à Summo Pontifice, vel à sacra Regularium congregatione est concedenda, & ab ea per superiores regulares cum interuentu Episcopi loci ordinarij impetranda, & iuxta dict. congregationis ordinem exequenda. Conci. Tri. sess 25. c. 3. côcedit S. in prędictis. d. c. periculoso. §. sanè.

De ijs qui absque aliorum superiorum licentia ingredi possunt. Cap. VIII.

GENERALIS, Prouinciales, seu eorum Vicarij, aut Commissarij, & alij superiores regulares quocumque nomine appellentur, necnon Monialiū cōfessarijs pro tēpore deputati Monasteriis sibi subiectis facultate ingrediēdi iure etiā priuilegiorū habent, nō tamē ea ad libitū sed pro ministrādis Ecclesiasticis Sacramētis nō solū Monialibus in extremis cōstitutis uerū etiā illis q̄ aliquādo nō mortali, sed diutina infirmitate adeo detentæ sunt, vt ad etates cōmunes, ac etiā sepeliendis corporib. decedentiū Monialiū, nec nō pro illis, ab incendio pręseruandis, aut à latronib. defendendis alijsque rationib. & necessarijs causis, prout secundum Deum, eis magis expedire videbitur licitè vti debēt, & valent à paucioribus tamen ijsque senioribus, ac religiosis personis, si fuerint pręlati iuxta constitutionem Gregorij XIII. confessarij verò ab vno tantum clerico eiusdem ordinis ætate prouecto comitati existant, vt ex constitutione Gregorij Noni latè disponitur. Quod si extra casus, vt suprà declaratos & alios necessarios, sed ad libitum ingrediantur ipso facto excommunicati sunt ab omni officio, & ministerio absque alia declaratione priuati, vt in dicta constitutione Gregorij statuitur. Et propterea Moniales ijs omnibus plenè instruantur, vt quomodo in præmissis ad omnem pœnam euadendam sese gerere debeant minime ignorent. Greg. 13. const. 5. Const. 4.

De absolutione à censuris, & pœnis contra non seruantes, seu violantes clausuram Monialium. Cap. IX.

QVoniam diuersæ censuræ, ac pœnæ per sacros Canones, atque Apostolicas constitutiones contra Moniales illicitè à proprio Monasterio egredientes, & sęculares vtriusque sexus personas illius clausuram ingredientes statutæ sunt, ideò hic summatim recenseantur, vt ab illis absoluendi facultas ad ques spectet diligenter appareat. Pius v. const 6.

1 Sūt igitur excommunicatæ maiori excommunicatione Moniales proprij Monasterij clausuram abſque superiorum licētia extra casus permissos exeuntes, necnon superiores extra illos licentiam exeundi concedentes, ac etiā Moniales egressas comitantes, & receptantes, & tam superiores, quam moniales vt su-

vt suprà delinquentes eorum officijs, & administrationibus eo ipso pariter priuantur, & ad illa inhabiles redduntur.

Greg. 13. const. 2.

2 Sunt etiam pariter excommunicati ingredientes prætextu licentiarum obtentarum ad libitum monasteria ingrediendi à Sede Apostolica, vel eius legatis, seu alijs superioribus post illarum reuocationem à Gregorio XIII. de anno 1575. factam, necnon superiores monasteriorum, seu moniales earumdem licentiarum prætextu illos ingredi permittentes, officijs, & administrationibus, vt suprà priuantur, cuius quidem excommunicationis, & pœnæ primi, & secundi casus absolutio, & remissio Summo Pont. (excepto mortis articulo) reseruatur.

Greg. 13. eadem cōst. 3.

3 Eiusdem excōicationis maioris latæ sententiæ vinculo innodantur, qui prætextū licentię in scriptis obtentę, ab Episcopo, seu Superiore, quib. illas concedendi in casibus necessarijs facultas tantum ex decreto Conc. Trid. tribuitur Monasteria earumdem monialium non in casibus necessarijs, pro quibus illas obtinuerunt, sed ad libitum ingrediuntur, ac ēt moniales extra casus necessitatis illos intus admittentes, necnon earum superiores nō necessarium ingressum permittentes vltra excommunicationem, priuationē quoque, & inhabilitatem incurrunt, & absolutio Papę similiter reseruatur.

4 Superiores monasteriorum monialium, & earum ēt confessarij, qui facultatem ingrediendi clausuram ex officio habent, si extra casus necessarios ea vtantur, absque rationabili, & necessaria causa dictam clausuram ingrediendo eo ipso excommunicati sunt, à qua non nisi per Rom. Pont. (excepto articulo mortis) absolui possunt.

Greg. 13. eacon. 4. Sess. 25. cap. 5.

5 Etiam excommunicati sunt per Decretum Conc. Trid. ingredientes intra septa monasterij sine Episcopi, vel superioris Regularis licentia in scriptis obtenta, & absolutio nemini reseruatur.

Cōc. Trid. sess. 24. c. 18. anathemati

6 Excommunicati eo ipso existunt, tam Clerici, quam Laici, etiam regulares cuiuscunquę dignitatis, qui quomodocumque aliquam virginem, vel viduam, aut aliam quamcunque mulierem ad ingrediendum monasteriū, vel ad habitum Religionis suscipiendū, vel ad emittendam professionem inuitam coegerint, sicuti etiam eidem excommunicationi subijciuntur, consiliū auxilium, vel fauorem dantes, & qui scientes eam non spontè ingredi monasterium, aut habitum suscipere, aut professionem emittere, quoquomodo eidem, actui præsentiam vel consensum, aut auctoritatem interposuerint.

7 Eodem modo demum excommunicati sunt omnes qui vice versa Sanctam Virginis, vel alterius mulieris voluntatem veli accipiendi vel uoti emittendi quoquomodo sine iusta causa impedierint.

Mare magnum Sixti 4. const. 5. Bulla Aurei. 8. 2. Sum. 5. c. 6.

Nunc ergo quoad absolutionem ab excommunicatione, & pœnis prædictis, quamuis Papæ in primo, secundo, tertio, & quarto casu sit reseruata, nihilominus moniales, & fratres in illis, seu illorum delinquentes, ab eorum Generalibus, Prouincialibus, seu eorum Vicarijs alijsque fratrib. quib. ipsi duxerint committendum in vim suorum priuilegiorum, eum clausulis derogatoriis nouissimè innouatorum absolui possunt, & ad officia, & administrationes amissas restitui, & rehabilitari. Superiores verò regulares ab illis fratribus quos sibi in proprios confessarios eligendos duxerint, pariter absolui, restitui, & rehabilitari licitè valent.

Ac etiam fratres, & Moniales prædictas in quinto, & sexto, & septimo peccantes, sunt quidem excommunicati, sed ex quo illius absolutio nemini est reseruata, possunt nedum virtute priuilegiorum. Sed ēt auctoritate ordinaria ab eisdem prælatis, & ipsorum Fratrum, & Monialium confessariis regularibus valde absolui nisi huiusmodi absolutio per eosdem prelatos iuxta formā

decreti

decreti super casuum reseruatione à S. D. N. Clemente Octauo, nouissimè editi fuerit sibi reseruata, aliàs reseruatio nihil operatur, & ordinariæ absolutioni nullum præstat impedimentum.

Alia verò Ecclesiasticæ, seu sæculares personæ in primo, secundo, & tertio casu contrafacientes, cum sint excommunicati maiori excommunicatione, cuius absolutio Rom. Pontifici reseruatur non nisi ab eo, vel ab eius specialiter delegatis absolui valent. Demum ipsemet seculares, & Ecclesiasticæ personæ in quinto, sexto, & septimo casu delinquentes excommunicatæ, cum absolutio nulli sit reseruata, ideo à confessarijs quibuscumque pro sacris confessionibus audiendis, ab ordinario approbatis, vel parrochialium Ecclesiarum Rectoribus licitè absolui possunt, nisi ab eorum ordinarijs sibi fuerit huiusmodi absolutio reseruata. Facit text. in c. nuper, de sent. excom. § in secundo.

De ætate Virginum Deo dicandarum quo ad habitum Religionis suscipiendum & professionem emittendam requisita. Cap. X.

Puella ad habitum Regularem suscipiendum non recipiatur, nisi maior duodecim annis, & non ante eum recipiat, nec ante decimum sextum annum expletum, & post annum probationis non coacta, non seducta, sed voluntaria, & plenè instructa, & iuxta formam Concilii Tridentini examinata, ad professionem admittatur. Conc. Trid. sess. 25. c. 15. cap. 17. eadem sess.

De bonis Nouitiarum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non, & de renunciatione facienda. Cap. XI.

Ante professionem de bonis Nouitiæ nihil recipiatur, etiam spontè oblatum à parentibus, vel curatoribus eorum, nisi pro victu, & vestitu illius temporis quo in probatione fuerit, & hoc sub pœna anathematis, tam dantibus, quam recipientibus præcipitur, & vt abeuntibus ante professionem omnia, quæ sua erant restituantur, Sancta Trid. Synodus decreuit, illæ verò quæ in Religione permanere voluerint, & professionem emittere, nullam renunciationem, seu obligationem facere possunt, nisi intra duos menses proximos ante professionem qua secuta, tunc suum sortitur effectum, & aliter facta nullius validitatis existit. c. 18 eadem sess.

In quibus casibus Moniales Ordinarijs Episcopis subijciantur. Cap. XII.

Sanctimonialium Ecclesias, & earum Monasteria, & Domus sub cura Regularium existentes quo ad cultum Diuinum, & clausuram conseruandam, in casibus eis concessis, ac etiam quæ ad personas curam animarum Ecclesijs annexam exercentes, si qua immineat, & demum quo ad Sacramentorum administrationem ipsis sæcularibus dumtaxat Episcopi auctoritate Apostolica annis singulis visitare, corrigere, & sicut de Fratribus dictum est, & in prædictis, quæ viderint expedire, decernere, & ordinare valent, in reliquis verò casibus nulla est super illis exemptis attributa potestas. Conc. Trid. sess. 7. ca. 8. & c. periculoso, §. fin. d Stat. Reg. Conc. Trid. sess. 25 c. 9.

Digitized by Google

De indu'to Nouitijs Monialibus in articulo mortis nondum elapso probationis anno faciendi professionem concesso. Cap. XIII.

SI aliqua ex Nouitiatibus Monialibus non professis anno probationis nondum expleto ob infirmitatem de Medici consilio ab hoc sæculo transitura conspiciatur, ipsa pro consolatione animæ suæ ad professionem regularem ante tempus requisitum, quatenus tamen in ætate legitima constituta sit, ad illam emittendam in manibus Abbatissæ, seu Priorissæ, vel alterius Superioris Nouitiarum ipsius Monasterij, vel Domus admitti possunt, dictamque professionem liberè, & licitè in art. mor. emittere valent, & sic professæ decedentes indulgentiam, & alias gratias, quas aliæ Moniales verè professæ decedentes consequuntur, consequi possunt, eisdemque nouitijs ita tunc professis decedentibus plenaria peccatorum suorum indulgentia, & remissio per Constitutionem Pij V. condonatur, & elargitur. Ex quibus infertur, quod cum valida sit professio, ex Apostolico priuilegio (vt præfertur facta, si Monialis decedat, vel non, ex tunc Monasterio tam eleemosyna dari solita, quam etiã alia iura quo ad bona suorum acquisita esse dignoscuntur: nam sicut matrimonium in art. mor. contractum verè matrimonium existit, cum aliter in iure non reperiatur expressum, & filij illegitimi ex eisdem personis procreati per illud subsequens matrimonium legitimi efficiuntur, adeo, quod in omnibus parentum bonis succedere possunt, ita pariter professio nouitiæ in articulo mortis emissa, qua matrimonium spirituale cum Christo sponso contractum dicitur virtute priuilegij omnes parit effectus, quos produxisset, si expleto anno probationis emissa fuisset, vnde vt Monasterium suæ professæ succedat eleemosina non soluta ei debetur, & tanquam de iure debita peti, & exigi posse videtur.

Pius V. const. 6.

De Tertiarijs. Cap. XIIII.

LIcet quamplures vtriusque sexus Tertiariorum personarum à Sacris Mendicantium, & præsertim Minorum, & Prædicatorum Ordinib. dependentium extitisse olim audiantur, nihilominus hodie iuxta nouissimas Summorum Pontificum declarationes, & reformationes ad duas tantum redactas esse dignoscuntur, quarum prima est virorum, qui cum personis primi Ordinis nempè cum Fratrib. sub Superiorum obedientia in claustro habitant, ac etiam Mulierum qua collegialiter, & in communi viuunt, habitumque Ordinis deferunt, quæ omnes ex Pij V. constitutione ad tria regularia vota sollemniter emittenda, & clausuram inuiolabiliter seruãdam tenentur, vt suprà in cap. 4. de Monialibus dictum est.

In Cõpen. priuil. Minor. verb. Tertiariæ.

Const. 4.

Sub secunda verò Tertiariorum specie comprehenduntur fratres, & sorores cuiuslibet Tertij Ordinis, necnon Mantellati, Cortigiati, Pizoccheræ, & Cordellati, seu alio quocumq; modo nuncupari, qui in consanguineorum, & affinium suorum, aut proprijs domibus, vel seorsum habitant, neque tria vota sollemniter, sed virginalem, aut cælibem vitam simpliciter vouent, & ij propriè Tertiarij illi sunt per Beatum Franciscum, & Beatum Dominicum instituti, ad quorum instar deinde fratres Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum, Seruorum Beatæ Mariæ, ac etiam Minimorum à Sede Apostolica obtinuerunt, vt aliquæ vtriusq; sexus personæ in proprijs domibus habitantes sub certo modo, & Regula ab eadem Sede Apostolica approbata, necnon eorumdem Ordinum habitu respectiuè degentes

Leo 13 const. 2.

Digitized by Google

gentes illorum priuilegijs, etiam per communicationem concessis sicut Ter
tiarij in Congregatione viuentes, in omnibus, & per omnia æquè fruerentur, prout in diuersis Summorum Pontificum Constitutionibus manifestè
apparet. Quo verò ad habitum Tertiariorum Beati Francisci in propriis do Nicol 5. cō-
mibus degentium est aduertendum, quod licet in Regula per Nicolaum stit. 1.
Quartum tradita non nisi habitus Tertiariorum in Congregatione viuentium determinetur, tamen consuetudo Canonicè præscripta in diuersis partibus, & præsertim in Italia, habitum eorum statui concedentem per eos gestari interpretata est: nam quo ad formam, vestes, prout alii sæculares deferunt, & quo ad colorem, vt fratres Minores, quod ita Beatum Franciscum
voluisse verisimile est; nam in illis partibus, vbi præfatus Sanctus primò præ
dictum Tertium Ordinem instituit, & vbi pro maiori parte conuersatus
est, obseruatus fuerit, & obseruetur, vt attestatur Cordubo, in annotationibus
super Compendio priuilegiorum fratrum Minorum in verbo, Tertiarij demum tanquam exempti a iurisdictione, & Superioritate Ordinariorum, Pau. 2. con-
& Sæcularis potestatis Conseruatori priuilegiorum Ordinis dumtaxat stit. 1.
subijciuntur coram quo conuenire, & conueniri debent, & cum postea illos Clem. 4 cō-
mori contingit, corpora apud Ecclesias, seu loca fratrum ordinis cum habitu patenter delata sepelienda sunt, etiam si alibi eligant sepulturam, vt stitut. 9.
per priuilegia Sixti Quarti declaratur, quod quidem rationi consonum esse videtur cum personæ prædictæ tanquam membri Ordinis, & Religionis per habitus susceptionem, & propriæ professionis emissionem effectæ
in dicti Ordinis Ecclesijs Capellam cum Altare erectum, in quibus ad diuina officia, & Regulæ instituta audienda conueniunt, necnon Superiores Clem. 4. cō-
Regulares Visitatores nuncupati, quibus reguntur, ac sepulturam commu- stitut. 9.
nem habeant, æquum est, vt qui ratione habitus, & professionis fuerunt Or Maris ma.
dini coniuncti, & cum alijs eiusdem Ordinis confratribus communicarunt Six. 4. con-
in vita, quod etiam illorum cadauera ab illis non separentur in morte, sed stitut. 1.
in communi sepultura, vel in alia apud Fratrum Ecclesias deponantur, qui- Bul. Aur.
bus etiam additur, quod si illi, qui in morte cum habitu Religionis induti const. 2. &
sepeliri mandarunt apud eiusdem Ordinis Ecclesias eorum cadauera tu- const. 20.
mulanda deferri debent, etiamsi alibi sibi elegissent sepulturam, multò magis eorumdem Tertiariorum corpora inibi sepelienda sunt, ne Ordini, &
Fratribus iniuria irrogetur, sed quamuis sepulturæ electio ex habitus susceptione satis per eos electa censeatur cum ei annexa ex priuilegiorum dispositione esse dignoscatur, tamen ad omnem litis, & scandali materiam auferendam curent fratres, illorumque Superiores, vt qui habitum dicti Tertii
Ordinis suscipere voluerint, aut per rogitum publici Notarii, aut coram duo
bus, vel tribus testibus, se in Ecclesiis habitus, quem recipiunt sepulturam
eligere, in eis post mortem sepeliri velle declarent, sicuti in illis personis,
quæ ob deuotionis affectum, quem ad habitum alicuius Sancti Ordinis fun
datoris gerunt in extremis constituti, eius Ordinis habitu indui petunt, &
cum illo sepeliri ordinant, seruandum esse, quemadmodum per eadem priuilegia decernitur, & ipsis fratribus in traditione eiusdem habitus declarationem huiusmodi fieri mandatur. Aduertendum est demum, quod virtute
eorumdem priuil. non solum habitus Tertii Ordinis, sed etiam ille, quem
fratres professi primi Ord. gestant petentibus illorum altero in morte indui, & cum eo sepeliri conferri potest, qui quidem habitus non nisi per
Priorem, vel Guardianum, seu eorum Prælatos, aut alios, quibus duxerint
committendum exhiberi valet. Nec obstat præmissis constitutio Leonis X.
in Conc. Generali editi quo ad Tertiarios in propriis domibus viuentes,

Digitized by Google

quoniam illi postea ab eodem met Leone X. per aliam suam Const. fuit in specie derogatum,deinde generaliter sicut Paulus Quartus, Greg. Decimus tertius,& Sixt.V.in eorum litteris dictorum priuilegiorum confirmatoriis eiusdem Concilii Later.decretis derogarunt.

De Confraternitatibus vtriusque sexus fidelium in Mendicantium Ecclesiis, & locis institutis. Cap XV.

NVNC reliquum esset, vt de Cōfraternitatib.vtriusq; sexus fideliū sub titulo Sanctissimi Nominis Dei,& iuramentorum, necnon Rosarij, seu Psalterij Gloriosissimæ Virg. Mariæ in Ord. Prædicatorum, Cordigerorū, in Ordine Minorum, Cinturatorum in Ordine Eremitarum S. Augustini,& de Societate eiusdem Beatiss. sp Virginis Mariæ de Monte Carmelo in Ordine Carmelitarum. Canonicè institutis, specialiter ageretur, sed cum de singularū erectione,& fundatione, indultis, priuil. facult. indulgentijs,& peccatorum remissionib. quæ ferè innumeræ,& amplissimæ sunt, dictis earū Confratrib. atq; aliis Christi fidelib. non confratrib, illarum respectiuè Ecclesias, Capellas, seu Altaria certis quibusdam, ac reliquis anni diebus, & sollemnitatibus visitantibus à Sede Apostolica concessis ob diuersas declarationes,& notulas super singulis prędictis à fratribus eorumdem Ordinum editas omnib. iam notissimè constet, ideò breuitatis gratia omittuntur, & Lectores ad ipsas declarationes, necnon constitutiones super dictis Confraternitatib. à Sācta Sede Apostolica emanatas remittimus. Hoc vnum tamen aduertendum duximus, quod prædictę Confraternitates non nisi in Ecclesijs dictorum Ordinum,& in alijs extra illos de licentia Generalium, seu Prouincialium, & ab eis deputatorum assensu,& licentia institui debent cum decreto, & approbatione, etiam loci Ordinarij,& aliter instituti cōfratres, eo ipso indulgētijs,& priuilegiis concessis priuati,& indigni, effecti omnino redduntur,& contradictores, seu aliter attentantes per Conseruatores Ordinum, sub censuris,& pœnis Eccl. ac etiam pecuniariis in præmissis prohiberi valent. Societates verò Cordigerorum in Ecclesijs, & domibus Fratrum Minorum, tam Conuentualium, quam de obseruantia,& Cappucinorum per Conuentualium Generalem institui possunt; in illis verò partib. vbi eiusdem Ordinis Conuentualium Cōfraternitates huiusmodi iam erectę non fuerint, vel Conuentualiū Ecclesię, seu domus nō extiterint, tunc Generalis Minorū de Obseruātia in toto Ordine. Cōmissarius verò Generalis illius familię, cuius fuerit in omnib.& singulis Cōuērib. fratrū suorū Cōfraternitates Cordigerorū erigere,& instituere, necnon illas Archicōfraternitates iam per Sixtū V. in Altari maiori Ecclesiæ S. Francisci de Assisio vbi corpus illius in Domino requiescit, aggregare, eisque omnes,& singulas indulgentias,& peccatorum remissiones,& relaxationes, omnesq; fauores,& gratias, quę prædictæ Archiconfraternitati per Sedem Apost. concessæ sunt,& in futurum concedentur concedere,& communicare valet, dummodo corda Ordinis præfati Sancti Franc. quam Confratres gestare tenentur, per Superiores Ordinis Fratrum de Obseru. prius benedicta, quam quidem benedictionem, etiam Locorū Guardiani,& præsidentes facere possunt, cum quoad hoc sub Superiorum appellatione,& ipsi comprehensi intelligantur.

LAVS DEO

FINIS.

INDEX

INDEX RERVM

& Verborum notabilium

QVÆ IN LITTERIS APOSTOLICIS huius Collectionis continentur

ABBAS Regularis nondum benedictus, quæ in suo Monasterio exercere possit. fol. 35

Abbatissa sub Regularium potest à Generali visitari, corrigi, instituti, & destitui. 28

Abbatissa, & aliæ Monasteriorum Monialium præfectæ, non nisi ad triennium eligi debent. 36.

Absolui possunt fratres ab eorum superioribus à casibus etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, & ab eis dispensati. 13.21.31.44 45.51.55,56.186

Absoluere possunt fratres in terris infidelium eos qui à fide recesserunt. 5.62.103 ac etiam Moniales sibi subditas. 36.124

Absoluti in ingressu religionis à censuris, & casibus reseruatis, si postea in ordine vsque ad professionem inclusiuè non perseuerauerint ipso facto in easdem incidunt censuras. 32

Alienationem bonorum quomodo facere liceat. 124.125.142.201

Altare portatile habere licet fratribus, & super eo celebrare. 44 51

Appellatio a sententijs correctionis Prælatorum, & recursus ad tribunalia sæcularia sub censuris fratribus prohibetur. 21.120.194

Apices iuris sequi non tenentur superiores in iudicando subditos. 18

Apostata excõmunicatus est, & ideo capi, ligari, & carcerari, potest ac etiam excommunicari. 27.48.94

Atrox iniuria, & damnabilis violentia, quæ dicatur. 20

B

BEnedicere etiam sollemniter Ecclesias, aquam, ac paramenta, & vasa Sacra, in quibus Sacrum Chrisma non interuenit ac etiam corporalia possunt prælati Regulares. 31.116.

Benedicere etiam possunt fratres vbilibet candelas, aquam, sal palmas, & alia ornamenta in eorum Ecclesijs. 21

Bonorum alienatio 189. & supra in verborum alienatio.

Bona Monasteriorum destitutorum, & Monialium ad quos deueniant. 53

Bona incerta venientium ad habitum conuerti possunt in vsum fratrum. 13
Bona immobilia fratribus relicta ab omni onere,sunt immunia. 43.166.168.
Bulla cruciatæ quoad Sacramentum pœnitentiæ non gaudent fratres neque sorores absque licentia suorum prælatorum. 186

C

Campanas pulsare possunt fratres ad omnes horas antequam pulsetur campana Maioris Ecclesiæ præterquam in die sabbathi San. 107.125.
Canonizatio Sancti Francisci 1... S. Dominici. 2
Casus Episcopales quando & quomodo fratribus absoluendi conceduntur. 120. 141.151.
Censuras contra regulares & eorum domus,& contra priuilegia ordinarij ferre seu promulgare non possunt. 51
Censuras per ipsos ordinarios latas & fulminatas contra alios fratres seruare, & publicare in eorum Ecclesijs tenentur 107. Concilij Triden. Can. 265.
Communionem , & extremam vnctionem quando ministrare possint fratres in eorum Ecclesijs & extra. 51.65.107.153. ac etiam eorum famulis. 45
Communicatio priuilegiorum quomodo sit intelligenda .104 vide etiam infra, in verb.priuilegia.
Concessa vni vel pluribus domibus alicuius ordinis intelliguntur concessa omnib. singulis alijs eiusdem ordinis domibus. 99.13.141
Conceptionem disputare,seu prædicare quomodo permittatur. 82.191
Concessis regularibus non tenentur iterum parrocho confiteri,& aliter asserentes pœna hæresis damnantur. 52
Confessiones secularium possunt fratres vbilibet audire ab ordinario tamen approbati.26. 102.etiam forensium. 65.151.156
Confiteri non possunt fratres nisi eorum prælatis vel ab eis deputandis itinerantes veró ex obedientia,& non habentes copiam Sacerdotis ex eodem ordine,possunt confiteri Sacerdoti extra ordinem. 26.64
Confessores quomodo sint præsentandi & per Episcopum examinandi. 188
Consecratio Ecclesiarum & altarium quomodo & quando fieri debeant. 22 107. 15
Conseruatores Iudices per Regulares eligendi deputantur 53.cum facultate & potestate.
Contemnentes Regularium priuilegia post monitionem excommunicati existunt 112
Corporalia tangere possunt laici professi dum Sacristiæ actualiter inseruiunt 69

D

Decimas etiam rusticanas de bonis immobilibus regulares soluere non tenẽtur 183.vide etiam supra bona immobilia.
Declaratio dubiorum circa statuta ordinis & indulta Apostolica ad quem spectet. 121 93.
Dispensare super quacumque irregularitate quomodocũq; cõtracta possunt superiores suos fratres.21.31 186.ac etiam habilitare illegitimè natos ad officia & dignitates ordinis.24.186.& ad ordines sacros.

Ecclesiæ

Digitized by Google

E

Ecclesiæ regularium quomodo & quando ab Episcopo visitare valeant, vide in summario, 74.76
Ecclesias sanguinis vel seminis effusione pollutas possunt superiores reconconciliare. 115
Ecclesiæ vbi conuentus existunt conuentuales appellantur. 151
Excommunicatio lata contra regularium priuilegia est nulla. 51
Excommunicari non possunt fratres ab Episcopis. 51
Excommunicati sunt fratres proferentes sententiam excommunicatis sine scriptis. 13. qui à superioribus possint absolui & cum eis dispensari. 13.
Excommunicati sunt inferentes iniuriam Ecclesijs, & locis regularium, & a quibus possint absolui. 14
Excommunicati sunt Episcopi si extra casus permissos regulares capiunt, incarcerant, & perturbant. 35
Excommunicati sunt impedientes fratres ne vti possint gratijs sibi concessis. 60
Excommunicatos fratres pro violenti manuum iniectione absoluere possunt Generalis, & superiores. 20.186
Exemptæ sunt ab ordinariorum Iurisdictione Ecclesiæ, domus, & loca Regularium. 51
Exempti sunt regulares à pedagijs quibuscumque. 165
Ædificare prope domos alicuius ex ordinibus Mendicantibus, alterius ordinis fratres non possunt. 11.12. sed quomodo intelligatur pro fratribus minoribus de obseruantia. Vide pag. 94
Eucharistiæ & extremæ vnctionis administratio, vide supra in verb. communio.

F

Famulis & seruitoribus Regularium licitè per fratres sacramenta administrari possunt, & eorum corpora in proprijs Ecclesijs sepeliri. 45
Fratres auctoritate Apostolica confessiones audire valent.
Fratres in casibus licitè ingredi possint sæpta Monasteriorum, Monialium sibi subiectarum. 4
Fratres succedere possunt in bonis ac si essent in sæculo. 13.76
Fratres ad Episcopatum assumpti antequam consecrentur omnia quæ habent ab ordine conuentui resignare tenentur. 15
Fratres excommunicati ob percussionem confratrum absolui possunt per eorum superiores. 22
Fratres absque parrochi licentia possunt cum cruce eleuata processionaliter ingredi parrochias ad leuanda corpora in eorum Ecclesijs sepelienda. 51
Fratres in Monasterio siue conuentu mulieres introducere sub pœna excommunicationis prohibentur. 32
Fratres participando cum excommunicatis à iure vel statutis ordinariorum nullam censuram, neque peccati maculam incurrunt. 33. nisi dicti excommunicati essent denunciati.

Digitized by Google

Fratres per ordinarios neque capi,neq; incarcerati valent.44.45.neq; de eorum domibus expelli.35.neque ad Synodum vocari. 47

G

Generales ordinum possunt suos fratres & moniales ab omni censura etiam excommunicationis ob enormen confratrum vel clerici percussionem absoluere. 22.& ipsi superiores à prædictis censuris absolui possunt à confessario per eos electo,& ab omni irregularitate contracta dispensari. 22
Generales habent omnimodam iurisdictionem & potestatem super suos fratres. 38
Generales possunt suos fratres & moniales absoluere & dispensare sicut Episcopi suos clericos & seculares. 104. 105
Generales possunt dubia circa priuilegia emergentia pro serenitate conscientiæ subditorum declarare. 93.94
Generales & Prouinciales instituere & creare valent aliquos ex fratribus in notarios,& quibus de causis. 181

H

Habitum consimilem illi alicuius ordinis,nullus deferre potest. 47
Habitum alicuius ordinis summentes,vel in illo sepeliri mandantes,in Ecclesijs ipsius habitus & ordinis sepeliendi sunt. 51. 67. etiam si alibi eligant sepulturam 58.qui habitus per superiores dandus est cum protestatione. 58
Hæreditates quascunq; sibi delatas adire & consequi possunt fratres ac fideicommissa & legata exigere ac si essent in sæculo in illis succedere.76.etiam fratres Minores de obseruantia per procuratorem & Syndicum Romanæ Ecclesiæ per superiores electum secundum priuilegia eadem consequi possunt. 76.174
Hæreticorum,Mahumetanorum & Iudæorum filij & descendentes,an ad habitum & ordine admitti & recipi possint. 185.208

I

Indulgentiam plenariam consequuntur fratres in ingressu ordinis ac etiam in morte. 31.58 99 100.144
Indulgentias stationum de Vrbe quæ personæ & quomodo consequi valeant.90.100 etiam moniales. 127.217
Indulgentias plurimas etiam plenarias consequuntur visitantes Ecclesias ordinum Mendicantium in sanctorum eorundem ordinum festiuitatibus. 69 70.115.119.132.136.140
Indulgentiæ confraternitatis Beatæ Mariæ de monte Carmelo. 144
Indulgentiæ confraternitatis Rosarij. 134.197
Indulgentiæ confraternitatis cordigerorum. 215.217
Indulgentia confraternitatis nominis Dei. 199
Indulgentiæ portantibus cincturam ordinis Sancti Augustini. 42
Indulgentia portiunculæ pro die festiuitatis sacrarum stigmatum Beati Francisci conceditur cum facultate absoluendi à reseruat.s. 25. 79. 81.per communicationem extenditur. 132
Incorrigibiles fratres ab ordine ejici possunt. 92. ac etiam illos quamuis professos qui tempore professionis tacuerunt eorum grauia crimina in sæculo commissa. 122.123
Interdici non possunt Ecclesiæ fratrum minorum ad instantiam priuatorum

tum nisi fratribus ipsis ad victum necessaria prouideant. 128
Interdicti tempore quę in Ecclesijs regularium facere liceat. Vide in summario tit. 18.c. 170. 171
Iudices extra ordinem habere non possunt fratres, nec moniales, neque ad eos recurrere. 38. 94. sed superiores ordinis gradatim adire debent. 22

L

LAyci fratres Sacrastiæ seruitijs deputati, possunt corporalia & alia vasa sacra licitè tangere. 69
Lectores in Theologia & etiam Magistri ordinati examen subire tenentur pro secularium confessionibus audiendis. 188
Legata vide Hæreditas.
Loca regularibus minus commoda per eos deseri, & relinqui absque alterius licentia possunt. 72. & omnia supellectilia domus ac etiam paramenta & ornamenta Ecclesiæ, necnon materiæ ædificij secum ad alia loca transferre. 42
Loca recepta retinere possunt, neque per ordinarios molestari a certo tempore citra minimè valent. 219. 220

M

MEndicarę vbicumque cum saccis & sportis possunt fratres. 88
Mendicantium ordinum declaratio inter quos Sancti Francisci de Paula ordo comprehenditur. 163
Missas vbique celebrari possunt fratres. 55. 61
Missas audientes in Regularium Ecclesijs in diebus festis præcepto Ecclesiæ satisfaciunt. 123
Missam vnam pro pluribus quando dicere liceat fratribus. 117
Monialium exemptiones. 165. 171
Monialium priuilegia. 126
Moniales in quibus casibus clausuram proprij monasterij egredi valeant, & quando non, & quomodo. 175. 189 190
Moniales gaudent fratrum priuilegijs. 132
Monasteriorum monialium clausuram ingredi in quibus casibus & quibus personis liceat. 5. 199
Mortuorum corpora regulares in eorum Ecclesijs sepelire & ad illa leuanda parochias processionaliter ingredi cum cruce valent. 51. 107
Mulieres, loca domus & Monasteria virorum regularium ingredi non possunt sub pœna excommunicationis & licentia eis non suffragantur. 39. 195. 176. aliquando verò ingredi possunt. 178

N

NOtarios creandi facultas vide Generales. Nouitię Moniales morientes nondũ expleto anno probationis vota emittere valent & indulgentiam plenariam consequuntur. 180

O

ORdines sacri à quocumque catholico Antistite in defectum ordinarij & cum examine recipere possunt fratres. 107. & materia sacrorum ordinum, vide infra in summario.
Ordines sacros minus canonicè suscipientes quas pœnas incurrant. 235

P

PActa & conuentiones, vide compositiones. Pręcedentia inter Regulares & laicorum confraternitates quomodo sit seruanda. 91. 207
Prędicare possunt regulares in eorum Ecclesijs, sed cum Ordinarij benedictione.

ctione, vide Concil. Trid. can. 3. ac etiam extra ecclesiam. 151
Prædicatorum officium examen & superiorum approbatio, & à quibus in prædicando sese abstinere debeant. 129
Participatione suffragiorum quæ fiunt in ordinibus mendicantium qui gaudeant. 97. 104 146. & quomodo à superiorib. regularib. dari possint, vide infra in summario.
Procurator ordinis in curia institui & destitui potest per Generalem. 25
Priuilegia vniuscuiusque ordinis Mendicantium omnibus aliis singulatim communicata existunt eorumque personis, etiam monialib. & tertiatiis. 132
Priuilegia prædicatorum & minorum sibi inuicem communicantur. 52. 60 61
Priuilegia Ilicetanę congregationis. 85. communicantur aliis eiusdem ordinis S. Augustini congregationibus. 89
Priuilegia quatuor mendicantium ordinum fratrib. minimis conceduntur. 99
Priuilegia vni domui alicuius ordinis omnibus concessa aliis eiusdem ordinis concessa existunt. 132. 141
Priuilegia minorum de obseruantia conuentualibus eiusdem ordinis Sancti Francisci conceduntur. 143
Priuilegia ordinis carmelitarum confirmantur, & illa aliorum ordinum eidem communicantur & conceduntur. 144
Priuilegia aliorum ord. fratribus ord. Min. de obser. communicantur & propria innouatur. 205 121. ac etiam indulta Minim. eiusdē fratrib. communicata declarantur. 184 155 156 206 223. quib. locis omnia prædictorū priuilegia firmantur.
priuilegia ordinis fratrib. Sancti Augustini confirmantur, & illa aliorum ordinum eisdem fratribus communicantur. 144
priuilegia Minimorum confirmantur. 98
priuilegia à Pio V. Mendicantium ordinibus concessa per Auditorem Cameræ Apostolicæ post reductionem Gregorii 13. tamquam restituta executioni demandantur. 210
professi quando eiici possint ab ordine. 122. 123
QVestuantes nomine fratrum condemnantur, & tamquam falsarii puniendi & capiendi. 4
REcepti ad ordinem si sunt excommunicati per Superiores absoluuntur. 31
Recipientes & retinentes professos alterius ordinis postquam moniti fuerint sunt excommunicati. 47 48
SEpulturam liberam in suis Ecclesiis regulares habent. 47 50
Sepeliri non possunt corpora in regulari Ecclesiis eis inuitis, neq. possunt cogi. 51
Sepeliri debent in regularium Ecclesiis vel cæmiteriis fratres tertii ordinis & habitum ordinis assumentes in morte. 52. 59. 67
Stationes Vrbis qui consequi valeant, vide Indulgentias. 84
TErtiariorumque cuiuslibet ordinis Mendicantium vtriusque sexus personarū priuilegia, etiam in propriis domib. priuatim viuentium. 15. 34. 4 . 42. 68. 70 84. 109. 132. 141
VIolentiam inferētes Ecclesiis, locis & domib. fratrū excommunicati sunt. 14 & non nisi per Sedem Apostolicam vel conseruatoris absolui possunt. 21
Vota ingredientium ordinem auctoritate ordinis commutare possunt Generales, & superiores ordinum. 9
Vota permutare & relaxare. 30. 67. 74. 88. 115. 135. 136. 144 151

In reliquis vero si qua prædicto Indici deesse videantur ex summario vt infra haberi possunt, ad quod lectorem remittimus.

FINIS.

Digitized by Google

INDEX TITVLORVM,

Et Capitulorum Materiarum, quæ in præsenti Summario continentur.

Tit.

DE Mendicantium Ordinibus, eorumque nomine, & denominatione, cap. 1 cat. 254
De Mendicantium, & non Mendicantium Ord. origine, & confirmatione, c.4. 256

Tit. II.

De Sacris Canonib. & decretis Conc. Trid. regularib. præscriptis seruandis, c.1 266

Tit. III.

De Mari magno, c.1. 280
De Summario priuilegiorum Maris magni, & Bullæ Aureæ Sixti 4. cum moderatione Conc. Tr. ad singula annotata. 281
De priuilegiorum derogatione, c.2. 291
An Regularium priuilegia per non vsum, seu contrarium vsum, aut per præscriptionem tollantur, c.3. 292
De priuilegiorum Regularium confirmatione, & validitate, c.4. 293
De priuilegiorum communicatione inter omnes Mendicantes, & non Mendicantium congregationes, c.5. 294

Tit. IIII.

De priuilegiorum Conseruatoribus, c. 1. 296
De multiplici Conseruatorum specie, c.2 3.4. 296
De qualitate personarum in Conseruatores Regularium eligendarum, c.5. 298
De Conseruatorum electione, & deputatione, c.6. 299
De officio, & potestate Iudicum Conseruatorum, c.7. eod.
De modo procedendi in causis per Conseruatores, c.8. 302
De tempore durationis Conseruatorum, & an semel electi possint per Regulares renocari, c. 9. 303

Tit. V.

De Regularium exemptione, c.1. 304
De exempt. à lege iurisdonis Episcoporum, & à lege Diœcesana, c. 2. 3. 304 306
De regularium personarum, & locorum actiua, & passiua visitat. c. 4. 306
De exemptione personali, reali, & mixta à dominio, & potestate dominorum temporalium, & datiorum exactione, c.5 307
De extrahendis criminum reis a locis sacr. Regularium ad ea confugientib. c.6. 308

Tit. VI.

De foro Competenti Regularium, c. 1. 309
De casibus, in quibus Regulares ab Ordinariis criminaliter conueniri valeant, & contra eos procedi possit, c.2. 309

Tit. VII.

De appellatione à sententiis Prælatorum Regularium, cap. 1. 311

Tit. VIII.

Tit. VIII.

De propriet. Dñio,& possess. bonorum per Regulares in cõi retinenda.c.1. 311
De Fratribus Minoribus S.Francisci de Obseruantia, c.2. 312
De Oeconomis,seu Syndicis per Prælatos fratrum Minorum de Obseru. eligendi, & eorum facultate, & officio, c.3. 312
De proprietate in particulari à Regularib.reiicienda, c. 4. 313

Tit. IX.

De bonis locorum Regularium alienandis,c.1. 314
De ijs, quæ in prædictis alienationibus seruanda sint,c.2. 315

Tit. X.

De pactis Regularium cum personis extra Ord. initis, c.1. 316

Tit. XI.

De Regularium Mendicantium Prælatis, eorumque electione, & potestate, c. 1. 316
De professione fidei per præfatos Regularium Prælatos de prælaturis prouisos, capitulo 2. 318

Tit. XII.

De præscriptione actiua, & passiua Regularium, c.1. 319

Tit. XIII.

De natali, ætate, vita, & moribus ad Religionem recipiendorum, c.1. 321
De Nouitiis Religionem ingressis,& eorum professione emittenda,c.2. 321
Quod annus probationis debet esse continuus, c.3. 321
De qualitate ad Religionem recipiendorum,c.4. 322
De criminosis non recipiendis, c.5. 322
De pœnis Superiorũ Regularium inhabiles ad Religionem recipientiũ,c.6. 323
De pœna reuocandi Nouitium, seu professum à Religione,c.7. 323
De libertate Nouitij ad egrediendum Religionem, c. 8. 324
De egressu Regularis post professionem, c.9. 324
De absolutione recipientibus habitum impendenda, c. 10. 324
De Nouitiis absolutis à casib.reseru. & postea ab ordine exeuntib.c. 11. 324
De renunciatione bonorum per Nouitium facienda, c. 11. 325
De bonis Nouitij morientis ante professionem, c.13. eod.
De Regularibus habitum suæ Religionis dimittentib. c.14. & 15. 326
De Regularibus habitum absconditum deferentibus, c. 16. 327
De natis ex infidelib. mahumetanis,& Iudęis,ac etiam hæreticis post receptum Baptisma ad Religionem recipiendis, c.17. eod.
De Apostatis, & eorum pœnis, c. 18. 19. 328. 329
De Apostatis Regularib. & fugitiuis reuocandis, & recipiendis, c.20 329
De forma absolutionis Apostatarum,cap.21 330

Tit. XIIII.

De Regularibus se inuicem in claustro percutientibus, c.1. 333

De

Digitized by Google

I N D E X.

De personis, quibus Clericorum percussio interdicitur, concl. 1. 333
De intentione, & animo percutiendi, concl. 2. eodem.
De iniuriosa percussione facta in Clericum per interpositam personam, concl. 3. 334
De manu violenta, & de actib. iniuriosis, qui sub illa continentur, concl. 4. 335
De atroci iniuria, vel damnabili violentia, concl. 5. eod.
De personis, quæ huiusmodi Canonis priuilegio fruuntur, & gaudent, concl. 6. 336.
De huiusmodi censuræ qualitate, cap. 7. eod.
De casib. in quib. Clericus, seu Regularis absq; pœna exc. percutiatur cap. 8. 337
A quo prædicti Can. censura innodati possint absolui, cap. 9. 338
De ijs, quæ in absolutione prædicta præstanda seruari debent, concl. 10. eod.

Tit. XV.

De temporibus Ordinandorum, & qualitate Regularium Ordinandor. cap. 1. 339
De Ordinibus conferendis, & litteris dimissor regularib. concedendis, cap. 2. eod.
De tpum interstitijs per Sacrorum Ord. susceptioné remittendis, cap. 3. 351
De Clericis sæcularib. & regularib. malè promotis, & eorum pœnis, cap. 4. 352
De pœna celebrantis in Ordine, quem non habet, cap. 5. 355

Tit. XVI.

De Lectorib. Sacræ Script. in Conuentib. assignandis, cap. 1. 356
De verbi Dei prædicatione, c. 2. eod.
Ad quos prædicatio Euangelii in Ecclesia pertineat, cap. 3. eod.
De Prædicatorum Regularium qualit. electione, & approb. cap. 4. 357
De tpe, quo prædicatio Euangelii in Ecclesiis fieri dēt, cap. 5. eod.
Quō se gerere debeant Prædicatores in Euangelio annunciando, cap. 6. eod.
A quib. prædicatores in eorum munere adimplendo sese abstinere debeant, c. 7 358
Quid agere debeant prædicatores cum Dominus aliqua futura per eos reuelare voluerit, cap. 8. eod.
De pœnis contra malè prædicantes statutis, cap. 9. eod.

Tit. XVII.

De Regularib. in Confessarios deputandis, & coram Ordinar. præsentandis, cap. 1. 359.
Decretum Concilii Trid. super Confessariorum, etiam Regularium approbatione per Episcopum facienda, cap. 2. 360
Quid per approbationem Ordinarii Regulares consequantur, c. 3. eod.
De modo, quo Sacerdos regularis, & sæcularis Clericus pro Laicorum confessionibus audiendis approbari debeat, cap. 4. & 5. 361. 362
De Regularium Confessariorum facultate, & potestate quo ad absolutionem sæcularibus impendenda, c. 6. 365
Declaratio Decreti, quo prohibetur absolutio à casibus reser. cartæ. 369
De confessariorum Regularium potestate quo ad absolutionem fratrum, c. 7. 370
De casib. per Regularium Superiores sibi in foro pœnit. reseruandis, cap 8. 371
Decretum Sanctiss. D.N. Clementis VIII. super casuum reseruat. eod.

Tit. XVIII.

De Ecclesiis, Domib. & Locis per Regulares recipiendis, cap. 1. 373
De locis acquisitis per eos retinendis, seu defendendis, cap. 2. fol. 373 cap. 3. 374
De Ecclesiarum Regularium benedictione, & consecratione, cap. 4. 374
De Ecclesiis, Oratoriis, & cæteris omnis sanguinis, vel seminis effusione, seu alias quomodolibet pollutis reconciliandis, cap. 5. 375
De pœna celebrantis in Ecclesia polluta ante reconciliationem, cap. 6. 376
De iis, quæ admitti, & quæ celebrari de iure communi in Ecclesia tempore interdicti licitè valeant, cap. 7. eod.

Tit.

INDEX.

Tit. XIX.

De Diuini officij & Missarum celebratione, cap. j. 376
Quod missæ sacrificium non nisi in locis Deo sacratis offerri dēt, cap. 377
De remedio per Regularium Prçlatos adhibendo in eorum Ecclēsijs qñ Missæ omnes ex pia defunctorum voluntate dicendæ celebrari non potest, cap. 3. eod.
Quod audientes missam in Ecclesijs Regularium diebus festis præcepto satisfaciunt, c. 4. 379
De diuinis officijs, & horis canonicis celebrandis, c. 5. eod.

Tit. XX.

De sepulturis, c. j. 380
De personis, quç apud loca Regularium sunt tumulandæ, etiam si alibi eligant sepulturam, c. 2. 381
De personis, quç iuxta Sacrorum Canonum dispositionem Ecclesiastica sepultura priuantur, c. 3. eod.
De pœna recipientis ad sepulturam Ecc. in aliquo ex casibus prędictis scienter cap. 4. 382

Tit. XXI.

De præcedentia in publicis processionibus, & funeralibus inter Regulares seruanda, cap. j. eod.

Tit. XXII.

De suffragiorum cōione, quæ participatio ad beneficia Ordinis nuncupatur per Regularium Prælatos fieri contingit, cap. j. 383

Tit. XXIII.

De Monialibus, Regularium curę, & regimini subiectis, c. j. 385
De Abbatissæ & Priorissæ seu ministræ ætate, qualitate, ac illius electione, confirmatione, & officio cap. 2. 387
De Monialium clausuræ cap. 3. 388
Ad quos spectet clausuræ custodia, c. 4. 389
De pęnis, quas incurrunt Moniales extra casus permissos à proprijs Monasterijs egredientes, & Superiores licentiam eis concedentes, cap. 5. 390
De Monasterijs Monialium non ingrediendis, & de casibus, in quibus ingressus licitè permittitur, cap. 6. eod.
De personis, quibus licentia ingrediendi, ac ēt permanendi dari potest, cap. 7. 454
De ijs, qui absque aliorum Superiorum licentia sepra Monasteriorum ingredi licitè valent, cap. 8. 303
De absolut. à censuris non seruantes, seu violantes Monialium clausuram, c. 9. eod.
De ætate Virginum Deo dicandarum quo ad habitum Religionis suscipiendum, & professionem emittendam requisita, cap. 10. 395
De bonis Nouitiarum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non, & de renunciatione facienda, cap. 11. eod.
In quibus casibus Moniales Episcopis locorum Ordinarij subiiciantur, c. 12. eod.
De indulto Nouitijs Monialib. in art. mort. nondum elapso probationis anno faciendi professionem concesso, cap. 13. 396
De vtriusque sexus Tertiarijs, cap 14. fol. eod.
De confraternitatibus vtriusque sexus fidelium in Mendicantium Ecclesijs, & locis institutis, cap. 15. 398

F I N I S.

Digitized by Google

Opus hoc vtile admodum, & impreſſione dignum cenſet Frater Thomas Buoninſignius Ordinis Prædicatorum, & Sacræ Theologiæ profeſſor, nec quicquam continet, quod doctrinæ Catholicæ, & bonis moribus non conſentiat. Ego Frater Thomas prædictus, de mandato R.D. Vicarij, ac R.P. Inquiſitoris manu propriæ ſubſcripſi.

Imprimatur Florentiæ, accedente conſenſu R. P. Inquiſitoris, die ſexta Iunij, 1596. Antonius Beninenius Vicarius Generalis Florentiæ.

Non Frater Dionyſius Coſtàcciarius Hæreticæ prauitatis Inquiſitor, Florentiæ, & totius Dominij Florentini, facultatem imprimendi concedimus, 6. Iunij, 1596.

Iacobus Danius.

Digitized by Google

Registrum.

a A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V
X Y Z. A a B b

Omnes sunt quaterniones, præter a, quæ est duernio.

VENETIIS. MDCVII.

Ex Typographia Nicolai Poli.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google